احسن القصص

تصنیف

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ

سبھے حق محفوظ نیں ©

چھاپن والے : پنجاب انسٹیٹیوٹ آف لینگوئج آرٹ اینڈ کلچر
کمپوزنگ : مہر گرافکس اینڈ پبلشرز
گنتی :
پہلی چھپائی : 2021ء
مُل :

انتساب

فہرست

۞	مڈھلی گل	11
	رہائش دا تذکرہ	12
	چند حقائق تے وضاحتاں	14
	اُردو نثر پارہ	16
	اُردو تے فارسی کلام	22
	طب دے حوالے نال حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دا مشاہدہ	23
	قلم دی حرمت وسیادت	26
۞	سوانح حیات عظیم کلاسیکی شاعر سُلطان العارفین حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ	29
	شجرہ نسب	33
	تصانیف	35
۞	حمد باری تعالیٰ	43
۞	درنعتِ سیّد المرسلین امام المقربین خاتم النّبیین رسُولِ ربّ العالمین محمد مُصطفےٰ صلی اللہ علیہ وآلہٖ وسلم	48

۞	ترغیب دِل بالتزام مشہدِ عشق وبیان بلند پروازی اُودر عالم رضا کہ فوقِ مَراتب است	50
۞	درذکرِسبب تالیفِ ایں کتاب المسمّٰی ''بہ اَحسن القصص''	53
۞	دَر ذِکر آنکہ بعضی ازعطایائی الٰہی بذواتِ مُقدّسہ بعضی ازانبیاءؑ اختصاص یافتہ	55
۞	افزائش گُلزارِ عالم بگُل روی یُوسفؑ وفَوت شُدن مادرِ مہربان درایّامِ رضاعتِ او وپرورش یافتن دَر کنارِ شفقتِ عمہؑ	56
۞	درخواست نمودن یوسفؑ از پدر عصای بہشتی وخواستن یعقوبؑ از جنابِ باری تعالیٰ وعطا شُدنِ آن	61
۞	مُژدۂ بلند اقبالی یافتن یُوسفؑ دَر حالتِ خواب بہفتم سالگی ازعُمر گرامی	62
۞	خواب دیدن یُوسفؑ مرتبہ دوم بہشتم سالگی ازعُمر شریف	63
۞	خواب دیدن یُوسفؑ مرتبہ سوم بہ نہم سالگی ازعُمرِ مُبارکِ خود	64
۞	خواب دیدن یُوسفؑ مرتبہ چہارم بعُمر دَہ سالگی	65
۞	حِیلہ انگیختن برادران یُوسفؑ وبُردن آنحضرت رادر چراگاہِ گوسفنداں و جفانمُودن ودر چاہ انداختن	66
۞	آلُودہ کردن برادرانِ یُوسفؑ قمیص آنحضرت رابخُونِ گوسفند ووانمُودن پیشِ پدر اکلِ ذِئب	83
۞	فرود آمدن کاروانیان مصر برسرِ چاہ وبرآوردن ازان یُوسفؑ راوخریداری نمودن از برادرانش بدراہم معدودہ وپیش گرفتن راہِ مصر وذِکر حکایات کہ درراہ روی نمُود ورسانیدن اُورادر مِصر	90
۞	تعجُّب نمُودن مالک برہجوم خلائق از شوقِ دیدار یُوسفؑ ورونُمائی وی خواستن از نظارگیاں وگرد آمدن اوراز رکثیر	110

❁	درمعرض بیع آوردن مالک یُوسفؑ راوجان دادن بسیاری از نظارگیان بدیدارِوَی و عرض نمُودن مُشتریان بضاعاتِ خود را واز حدِّ حساب درگُذشتن نصاب قیمتش و رسیدن مسمات بازغہ بہوای خریداری آنحضرتؑ وگذشتن از نارمجاز بنُور حقیقت بہ تلقین مُبارک ووَاردوقت شدن زلیخا وشناختن اُورا	114
❁	در بیان نسبِ زلیخا و دیدنِ او بحالِ نَوم جمالِ یوسفی را بہفتم سالگی از عُمرِ خود و از خود رفتن بجرّ دمُشاہدہ	134
❁	در یافتنِ مُصاحبان زلیخا عادات وحالات وَیرا مُخالِف طبع وَی وگمان بُردن ہر یکی بچیزے ووَاکردن دایہ گرہِ راز از دلِ وَی	145
❁	در بیان گُزرانیندن زلیخا سالی رادر گریہ وزاری وفراق و بیداری	152
❁	دیدن زلیخا بار دوم جمالِ یُوسفی را درخواب و از خود رفتن ودردیوانگی اُفتادن وپدر زنجیر در پالیش کردہ دَرحُجرہ انداختن	155
❁	دیدن زلیخا درخواب جمالِ یُوسفی را بارسوم و پُرسیدن ہم درخواب از نام ونشانِ وی و بہوش باز آمدن	167
❁	اِنتشار خبر ہوش یافتن زلیخا وفرستادن ملوک نواحی قاصدانرا بخواستگاری اونزدِ طیموس و برگشتن ہمہ قاصدان مایوس ونامہ نوشتن طیموس بجانب قیطوس کہ عزیز مصر بود برای عقد زلیخا وقبول کردن عزیز وروان شدن زلیخا بجانب مِصر و دیدن عزیز را وبیخود شُدن وتسکین یافتن بآوازِ غیب وگُزرانیدن سالہای دراندوہ وزاری	170
❁	در ذِکر خریدن زلیخا یُوسفؑ را و پرورش کردن در ناز ونعم ورسیدن یُوسفؑ بجوانی وطلبِ وصل کردن زلیخا واعراض فرمُودن آنحضرۃ علیہ السّلام	187

❁	درذکرتعریف دایہ ورفتن اوازطرف زلیخانزد یوسفؑ وسفارش وصل بروی کارآوردن و اعراض نمودن یُوسفؑ وبرگشتن دایہ نبومیدی ومطلع ساختن زلیخاراازماجرای وی ورفتن زلیخابذاتِ خودنزدِ یُوسفؑ واظہارعشق نمودن وزدن یُوسف دستِ رد براقتراحِ او	202
❁	درتعریف بستانسرای زلیخاوذکرفرستادن اویُوسفؑ رابگلشن آرائی آن وحیلہ انگیختن برائے وصل بہ تعین فرمودن خواصان خوددرخدمتِ بابرکتِ یُوسف علیٰ نبیّناوعلیہ الصلوٰۃ والسلام	212
❁	عمارت کنانیدن زلیخاخانۂ نگارین وبُردن یُوسفؑ رادرآن والتماس وصل کردن و ابانمودن یُوسفؑ ازان وگریختن ازپیش وی ورسیدن زلیخاازعقب ودریدن دامن پیراہنِ یُوسفؑ وپیش آمدن عزیز وتظلم برآوردن زلیخاواستکشاف احوال نمودن عزیز وشہادت دادن طفل چہل روزہ برعفت آنحضرتؑ	219
❁	طعنہ کردن زنانِ مصرزلیخارادرعشق یُوسفؑ وبرآشفتن زلیخاوخواندن طاعنان رابہ ضیافت خانۂ خودوجلوہ افروزساختن جمالِ یُوسفی رادرچشم ایشان وبیخودافتادن ایشان بحّدِ مُشاہدہ وبُریدن دستہای خود	234
❁	درزندان فرستادنِ زلیخایُوسفؑ رابامیدِ حصُولِ وصل وبخدمت پیش آمدنِ آنحضرۃ را داروغۂ زندان وذکرِاحسانِ یُوسفؑ برحالِ اہلِ زندان	245
❁	بازآمدیم برسرِقصّۂ زلیخادرذِکرندامت خوردنِ اُوبرکردۂ خودوآمدن بوقتِ شب در زندان تامُدّتِ حبس یُوسفؑ	249
❁	رجُوع بقصّۂ زندان وگُفتن یُوسفؑ تعبیرخواب مُقرّبانِ مَلک و ذِکرِتوحیدحق باہلِ زندان وخلاص یافتنِ زندانیان بتأثُّردعای یُوسفؑ ورسیدنِ جبرائیل نزدِوَی در زِندان وبازگُفتن ازاحوال یعقُوبؑ درہجرِ وَی	256

❁	مُلاقی شُدن شُتر سواری سپر دِل نام بیُوسُف وشنیدنِ یُوسفؑ احوال پدر و باز گردانیدنِ یُوسفؑ اورا بہ پیغام سلام نزدِ پدر رِخود	262
❁	رجُوع بقصہ زِندان	266
❁	خواب دیدنِ سُلطانِ مصر وخواستن تعبیر آن از دانایانِ بارگاہ ودرماندنِ ایشان از جوابِ اُو وَا کردنِ یُوسفؑ گرہ از کارِ سربستہ اُو ورہائی یافتن از زِندان ورسیدن بہ تقرب سُلطان وامین شُدن درمُلکِ مصر ونشاندن شاہِ مصر یُوسف را بر تخت سلطنت	267
❁	در بیان ضعفِ حال زُلیخا در مَصائبِ فراق ورسیدنِ اوبعد از ناتوانی بہ توانائی و درآمدن در نکاح یُوسف ورسیدن بعشق حقیقی	275
❁	شنیدن اہلِ کنعان احسانِ یُوسفؑ بر اہلِ جہان ورسیدن برادرانِ یُوسفؑ بطلب غلّہ در مصر وشفقت نمودن یُوسفؑ بر حالِ ایشان و طلبیدن بنیامین را	299
❁	درآمدن برادرانِ یُوسفؑ در شہرِ مصر و درآوردن یُوسفؑ بنیامین راہ ہمراہ خُود و خواندن برادران رادر ضیافت خانہ نگارین واظہارِ خُود ساختن بر بنیامین و باز داشتن اُورا بحیلہ نزد خُود و برگشتن برادران بسُوئے کنعان	316
❁	مضمون نامہ یعقُوبؑ بجانبِ عزیز مصر قلوب بعبارت دَردانگیز وطرز مرغُوب	340
❁	رفتن بنی اسرائیل بار سوم در مصر واظہار خُود ساختن یُوسفؑ بر ایشان و درگذشتن از خطای ایشان وطلبیدن قبایل پدر در مصر	342
❁	روان شُدن بشیر بابنی اسرائیل از مصر ورسیدن بکنعان ومُلاقی شُدن بمادر خُود ومُژدۂ یُوسفؑ رسانیدن بہ یعقوبؑ وبینائی یافتن یعقُوبؑ از القای قمیصِ یُوسفؑ وعفوِ جرائم خواستن فرزندان ازوی علیہ السلام	349

❁	کُوچ فرمُودن یعقُوبؑ مع اہلِ قبایل جانبِ مصر واستقبال نمودن افواجِ مصر پی در پی در اثنای راہ ومُلاقی شُدن بیُوسفؑ وعفو کردن یُوسفؑ از برادران وگرامی کردن اِیشان راو بر تخت نشاندن والدراہ وگُزرانیدن عُمر دَر فرحت وکامگاری	352
❁	در ذکر وفات یعقوب علیہ السلام	360
❁	در ذکر وفات یُوسفؑ علیٰ نبیّنا وعلیہ الصلوات والتّحیات	365
❁	خاتمۃ الکتاب	369

مڈھلی گل

صدق کماویں تے کجھ پاویں اے دل سمجھ کدائیں
میدانوں جے نس کھلویوں تھاؤں نہیں تدھ تائیں

عظیم کلاسیکی شاعر مبلغ، مفسر، معلم سلطان العارفین حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں تے کلام بارے بہت سارے اہل قلم نے مضامین لکھے لیکن سب توں بنیادی کم علامہ محمد حسین عرشی امرتسری نے کیتا۔ عرشی صاحب اوہ شخصیت نے جنہاں تے علامہ اقبالؒ نے نظم لکھی فیر اوہناں توں بعد محمد عالم کپورتھلویؒ نے بوہت محنت نال حضرت مولوی صاحب دی شخصیت تے کلام تے بھرپور تحقیقی کم کیتا، ڈاکٹر محمد صادق جنجوعہ نے 1983ء وچ حضرت مولوی صاحبؒ دی زندگی تے کلام تے پی ایچ ڈی دا مقالہ لکھیا، اوس توں بعد ڈاکٹر حفیظ احمد نے قصہ یوسف زلیخا دے سارے شاعراں بارے اپنا پی ایچ ڈی دا تحقیقی مقالہ مکمل کیتا تے اوہدے وچ ایس گل نوں بھرپور طریقے نال تسلیم کیتا کہ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دی ''احسن القصص (قصہ یوسف زلیخا)'' توں اُچا تے سُچّا کلام کسے ہور دا نئیں۔ ایہناں توں علاوہ پاکستان ہندوستان دی بہت ساری شخصیات نے حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ صاحب تے اپنی اپنی بساط دے مطابق کم کیتا، فیر اللہ تعالیٰ نے مینوں توفیق عطا فرمائی کہ میں حضرت مولوی صاحبؒ دی شخصیت، کلام تے دیگر امور بارے اپنے حصے دا کم کراں۔ یقیناً ایہہ سارا کم اللہ تعالیٰ دے فضل و کرم توں بغیر ممکن نئیں تے اوہدے واسطے سچی لگن دا ہونا بہت ضروری اے۔ اللہ تعالیٰ دا شکر اے کہ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد نے حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری صاحب دی شخصیت تے کلام بارے۔ 2004ء وچ اِک ویب سائیٹ اُردو انگریزی زباناں وچ تیار کروائی تے اوہدے وچ آپ دیاں مطبوعہ تے غیر مطبوعہ کتاباں تے دیگر بوہت سارا ضروری مواد اپ لوڈ کروادِتا۔ ایسے طرح موبائل دے پلے سٹور تے وی آپ دیاں ساریاں کتاباں اپ لوڈ کروادِتیاں گیاں تا کہ آون والی نسلاں نوں کتاب دے حصول تے تحقیق واسطے کوئی مشکل نہ ہووے۔ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ جئی عظیم ہستی تے اوہناں دے کلام دا حاطہ کرنا کوئی آسان کم نئیں۔ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ نے

شاعری دی جس صنف وچ وی لکھیا اوہ شاعری دے امام نظر آوندے نے، پنجاب دی سرزمین وچ اوہناں جیہا وڈا شاعر اج تک پیدا نئیں ہویا۔ اوہناں دے بارے علامہ محمد حسین عرشیؒ نے سچ کیہا کہ

''حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ کے کمالات کو نمایاں کرنا کسی ایک فرد کے بس کا کام نہیں ہے اس کیلئے ایک باقاعدہ ادارہ ہونا چاہیے جس میں مختلف علوم وفنون، نجوم، موسیقی، طب، تصوف، تاریخ، تفسیر، بلاغت، عروض، تلمیحات وغیرہ کے ماہرین ان علوم سے متعلقہ احسن القصص کے اشعار کی شرح لکھیں۔ میری یہ مراد کب بر آئے گی اُس کے متعلق سرِ دست کچھ کہنا مشکل ہے۔'' (از حوالہ نوادراتِ عرشی)

محترمہ ڈاکٹر صغریٰ صدف دا شکریہ ادا کردا آں جنہاں نے ''احسن القصص'' نوں مرتب کرنے دا فریضہ مینوں سونپیا۔ شاید اوہناں نوں اے احساس سی کہ ایس کتاب نوں مرتب کرن لئی میں زیادہ مفید ثابت ہو سکدا آں تے یقیناً اوہناں دا ایہہ انتخاب بالکل صحیح اے کیونکہ جیہڑ یاں معلومات حضرت مولوی صاحبؒ دی شخصیت تے کلام بارے میں دے سکدا آں، اوہ ہور کوئی بندہ نئیں دے سکدا۔ چونکہ میں انہاں دے کلام، طرزِ بیان تے ہوشیار پوردی بولی تے دیگر پنجابی لہجیاں نوں بہت چنگی طرح سمجھداں، جد آپ دا شاگرد سیّد روشن علی بیٹ علاقے چوں مالوے چلا گیا تے حضرت مولوی صاحب اپنی اک چٹھی چ دوہاں علاقیاں دی بولی دا فرق انج بیان کردے نیں:

ع ایتھے اسیں آہے اوتھے بنے آپاں جدوں بولیاں ہور دیاں ہور ہو یاں

میں اوہناں دا پڑدوہتا ہون دے ناطے نال خاندانی طور تے بہت ساریاں معلومات جان دا آں فیر ایس توں علاوہ 1990ء توں اوہناں دی شخصیت تے کلام بارے اپنے آپ نوں تحقیقی کم لئی وقف کیتا۔ میں آپ دے کلام دیاں خصوصیات، طرزِ بیان نوں چنگی طرح سمجھداں ایس لئی میں پورے یقین نال اے گل کہہ سکداں کہ زیرِ نظر کتاب ''احسن القصص'' اج تک چھپن والے نسخیاں وچ سب توں بہترین کتاب ثابت ہووے گی۔

رہائش دا تذکرہ

حضرت مولوی صاحبؒ عالم پور وچ اپنی رہائش دا تذکرہ انج کردے نیں:

عالم پور وچ دوستو عاجز دی گزران
شرق ندی بیاس تھیں اک کوہ پندھ عیان

''مآرب الخاشعین'' وچ اپنی رہائش دا تذکرہ انج کردے نیں:

''اما بعد بندہ ظلوم وجہول احقر غلام رُسول احسن اللہ الیہ بحسن القبول متوطن عالم پور پہلے جناب اقدس ربانی سے استعاذہ کرتا ہے کہ محض اپنے فضل سے ہم کو اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ کے خطاب کا مصداق نہ بناوے۔''

''روح الترتیل'' وچ عالم پوری ہون دا اقرار انج کردے نیں:

عالم پوری غلام رُسولا رب تھیں عرض گزاریں
ختم الرسل نبیؐ دی امت دے سنگ پار اتاریں

''احسن القصص'' وچ عالم پور وچ رہائش رکھن دا ذکر کردے ہوئے آکھدے نیں:

عالم پوری غلام رُسولا تیریاں عرض دعائیں
جے ول فضل وگن دن راتیں سو خوشیاں تدھ تائیں

''شجرہ طریقت'' وچ عالم پور دا ذکر انج کردے نیں:

یا رب تیرا عبد جہول
عالمپوری غلام رسول
کردا عرض کریں مقبول
رکھ سمبھال نزع دے ساہ
''لا الٰہ الا اللہ''

''شجرہ مسدس'' وچ اپنے عالمپوری ہون دا تذکرہ انج کردے نیں:

نال طفیل انھاندے سائیاں
پکڑ نہ سانوں بدل کمائیاں

جے اسیں اجے نہیں بھر پائیاں
ہُن مڑ ساڑ نہ وچ جدائیاں
بندہ عالمپوری سوالی
حسبی ربی فی کل حالی

چند حقائق تے وضاحتاں

میں ایتھے چند گلاں دی وضاحت کرنا ضروری سمجھداں کیوں جے آون والیاں نسلاں تک صحیح تے مستند معلومات پہنچ سکن نالے تحقیق کرن والیاں لئی آسانی رہوے۔

(1) خلیفہ فضل دین پٹواری دے بقول وی حضرت مولوی صاحب دی تاریخ وفات 7 مارچ 1892ء بروز سوموار 7 شعبان 1309 ہجری تے پھاگن دی 24 تاریخ سی۔ جدکہ مارچ 1920ء وچ حضرت مولوی صاحبؒ دی قبر مبارک پکی کیتی گئی تے اُوہدے اوپروی تاریخ وفات 7 مارچ 1892ء ہی لکھی گئی۔

(2) بندہ صاحبزادہ مسعود احمد دے والد محترم چوہدری غلام قادر (مرحوم) نوں وی حضرت مولوی صاحب نال انتہائی عقیدت ومحبت سی ایس لئی اُوہناں نے حضرت مولوی صاحب دے مزار اقدس دی تعمیر لئی 1990ء وچ سردار نرمل سنگھ نال بھارت وچ رابطہ کیتا، جہناں نے اپنے دوستاں نال مل کے حضرت مولوی صاحب دی قبر مبارک نوں 1991ء وچ ازسرنو تعمیر کیتا۔

(3) 20 اپریل 2007ء نوں 1947ء دے بعد پہلی واری راقم الحروف بندہ صاحبزادہ مسعود احمد موضع عالمپور تحصیل دسوہہ ضلع ہوشیار پور انڈیا وچ مولوی صاحب دے مزار اقدس تے پہنچیا تے حضرت مولوی صاحب دی قبر مبارک دے سرہانے جہڑی پتھر دی تختی لگی سی اُوہدے تے وی حضرت مولوی صاحب دی تاریخ پیدائش 29 جنوری 1849ء تے تاریخ وفات 7 مارچ 1892ء ای درج سی۔

(4) 1994-1995 نوں عالمپور ہائی سکول وچ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ یادگاری ہال تعمیر ہوچکیا اے ایہہ یادگاری ہال کدی حضرت مولوی صاحبؒ دی مسجد ہوندی سی۔

(5) حضرت مولوی صاحبؒ بہت اعلیٰ پائے دے طبیب وی سی آپ نے اپنے گھر دے نیڑے اک مسجد بنوائی جتھے آپ دی زیر نگرانی مکتب وچ تقریباً 40 شاگرد دُوروں نیڑیوں آ کے تعلیم حاصل کردے

سی۔حضرت مولوی صاحب اِیہناں نوں دینی علوم دے نال طب، اُردو اور فارسی دی مفت تعلیم دیندے سی جد کہ آپؒ دا خاندانی پیشہ زمینداری سی جد کہ مسجد دی امامت آپ دا پیشہ ہرگز نہیں سی کیونکہ عالمپور وچ اک مسجد ہور وی موجود سی جتھے پیشہ ور امام موجود سی۔اک دفعہ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دا علی بخش نامی نوکر ڈنگراں لئی چارہ لے کے بڑی دیر بعد گھر آیا تے حضرت مولوی صاحبؒ نے اوہنوں مخاطب ہو کے فرمایا:

سارا دن اڈیکیا گیا کویلا ہو
ڈھیر کمائی تدھ دی بھریاں پونے دو

پنجاب یونیورسٹی لاہور دے بانی پروفیسر G.W.Leitner نے اپنی کتاب "Histroy Of Indigineous Education In The Punjab" دے حصہ دوئم دے صفحہ 49 وچ لکھیا اے

> "At Alampur, under the direction of the excellent Maulvi Ghulam Rasool, is a large maktab with 40 pupils, where Persian and Urdu are very well taught by him gratuitously".

(6) سیّد روشن علی جنہاں نوں حضرت مولوی صاحبؒ نے منظوم چٹھیاں لکھیاں اُوہناں وچ اک مصرعے دی وجہ توں بعض لوکاں نوں مغالطہ لگ جانداا ے کہ سید روشن علی پٹواری سی جد کہ حضرت مولوی صاحبؒ نے ایہہ مصرعہ محاورۃً لکھیا اے۔

جے توں مالوہ چار دن چھڈ آویں تیری جاونی کھس پٹوار ناہیں

مینوں خاندانی طور تے پتہ اے تے حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ اپنے قلمی لکھے اک اُردو نثر پارے وچ وی اس گل دا تفصیلی ذکر کردے نیں جد کہ سید روشن علی دے پوتے سید ضمیر حسین شاہ جہڑے 2006ء وچ راقم الحروف نوں ملن واسطے فورٹ عباس توں فیصل آباد پہنچے۔اوس ویلے انہاں دی عمر 85 سال دے قریب سی تے ہن کجھ عرصہ پہلوں انہاں دا انتقال ہو گیا اے۔اوہ وی میری گل

دی تصدیق کردے نیں کہ سید روشن علی پٹواری نئیں سی تے سید روشن علی دی اک ہی شادی ہوئی سی جہڑی حضرت مولوی صاحب نے اپنی معرفت اک چنگے پٹھان خاندان وچ کروادتی سی ۔ ایس گل دی وضاحت کرنا ضروری سمجھداں کہ سیّد روشن علی حضرت مولوی صاحبؒ داشاگرد سی۔

سید روشن علی دے پوتے رشید محمد شاہ تے سیّد ضمیر حسین شاہ دونواں بھائیاں دے بقول سید روشن علی شادی دے بعد ریاست نابھہ دے موضع گوبند گڑھ عرف دبڑی خانہ چلے گئے تے رہائش اختیار کر لئی او تھے سیّد روشن علی حکمت تے امامت کردے سی۔ رشید محمد شاہ کہندے نیں کہ مولوی امیر الدین جلال آبادی اُوہناں دے والد سید عنائیت شاہ دے شاگرد سی ۔مولوی امیر الدین جلال آبادی، سید عنائیت شاہ توں ابتدائی تعلیم حاصل کرن توں بعد بسلسلہ تعلیم لدھیانہ چلا گیا تے دیگر علم اوتھوں حاصل کیتا لیکن سیّد عنائیت شاہ دے گھر اُوہدا آنا جانا رہنداسی۔اوہ بڑا مشہور واعظ سی لہٰذا حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دیاں چٹھیاں جہڑیاں کہ سیّد عنائیت شاہ دے کول موجود سی اُوہناں نوں مولوی امیر الدین لے گیا تے دوران وعظ اوہ اُوہناں نوں پڑھ کے عوام نوں فریفتہ کر دیندا سی۔

چٹھیاں دے بارے میرے کول حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری صاحب دے ہتھ دا لکھیا ہویا نثر پارہ موجود اے میں تواڈی معلومات دی خاطر ایتھے پیش کر رہیاں:

اُردو نثر پارہ

خوش قسمتی سے ''چٹھیوں'' کا ایک ایسا ایڈیشن مل گیا ہے جس کا دیباچہ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ نے خود اُردو میں لکھا ہے۔ اس میں آپ ''چٹھیوں'' کے لکھنے کا سبب، روشن علی کے ساتھ اپنا تعلق اور ''چٹھیوں'' کا زمانہ تحریر کرتے ہیں۔ دیباچے کا یہ حصہ حضرت مولوی صاحبؒ کے الفاظ میں ملاحظہ فرمائیں:

> ''واضح رہے کہ بندہ غلام رسول عالمپوریؒ کے پاس مدتوں سیّد روشن علی صاحب بتقریبِ تعلیم مقیم رہا۔ چونکہ وہ از روئے حسب ونسب شریف آدمی تھا اس سے بے تکلّفانہ دل کا لگاؤ تھا اور وہ بھی چونکہ راقم کی محبت میں شیفتہ تھا۔ پھر اتفاقاتِ روزگار سے اس کو ریاست نابھہ میں القطعہ مالوہ رہنا پڑا۔ مگر دیرینہ محبت کے سبب عالمپور میں

کچھ مدت رہ کر مل جایا کرتا تھا۔ چونکہ مجرد تھا اور ذی لیاقت وصاحبِ ثروت تھا اس لیے راقم نے اپنی معرفت اچھے شریف خاندان میں اس کا بیاہ کر دیا تو یہ اپنی اہلیہ کو لے کر اقامت گاہ مالوہ رہنے لگا اور بیوی سے ایسا لگاؤ ہو گیا کہ اس کی محبت کی پابندی میں عالمپور آنے سے بھی رہ گیا۔ اس کی گھر میں الفت ہو جانے سے راقم خوش تو ہوا مگر اس کے ملنے کو بھی چاہا کرتا تھا اور بعد مسافت کے سبب خود جانا تو مشکل تھا۔ دل کو خواہش تھی کہ حسبِ دستور سابق روشن علی یہاں آ کر رہا کرے۔ اس نے از روئے ظاہرداری یہ معاملہ رکھا کہ بنام کاتب الحروف تھوڑے دنوں کا فاصلہ دے کر یہ خط لکھ بھیجا کرتا کہ میں دردِ ہمدمی میں روتا ہوں ملاقات کو بہت جی چاہتا ہے آج کل تک آنے کو تیار ہوں۔ اس لکھنے پر اعتبار کر کے اس کے انتظار میں ایک عرصہ گزرا۔ شاید کسی دن گھر میں کسی ان بن سے کھٹ پٹی ہوئی ہوگی۔ ادھر کو بحالتِ رنجیدگی خط روانہ کیا جس میں ایک یہ بھی فقرہ لکھا تھا کہ میں اس بیوی سے گھبرایا ہوں۔ اب میں چاہتا ہوں کہ چاؤ چماروں کے ماتھے ماروں یعنی اس کو والدین کے ہاں پہنچا دوں۔ سو اس فقرے کو دیکھ کر کاتب الحروف کا بھی دل گھبرا گیا۔ یقیناً جانا کہ گھر میں اس کا سلوک بھی بدرجہ کمال ہے لیکن بہ مقتضائے سادہ طبعی گھڑی بھر کی کج ادائی برداشت نہ کر سکا۔ میرے سامنے بھی اظہار بھیجا۔ شاید کہ اس وقت صلح ہو گئی۔ مجھ کو جلایا گیا کہ گویا علی الدوام ایک دوسرے سے ملاقات رہے۔ اس لیے اس نامہ کے جواب میں یہ پنجابی بولی گئی۔ چٹھی سیّد صاحب ممدوح کو مرقوم ہوئی۔ باشارہ اینکہ میرے پاس آوے تو علاوہ ملاقات اس کو فہمائش کی جاوے کہ اس قسم کے لکھنے سے احتراز کیا جاوے۔ اصل چٹھی تو اس کو بہ سبیلِ ڈاک موصول ہوئی اور پھر بعض شائقین نے اس کو نقل کیا۔ پھر نقل در نقل ہوتے آج تک بہت گھٹ گئی۔ جیسا لکھا تھا اب ویسا ہی بعض دوستوں کی تفریح کے واسطے اتارا جاتا ہے۔ جاننا چاہیے کہ یہ نامہ بتاریخ ۸ محرم ۱۳۰۰ھ مطابق کاتک ۱۹۳۹ بکرمی بروز

دوشنبہ بوقتِ نیم روز جانی موچی کی دکان میں بیٹھ کر بحالتِ دردِ چشم لکھا گیا۔
یوم تحریر نامہ ہذا تک موسم سرما آ گیا تھا چنانچہ اسی دن کاتب نامہ نے بھی جاڑے کے موسم کی پوشاک بدلی تھی اور اس دن بعض سواران فوج انگریزی حد واپسی فتح مصر خطوط موصول ہوئے تھے اور اس وقت سے پہلے بعد پکڑ لانے محمد یعقوب خاں صاحب امیر کابل جیوش انگریزی یورش کابل وقندھار وغیرہ پر ہو چکا تھا اور انہیں دنوں جانب مشرق سے ابتدائے شب میں ایک دُم دار ستارا نمایاں ہوا کرتا تھا اور راہب جبوب میں کہ عین مالوہ کے سر پر ہے۔ یہ سبب امساک باراں اکثر گرد وغبار اور بادل سا چھایا رہا کرتا تھا۔ چنانچہ یہ سب اشارات ضمن تار میں مضمون آٹھویں اور نانویں قاقب بند میں موجود ہیں۔ گیارہویں ردیف وار میں جب یہ مصرعہ لکھا تو جھنڈو نام گوجر ساکن بسوال نے قارورہ سامنے لا رکھا تو ساتھ ہی یہ مصرعہ لکھا گیا:

ع نج طب دا علم میں یاد کیتا رنگ دیکھنے پئے قارور یاندے

اب اس چٹھی کی نقل کرتا ہوں۔

فقط"

(7) راقم نوں خاندانی طور تے ایس گل دا علم ایں کہ حضرت مولوی صاحبؒ دے والد محترم کسے مسجد دے امام نئیں سی تے نہ ای اوہ گاواں، مجھاں یا بکریاں چراندے سی، کجھ لکھاری حضرات نے بغیر تحقیق دے اُوہناں نوں امام مسجد لکھیا اے جہڑا کہ درست نئیں۔ اوہ اک نیکدل انسان سی تے اوہناں دا خاندانی پیشہ زمینداری سی۔

(8) نصاب دیاں کتاباں تے دیگر تحقیقی کتاباں وچ مختلف احباب نے بغیر کسے تحقیق دے محض اپنے اندازے نال حضرت مولوی صاحب دے سلسلہ طریقت دے بارے وچ مختلف آراء دتیاں نیں۔ کسے نے لکھیا اے کہ آپ سلسلہ چشتیہ وچ بیعت سی تے کسے نے لکھیا اے کہ آپ سلسلہ نقشبندیہ وچ بیعت سی لیکن اُوہناں دے کول کوئی واضح دلیل تے سند نئیں سی۔ کیوں کہ اوس ویلے ایس سلسلے وچ میرے کول وی کوئی واضح دلیل، ثبوت تے سند موجود نئیں سی لہٰذا میں ایس گل دا اظہار کر دا سی کہ حضرت

مولوی صاحب ظاہری طور تے کسے سلسلے وچ بیعت نئیں سی۔ ایہہ گل آپ دے وصال توں لے کے 2009ء تک معمہ ای بنی رہی، تے فیر 2009ء وچ حضرت مولوی صاحب دے ہتھ دا لکھیا ہو یا منظوم شجرۂ طریقت مینوں مل گیا اے۔ ایہہ شجرۂ طریقت تن زباناں اُردو، فارسی تے پنجابی وچ لکھیا ہو یا اے تے ایہہ شجرہ حضرت مولوی صاحب نے تقریباً 12 سال دی عمر وچ اپنے دوست سید نجم الدین دے ایماء تے لکھیا جہدا ذکر اُنہاں نیں شعراں راہیں وی کیتا اے تے اوس توں ثابت ہندا اے کہ حضرت مولوی صاحبؒ ظاہری طور تے کِتے بیعت نہیں سی۔ حضرت مولوی صاحبؒ فرماؤندے نین:

بعض عزیز کیتا ایماء
ایہہ شجرہ منظوم بنا
امر کیتا فی الحال ادا
دم بھر دا نئیں وسا
یا رب تیرا عبد جہول
عالمپوری غلام رسولؒ
کردا عرض کریں مقبول
رکھ سمبھال نزع دے ساہ
''لا الٰہ الا اللہ''

ہن میرے کول شجرہ طریقت دی صورت وچ سند موجود اے۔ میں ایس شجرۂ طریقت نوں شائع کر کے عوام تک جلد پہنچا دیواں گا۔ ایہہ وی اک حقیقت اے کہ آپ پیدائشی طور تے ولی اللہ سی۔

آپ ''احسن القصص'' دے شروع فرماندے نیں۔

عشق کرم دا قطرہ ازلی تیں میں دے وس ناہیں
اکناں لبھدیاں ہتھ نہ آوے اکناں دے وچ راہیں
اکناں کھپدیاں عمر گوائی پلے پیا نہ کائی
اکناں ہوش جتوئی آئی ایہہ نعمت گھر پائی

میں ہمیشہ ایمانداری نال سچی گل کیتی اے تے سچی گل نوں صدق دل نال تسلیم کیتا اے۔ میں سمجھداں کہ کسی وی تاریخی شخصیت دے بارے قلم چکن توں پہلاں پوری ذمے داری، تحقیق تے احتیاط نال معلومات اکٹھیاں کرنیاں چاہیدیاں نیں جنہاں وچ ذاتی خواہشات داعمل دخل نہ ہووے تاکہ آؤن والیاں نسلاں تک صحیح، مستند تے مفید معلومات پہنچ سکن لہٰذا تاریخ لکھن لئی اعلیٰ تے کھلے ذہن دی ضرورت ہندی اے تے ایہہ کم انتہائی ذمہ داری، خلوص تے ایمانداری نال کرنا چاہیدا اے۔

(9) بھارت وچ حضرت مولوی صاحبؒ دی ''احسن القصص'' ''داستان امیر حمزہ'' تے ''چٹھیاں'' دا بہت سال پہلے گرمکھی زبان وچ ترجمہ ہوچکیا اے جہڑا کہ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد دے کول موجود اے تے ڈاکٹر اُتم سنگھ بھاٹیہ دا لکھیا ہویا مقالہ جہنوں لینگوئج ڈیپارٹمنٹ پنجاب پٹیالہ نے شائع کیتا اے اوہ وی میرے کول موجود اے۔ پاکستان وچ وی ہر سال آپ دی یاد وچ عرس تے دیگر تقریبات دا انعقاد کیتا جاندا اے۔ راقم الحروف نے 30 نومبر 1990ء نوں ''حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ٹرسٹ'' دی بنیاد رکھی۔ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دے حالاتِ زندگی تے کلام بارے راقم الحروف دیاں دو کتاباں شائع ہوچکیاں نیں۔ پہلی کتاب ''ڈونگھے راز'' (مولوی غلام رسول عالمپوری اک مطالعہ) دے ناں توں حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری ٹرسٹ (رجسٹرڈ) ولوں 1999ء وچ شائع ہوئی۔ ایس کتاب وچ حضرت مولوی صاحبؒ دے بارے پاکستان تے ہندوستان دیاں اہم شخصیات دے مضامین شامل نیں۔ ایس کتاب نوں پاکستان تے ہندوستان دے علمی تے ادبی حلقیاں وچ بہت پذیرائی حاصل ہوئی۔ جدکہ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد دی دُوجی کتاب ''پاکستانی ادب کے معمار: مولوی غلام رسول عالمپوریؒ شخصیت اور فن'' اکادمی ادبیات پاکستان نے 2011ء وچ شائع کیتی فیر ایس کتاب نوں انڈین گورنمنٹ پنجاب دے ادارے بھاشا وبھاگ پنجاب دے ڈائریکٹر چیتن سنگھ نے پنجابی یونیورسٹی پٹیالہ دے پروفیسر ڈاکٹر رحمان اختر کولوں گرمکھی زبان وچ ترجمہ کرا کے مارچ 2014 وچ انڈیا توں شائع کیتا تے ایہدی تقریب رونمائی ہوشیار پور دے پریذیڈنسی ہوٹل وچ ہوئی جہدے وچ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد نے خصوصی شرکت کیتی۔

مئی 2013ء وچ عظیم کلاسیکی شاعر حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ دیاں ست نایاب

تحریراں نوں تن کتاباں دی صورت وچ بندہ نے مرتب کر کے اپنی تنظیم حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری ٹرسٹ (رجسٹرڈ) ولوں شائع کیتا۔ایس توں پہلاں ایہہ ست تحریراں احسن القصص دے آخر وچ چھپدیاں رہیاں بعد ازاں مئی 1962 وچ محمد عالم کپورتھلوی مرحوم نے متذکرہ بالا تحریراں نوں اکٹھا کر کے کتابی شکل وچ شائع کیتا تے ایس داناں ''ست پھُل'' رکھیا لیکن میں فیصلہ کیتا کہ حضرت مولوی صاحب رحمۃ اللہ علیہ دیاں تحریراں نوں ایہناں دے اصل ناں نال ہی شائع کیتا جائے لہٰذا حضرت مولوی صاحبؒ دیاں منظوم چٹھیاں جہڑیاں اُہناں نے مختلف احباب نوں لکھیاں سی تے اُوہ چٹھیاں دے ناں نال ہی معروف سی لہٰذا ایہناں نوں ایسے ناں نال ہی شائع کردتا گیا اے۔حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری رحمۃ اللہ علیہ دیاں تن تحریراں ''سی حرفی سسی پنوں، سی حرفی چوپٹ نامہ تے پندھ نامہ'' نوں راقم نے اکٹھا کر کے ''درد کُسالے'' داناں دے کے شائع کردتا اے۔ایسے طرح ''حلیہ شریف ﷺ'' بھی اپنے ناں نال عوام وچ بہت مقبول رہیا لہٰذا ایہنوں وی ایسے ناں نال شائع کر دتا گیا اے۔ میں انہاں کتاباں نوں از سر نو ترتیب دتا، جہڑے اشعار گھٹ سی اُہناں نوں پورا کیتا، کتابت دیاں غلطیاں توں پاک کیتا تے مشکل الفاظ دے معنی بھی درج کر دتے۔اگست 2015 وچ حضرت مولوی صاحبؒ دی اُردو نثر وچ اک بلند پایہ تصنیف ''مآرب الخاشعین'' نوں پہلی وار شائع کر کے عوام دے سامہنے لیاندا گیا اے ایس توں علاوہ راقم نوں اللہ تعالیٰ نے ایہہ توفیق وی دتی کہ حضرت مولوی صاحبؒ دی کتاب احسن القصص تے چٹھیاں وچوں کجھ کلام انتخاب کر کے منتخب کلام دے ناں توں اگست 2015ء وچ ہی شائع کردتا گیا۔ایسے طرح حضرت مولوی صاحبؒ دیاں باقی دستیاب تمام کتاباں نوں کمپوز کروالیا گیا اے تے اوہ وی ہن اشاعت دے مراحل وچ نیں۔

اس توں علاوہ حضرت مولوی صاحب دیاں چار کتاباں چٹھیاں، حلیہ شریف، درد کسالے تے مآرب الخاشعین نوں گرمکھی زبان وچ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد نے انڈیا وچ چیتن سنگھ سابق ڈائریکٹر بھاشا و بھاگ ہوراں راہیں ڈاکٹر ندیم احمد نال رابطہ کر کے گرمکھی زبان وچ ترجمہ کر کے شائع کروادتا اے ایس سارے کم دے اخراجات راقم الحروف نے خود ادا کیتے۔

اُردو تے فارسی کلام

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں بارے نکی عمر وچ ہی شعر کہن دا سُراغ ملدا اے۔ راقم الحروف نوں خاندانی طور تے معلومات دے علاوہ عالم پور تے گردونواح دیاں کچھ شخصیات کولوں وی ایہہ معلومات ملدی تے آپ دے کجھ شعر سینہ بسینہ چلے آ رہے نیں۔ جیہڑے کسے کتاب وچ موجود نئیں۔ ایس توں علاوہ آپ دیاں اُردو غزلاں تے فارسی کلام وی ملدا اے تے ہن تک نقل در نقل ہوندیاں بوہت گھٹ گیا اے تے ایہدے وچ کتابت دیاں غلطیاں دی وی بھرمار اے آپ نے ایہہ کلام کنی عمر وچ لکھیا ایہدا تعین کرنا اجے باقی اے، کجھ لوکاں دے مطابق آپ نے اُردو فارسی کلام بہت چھوٹی عمر وچ لکھیا لیکن چھوٹی عمر دے باوجود آپ دیاں اُردو غزلاں تے فارسی کلام بڑا جاندار تے ہر لحاظ نال معتبر اے۔ ردیف شماری توں پتہ لگدا کہ آپ دی پہلی ہی غزل دے 110 اشعار نیں۔ ایس توں شاعر دی قادرالکلامی تے پُرگوئی دا بخوبی اندازہ ہوسکدا اے۔ پہلے آپ دے اُردو کلام دا نمونہ دیکھو:

قلم رک نہ جائے رقم سے اگر
تو جوشِ دلی کا ٹھکانہ نہیں
دیا جو کہ قسام نے جام پُر
کسی غیر کو پھر چکھانا نہیں

ہُن فارسی کلام دا نمونہ دیکھو:

مہ من ہست فخرِ آسمانی
ولے غافل ز آشوب جہانی
بیاکز جان و دل کردم فدائیت
کہ حال من دانی نہ دانی

طب دے حوالے نال حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دا مشاہدہ

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ بوہت ماہر حکیم، نبض دیکھن دے علاوہ مریض دا قارورہ دیکھ کے مرض لبھ لیندے سی۔ ایہہ اذکر آپ ایس طرح کردے آ:

نج طب دا علم میں یاد کیتا رنگ دیکھنے پئے قارورياں دے

بول روگیاں دا وچ بوتلاں دے توساں دیوندا وید سیانیاں نوں

جتھے تک طب دے علم نوں یاد کرن دا تعلق اے سارے لکھاری چپ نیں کہ حضرت مولوی صاحبؒ نے ایہہ عظیم الشان علم کتھوں حاصل کیتا البتہ آپ دے ایس علم دی مہارت دی کجھ غیر مصدقہ روایات موجود نیں یا فیر آپ دی شاعری وچ کجھ اشارے ملدے نیں۔ اک واقعہ انج بیان کیتا جاندا اے:

''اک عورت نے غصے وچ آ کے اپنی دھی تے سر تے ایہنے زور دا ہتھ ماریا کہ اوہ انھی ہوگئی اوہناں نے بہتیرا علاج کروایا لیکن لڑکی ٹھیک نہ ہوئی آخر اوہدا بھرا قارورہ لے کے حضرت مولوی صاحب کول پہنچیا حضرت مولوی صاحبؒ نے قارورہ دیکھ کے کیہا کہ مریض نوں دریا تے لے جاؤ۔ الٹا کر کے لتاں توں پھڑ کے دریا وچ 2، 3 غوطے دیو، لڑکی دا بھرا پہلے تے مذاق سمجھیا تے دوائی منگدا رہیا حضرت مولوی صاحبؒ نے کیہا کہ ایہہ اعلاج بغیر دوائی دے جو میں دسیا اوہ ٹھیک اے، ایس طرح کرن نال لڑکی دی نظر واپس آ گئی تے اوہدا بھرا بہت خوش ہویا۔''

حضرت مولوی صاحب دے اک اک شعر تے غور کریئے تے پتہ لگدا اے کہ آپ نے طب دے نظری حصے دا مطالعہ کر کے دریانوں کوزے وچ بند کر دِتا اے تے کہندے نیں:

اک دل تے دو نین روحاں تن تَن دیاں خلطاں چارے
پنج حواس سنے شش روده ہفت طبیعی کارے

حضرت مولوی دافی کمال ایہہ ہے کہ وزن قافیہ وی خوبصورت اے شعری صنعت سیاقۃ الاعداد

وی اے تے بڑے سلکھنے ڈھنگ نال طب دے اصول پیش کردتے نیں۔

نارنج دی تاثیر

ایس سلسلے وچ دوائیاں دا ذکر وی آوندا اے جیہڑا کہ عملی طب نال تعلق رکھدا اے، نارنج تے انجیر دی تاثیر نوں انج بیان کردے نیں:

نارنجوں لے رسا جوانی ٹھنڈ پوے وچ سینے
چکھ انجیر رہے وچ لبدے لذت چار مہینے
کھاوندیاں دے جانھ دماں وچ ضعف قواؤں سارے
ورم طحال ہزال الکلیہ سینے دے دکھ بھارے

قرنفل (لونگ) دی تاثیر

گچھے داکھ لٹکدے اچے جیوں کرسی پرویناں
تے وچ باغ قرنفل بوٹے لٹے ماہ جبیناں

ماہ جبیناں دے دل تائیں قوت فرحت آئی
وحشت تے وسواس اُڈائے ذہن دماغ صفائی

گلگل

زلیخا دے باغ وچ ٹہنیاں تے گلگل لٹکدی اے جیہڑی ودھی ہوئی تلی دا علاج دسدے نیں:

گلگل کتے لٹکدی شاخیں پلھ گواون والی

پستہ، بادام تے اخروٹ دی تاثیر

پستہ، بادام، اخروٹ تے اوہناں دی تاثیر بڑے مختصر انداز نال انج بیان کردے نیں:

فستق لوز دوویں وچ جوزاں کشمش پھڑے کنارے
خشک دماغاں نوں ہر شاخوں جھک جھک کرن اشارے

بے ہوشی دا علاج

سرکہ کہنہ نک وچہ تے روغن بادام
عمر اوہناندے پاوندا آئی چھک تمام
ہوش پئی جاں تیہاں نوں ڈٹھا ہور مکان
عمر امیہ پاس ہے دیکھ رہے حیران

قاضی حیدر علی دا قصہ

قاضی حیدر علی نامی اک لڑکا آپ کول طب پڑھدا سی، اِک دن قاضی حیدر علی سبق یاد کیتے بغیر کتے چلا گیا تے حضرت مولوی صاحب نے اہدی کتاب تے ایہہ شعر لکھ دتے:

مالک ایس کتاب دا میاں حیدر علی
طب پڑھن نوں آیا پھریا گلی گلی
دینے وچ دوا دے جے بچ گیا بیمار
ملے روپیہ نظر دا آٹھ آنے یا چار
جے کر کسے دوا دا الٹا اثر پیا
تا پھر حق اسقاط دا ناہیں کتے گیا

بھولی نامی عورت دا قصہ

اک دفعہ بھولی ناں دی عورت اپنے پُت جیون دا قارورہ لے آئی تے کہن لگی کہ حضرت مولوی صاحب کوئی نسخہ لکھ دیو کیوں جے میرا بیٹا ٹھیک ہو جاوے۔ حضرت مولوی صاحبؒ نے ایہہ نسخہ لکھ کے دے دتا

ماں بھولی پُت لاڈلا جیون رکھیا نام
مرسی بھولی صبح نوں جیون مرے اَج شام

انج ای ہویا تے ایہہ نسخہ اوہناں دے گھروں لبھا۔

اک واری عالم پور پنڈ چ دوعورتاں تندور تے روٹیاں لا رہیاں سی تے اک عورت نے روٹی تندور چ لائی تے اوہ ٹٹ کے ڈِگ گئی دو جی ایہنوں کہندی نی تیری لائی تے ٹٹ گئی اے میری لائی نئیں ٹٹنی ۔ اوس ویلے اتفاق نال حضرت مولوی صاحبؒ دا گزر اوتھوں ہور ہیا سی تے آپ نے اوہ گل سن لئی ۔آپؒ تے استغراق دی کیفیت طاری ہوگئی ۔گھر جا کے اپنے مخصوص کمرے چ بیٹھ گئے تے اپنیاں چٹھیاں دا اک مصرعہ بار بار پڑھدے رہے۔

ساڈیاں روز میثاق دیاں لگیاں دالاون ہار باجھوں جانن ہار ناہیں

عشق نال زلیخا تے جنونی کیفیت طاری ہوندی اے تے اوہدے علاج دیاں کوششاں تے تدبیراں کیتی جا رہیاں نیں:

شیخ رئیس جیہاں دیاں عقلاں سر نیویں کر گئیاں
وچ قانون علاج نہ پایا ، اس مرضوں ڈر گئیاں
قرشی جیسے موجز مایہ ، کیہ کر سکدے کاری
علم ذخیرہ پاس جنھاں اوہ روون زار و زاری

شیخ الرئیس حکیم بوعلی سینا دالقب اے تے قرشی فن طب دے بہت وڈے شارح نیں۔''قانون'' شیخ دی کتاب داناں اے تے''موجز'' قرشی دی کتاب دا معجزہ اے۔

قلم دی حرمت وسیادت

دنیا دی تاریخ وچ جہڑے افراد تے قوماں نے ترقی دیاں منزلاں طے کیتیاں اوہناں دی وجہ صرف تعلیم تے حکمت و دانش اے تے ایہہ سب کجھ قلم دے ذریعے ممکن اے۔قرآن پاک تے احادیث وچ کئی جگہ خصوصی طور تے علم تے قلم کا ذکر ہویا۔علم ودانش تے تربیت دے حوالے نال آپ دیاں منظوم چٹھیاں وچ قلم دے بارے سوہنے تے نویکلے شعر جنہاں نوں پڑھن توں بعد انسان دے اندر ایہہ جذبہ پیدا ہوندا کہ اوہ جہالت تے کم علمی توں نکل کے تعلیم تے فکر وعمل دی طرف دھیان کرے میں سمجھدا آں کہ ایہناں شعراں نوں ساریاں درسگاہاں وچ آویزاں کرن دی ضرورت اے کیوں جے

قلم تے علم نال محبت ودھے تے صحت مند سرگرمیاں نوں فروغ ملے۔ ایس وچ حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ نے قلم دی ازلی حقیقت دی نشاندہی کیتی اے۔ نمونے دے طور تے کجھ شعر دیکھو:

جے توں سچ پُچھیں قلم ہتھ ساڈے قلم جیہی بھی ہور تلوار ناہیں
گھائل کراں گے قلم دیاں نال زخماں خالی جاوندا قلم دا وار ناہیں
وَگی قلم دے زخم نہ کدی مِٹ دے بڑا قلم تھیں ہور ہتھیار ناہیں
قلم دِلاں نوں قلم کر سِٹ دی اے قلم جیڈ کوئی بڑی پیکار ناہیں
دفتر راز جہاں دے قلم لِکھدی کیہڑا شاہ اِسدا خدمت گار ناہیں
وچہ مُلک حکومتاں قلم کر دی کھاندی وچہ جنگاں دے ہار ناہیں
مُشکیں جُعد گلرنگ دِلدوز زیبا قلم جیڈ سرمست نگار ناہیں
خوشی عیش دا گرم بازار ناہیں جس بزم دی قلم سردار ناہیں
نخرے باز لڈکڑی ناز بھِنی قلم جیہی محبوب مٹیار ناہیں
شیریں سُخن نبات لَب قلم جیہی کوئی لاڈلی شہد رُخسار ناہیں
کوکب ریز مہتاب تے شمس طلعت قلم جیڈ کوئی زَرکار ناہیں
کھرا کھوٹ زر قلب دے پرکھنے نوں باہجوں قلم کوئی معیار ناہیں
فیض قلم دے تھیں چار کوٹ اَندر بے پرواہ صَغار کبار ناہیں
وچہ کارخانے دُنیا دِین والے باجھوں قلم صاحب اِفتخار ناہیں
سچی پریت دا پالنا بہت مشکل مُستحق اِس دا مکار ناہیں

خوبصورت اشعار دعوتِ نظارہ دے رہے نیں:

رنگا رَنگ دواتاں دے رنگ ساڈے کیہڑا ساز جو اَج تیار ناہیں
ہر رنگ وِچ رَنگتاں رَنگ دے ہاں ساڈے رَنگ توں کدی زنگار ناہیں

وچہ اِکت معنے واحد قافئے دے سوچ دیکھ لے پیا تکرار ناہیں
اِیہہ شعر شعور تھیں دُور بھاویں ایہہ سحر ہے صرف اَشعار ناہیں
تیریاں منیاں اَسیں کرامتاں اُوہ پتھر ڈوب کے توڑیاں تار ناہیں
اُوہدے درد دا اَنت شمار کیہا جہدے ہتھ وِچہ یار غمخوار ناہیں
بے مزہ کلام بے درد دا اے اُوہدی دال وچ مرچ وَسار ناہیں
وے میں کیوں جَراں لاٹاں وِچہ سینے اِس تھیں وَدھ ہن سچ نتار ناہیں
یار پڑھے نہ پڑھے خط نال دَرداں میری قلم نوں اَج کھلیار ناہیں

سوانح حیات
عظیم کلاسیکی شاعر سُلطان العارفین
حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ

پوربی پنجاب دی مٹی دامان اصل وچ اوہی پھل بوٹے بنے جنہاں اپنی فنی مہکار نال اک زمانے نوں پیار محبت بھائی چارے تے انسان دوستی دی مستی نال ہمیشہ لئی سرشار کردتا اونہاں وچوں 29 جنوری 1849ء نوں اک جہی ہستی نے مشرقی پنجاب (بھارت) دے (دوآبہ بست جلندھر) تحصیل دسوہہ ضلع ہوشیار پور دے پنڈ عالم پور وچ جنم لیا تے تاریخ دے ورقیاں اُتے کدے نہ مٹن والا اپنا نام مولوی غلام رسولؒ رقم کرایا۔ پنجابی زبان بارے گل کرن والا کوئی وی بندہ کوئی سوہجوان، دانشور، محقق یاں نقاد، یوسف زلیخا دے قصے نوں کدے فراموش نہیں کرسکدا جنہوں مولوی غلام رسولؒ ہوراں اپنے فکر دی ڈونگھیائی توں وکھ زبان دی چاشنی نال ہر دلعزیز قصہ بنا دتا اے۔ ایس توں وکھ داستانِ امیر حمزہ رضی اللہ عنہ تے چٹھیاں غرض مولوی صاحبؒ دے سارے شعراں وچ درد وسوز دا اک دریا روان اے ایہناں وچ وجوگ دا مٹھا مٹھا سیک ہر دردمند دل نوں احساس دی گرمائش دے کے اکھیاں وچوں ہنجواں دیاں لڑیاں دے ہار پروون اتے مجبور کردیندا اے۔

مولوی صاحبؒ اپنے کلام دے ذریعے محبت، بھائی چارے، پاکیزگی، سچائی، صبر، بہادری تے توحید دا درس دیندے نیں برائی تے شرک توں روکدے نیں تے نیکی دی طرف راغب کردے نیں۔ اونہاں دا کلام پڑھدیاں دل تے فوری اثر ہونا شروع ہوجاندا اے تے بندہ اپنے اندر اک روحانی کیفیت محسوس کردا اے۔

پیدائش

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ 5 ربیع الاوّل 1265ھ بمطابق 29 جنوری 1849ء بروز سوموار موضع عالمپور تحصیل دسوہہ ضلع ہوشیار پور ہندوستان وچ پیدا ہوئے۔ آپؒ دی قوم گجر تے گوت کسانہ سی۔ آپؒ دے دادا داناں چوہدری سلطان علی تے دادی داناں ہاجرہ بی بی سی۔ آپ دے والد محترم چوہدری مراد بخش ہوراں دیاں دو شادیاں ہوئیاں پہلی شادی پنڈ لُڈھیانی وچ ہوئی ایس بیوی چوں کوئی اولاد نہ ہوئی تے دوسری شادی موضع دُھوتاں وچ خداداد ہوراں دی بیٹی رحمت بی بی نال ہوئی

تے ایہو خاتون محترمہ رحمت بی بی حضرت مولوی صاحبؒ ہوراں دی والدہ سی۔ حضرت مولوی صاحب والدین دی اکلوتی اولاد سی۔ آپ دی پیدائش دے چھ مہینے بعد آپ دی والدہ محترمہ دا اِنتقال ہو گیا۔ حضرت مولوی صاحبؒ دی عمر اجے تقریباً 12 سال سی جدوں آپ دے والد محترم وی 1861ء وچ ایس فانی دنیا توں کوچ کر گئے۔

تعلیم

ظاہری طور تے باقاعدگی نال علم حاصل کرن بارے کوئی سراغ نئیں ملدا تے ایہہ تسلیم کرنا پیندا اے کہ آپ علم لدنی (وہبی علم) یعنی (الہامی علم) توں مستفیض سی یعنی اللہ تعالیٰ دا آپ تے خاص فضل و کرم سی اک روایت تے مطابق ابتدائی تعلیم دے طور تے اپنے پنڈ دے مولوی حامد صاحب کولوں کجھ عربی تے فارسی دیاں کتاباں پڑھیاں فیر کجھ علم قریب دے اِک پنڈ غلزیاں دے مولوی عثمان صاحب کولوں حاصل کیتا۔

ملازمت

ظاہری علماں توں فارغ ہون دے بعد آپ میر پور دے پرائمری سکول وچ بحیثیت استاد پڑھاون لگے۔ آپ نے میر پور دے پرائمری سکول وچ بحیثیت اُستاد 1864ء توں 1878ء تک 14 سال تعلیم دتی۔ 1878ء وچ آپ دا تبادلہ موضع مہیسر ہو گیا۔ ''مہیسر'' عالمپور توں تقریباً 2 میل دے فاصلے تے واقع اے۔ اوتھے آپ نے 4 سال پڑھایا تے 1882ء وچ ملازمت توں اِستعفیٰ دے کے عالمپور آ گئے۔ آپؒ نے تقریباً 18 سال بحیثیت سکول اُستاد ملازمت کیتی تے جدوں آپ نے اِستعفیٰ دتا تے اوس ویلے آپ دی عمر تقریباً 33 سال سی۔ جنہاں دناں چ میر پور وچ پڑھوندے رہے۔ میر پور وچ اپنی سکونت دا ذکر اِنج کر دے نیں:

عالم پور چھڈ ملیا میر پورہ بنیال
اج وچ حوض مدائنے ملے نہ لالے وال

خُلق تے عادات وخصائل

حضرت مولوی غلام رسل عالمپوریؒ ہوراں دیاں عادتاں بہت پیاریاں سی۔ اوہ طبیعت دے بہت چنگے تے ملنسار سی ساری عمر کسے نال غصے وچ نئیں بولے۔ راہ چلدے تے نظراں نیویاں ہوندیاں۔ بڑے باوقار انداز نال چلدے سی۔ خوش لباس تے خوش گفتار سی۔ طبیعت وچ ہلکا جیہا مزاح

وی سی ۔آپ سفید کرتا، سفید دھوتی تے سفید پگڑی پہندے سی لیکن کدی کتے مسدی پگ تے ملتانی لنگی وی پہن لیندے سی ۔آپؒ باقاعدگی نال مسواک کردے سی ۔آپ دی گل وچ بڑی تاثیر سی اللہ تعالیٰ نے آپؒ نوں فصاحت و بلاغت عطا فرمائی سی ۔لوک آپ دا بہت احترام کردے سی قوت ایمانی دا اِیہہ حال سی کہ وڈے توں وڈا آدمی وی آپ دے سامہنے جھوٹ بولن دی جرات نئیں کردا سی ۔

حُلیہ مبارک

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دا قد تقریباً پونے چھ فٹ سی ۔آپؒ دے چہرے دے نقوش خوبصورت سی ۔جسم مبارک پتلا سی لیکن کمزور نئیں سی بلکہ صحت مند تے متناسب جسم سی ۔آپؒ دی داڑھی مبارک چھوٹی سی ۔دند سفید، ہموار تے خوبصورت سی ۔رنگ گورا سرخی مائل سی ۔اکھاں درمیانیاں سی نہ زیادہ موٹیاں تے نہ چھوٹیاں سی تے سُرخی مائل سی ۔آپ دی ہتھیلی بھرپور تے سُرخی مائل سی ۔آپؒ دے سر دے بال بھرپور سی لیکن زیادہ لمبے نئیں سی ۔آپ دی پیشانی تنگ نئیں سی بلکہ بہت مناسب سی ۔آپ دی گردن مناسب سی زیادہ پتلی نئیں سی تے نہ ہی بہت موٹی سی ۔

نکاح واولاد

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دیاں تن شادیاں ہوئیاں پہلی شادی موضع دُھوتاں تحصیل بُھونگہ ریاست کپورتھلہا پنے ماموں علی بخش دی بیٹی کرم بی بی نال 20 سال دی عمر وچ 1869ء وچ ہوئی ایہہ بیوی 1873ء وچ فوت ہوگئی تے ایہدے وچوں کوئی اولاد نئیں سی ۔دوجی شادی پنڈ سکرالا ضلع ہوشیار پور 1881ء وچ ہوئی ایہہ بیوی 1886ء وچ فوت ہوگئی ایہدے وچوں اک بیٹی پیدا ہوئی جہداناں ''عائشہ بی بی'' سی ۔عائشہ بی بی دی شادی چوہدری سلطان علی نال ہوئی جہڑا عالمپور دے قریب اک پنڈ بلڑاں دا رہن والا سی ۔1947ء توں پہلاں دونویں میاں بیوی فوت ہوگئے ۔ایہناں دی اک بیٹی غلام فاطمہ تے بیٹا فضل احمد سی فضل احمد جوان عمر وچ ای وفات پا گیا جدکہ غلام فاطمہ دی شادی محمد علی نال ہوئی تے ایہہ دونویں میاں بیوی 1947ء دے بعد پاکستان آ گئے تے چند سال بعد ایہناں دا انتقال ہوگیا ایہناں دی اولاد ضلع فیصل آباد تے ضلع ٹوبہ ٹیک سنگھ وچ آباد اے ۔تیسری تے آخری شادی 1309 ہجری بمطابق 1891ء نوں پنڈ کھنیاں ودھایا دے رہائشی گلاب گجر دی بیٹی محترمہ زینب بی بی نال ہوئی ایہناں وچوں اک بیٹی پیدا ہوئی جہناں دا ناں خدیجہ بی بی سی ۔خدیجہ بی بی دی پیدائش توں تقریباً 2 مہینے پہلے حضرت مولوی صاحب دی وفات ہوگئی لیکن وفات توں پہلے حضرت

مولوی صاحبؒ نے اپنی بیوی زینب بی بی نوں کہیا کہ تیرے ہاں بیٹی پیدا ہوئے گی تے اوہدا ناں خدیجہ بی بی رکھنا لہٰذا ایداں ای ہویا۔ خدیجہ بی بی دی عمر تقریباً پنج سال سی جدوں ایہناں دی والدہ محترمہ زینب بی بی دا انتقال ہوگیا۔ محترمہ خدیجہ بی بی دی شادی چوہدری عبدالعزیز نال ہوئی جہڑے عالمپور دے رہن والے سی تے ایہناں دا تعلق اہم زمیندار گھرانے نال سی۔ محترمہ خدیجہ بی بی پاکستان بنن توں پہلاں فوت ہوگئی تے انہاں نوں حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دے پہلو وچ دفن کیتا گیا جدکہ چوہدری عبدالعزیز پاکستان بنن توں کافی عرصہ بعد تک زندہ رہے تے اونہاں دی وفات 1975ء وچ ہوئی۔ محترمہ خدیجہ بی بی دی اولاد دو بیٹے تے تن بیٹیاں سی بڑا بیٹا عبداللطیف جہڑے حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری ہوراں نال بہت مشابہت رکھدے سن، تقریباً 18 سال دی عمر وچ اپنی والدہ محترمہ خدیجہ بی بی ہوراں دی حیاتی وچ پاکستان بنن توں پہلاں وفات پا گئے تے انہاں نوں حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری ہوراں دے پہلو وچ دفن کیتا گیا۔ ایہناں توں چھوٹے سعیدہ بیگم، مسعودہ بیگم، عبدالرشید تے رضیہ بیگم نیں۔ 1947ء توں بعد محترمہ رضیہ بیگم دی شادی چوہدری غلام قادر نال ہوئی۔ چوہدری غلام قادر موضع پھامبڑا تحصیل بھونگہ ریاست کپورتھلہ انڈیا دے رہن والے سی تے انہاں دا گھرانہ پھامبڑا اپنڈ دا واحد مالک سی جنہاں دی زمین تقریباً 950 ایکڑ سی۔ جہڑے پاکستان آ کے ضلع لائل پور تحصیل سمندری دے اک پنڈ چک نمبر 142 گ۔ب گریوال وچ آباد ہوئے۔ بندہ صاحبزادہ مسعود احمد محترمہ رضیہ بیگم دا بیٹا اے جدکہ محترمہ خدیجہ بی بی دا دوہتا تے حضرت مولوی غلام رسول عالمپوری صاحبؒ دا پڑدوہتا اے۔

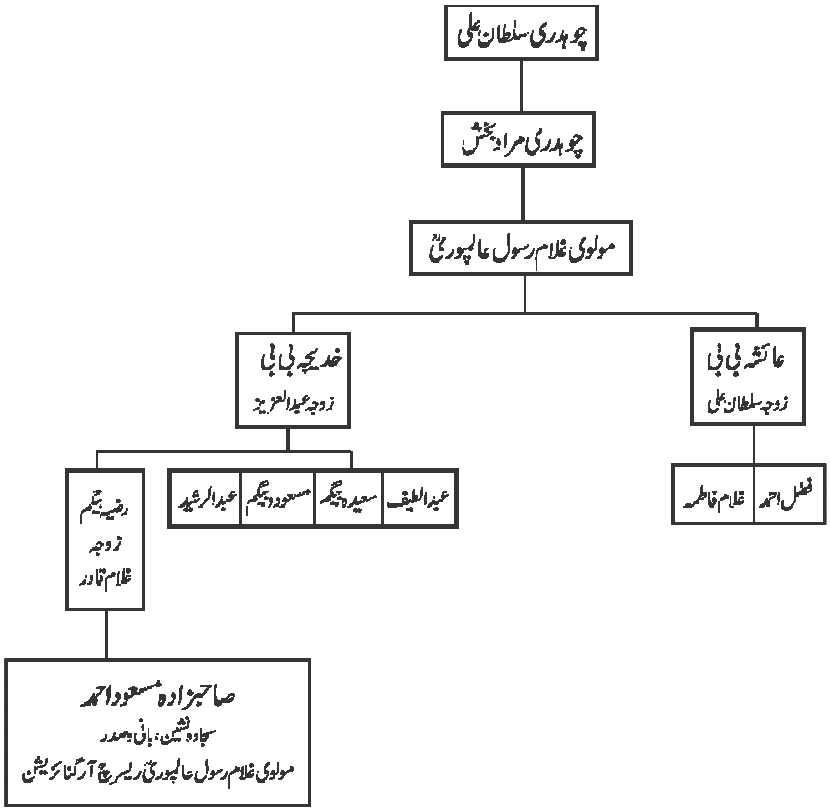
وفات

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ 7 شعبان 1309 ہجری بمطابق 7 مارچ 1892ء بمطابق 24 پھاگن بروز سوموار نوں 43 سال دی عمر وچ ایس دارِفانی توں کوچ کر گئے۔ آپ نوں عالمپور دے ای قبرستان وچ دفن کیتا گیا تے اوتھے ای آپ دا مزار اقدس اے۔ مولوی صاحبؒ تن دن بیمار رہے دوست احباب نوں دَس دِتا سی کہ ساڈا جان دا ویلا اے جہنیں سانوں ملنا اے مل لوے۔ تن دن بعد بوقت چاشت آپ دا وصال ہوگیا۔ آپ دی نماز جنازہ آپ دے اک دوست مولوی عبداللہ صاحب تلونڈی والے نے کرائی ایہناں نوں مولوی صاحبؒ نے وصیت کیتی سی کہ پچھے رہن والا اَگے جان والے دی نماز جنازہ پڑھائے گا۔ جدوں حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دی وفات ہوئی اوس ویلے مولوی عبداللہ صاحبؒ عالمپور توں چند میل دے فاصلے تے اک پنڈ ''پنڈوری'' وچ موجود سی جتھے مولوی

عبداللہ صاحب نوں بذریعہ کشف حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دی وفات دا علم ہویا تے اوہ کئی میل دا پیدل سفر کر کے پہنچے جدوں غسل کروان لگے تے مرحوم دیاں اکھاں وچوں آنسو نکلے مولوی عبداللہ صاحب نے اپنے ہتھاں نال ایہناں دے آنسو صاف کر کے اپنے منہ تے مل لے۔ غسل کفن دے وقت حضرت مولوی صاحبؒ جہے تھوڑے جے اشارے نال پانسا پلٹ جاندے سی۔ نماز جنازہ توں بعد جدلحد وچ اُتاریا گیا تے مولوی عبداللہ صاحب فرمان لگے لوکو اَج میں تہانوں اک راز دی گل دساں حضرت مولوی صاحبؒ میرے دوست سی تے اوہ ولائیت دے بہت اعلیٰ مرتبے تے فائز سی۔

شجرہ نسب

راقم الحروف بندہ صاحبزدہ مسعود احمد نے جنوبی ایشیاء دے عظیم شاعر سلطان العارفین حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دا شجرہ نسب مرتب کر دِتا اے تا کہ محقق حضرات لئی تے علم و ادب دے شائقین واسطے آسانی رہوے۔ شجرہ نسب حسب ذیل اے:

یہ تمام معلومات مجھے اپنی والدہ محترمہ رضیہ بیگم، اپنی خالہ محترمہ مسعودہ بیگم، اپنے ماموں چوہدری عبدالرشید، خلفیہ فضل الدین پٹواری اور کچھ معلومات محمد عالم کپورتھلوی کی کتاب ''ڈونگھے وہناں داشاعر'' اور مولوی صاحبؒ کے اپنے اشعار سے حاصل ہوئیں اور پھر جب میں مولوی غلام رسول عالمپوریؒ کے مزار اقدس پر حاضری دینے کیلئے خود عالمپور انڈیا گیا تو آپؒ کے مزار اقدس پر لگے کتبے پر بھی آپ کی تاریخ پیدائش 29 جنوری 1849ء اور تاریخ وفات 7 مارچ 1892ء تھی اور یہی تاریخیں میرے لکھے کے مطابق درست ہیں اور وہاں کے لوگوں سے بھی ان معلومات کی تصدیق ہوئی ہے۔

تصانیف

1947ء وچ تقسیم ملک دے دلخراش لمحات وچ جدلوکاں نوں بدقسمتی نال اپنے قدیم وطن نوں ہمیشہ لئی چھڈ کے ہجرت کرنا پئی تے میرا خاندان وی اپنی تمام جمع پونجی اوتھے چھڈ کے صرف عظیم کلاسیکی شاعر حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دے قلمی نسخیاں نال بھریا کتاباں داٹرنک لے کے اپنے پنڈتوں باہر نکل کے پنڈ نال وہندے برساتی نالے جہنوں (بئیں) کیہا جاندااے تے اپڑیا سی کہ سکھاں نے حملہ کر کے دیگر جانی نقصان توں علاوہ کتاباں نال بھریا ایہہ ٹرنک وی کھولیا۔اس لئی ہن جہڑ یاں کتاباں کسے ذریعے نال میرے تک پہنچیاں نیں اوہ میں عوام تک پچاون دی کوشش کر رہیا ہاں اس واسطے جہڑ یاں دستیاب کتاباں نیں اُنہاں بارے گل کراں گے۔حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ دا زیادہ تر کلام پنجابی وچ اے لیکن آپ نے بڑیاں اہم کتاباں اُردو، فارسی تے عربی وچ وی تصنیف کیتیاں نیں۔حضرت مولوی صاحب دا کلام میٹرک توں ایم اے تک پاکستانی نصاب وچ شامل اے تے آپ دی شخصیت تے کلام تے ڈاکٹر محمد صادق جنجوعہ تے ڈاکٹر حفیظ احمد نے پی ایچ ڈی کیتی اے۔حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ دیاں بہت ساریاں فنی خوبیاں وچ اِک خوبی ایہہ وی اے کہ آپؒ نے اپنیاں تصانیف دے ناں ایس طرح انتخاب کیتے کہ کسے وی کتاب دے ناں دے ''عدد'' کڈھ لئے تے اوس کتاب داسن تالیف نکل آوندا اے۔فیر آپ نے ہر کتاب وچ اوس ویلے اپنی عمر، سنِ تصنیف (ہجری، عیسوی، بکرمی) دے دتا اے۔ایس لئی آپ دی کتاب بارے کوئی شک یا بھلیکھا باقی نئیں رہ جاندا۔ایس بارے حضرت مولوی صاحب دیاں کتاباں دے تذکرے وچ میں آپ دے اوہ شعر تحریر کر رہیا آں۔میں حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں دیاں کتاباں بارے ترتیب وار جو تاریخ تے سن تھلے دے ریہاں کہ اُوہناں نے کس تاریخ، سن، کنی عمر تے کنے عرصے وچ کتاب مکمل کیتی اے ایہہ تمام معلومات بالکل صحیح نیں کیوں کہ ایہہ تمام تر معلومات مولوی صاحب نے خود اپنیاں کتاباں وچ فراہم کیتیاں نیں۔

1۔داستانِ امیر حمزہ

آپؒ نے سب توں پہلاں ''داستان امیر حمزہ'' دی پہلی جلد پندرہ سال دی عمر وچ تقریباً اک

مہینے وچ 1281 ہجری بمطابق 1864ء وچ مکمل کیتی جد کہ دوسری تے تیسری جلد بروز جمعرات 16 محرم 1286ھ بمطابق 29 اپریل 1869ء 8 بیساکھ 1926 بکرمی 20 سال دی عمر وچ 2 مہینے وچ مکمل کیتی۔ جہدے شعراں دی تعداد 20,000 اے۔ داستان امیر حمزہ اُنہاں دی زندگی وچ شائع وی ہوئی۔

گزری ورھیاں پنداراں عمر میری اس روز
جاں بھریا وچ کاغذاں کڈھ دِلے دا سوز
اندر تھوڑے دِناں دے ہویا ثُلث تیار
پھیر سبب تقدیر دا گزر گیا وچکار

''اندر تھوڑے دِناں'' تو مراد مہینے تو گھٹ عرصہ اے۔ داستانِ امیر حمزہ دی پہلی جلد ''ثُلث'' یعنی تیسرا حصہ آپ نے پندرہ سال دی عمر وچ تحریر کیتا۔ فیر آپ کسے وجہ نال ایس ول توجہ نہ کر سکے۔ بعد وچ جدوں دوست احباب نے مزید فرمائشاں کیتیاں تے آپ دی عمر 20 سال ہو چکی سی، اہداذ کر آپ اپنے شعراں وچ اِنج کر دے نیں:

جاں میں اس فرمائشوں مڑ ہتھ قلم لئی
ویہہ برساں تھیں تداں نوں عمر وہا گئی
شوق دلے نوں آیا حُب پئی دل آ
دو ماہ ودھ کجھ باقیوں لئی فراغت پا
پوری ہوئی داستان یار ہوئے سُن شاد
اج غلام رسول نوں کہو مبارک باد
اک دن ایس جہان تھیں ہو جانا برباد
میری وچ جہان دے رہے نشانی یاد
لکھیاں بیتاں اِسدیاں ہوئیاں اج شمار
ہور ہندی وچ سینکڑے ہندے ویہہ ہزار
پوری ہوئی داستان جاں ایہہ دل افروز

ماہ محرم سولھویں پنج شنبہ دا روز
تے اج ہجری سن ہے دو سو اک ہزار
ہور چھیاسی سمجھ توں آیا وچ شمار
ماہ بیساکھوں اٹھویں سمت چھبویں جان
نو سو اک ہزار ہے ہندی سال بیان
ماہ اپریل اُنتویں اٹھ سو اک ہزار
سن اُنہتر عیسوی گزریا وچ شمار

دو ماہ ودھ کجھ باقیوں لئی فراغت پا

یعنی مراد ایس توں ایہہ ہے کہ دو مہینیاں تو کجھ دن ودھ، لہٰذا پہلی جلد وچ آپ فرماندے نیں

اندر تھوڑے دِناں دے ہویا ثُلث تیار

یعنی دو مہینیاں توں کجھ دن ودھتے اندر تھوڑے دناں نوں شمار کریئے تے تقریباً تن مہینے بن دے نیں۔

2۔روح الترتیل

دوجی کتاب ''روح الترتیل'' 19 سال دی عمر وچ 1285ھ بمطابق 1868ء نوں مکمل کیتی جہدے شعراں دی تعداد 256 اے۔ایہدے بارے انج معلومات دیندے نیں:

ایہہ قواعد چند ضروری کارن مومن بھائیاں
میں پنجابی بولی اندر بیتاں صاف بنائیاں
پُر معنی وچ تھوڑیاں لفظاں یاد کرن آسانی
اڑھائی سو چھ بیتاں اس دیاں وچ اعجاز بیانی
تے روح الترتیل رسالے نام موافق پایا
سنہ ہجری تالیف اس دی دا ناموں ظاہر آیا
تے جوہرالترتیلوں پاویں سنہ تصنیفی ایویں

جہت مطابق ہر اعتباروں نام دھرے میں دوویں
ہجری سنہ دو صدیاں اُتے اک ہزار پچاسی
کاتب قاری عمل کنندیاں یا رب بخش خلاصی
میں دل طلب دعا اخلاصوں متاں وسارن قاری
پھیر قلم سر حرف خطا دے پکڑ صفا گل ساری
عالم پوری غلام رسولا رب تھیں عرض گزاریں
خَتَم الرُّسُل نبی دی اُمت دے سنگ پار اُتاریں

3۔احسن القصص

حضرت مولوی غلام رسول عالمپوریؒ ہوراں نے تیسری کتاب ''احسن القصص'' 24 سال دی عمر چ اک مہینے وچ 120ھ مطابق 1873ءنوں مکمل کیتی۔''احسن القصص'' دی شعراں دی تعداد 6666 اے۔''احسن القصص'' اُنہاں دی زندگی وچ شائع وی ہوئی۔ایس بارے انج فرماندے نیں:

جس دن میں آغاز قصے تے اسم اللہ دا پڑھیا
بارہ سو تے نوے ہجری سال مبارک چڑھیا
سارا ماہ محرم مینوں وچ تصنیف وہایا
اج اخیر محرم سندی جاں مقصد سر آیا
احسن القصص دھر نام قصے دا میں لکھیا تن واری
پورا سال ہویا تصنیفے نال ربیدی یاری
چھ ہزار چھیاہٹ چھ سو بیتاں گنتی آئیاں
ناقص شعر کمال حقائق رب دیاں بے پروائیاں
اے ناظر کر غور وڈیرا دیکھ سخن دیاں لہراں
ایہہ گلشن بستان ارم تھیں شوق وگن وچ نہراں
ایہہ گلزار بہار عنائیت کھلی لطف الٰہوں

عشق موثر نظری آیا درد بھری اس آہوں
پکڑ قلم بھر عشق النبا ورقاں وچ وگائی
رخت جلے وچ سوز برہوں دے دیکھ رہن سودائی
اصل بیانوں وچ سخن دے میں ناں گل رلائی
سورت یوسف دی تفسیروں سچی گل سنائی

''احسن القصص'' دے آخر تے حضرت مولوی صاحب دا لکھیا ہویا فارسی قطعہ وی موجود اے قطعہ تے حواشی ملاحظہ فرماؤ:

سنگ طبع از انطباع نقش عشق آتش فشاند
نقدِ ہستی سوخت مستان را وزآن چیزی نماند
ای زسنگ طبع سر برزد کتابی کش زنام
سال تصنیفش سہ چنداست وچو در طبعش نشاند
آتشی زد سنگ طبع از انطباع نقد سوز
نقش برسنگ آمد از ہاتف کہ بہر سال خواند

ترجمہ: طبیعت کے پتھر نے عشق کے نقش کی چھاپ سے آگ لگا دی جس نے مستوں کی ہستی کی پونجی جلا دی اور اُس میں سے کوئی چیز باقی نہ رہی یہ کہ طبیعت کے پتھر سے ایک کتاب وجود میں آ گئی اس کے نام سے اس کی تصنیف کا سال تین گنا ہے۔ نکال لیجئے اور جب اس کو طبع میں رکھا تو پونجی کی چھاپ کی جلن سے طبیعت کے پتھر نے آگ لگا دی تو فرشتے کی طرف سے نقش پتھر پر آ گیا تو اس کو سال کے لئے پڑھ لیجئے۔ اس قطعہ کی تشریح کے لئے حضرت مولوی صاحبؒ نے فارسی میں تین حواشی تحریر کئے ہیں۔ ہم ان کا مفہوم درج کرتے ہیں تا کہ حضرت مولوی صاحبؒ کی زبانی بات واضح ہو جائے۔

ایدے ظاہر معانی ایہہ نے کہ اسیں ایہہ قصہ سالِ تصنیف وچ 3 وار لکھیا لیکن درحقیقت ایس بیت نوں ایہہ معانی مراد نیں کہ ایہدی تصنیف دا سال اعداد توں 3 گنا اے۔ حروفِ ابجد دے حساب نال احسن القصص دے 430 عدد نیں جد ایہناں نوں 3 وار جمع کیتا گیا تے اِک ہزار دو سو نوے ہو گئے

تے ایہو تصنیف دا سال ایہہ۔

ہن اے گل چمکدے دن طرح ظاہر اے کہ حضرت مولوی صاحبؒ نے احسن القصص دے اعداد نوں 3 گنا کرن نال تصنیفی سن 1290ھ کڈھیا تے محرم دے مہینے وچ ایس کتاب نوں مکمل کیتا۔

4۔ مسئلہ توحید

چوتھی کتاب ''مسئلہ توحید'' ایہہ اُردو نثر وچ اے جہڑی آپ نے 29 سال دی عمر وچ 17 ذیعقد 1295ھ مطابق 1878ء نوں مکمل کیتی۔ ایہدے آخر وچ انج بیان فرماوندے نیں:

''بہ تمام شُد بتاریخ 17 ذیقعد 1295ھ''

5۔ سی حرفی حلیہ شریف حضور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

پنجویں کتاب ''سی حرفی حلیہ شریف حضور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم'' 27 ربیع الاول 1297ھ مطابق 9 مارچ 1880ء موافق 28 پھاگن 1936 بکرمی بروز منگل بوقت عصر میراں وجانی موچی دی فرمائش تے تحریر کیتا۔ ایس وقت آپ دی عمر 31 سال سی۔

6۔ چٹھیاں

چھیویں کتاب ''چٹھیاں'' حضرت مولوی صاحبؒ نے سید روشن علی، ہیرے شاہ تے صاحبزادہ غلام یٰسین نوں منظوم چٹھیاں لکھیاں۔ جہڑی چٹھی آپ نے اپنے شاگرد سیّد روشن علی نوں لکھی ایہدے وچ حضرت مولوی صاحبؒ خود فرماؤندے نیں ایہہ نامہ بتاریخ 8 محرم 1300 ہجری بمطابق 26 کاتک سن 1939 بکرمی بمطابق 10 نومبر 1882ء بروز دوشنبہ (یعنی بروز سوموار) بوقت نیم روز (یعنی بوقت دوپہر) جانی موچی دی دکان وچ بیٹھ کے بحالت درد چشم لکھیا گیا۔ ایس وقت آپ دی عمر 33 سال سی۔

7۔ سی حرفی سسی پنوں

ستویں کتاب ''سی حرفی سسی پنوں'' ایہہ سی حرفی آپ دی شاعری دی خوبصورت مثال اے۔

8۔ سی حرفی چوپٹ نامہ

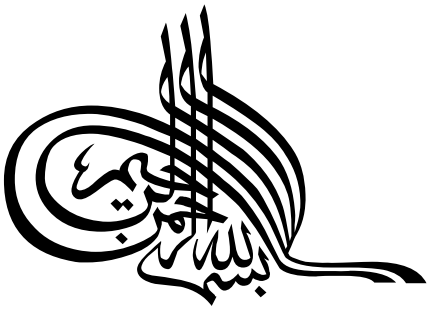
اٹھویں کتاب ''سی حرفی چوپٹ نامہ'' ایہہ سی حرفی آپ دی شاعری دی خوبصورت مثال اے۔

9۔ پندھ نامہ

نوویں کتاب ''پندھ نامہ'' ایہہ منظوم اے تے ایہہ اک عورت دے رستہ پچھن تے لکھیا گیا اے۔

10۔ مآرب الخاشعین

حضرت مولوی صاحبؒ دی دسویں تے آخری تصنیف جہڑی اجے تک سامہنے آئی اے اوہ ''مآرب الخاشعین'' اے جہڑی اُردو نثر وچ آپ دی دوسری تصنیف اے۔ مآرب الخاشعین آپ نے 1305ھ بمطابق 1887ء نوں 38 سال دی عمر وچ لکھی اے۔ ایہناں دے علاوہ آپ دیاں کتاباں ''قصہ روپن'' تے ''گجر نامہ'' وی نیں جہڑ یاں باوجود تلاش دے اجے تک نئیں مل سکیاں۔

حمد باری تعالیٰ

عشق[1] بِھنّا اِخلاص نہلا یا رنگیا رنگ شہودی[2]
صِدق صفا دی آب ہوائیں پلیا وِچ خُوشنودی

بَرگو برگ اِرادت ازلی نُور رچایا ہویا
مَحْوِیَّت دے خمر طہُوروں نشہ چڑھایا ہویا

اَفضل اَطہر اَکمل اَنور جَیں وچ سب وَڈیایاں
عدم تکلّف والیاں ندیاں جس تھیں وہندیاں آیاں

اَزل ازالی اَبد آبادی حمد دوام دوامی
وِچ دربار وجوب غنا دے ایہ سرسبز مدامی

کل مراتب حقی خلقی تنزیہی تشبیہی
مظہر حمد حمید حقیقی ایہ مکشوف بدِیہی

قدر نعم تیں حمد الاہا ہر حامد محمودوں
ہر معلوموں ہر موجودوں ہر ساجد مسجودوں

حمد چراغ دلاں تاریکاں مشعل شب مہجوراں
ہر ہر ذرّہ جس تھیں چمکیا وِچ اقرار قصوراں

---

[1] ایں ہر سہ بیت ابتدائی مع نصف مصرعہ از بیتِ چہارم بطرزِ تنسیق الصفات صفت مقدم است وکلمۂ حمد موصوف آن مؤخر افتادہ (از مولوی غلام رسولؒ)

[2] کلمۂ عشق و اِخلاص وشہود وغیرہا دال است بر براعت الاستہلال در عبارت رنگیا رنگ شہودی اشعار است براینکہ این نسخہ مشعر است بہ توحیدِ شہودی (از مولوی غلام رسولؒ)

عجز کمال خُدا دے حمدوں ہر ذرّہ اقراری
دَم دَم لکھ لکھ لُوں لُوں حمدوں تھیئے نہ شکر گزاری

پاک منزّہ خالق عالم باجھ مثال نظیروں
اُسدا شکر نہ قدر بندے دا عقلاں دی تدبیروں

جس دے لطف کرم تھیں قطرہ یُوسفؑ جہیاں شکلاں
اُسدی حمدوں وانگ زلیخا حال پریشاں عقلاں

حادث کیا قدیموں جانے جے لکھ اُڈے ہوائیں
وِچے ڈُب مریندیاں عقلاں حیرت دے دریائیں

پَرجے شعلہ جوش برہوں دا سُفنے نظری آوے
خُون جگر دِل صبر عزیزاں چشماں تھیں وَیہہ جاوے

نُور وَرہے جَیں عشقوں سینے حال کہاں کی گذرے
گذرا مکانوں وگن اِشارے معذوروں وِچ عذرے

کھول اکھیں تُہ حال کیائی دیکھ ذرا کتھ آیوں
کس گھلیوں کت کارے چلیوں تے کی پاس لیایوں

ناسیں شے مذکور کدائیں اندر وقت ویہائے
فیض وجُود عدم تے چمکیا کھولے راز چھپائے

پائے راز برہوں دے بھارے تے توں عہد پکائے
بول بَلیٰ اقراری ہویوں آن غضب سِر چائے

بار امانت چاء نسکے زمیں فلک بیچارے
اِنس ظلوم جہُول اُٹھایا ہُن کیوں عہدوں ہارے

چھٹے بحر کرم دے قطریوں دوویں عالم تارے
اِنس حقیقت جامعہ کر کے وِچ اِس دار اُتارے

تے ایہ نسخہ چند اَجزاؤں وِچ عناصر چارے
ناطقہ نفس قلب روح سِروں خفی اَخفی ایہ سارے

خلق امر دِیاں شاناں دے وِچ تینوں ملی امیری
جان نجان آفاق تے انفس تیں وچ ہے تقدیری

تُوں وِچ خودی خودوں چھُٹ وگیوں خود تھیں خبر نہ پائی
پھسیاں چھوڑ اُڈیندیاں دے وَل جھاک ایانیاں لائی

سب کجھ مالک دِتا تینوں تے تُوں سب کجھ پایا
جوتوں آپ تے اپنا پایا دیکھ کتھوں ہتھ آیا

جنہاں شیآں داخواہاں ہویوں سب تیرے وچ آیاں
فقر غنا تیرے وچ وسدا وِچے نُور صفایاں

پائے نُوں انپایا جاتو مڑ مڑ پَویں کُراہیں
ہر پایا اَنپایا تیرا جے اک پایو ناہیں

اے غدار نہ ہار قراروں اَنت پچھوں ہتھ ملناں
کتول چلیوں کدھر چلناں کس سنگت وِچ رلناں

ہُن کس چھوڑ کدے غم رجھوں واٹ لمی تُوں راہی
میٹ اکھیں کت ہتھ وگایو چا مُونہہ ملی سیاہی

تُوں پرشان دلاور ضیغم ہویوں آپ نتاناں
خود نُوں جان شغال کمینہ بیٹھوں چھوڑ ٹکاناں

مت وسواس ظلم تے جہلوں واگ تیری گھلیارے
ظلم کمانویں جہل ہنڈانویں پانویں مقصد بھارے

ظالم جاہل جے نہ ہندوں نہ پوندوں وچکارے
ایہ ہے مدح مذمت ناہیں اس وِچ ناز اِشارے

ظلم کماندیاں جنداں گلیاں گل گرداں وچ رَلیاں
دارالجہلوں لاٹاں بلیاں تِس وچ خودیاں جلیاں

ظلم کما سر نفس امارے لوم نہ رہسی مُولے
بعد وصول الہام اچانک اطمینان قبولے

لازم جہل فنا نُوں آیا جاں ایہ پانویں ناہیں
سب پرواز تیراوِچ تیرے خودیوں جاویں ناہیں

سیر إلَی اللہ لَآ إلٰہَ إلَّا اللہ تک سارا
اوہا معنے جلوہ کردے جیں وَل ہر وَرتارا

تحت نفی دھر غیر اُڈاندیاں ملی نجات جُدایوں
نال اثبات ثبوتی پھڑ دیاں ملی برات صفایوں

اِکّا نُور زمین اَسمانے جس دے کارے سارے
مبدأ فیض احدیت کولوں نُور کھلے چمکارے

ایہ مصباح صفات زُجاجیوں لاٹ بلے بن نارے
وِچ مشکوٰۃ قلوب عشاقاں جگمگ نُور کھلارے

نُور و نُور ہویا نُورانی عالم دی گلزارے
چنگے تھیں چنگیائی آئی عدموں نقص نتارے

لکھیا نظر پَوے تُہ صفحہ کاتب قلم وگائی
سوہنے حرف کداں بن کاتب دیہن ظہور صفائی

ہر نقطہ بن خاص ٹکانے جھڑ وَگیا کتے ناہیں
زیر زَبر ہر ضم سکونوں خطا نہ پیا کداہیں

جے تُہ خطا نظر وِچ دِسے ضُعف تیری بینائی
آپ کُراہ پَوے نابینا راہے عیب نہ کائی

لکھ فہرست صحیفیوں ساری تیرے پاس پوچائی
کھول نظر پڑھ جس تے کاتب صنعت قلم وگائی

دیکھیں نقش نقاشوں جانیں تے صانع مصنوعوں
خود وَل دیکھ رقم پڑھ ساری آخر تیک شروعوں

توں شیشے وِچ دریا وگیں جَوہر ہیں اوہ کاری
جَیں وچ کُل مطلب جگت دیاں نُوری لہراں جاری

تُوں قائم جس جندوں غافل صورت تس نہ کائی
وَسّ تسے وِچ جاری ہر شے تُوں اپنے وچ پائی

حکمے باجھ نہ انگل ہلے راز زبان نہ کھولے
ہر ہر وال اندر پُر معنے دیکھ متاں دِل ڈولے

جتول پیر دَھرے رُخ تیرا اپنی صفت دکھاوے
جاں توں خام جمال فروزاں تینوں نظر نہ آوے

وحدانیت حق بدیہی ملے شہود کمالوں
توڑ صُور دی بند جوناہیں حاجت استدلالوں

جنہاں مذاق سلیم پچھانن خود شیرینی قندوں
صفرایاں ہر تلخی جاپے ہونھ خلاص نہ بندوں

ہر خوبی دا صاحب اوہا جس دا عالم سارا
غیر کیا ہُتہ خوبی ڈِٹھی قصد جدھے وَل بھارا

شیشہ صاف سیاہی ملیو راز نہ چمکے کائی
چھوڑ نقاش ہزاراں نقشوں اِک صورت گل لائی

ڈھونڈ سیاں تھیں اِکو صورت یا لبھیں دو چاروں
آخر چھوڑ چلیں ہتھ مَلدا نقش لکھے دیواروں

لبھ اوہا جیں کجھ نہ صورت نقصوں نام نہ عیبوں
میٹ اکھیں دِل کھول دو ساعت راز کھلے کجھ غیبوں

ہر محسوس تیرا تک دیکھیں سب عکوس افعالوں
تے افعال ظلال صفاتوں صفتاں ذات کمالوں

عاکس عکسوں ہر جا اَقرب اُسدی ذات احوالوں
اوہ اقرب تھیں اقرب جس تھیں شورش حُسن جمالوں

اثر حلول اِتحاد نہ سمجھیں تے نا کیف بیانوں
جے پانویں حق پانویں جیونکر ہے منصوص قُرانوں

تے نا لازم کریں خُدا تے حکم منافی شانوں
شِرک کُفر دا نام نہ اوتھے جتھے نُور ایمانوں

تیں وِچ انور گوہر عالی نہ کر گرد آلُودہ
چاہ ترقی چھوڑ رذالت مریں نہیں بیہودہ

داغ نہ گھت سفیدی اندر رنگ چڑھا کافوری
رنگ پذیر ایہی دِل تیرا اصل جدھا کل نُوری

ہر دم وقت ویہاندا جاندا ایہ مُڑ ہتھ نہ آوے
قول پکا کجھ کر لے عشقوں جو تیں نال سدھاوے

باہجھوں حال نہ قال منافع قالی دا ہتھ خالی
ہو خالی سدواوے عالی ایہ ہے طبع رِذالی

فرج شکم دا بندہ ہو کے لافاں مار نہ مُولے
نام دَھریں کافور زنگی دا پر کہ کون قبولے

عشق ڈِٹھو جے ناہ کدائیں وصل فراقوں حالے
حال ملالے درداں والے جل بل رہین وچالے

بریاں لاٹ برہوں دے جگرے درد فراقیں جالے
جاندی واری شوق وصالے جانھ نہ جوش سنبھالے

ہُتہ اِحسان کرے کوئی ذرّہ دِلوں جھکیں سو واری
کل احسان تیرے سر جس دا چھوڑ نہیں تس یاری

لا یاری پَر پُوری ساری جیوں ہویوں اِقراری
جے اقراروں ہیں انکاری ایہ ہے اَنت خواری

یار جُدا کد تیتھیں غافل لبھ دراڈا ناہیں
دعویٰ جھوٹھ قسم کر چھڈیں جھور مریں مت آہیں

اوّل آخر دیکھ میانی نال جِدھے وَرتارا
چھوڑ عزیز دلیلاں تائیں نہ گل لاویں یارا

پَوے قدم جو طلبوں خارِیں گلزاراں وچ جاپے
خار چھُٹن گلزار نہ دِسّن شوق کھڑے وَل آپے

داغ لگا مت جائیں ایتھوں مَردا مرد سدائیں
عشرت دِید رہے پچھتاوا مَت حسرت لے جائیں

کرِیں مدداے والی میرے دَخل ملے دربارے
بخشیں تھاوں نتھاویاں تائیں فضل تیرے نے بھارے

دعویٰ حق ایمانوں پکّا سچّا بخش خدایا
حُکم اَشَدُّ حُبًّالِلّٰہِ شان جِدھی وِچ آیا

دائم نُور طلب دی مشعل رہے فروزاں راہے
مَیں قُربان لطیف پیارا تارے نال نِگاہے

تَیں ہُندے مَیں کِتول جاواں ناہیں ہور ٹکاناں
جے تقصیروں مَیں پُرداَمن غالب فضل رباناں

فضل بڑا اس ہادی سندا خود وَل شوق لگائے
جَیں اس شوقوں ناہ نصِیبا غافل اوگت جائے

تے تقدیم اوسے درباروں ہر ہر خود ناتانے
دیکھ یُحِبُّھُمْ دی رمزوں وَل وَل کھڑے دھگانے

ایہ گرداب اندھیر غماں دا دُنیا نام سدا وے
پُور بھرے وِچ بیڑے غرقن جے نہ بنّے لاوے

باہوں پکڑ کڈھے خود جِس نُوں نُور کرم وَل دَھکّے
جِس نُوں روڑھ غضب وچ گھتے کوئی کڈھ نہ سکّے

یا ربّ میری سرگردانی میریوں گئی شماروں
اِک رحمت دا دارُو تیرا روگ کٹے بیماروں

میرے کار حوالے تیرے یا ستار غفارا
عدل کریں میں پکڑیا جاواں فضل کریں چھٹکارا

مَیں بندہ توں صاحب میرا اَنت نہ تَیں وَڈیایوں
رحمت تیری بہت زیادہ بندے دی بُریایوں

صِفت تیری کی قدر بندے داتُوں صِفتاں داوالی
آخر چارہ عجز بندے نوں تیریاں صِفتاں عالی

اِتھ اقرار نبیّاں سَندا لَااُحْصِیْ وِچ آیا
کُنہ تیری کوَ پا نہ سکے تُوں بے مِثل خُدایا

عقلاں دی اِتھ پیش نہ جاوے جے لاون لکھ واہاں
اِتھ عاقل بے عقل تمامی رَیہن سمجھے وِچ راہاں

عائت عقل دُراڈی وگناں تے تُوں نیڑیوں نیڑے
خود تھیں نیڑے عقل نہ پاوے تے نہ راز نکھیڑے

عقل خیالوں وہم گمانوں تیریاں صِفتاں عالی
خالق مالک جان جہاں داتُوں عالم دا وَالی

خوان کرم دے بخشش خانیوں عالم کُل سَوالی
جِنھاں بولاویں لُطف کرم تھیں کدی نہ جاون خالی

توبہ دی توفیق اسانوں دیویں پاک اِلاہا
دَر اپنے دا رکھ سَوالی ہر دم شاہنشاہا

قدم نبیؐ دے پِچھے سانوں یارب راہ چلائیں
اَندر قوم عِیباں کیتا تُوں سَرور جِس تائیں

درنعتِ سیّدالمرسلین امام المقربین خاتم النّبیین رسُولِ ربّ العالمین

مُحمدمُصطفےٰ صلّی اللہ علیہ وآلہٖ وسلّم

جَوہر عَرض وجُود خلائق اصل اصُول کمالی
اُمّت خَیر اُمَم دا والی نام مُحَمّدؐ عالی

نبی صفی دا سیّد سَرور تے کوثر دا ساقی
جَیں حق خاص شفاعت کُبریٰ ختم رسُل اِتفاقی

وچ اشارے اُنگل جس دے شق قمر افلاکی
خَیر الناس عَرب دا افصح خواص لبِ تریاکی

مُہر نبوّت نال مُنَقّش عظمت وصف اخلاقی
جمع کلِم وچ حرف زبانی شاہ سوار بُراقی

ثاقِب نجم قمر تے شمسوں اَنور گوہر خاکی
جَیں تے پاک قدم دی برکت فخر کرے وچ پاکی

مَظہر فیض اَتم یگانہ مطلع صُبح ظہُوری
اوہ شاہ بَیت قصاید عالم جَیں وِچ خُوبی پُوری

تے اوہ اُمّت مذنب کارن مَحْلیٰ رحم غفُوری
تے مرحُومہ اُمّت اُسدی عُز مُحجل نُوری

رحمت عالم سایۂ عالی قامت سایَوں خالی
خوشبو عرق بدل سرسایہ پاک لعاب زُلالی

فتح مُبِین کمال فَتَرْضٰی شان نبی دی عالی
تے محمُود مقام معلیٰ خاص عطائے نرالی

سِینہ پاک مُنوّر نَشرح نُور اکھیّں ما زاغوں
اَنور اکھّیں مُہر نبوت روشن نُور چراغوں

شاہ صِفیاں پیر وَلیّاں خاص امام نبِیّاں
فاتح باب بہشتِ معلیٰ اَتقیٰ وِچ تقِیّاں

لَے جبریلؑ ملائک نُوری دروازے پر آیا
چاڑھ بُراق رکابے چَلیا اَقصٰی وِچ پوچایا

اِتھ امامت بعد نبِیّاں گُزر گئے افلاکوں
زِمیوں سُنب فلک تے وَجّا بُرّاقوں چالاکوں

فَوج فرشتیاں نال سِدھائی شَوقوں واگ چلائی
جبرائیل نقیب پُکارے پاک سواری آئی

کھُلدے گئے دَرے افلاکوں مَلک مقرّب دَھائے
سُن سُن کے پیغمبر خبراں تعظِیماں نوں آئے

لشکریاں وِچ مُوسیٰؑ عِیسیٰؑ کرکر فخر سمائے
کھول دَرے وِچ جنّت حُوراں شوق زیارت پائے

جبرائیل ریہا وچ سِدرہ قوّت پَروں سدھائی
تن تنہا چلن دی سَرور جاں دستُوری پائی

کُرسی عرش قدم دَھر گُزرے مِلے قرار آراموں
ہو چُکیاں چھے طرفاں آخر جا گہ پاک مقاموں

تیز قدم دَھر قُربت چلّے بے بالا یوں زیروں
پَون ندائیں وَدھ محبُوبا بے طرفوں چو پھیروں

صَوت حروفوں پاک ندائیں کاموں پاک زبانوں
لکھ کروڑاں کوہاں دُراڈے پُہتے وَہم بیانوں

جو ڈِٹھّا سو ڈِٹھّا آخر جو پایا سو پایا
ہوراں نُوں اِتھ دَخل نہ مُولے مُڑ پیغمبر آیا

رحمت نُور جہان کھلارے مَرضاں دِلاں گوایاں
ڈبدیاں جاندیاں کڈھ کرم تھیں بیڑیاں بنّے لایاں

گُم گیاں نُوں راہ دِکھائے روگ کٹے بیماراں
تاریکی وِچ چلدیاں تائیں مِلیاں شمع ہزاراں

مَنزل مقصد چھوڑ وگیندیاں وِچ شبہے نادانی
روشن راہ صفا دا پایا پائے دِل نُورانی

بے خبراں ٹیاں بے وَس جاناں پھسیاں وِچ حیرانی
ہو غافِل وچ نفس امّارے رَس مِس ہو یاں فانی

اصل بھُلا گُم گیاں سب تھیں اندر سرگردانی
نَفسوں ذات گواہی بھَر دیاں گوہر توڑ اِنسانی

اُچاچیت طبیب رُوحانی کھولے راز نہانی
وَل وَل موڑ وَلوں گمراہی نُور دِتے عِرفانی

واگاں وَل مقصود چلایاں موڑ کُراہوں اوویں
واہ سیّد ثقلین مُحَمَّدؐ تَر گئے عالم دوویں

سب جہان اِکّو دی برکت نُور و نُور دَمکیا
فَیض منداں دا دِل آئینہ فرشوں عرش چمکیا

پیش قدم وچ عالم ہو یا جِس نے اوہ رُخ تکیا
ہینے لیکھ دُھروں جِس آہے اوہ خود دیکھ نہ سکیا

پاوَن ہاریاں سب کُجھ پایا مُنکر گئے ازائیں
احمد باجھ نہ ہُندی پَیدا جنّت نار کدائیں

بہت صلوٰۃ سلام نبیؐ تے آل سَنے اصحاباںؓ
خاص خواص عزیزاں چاراں یار کبار احباباں

سب تھیں اوّل بعد نبیّاں صدِّیقاں وِچ اکبر
ابُو بکرؓ بن اَبی قحافہؓ نائب جائے پیمبر

عُمرؓ خطاب خلیفہ ثانی اوہ فاروق پیارا
جِس دی تیغ عدالت والی کِیتا ظُلم نیارا

ذُوالنُّورَین کَرم دا پُورا ہَے عُثمانؓ حقانی
حِلم حیا غنا سخاؤں ہور نہ اُسدا ثانی

چوتھا زَوج بتُول بہادر بُو طالِب گھر جایا
اَسدُ اللہ الغالِب غازی علیؓ جو عالی پایا

حَسن حُسینؓ دوصاحبزادے شاہ بہشت جواناں
زہراؓ بنت نبیؐ دے جائے انہاں وَڈیریاں شاناں

رِضوان اللہ حق تماماں آکھاں لکھ لکھ وَاری
رفض خوارج دوہیں جہانیں لَین فضیحت بھاری

حُب نبیؐ دی آل اصحاباں ہے تاثیر ایمانوں
مُنکر مُل گیا لے دوزخ جاندی وار جہانوں

جنہاں دلاں وِچ غَیظ صحابہؓ حیف تنہاں ایمانے
اوہ مِصداق یُغیظُ بِھِمُ دے بھانویں کسے زمانے

یارب نال طُفیل انہاں دی بخش اساں بُریایاں
عفوکرم دیاں وِچ دریاواں ساڈیاں روڑھ کمایاں

نُور ہدایت کریں عنایت خوف رَجا وِچ رکھّیں
عِشقوں کریں مُنوّر سِینہ روشن دِل دِیاں اکھّیں

ترغیب دِل بالتزام مشہدِ عشق و بیان بلند پروازی

اُو در عالم رضا کہ فوقِ مَراتب است

ساقی آب طہُور طلب دا جام مَزے بھر پائیں
دریا ذَوق مُحبّت والا گھُٹ دِلا پی جائیں

چاہَتھ تیغ برہوں دِی خُونی چشم اوگھاڑ حجابوں
گھُنڈ پَلٹ چمک دیہہ عشقا مُہر اوتار گلابوں

مستی چشم پیارے والی جان جگر کھا جائے
دَردمنداں دے سُن سُن حالے ہووَن دردسوائے

غم برِ ہوں دے خُونی اشکوں نَین رہن گُلناری
جان کباب نمک پُرشَوقوں دِل نوں رہے خُماری

دِل بے عشق نہیں دِل مُولے بے خبر اوچ خوابے
تَن بے دَرد دِلاں دا مٹّی گُنہ رَلائے آبے

عشق بِناں تَن دشمن دل دا تے دِل دشمن تن دا
وَیری نال پیا وَس وَیری واسا خار چمن دا

عشق بِنا دل مُردہ غافل کس گنتی وچ آوے
عشق دلاں نوں صقل غماں تھیں کر شمشیر دکھاوے

مزہ نہیں بِن عِشقوں دل نُوں نُور نہیں روشنائی
غم برہوں دی لذّت باجھوں دل نوں ذَوق نہ کائی

ذَوق دِلے نُوں عِشق وراؤں ثابت کرے جے کوئی
اس غافل نوں اُس دَرگاہوں ہرگز مِلے نہ ڈھوئی

وِچ حضُور دوام نہ وَسیّا نہ اس خبراں پایاں
تاہنگاں ہورورائے وراؤں اسدے ہتھ نہ آیاں

بے خبراں نُوں خبر نہ عِشقوں کردے کُوڑ دوہایاں
دردمنداں نوں بیدرداں دے دَردمثال دوایاں

دیدہ ہور شنیدہ دے وِچ جیڈک فرق جُدایاں
قالیاں حالیاں دے وِچ ایویں حدّاں فَرق لگایاں

بے دَرداں دے درد مصائب دَرداں ہور ودھایاں
اوہا دَرداں دَردمنداں دِی پھیرن دلیں صفایاں

بیدرداں دیاں عشرت خوشیاں لذّت ناز ادایاں
دَردمنداں دے دِلیں کدائیں وِچ شُمار نہ آیاں

نظر بلند جنہاں دی دَھانی مِلے مقام عزیزاں
ناچیزاں دیاں چنگیاں چیزاں پایاں سب ناچیزاں

عِشق مقام جمع دے سٹیاں تلوینا ں تمیزاں
غم خوشیاں اس دُنیا والے بَنے غُلام کنیزاں

جھَل اَولّے راہ چلیند یاں عشقوں ضرباں کاری
ہو طالب لاہ دیکھ نقابوں اُسدی رمز پیاری

ناز نیاز وِکے مُل چڑھ کے عشقے دے بازارے
ایہ مزجات بضاعت جاناں رہن پیاں وِچکارے

عِشق اندھیری جاں سَر جھُلّے کھاون جگر ہُلارے
خودی تکبّر مان غُرورت جانھ پلک وِچ مارے

عِشق کرم دا قطرہ ازلی تئیں میں دے وَس ناہیں
اِکناں لبھ دیاں ہتھ نہ آوے اِکناں دے وِچ راہیں

اِکناں کھَپ دیاں عُمر گوائی پلّے پیانہ کائی
اِکناں ہوش جدوکی آئی ایہ نعمت گھر پائی

کریں طلب جے صادق صدقوں تاں بھی رہے نہ ہاوا
یا لیاں وِچ دُشواریاں جھلدیاں رہے نہ دِل پچھتاوا

مُشکل ایہ دُکھاں دِی گھاٹی اَوکھیاں اسدیاں وَاٹاں
بحر عمیق ایہی بے پایاں ٹھاٹھ چڑھیندیاں لاٹاں

اِس گرداب نہ ہاتھ کدائیں گُم گیاں وچ ذاتاں
بعد دُکھاں سُکھ مِلدے آئے دِن روشن وِچ راتاں

آتش عِشق دُکھاں دا دوزخ جَل بَل ہوا نگیارا
ہو کے اَگ سما وِچ آتش تاں پانویں چھُٹکارا

بَلدِیاں رہن جگر وِچ لاٹاں بھَکھ بھَکھ شوق وصالوں
سِرّ رہے اِک سب کُجھ جاوے ٹُٹ تعلّق حالوں

اِس دُنیا دی گردن اُتے قدم دھرے لنگھ جاوے
بحر طلب دے رُڑھیا جاندا لوکاں نظر نہ آوے

جھال جھلے تلوار برہوں دی قدم نہ موڑ ہٹاوے
تیغ وگے پر پیر اگاہیں زخموں خبر نہ پاوے

کُجھی رَمز وگے ازغیبوں لُٹ جگر لے جائے
کھُبّا تیر کلیجے رَڑکے خُون وَگے دَریائے

چشم اَولارے کرے نظارے شوق رہے تَن مارے
جیوندیاں جی زندہ ہووے جَلے برہوں دی نارے

اگ وَرہے سر نظر نہ آوے بیٹھ اکلاّ روووے
نَین وگن دو نہراں وانگوں خُون جگر تھیں دھووے

وِچ اُڈیکاں وقت ویہاوے وصل مِلن دی تاہنگے
گرد غُبار امکانی سارا گُذرے اِکت اُلاہنگے

جِس نُوں عشرت کہے لوکائی ایہ اس تھیں مُنہ موڑے
ہفت قدم طیران اِکی تھیں جنب پوے نہ چھوڑے

قلب نچوڑے قالب توڑے دودَم وِچ وچھوڑے
دائم انت مِلن سُکھ سارے دَرد جھلّے دِن تھوڑے

پیوے گھول پیالے زہروں مستی چڑھے سوائی
وَجّے تیغ کہے بِسمِ اللہ ایہ محبُوب لگائی

چھُٹّے تیر کمان برہوں دا ہو کے پیش کھلووے
جیوں جیوں زخم وجن وِچ سینے ڈُھک اُگاڑی ہووے

مرہم زخم دِلے دی لبھے وصلوں باجھ نہ کائی
کالیاں راتاں بہ بہ کٹّے اندر سوز جُدائی

بھَر بھَر دیوے ذَوق پیالے ساقی نُور قدم دا
ہر دم ذَوق شہود سجن دا توڑے نقص عدم دا

بھریا نور منگے گھر خالی رین کٹے بہہ کالی
دام گلے گھت شوقوں ہتھیں ونگیاں زلفاں والی

چشم اوگھاڑ نگاہ گزارے نظر پَون آئینے
مظہر نُور پیارے والا ٹھنڈ گھتے وِچ سینے

رَہے اُداسی وِچ جُدائی وصل منگے سَو واری
جاں پَیغام مِلن دا پاوے غالب رہے خُماری

وِچ خُمار شراب وصل دے دوتن مِلن پیالے
سردردی چھڈ ہوش سمھالے پاوے ذوق وصالے

عالَم عشق عجب مَن بھاندیاں صِقل کرے تلواراں
بِن عشقوں میں سُنیاں کِتنے گال گھتے زنگاراں

عِشق چنگا پَر اَوکھے پَینڈے مَرد ہووے دُکھ جھلّے
واٹ چلّے دُکھ پاون ویلے چُپ رہے دَم ٹھلّے

عِشق کٹار عجب ہے خُونی آن وَجے جِتھ کاری
داغ بھرے گل لالیاں والی شکل رہے دل ساری

عِشق بہار قدیم اجیہی گلُوں نہ رنگت ڈولے
بے عِشقاں دیاں وِچ گُلزاراں وگن خزاں دے جھولے

باجھوں عشق حیاتی ناہیں دَرد غماں دی کاتی
اَیدوں بھلا اَیہی لکھ واری تیغ وجے وِچ چھاتی

کھا تلوار برہوں دی کاری تے آہ چھُٹ نہ جاوے
ہو ذبح پا اکھّیں پَردہ تاں دِلبر ہتھ آوے

واہ واہ عِشق کیائی چنگا جس وِچ کُل آزادی
اِس دُنیا دے وِچ غماں دے جھَل متاں بربادی

مَردا ڈر دانس نہ جائیں دیکھ چمکدیاں تیغاں
نَسّے جاندے خود پچھتاندے مَردے نال دریغاں

مشہد عشق شہادت اکبر قتل ہوویں اِک واری
قسم دِلا دَھر پیر نہ پچھے زخم اِکّا جھَل کاری

آ عِشقا ہُن تیرا ویلا نوک قلم چڑھ رساں
پَے چلیاں جگ تیریاں واراں کَد توڑی چھپ فَساں

چا طوفان قلم دا کائی رُڑھدیاں ہور رُڑھائیں
روندیاں دی اکھّیں وچ دی بیڑیاں تار دیکھائیں

دھیریاں دھاردَھریں تلواراں جے وَل وگن کدائیں
محبُوباں دے ناز نہورے تانہ جانھ ازائیں

دیہ چمکاں مَیں وَیریاں تائیں چھوڑ تیری وِل آواں
جے نہ نظر کرم دی بدلیں تاں کیوں اوگت جاواں

واہ عِشقا وِچ تیریاں رَمزاں جوش کھُلن من بھانے
غم خوشیاں پرواری جاون جاں گھر مِلن ٹکانے

زُلف سیاہ دِیاں کالیاں راتیں دِلبر دے دَربارے
دام بقا دے خلوت خانے وصلوں کرن اشارے

تے عاشِق دی ذات صفاتوں زخم جھلکّن تارے
غمزے تیز ادائیں نازک تیر چھُٹن وِچکارے

آوِچ قُرب خودوں چھٹ جاوے غیروں وسے کنارے
وِچ حضُور غیور پیارے غیرت غیراں مارے

دِل وچ غَیر نہ گُزرے ہرگز جے لکھ سال گُزارے
غیراں وانگ وگے چھڈا ایتھے حَسنَاتُ الابرارے

اکھّیں گوش جوارح وَلّوں لہروگے اک سارے
گوشوں دَھر آغوش اُمیداں سارے بھاراوتارے

آخر اَنت نہیں پھر اس دامِلدے رَہن ہُلارے
تے اِس حال زبان نہ محرم دل دے راز نیارے

درذکرِ سبب تالیفِ ایں کتاب المسمّٰی ''بہ اَحسن القصص''

مَیں پروردہ عِشق سخن دا جاں غفلت وِچ آیا
مدّت وِچ حجاب غماں دے میرا وقت ویہایا

ڈُوہنگے زخم جگر وِچ رَڑکے ہو ہو اَنت پُرانے
چاہتھ تیغ جفاکش برہوں ڈِٹھا کھڑا سرہانے

دریاواں دیاں لہراں وانگوں نَین کھُلے پَرنالے
ڈُب ڈُب گئے غماں دے بیڑے بھرے مُصیبت والے

غرق گئے دی غفلت خوابے آب سِروں وَیہ چَلیا
جاگ پیارے کیڈک سُتّوں عِشق سونہا گھلیا

تپدیاں اکھّیں جگر تڑفدا اُٹھیا اُبھڑ وایا
دِل تھیں نُور چمکدا پایا یُوسف نظری آیا

کِنعانی پیغمبر زادہ تے خود نبی خُدا دا
محبُوباں وِچ جِس دا ثانی نہ کوئی سرو آزادا

نُور فشاں پیشانیوں دَمکے سطح فلک دا سارا
نُور رُخوں جَیں خَلق پُکارا نام لیاں چھُٹکارا

ہوش سمھال قلم چاہتھّیں قصدوں واگ چلائی
آتش دل دی چاڑھ اَلَمبے وَرقاں وِچ وگائی

قصد میرے نُوں پُورا کرسی پُورا کرنے ہارا
مدد منگاں میں اللہ کولوں جَیں درباجھ نہ چارا

نظم لڑی وِچ لُغت پنجابی موتی عِشق پروواں
دِن کائی وِچ بحر برہوں دے داغ دِلے دادھواں

مَت گُجھ کریں تعجّب قاری دیکھ عجائب حالے
تے مت آکھیں آپ بناون شعر بناون والے

اِس وِچ مطلب خاص قرانوں سُورۃ یُوسف والی
سب تفسیر حدیث نبیّوں کہے امام غزالی

دِل وِچ شک دھریں مَت اِس تھیں پَوے نہ دین تباہی
اِسدیاں حق بیاناں اُتے خاص قُران گواہی

وِچ قُرآن خدا ایہ قِصّہ اَحسَن کر فرمایا
جَیں خود آپ سراہے خالق رَلے نہ جُھوٹھ رَلایا

اَحسَن تھیں کی ہور بناوے جے کوئی جُھوٹھ رَلاوے
ایتھے اَحسَن اکذب ہوکے عَیب سُخن نُوں لاوے

جے کا جُھوٹھ کرے وِچ داخل راہ چلے گُمراہی
اِسدے جیڈ تباہی والا کیڈک ہور گُناہی

خام روایت مَیں وِچ اِسدے داخل کراں نہ مُولے
ہووے خطا سوارن صالح صاحب عجز قبولے

ہے پر جویں تقاضا شِعروں نغز سُخن دِل کھائے
بے تاویل خَطا وَل کوئی متاں کلام لے جائے

مطلب فَوت نہ ہووے بھاراتے کم بیشوں خالی
ظاہر باطن نال ادب دے سمجھے رَمز نِرالی

ذکر کریندیاں حال نبیّاں فرض اَدب دِیاں جائیں
اپنے عیب نہ کڈھ سِرلاون پاک صفِیّاں تائیں

افراطوں تفریطوں حنالی تُہمت ذِکر نہ کائی
اصل کلام مؤثّر عِشقوں کھولے نُور صفائی

ایہ تفسیر غزالی وِچوں اکثر مطلب پائے
حال زلیخا جامی کولوں جیوں سُنّنے وِچ آئے

مُوسیٰؑ دی توریت جو اجکل ہے مشہُور اِتھائیں
بعض اِعانت اِس تھیں پکڑی دیکھ مُطابق جائیں

پَر جو وِچ کُتب اسلامی کامل پتہ نہ پایا
حَرف اَجیہا وِچ بیانے مَیں نہ مُول لیایا

دَرد دِلے دا اُگھڑ وگیا برہوں جام پلائے
رہن کباب برہوں دی لاٹے جِگر فراق جلائے

یارب صِدق سخن دِی لذّت دل میرے وچ پائیں
صاف سُخن تے شعر اُجالا روشن آخر تائیں

دَر ذِکر آنکہ بعضی از عطایائی الٰہی بذواتِ مُقدّسہ بعضی از انبیاءؑ اختصاص یافتہ

عقل فراست دے دس حصّے اللہ پاک بنائے
نَو ادریسؑ نبی نُوں بخشے اِک وِچ کُل سمائے

حِلم کیتا دَہ حصّے خالق جو دُنیا وِچ آیا
تنہا نَو سب نوحؑ نبی نُوں اِک خلقیں ورتایا

صفوت دے بھی اللہ صاحب حصّے دس بنائے
اک حِصّہ وِچ سارے عالم نَو یحییٰؑ نُوں آئے

ایویں صبر کیتا دَہ حِصّے نو ایّوبؑ نبی نُوں
باقی اِک رہیا سو ایہا مِلیا خلق سبھی نوں

خالق پاک صلابت حصّے ایویں دس سوارے
تنہا نَو مُوسیٰؑ نوں بخشے اِک وِچ عالم سارے

خط کتابت تھیں دَہ حِصّے نَو عیسیٰؑ نُوں آئے
اِک دُنیا وِچ ساری ورتیا راوی لکھ سدھائے

حُسن جمال کیتا دَہ حِصّے جِس وِچ کُل سمائے
اِک حِصّہ وِچ سارے عالم نَو یُوسفؑ نے پائے

ہور فصاحت خُلق بلاغت حِصّے دس بنایا
ختم الرّسُل مُحَمَّدؐ نُوں نَو اِک دُنیا وِچ آیا

ہور جو خُوبی وِچ نبیّاں سو احمدؐ وِچ ساری
حمد ربا اساں برکت سرور آس نجاتوں ساری

جاں یُوسفؑ دی رُوح مُبارک دُنیا چھوڑ سدھائی
نُور فلک پر یُوسفؑ والا کر قندیل ٹِکائی

رُوح محمدؐ سرور والی حُکم ہویا رحمانی
یُوسف دا اوہ نُور مُنوّر خود وِچ کرے نہانی

اوہا نُور جو یُوسفؑ والا احمدؐ وِچ سمایا
محبُوباں دے دل دا مقصد ہوَد نیا وِچ آیا

نال طفیل رسُول اللہؐ دے یارب بخش اساہاں
رحمت تھیں گھت قطرہ دھوویں دفتر بھرے گُناہاں

حُب نبیؐ دی آل اصحاباںؓ مقصد کریں ہمارا
دِل پُرنور کریں اوس شوقوں جِس بِن اساں نہ چارا

افزائش گلزارِ عالم بگلروی یُوسفؑ وفوت شُدن مادرِ مہربان در ایّامِ رضاعتِ او و پرورش یافتن دَر کنارِ شفقتِ عمہّ

اس دُنیا دے ماتم خانے کِتنے حاکم آئے
وار و وار زمانے اپنے جگ وِچ حُکم چلائے

قَدم مُبارک صَفی اللہ دا اِس دُنیا وِچ آیا
حُکم اِلاہوں جِس دے تائیں مَلکاں سِیس نوایا

تاج نبوت سر تے دھریا شرف مِلے درگاہوں
فرزنداں نوں راہ دیکھائی کُل سفید سیاہوں

دُنیا فانی چھوڑ چلن دی آخر واری آئی
شیثؑ ہویا وِچ دُنیا رہبر شرف نبوّت پائی

چھوڑ کبُوتر خانہ دُنیا شیثؑ نبی جاں دھایا
حُکم رسالت پاک جنابوں تاں ادریسؑ لیایا

جاں ادریسؑ خُدا دے حُکموں چھوڑ زمین سدھایا
نُوحؑ نبی وِچ خلقاں رہبر ہو دُنیا وِچ آیا

اِبراہیمؑ نبی دی واری مُدت پِچھے آئی
پھر اِسحاقؑ نبی نُوں جگ وِچ شَرف ملی وَڈیائی

لگا وِچ کنعان وَلایت پھیر علم یعقُوبی
مال کثیر فراغ عبادت حاصل کُل بخُوبی

ہور آرام قبائل عِزّت تاج نبوّت والا
اللہ نے فرزند دِتے تِس ہر اِک قدر اوجالا

ارجواںؑ نام نبی دی زَوجہ چھے پُت اس نے جائے
نام یہُودا سب تھیں وَڈا اندر قدر سوائے

مارواں نام حَرم دا بیٹا سی شمعُون پیارا
دُوجا وِیر چھوٹیرا اس تھیں سَکے ایہا دو یارا

مالیا ہور حَرم دو بیٹے پیغمبر گھر جائے
بن راحیلے جایاں دوہاں ایہ دس گنتی آئے

تے راحیل پیاری زَوجہ بھین ارجواں سَندی
ایہ مامیں دِیاں دِھیاں دوویں آیاں وِچ پَیوندی

آپس وِچ دو سَکیاں بھیناں اندر اوس زمانے
جمع رواوِچ اکت نکاحے رب دے وِچ فرمانے

دو دِھیاں راحیلے جایاں تے دو بیٹے جائے
یُوسفؑ بِنیامین دوہاں دے پیئو نے نام رکھائے

سب یعقوبؑ نبی دے بیٹے باراں گِنتی آئے
سُورج چندوں دُون سوائے حُسن سبھاں نے پائے

کیا کہاں وِچ سبھناں یُوسفؑ افضل عالی پایہ
دوہیں جہانیں روشن ہویا نُور جِدھے دا سایہ

جاں دُنیا وِچ آیا یُوسفؑ کھولی چشم نقابوں
چمکوں لِشک فلک تک گیّا کھُلاّ نُور حجابوں

بَرق درخشاں لَعل لباں وِچ رَس مس نُور چمکدا
جے سو عاقِل لکھے مِثالاں حرف نہیں لکھ سکدا

چہر مُبارک شُعلے نُوری شکل سمھے نُورانی
کیا کہاں اوہ کِس دے جہیا ہور نہ اُسدا ثانی

اَگے قحط جگت وچ چھایا تِس دن ریہانہ کائی
ارزانی وِچ دیس ازغیبوں خوشی دِلاں وِچ آئی

سُکیاں نہراں جاری ہویاں وگیاں وِچ جہاناں
خُشک دَرخت پھَلے پھَل پھُولوں خنداں گُل بُستاناں

وِچ پہاڑاں گھاہ انگوری کِھلیاں گُل گُلزاراں
جنگل سبز زمّرد رنگیا تازہ وقت بہاراں

خوشخبراں وِچ گھر گھر گیاں خوشیاں دے پروانے
چُکیا گیا اندھیر جہانوں روشنیاں کنعانے

پَیغمبر دے بیٹا ہویا یُوسفؑ نام رکھایا
فرش زمیں دا ہیٹھ قدم دے فخر بڑے وِچ آیا

جانوراں کُل ہر شَے وحشی تِس دن جشن منائے
دیکھ فرشتے جلوہ نُوری حیرانی وِچ آئے

کرکر صَفاں ملائک رَبّ دے کردے عجز نیازی
خالق نُور فلک دا والی جِس ایہ صُورت سازی

لے خوشخبراں گئے فرشتے وِچ جہان چوپھیرے
نُوری شکل جگت وِچ آئی ہُوئے دُور اندھیرے

آہے صُورت یُوسفؑ والی ایڈک چمکاں مارے
چشم دلا ور تاب نہ جھلّے جُنبش کھان ستارے

یُوسفؑ دا مُونہہ دیکھ نہ سکّے جے کو نظر ٹکاوے
شُعلہ حُسن اکھّیں تے چھاوے دیکھ نظر جَل جاوے

رُخ دے نُوروں عالَم دَمکے ماہ کنوں تا ماہی
سَتویں چرخ زُحل دے جرموں دھوئی گئی سیاہی

ایہ صُورت پُر معنی اَنور مَظہر فَیض الٰہی
معشوقاں تے نام جِدھے دی گُزری شاہنشاہی

دنگ رہے ہو دیکھن والا چہرہ دیکھ اوجالا
مائی باپ سَنے ہر بندہ دیکھ رہے متوالا

دَس بھائی سب بھَینا ں ماں پیوَ دیکھدیاں نہ رَج دے
یوسفؑ گرد رَہن سب بھوندے نظر کرن غم بھج دے

ایڈک صُورت وَسّی نظر وِچ چشموں نقش نہ جاوے
اکھّیں میٹ خیالیں دیکھن یُوسفؑ نظری آوے

جذب قلُوب تاثر والی شکل مُبارک نُوری
دل جھُک جان نِگاہ کریندیاں گھڑی نہ بھاوے دوری

دیکھدیاں تھیں نال تعجّب اُڈن قرار صبُوری
مُعجزیوں وِچ صُورت یُوسفؑ جذب فضیلت پُوری

بِنیامین دو برساں چھوٹا سی یُوسفؑ دا بھائی
بِنیامین ہویا جاں پَیدا فَوت گئی ہو مائی

کارن بنیامین پدر نے مُل کنیز منگائی
اُسدے شیروں ہو پروردہ اُس نے طاقت پائی

آہا گود کھلیندا یُوسفؑ نازک پُت پیارا
روندیاں اکھّیں مائوں جہانوں گُزری چھوڑ بیچارا

دِل یعقوبؑ رہیا وِچ غم دے طِفلی دیکھ پسر دی
بھین اپنی نُوں سونپ دتا سُواوہ تس پروش کر دی

حضرت یُوسفؑ تائیں پھوپھی لے اپنے گھر آئی
وانگوں جان رکھے خوش وَسّے کرے نہ پلک جُدائی

جا گدیاں وِچ اکھّیں رکھے سُتیاں وِچ کنارے
خورش لباس رکھے سب خبراں سر مُونہہ وال سوارے

ایڈک اُلفت یُوسف سَندی دِل وِچ آن سمائی
باجھ حضُور پیارے یُوسفؑ بھَلا نہ بھَاوے کائی

برگ زبان جو یُوسفؑ والا جاں جُنبش وچ آیا
شیریں سخنوں بار لیایا اَندر دلاں سمایا

تُردا پھِردا گلاں کردا لگدا بُہت پیارا
گھڑیکہ نظروں بَہے پَریرے دِل ہووے دو پارا

زَن مرداں کنعانی سارے اُس نُوں دیکھن آون
دِلیں آرام پَوے تِس ڈِٹھیاں تاب نہ ہجر لیاون

جیوُں جیوُں یوسفؑ وَڈّا ہُندا تیوُں تیوُں شکل دَمکدی
سُورج مات رہے چَند تارے صُورت نُور چمکدی

دیکھے باپ جو کدی کدائیں دل نُوں صبر نہ آوے
چاہے یُوسفؑ نوں ہر ویلے اَندر نظر رکھاوے

پیغمبر فرماوے اِکدن بھَین پیاری تائیں
یُوسفؑ تھیں مَیں صبر نہ دِل نُوں ڈِٹھیاں کدی کدائیں

بھَین اِنکار نہ کردی ظاہر دِلوں قرار گیا سو
برکت گھروں چلی اُٹھ میرے دِل وِچ فِکر پیا سو

کیا کراں اَج یُوسفؑ چلیا مَیں تنہا رہ گیاں
دم دم دیکھن گیا نصیبوں غم دیاں خبراں پیاں

جاں اَج میرے گھر تھیں جاوے ایہ فرزند پیارا
اِسدا درد وچھوڑا میں سر گُزرے مُشکِل بھارا

نُور اکھّیں دا جاون لگا دِل دا مقصد سارا
اس فرزند عزیز بغیروں مشکل ہوگ گُزارا

حِیلہ کُجھ بناواں جِس تھیں مُڑ میرے ہتھ آوے
گھر میرے تھیں مُول نہ جاوے اکھّیں قدم ٹکاوے

شارع اوس زمانے اَندر حُکم شریعت کردا
چیز چُراوے چور پھڑے کو سال رکھے گھر بَردا

آہا سی اِسحاقؑ نبی دا پَٹکا اِک کمر دا
اَندر مِلک پھوپھی دے اسدا تُحفہ برکت گھر دا

حِیلے کارن پھوپھی بَدّھا یُوسفؑ دے لک چوری
طرف پدر پھر تور یا یُوسفؑ جان مگر چا توری

یُوسفؑ گیا پدر دی طرفے مُڑ پھوپھی گھر آئی
پَٹکا گُم گیا وِچ لوکاں کر آواز سُنائی

چور پیا کو گھر دی برکت چُک گیا لے میری
ڈھونڈ تھکاویں ہر جا کیتی گِرد بگرد بتھیری

آخر کمروں یُوسفؑ سندی پَٹکا کھول لیاندا
پَٹکا یُوسفؑ چوری کھڑیا سُن دیاں صِدق نہ آندا

اوڑک اَمر شریعت والا اُس تے ہویا جاری
یُوسفؑ موڑ لیاندا گھر نُوں پائی فرحت بھاری

اوویں دِل یعقُوبؑ نبی دا ہجر پسر وِچ ریہا
آوے دیکھے شوق ودھاوے عِشق نہ تھیوے بیہا

دُنیا چھوڑ سدھائی پھوپھی چلّے حُکم قدر دے
تا یعقوبؑ نبی نے یوسفؑ لے آنداوِچ گھر دے

رَہندا بَہندا سَوندا یُوسفؑ وِچ حضُور پدر دے
دُور گئے اِک لحظہ ڈِٹھیاں زخم فراق جگر دے

جِس یعقوب عبادت خانے دِن تے رات گُزارے
او تھے پاس پسرنوں رَکھے اِکدم ناہ وسارے

آپ کھِلاوے آپ پلاوے ہتھیں وال سوارے
پہناوے پوشاکاں آپے تَن تھیں گرد اوتارے

پڑھے نماز عبادت خانے جاں یعقُوبؑ پیغمبر
پاس بٹھایا ہُندا یُوسفؑ اِس حُجرے دے اندر

بعد سلام دو رکعت پچھے چشم چُمے پیشانی
پُوے قرار آرام دِلے نُوں دیکھ شکل نورانی

جاں یُوسفؑ دا نیند رویلا لے وِچ گود سُلاوے
جاں جاں سُتّا پلُّو پھیرے مَت گرمی آ جاوے

دِل چشماں وِچ یُوسفؑ وسیّا عِشق گیا چڑھ فلکیں
بن ڈِٹھیاں جِند جاندی دِسدی ساعت پلکیں جھلکیں

جیوں جیوں یُوسفؑ وڈا ہویا حُسن پیاں جگ واراں
اَیڈ جمال جو فرش زمینوں عرش گیاں لشکاراں

وِچ کنعان نبیؑ دا بیٹا کردے لوک پُکاراں
شمس فلک تھیں اَنور صُورت وِچ اِنصاف شماراں

بھائی اُلفت کَرن بتھیری رکھّن نال پیاراں
کِینہ حَسد نہ آہا اوّل شفقت کَرن ہزاراں

آہے جاں یعقوبؑ نبی دے عِشق بلندی چائی
یُوسفؑ کارن حُجرے اَندر جاگا پاس بنائی

یُوسفؑ دا دِیدار تسلّی پیغمبرؑ دے تائیں
وِچھڑناں اِک ساعت اِس تھیں بھاوے ناہ کدائیں

اوہ یُوسفؑ دا حُسن مُنوّر جاں چمکاں وِچ آیا
کِس دِیاں اکھّیں دیکھ نہ جھکیاں نظر نہ صدمہ پایا

حُسن کمال جمال معانی کرے نِگاہاں مائل
دیکھدیاں دی اِکت نگاہوں نَین رَہن ہو گھائل

اِسدے حُسنوں رُومی شامی کردے ذِکر قبائل
پاک خصائل نال فضائل اَندر عُمر اوائل

دیکھن ہار رہے تڑفیندا دیکھ دِلوں دم سائل
دیکھدیاں دے پھیر خیالوں نقش نہ ہُندا زائل

سُورج چند کدوں تک سکدے باجھوں پردے حائل
کرے ہلال کمال تمنّا گل دی بنے حمائل

اِس خُوبی دیاں عالی شاناں سب حیران زمانہ
یُوسفؑ شمع جمال کمالوں تے سب جگ پروانہ

اِکدن یُوسفؑ شیشہ ڈِٹھا ڈِٹھا رُخ نُورانی
دِل وِچ خُفیہ گزری اُسدے وِچ حالت حیرانی

ایہ صُورت نُورانی میری جے مَیں ہوندا بَردا
صاحب مَینوں ویچن لگدا قیمت کیہڑا بھَردا

گُزر گیا ایہ خُفیہ حالا جاتا جانن ہارے
اُگھڑ ویسن اِک دن ظاہر اسدے معنے سارے

تے یعقوبؑ نبیؑ دے دِل نُوں دتّے عِشق ہلارے
یُوسفؑ یُوسفؑ یُوسفؑ یُوسفؑ لُوں لُوں حال پُکارے

مظہر نُور کرم دا یُوسفؑ نظروں نقش نہ جائے
جے دو نَین نہ تکّن ساعت ریہن سر شک نہلائے

تیزی دھار برہوں دی تیغوں گُزر وگے جِتھ دھاوے
جان تو ان دِلاں ٹُٹ جاون جاں جوہر چمکاوے

عِشقا چمک تیری تھیں واری جان میری لکھ واری
واہ تیری سرداری عِشقا زخم تیرے نے کاری

تُوں ہَیں جوہر تیغ سُخن دا پَر بے پَراں طیُوراں
سے جاناں قربانی گیاں تیریاں وِچ حضُوراں

آزاداں وِچ بندی پانویں کریں خلاص اسیراں
بیدرداں چا دردیں گھتیں کٹیں روگ زجیراں

مَیں قُربان چمک دیہہ مَینوں دردوں چالیجائیں
غالب حال پریم نشے دا مَیں پر روہڑ وگائیں

جَہل جفا دے محنت خانیوں مَینوں پار لنگھائیں
تلویناں دیاں لہراں وچوں بنّے کڈھ لگائیں

کی کُجھ آکھاں کی کُجھ کرسَیں مَیں حیرت وِچ آیا
روہڑیں کدی رُڑہیندیاں پکڑیں تیرا بھیت نہ پایا

نَے تارو وِچ تیریاں لہراں ڈُب مَردے لکھ تارو
مجروحاں جنگاہ برہوں دے زخم نہ پاون دارُو

واہ عِشقا جاں ٹھاٹھ چڑھاویں نَدیوندی وَگاویں
اِکناں رخت کنار پوچاویں اِکناں ڈوب گواویں

ڈُبّ گیاں فریاد نہ واہراں ڈُبدے جاہن ازائیں
توسن تُند لگام دریغائے وَل پَوے گُتھائیں

پر جس نُوں تُوں چاڑھ وگائیں اِسدا حال ورائیں
باہوں پکڑ اُڈیں لے جس نُوں اِسدا سَیر ہوائیں

سَیروں طَیر حصُول پلک وچ تیری تیز اُڈاری
مل مینوں مَیں بے پَر طائر بال مِلن اکواری

چھوڑ دلا ایہ لَمیاں واٹاں اس منزل سِر ناہیں
بَیٹھوں گھت سَمُند مدھاناں کر کُجھ گلّ اگاہیں

درخواست نمودن یوسفؑ از پدر عصای بہشتی وخواستن یعقوبؑ از جنابِ باری تعالیٰ وعطا شُدنِ آن

ساقی آب نشہ دیہہ تازہ دِل دا روگ گواوے
جوش اُٹھاوے جان میری نُوں کڈھ غموں لے جاوے

نقل کباب جِگر دا کافی برہوں لُٹے دِل تائیں
جاں جاں جوش خمار نہ ہلّے لَین حسُود سزائیں

گھر یعقوبؑ نبی دے بیری طُوبیٰ دی مانندوں
وانگ درختاں جنّت میوہ فایق حُر ما قندوں

طرف زمیں دی سجدے کارن جھُک جھُک شاخاں آیاں
اِک اِک طرف فلک چڑھ چلیاں تے اِک طرفیں چھایاں

سبز زمُرد برگ سُوہاندے جنتیاں جیوُں حُلّے
نازک گرد پلمدیاں شاخاں جیوُں زُلفاں بَند کھُلّے

پُرسایہ وِچ بَرگاں ظلمت فرق نہ نظری آوے
ایہہ اسمان تے میوہ اِسدا تاریاں وانگ دِساوے

خارسنان اکھّیں بدخواہاں چُبھ چُبھ کاری آئے
جِگر حسُوداں پُرزے کرکر فرشیں خار وچھائے

ہور درختیں وِچ جہانے جانوراں دِیاں ڈاراں
اِس ہر برگ ثمر ہر شاخے پھر دے ملک ہزاراں

جاں جاں تار ہوا ہلاوے ایہ وِچ وَجد سوایا
تے ہردم تحمید پُکارے تینوں حمد خُدایا

نرم ہوائیں وگن جدائیں مَوج چھڈن پت سارے
شاخاں نرم پیاں جھُک پینگھاں لگراں لین ہولارے

شبنم صُبح سوہاندی برگیں مینا کار دِساوے
گُنبد سبز زبرجد جہیا دیکھدیاں دِل بھاوے

میوے نال رہن پُرشاخاں گھت گل ہار پروتے
لذّت مِلے بہشتی میویاں چکّھ پَون دِل غوطے

لعل چونجاں پَر ہرے جناور نام جنہاں دا طوطے
کھاون قُوت دُعائیں دیون دن تے رات کھلوتے

پر پتّر چُنجھ بیر دِساون رَلمل جاندے شاخیں
رَج شکم بھَر حمد پوکارن کُوک فلک دے کاخیں

گھر یعقُوبؑ نبی دے بیٹا جِسدم ہووے پَیدا
شاخ عجب اِک ایس درختوں ہووے تُرت ہویدا

شاخ وَدھے جیوُں بیٹا وَدھدا سب شاخاں وچ فایق
تِس دی ہوش لیاقت تائیں ہوندی عاصہ لایق

تا اِس بیٹے تائیں دیوے کٹ نبی ایہ عاصا
ایس درختے اندر ایہا ظاہر جوہر خاصا

ایہ عاصا ہتھ اس لڑکے دے دائیم سی درکارے
ایویں یاراں پسراں ہوئے ایہ عنایت سارے

پر یُوسفؑ دی واری اِس تھیں شاخ نہ جمّی مُولے
چوب عصا کد لایق اُسدے تے اوہ کدوں قبولے

اِکدن پاس پدر دے یُوسفؑ عجزوں عرض گُزاری
بھایاں نُوں توں عاصے دِتے کر شفقت غمخواری

کرو دُعا جناب اِلاہوں مَینوں عاصا آوے
جنّت وِچّوں اللہ صاحب کر کے فضل پوچاوے

ہتھ اُٹھا یعقُوبؑ نبی نے جاں ایہ لَفظ اَلایا
جو کُجھ یُوسفؑ منگدا فضلوں مَعلم تُدھ خُدایا

لَے جبرِیلؑ زمّرد عاصا تُرت بہشتوں آیا
اللہ پاک پوچایا اِسنوں سبھناں تھیں وَڈیایا

خُوبی حد شمار نہ کائی عاصا قدروں بھارا
صاف شفاف ہَراخوش رنگوں وزن موافق سارا

یُوسفؑ جگ وِچ سب تھیں سوہنا جس دا کونہ ثانی
اِسدے لایق جنّت عاصا سو ہویا ارزانی

بھائیاں دے دِل رشکاں دھایاں یُوسفؑ وِہیا جاندا
عاصا کارن گھر دی بیری اساں سبھاں دا چھَاندا

یُوسفؑ لیا بہشتی عاصا ساتھیں قدر ودھایا
اسیں بڑے ایہ چھوٹا ساتھیں وڈیائی وِچ آیا

ایویں پیوُ دیاں اکھّیں اگے اس دا قدر وڈیرا
نِویں شان اَساڈی اس تھیں تے ایہ بہت اُچیرا

وِچھڑیوں پل جان پدر دِی ہووے باجھ قراروں
ہردم اس نُوں اکھّیں اَگے رکھّے لُطف پیاروں

مُژدۂ بلند اقبالی یافتن یُوسفؑ دَر حالتِ خواب بہفتم سالگی از عُمر گرامی

ستویں سال عُمر دے یُوسفؑ اِکدن گود پدر دے
نیندَ مٹھی وچ سُفنہ ڈٹھس کھُلے دِل دے پَردے

نال بھراواں جنگل اندر ہیزم چگّن سدھایا
ہیزم بھار جمع کر سبھناں قصد گھراں سَر چایا

آوندیاں وِچ راہے اِک جا سبھناں بھار اُتارے
اِسدا بھار ہویا سوہَنا پھُل گُل برگ کھلارے

جیوُں گُلزار چمن وِچ تازہ شاخاں سبز سوہایاں
بھایاں بھار پئے وِچ سجدے کر آداب ادایاں

یُوسفؑ دیکھ اویہا حالا اُٹھیا اُبھڑ وایا
سر مُونہہ اکھّیں چُم پدر نے لُطفوں گود اُٹھایا

فرزندا کی ڈِٹّھو خوابے کی کُجھ نظری آیا
اُٹھ کھلویوں کیوں بے صبرا کی تینوں دِسیایا

جو کُجھ خوابے نظری آیا یُوسفؑ حال سُنایا
رکھ چھُپا مَت کہیں کِسے تھیں پیوٗ نے سُن فرمایا

مَت ایہ خواب ہووے فرزنداتیں حق آفت بھاری
سُن کے غَیرت کھاون بھائی تیں پر کرن قہاری

بھایاں پاس کہیا بھُل یُوسفؑ اس سُفنے دے حالوں
سُن بھایاں تعبِیر نہ لبھّی جاتس وہم خیالوں

خواب دیدن یُوسفؑ مرتبۂ دوم بہشتم سالگی از عُمر شریف

اَٹھ برساں دا ہویا یُوسفؑ پھر سُفنا دسیایا
ہتھ اپنے وِچ عاصا دِٹھس اندر دَھرت دھسایا

چَلیاں جڑاں تے نِکّل شاخاں وِدھیاں وانگ درختاں
گُزرگیاں وِچ سب زمیں دے اسیاں بیخاں سختاں

وَڈّا رُکھّ ہویا پُر سایہ نال میوے پُر بھَر یا
برگ عجب تے شاخاں نازک اصل فروعوں ہَر یا

عِیسیٰؑ مُوسیٰؑ پاک مُحمدؐ تے یعقُوب پیارا
ایس درختوں میوہ کھاندے حال ڈِٹھا ایہ سارا

ہر ہر بھائی عاصا اپنا اَندر زمیں دَھسایا
لکّڑ خُشک رہی اوہ اوویں شاخ نہ پتّا آیا

وَگے واؤ جھڑے سب دھرتی ریہانہ نام نشانوں
ایہ کُجھ یُوسفؑ سُفنا دِٹھا فضل کرم رحمانوں

ایہ بھی یُوسفؑ پاس پدر دے سُفنا آکھ سُنایا
سُن یعقُوبؑ نبی نے اِسدا جاتا عالی پایا

شوق پیار پدر دے دِل دا وَدھ ہو گیا دو چنداں
یُوسفؑ دِلدا مقصد جاتا وِچ سبھناں فرزنداں

یُوسفؑ نے وِچ بھایاں ایہ بھی خواب سُنائی ظاہر
اگ حَسَد تھیں دِلوں اونہاں دے لاٹاں آیاں باہر

آپس وِچ کریندے گلّاں اِسیں نہ ہوئے کائی
پاس پدر ایہ خُوبی اپنی جُھوٹھ کرے وَڈیائی

دیکھ کیڈ دلاور لڑکا دِن دِن وَدھیا جاوے
سانوں خود تھیں نیویں کردا تے بے قدر بناوے

بے قدراں وِچ نام اَساڈے اپنا قدر وَدھاوے
پاس پدر دے جُھوٹھیاں خواباں جوڑے طفل سُناوے

خواب دیدن یُوسفؑ مرتبۂ سوم بہ نہم سالگی از عُمرِ مُبارکِ خود

نوویں برسے یُوسفؑ تائیں خواب اَویہی آئی
دس بگھیاڑاں گھیر لیا سُو وِچ جاگا صحرائی

ہراک دَند چلاوے مارے چاہے مار گواوے
یُوسفؑ ڈَردا پیا تَڑَفدا کُجھ سِر پیَر نہ آوے

اِک بگھیاڑ جو زور اکیتا چاء دَندیں لَے دَھایا
یُوسفؑ تَڑَف چھُٹا تِس موہوں اُٹھیا اُبھڑوایا

آ یعقُوبؑ نبی دی خدمت ایہ بھی حال سُنایا
سُن پیغمبر درد غماں دے دِل تھیں جوش لیایا

سمجھ حقیقت یُوسفؑ تائیں جُدا نہ کرے کدا ہیں
جان میری نا جاہ دوراڈا صبر دِلے نُوں ناہیں

روز غماں دے آون لگے دِل نے خبراں پایاں
تے اوہ وقت فراقاں والے کردے کُوک دُہایاں

خواب دیدن یُوسفؑ مرتبۂ چہارم بعُمر دَہ سالگی

دسویں سال صُبح دے ویلے سرور ناز وَراندا
آہا گود پدر دی اندر غلبہ نِیند لیاندا

شِیریں خواب خوشی دا ویلا لَعل بھکھے نُورانی
تے یعقُوب شکل وَل دیکھے چشم چُمے پیشانی

چہر دَمکے نُور چمکّے رہے نَظر چھپ تکّے
کیڈ دِلاور کرے نظارہ تابش جھَل نہ سکّے

گُزری باپ دِلے وِچ ایہا صُورت دیکھ مُصوّر
یُوسفؑ ہے یا ماہ فلک دا یا خورشید مُنوّر

یُوسفؑ کَنب دولحظہ پچھے خوابوں اُٹھ کھلویا
کَنبدا دیکھ کہے پیغمبر توں کیوں بے دِل ہویا

کہ فرزندا کی گُجھ ڈِٹّھو خواب کویہی آئی
کی حالا دسیایا تینوں جِس نے ہوش گوائی

یُوسفؑ کہندا سُفنہ ڈِٹھا دَرے کھُلے آسمانی
چھَن چھَن نُور زمین تے ورہیا جگت ہویا نُورانی

وِچ زمیں دے ہر جا نہراں آب صفا سب جاری
مچھیاں زیبا نہراں اَندر حمد پڑھن غفّاری

تَن میرے پر چادر نُوری میں وانگوں سرداراں
چادر تھیں کُل دُنیا روشن چرخ چڑھن لشکاراں

ہر دم نُور ترقی اَندر چادر دی روشنائی
گُنجیاں زمیں سبھے ہتھ میرے حالت ہور دِسائی

اے بابا مَیں سُورج ڈِٹھا چند ستارے یاراں
ایہ سب مینوں سجدہ کردے کرکر عجز ہزاراں

وانگ جماد خموش تمامی عقل قیاسوں خالی
گوہر نُطق میرے وچ نالے عقل فراست والی

سُورج چندوں صُورت میری روشن دُون سوائی
میرے اَگے انہاں سبھاں دا قدر نہیں سی کائی

سُن یعقُوب نبی غش کھادا رو دھرتی تے جھڑیا
صبر قرار تسلّی دِل تھیں غم درداں کڈھ کھڑیا

ساعت بعد پیغمبر تائیں ہوش ذرا کُجھ آئی
یاحضرت ایہ حال کویہا یُوسفؑ عرض سُنائی

پکڑ پیغمبر یُوسفؑ تائیں سِینے نال لگاوے
کرے پیار چُمے سر اکھّیں رو رو کے فرماوے

توں جاتو فرزند پیارے میرا قدر وَڈیرا
سُورج چند کرینڈے سجدہ عالی رُتبہ میرا

ایہ وَڈیائی اللہ باجھوں پچّے نہ ہوری تائیں
نال خودی دے وَیر خُدا نوں نہیں پسند کدائیں

جھل پیاریا سر تے آئی جان بَلا اسمانی
سختی پَوے مُصیبت کائی حُکم جویں رحمانی

ایہ سُفنہ تعبیر اُچیری قدر مِلے رحمانوں
خالہ چند ستارے بھائی سُورج باپ بیانوں

فرزندا توں سرور ہوسیں اندر دوہاں جہاناں
ماں پیوتے وِچ بھایاں تیریاں ہون وڈیریاں شاناں

یُوسفؑ کہندا جے ہے حضرت ایہ تعبیر اُچیری
وِچ بدن کیوں گئی قراروں جان مُبارک تیری

فرمایا ہے خوشیاں جِتّھے اوّل غمی اوتھائیں
خار گُلیں سرناگ خزانے دُرّ نہنگ بلائیں

ایہ ہے خواب صبح دی تیری جھُوٹھ نہ ہوگ کدائیں
ایہ تعبیر کہی پیغمبر حضرت یُوسفؑ تائیں

تے کیہا ایہ سُفنہ یُوسفؑ مُول نہ دسیں بھایاں
کھا غَیرت کُجھ مکر کریسن دیہن متاں ایذایاں

اگلیاں خواباں وانگ نہ دسّیں ایہ نصیحت میری
بھائی تیرے مارن کارن مَت کر بَہن دلیری

یُوسفؑ عرض کرے یاحضرت رنج کِویں اوہ دیسن
آخر اوہ پَیغمبر زادے کیونکر مکر کریسن

پھر یعقوب کہے فرزندا تیری سمجھ نہ آئی
ہے شیطان بَندے دا دشمن سخت جِدھی بُرائی

پھیر دلاں ول بدیاں کھڑدا فرق پلک وچ پاوے
یاراں کولوں یار پیارے پل وچ جُدا کراوے

یُوسفؑ کُنب ریہا چُپ سُن کے ہور نہ عُذر لیایا
ایہ سُفنہ پھر پاس کسے دے مُول نہ آکھ سُنایا

سُن یوسفؑ دی خواب پیغمبر سی ظاہر فرمایا
ایویں رب نوازش کَرسی جیویں تئیں نظری آیا

تے تینوں تاویل حدیثاں اللہ پاک سکھاوے
خواباں دی تعبیر اں والا علم تیرے ہتھ آوے

تئیں پر نعمت پُوری کرسی تے آلے یعقُوبی
جیویوں اِسحاقؑ خلیل اللہ نُوں ملی شَرف تے خُوبی

تینوں رب پیغمبر کرسی پاویں رُتبہ بھارا
سرداراں وچ سرور ہوسَیں اندر دِلاں پیارا

ماروا ں یُوسفؑ دی متریئ شمعُو نے دی مائی
ایہ گلّاں سب اُس نے سُنیاں بھائیاں خبر پوچائی

سُن بھائیاں دل حسد تپائے تے گرمی وِچ آئے
اس لڑکے نے مکر اُٹھائے ساڈے جگر جلائے

جُھوٹّھے سُفنے جوڑ سُنائے پیئو نے سچ منائے
اسیں بہادُر دُور ہٹائے لَے لڑکے گل لائے

بنیامین سنے خود پیئو نوں یُوسفؑ بہت پیارا
اسیں نہ پنجاں وچ پنجاہاں قدر گیا اُٹھ سارا

یُوسفؑ اُسنوں بہت پیارا نال جدھے ورتارا
تے اُسدا دِیدار گُزارہ بِن دِیدار نہ چارہ

حِیلہ انگیختن برادران یُوسفؑ و بُردن آنحضرت را در چراگاہِ گوسفنداں و جفانمُودن و در چاہ انداختن

کی جاناں اس دار فناوِچ کیڈ پیاں گھُل زہراں
حال مزاجاں فاسد کر کے خُون وَگاون نہراں

جالیاں گِرد کھلار کھلویا ایہ شیطان شکاری
ڈاروں توڑ وچھوڑ طیوراں پھاہ گل دھرے کٹاری

مت اے کُونج نہ وِچھڑ ڈاروں چھَل وُیلا پچھتاویں
جِس ویری دا خوف دلے نُوں مت اِسلے ہتھ آویں

جاں یُوسفؑ دیاں بھایاں تائیں رشک دلاں وچ ٹھانی
غم غصّے وچ وانگ قیامت اِک اِک گھڑی وہانی

اندر گھر رَوئیل تماماں بیٹھ صلاح پکائی
جوش خروش غضب چا سبھناں دل دی کھول سُنائی

رَل بیٹھے دس وِیر تمامی رَلمِل پئے صلاحیں
یوسفؑ بِنیامین بغیروں باپ نہ رہے کدائیں

یُوسفؑ نوں وِچ گودر کھیندا گھڑی نہ مُول وسارے
بِنیامین اکھّیں وچ ہر دم دِن تے رات گُزارے

دوویں ساتھیں چنگے ہوئے ایہ راحیلے جائے
دس بھائی اسیں شیر بہادر گنتی وِچ نہ آئے

باپ اساڈا بھلّا جاندا سانوں مَنوں وسارے
سُن لڑکے دے سُخن خیالی جان جگر چاوارے

اسیں جمع سب عقلاں والے غالب زور اساہاں
ہر دم کارگزاریاں کردے خیریت دے خواہاں

بکریاں چرواندے جنگل سَو سَو کار بناندے
خدمت تے وِچ فرمانبریاں ساڈے وقت وہاندے

دن چرواے راتیں راکھے گھر دے پہرے والے
دِلوں اسیں قُربان پدر تے اَجے نہ پُچھدا حالے

اِک اِک اسیں جوشیراں تائیں پکڑ اُڈاندے گرداں
کاراساں ہر خوب اخلاصوں نام رہے وچ مرداں

باپ اَسانوں اَجے نہ جانے کدی نہ اُلفت کردا
بنیامین تے یوسفؑ اگے جان گہن کڈھ دَھردا

رَل بھایاں جاں متا پکایا یوسفؑ پاس سدھائے
کر کر مہر محبّت ظاہر شیریں سُخن سُنائے

بھائی یُوسفؑ تیریاں گلّاں دِلنوں بہت سُکھاون
جوتُوں مُوہوں سُخن الاویں موتی جھڑ جھڑ آون

تئیں وِچ ایہا خُوبی وڈّی جھُوٹھ نہ کہیں کدائیں
جوتوں اَجکل سُفنہ ڈِٹھا سانوں آکھ سُنائیں

سُنیاں اسیں جو اِک عجائب تینوں سُفنہ آیا
جس تھیں ظاہر معلم ہُندا تیرا عالی پایہ

سُن یُوسفؑ دل کرے وچاراں سر نیویں چُپ رہیا
کیا کراں کی کہاں زبانوں مُشکل ویلا ایہا

جے دَسّاں تے پاس پدر دے کیا جواب سُناواں
چُپ رہاں چُپ لائق ناہیں کی تدبیر بناواں

جھوٹھ کہاں تے رب دُعا صی سب تھیں جھُوٹھ مندیرا
سچ بناں ہُن راہ نہ کائی جویں کرے رب میرا

جو کُجھ یوسفؑ سُفنہ ڈِٹھا ظاہر آکھ سُنایا
سُن بھایاں دے تپے کلیجے حَسد تنور تپایا

یُوسف کولوں اِک وَل ہو کے بیٹھ صلاح پکائی
یوسفؑ دا کُجھ چارہ کریو دیر نہ کریو کائی

اوہ ہُن دِن دِن چڑھیا جاندا کرے ذلیل عزیزاں
اوہ دو بھائی پیوَدے پیارے اسیں نہ کائی چیزاں

جھُوٹھیاں سچیّاں گلّاں دے وچ باپ نہ کرے تمیزاں
یُوسفؑ تے اَج وار چلیندا بہ کردے تجویزاں

اس نُوں جانوں مار گواؤ جے ہو راضی سبھّے
یا تے دیس دوراڈے سٹّو جتّھوں خبر نہ لبّھے

تاں اس تھیں پیوَ فارغ ہو کے مُڑ سانوں گل لاوے
تا ایہ فکر اندیشہ دل دا سب ساڈا اُٹھ جاوے

جاں ایہ مطلب پُورا ہویا رَلمِل بھائی سارے
کریے استغفاراں توبہ اللہ دے دربارے

رب کریم گناہ اساڈے بخشے کر غفّاری
پھر نیکاں وچ نام اساڈا ایویں رہسی جاری

سُن کے کَنب یہُودا کہندا سُنیوں سب بھراؤ
جے کُجھ کرناں ڈرو خُدا تھیں مُول نہ مار گواؤ

سٹو وِچ اندھیرے کھوہے وقت جویں ہتھ آوے
صادر وارد مرد مُسافر کوئی کڈھ لیجاوے

وِچ وطن کھڑ پالے اُسنوں رکھے وانگ غلاماں
ایہ تدبیر یہُودے والی پئی پسند تماماں

رَل مِل سارے پاس پدردے بیٹھے آن آدابوں
سُخن کیتے کُجھ نرم ملایم لفظ سوال جوابوں

پھر سبھناں رل کہیا حضرت یُوسف وِیر پیارا
گھر وِچ بیٹھا شاد نہ ہُندا بَند رہے بیچارا

بھلکے جنگل نال اَساڈے گھلن جو دِل پر چاوے
ہسّے کھیلے پاس اَساڈے کُجھ پیوے کُجھ کھاوے

کیوں اعتبار نہ دِل وچ تیرے ساتھیں جدا رکھاویں
کیوں نہ یوسفؑ وِیر پیارا ساڈے نال پوچاویں

اسیں نگاہ رکھاں گے اِسنوں ہر آفات گزندوں
کیونکر ٹُٹ پواں گے آخر اُلفت دے پَیوندوں

طفلاں کھیل پیاری حضرت فرحت سیر شکاروں
گھر وچ بیٹھیاں نا دِل لگے خوش ہوون گُلزاروں

ایہ گل سُن یعقوبؑ نبی دا بدن گیا ہل سارا
یُوسفؑ طرف دھیان کیتا سو ڈٹھا نازک تارا

تارے وانگ چمکدا یُوسفؑ نازک نظری آیا
اسد یاں بھایاں طرف پیغمبر پھیر دھیان اُٹھایا

سب وانگوں بگھیاڑاں دِسّے شکل جویں خونخواراں
ہراک یوسفؑ تائیں چاہے پُرزے کراں ہزاراں

تھَر تھَر کنبیا بدن مُبارک دیکھ حقیقت ساری
اَج سرے تے آون لگی کُجھ مُصیبت بھاری

بگھیاڑاں تھیں یُوسفؑ میرا یارب رکھ سلامت
گُرگاں وِچ نظر ایہ بَرہ ظاہر سخت علامت

تُدھ سوال جو کیتو سائل کیوں بگھیاڑ دِسائے
نُور نبوّت نال نبی نُوں مکر نظر وِچ آئے

آخر ایہ بگھیاڑے کھادا کر سن آن بہانہ
ایہ بہانہ دِلاں اِرادہ ہویا شکل نشانہ

باپ کنبے کُجھ ہوون لگا یوسفؑ نُوں لے چلّے
وقت مصیبت والے کائی پَون لگے اَنّ پلّے

دفتر حرف منقّش ہوئے جو تقدیر قلم دے
تدبیراں دی مرہم لایاں مِٹن نہ گھاہ اَلم دے

باپ کہے جی ڈردا میرا جے تُسیں نال لیجاؤ
گُرگ پَوے کوء کھاوے اِس نُوں تسیں نہ خبراں پاؤ

غافل ہو مت یُوسفؑ وَلوں رہسو وِچ اُجاڑاں
ہتھ آوے مت یُوسفؑ میرا جنگل دے بگھیاڑاں

دِندیں گھت انگشتاں بولے کی حضرت فرمایا
بگھیاڑاں دا ساڈے ہوندیاں کہیہ حضرت کی پایا

جے یُوسفؑ بگھیاڑے کھاداسب کُجھ اسیں گوایا
اسیں زیانی جے اس ویلے زورا کم نہ آیا

کرے یہودا جے اک نعرہ مرمر جانھ سُنیدے
حمل جھڑن سُن اِکت پکاروں جنگل رُکھ کنبیدے

تے شمعون درختاں تائیں پکڑے جڑوں اوکھیڑے
جاں روئیل جنگل وِچ جاوے شیر نہ آوے نیڑے

شیراں تے بگھیاڑاں تائیں پکڑ کرے دو پارہ
یوز پلنگاں پکڑ پنجے وچ چیر دکھاوے سارا

زور اساڈے معلم تینوں کی بگھیاڑ نکارا
جے لکھ شیر درندہ ہووے جاپے اساں چکارہ

جنگل باش بلائیں کنہن زورا دیکھ ہمارا
پر اک زخم لکھے تقدیروں اِسدا بھیت نیارا

زخم قلم دے تیز اَثر نُوں کہڑا موڑن ہارا
آئی کون ہٹائی لوڑے کد اس تھیں چھُٹکارا

فرزنداں دی عرض پدر تے موڑن مشکِل ہوئی
دِل وچ جاتا تیر قضاؤں ڈھال عِلاج نہ کوئی

باپ پُچھے اے یُوسفؑ پیارے مرضی تُدھ کیائی
تُوں ہیں میرے دل دا پُرزہ اکھّیں دی روشنائی

یُوسفؑ عرض کرے یا حضرت دیہہ رخصت ہو راضی
مَیں راضی ہاں سیر جنگل تھیں بھایاں دیکھ فیاضی

میرے وِیرنہ وَیری میرے کردے عرض پیاروں
خوش میرا دِل نال بھراواں سَیر کراں گُلزاروں

سُن یعقُوب رُنا بھَر اکھّیں فرزند اتوں جاویں
دل میرے وچ نہیں تسلی خبر نہیں کد آویں

ہر دم تیرے حاضر ہوندیاں دِل نُوں صبر نہ آوے
کیونکر تیرے وِچ وچھوڑے سارا روز وہاوے

سختی جنگل تُدھ نہ مَعلم نازاں دے وِچ پلیوں
مَیتُوں چھوڑ اِکلاّ حُجرے تُوں یُوسفؑ تُر چلیوں

توں چلیوں تے میرے پلّیوں چلّی نقد تسلّی
جاں ہُن صاحب سختی گھلّی مَیں راضی ہو جھلّی

مِلنا کدی نصیبے ہوسی اے فرزند پیارے
مَیں منظُور کیتی تَیں مرضی اے اَنور سیّارے

جے نہ تیری مرضی ہوندی گھلدا ناہ کدائیں
اَج جُدایاں سِر تے آیاں وقت مقدّر تائیں

جاہ سویرے نال بھراواں اِذن دِتا مَیں تینوں
مَیں مشتاق تیرا ہر ویلے ناہ وسارِیں مینُوں

سُن یُوسفؑ وِچ دِل دے راضی شوق جنگل جی چایا
بھایاں دے دل خوشیاں ہویاں جو چاہیا سو پایا

رات کٹی دن اَگلا چڑھیا بھائی کرن تیاری
یُوسفؑ دے دل فرحت بھاری باپ کریندا زاری

یُوسفؑ دے حق ہتھ اُٹھا کے کردا باپ دُعائیں
مَیں یُوسفؑ دی جان الٰہی سَونپی تیرے تائیں

جیوندیاں جی میرے تائیں ایہ فرزند مِلائیں
رَنج مِلن دیاں آساں دَھریاں دھریاں دُھراپڑائیں

دِل میرے وِچ بھاریاں چاہاں چاہاں دید کرائیں
تے مَیں اُسدیاں شاناں دیکھاں دیکھاں قدر دیکھائیں

جلوے کرن اکھّیں وچ میرے وانگ خوشی دیاں وائیں
ہَسدیاں رَسدیاں دل وچ فَسدیاں اسدیاں نازادائیں

وِچ وچھوڑے ایس پِسرِدے جان میری مت جاوے
نُور اکھّیں دا یُوسفؑ مَینوں مِلے کدی گل لاوے

اوسے وقت نہلا پدرنے سِردے وال سوارے
کنگھی واہ چڑھایاں زُلفاں جان دَھری ہر تارے

تاروتار جُدائی کُوکے فرق فِراق پُکارے
تے والاں دے وَل وَل دے وَل، وَل وَل دِل گھلیارے

کرکر تر خوشبویوں زُلفاں لُٹ گھتّی تا تارے
شاناں نال نُلف دیاں شاناں چڑھیاں شوق ہُلارے

پیشانی تھیں نُور ندی دی لہر چھڈے لشکارے
عَین بعین دوعَین ستارے چمک دِکھاں جگ تارے

ابرو ابر بہار کرم دے چاہڑی گھٹ پَرکارے
مژگاں دی ہر نوک ترکھّی دیندی روک نظارے

اکھّیں دے وِچ سُرمہ بھریا پیوَنے نال پیارے
دیکھدیاں دیاں دھیریاں اُتّے دَھار دَھری تلوارے

واہ چمکارے وِچ رُخسارے جان جگر بلہارے
لعل لباں دیاں لالیاں اُتّے لعل بدخشاں وارے

وِرلیاں وِرلیاں دنداں اُتّے وارے چند ستارے
دِل قُربان ذقَن دی طرزوں غبغب دے وِچکارے

محبُوبی تے خُوبی والے سب سنگار سنگارے
لا خوشبُو بدن پہنائے زیبا جامے سارے

کمر بدَھا اِک سوہنا پٹکا ہتھ عصا پکڑایا
اوہو عاصا جنّت والا جو جبریلؑ لیایا

خوب سَوار پُتر نوں پیوَنے رُخ وَل نظر گزاری
جذب تاثّر والیاں رمزاں کھُبّ گیاں دل کاری

کر چُکا سی اِس دِلبردی پُتّاں نال تیاری
تورن نُوں دِل چاہے ناہیں فرق دِسے دُشواری

پَر جو عہد ہویا اِک واری توڑن ہویا بھاری
تورن توڑن عہد دسائے دونویں تیز کٹاری

اوڑک عہد نبھاون لگا جھلّ فراق قضیّہ
سب سامان تیاری والا کردا گیا مُہیّا

اِک زنبیل خلیل اللہؑ دی تِس وچ خورش رکھائی
میوے کُجھ طعام رکھا کر فرزنداں پکڑائی

تے اِک بوتل شربت والی دے اونہاں فرمایا
پاس رکھو ایہ یوسفؑ کارن ہووے نہ ترہایا

نال گیا خود رخصت کرنے شہروں باہر آئے
بھایاں گود لیا چا یوسفؑ ظاہر لُطف دیکھائے

تے یعقُوبؑ نہ جاوے نالوں مُول نہ مُڑناں چاہے
رُخ اَنور تے جاندیاں اکھّیں تر دِیاں وچ نگاہے

یُوسفؑ ولوں نظر نہ لہندی ناگُزرے وَل راہے
وچھڑن ہاریاں دوا کھّیں نوں ایہ نظراں دے لاہے

دیکھ لَو دیدار دو نَینوں مُڑ جھَب ہتھ نہ آوے
غم سہنے نت ویہندے رہنے تُسیں دوویں وچ ہاوے

ہُنے اکھّیں ایہ کاہنوں روندیاں اجے وچے دِیدارے
ایہ دیدار نہ جاں مُڑ مِلیا کون جھلّے دُکھ بھارے

اجے اکھیں وِچ ایہ رُخ نُوری چمک چھڈے لشکارے
وگدیو نینوں ہجر پئے تے کویں جر وغم سارے

کالیاں دِھیریاں شمع وصالوں اجے دوویں نُورانی
جاں اکوار تکن نوں ترسن کویں ہوسی زِندگانی

وَل جنگل پیئو نال پُتاں دے آہا تُریا جاندا
جِتول اُسدا یوسفؑ جاندا اُتول قدم چلاندا

پاس نبیؑ وچ راہے جاندیاں عرض کیتی فرزنداں
کیوں حضرت تکلیف اُٹھاؤ واٹ پَوے دو چنداں

یوسفؑ ساڈے دِل دا ٹکڑا کد سانوں دُپیارا
ہُن گھر نُوں تشریف لیجاؤ قصد نہ کریو بھارا

ہو کے کھڑا نبیؑ فرماوے فرزنداں نُوں رو کے
گُجھ نصیحت میرے دل تھیں ہُن سُن لَو کھلو کے

یُوسفؑ نُوں لے جھَب دے مُڑیو مَنیوں موڑ دیکھایوُ
بھُکھ لگے تے کڈھ زنبیلوں اس نُوں خورش کھلایوُ

وقت پیاس نراس نکریو شربت تُرت پلایوُ
آپ جداں وِچ کاراں ہو سو مَتاں کلاّ چھڈ جایوُ

بگھیاڑاں نوں گِرد بگردوں وَل وَل دُور ہٹایوُ
ہر دم مہر دلاسا دے کے اس دا جی پرچایوُ

سخت کلام نہ بول زبانوں اِس دا جگر ستایوُ
تے ہر ویلے نرمی کر کے اس نوں شاد رکھایوُ

کر کے ایہ نصیحت ساری فرزنداں دے تائیں
تے یُوسفؑ نوں گلے لگایا محبوبا جھَب آئیں

جوش محبّت خُفیہ والے دِلوں بُخار لیائے
جان جگر وچ دِل دے سارے یُوسفؑ رَچدا جائے

اکھّیں دے وِچ لہر حُسن دی رَسمس غلبے چائے
لہراں درد دِلوں اُچھلایاں ٹھاٹھیں نَین رُڑھائے

رُڑھدے نَین دُکھیں رُڑھ جانے بحرِ غماں اُچھلائے
چشمے خُون جگر تھیں اُچھلے چشماں نے رنگ لائے

اَجے پیارا رخصت ہوندا نَین گھٹاں بنّھ آئے
دیکھاں جاں ہور خصت جائے سِر تے کیا وَسائے

چھوڑ چلے مِل چھیکڑ واری مِلسن پھیر کدائیں
جاں یُوسفؑ ہو رُخصت چلیا کر دا باپ دُعائیں

جا فرزند حوالے رب دے جنگل باش بلاؤں
جھَب مُڑیں مت اساں وُساریں منگیں خیر خُداؤں

آ دردا ہُن خالی خانے پا وِچ دخل مکاناں
محبوباں نوں وِدع کریندیاں مشکل بچدیاں جاناں

یُوسفؑ پیئو تھیں رخصت ہوندا پیئو نے سختی جھلّی
تے یُوسفؑ نوں رخصت کریاں رخصت ہُوئی تسلّی

یوسفؑ دا ہتھ پکڑ کیتا سو پسراں چاء حوالے
داغ فراق رہے سوکاری دِل تے جگر وچالے

بھایاں گودلیا چا یوسفؑ ہوئے وِدع پدر تھیں
پیغمبرؑ دا دِل پُر دردیں ہویا جُدا پسر تھیں

گُنبد مینا چرخ فلک دا جوش صدا وِچ آیا
ایہ برّہ وِچ گُرگاں آیا فضلوں رکھّ خُدایا

وِیر پیارے یُوسفؑ تائیں لے ہوگئے رواناں
کھوٹ دِلیں پُر حسدوں جاناں شیریں کارزباناں

سوہناں رنگ جویں تر بُوزے باپ نظر کر ڈِٹّھے
تُمّے تلخ چکھے سو جاپے مزے بُرے رنگ مِٹّھے

دیکھ دِلا ایہ دُنیا ایویں موہ رنگوں تُہ کھَسے
مزہ چکھے سو نہ مُڑ تکّے چھوڑ تعلق نَسّے

رنگا رنگی چھوڑ رنگیلیا رنگ رنگت وِچ وَسّے
جے غافِل دل ماہر ہووے بہت رووے کم ہسّے

ہو ساقی ایہ رہزن دُنیا شکل جِدھی ظُلمانی
ولاں چھلاں دے پَردیاں اندر چمکے ہونُو رانی

مے رنگین رنگت دے خُم تھیں ہر رنگ نال پلاوے
لُٹ سدھاوے مار گواوے تُہ اجے سمجھ نہ آوے

پردہ چاہ اوگھاڑ نہ دیکھیں ڈول رنگین دم ہاریں
دیکھ ترٹف قَلّ کِس دے اُلٹیں عشقوں لافاں ماریں

بے رنگی وِچ رنگ سوہاندے تینوں نظر نہ آئے
چھوڑ رنگاں دی یاری یارا یار جمال دیکھائے

وانگ پتنگ شمع دے شعلے کیوں جھڑ جان جلاویں
دُوروں سیک لگن دے ویلے کیوں نہ پیر ہٹاویں

رحم نہیں وچ جس دی یاری کیوں اس نوں گل لاویں
جھُور مریں مَت اوگت جاویں جے نہ رمزوں پاویں

موڑ قلم وَل کدھر وگیوں کھول نہ زخم نہانی
برہوں ویہن جھُلیندیاں ٹھاٹھیں مَوج وگے طوفانی

سہہ سر تے تقدیر ازل دی پیغمبر رحمانی
ہتھیں تور پسر نُوں گھر تھیں کھڑا اَندر حیرانی

وَل فرزنداں جاندیاں دیکھے نبی کھڑا وِچ راہے
دیکھ دلا محبُوب ملیسی پھیر جداں رَبّ چاہے

وِچ نگاہ پدر فرزنداں یوسفؑ گود اُٹھایا
کیا کہاں اوہ کیڈ پیاروں لے انہاں سینے لایا

جاوندیاں وَل کرے نگاہاں باپ نہ مُڑے پچھاہاں
اَنت اِتھائیں بیٹھ گیا سو قدم نہ وَگے اگاہاں

فرماوے پیغمبر رب دا وِچ فراق پسر دے
جاں جنگل تھیں آوے یُوسفؑ لے مُڑساں ول گھر دے

فرزنداں دے مُڑیاں باجھوں ایتھوں مُول نہ جاواں
یوسفؑ باجھ کیا گھر دیکھاں گرم گھراں دیاں چھاواں

ٹھنڈا کھِیں تے مقصد دِل دا اوہ محبوب پیارا
جاں حُجرے وِچ نظر نہ آوے کویں کٹاں دن سارا

وِچ اُڈِ یک درختے چھاویں بَیٹھ گیا پیغمبرؑ
یُوسفؑ گیا جنہاں وِچ راہاں اوہا زمیں مُعنبر

آہی یُوسفؑ دی ہمشیرہ گھر وِچ سُتّی ایہا
وِیر گیا معلوم نہ اس نُوں ڈِٹھّس خواب اویہا

جنگل دے وِچ یُوسفؑ تائیں گھیر یا دَس بگھیاڑاں
یُوسفؑ روندا باجھ قراروں تکدا طرف اُجاڑاں

تے بگھیاڑ ہلّے کر پَوندے پَوندے کھاون تائیں
گرد بگردوں یوسفؑ گھر یا گھیر یا درد بلائیں

یوسفؑ تڑفے گرگ نہ چھوڑن دھرتی پھاٹ گیا سو
صُورت سوہنی یوسفؑ والی خود وِچ نِگل گیا سو

روندی اٹھی یوسفؑ کتھے سُنیاں کھڑیا بھایاں
دوڑی آئی باپ ڈِٹھا سُو کھڑا اوڈیکاں لایاں

بھائی جانھ دوراڈے ڈِٹھے پُچھیا پھیر پدرنُوں
ہتھیں تور کتھائیں گھلیو حضرت آپ پسرنُوں

باپ کہے اوہ سَیر کرن نوں جنگل طرف سدھایا
دُختر رو قراروں گیّا حضرت قہر کمایا

ایہ گل کہہ نس پُہتی جھبدے مِل بھائیاں جاروئی
یُوسفؑ تُریا جاندا ڈِٹھس دامن پکڑ کھلوئی

مَیں اے وِیر نہ جاون دیساں بھلا نہیں تیں جاناں
باپ سنے مَیں روندی رہساں کر جا کُجھ ٹکاناں

تَینوں جاون دیاں نہ مُولے جے سو کرسیں زورا
میری جان نہ جھَلے تینتھیں ساری عُمر وچھوڑا

وِچھڑیوں پَل جان جلیندی عُمراں کون کٹیسی
بنّھ فراق تیرا میں تائیں غم دے بحر سٹیسی

تیرے باجھوں میں مرجاساں تے کی باپ کریگا
بنیامین تیرے وِچ درداں میرے وانگ مریگا

گھر دیاں نوں پھر تھانوئں نہ کائی جاں توں ہتھ نہ آیا
وِیر پیارا مُڑ چل گھر نُوں تیں بن مَیں دُکھّ پایا

یوسفؑ کہندا بھَین پیاری نہ کر گریہ زاری
نال بھراواں جھَبدے آواں خَیر منگو سو واری

بھَین کہے اے وِیر پیارے خبر نہیں تیں تائیں
گُرگاں نال غزال چریندے کد گھر مُڑے کدائیں

بازاں سنگ نہ گیّاں کُونجاں پھیر کدی گھر آیاں
یوسفؑ تینوں جان نہ دیساں نال پیاریاں بھایاں

یوسفؑ جاہ نہیں چھڈ سانوں غم دیاں وِچ بلائیں
ہتھّوں ناہ چھوڑیساں پلُّو روز قیامت تائیں

کویں کٹاں مَیں تیرے باجھوں فرقت دے وچ راتاں
پھیر کدوں توں ملیں اسانوں کٹے دوراڈیاں واٹاں

ناجاہ یوسفؑ مُڑ چل گھرنوں اساں قرار سدھائے
جے چلیوں لے ساڈے سرتے وقت غماں دے آئے

مَیں مَرجاساں تیرے باجھوں رہسی باپ تڑفدا
کی جاناں کِت حال گزارے صاحب شان شَرَف دا

میں قربان نہ جاویں یوسف روندیاں گھت دُکھیں
پاء نہیں وچ درد فراقیں وقت گزارے سُکھیں

تے توں پیئو دا بہت پیارا دِل میرے دا پارہ
تیرے باجھوں اساں دوہاں دا مشکِل پھیر گُزارہ

یوسفؑ دامن پکڑ چھوڑاوے عجز کرے سُوواری
بھین پلُّو ہتھ چھوڑے ناہیں روندی زار وزاری

بھایاں اَنت چھوڑ ایس زوروں یُوسفؑ نوں لے دھائے
وِیر چلے اوہ خواہر روووے تے ہُن پیش نہ جائے

روندی آن ڈگی وِچ راہے خالی صبر قراروں
دیکھ نبی نے دُختر تائیں کیہا لُطف پیاروں

کیوں فرزند کریں توں زاری رووِن وقت کیائی
یُوسفؑ میرا جھَب مُڑیسی نہ رو کر غم کائی

رو رو دُختر عرض گزارے یا حضرت میں وَاری
رونوں وَرج نہ میرے تائیں رنج لواں کر زاری

یوسفؑ گیا ڈِٹھا مَیں جاندا صبر نہ مِلے کدائیں
نال میرے توں روندا رہسیں جان رہے جاں تائیں

دردغماں وِچ مُدت عُمروں رو رو کر سیں پُوری
اَج یوسفؑ دا پیا اسانوں قہر وچھوڑا دُوری

روونداں دل گھائل ہوسی یوسفؑ ہتھ نہ آسی
وِیر تپے پیئو کھپے فراقیں رو خواہر مَرجاسی

حضرت موڑ پسر نُوں جھَبدے صبر دِلے نُوں آوے
یُوسفؑ مُڑے ہٹے غم تاہیں جان رہے دُکھ جاوے

یُوسفؑ گیا چھوڑا لے پلّو وسّ پیا بگھیاڑاں
وِیر گیا مُڑ کدہتھ آوے لبھدیاں ڈھونڈ اُجاڑاں

خوشی گئی غم سر تے آیا ہویا بدل زمانہ
اَج کنعان نظر وِچ ساڈی ہوسی ماتم خانہ

کھول نظر اے اشرف اکرم ہتھوں وقت گیائی
یوسفؑ تیرا دس بگھیاڑاں دیکھاں پکڑ لیائی

دُختر نوں پیئو چُپ کراوے اُس نُوں صبر نہ آوے
پیغمبر ہُن خود پچھتاوے وگی نہ موڑی جاوے

گئے پُتر پیئو دیکھے دُوروں یوسفؑ کندھے چایا
وار و وار لون اِکدوجیوں سبھناں گود اٹھایا

جاں جاں وِچ نِگاہ پدردے بہت محبت کردے
لگّے پچھے خِدمت اندر جانھ سبھے جیوں بَردے

جاں پوشیدہ ہوئے نظروں یُوسفؑ سُٹیا دھرتی
تن نازک جد ڈِگّا دُوروں کیا کہاں سروَرتی

پکڑ بھراواں مار چپیڑاں لال کِیتے رُخسارے
چُک چُک ماریا دھرتی اُتے زخم لگے تن سارے

کَن مروڑے وال تروڑے دھرت گھسیٹیا پھڑکے
کنڈا ککھ جوتن وچ دَھسیا نیزیاں وانگوں رَڑکے

گردن مار کرائس نیلی دِتّے دُکھ ہزاراں
کیا گناہ تقصیر میرے سر یوسفؑ کرے پوکاراں

اے فرزند و باپ میرے دیو مینوں مارو ناہیں
مَیں گناہ تقصیر تُساڈا کیتا نہیں کدائیں

ایہ کی اَندر دلاں تُساڈیاں گُزری گجھ بُریائی
اُچّا چیت میرے سر آئے تسیں سَبھے رل بھائی

مَیں اِک عاجز وِیر تُساڈا وِچ فرمانبرداری
کی تقصیر گئی ہو مَیتھیں کہو حقیقت ساری

سُن سُن ماریا اِنہاں ودھیرے قہر کمایوَ بھارا
جُھوٹھے سُفنے کہہ کہہ لڑکیا کیتو باپ پیارا

باپ نہ اساں محبّت کردا توں وچ گود مدامی
کھاون پیون سَووَن تیرا اُسدی خوشی تمامی

جھوٹھیاں گلّاں جوڑ سناویں پیو دا دل پتیاویں
آپ بہیں ہونیڑے اُسدے سانوں دُور ہٹاویں

اجے نکّا توں مکر کریندوں بولیں جُھوٹھ بتھیرا
پاس نبی دے لافاں ماریں ڈرے نہیں دل تیرا

پیغمبر دے وِچ گھرانے جُھوٹھ لگاویں لیکاں
بڑا ہوویں کی جاناں آخر کیڈ مِلن توفیقاں

دُشمنیوں توں باپ اساتھیں کر کے جُدا دیکھایا
وڈّا بَنے اساڈے نالوں کویں حیا نہ آیا

مار سُٹیساں جنگل تینوں ایہو بدلہ تیرا
تیرے ہتھوں اساں سَبھاں نے پایا دُکھ بتھیرا

رخصت وقت پدر نے تیرے نال طعام پوچایا
ایہ گل بول طعام سگاں نوں کھول روئیلے پایا

پیون نوں تئیں کارن شربت لاڈلیا بے حالا
ایہ گل کہہ سٹ توڑ گوایا شِیشہ شربت والا

مار چپیڑ لگائس اَگے جھَل عمل دے بَدلے
پکڑ لیاندوں تیغ غَضَبْ دی وچ کچہری عَدلے

جاں اِک مارے یوسفؑ رورو دوجے دی وَل جاوے
اوہ اگوں اس مار طماچہ دھرت سُٹے دُکھ پاوے

گئے اگاڑی پاس پہاڑی کردے ظلم مریندے
یوسفؑ تائیں قتل کرائیں بہہ تدبیر کریندے

اوس پہاڑوں ایہ گل سُن کے اُچّا پیا پوکارا
قتل نبی ناحق نہ جائز مت کریوَ گجھ کارا

پاس میرے مت تیغ وگایوَ مَیں ایہ دیکھ نہ سکدا
اِسدے قتل کرن تھیں کَنبے تَن اجرام فلک دا

ایہ گل سُن ہو گئے اگاہاں پَر ایہ قصد نہ ہٹیا
قہر غَضَبْ دا جوش دلاں تھیں سُن آواز نہ گھٹیا

اک درندے آکھ سنایا پھیر مقابل ہو کے
جے یوسفؑ نوں قتل کریسو پچھتا سو رو رو کے

جنگل دے خونخوار درندے گوسفنداں کھا جاسن
رَل بگھیاڑ تساڈے ایڑ چیر گھڑی وِچ کھاسن

کون ہُندے تُسیں ظلم کماندے آخر پکڑے جاسو
دہشت دادن سر پر نیڑے جے اَج خوف نہ کھاسو

ایہ گل سُن لے گئے اگاڑی اتے مار یندے کُٹدے
مار چپیڑاں کرتن رنگیں پکڑ زمیں چا سُٹدے

وِچ چراگہ آن وَڑے سو وڈے ظُلم کمائے
یوسفؑ رو رو عرض گزارے نہ اوہ ترس لیائے

مار اُنہاں وِچ رسّے بدھا کھچ کھچ دُکھ پوچائے
جیویں جیویں عجز کریندا یُوسف اِنہاں غضب سر چائے

یُوسفؑ کہندا پاس پدر دے موڑ کھڑو اِکواری
جو تقصیر تُساں میں کیتی ظاہر کریّو ساری

اِنہاں کہیا ہُن وقت مُڑن دے ویت چُکے دن کائی
دِید پدر کر چھیکڑ تُریوں اَج کیتی سرآئی

باہوں پکڑ پدر نے جس دم ساڈے ہتھ پھڑایوں
اوہا ویلا چھیکڑ میلا دیکھ پدر نُوں آیوں

مُڑ مِلنے دیاں چھوڑ اُمیداں داغ دِلے وِچ جاون
اوہ خوشیاں وِچ گود پدر دے ہُن مُڑ ہتھ نہ آون

نازادایاں شیریں خواباں پیئو دے وِچ کنارے
تے اوہ سُفنے شان شرف دے ختم چکے ہوسارے

کر کر یاد گزاریں ویلے توں آہیں بھر روناں
خشک عصا اوہ سُفنے والا ہُن مُڑ ہرا نہ ہوناں

تے اجرام فلک دے سجدے تئیں وَل ہونے ناہیں
باپ نہ مِلناں توں ہُن مرناں کر کر غم دیاں آہیں

گزر گیاں اوہ سُکھ دیاں گھڑیاں جدوں پدر گل لاوے
ہُن گل گھَت دوباہاں اپنے دیکھ کویں دَم جاوے

اوہ سُفنے وڈیایاں والے جنہاں مُراد اچیری
دیکھ اوہا تعبیراں عالی اَج وِچ قسمت تیری

تُوں سُفنے وِچ تارے ڈِٹھے ڈِٹھے سجدہ کردے
توں مسجُود کواکب سندا درد گواہی بھردے

مار کر یہاں پُرزے پُرزے اے دلبند پدر دے
گھائل کراں جنگل وِچ تینوں جانھ بُخار جگر دے

یوسفؑ کہندا مارو ناہیں باپ سُنے رو مرسی
رحم کرو تُسیں میرے اُتّے رب تُساں تے کرسی

باپ میرا بن میرے رہسی روندا عُمر تمامی
پیغمبر نُوں متاں ستاؤ پاسو بے آرامی

جے تُسیں مَیں تے رحم نہ کرناں کرو پدر تے بھائی
غالِب زوراں والیو آخر زور نہ رہسی کائی

سُن شمعُون چھُری لَے پوندا لگا گلے وگاون
یُوسفؑ ڈردا طرف روئیلے نَسّا جان بچاون

پکڑ روئیل چپیڑ لگائی دھکیا مار پچھاہاں
پھر دُوجے وَلّ یُوسفؑ نسّا دیہہ امان اَساہاں

بھی اِس مار ہٹایا اگّوں تے شمعُون پچھاڑی
یُوسفؑ ڈردا ہر وَل جاوے نَسّا پھرے اگاڑی

سبھناں پاس گیا رو یُوسفؑ اُنہاں طماچے لائے
کِنے نہ واہرو ہو چھڑایا وِیر سبھے اَزمائے

بھایاں تھیں ٹُٹ گیّاں آساں جاں یُوسفؑ نوں سبھے
باجھ خُدا ہَس دِل وچ کہندا ہُن کُجھ تھانوَنہ لبھے

کہے یہُودا یُوسفؑ تیرا رووَن ویلا خاصہ
اِس ہاسے دا کھول خلاصہ بھائی با اِخلاصا

کیوں ہَسیوں کر ظاہر ساتھیں ایہہ کویہا ہاسا
اے یُوسفؑ ایہ رونے ویلا تیرا غم وچ واسا

یُوسفؑ کہندا میں تے رب وچ ہَے اک بھیت اُچیرا
گزر عجب دِل حال گیائی خوف گیا چُک میرا

جاں مَیں نال تُساڈے تُر یا دِل میرے وچ آیا
کون بندہ جو میرے تائیں چاہے دُکھ پوچایا

وِیر میرے دس زوراں والے ایہ پَناہ مَیں بھاری
جے کا مُشکل آن پَوسی خُوب کریسن کاری

جے بالغرض پہاڑ پَوے سِرتاں بھی روک ہٹاون
شیر آفات جنگل دی ظالم دیکھن مار گواون

اَج مَینوں ڈر کس دُشمن داجِس دے ویرا ویہے
نال انہاں مَیں خَوف نہ کائی مَینوں فکر کویہے

ایہ دل دی تدبیر جو میری کائی کمّ نہ آئی
مَیں بھُلّا تقدیر اَزل دی موڑن ہار نہ کائی

جہناں پناہ دِلے وچ میرے دُشمن بَنے مقرہّ
ہُن مینوں بن صاحب سچّے رہی پناہ نہ ذرّہ

دِلا ہلاسا ہور کِسیدا بِناں خُدا مت دھرناں
وقت بھُلاء نہ غافِل ہوویں رورو حاصل بھَرناں

اَساں پناہ خُدایا تیری ہور نہیں دَرکائی
توں کڈّہیں تے کوء نہ جھَلّے تیری سچ خُدائی

ایہ گل سُنی یہُودا رویا رحم دلیوچ آیا
پکڑ کلاوے یُوسفؑ تائیں دامن ہیٹھ چھُپایا

جان میری تُوں بھائی میرا باپ میرے دا پیارا
تینوں مارن دیاں نہ مُولے زور کرن جے سارا

مَیں قُربان سخن تھیں تیرے تیریاں سچ کلاماں
جان فِدا تَن واراں تیتھیں مخلص وانگ غلاماں

بھائی دیکھ یہودا تائیں کہن کریں کی بھائی
عہد قراروں پھِریا جاندوں کی تیرے دِل آئی

کر گلّاں اس طِفل فریبی دِل تیرا پتیایا
جالی تان مکر دی دیکھو زِیرک مُرغ پھَہایا

توں وچ پیچ طفل دے پھسیوں پھریوں قَول قراروں
توڑیا عہد جنھاں غدّاراں دُور پئے اِعتباروں

کہے یہودا ایسے عہدوں پھرنا لازم آیا
نا چاہاں مَیں بے تقصِیرا یُوسف ذبح کرایا

جے تُسیں مارو یُوسفؑ تائیں مَیں پہلے لڑ مَر ساں
وِیر پیارے یُوسفؑ اُتوں جان تصدُّق کر ساں

مارن دیاں نہ یُوسفؑ تائیں مَیں وچ جان جداہاں
ظُلم کرو سر خُون جھڑیسی دفتر بھرن گُناہاں

اوہ کہندے تُوں نال اساڈے کیتیاں آپ صلاحاں
یُوسفؑ دے حق ہُن ہو بیٹھوں خیریت داخواہاں

عہدوں پھریوں بھائی کہندے قہر غَضَبُ وچ سارے
کہے یہودا عہد قراروں تُسیں تمامی ہارے

مارن دا کد عہد ٹکایا کیوں ہُن مارن لگے
جے یوسفؑ نوں ماریا چاہو مَینوں مارو اَگے

بھائی سَو سَو مِنّت کردے پیریں ہتھ لگاون
وِیر یہودا نہ کر اَڑیاں نام نہ لَویں چھڑاون

جے تُوں اَج چھوڑایا چاہیں خود بھلکے پچھتاویں
تے جو دُکھ نہ اَگے پایا اَج چھوڑاویں پاویں

تے تینوں مُڑ ہتھ نہ آوے ویلا کدی اجیہا
جے توں وِیر نہ اسیں پَرائے تینوں درد کویہا

اَج ویلا مت پھر پچھتاویں چھڈ دے مارگوایئے
ایہ سفارش نہ کر بھائی سر تھیں درد گوایئے

منّے ناہ یہودا ہرگز نا یوسفؑ نُوں چھوڑے
بھایاں منّت بہت گزاری رورو کے ہتھ جوڑے

چھوڑ یہودا دامن بیٹھوں یوسفؑ نوں اِکواری
اوہ چرو کی اگ دِلاں دی مار بُجھایئے ساری

ناکر اڑیاں ایڈک بڑیاں چھوڑ پلک دو گھڑیاں
مارگوایئے خاک دبایئے جانھ غضب دیاں جھڑیاں

وَیری وِیر زندہ دُکھ دیسی تے کد اَساں قبُولے
اِکّا اڑی یہودا والی مارن دیاں نہ مُولے

اوڑک ہو لاچار تمامی ظاہر کہن زبانوں
دوہاں تائیں پکڑ لَوَ تے مار گواؤ جانوں

اِکّا تیغ دوہاں سِر کافی مار دَفَن کر چلّو
کٹ کُسالا عُمراں والا دو گھڑیاں دُکھ جھلّو

جدوں یہودا جاتا آخر وِیر نہیں ہُن ٹَل دے
سَن یوسفؑ ہُن میرے تائیں قتل کرن وچ پَل دے

تا کیا مَت مارو جانوں خُون نہ سِر تے آوے
اس نُوں وچ اندھیرے کھوہے سٹ چلو مَر جاوے

جے بالفرض رہیا ایہ زندہ کوئی کڈھ لیجاوے
پھر مُڑ زندہ پاس پدر دے ساری عُمر نہ آوے

مطلب اساں ایہا جو پیئو تھیں دُور رہے ایہ بھائی
زندہ رہے مَرے یا اَجلوں سانوں فِکر نہ کائی

ناحق قتل گُناہ کبیرہ نا ساڈے سر آوے
تے اِک شرط کرو کو اُتّوں پتھّر نہ چلاوے

جاں کھُوہے وچ سٹو اس نوں پتھّر ڈھیم نہ مارو
ہور زیادہ رنج نہ دیہو قولوں مُول نہ ہارو

شرط منّی ایہہ بھایاں آخر لے یُوسفؑ نوں دَھائے
جنگل وِچ اندھیرا کھوہا تِس کنارے آئے

یُوسفؑ ڈریا جاں سچ جاتا قہر کماون لگّے
کھوہے دے وِچ میرے تائیں بھائی پاون لگّے

تے ایہ عہد پدر دا ظُلموں توڑ گواون لگّے
جان میری وِچ ہجر پدر دے توڑ وگاون لگّے

وِچ اُجاڑ دُکھّاں دے کھُوہے ہُن سٹ جاون لگّے
سر میرے پَر درد غماں دے ویلے آون لگّے

وائے دریغ فراق پدر دے درد ستاون لگّے
فرقت دے غم دُہاں دلاں دے دِل نوں کھاون لگّے

یُوسفؑ دوڑ یہودا دی وَل دامن پکڑ پوکارے
کھُوہ وِچ مینوں سٹّو ناہیں میرے وِیر پیارے

مارو تیغ کرو دو ٹکڑے اِکواری مَرجاواں
ایہ تکلیف جو کھوہے والی زندہ مُول نہ پاواں

مَرن سوکھالا نظری آوے کھُوہا قید مندیری
ویر میرے چا تیغ وگاؤ عرضِ قبُولو میری

باپ میرا جے مِلے نہ مینوں میں کی کراں حیاتی
کرو نہ جُدا پدر تھیں مَینوں حلق دَھرو چا کاتی

اُس کنعان افروز شمع دی مِلے نہ جے روشنائی
جِیون دی وچ کھوہ اندھیرے مینوں طلب نہ کائی

اِس اندھیرے کھوہے نالوں چنگا گور اندھیرا
یا مارو یا پاس پدر دے میرا کرو وسیرا

مَیں تے پیئو وچ فرق نہ پاؤ رحم میرے پر کھاؤ
جے پاؤ تا مار گواؤ کھوہے نا سٹ جاؤ

سُن یوسفؑ تھیں غم دیاں آہیں کرے یہودا زاری
نو بھایاں نے غلبہ کیتا آئے وِچ قہاری

رل مِل اونہاں یُوسفؑ اُتوں جامے پکڑ اوتارے
بَدن مبارک ننگا ہویا چڑھے فلک لِشکارے

ستر ڈِٹھا جاں ننگا یُوسفؑ آہیں کر کر رویا
شرم زدہ ہو مِنّت کردا کُرتہ پکڑ کھلویا

اک ہتھ ستر دُوجا کُڑتے رہن دیو گل میرے
ننگا کر کے سٹّو ناہیں اَندر چاہ اندھیرے

ہُن ایہ پردہ پاس تُساں میں رہے کَفن جاں مویا
مَیں وِچ ساری عُمر بھراؤ ننگا کدی نہ ہویا

بھائی کہندے چھڈ دے یوسفؑ نہ کر لماں قِصّہ
کفن تیرا تاریکی کھوہے ایہی تیرا حِصّہ

اس تھیں ہور زیادہ لوڑیں سد ستارے یاراں
سُورج چند جو سجدہ کردے دیہن لباس ہزاراں

سجدہ کرنے والیاں کولوں منگ مِلے اَج پَردہ
کِدھر گئے ستارے یاراں سُورج نُور قمر دا

وِیر چھوڑاون اوہ نہ چھوڑے کردا مِنّت زاری
دَوڑ پیا شمعُون غضب تھیں کھوہ کھڑیا یکباری

چا یُوسفؑ نُوں رسّا پایا کھوہے وِچ وہایا
کٹ لیا پھر رَسّے تائیں جاں اَدھواٹے آیا

کیا کہاں اس کھوہے حالا دوزخ دا دِکھلاوا
سَپ اُٹھوہیں اس وچ ظالم ہراک زہروں آوا

پُر کر بھَر یا اِس دے اندر غم دلگیری ہاوا
درد دریغ فراق عزیزاں زار تپَن پچھتاوا

ایہ کمِین آفات جہان دا درد دُکھاں دا کھاوا
اِسدا نام زبانی لَیندیاں کرن بلائیں دھاوا

دُکھ اَندوہ کرنظر تکیندیاں وَل وَل بھَرن کلاوا
جنہاں دلاں وِچ صبر وڈیرے اونہاں دا پرتاوا

پانی اِسدا ایڈک کوڑا پیوندیاں دَم جاوے
تے بدبُو اویہی مندی مغز دماغ جلاوے

فاسد کر اخلاط بَدن تھیں باہر کڈھ وگاوے
کرتحلیل رطوبت تن تھیں پَل وچ ساڑ دکھاوے

مُحرق حُمّی آب بُخاروں صفرایاں دیاں آہاں
وہنداجوش حرارت اس تھیں وانگ نزع دیاں ساہاں

برہوں لتاڑیاں دی اُمیدُں اِسدیاں لمیاں واہاں
دُور دراز تھَلاّ دُکھ بھریا وانگ برہوں دیاں گھاہاں

ڈونگھیاں زخم فراقاں وانگوں ڈونگھاں بُہت ہٹھاہاں
رنج آزار اَذیّت بھَر یا وانگ دلاں بدخواہاں

قعر جہنم دا اس کولوں منگدا لکھ پناہاں
مہجوراں دی آس لمّی تھیں اِسدا قدم اگاہاں

تپے تنُور غماں دا بالن درد بلَن وِچ لاٹاں
یاروچھنیاں راتاں وانگوں اسدیاں لمیاں واٹاں

فلسفیاں دے غور حدَس تھیں رکھدا عُمق ودھیرا
دُنیادے مغلُوب دلاں تھیں اِس وچ وَدھ اندھیرا

تے ظالم دی گور برابر اندھیرے تھیں بھَر یا
ناداراں دے فِکر معاشوں ایہ نمُونہ دھریا

ہجروں خِشت لگی غم چُونا آتش حسَد تپایا
خُون جگر پُر دَرد دلاں دا گھول کنڈ ہیں رنگ لایا

دھر پرکار وچھوڑیاں والی نقش کڈھے بیدرداں
بیٹھ وچوں دَم سرد بھر یندیاں اُڈن دُکھاں دیاں گرداں

چالی سال کمایاں ہویاں گُنّھ غماں وِچ آہیں
کرگارا بھر ردے سوارے دردسوکائے بھاہیں

مرکز ہفت دوائر غم دا دُور حصار بلائیں
نقطہ جیم جُدائی والا چاہ مدار اِیذائیں

بدخواہاں دے دِل دیاں اگّاں وَیرانی وِچ آیاں
اِس کھوہے وِچ آن سمایاں تے سر لاٹاں چایاں

رات تھَلا پُر قبرے والی چند ستاریوں خالی
روز کنڈھے پُر حسرت والے ایہ پُر سوز حوالی

کش نخشب وِچ ماہ عطا تھیں چاہ ملی مشہوُری
تے ایہ چاہ رہیا چاہ کردا ماہ مِلے اک نُوری

نُور اکھّیں آرام دِلاں دا صبر جگر دا سایہ
اوہ محبُوب نبیؐ دے دل دا اس کھوہے وِچ آیا

جاں بھایاں کٹ رسّے یُوسفؑ کھوہے سٹ وگایا
جبرائیل مُقرّب تائیں حُکم الٰہی آیا

جا جھَب پکڑ میرا پیغمبر پیغمبر دا پیارا
بیٹھک جاء سوار شتابی صاف کرو تھاں سارا

سُن کے حکم فرشتہ نَسّا سِدرہ تھیں یکباری
اکھ جھمکّن اَگے پہتا کر اِک تیز اُڈاری

پکڑ لیا اُدھواٹوں یُوسفؑ جیویں نازک گُل چایا
قطرے رحمت باراں وانگوں پکڑ تھلے وَل آیا

ہر آفت کر صاف شتابی نال آرام بٹھایا
پانی چاہ کر جوش اُچھلّیا لباں برابر آیا

برکت لب سب پانی شیریں ہوگیا وِچ دَم دے
آب صفا پُرلذّت ہویا برکت نال قدَم دے

یُوسفؑ دی خوشبویوں اس دی دُور ہوئی بدبوئی
وانگ چراغ بدن دے نُوروں جاگا روشن ہوئی

سب آفات پَلَک وِچ اسدی ہوئی دُور تمامی
گُل آرام تسلّی ہوئی اِسدی بے آرامی

سٹ بھراواں یُوسفؑ تائیں اُتّوں پتّھر مارے
پھیر یہودا نے کر مِنّت وَرجے بھائی سارے

مُڑ بھائی ول گئے چراگہ کرایہ کارے بھارے
گوسفنداں انہاں کھُوہوں نیڑے میش دُنبے بزسارے

سائل تُدھ سوال کیائی یُوسفؑ عالی پایا
ایہ تقدیر الٰہی آخر کیوں کھوہے وِچ آیا

وِچ زمانے ہُودؑ نبی دے سی اک عابد رَبّ دا
دن راتیں وِچ عمل عبادت شائق ذوق طلب دا

شیثؑ نبی دا پڑھے صحیفہ آہا نام یہودا
وِچ تلاوت ذکر عبادت رہے مدام آسُودہ

یُوسفؑ دا وِچ ذکر صحیفے اس نُوں نظری آیا
خوبی حُسن کمال مراتب ہوسی عالی پایہ

ہو یا شوق دِلے وِچ غالب چاہے یُوسف دیکھاں
کراں زیارت یُوسفؑ دی مَیں جے ہووے وچ لیکھاں

کرے دُعا رکھ مینوں یارب جاں لگ یوسفؑ ہووے
میں بھی کراں زیارت اُسدی عرض کرے ایہ روے

عرض قبول ہوئی درگاہے آیا حُکم رباناں
کر الہام کیا اس کھوہے اپنا رکھ ٹکاناں

اس کھوہے دے اَندر تینوں یُوسفؑ نبی ملاواں
جاں لگ یوسفؑ نوں نہ دیکھیں نہ تُہ جند گواواں

تداں یہودا اِس کھوہے وِچ مدت رہیا نہانی
رات دِنے وِچ ذکر عبادت کردا سی زندگانی

نِت فرشتے حُکم خدا تھیں غیبوں خورش لیاون
اس عابد نُوں کھوہے اندر عزّت نال کھلاون

جاں بھایاں ہُن یُوسف سٹیا عابد خبراں پایاں
نظر وگائس اُپر ڈِٹھا نُور کھُلے روشنایاں

اُپر تھیں جاں گیا فرشتہ پکڑ تھلے وَل چاہے
دیکھ یہودا شوقوں اُٹھیا بوچ لیا وِچ راہے

گل مِلیا کر شوق ہزاراں حالت آکھ سُنائی
وچ اُڈیکاں تیریاں یوسفؑ مدّت اساں وہائی

پیا قرار دِلے وِچ میرے جاں توں نظری آیا
ہراک دامقصُود پوچاویں میرے وانگ خُدایا

بھایاں داتوں گِلہ شکایت یوسفؑ کریں نہ کائی
ایہ سب میرے ملنے کارن مُدھ مصِیبت پائی

ایہ گل آکھ خُدا نوں سوپیا یوسفؑ نبی حقانی
ساہ ٹھنڈا بھر اِکّو دم وچ عابد ہویا فانی

یُوسفؑ دیکھ رہیا متعجب اسدے صدق صفایوں
رب دے فضل کرم تے لُطفوں نالے بے پروایوں

آہا یُوسف کھوہے اندر وچ مُصِیبت بھاری
وِچ فراق پدر دے ہر دم کردا گریہ زاری

تازے زخم فراقاں والے سِینے دے وچکارے
دوئینّاں دیاں ندیاں اندر تاریاں لاون ہارے

اوہ پروردہ ناز خوشی دا پیئو دے وِچ کنارے
ہُن دیدار پدر دے شوقوں جاں لبیں گھلیارے

وِچ جدائی دی تلخائی جان لباں پر آئی
نَین وچھُنّے رَج رَج رُنّے کر کر یاد جُدائی

اس کھوہے وچ سی اک پتھّر وانگوں تخت وچھایا
جبرائیلے یُوسفؑ تائیں اس تے پکڑ بٹھایا

نویں مصِیبت سر تے آئی یوسفؑ نے دُکھ پایا
مَیں عاجز تے بھایاں میریاں کِیتا ظُلم خُدایا

رحم کریں توں میرے اوتے تَیں بِن تکیہ ناہیں
مَیں بندہ توں صاحب میرا دیہہ خلاص اساہیں

رب کہے اے یُوسف پیارے دِل غمناک نہ کریو
بھایاں وَلّوں دل دے اندر شکوہ رنج نہ دھریو

میں تینوں سلطان بناواں اُپّر تخت بہاواں
بھائی تیرے تیرے اگے کر عاجِز پہونچاواں

ایہ نہ جانن تیرے تائیں توں جانے ایہ سارے
تے ایہ تینوں سیس نواون عجز کرن بیچارے

اِنہاں جتاویں ہُن دے کارے توں وچ بڑیاں شاناں
ایہ وِچ عجز رہین سر نیویں کر کر عُذر بہانہ

آلُودہ کردن برادرانِ یُوسفؑ قمیص آنحضرت را بخُونِ گوسفند و وانمُودن پیشِ پدر را کلِ ذِئب

آہے بھایاں یوسفؑ تائیں جاں کھوہے وچ پایا
کر بکری اِک ذبح اتھائیں کُرتہ خُون ڈُبایا

رات پئی سب روندے پِٹدے گھر دی طرف سدھائے
بیٹا باپ اُڈیکے اَگے اَندر شوق سوائے

چھِیّاں کوہاں تھیں چیخاں نعرے گوش پئے یکباری
سُن یعقوب قراروں چلیا زخم لگا سو کاری

مَیں جاناں اَج سرتے آئی کُجھ مُصیبت بھاری
یُوسف میرا ہوگ وچھنا پِسر کریندے زاری

جِس غم دا دل فِکر چروکاتے ساری غمخواری
کی جاناں اَج اوسے غم دی آن ڈُھکی سرداری

لے دَردا ہُن جان میری یا تیری تیز کٹاری
دَھس وِچ بیٹھ جگر دے رَسّ تیں مَیں دی ہُن یاری

لہراں چھوڑ وچھوڑے والیو دو نینوں کُرلاؤ
ویت رَہن جگ روندیاں روندیاں جُھورمرو پچھتاؤ

سُندیاں سار نبی دے دِل نُوں لایاں درداوایاں
وقت گئے جَد خوشیاں پایاں ہُن سر سختیاں آیاں

کویں پیارے یوسفؑ باجھوں میرا ہوگ گزارا
یا رب تیری رحمت باجھوں مینوں جیون بھارا

آن ملے فرزند تداں نُوں کردے گریہ زاری
باپ پُچھے اوہ صُورت کتھے جو میں بہت پیاری

اے فرزندو وِچ تُساڈے یوسفؑ دِسدا ناہیں
گیا کِتھے مڑ پھِر کَد مِلسی روو ندیاں کر آہیں

ماہ مُنّور خوبی والا کِس پردے وِچ آیا
اَنور اَختر نُور فلک دا کس نے پکڑ چھپایا

تُساں وِچوں اوہ رونق گھر دی کِدھر گئی روانہ
وِچ تُساں اوہ شمع نہ دِسّے دل جِس دا پروانہ

پُرمعنے اوہ صُورت زیبا بلک تمام معانی
اوہ معنی در معنی مقصد کیوں ہوگئے نہانی

اوہ محبُوب نظر نہ آوے جِس دیاں مِٹھیاں گلّاں
کہو عزیز و یوسفؑ کِتھے دل گھائل وِچ سَلّاں

کی ہویا کیوں روندے آئے کس آفت نے مارے
یُوسفؑ کِتھے اے فرزندو مُڑ مُڑ باپ پوکارے

اوہ کہندے اِسیں دوڑن لگے پیش ودھن نُوں سارے
یُوسف پاس اسباب بہایا کھاء لیا بگھیاڑے

تا روندے اَسیں گھر نُوں آئے پئی مصیبت بھاری
بھاویں اسیں سچے لکھ واری تئیں دل نا اعتباری

وگی کلام پُتاں دی ایہا ہو کے تیز کٹاری
سُن پیغمبر غش کھا دھرتی آن پیا یکباری

رُوموں رُوم رچے دُکھ غم نے رُوموں شام اُجاڑی
شاموں لا صبح تک ہرگز چشم نہ مُول اوگھاڑی

ایڈ غشی آ پئی نبی نُوں بھُلّا جان جہانوں
نا ہلّے نا ساہ بھرے نا بولے حرف زبانوں

تَن ٹھنڈا دَم ناہ بدن وچ بیٹے پکڑ ہلاون
نال ہلایاں نا ہلّے نا بولے جدوں بولاون

بیٹیاں جاتا باپ اساڈا دُنیا چھوڑ سدھایا
اسیں بُرے کم مندا کیتا وڈّا ظلم کمایا

وِیر کُٹھّا سن باپ پیارے اسیں گئے ہو عاصی
روز قیامت مُشکل ویلے کیونکر مِلے خلاصی

سانوں چا شیطان بھُلایا خوف سبھاں دل دھاناں
کر افسوس کہن ہُن ساڈا ریہا نہ کجھ ٹکاناں

جاں فریاداں سوز دِلے تھیں منظُوری وچ آیاں
دُنیا دین اساڈے ہتھوں جاسی کھُس ازایاں

تدبیراں وِچ ہارے سارے اسیں گناہی بھارے
پیغمبر آزردہ کیتا نفساں مکر کھلارے

رووں تے کُرلاوں سبھے ویلا ہتھ نہ آوے
حال نبی میں کہاں کو یہا لکھے قلم جَل جاوے

باپ پیا ایہ چاء بہاوَن پھیر ڈگے وچ دم دے
تے آرام قرار نہ دیون دل وچ زخم اَلَم دے

رووں دیکھ احوال دکھاں دا پیغمبر دے گھر دے
کہن پسر اس سختی نالوں اسیں جنگل وچ مَر دے

اسیں سبھے مر جاندے جنگل تے اِک یُوسفؑ رہندا
تا پیغمبر درد غماں دے ایڈک بھار نہ سہندا

یوسف دی اوہ بھَین پیاری جان لبیں وچ درداں
دلدیاں کاری زخماں اُتّے غماں وگایاں کرداں

خواب اوہا دل لاٹاں بالے جو ڈِٹھی سر وَرتی
یُوسفؑ گُرگاں گھائل کیتا نگل لیا سو دھرتی

اوہ ویلا دل گھائل کردا جاں روندی چھڈ آئی
سچ ہویائی پئی جُدائی ہُن تھاں ریہا نکائی

بنیامین جو چھوٹا بھائی اُس نے خبراں پایاں
یُوسفؑ نوں بگھیاڑے کھادا خبر لیاندی بھایاں

سُن وَیہ چَلے جگر دے پُرزے روندیاں وچ اکھّیں
ہتھ نہ آوے یُوسفؑ جیہا وِیر کروڑیں لکھّیں

یُوسفؑ گیا نہ مُڑ ہتھ آیا اہلِ البیت نبیّاں
روونداں دیاں عُمراں ہوسن پُوریاں وچ قضیّاں

صُبح ہوئی کُجھ ہوش پئی تے کہے نبی کنعانی
جے یُوسفؑ بگھیاڑے کھادا اسدی کیا نشانی

بکری خُون لگا جو کُرتہ جنگل تھیں لَے آئے
باپ اگے دھر کہندے دیکھو رو رو سیس نوائے

کُرتہ ڈِٹھا خُون آلودہ غشی پئی مُڑ بھاری
یوسفؑ میرے دے ایہ خُونوں رنگ کھُلا گُلناری

رکھ اکھّیں تے کُرتے تائیں نبیؑ غشی وِچ آیا
ہوش پئی مُڑ چُکّے کُرتہ یُوسفؑ چھوڑ سدھایا

اُٹھ گیا وَل جنگل کوہاں ہتھ قمیص چُمیندا
کھڑا پہاڑاں اُچیاں اُتے بڑی پوکار کریندا

اے درندیو ظالم زادو یُوسفؑ کاہنوں کھادا
آخر تُسیں نہ خوفوں کنبے سخت عذاب خُدا دا

سریں بلند پہاڑاں چڑھ چڑھ وائے فراق پوکارے
سُن سُن کے وِچ جنگل کوہاں رونھ درندے سارے

پھیر نبی وَل گھر دے مُڑیا یوسفؑ نام زبانی
چُم قمیص دھرے چا اکھّیں اسدی ایہ نِشانی

ہوش کدی بیہوش کدائیں پر آہ وَگے نہ باہر
تَپن اکھّیں دل زخم کلیجے ہَنجہ نہ ڈّھلّے ظاہر

اندر زخم ثبوتی باہر حُکم قضا وِچ راضی
پراوہ دَم دَم جوش غماں دا زہر دیوے بھر تازی

اکھّیں تے دَھر کُرتے تائیں پیغمبر فرمایا
خواباں تیریاں سچیاں یوسفؑ راز نہ مَیں ہتھ آیا

مِلنے دی میں آس نہ گیّا شوق دِلے دی کاروں
پھیر مِلاں امید اوہی اللہ دے درباروں

توڑ گیوں جِس جان میری نُوں دل دی آس نہ ٹُٹی
آس مینوں تُوں مِلیں کدائیں جاں بختوں بند چھُٹّی

خون بھِنّا ایہ کُرتہ ڈِٹھّا کھول نبی رحمانی
خاک لگی نہ پُرزہ پھٹیا زخموں ناہ نِشانی

خُون ڈُبایا ہویا کُرتہ ظاہر نظری آیا
کا بگھیاڑ نہ اِسدے اُتے ظُلموں دند چلایا

تا یعقُوبؑ نبی نے جاتا ایہ فریب پُتاں دا
کیونکر کُرتہ ثابت رہندا گرگ کوئی جے کھاندا

یوسفؑ اُتے ظُلم کمایا حسد ستایاں بھایاں
تے افسوس جو عاصی ہوئے سر تقصیر اں چایاں

کھول قمیص کہے فرزنداں پیغمبر کنعانی
تُسیں کہو بگھیاڑے کھادا پُت میرا نُورانی

کھول قمیص میں ڈِٹھا سارا دِل میرے حیرانی
سچ کہو کی بھیت نیارا اس وِچ نہیں نِشانی

کِس لفظاں دے پردے اندر اوہ مستُور معانی
بُعد کرو متناہی رازوں دَھر سُلّم بُرہانی

ناپیراہن خاک آلودہ نا پھٹیا وِچ دنداں
کیڈک گرگ پیارا اسدا نبی کہے فرزنداں

تَن یُوسفؑ دے زخم نہ لایا نا وِچ خاک رُلایا
لاہ کُرتہ لے گیا زندے نُوں پھِر کس رنگ چڑھایا

سُن فرزند پئے وِچ حیرت بھُل گئے تدبیروں
کہن سبھے اسیں گُرگ لیایئے سچّے ہاں تقریروں

جا جنگل تھیں گُرگ دلاور اوویں پکڑ لیائے
لے کر قید زنجیریں اس نُوں پاس پدر دے آئے

لے بابا ایہ گُرگ ستمگر قہر کماون ہارا
یُوسفؑ پیارا پکڑ لیا سو کِیتا پارہ پارہ

تا یعقُوبؑ نبی نے ڈِٹھا گُرگ کھڑا بیچارہ
دیکھ اکھّیں بھَر آیاں خُونوں کیتس درد پوکارا

کیوں کھاداتُوں یوسفؑ میرا کیوں دِل ترس نہ آیا
یُوسف نوں جے کھادو ظالم وڈا ظلم کمایا

یوسفؑ میرا سُورج چندوں روشن دُون سوایا
نُور اکھّیں دا ہوگ کِسے دا کیوں دِل فکر نہ آیا

تے تُوں طرف ضعِیفی میری نظر نہ کیتی کائی
یُوسفؑ باجھوں حال اساڈا گُرگا دیکھ کیائی

گھر میرے دی برکت پُوری اوہ مقصود جگر دا
کیوں ناگُذری تیرے دل وِچ ہوگ عزیز پِدردا

کھاون لگوں ترس نہ آیا کھاوندیاں مرجاویں
جے توں میرا یوسفؑ کھادا آخر بدلہ پاویں

اے بگھیاڑ اُجاڑ گھراں نُوں کیا لگا ہتھ تیرے
ظالم زادا تیریاں دنداں کھولے گھاہ گھنیرے

دلبریاں وِچ جس دیاں رمزاں اکھّیں نازاشارے
وچ سُخن شیرینیاں بھریاں زیب بھری رفتارے

تے دولباں تبسُّم بھریاں نُور بھَرے رخسارے
دنداں دے پیونداں دے وِچ تارے توڑ کھلارے

لاڈلیاں دو زُلفاں والا اوہ محبوب ہمارا
کہہ بگھیاڑا مردم خوارا کویں کیتوئی پارہ

یُوسفؑ روندا وِچ دکھّاں دے دُورا کھّیں تھیں میرے
اے ظالم بگھیاڑا کِیتو کتول بیرے بیرے

کھادو ماس بدن جے اِسدا ہڈیاں دس ٹکاناں
نازک ہڈیاں کھاء گیوں یا کر کے زور دھگاناں

مَیں وِچ درد فراقیں جس دے زار رہیا وِچ غم دے
کھاون وقت سُنے یا ناہیں اسدے سوز الم دے

یوسفؑ پکڑ گیوں لے دندیں چا وچ کس ٹکانے
نزع کویں سر گُزری اسدے کی کی درد وہانے

جاں توں میرے یُوسفؑ اُتے ظُلموں دند چلائے
حال فراق غماں دے جھیڑے کی سُنن وِچ آئے

کی کی زاریاں کردا یوسفؑ چھوڑ گیا جگ فانی
کلمہ حق کویں توحِیدوں وگیا گُزر زبانی

وائے دریغ میرا اوہ یُوسفؑ مینوں نظر نہ آوے
شوق جِدھاوِچ سینے میرے اُچھل اکھیں نوں کھاوے

کیوں گُرگا توں قہر کمایا تینوں رحم نہ آیا
ہَول قیامت داتُوں دِل تے یاد نہ مُول لیایا

جے ایہ دَند ظلم دے ظالم توں یوسفؑ پر مارے
میرا تیرا جھگڑا ہوسی مالک دے دربارے

جے تُوں کھادا یوسفؑ میرا تینوں کھانھ بلائیں
دیکھیں ناہیں دوہیں جہانیں ہرگز بھلا کدائیں

اِکّا یار پیارا جِس دا سو ہتھوں چھُٹ جاوے
اے افسوس اوہدا دُکھ بھارا وِچ بیان نہ آوے

اِکّو یار تیرا جَد یارا جِس بن یار نہ کوئی
تیتھیں گیا گیا تُوں ضائع ہُن غم خوار نہ کوئی

جاں پیغمبر نے بھر آہیں رو رو کے فرمایا
بگھیاڑا جاں یوسفؑ کھادو کہہ کیوں ترس نہ آیا

سُن کے گُرگ نبیؑ دے اَگے حاضِر آن کھلویا
سر نیواں شرماندیاں اکھّیں نین لہُو بھر رویا

کر یعقُوب فلَکؑ وَل اکھیں عرض کرے یاباری
اَعلیٰ اَکبر توں اِک خالق جیں ایہ چھت سواری

نال طفیل مُحمّدؐ سرور جو سردار نبیّاں
تے برکت اِسحاق خلیلوں عالی شان صفیّاں

ایہ بگھیاڑ اساتھیں بولے سچی گل سُناوے
یوسفؑ میرا کوینکہ کھا دس سچ پتہ دس جاوے

ہتھ اُٹھا پیغمبر جِس دم ایہا عرض گزاری
عرض قبول ہوئی درگا ہے حُکم کرے رَب باری

دَھر ہتھ تُوں سِر گُرگ نبیّا تے کہہ اسدے تائیں
بول خدا دے حُکموں گُرگا سچّی گل سنائیں

سر اسدے دَھر ہتھ پیغمبر کہندا اے بگھیاڑا
سچ سُنا کہہ حُکم اِلاہوں جُھوٹھ نہ رہے پواڑا

بولیا گُرگ لَبّیک نبیّا تُدھ دُرود سلاماں
ہُن بِن سچ نہیں کُجھ چارہ صاحب پیش غلاماں

نبی کہے بگھیاڑا تینوں قَسم اللہ دی بھاری
کوینکہ میرے یُوسفؑ اُتے زخم چلایو کاری

تُہ سوگند اوسے دی گُرگا جس دی خلقت ساری
کیوں کھادا تُوں یوسفؑ میرا سچ سُنا اِکواری

جُھوٹھ نہ کہیں نہ ہاریں صدقوں دیکھ میری ایہ زاری
نُوری صُورت توں کیوں کھادی جو مَیں بہت پیاری

گُرگ کہے مَیں قسم نبیّا توبہ لکھ لکھ وَاری
ایہ طوفان میرے تے بدھا فتنہ تہمت بھاری

مَیں نا تیرا یوسفؑ کھادا مینوں قسم اِلٰہی
مینوں بے تقصیر انہاں نے پکڑ لیا گھت پھاہی

آتش آب درندیاں ہر شے مُڈھوں حُکم رباناں
پیغمبر دا بدن مبارک رَوَا نہ آیا کھاناں

میرے تے فرزنداں تیریاں کیتا ظُلم نبیّا
کیا کہاں ایہ تہمت بھاری کیڈک قہر قِضیّہ

جُھوٹھّ بدّھا انھاں میرے اُتے پاسن انت ندامت
میں فریاد کراں دَر رَبدے جِسدن ہوگ قیامت

میرا جھگڑا نال انہاں دے ہوسی حشر دہاڑے
مَیں ہویا بدنام جگت وِچ روکہیا بگھیاڑے

سچّوں جُھوٹھّ نتاریا جاسی اللہ دے دربارے
گُرگ کہے فرزند نبیّا جُھوٹھے کرن پوکارے

سُن پیغمبر صِدق لیاندا تے پھر مُڑ فرمایا
اوہ محبوب میرا نُورانی کِس پردے وِچ آیا

ہے معلُوم ایہی جے تینوں یُوسفؑ دا گُجھ حالا
آکھ سُنا کِتھ کِنہیں حالیں ماہ جبین اوجالا

اوہ فرزند پیارا میرا سچیاں خواباں والا
دَس مینُوں ہُن کِتھّے ہوسی بے داغا گُل لالہ

گُرگ کہے سب معلَم مینوں پر مَیں کہناں ناہیں
چُغل سداواں وِچ بگھیاڑاں چُغلی عار اساہیں

نبیؑ پُچھے پھر کِتھّوں آیوں اَگے کِتول جاناں
واس تیرا کِس دیس قدیمی وچ کس کوٹ ٹکاناں

گُرگ کہے یا حضرت سُن لے میری گریہ زاری
گھر میرا وِچ مِصر قدیمی جِتھ رہائش بھاری

مصروں تُریا شامے آیا مِلنے بھائی تائیں
شوق زیارت دید پیارے چائی واگ ازائیں

راہ وِچ گُرگ مِلے گُجھ مینوں اونہاں خبر سُنائی
پھاہ وِچ دام ازائیں لوکاں ماریا تیرا بھائی

یا حضرت سُن ایہ گل میرے دِلوں قرار سدھایا
مَیں وِچ غماں تَڑفدا روندا اس جنگل وِچ آیا

وِیر وچھُنّا میں عاجِز تھیں دل وِچ درد ہزاراں
کھاون پیون چھُٹّا میتھیں گُذرے روز ستاراں

روندیاں اکھّیں جِگر تڑفدا دِل تھیں خُون اُچھلّیا
مَیں دیدار کرن نُوں آیا خالی روندا چلّیا

خبر پائی مَیں مویا بھائی مینوں ہوش نہ کائی
وِچ اُجاڑے ہو سودائی کردا ریہا دُہائی

دِل بِریاں مَیں جِگرا پُرزے کاتیاں غماں وگائیاں
جنگل باش درندیاں میریاں سُنیاں کُوک دُہائیاں

مَیں لبھاں اوہ یار نہ لَبھّے جِس دی یاری بھاری
جِس دے ہجروں جاندی واری زخم رہے دِل کاری

روندیاں جُگ ویتے جانے جاں لگ جِندڑکانے
وِیر وچھنّا میں پَردیسی غَین لہُو رُڑھ جانے

آتش شوق اَلبے بَل دے لاٹ چھُٹے تَن جالے
وائے دریغ اوہ میرا بھائی چھوڑ گیا کِت حالے

سُن ایہ گل نبیؑ دی اکھّیں بھرے سرشک عنابی
ایڈک یاریاں دِل حیواناں شوق طلب بیتابی

انساناں وِچ شوق محبّت چاہیئے جان گوائی
عِشق عجب پَرجے دل جھلّے غشی نبیؑ نُوں آئی

یُوسفؑ دے وِچ شوق محبّت اشک بھرے پیغمبر
غم دل دیکھ نبی دے ظاہر رووِن تارے اَمبر

گُرگ رووے دُکھ دیکھ نبیؑ دا درد دو ولیوں ہلیّا
دل تے جگر دوہاندا غم تھیں گھُل پانی ہو چلیا

نبی کہے کہہ گرگا ظاہر توں ایہہ کتھوں پائی
شوق محبت گرما جوشی تُہ کتھوں ہتھ آئی

گرگ کہے یا حضرت آیا اک دن نال ارادے
دادا میرا کرن زیارت پاس تساڈے دادے

ابراہیمؑ خلیل اللہ نے خبراں کجھ فرمایاں
اِک ایہی حق واجب کیتا صِلہ محبّت بھایاں

جو بھایاں نُوں مِلنے جاوے اُلفت نال پیارے
چھُٹ عذابوں رُتبہ پاوے باجھ حساب شمارے

تے احسان کرے جے کائی عالی درجہ پاوے
تے جو حَسد عداوت رکھّے کیوں نہ دوزخ جاوے

یا حضرت مَیں دادے کولوں خبر سُنی ایہ ساری
تَداں زیارت کارن کیتی بھائی طرف تیاری

شَوق دِلے دیاں واگاں چایاں چاڑھیا عِشق ہلارے
جاں مطلب سر پہنچیا آخر دُکھ جھلّے سِر بھارے

سُنی حدیث نبیؑ نے سچّی پُرتاثیر ادائیں
فرمایا مُڑ دُوجی واری گُرگا پھیر سُنائیں

تے فرزنداں نُوں فرمایا دیکھو راوی تائیں
پکڑو یاد حدیث نبیؑ دی پاؤ انت جزائیں

گُرگ کہے یا حضرت تیرے ایہ فرزند پیارے
ظُلم کماون شرم نہ کھاون عقل قیاسوں ہارے

لائق سُنن حدِ یثاں ناہیں مَیں کیوں وَدھا لاواں
دُرّ یتیم اخبار نبیّاں کِنہاں نُوں آکھ سُناواں

گُرگ گیا ہو وِدَع نبی تھیں کہہ حُکموں گل ایہا
تے یعقُوبؑ پسر دے ہجروں دِلگیری وِچ رہیا

فرماوے فرزنداں تائیں سمجھ حقِیقت ساری
دِلاں تُساڈیاں گل بنائی مکر ایہا مکّاری

وِچھڑیا ہُن یوسفؑ میتھیں مِلنا واٹ دوراڈی
صبر جمیل کراں ہُن بھارا ایہا کار اَساڈی

مَدّ دمنگاں مَیں پاک اِلاہوں جھُوٹھیاں نفساں وَلّوں
ظُلم کیتا تُساں میرے اُتے جھُوٹھے ہو اِس گلّوں

فرود آمدن کاروانیان مصر برسرِ چاہ و برآوردن ازان یُوسفؑ را وخریداری نمودن از برادرانش بدراہم معدودہ وپیش گرفتن راہِ مصر و ذِکر حکایات کہ درراہ روی نمُودورسانیدن اُورادرمِصر

اے ساقی بھر جام شرابوں دیہ مخمُوراں تائیں
دِل وِچ درد ہویا انگیارا قطرہ گھت بُجھائیں

شُعلہ شوق اُٹھاواں غالب جاں مستی وِچ آواں
قلب جگر دے دولت خانے کر آتش دِکھلاواں

بَجُھج بَجُھج مَرن برہوندے جالے ہوہو بریاں سینے
جھڑے نمک دلریشاں زخمے روسن بے تسکینے

سینے لاٹ جنہاں دے بَلدی ہجر سجن دے داغوں
رخت جلے بے صبرے دل داگھر دے ایس چراغوں

جان تے عشق غُلام رسُولے نازک نوکاں لایاں
شوق طلب وچ وقت وہاندے غفلت واگاں چایاں

مَظہر شان اوسیدا ہر وَل جس دا شوق پُراناں
وَل وَل کے گھت ڈونگھے وہنے جوش بھرے مَن بھاناں

ہردم یاروسیندا نیڑے کھول اکھّیں گھت جاتیں
اوگنہاریاں نُوں گُن مِلدے کردیاں نظر صفاتیں

تے چھُٹ جانھ زُنگار دلاں دے روندیاں بہ راتیں
شوق تیرے دیاں لاٹاں بَلیاں نُور کھُلے مشکواتیں

نَین پریم نشے وِچ بھِنّے ہنجہ رڑھاون ندیاں
اِکّا اِک پُکارا کردیاں دیہن بھاویں سر بدیاں

جے وچ شوق تیرے بہ یارا کرے عدول نتارا
راز نیارا تن مَن سارا اِک اِک کرے پوکارا

دھس دِل رمز وچے وچ کھائے جسد اشوق اِشارہ
جا پے حال دِلے نُوں اوہا جَیں وَل ہر ورتارا

کِتول واگ چلی مُڑ یارا تُند تیری اَسواری
وِچ ناسُور نہ گھت سر نیزہ رہے متاں دَم جاری

ہُن سیّار لیاؤ کائی یُوسفؑ نُوں لے چلّے
مِصر اُڈیکے مغرب زادی زخم جدھا دِل سلّے

باقی حالا یُوسفؑ والا وِچ فِراق پدر دے
آکھ دِلا کیا سِر تے وَرتی اَنور پاک قَمر دے

بھائی سَٹ کھوہے وِچ آئے یُوسفؑ ریہا اِکلاّ
رات پئی دِل وحشت دھانی دیکھ مکان کوَلاّ

رون لگا کر مونہہ فلک وَل یا والی اسماناں
تَیں رحمت جَیں اَنت نہ کائی کھُلاّ لُطف خزانہ

عَبد گُناہی یا غفّارا عرض کرے دَرماندہ
بہت گناہ سر مَیں جس کارن ات جا پکڑ لیاندا

کُل طفیل اسحاق خلیلوں بخش میری بُریائی
اِس زندان غضب دے وِچّوں مینوں بخش رہائی

رون ملائک وچ اَسماناں سُنکے حال اویہا
تاپُہتا جبریلؑ جنابوں کیہس آن سونیہا

نارو یوسفؑ صاحب کَہندا دُور کراں دُکھ سارے
مِصر گھلاں تیں تخت بہاواں دیاں مراتب بھارے

صبر دیاں یعقُوبؑ نبی نوں تیرے وِچ وچھوڑے
تینوں کراں عزیز جگت وچ روز گئے رہ تھوڑے

سُن یُوسفؑ دل پئی تسلّی ریہا اندوہ نہ کائی
یوسفؑ تائیں جبرائیلےؑ اِک دُعا پڑھائی

پڑھ یوسفؑ ہر ویلے اس نوں تَیں دل رہے ٹکانے
برکت ایس دُعا کدائیں ناوحشت دِل دھانے

یُوسفؑ پڑھی دُعا جدائیں ہویا حُکم رباناں
جبرائیلؑ لیا کھلاوے جنّت وِچّوں کھاناں

تے پیراہن موتیاں جڑیا تَن اُسدے پہنایا
تا یُوسفؑ نوں مِلی تسلّی صبر دِلے وچ آیا

ستّر گھل فرشتے رب نے یُوسفؑ پاس بٹھائے
تا یُوسفؑ وِچ کھوہے تنہا دہشت خوف نہ کھائے

تَدنُوں ایس کھوہے دے گِردے آ اُترے کروانی
مالک ابن ذغر وِچ اُنہاں صاحب بازرگانی

گھر اسدا وِچ مصر مُدامی سُن اس حال بیانی
اِکدن سُتّا سُفنہ ڈِٹھّس اندر عہد جوانی

وِچ کِنعان ایہا خود بیٹھا خوابے نظری آیا
ٹُٹ سُورج لَہہ چرخوں اسدی وِچ استین سمایا

کڈھ استینوں باہر سُٹیا کھڑا ریہا اِس اَگے
اَبر آیا اک سر سُورج دے موتی برسَن لگے

چُن چُن مالک موتیاں تائیں بھارے ڈھیر لگائے
بھر صندُوق ہویا دِل راضی چشم کھُلّی پچھتائے

پاس معبر حال سُنایا اُس تعبِیر سُنائی
اِک غلام تیرے ہتھ آوے کنعانوں اے بھائی

برکت اُسدی دُنیا دولت سب تیرے ہتھ آوے
آخر تینوں وِچ بہشتے اللہ پاک پوچاوے

دُنیا دِین اُسیدی برکت تینوں مِلے تمامی
نام تیرا وِچ دُنیا رہسی آخر تِیک گرامی

تینوں جانے سارا عالم ہوسن عالی شاناں
برکت اسدی یاد رہیں گا مردا وِچ جہاناں

مالک نُوں سُن خواب حقیقت وجّے شوق نشانے
ہو اسوار مِصر تھیں چلیا آوَڑیا کنعانے

ڈھونڈ کرے وچ خانیاں گلیاں لَبھّے پتہ غلاموں
شوق طلب وچ باجھ قراروں دل خالی آراموں

تا آواز کہے اِس ہاتف ڈِٹھّا شوق جداہاں
اَجے ایہی کر صبر پیارے برساں تیک پنجاہاں

سُن آواز گیا مُڑ اُوویں شوق ریہا اوہ تازہ
تا اس عادت پکڑی دائم ایہ ہمیش اندازہ

ہر برسے دو واری مصروں شام ولایت جاوے
جاوندیاں مُڑ آوندیاں بھی وِچ کنعانے آوے

وِچ کنعان لَبھے دن کائی جاں گُجھ پتہ نہ پاوے
لاٹاں بلدیاں شوق دِلے دا مُڑ وَل مِصر لیجاوے

ہُن ایہی لَے مال تجارت شاموں تُریا آہا
طرف وطن وَل مصر سدھانا بھُل گیا سو راہا

وِچ جنگل اس کھوہے گِردے کیتس آن اُتارا
ایہ کُھوہانو کوہ کنعانوں جس وچ یُوسفؑ پیارا

کھوہے تھیں اس نُوری شعلے ڈِٹھّے جانھ رواناں
لاٹاں نُور بلے اس کُھوہوں جاوے وَل اسماناں

ابر سفید سرے پر چھایا سایہ نُور وچھایا
مالک حال عجب ایہ ڈٹھّا دیکھ تعجب آیا

دام ددّاں گھمگھیر چوپھیرے کُھوہ وَل سجدہ کردے
یا نبیؑ اللہ کہن زبانوں اسیں تیرے سب بردے

اک گدھا کرواناں سندا چھُٹ سُٹی اُٹھ دھایا
کھوہے گرد فدا ہویا سو سجدے سِیس نوایا

سَٹ گدھے توں چھٹ تعلق جھب اُٹھ سِیس نوائیں
کئی گیاں اُٹھ صفاں ازائیں توں مت ضائع جائیں

ہور سفید جناور ڈِٹھّے شکل عجب کئی ڈاراں
کھوہے گِرد طواف کریندے کر کر شوق ہزاراں

جانوراں دی صُورت سوہنی دیکھ سبھاں مَن بھانی
ڈیرا گِرد لگایا مالک طلب کرایا پانی

مالک ابن ذغر دے آہے دو بَردے سَن یارا
بُشرا مامل نام دوہاں دا دوویں نیک ستارا

پانی لَین گھلے ایہ دوویں مالک نے بیچارے
مامل ڈول وہایا کھوہے بُشرا کھڑا کنارے

جبرائیل خُدا دے حُکموں تا کھوہے وِچ آیا
بہ وچ دَلو چندا ہُن ویلا یُوسفؑ نُوں فرمایا

تے توں چندا جیہا نُوری بدر تیرے رُخسارے
دار شَرَف وِچ ابرو سندے نین تیرے دو تارے

تُوں اوہ چند کَرَم دا پُورا راز جدھے وچ بھارے
نُور یتے دیاں چمکاں پھریاں دو عالم وچ سارے

چڑھن لگوں اَج دیس پرائے کرنے نوں روشنائی
چلیوں چھوڑ قدیمی واسا یاراں گھت جُدائی

چَل اوڈیکاں تیریاں یُوسفؑ داغ دلاں وچ پائے
جنھاں دلاں نوں تیریاں تاہنگاں شوق تیرے دُکھ جائے

مُنتظراں نِت وچ اوڈیکاں روندیاں وقت وہائے
گھاہ چرو کے رس رس وہندے مِل دُکھ کٹیا جائے

لَووخبَرُ بے صبر پیاں دی شوق جنھاں دُکھ لائے
رووندیاں وچ نِیر جگر دے پُرزے توڑ وگائے

زخم جنھاں دے پئے پُرانے اکھّیں خُون بھرایاں
کھڑے اُوڈیکاں لایاں یُوسفؑ تیریاں نِت اوایاں

روندیاں اکھّیں بھُجدے سینے زار تڑفدیاں جاناں
اَج کنعان وچھُنّا تیتھیں بدلیا ہور زمانہ

خزاں وگی کنعان ولایت گُلزاراں جھڑ چلیاں
تے وَل مصر بہَاراں جھُلیاں پُرکلیاں وِچ گلیاں

دیس چھُٹے پردیسیں چلیوں سفر دوراڈے آئے
لَمّے پینڈے دُور وطن دے تیں ول قصد لیائے

چھوڑ وَطَن چل دیکھ کو یہیاں پردیساں دیاں واواں
اِکناں نوں وِچ تیریاں درداں چھوڑ گیاں جَن ماواں

اُجڑیاں نُوں چَلّ وساؤ وسدیاں گھت اُجاڑا
اَج کنعان نبی دے گھر تے ٹُٹ پیا سودھاڑا

اَج وِچھڑے سوملن دوراڈے ڈھونڈ دیاں ول دھاؤ
ہَیں تُوں نُورا اکھّیں دا جس دا اُسنوں اَج چھڈ جاؤ

چھوڑ پدر تُرچلیوں یُوسفؑ سَن سب بھَیناں بھایاں
گُزرن لگے وقت جنھاں دے تیریاں وِچ جُدایاں

وچھڑیاں نے روندیاں رہنا ملنے نوں اِک واری
وِچ پردیس نویں دُکھ والیاں کرنی گریہ زاری

پَنڈاں بَنھ برہوں دیاں کائی چل دَھرسریں ہزاراں
انفس تھیں آفاق سماون ہجر وصل دیاں کاراں

دردمنداں دے دل دیاں آہیں گُم رہن وچ سینے
نام تیرے دیاں واراں پوسن وچ پردیس زمینے

جنھاں اوڈیک تیری دیاں تاہنگاں درد جھُلے مشتاقاں
چل ہُن وقت دراز ہویائی تیریاں وِچ فراقاں

چل وَل اونہاں جنہاں سِک تیری اپنا آپ جلایا
خود وَل ڈِٹھّا کُجھ نہ پایا انت توہیں ہتھ آیا

اپنا آپ تے جو دسیایا کرکے وہم اُڈایا
ہووہمی وِچ لَحمُکَ لَحمِیْ دُلوں لُوں جوش رچایا

تے اوہ شوق تیرے دے بَردے خودیوں گئے خُدایوں
فلسفیاں دَھر وِچ سفاہت گُزرے سوفسطائیوں

حال تنہاں دے شوق تیرے نے عقلوں دُور وگائے
اس اَن ڈِٹھے حُسن تیرے نے لُوں لُوں نُور رچائے

اَجے نہ جنہاں ڈِٹھّا رُخ تیرا خوابیں دل پرچائے
نین اونہاں دے ہنجہ فراقوں رُڑھدے نظری آئے

وِچ اوڈیک فراق تیرے دے جگر جنہاں دے تپ دے
نام تیرے دے نَین اونہاں دے موتیاں مالاں جپ دے

بے وس وگن انہاں تھیں رمزاں تیں وَل چوری چوری
واہ واہ عِشق تیرا وَل سڈا خود وَل زور زوری

اَن ڈِٹھیاں چل تا رلقاؤں گھت پوکار چوپھیرے
اِکناں دے گھر روشن کریو اِکناں گھت اندھیرے

لے ایہ ڈول وہائے یُوسفؑ نویں سونہے آئے
وِچ فراق تیرے بہ رووں تیرے ماں پیئو جائے

نال جنھاں ورتارا تیرا گُزر چُکا دن کائی
جال جگر وِچ درد تنہاں دے روندیاں وچ جُدائی

ہوئے جُدے پیارے تیتھیں توں ہُن وچھڑ چلیا
اُس گھر نوں مُڑ وَڑناں ناہیں سیں جِس گھر وِچ پلیا

جنہاں پیاریاں دی تیں باجھوں ساعت حشروں بھاری
گُزرن چالی سال اونہاں دے اندر گریہ زاری

چاڑھ فراق اونہاں دیاں اکھیں جنہاں ڈِٹھوں ناہیں
اگلیاں نوں درگاہوں ملیاں تاثیر اں وچ آہیں

جذب جنہاں دے کاری آئے تنہاں مُبارک بادی
فرحت شادی دی آبادی اَج شاموں بَربادی

جاں بَردے کروان اچانک کھوہے ڈول اُتاریا
جبرائیل کہے اے یُوسفؑ بہ وِچ دلو پیاریا

یُوسفؑ پُچھے جبرائیلا کتھ مَینوں لے چلّے
باپ میرا مَیں اِسدا پیارا کوِیں وچھوڑا جھلّے

میرے باجھ نبیؑ کنعانی کویں کرے زندگانی
رَس رَس وہن چلّے کِس کُوٹے میرے زخم نہانی

کتول میریاں واگاں چایاں کدھر قصد اُٹھایا
کتول مینوں تورن لگوں حُکم کتھے دا آیا

صاحب دے فرمان میرے تے کویں چلے فرمائیں
کھُوہوں کڈھ کتھے لے چلے مَیں بیچارے تائیں

صاحب میرے میرے تائیں کی پَیغام پوچائے
کون کوئی جو کڈھ کھوہے تھیں لین بندے نُوں آئے

کِدھر وَل لے چلّے مینوں توڑ وچھوڑ پدر تھیں
بھَیناں بھایاں تھیں گھت دُوری کتھ چلے لے گھر تھیں

وحی کہے توں شِیشہ ڈِٹھا یاد ایہی یا ناہیں
یُوسفؑ کہندا یاد ایہی مَیں بھُلاّ نہیں اساہیں

وحی کہے تُوں صُورت اپنی جاں اُس وچ سنجھانی
کی وِچ تیرے دل دے گزری ایہ بھی دس کہانی

دیکھ جمال میرے دل گُزری سُن یُوسفؑ فرماوے
جے مَیں ہوواں غلام کِسے دا مینوں اوہ وِکاوے

مُل میرا کوئی دے نہ سکّے ایڈک حُسن ہمارا
کون خریدے میرے تائیں میرا حُسن دلارا

وحی کہے لے حضرت یوسفؑ وقت وکن دا آیا
مُل تیرا اَج دیون لگا ہتھ جِدھے سرمایہ

وکن لگوں اج قیمت تیری مشتریاں دے پلے
گاہک آئے اج وک چلیوں پردیسیں لے چلے

وِیچ چلے اَج وِیچن ہارے لَے چلیا ونجارا
بھُل گیوں تُوں یُوسفؑ اپنا مل کِیتو ای بھارا

یُوسفؑ سمجھ ندامت کھاوے روہے تے پچھتاوے
بخش ربا مَیں لکھ لکھ توبہ داغ خطاؤں جاوے

وکاں کِتے لے جاوے کوئی تیریاں طلب رضائیں
قید کریں توں راضی ہوویں لکھ خوشیاں مَیں تائیں

یُوسفؑ ڈول اَندر جا بیٹھا جویں وحی فرمایا
مامل دلو کھچے لا زورا بھارا مَعلَم آیا

کیا پیا اَج پانی باجھوں اندر ڈول ہمارے
چا اوتاہاں نظر کیتی سو نُور ڈٹھا چمکارے

بیخود دیکھ پیا ہو مامل سخن کہیا سو ایہا
یا بُشریٰ ایہ لڑکا لبھّا روشن سُورج جیہا

خوش خبری اساں طالع جاگے بخت بہاراں لایاں
ایہ سُورج دا پُرزہ بالک کھُل پیاں روشنایاں

جا بُشریٰ وِچ ڈیرے کہندا صاحب مالک تائیں
خوشخبری تیں صاحب ساڈا لبھّا طِفل اساہیں

نُور بہشتوں نازل ہویا کھُوہوں ظاہر آیا
کہاں عجب ایہ ماہ کو یہا اندر دَلو سمایا

مالک ابن ذغر خوش ہویا جا تس مقصد پایا
کر آزاد دِتی خود دُختر بُشریٰ نُوں وَڈیایا

مامل یُوسفؑ نوں لے آیا لیا لوکا کرواناں
صاحب ایہ بضاعت دِتّی روشن نُور خزانہ

کرواناں چا پَردے اندر یُوسفؑ نبی چھپایا
تِن دن تے تِن راتاں پچھے کھُو ہوں باہر آیا

تے اوہ وِیر جو یوسفؑ تائیں کھوہے سَٹ سدھائے
دو جی وار مُڑے اوہ تدنُوں لین حقیقت آئے

کھوہے گرد ڈِٹھے کروانی اُترے بھار اُتارے
کھوہے جھات گھتن وَل یوسفؑ لے لے ناں پوکارے

کھُوہ خالی آواز نہ آئی دھا پیئو لے سارے
گھیر لیے کروانی سَبھے کیتے تنگ بیچارے

آبق بندہ کھوہے سٹیا دِتیاں اساں سزائیں
کون تُسیں کی قدر تساڈا آندا کڈھ تسائیں

خونخواراں دیاں شکلاں ڈِٹھیاں گئب گئے کروانی
مُنکر ہوئے اساں نہ کڈھیا مُول بندہ کنعانی

اِنہاں کیہا مت جھُوٹھ الاؤ پُرزے مار کریہاں
پنجیاں دے وِچ اِسیس بہادر پکڑ مریندے شیہاں

اِک نعرہ جاں کڑک مریہاں تڑَف مریسو سارے
لُٹ اسباب کھڑاں کنعانے جا سو چھوڑ پسارے

اوڑک خوف پیا کرواناں کرن خوشامد لگے
پردے وِچوں ماہ کنعانی کڈھ لیا ندا اَگے

وِیر کہن ایہ بَردا ساڈا بے فرمانی کردا
یُوسفؑ دیکھ بھراواں اکھّیاں چشم نیویں جی ڈردا

کرواناں وَل یُوسفؑ ڈِٹھّا شکل ڈِٹھی نُورانی
زُلف زنجیر سیہ گھٹ پیچاں بدروں صاف پیشانی

نُور نبوّت متھّے چمکے چمک چڑھے اَسمانے
اَبرُو قوس سیہ خماراں تیغا ہندستانے

چشم سیہ وچ رمزاں قاتل کھولن زخم نہانی
چمک سیارے انور وانگوں جھات گھتے جگ فانی

دو بادام سیہ پُرتَریوں مِژگاں صاف سناناں
دیکھ نگاہ لُٹ جاندیاں جاناں کھولے زخم جہاناں

نرگس برگ کہاں کیا نازک ہَرن تکے شرماوے
کون دلاور ہو مقابل ذرا کہ نظر ٹکاوے

بِینی نیزہ نُور اُچھلدا دیکھ نظر جَل جاندی
دو اَبرُو پیوستہ دے وچ رشکوں جھڑ دی چاندی

لعل لباں دَندسوہنے سوہنے جنہاں مثل نہ کائی
جاں کِت کھُلّے لَبے تبسُّم پھرے جگت روشنائی

دورُخسارے نازک بھارے بڑی نزاکت والے
سُورج چِیر دَھرے دوطرفیں کیا کہاں گُل لالے

بیٹھ اِنہاں جِس کہن زنخداں ایڈک زیبا آہی
قربانی ہوجانھ نگاہاں صنعت واہ الٰہی

جان فِدا دل وار یا جاوے ہوش سَنے آ گاہی
حُسن پسند قضا و قَدَرْ دے نُور قلَم بھرواہی

مرد مکاں گرداب زنخ وِچ ململ دھوہن سیاہی
رنگ آمیز اَزَل دی جس تھیں رَسدی بے پرواہی

تن چہرہ آئینہ نُوری یا بلّوریں پردہ
خرمن نُور ظہُور کَرَم دا کون کہے ایہ بَردہ

دل ہَر دا کد طاقت دَھردا رُخ دیکھے دِلبر دا
غش کھا جھڑ دا جوش نَظَر دا نَین برہوں رت بھَر دا

دیکھن ہار فدا ہو مَردا رخت لُٹاوے گھر دا
غم پرورده دل کڈھ دَھردا ڈردا عُذر نہ کردا

وا دردا دِل بیدرداندا واقف نہیں قَدَرْ دا
اُٹھ تک دیکھ حُسن دیاں لہراں بیدردا نامردا

نَدیونَدِی حُسن دیاں کانگاں وگدیاں چار چوپھیرے
تے اک وال نہ حُسنوں خالی لُوں لُوں بیرے بیرے

واہ وچ عشق وسیندیوں یارو یار تساڈے ڈیرے
پر ایہ دید کرم دا قطرہ وسّ نہ تیرے میرے

واہ واہ صُورت یُوسفؑ والی واہ واہ حُسن صفائی
کتف دو ساعد سَن کفد ستاں وچ انگشت نمائی

اوہ خوش رنگ دو موہڈیاں اوتے صنعت دی طراحی
مستیاں چاڑھ کرے دل گھائل حیرت بھری صراحی

گردن نازک نال درازی وچ سرکشی سوہاوے
سِینہ چَوڑا شِکم مُسوّی کمر نہ نظری آوے

ساق قَدَم خوش زانو شیشے دنگ رہے کروانی
ہوش بقا کجھ حیرت لُٹے جان چلی قُربانی

جِس نے ڈِٹھا بے خود ہویا اندر اِکت نظارے
واہ وا واہ وا واہ وا واہ وا واہ وا واہ پُکارے

حیرت دے وچ بیخود ہوئے سب کروان بیچارے
ہوش پئی مُڑ بیٹھے آخر پَر حیرت وچ سارے

اوہ یوسفؑ دے بھائیاں تائیں دیکھ کہن اے یارو
ایہ فرشتہ نُور سرشتہ تُسیں نہ لافاں مارو

ایہ سرور کو صُورت نُوری بردہ کہو نہ مُولے
تُساں کیہا اعتبار نہ سانوں سُنے سوناہ قبُولے

بھایاں کہیا جھُوٹھ ایہہ نہیّوں بندہ ایہ ہمارا
پر بیزار اسیں اس کولوں دُکھ دیوے ایہ بھارا

تے شمعُون کہے آہستہ یُوسفؑ نوں وَٹ گھُوری
کر اقرار جو ہاں مَیں بندہ سچّی ہے گل پُوری

جے توں ایہ اقرار نہ کرسیں قتل کراں تلواروں
سُن یوسفؑ نے دل وِچ جاتا عقل قیاس وچاروں

مَیں ہاں بندہ مالک سندا والی اللہ میرا
یوسفؑ کہندا میں ہاں بندہ گنب گیا سُن ڈیرا

سُن مالک نے خواہش کیتی وِچ لَو و اِس تائیں
جے تُسیں ہو بیزار تمامی مارو نہیں ازائیں

انہاں کیہا اسیں دغا نہ کردے دوزخ ہے غدّاراں
ایہ بندہ تُسیں مُلّ خریدو اِس وِچ عیب ہزاراں

جے تسیں عَیباں سَنے قبولو نال رضا لیجاؤ
مالک کہے پیغمبر زادیو عَیب کیا فرماؤ

انہاں کہیا ایہ چور بتھیرا جھُوٹھیاں کردا گلّاں
ایہ جھُوٹھا اسیں ننگ دروغوں وانگ بلادیاں سلّاں

مالک کہندا سَن سب عَیباں مُلّ کرو چا دیہو
اِنہاں کیہا جو خواہش تیری عَیبی دا مُلّ ایہو

مالک وِیہ درم دے کھوٹے یُوسفؑ مُلّ چُکایا
لئے درم انہاں یُوسفؑ تائیں لے باہوں پکڑایا

مُلّ دَراہم معدُودہ کر اللہ نے فرمایا
بھایاں دا مطلوب نہ قیمت صاحب پَردہ پایا

کڈھن انہاں مُراد دِلے دی قیمت نام دھرائی
وِیہ درم مُل یوسفؑ سندا حق دلالاں پائی

جے یعقوبؑ کریندا قیمت مُلّ زلیخا لَیندی
جان دیندی اوہ اِک دیداروں ایہ پسند نہ پَیندی

ایہ قیمت یعقُوب پچھانے بھایاں خبر نہ کائی
تے یا گُجھ زلیخا جانے جان دھرے کڈھ سائی

یا وِچ مصر نواحی تک تک جھڑ جھڑ مرے لوکائی
لکھ لکھ جان فدا دِیداروں تول ترازُو پائی

مالک کہے پیغمبر زادیو سند دیہو لکھ کائی
وِیچ لیا اسیں عَیبی بندہ قیمت حاصِل پائی

لے شمعُون قلم تے کاغذ لکھیا بَیٹھ اِتھائیں
وِیچ دِتا اساں یُوسفؑ بندہ مالک مِصری تائیں

دعویٰ اِسدا کدی نہ کریئے جھگڑا ہور نہ کائی
مُہر نبی یعقوبؑ اِنہاں تِھیں بیعنامہ وچ لائی

بے دعویٰ لکھوایا مالک یُوسفؑ عَبد بنایا
ایہ کاغذ وِچ مصرے آخر یُوسف دے ہتھ آیا

پھر مالِک نُوں پاس بہا یا یوسفؑ دے سب بھایاں
گلّاں کُجھ نصیحت کا رَن رَل اسنوں فرمایاں

مت مالک کھا دھوکھا اِسدا دیکھ مَتاں چھَل جاوے
نَس گیا مُڑ ہتھ نہ آوے ساڈا نام گواوے

پا زنجیر سنگل گل اِسدے کھڑیو گھت کجاوے
ہو ہوشیار رکھیں جے اسنوں تا قابو وِچ آوے

پٹ تنبُو چُک ڈیرا ایتھوں دیر کریں پچھتاویں
ایہ چھَلیا چھَل جاسی دم وچ واہ لگے غم کھاویں

ایہ گلّ سُن زنجیر پواوے مالک یُوسفؑ تائیں
ہتھاں وچ ہتھکڑیاں پایاں گل وچ طوق ایذائیں

ٹوپ لباس نمَد پہنایا بھایاں بیٹھ اِتھائیں
وِیر چلے چھڈ یُوسفؑ رویا مِلساں پھیر کدائیں

یوسفؑ کرے بلند پوکاراں اٹک ذرا مِل جاؤ
اے فرزند و باپ میرے دیو رحم میرے پَر کھاؤ

یوسفؑ بہت ندایاں کردا اوہ ہو گئے رواناں
جاں یوسفؑ نوں روندا ڈٹھا نِیر چھُٹے کرواناں

یوسفؑ کہندا مالک تائیں اذن ہووے مِل آواں
مالک اِذن دِتا اُٹھ نَسّا یوسفؑ طرف بھراواں

طوق گلے ہتھکڑیاں ہتّھیں بیڑیاں پیریں پیّاں
یوسفؑ دَوڑے دَوڑ نہووے اَڈیاں اُچّڑ گیاں

کر کوشش نزدیک گیا تے نَسّے وِیر اگاہاں
یوسفؑ دا دل دردیں بھریا زار رویا کر آہاں

کر برباد چلے تسیں مینوں بخشے رب تُساہاں
ظُلم کِیتا تُساں میرے اوتے میں نا بدلہ چاہاں

عرض میری مِل جاؤ مینوں بھائی جاندی واری
قہر وچھوڑا مَیں سر آیا پئی فراقت بھاری

ظالم ظُلم کماندے آئے آخر رحم چنگیرا
تُساں کیتا منظُور اساہاں زور نہیں کُجھ میرا

آخر دا دِیدار کرایوٗ تے چھیکڑ دا میلا
اِکّو ذرا سُنو گل میری ہُن رخصت دا ویلا

یوسفؑ رو رو عرضاں کردا بھایاں قدم اُٹھایا
آخر دیکھ یہُودا تائیں رحم دِلے وِچ آیا

سُن رویا تے اَٹک کھلویا وِیر سبھے گھلیارے
مُڈ نُوں یوسفؑ نیڑے آیا آن سلام پوکارے

وِچ چلے تُسیں مینوں بھائی روندا چھوڑ سدھارے
میریاں توڑ اُمیداں چلّے توڑ وچھوڑ پیارے

باپ وچھوڑیا میرے کولوں بھَینیاں بھائی سارے
آس میری اَج گئی نِکمّی مُڑ وڑ نوں گھر بارے

حَسد تساڈیاں وچ دلاں دے کیڈ کھلا رکھلارے
پیغمبرؑ دے بیٹے ہو کے کِیتے ایڈک کارے

اَج جُدایاں نے سر میرے بھار چوائے بھارے
ہُن کد باپ مِلے مُڑ مینوں جُھورمراں دیدارے

پردیساں دے واسیاں دے وَسّ پیا نتھاواں ہوکے
باپ نہ مِلیا جاندیواری مَیں تُر چلیا روکے

مَیں راضی جاں رب نے چاہیا جو میرے سروَرتی
لِکھیا ہوسی مَدفَن میرا وِچ پَرائی دھرتی

باپ میرا پیغمبر رَبدا اُسدی خدمت کریو
مَیں پرکیتا بخش دِتا مَیں ہوراں ظُلموں ڈریو

وائے دریغ پدردیاں اکھّیں چھیکڑ دیکھ نہ لیّاں
میریاں چشماں دیدپدرتھیں تپدیاں وِچھڑ گیّاں

خبر کیا ہُن کِت ول جاناں لمیاں واٹاں پیّاں
گُنبد سبز فلک دے ہیٹھاں حال جھلّے ایہ کیّاں

نال جنہاں پرچاوَدِلے دامَیتھیں وچھڑے سارے
کی جاناں ہُن نال پرایاں کی پوَسن وَرتارے

مَیں آزاد غموں گھر پیوَ دے خُوشیوں وقت گزارے
تے اَج بندیوان اونہاں دادَرم جنہاں گِن تارے

اے افسوس تڑفدا جِگرا پیا فراق پدرتھیں
جاں لگ جان رہے گھاہ ایہا میرے رِسے جگرتھیں

اَج سلام تُساں میں چلیا چھوڑ قبائل سارے
خون جگر ڈھل جائے دریغا چھُٹ گئے دِید پیارے

سُن سُن بھایاں گریہ زاری جوش دلاں وچ آئے
وِچ ندامت رووَن سارے اساں غضب سر چایئے

جے نہ خوف پدرداہُندا سُن اے یُوسفؑ بھائی
گھر وَل موڑ لیجاندے تینوں تیری سخت جُدائی

باہوں پکڑ گیا لے تدنُوں مالک یُوسفؑ تائیں
ڈیرا پُٹ لیا کرواناں چھوڑ چلے سب جائیں

تنبُو پُٹ لئے کرواناں شتراں بھار لدائے
گھوڑیاں زین کسائی سبھناں چڑھ وَل مصر سدھائے

مالک ابن ذغر دا آہا نام ملیح اِک بَردہ
ناقہ تے دھر یُوسفؑ تائیں تِسّ حوالے کردا

رکھ یوسفؑ نوں تُدھ حوالے نال رہیں ہرویلے
رکھ نگاہ تے کھانا پِیناں حاضر کریں سویلے

نال ملیح خود اَگے اَگے یوسفؑ دی اسواری
وچ زنجیراں ناقہ اوتے کردا گریہ زاری

قبر یوسفؑ دی مادر سندی راہ وچ ظاہر آئی
اُچھلیا دل رویا یوسفؑ دیکھ میرا دُکھ مائی

دیکھدیوں جے دردمیرے نوں جھَل نہ سکدی غم نوں
دِل پتھّر پھَٹ پُرزے ہووے میرے دیکھ اَلم نُوں

دُکھ میرے دے لّمے پینڈے دُور دوراڈیاں واٹاں
دل پُرغم تَن دُکھّیں بھریا جگر بلیند یاں لاٹاں

اے مادر فرزند تیرا مَیں جو نازاں وِچ پلّیا
پردیساں دے پَندھ دوراڈے ظُلموں بدھا چلیا

مَیں وچ گود تیری سُکھ پائے دُکھ پئے اَج بھارے
دِید پدرتھیں طالع ٹُٹے وچھڑ گئے پیارے

پردیساں وِچ بَنھ لے چلے مینوں لوک پرائے
ہو پردیسی میں تُر چلیا درد جگر نُوں کھائے

اے مادر مَیں تُریا جاندا میریاں تُند مہاراں
ناقہ دَھرے قدم ول دُکھیں بھری غماں دیاں بھاراں

دیکھ میرا دُکھ چھیکڑ واری مَیں مُڑ مِلنا ناہیں
خاک قدم تئیں گئی نصیبوں زار رویساں آہیں

انہاں مکاناں تے مُڑ میری پھیر نہ ہونی پھیری
نَین نہیں مُڑ وَسنے میرے خاک قدم پر تیری

تُربت پاک تیری دی دِیدن میتھیں پئی پریے
کی جاناں ہُن ہوسن میرے کس دھرتی وچ ڈیرے

واہ دَردا مَیں چھوڑ سدھاناں توڑا اجزا صبر دے
ایہ گل بول شتر تھیں جھڑیا قدماں وچ قبر دے

دیکھ مائی میں سنگل گل وِچ ہتھ پیاں ہتھکڑیاں
بنھ سُٹایا پکڑ شُتر تے گھت پیراں وچ ہڑیاں

نال فریب پدر تھیں مینوں جنگل وِیر لیائے
وَیر کمائے دُکھ پوچائے قہر غضب سر چائے

ماریا مینوں وَیریاں وانگوں تے دتیاں ایذایاں
کھچ جنگل وچ کنڈیاں اندر پکڑ چپیڑاں لایاں

کرنگا وچ کھوہے سٹیا اوتوں سنگ چلائے
کروا ناں پردیسیاں تائیں ہُن دے مُل سدھائے

دیکھ مصیبت جو مَیں گُزری میں چلیا کنعانوں
اَج ودع ہُن خبر نہ اگے کی سر پَوے جہانوں

وائے دریغ میرے فرزندا قبروں پیا پوکارا
وا دردا اِس تیرے دردوں میرا جگر دوپارہ

ایہ پوکارا سُنکے یوسفؑ غش کھا جھڑیا تازہ
پھیر قبر تھیں دُوجی واری پیا بلند آوازہ

نُورا کھیّں دل میرے داتوں فرزندا مَیں واری
واہ لگے مَیں چاء چھوڑا واں سُن سُن گریہ زاری

حکم الٰہی موڑ نہ سکدے توں میں تے جگ سارا
پوے مُصیبت بندے تائیں باجھوں صبر نہ چارہ

ویلا صبر صبر کر بیٹا توں پیغمبر زادہ
جو تیرے سرورُتی جاندی ازلی کُل اِرادہ

کٹ سرے تے بنیاں یوسفؑ ویلا گُزرن ہارا
جے تیرا دُکھ مَیں سر آوے خوش ہو جھلّاں سارا

کیا کراں ہُن دُکھ تُساڈا مینوں مِلدا ناہیں
شکوہ رنج نہ کر فرزندا تے چھُٹ جانھ نہ آہیں

سر پیّاں جھَل لیّاں جے توں دلدیاں نال رضائیں
فضل کَرَم دے بحر مواجیں تَر تَر داغ گوائیں

دِن کائی ایہ دُنیا بیٹا اِسدا گھٹ وسیرا
آون جاون دُکھ سُکھ اِسدے چانن برق اندھیرا

سُن سُن ایہ پوکارا قبروں یُوسفؑ صبر سمھالے
سِیس اُٹھا قبر تھیں بیٹھا صبر کرے ہر حالے

خالی ڈاچی دیکھ ملیچے تد نوں شور اُٹھایا
اے مالک کنعانی بندہ شتروں کِت وِہایا

سُن مالک کرواناں اندر کرے بلند پوکارا
گُم گیائی یُوسفؑ بندہ کنعانی سیّارہ

مردوجھَب لَبھو اَجے ویلا دھا وَگیو ہر جائیں
پیَر بدھے ہتھ نس نہ سکدا ہوس اجے اِتھائیں

ڈھونڈ پئی ول قبرے آیا لبھدا اک کروانی
یُوسفؑ ڈِٹھس دیکھ کیہا سو اے غافِل کنعانی

صاحب تیرے خبر دتی تُوں آبق بندہ آہا
صُورت تیری چھَل تھیں خالی تے اَساں باورناہا

جے ہُن مُول نہ جاندوں چوری توں ہندوں اعتباری
سچ ایہی توں آبق بندہ عیب بڑا ایہ خواری

یوسفؑ کہندا میں نا نَسّا مادر قبر دِسائی
کرن زیارت اٹک گیا مَیں ہور فریب نہ کائی

ایہ گل سُن کروانی تائیں دِلوں غضب اُچھلایا
یوسفؑ دے رُخسارے اس نے نرم طماچہ لایا

یوسفؑ اِک طماچیوں جھڑیا غش کھا اُپر دھرتی
باپ نہ دیکھے پیش نہ جاوے ایہ مشکل سروَرتی

ہوش پئی اُٹھ بیٹھا یُوسفؑ سر سجدے رکھ رویا
یا مالک توں ارحم اکبر توں جانے جو ہویا

میں پردیسی مان ترٹا نال غماں دِل جلیا
مَیں فرزند نبی تیرے دا وِچ کنارے پلیا

جے مَیں بہت گناہ کمائے توں ہیں بخشنہارا
رحم کریں تو میرے اوتے تیں بن ناہیں چارہ

بخش میری تقصیر الٰہی رحم تیرا ہے بھارا
تینوں معلَم حالت میری اے میرے غفّارا

اجے دُعا تمام نہ ہوئی مِلی نوید قبولوں
آ از غَیبوں پیا اندھیرا قہر عذاب نزُولوں

وِچ جہان اندھیری جھُلّی شور پیا جگ سارے
جڑھ تھیں کڈھ سٹے رُکھ بھارے جھڑے طیور بیچارے

کرواناں دے خچّر اُشتر جُدا جُدا ہو بھُلّے
پیا تزلزل وچ کرواناں قہر سراں پر جھُلّے

بدّل اِک سیہ سر چھایا گرج ہلائی دھرتی
وَسّے سنگ کبوتر بیضہ سخت مُصیبت ورتی

سر مُونہہ بھَن کھلارے سارے رون نصیباں مارے
کِس ظالم نے ظُلم کمایا زار کرن بیچارے

آہا اوس زمانے اندر دائم ایہ ورتارا
ظلم کرے اک سبھناں وچوں قہر جھلے جگ سارا

شامت کارن اِک ستمگر سبھناں مِلن سزائیں
کرواناں تے سختی جھُلّی چلی جان ازائیں

وِچ امان خُدا نے رکھیا حضرت یُوسفؑ تائیں
گرد بگرد فرشتے ہوئے دُور کرن اِیذائیں

رو کروان کہن اے یارو کس نے ظُلم کمایا
کِس ظالم دی شامت کارن قہر اساں پر آیا

آہے جس طماچہ لایا حضرت یُوسفؑ تائیں
اوس کیہا میں ظُلم کمایا آیا قہر تداہیں

مَیں یوسفؑ تے سختی کیتی اوس دُعا گزاری
اوسے وقت اساڈے اوتے پئی مُصیبت بھاری

سبھناں کیہا جاہ کمبختا یوسفؑ پاس شتابی
ہو عاجز کر منّت اِسدی ہووے دُور خرابی

آ کروانی یوسفؑ اگے رویا زار و زاری
یا حضرت مَیں ظلم کمایا پائی سخت خواری

مَیں حاضر لے نال چپیڑاں توڑ میرا مُونہہ یارا
بخش گناہ میں بھُلاّ حضرت کیتیوں اوگنہارا

رحم پیا سُن یُوسفؑ تائیں گیا غصّہ مِٹ بھارا
مَیں توں عاجز صاحب ارحم سانوں بخشنہارا

ہتھ اٹھا گزارے عرضاں منگے فضل جنابوں
یارب تیرے عاجز بندے بخش امان عذابوں

لفظ اَجے ایہ وچ زبانے کھُل پئی روشنائی
مِینہ اندھیری گئی جہانوں ریہا نشان نہ کائی

مالک دیکھ کرامت بھاری یوسفؑ پاس سدھایا
خدمت کردا بندیاں وانگوں عجزوں سِیس نوایا

تے متعجب ہو ہو کہندا مالک یاراں تائیں
مَیں انسان اَجیہا کوئی سُنیا نہیں کدائیں

وِچ فرمان دُعا دے اِسدے حاضر سختی نرمی
بحر مُروّت دا ایہ جاری مظہر سردی گرمی

صُورت صفت گواہ دو عادل دیندے صاف گواہی
ایہ کو ہوگ فرشتہ نُوری جِس تے فضل الٰہی

دِل اِسدا آزردہ کرناں ناہیں باجھ تباہی
کرنی اِسدی خدمت گاری سانوں لازم آہی

لاہ لباس نَمدا اوویں کل زنجیر اوتارے
پاپوشاک شہانی تَن تے تازی پیش گُزارے

گھوڑے تے چا یُوسف تائیں کیتس پیش روانہ
پچھّے پچھّے وانگ غُلاماں مالک سَن کرواناں

شہر آیا بالیس اونہاں نوں جاندیاں اندر راہے
اِس جا گا دے لوک تمامی بُتاں پوجیندے آہے

بُت پُوجن رب مَنّن ناہیں وِچ کُفر گُمراہی
جا اُترے کروان اتھائیں یوسفؑ دے ہمراہی

جاں یوسفؑ نوں ڈِٹھّا لوکاں حَیرانی وچ آئے
زن مرداں سب نکل شہروں یُوسفؑ طرف سدھائے

سِیس جھُکا سب عرضاں کردے اے نُوری سُلطاناں
حد بشریت تھیں ودھ گیاں حُسن تیرے دیاں شاناں

کی شے ہیں توں کس دھرتی دا ہیں مَعبُود پیارا
یا تُوں آپ کِسیدا بندہ اساں تعجب بھارا

جے تُوں ہور کِسے دا بندہ پھر کہہ کِس بنایا
سر جنہار تیرا اوہ کیہڑا ایہ جس کرم کمایا

سُن یُوسفؑ فرماوے لوکاں شان خُدا دی عالی
خالق میرا دانا بنیا جگ سارے دا والی

ہے اوہ اک جو پاک شریکوں اُسدا عالم سارا
سب جگ ہے پیدائش اُسدی اوہ اِک سرجنہارا

اوہ اک سب دا مالک خالق جو چاہے سو کردا
توں مَیں سَن جو دِسّے اُسدا اوہ اِک خالق ہردا

چھوٹی بڑی سبھاشے اُسدی حُکم اوسے دا جاری
اُس نُوں چھوڑ جو ہوراں پُوجے پاوے انت خواری

مَیں کی شَے تے مَیتھیں چنگے سارے اُسدے بندے
جس نے اوہ اِک جانیا ناہیں اسدے طالع مَندے

غافل لوک بُتاں نوں پُوجن باطل وہم اونہاندے
ڈُب مرن وِچ بحر ضلالت ایہ مَعبُود جنہا ندے

ایہ بُت ناقص آپ نکارے حَرف بیانوں خالی
اوہ مَعبُود اوسے دی دُنیا جس دیاں صفتاں عالی

سُن لوکاں ایمان لیاندا واحد رَب پچھاتا
توڑ بُتاں حق صِدق یقینوں اکّو خالق جاتا

سارا شہر سبھے زن مرداں نُور مِلے ایمانوں
یُوسفؑ دی تلقین مُبارک ایہ تاثِیر زبانوں

وِچ بالیس پرستش رَبدی گھر گھر ہوئی جاری
نُور اِیمان دلاں دے خانے کردا جلوہ کاری

ڈیرا پُٹ لیا کرواناں ہوئے پھیر روانہ
جا بلسان لگائے تنبُو محمل دھرے جواناں

جاں بلسانی لوکاں ڈِٹھی صُورت یُوسفؑ سندی
حیرت دے دربار بیچاری عقل رہی ہو بندی

سَد مصوّر صُورت یُوسفؑ لوکاں نے لکھوائی
پاس رکھی مَعبُود بنائیں پُوجن مَرد نسائی

یوسفؑ نُوں مَعبُود بنایا کرن پرستش سارے
خبر نہ پُچھی حال نہ سُنیا وہم ڈُبے جڑ مارے

سال ہزار انہاں دے اندر رہی پرستش جاری
ایہ مُشرک مردُود جنابوں ہوئے کافر ناری

کی جاناں اوہ صُورت سوہنی رکھدی کی مَعانی
اکناں ڈُبدیاں تار گیوئی غرق کِیتے اک فانی

اُٹھ تُرے کروانی ایتھوں شُتراں گھت مہاراں
شہر قدس ول قصد کیتو لے مست شُتر اسواراں

شہر قُدس دا والی سُنّا تِس سُفنہ دِسایا
بیا پُکارا اُٹھ امیرا صاحب تیرا آیا

اِستقبال کرو اُٹھ جھبدے اندر شہر لیاؤ
حُکم مَنوں جو کہے تسانوں خدمت ادب بجاؤ

گیا امیر صُبح اُٹھ جھَبدے کارن استقبالے
جا مِلیا کرواناں راہے جا پوچھائس حالے

کون تُساں سردار جوانوں کس تھاویں تھیں آئے
کیا اِرادہ کتول جانا رخت کیا کُجھ چائے

مالک ابن ذَغَر وچ ساڈے کہن جِدھی سرداری
ریہا امیر تعجب سُنکے ایہ کیا حِکمت بھاری

مالک ابن ذغر ہر سالے مِلے ہمیش دو واری
ہُن تعظیم میرے تے اِسدی لازم کویں گُزاری

اَگے مَیں پر لازم ناہا اِسدی خدمت کائی
ایہ خادم مَیں صاحب وانگوں اِس وچ کی وَڈیائی

پاس امیر فرشتے تَد نُوں کیتا آن پُکارا
ہے جس دی تعظیم تیرے پر ایہ ہے یُوسفؑ پیارا

اِس ویلے وچ خدمت یُوسفؑ دوسَو ملک سواری
خوش رفتار جنہاں دے گھوڑے زینت زرّیں کاری

دیکھ تجمل شکل مُبارک کہے امیر تبارک
یُوسفؑ پاس گیا تے پُچھیا کی تَیں اسم مُبارک

کون ایہی توں حال کو یہا دس حقیقت ساری
یُوسفؑ کہندا جِس دی خاطر چلیوں نال سواری

خوابے ڈِٹھو جس دا حالا مَیں اوہ صاحب تیرا
کہے امیر کہیا کس تینوں خوابوں حالا میرا

یوسفؑ کہندا جِس نے تینوں میرا حال سُنایا
تیرا حال اوسے تھیں پایا مَیں پر اُسدا سایہ

کہے امیر منّاں مَیں کہیا جو مَینوں فرماویں
یوسفؑ کہندا توڑ بُتاں نوں تا واحِد رب پاویں

جھوٹھے بُت ایہ کُوڑیاں شکلاں مہر وفاؤں خالی
پتھّر چھِل گھڑے ترکھاناں اِنہاں پوجن بدحالی

آپ جنہاں وچ جِند نہ دانش سُنن نہ دیکھن کائی
دانش جند اکھیں کن والیاں پُوجن ننگ ایہائی

آپ جنہاں ہتھ باجھ مُرادوں کسدیاں دیہن مُراداں
توڑ اِنہاں کر ٹُکڑے ٹُکڑے رب سُنے فریاداں

رب کرے مقصود میسّر سب دے کارسوارے
تے ایہ ظالم جاہلِ خاکی غیر اں کرے پوکارے

چھوڑ اِکّا در صاحب والا دَر دَر دھکّے کھاوے
جاں دیکھے ہر دَر دا والی اس در سیس نواوے

کہے امیر بُتاں نوں توڑاں شرط نباہ اِک میری
دیکھ کرے بُت سجدہ تینوں منّے عظمت تیری

یوسفؑ کہندا اللہ کولوں دُور نہیّوں کائی
چل وَل بُت دِکھلاواں تینوں جے تُہ طلب ایہائی

لے کے نال تیار ہویا سو کرے امیر نظارا
سوہنیاں شکلاں طرز عجیبہ ڈٹھس لشکر بھارا

ایہ یُوسفؑ دے پِچھے آون سارے بنّھ قطاراں
دیکھ امیر ریہا مُتحیّر ایہ کیا عجب بہاراں

عرض کرے یا حضرت یُوسفؑ تیرا لشکر بھارا
کھاناں پیناں گھر میرے وچ نہیں مُرتّب سارا

شہر میرے وِچ جا گا نائیں کِتھّے کراں اوتارا
ایہ اسوار ہزاراں لاکھاں ہر ہر نُور ستارا

یُوسف کہندا فِکر نہ کرتُوں انہاں نہ طلب طعاموں
ایہ ملائک خورش عبادت فکر نہ گھت مقاموں

ایہ حفاظت میری کارن نال میرے ہمراہی
رات دِنے ایہ جُدا نہ ہندے ایہ ہے فضل الٰہی

حیرت نال امیر قدس دے عقل گئی وِچ غوطے
تے حیران سبھے وَل یُوسفؑ دیکھن لوک کھلوتے

گیا امیر قُدس وچ لے کے حضرت یُوسف تائیں
تے کروان غُلاماں وانگوں اندر خِدمت سائیں

جاں یُوسفؑ نے قدم ٹِکایا آ اندر بُت خانے
رکھ سر پیریں آ بُت ڈگّے دیکھ نبی دی شانے

دیکھ امیر کرے بُت پُرزے منّی مُسلمانی
بُت جھوٹھے پوجاری ظالم ایہ بازی شیطانی

نِکّے بڑے شہر دے سارے دین سچے وچ آئے
توڑ زنّار لیاں تسبیحاں صِدق یقین لیائے

طاس طعام امیر منگائے یُوسفؑ پیش رکھاوے
چا لُقمہ اِک حضرت یُوسف سَبھناں ہتھ ٹکاوے

حاضر مجلس کُل کروانی رَج گئے کھا ایہا
اِک لُقمہ خود یُوسف کھادا طاس اجے پُر رہیا

ایہ بھی دیکھ کرامت بھاری کرے امیر تسلّی
جاں یُوسفؑ دیاں شاناں ڈِٹھیاں جان فِدا ہو چلّی

کہے امیر سُنو کروانوں یُوسفؑ شاہ تُساہاں
والی دِین دُنی دا ایہا باجھ افواج سپاہاں

تُسیں غُلام جدھے کروانوں اُسدیاں عالی شاناں
غفلت دے وچ دریا ڈُبیاں جوش کیتا کروناں

یُوسفؑ شاہ نہ والی ساڈا ایہ خود ہے اِک بَردہ
ایہ ڈیرا ہے خادم سارا مالک ابنِ ذغردا

مالک ابنِ ذغر نے یُوسفؑ مُل خرید لیاندا
سُنکے لوک رہے مُتعجب سُند یاں صدق نہ آندا

کہے امیر جے مالک صاحب وڈّی شان رکھاوے
بَردے دی اسیں خوبی ڈِٹھی مالک بھی دکھلاوے

بَردے نالوں خوبیاں دے وچ مالک غالب چاہیئے
جاں مالک دکھلاوے خوبی دھو دلوں شک لاہیئے

سُن مالِک شرمندہ ریہا غافل کہے زبانوں
صاحب تھیں کویں بَردہ وَڈّا عقل مراتِب شانوں

یُوسفؑ کھوہ اونہاں تھیں لیّے کرے امیر صلاحیں
تَد نُوں ڈیرا پُٹ کروانی لے تُر گئے اگاہیں

پیا امیر پچھاڑی اونہاں کرنے نُوں پیکاراں
لے اسواراں جا مِلیا سو باراں نال ہزاراں

یُوسف جا چھڑا لیا ساں خدمت عمر گزاراں
اسیں بندے اوہ شاہ اساڈا ہتھ لگے جندواراں

یُوسفؑ پاس گیاں جاں فوجاں کرواناں غم دھانے
یُوسفؑ بُرقہ لاہ لیا سو کِس دل رہے ٹکانے

زمیں فلک وِچ نُور چمکیا جنگل گھاہ دَمکدا
دلریشاں دیاں زخماں اُتے پیا غُبار نمک دا

اس صُورت دیاں بڑیاں چمکاں سورج دیکھ نسکدا
ایہ خاکی کیا عاجز بندہ جو اِسدے وَل تکدا

فوج امیر ڈِٹھا چمکارا دھرت جھڑے سب زینوں
تِن دِناں تِن رات نہ کوئی اُٹھیا مرد زمینوں

لعل مذاب تاثُّر والی وَیہہ رُخسار رنگینوں
روڑھ گئی لے ساریاں تائیں دم وچ دُنیا دینوں

کرواناں دا ڈیرا تَد نُوں پہتا جا ٹکانے
کون چھوڑاوے کِس دی طاقت اِیویں حُکم ربانے

راہے جاندیاں خبراں سُنیاں شہر عرس ہُن آیا
یوسفؑ دے وِچ دلدے ہویا سُن سُن شوق سوایا

دیکھن مینوں لوک عرس دے دنگ رہن بیچارے
صُورت میری دیکھ جھڑیسن حیرانی وِچ سارے

آن عرس دی خلقت دیکھی یُوسفؑ نال نگاہاں
چند سُورج دیاں شکلاں انور روشن رنگ صباحاں

شہر عرس وِچ حُسن جمالاں ایڈک چمکاں مارے
رین اندھیری تھیئی اُجالی چھپ چھپ دیکھن تارے

نُور رُخاں وِچ لاٹاں بھکھّن نُور ثریا دَندیں
لوڑھ لٹاویاں رمزاں غمزے ول ول دھرن کمندیں

انگشتاں سر رنگ عنّابی مستیوں نَین شرابی
پریاں دیکھ اونہاں دے چہرے رہن اندر بیتابی

تن نازک موزُونیوں قامت سرو چمن محبُوبی
شمع متھے لب لعل بدخشاں تے زُلفاں وچ خُوبی

اوہ سبھے نورانی شکلاں موج حُسن وِچ گلیاں
پھُل جھڑن مُونہہ گلّاں کردیاں جھڑن تبسُّم کلیاں

گویا انور تازے موتی ہُنے صَدَف تھیں آئے
مست عرس دے لوک حُسن تھیں وچ خوش طرز ادائے

اوہ سرشار شراب جمالوں رنگ رتے مستانے
بے پَروا ہر حُسن کمالوں اندر شان گمانے

یوسفؑ تائیں دیکھ کِسے نے کیتا ناہ نظارا
کِنے نہ ڈِٹھا رغبت کرکے اِسدا حُسن دلارا

کتھوں آئے کتھے جاناں کِنے نہ حال پوچھایا
یُوسف تائیں ڈِٹھا لوکاں دیکھ نہ کِنے بولایا

جاں یُوسفؑ نے حالت جاتی لَہہ دھرتی تے آیا
سر سجدے رکھ کہے زبانوں بخش خطا خُدایا

مَیں بھُلّا تُوں بخشنہارا پکڑ نہ اِتّ خیالوں
شِیشہ ڈِٹھا عِبرت پائی رحم کریں مَیں حالوں

پئی نِدا سر چاء پیارے نہ کر دل غمناکی
یُوسفؑ نُوں سُن ملی تسلّی رہیا اندوہ نہ باقی

جاں یوسفؑ سر سجدیوں چایا ڈِٹھے لوک ہزاراں
دَوڑے آون کرن زیارت سُن خوبی دیاں ساراں

آ تعظیم گزارن سجدہ کرن ادب سو واری
یوسفؑ دیکھ کرے شکرانہ حمد تینوں یا باری

ڈیرا پُٹ تُرے کروانی اُٹھ وَل مِصر سدھائے
وِچ منازل راہاں اندر اِیویں حال وہائے

مالک ابن ذغر تھیں کردے راوی ایہ روایت
جو یُوسف دیاں خُوبیاں ڈِٹھیاں کی کی کراں حِکایت

نت سلام فرشتے کردے رکھدے نال سواری
ملک الٰہی آ اَسمانوں کردے خدمت گاری

جدھر یوسفؑ رہندا بہندا نال فرشتے رہندے
وحشی جنگل ہور اُڈارُو آن سلاماں کہندے

لوک فدا ہو رہندے سارے ہُندا جِتھ اوتارا
برکت یُوسفؑ ہر جا میرا قدر کریندے بھارا

بدّل اِک سفید سرے تے اُسنُوں رکھدا سایہ
ہر منزل وِچ خُوبیاں اسدیاں مینُوں اَنت نہ آیا

آخر حد مصر دی پُہتے منزل کٹ مراحل
آ لایا کروانا ڈیرا نیل ندی دے ساحل

مالک ابن ذغر نے ڈیرا آن ندی پر لایا
بے قیمت گُل خنداں مصری ہُن وِکنے پر آیا

تِسدن روز جمعہ جاں مالک پُہتا مِصر کنارے
دَسویں ماہ محرّم سَندی کہن مورّخ سارے

مالک کہندا یُوسفؑ تائیں چل حضرت وِچ پانی
گرد غُبار سَفَر دھو بدنوں لاہ پوشاک پُرانی

پاء لباس شہانہ یُوسفؑ آیوں مصر نواحی
اَج مِصر قُربانی جاسی تَیں پر فضل الٰہی

اُٹھ یوسفؑ وِچ نِیل ندی دے لاہ جامہ جاوَڑیا
فرشوں عرش گیا چمکارا نُور فلک جا چڑھیا

سی تہ بند کمر اسمانی ہور ننگا تَن سارا
پوے جھلک وچ جِرم فلک دے چمکے جویں ستارا

نُور ثریا لُٹّ لیا سُو وقت غرارے دنداں
لعل لباں وِچ برق درخشاں نظر پوے رُوخنداں

زُلف پریشاں رُخ پر جھلّی جمع ہوئے دِن راتیں
خماں کمند زنجیریاں والے ناگ بچے وچ گھاتیں

سُنبل شاخ بنفشہ تازہ گھٹ ذرا مانندوں
نافہ خُتن فدا سو واری اس وَل دار کمندوں

دو زُلفاں رُخ جھُل پیاں سو نِیل ندی اُچھلائی
برق چمک وچ لب دے ظاہر جاں ساون گھٹ چھائی

تَر تَر تاریاں لایاں یُوسفؑ نِیل خوشی وِچ آیا
آب صفا وچ مچھیاں تَر تَر گِردوں جوش رچایا

یا رب ایہ کیا صُورت سوہنی اَج وِچ نیل سمائی
حُوت فلک وچ رشک پوکارے وائے دریغ جُدائی

بحری جانوراں وِچ تِسدن روز خوشی دا آیا
سرطاناں سرطعن نہ مویاں جوش نہنگاں چایا

کر کے غسل ندی دے وِچّوں یُوسف باہر آیا
سُورج وانگ بدن دی چمکوں نُور جگت وچ چھایا

آہے راویاں لکھیا تِسدن دُھند فلک تے چھائی
سُورج وِچ بدل پوشیدہ جگ وِچ گُم روشنائی

بدن مبارک یوسفؑ سندا سُورج وانگ چمکیا
اوہ اندھیر ہویا سب زائل مِصر تمام دَمکیا

لوء پھری وِچ مِصر تمامی لوکاں حیرت دھانی
ایہ روشنائی کتھوں آئی رَلمل کرن کہانی

تدنُوں مالک چاڑھ شُتر تے یوسفؑ نوں لے دھایا
نال تجمل شوکت شانے درے مصر دے آیا

اِک پوکار پئی از غیبوں سُنی مصر دیاں لوکاں
اک بندہ اَج ایتھے آیا ئین جدھے وِچ جھوکاں

جے کوئی اِک نظر کر دیکھے اسدی شکل پیاری
خوش ہووے خوش رہے ہمیشہ پاوے فرحت بھاری

سُن حیران رہے ہو مِصری کیتا کِسّ پوکارا
دیکھ رہے کوء نظر نہ آیا مِصر تھکے لبھ سارا

دروازے پر لبھدے آئے یُوسف نظری آیا
جو دیکھے غش کھاوے ڈِگّے حیرت جوش چڑھایا

تا جاتا سب مصری لوکاں راز گیا کھُل سارا
معجزیوں اِس صُورت سَندی ہویا ہوگ پوکارا

شاہ قیطوس عزیز مصر دا نام اسیدا رَیّاں
جاں یوسفؑ دی شہرت ہوئی اسنُوں خبراں گیّاں

سُن سُن صبر گیا اُٹھ دلدا لے تُریا اسواری
شُتر سوار ہزار رکابے زینت نقش نگاری

استقبال کرے وچ راہے جا مِلیا کرواناں
جاں یوسفؑ دی صُورت ڈِٹھی ہو ریہا دِیوانہ

دیکھ سواراں عقلاں گیاں تے حیرت وچ آیاں
دل بے دلاں نہ کیوں لے جاون تیریاں نُور صفایاں

شاہ پُچھے کرواناں کولوں ایہ شے کہو کیائی
سُورج ہے یا ماہ مُنوّر حُور پری یا کائی

مالک عرض کرے سُلطانا سُورج چند نہیّوں
یوسفؑ نام غلام بندے دا سوہنا حُور پَریّوں

مَیں سودا کر ویچ لواں اِس کر قیمت بازارے
مُل پَوے وِک جاون جاناں برہونڈے دربارے

سُن حیرت رکھ دَندیں اُنگل شاہ یُوسفؑ تھیں آیا
اے انور خورشید فلک دے کی مالک فرمایا

یُوسف کہندا مالک سَچّا مینوں مُل لیایا
بھایاں ویچ لیا ہتھ اسدے جاں ویلا ہتھ آیا

شاہ مصر وچ شہر لیایا نال اپنے کرواناں
صُورت سوہنی یُوسفؑ والی رہی سَما وچ جاناں

یوسفؑ دی شاہ خدمت کرداد یکھ حُسن دیاں شاناں
مالک ابن ذغر واہ مردا آندو نُور خزانہ

یوسفؑ دی سَن سب کرواناں شاہ کرے مہمانی
کرے اوتارا عزّت سیتی خاص جگہ سُلطانی

تیہہ غلام رکھے وِچ خدمت یُوسفؑ دے کربَدے
اوہ یوسفؑ دی خدمت کردے اُلفت دادم بھردے

حیرانی دیاں وچ دریاواں نَین اوہناں دے تَردے
پر اوہ نَین رکھن خود نیویں طاقت دیدنہ دھردے

بعد ضیافت یوسفؑ تائیں لے مالک گھر آیا
اپنے وچ مکان مُعلّٰی اسدا تھانُو بنایا

مِصر اَگے وِچ ظُلم تعدّی مشہُوری بُریایاں
جاں یُوسفؑ دا قدم پیا سو ہویاں عدل صفائیاں

مصر اَگے سُک گیاں نہراں وگنوں اَٹک کھلویاں
جاں یوسفؑ دا قدم پیا سو ندیاں جاری ہویاں

مِصر اَگے بیماریاں خلقاں مَردے لوک ہزاراں
جاں یوسفؑ دا قدم پیا سو مِلی شفا بیماراں

مِصر اَگے رُکھ سُکّے ہر جا برگ جھڑے پھَل مارے
جاں یوسفؑ دا قدم پیا سو ہرے ہوئے رُکھ سارے

مِصر اَگے وِچ قحط گرانی روندی خلق جہانی
جاں یوسفؑ دا قدم پیا سو مِلی اَمَن ارزانی

کُل بلا ہر آفت بدیاں سب مِصروں اُٹھ گیّاں
ایہ یُوسفؑ دی برکت مصرے خلق مُراداں لیّاں

مِصری لوک کہن اکدوجے خبر نہیں کی ہویا
کھوٹ دلاں ہر جھوٹھ زباناں مصروں اُٹھ کھلویا

سارے شہر پوکارا ہویا مالِک بَردہ آندا
کون کہے اوہ بَردہ ہوسی اوہ محبُوب دلاں دا

سُورج وانگ کہاں جے مِثلوں کُجھ انصاف نہ پاواں
تے جے حُور بہشتی آکھاں لعلوں سنگ بناواں

تے جے کہاں فرشتہ اُسنوں تاں بھی بھُلاّ جاواں
دیکھدیاں جھَل جاندیاں تائیں دِھن جنیندیاں ملواں

کیڈک گُردیاں والے ہوسن جنہاں کیتا پروردہ
کیڈ بڑے اقبالاں والے ایہ مالک جِس گھر دا

نظر وگاندیاں صبر لٹاوے ایہ مالک دا بَردہ
خاکستر وچ سینے دیکھے دَرد ہجر دا جَردا

اُچّا چیت دِیکھیندا اکدم رو رو حاصل بھردا
وِچ جلال جمال دَمَکدا نین نظاریوں ڈردا

اہلِ نظر ہو گھائل مردا رَسدا زہر نظر دا
کیڈک ہے تاثیر نظر دی چل اَزما اَج مردا

نَین سجن دے لاٹ برہوندی جان پنبہ وا دردا
جان جلے دم گلے نگاہوں تے ایہ مَقصد ہردا

تعجُّب نمُودن مالک برہجوم خلائق ازشوقِ دیدار یُوسفؑ ورونُمائی وی خواستن ازنظار گیاں وگردآمدن اورازرکثیر

دیہ ساقی مَے ساغر باقی پیوندیاں دُکھ جاوے
جذب قلُوب تاثُّر والا ذوق جگر بھر پاوے

وَرجیاں صبر نہ آوے دل نُوں دلبر دے دیداروں
رخت وِکے شہ جھات اولارے ہوش لٹے ہوشیاروں

دلبر شامی مہ کنعانی پیغمبر رحمانی
آوَڑیا وِچ مصرے یُوسفؑ خلق رہی دیوانی

ایہ کی شَے لَے آیا مالک وِچ دِلاں حیرانی
نُور خرید لیاندس کتھوں شکل جِدھی نُورانی

یُوسفؑ تھیں وچ گھر گھر دُھمّاں خلقاں جوش کھلارے
گرد محلے مالک والے جمع ہوئے آسارے

سارے یُوسف یُوسف کردے سوز دلاں سر چایا
یُوسفؑ نُوں وِچ حُجرے مالک پَردیاں وچ چھُپایا

خلق پھرے وِچ شوق دیوانی دیکھاں مہ کنعانی
مالک ظالم ظُلم کیتوئی سُورج کریں نہانی

کڈھ گھڑی بھر پردے وچوں دیکھ لواں اکواری
ایہ کد چیز چھپاون والی چھپے نہ مُشک تتاری

پردہ کھول نَظَر کر دیکھاں رَمزاں تھیں تاثیراں
تے زُلفاں دے وِچ زنجیراں کر دل قیدِاسیراں

چار چوپھیر سُنیندیاں کُوکاں یُوسفؑ مصرے آیا
سُنیاں اگے جنہاں نہ ڈِٹھا انہاں نوں شوق سوایا

مِصر سُہیل یمن دا چڑھیا کھُلیاں نُور بہاراں
بیکاراں نا چیز کھلاں لُوں کر چھڈ یا بلغاراں

مالک پا پوشاک شہانی سردھر تاج زری دا
زرّیں چھِٹی لئی ہتھ شانوں جلوہ مار پری دا

تخت بلند رکھا کر بیٹھا خلق وڑی دربارے
ہر ہر جاء سلام کیتا سو سبھاں علیک پوکارے

زربَفتاں دیاں فرشاں اُتے لوک بٹھائے سارے
شِیریں آب طعام فواکے سبھناں پیش گُزارے

تحفے شامی خاصاں دِتّے ہوئے شاد تمامی
ہور کہو کیا حاجت کائی مَرد پُچھے سونامی

انہاں کیہا کنعانی بندے شوق اساں دیداروں
ایہ تمنّا نظر کَرَم تے جے منظُور حضاروں

حاجت اساں خریدا سیدی مُلّ منگیں لے کائی
یا اِک دید کرا اس دیکھاں کیڈ جمال صفائی

مالک کہندا وِیچ لواں اس وِیچن قصد ہمارا
روز جُمعہ کڈھ سَودا کرساں دیکھ لَوے جگ سارا

ہُن جاؤ مت اساں بولاؤ جُمعہ دوراڈا ناہیں
مُل لیویا دیکھو اکھّیں جے ایہ شَوق تُساہیں

سُن مُڑ گئے گھراں نُوں سارے چاڑھے شوق ہلارے
بھکھ بھکھ تیز طلب دیاں لاٹاں صبر جلائے سارے

اگلی فجر ہجُوم خلایق آ کیتا دربارے
گرد محل طواف کریندے یُوسفؑ طلب نظارے

ظالم کڈھ قَمَر چا پردہ جھات گھتاں اکواری
اَنڈھیاں دی رَمز پیاری واہی برہوں کٹاری

نازکمان کرشمیاں والی تیر دھرے وِچ پردے
کردے عجز پلک وِچ مردے بَردے شوخ نظردے

مالک ابن ذغر بے دردا کڈھ دِکھا اوہ بَردہ
مِصر تمام غلام نظر دا شہر گدا اس دَر دا

رُخ انور جے اس دلبر دا کدی ہُندا بے پَردہ
عرق خجالت دِی وِچ ندیاں تَردا آب گُہر دا

آب گُہر دا عرق جبینوں قطرے ریس نہ کردا
تے اِس چہریوں نُور قمر دا طاقت تاب نہ دَھردا

دُر یتیم دنداندے رشکوں اسدا پانی بھَر دا
اِک دیداروں ہوش رکھے ہتھ ایہ کس کولوں سردا

تے مجروح فراق پلک وچ دیکھ تڑفدا مَردا
اَرِنِیْ اَنْظُرْ دی تکراروں رَسدا زخم جگر دا

لیا لکا وِچ حُجرے یوسفؑ مالک نے گھت پَردہ
بندہ زَردا اَڑیاں کردا چہر ڈھکے دِلبَر دا

تے لوکاں وِچ شَوقاں ذوقاں خود یوں حال وِنجائے
کئی امیر فقیر ہزاراں اُلٹ چوپھیریوں آئے

مالک دیکھ کہے کی ہویا خلق ہوئی دِیوانی
یوسفؑ کیڈ جہانوں باہر خلقاں کیوں حیرانی

لکھ لکھ بندے صاحب سندے اس دُنیا وِچ آئے
اِکدُوجے تھیں اعلیٰ دِسّے اِک تھیں اِک سَوائے

پَر یُوسفؑ وِچ جذب تاَثُّر خبر نہ کتھوں آیا
ایہ مالک دل پردہ چھایا اس نے مَغز نہ پایا

جو اوہ حُسن پیارا خلقاں یوسفؑ تھیں دِسیاوے
مالک طالب دُنیا زَردا اوہ تِس نظر نہ آوے

جَیں وَل نظر اوہا مَن وَسّے اثر کھُلے کدرازوں
کداں وِیچیندا جداں وسیندا اسنوں اصل طرازوں

جاں مالک نے قدر نہ جاتا جوہر نظر نہ آیا
یُوسفؑ کیڈک جگ تھیں سوہنا ظاہر آکھ سُنایا

تدوں فرشتے مالک اَگے کیتا آن پوکارا
اِک دینار اِک لے دیداروں قدر کھُلے تیں سارا

جو دِینار دیوے اِک زَر دا یوسفؑ دیکھے سوئی
جس دِینار نہ ہووے پلّے کرے نَظر مت کوئی

مالک در پر کرے پوکارا لوکو سُنیوں سارے
یوسفؑ دا اِک دید کراواں بدلے اِک دینارے

سُن خلقاں نے جوش اٹھایا مِینہ وَرہیا دِیناراں
ہر دِینار دیون تے جاون اندر وار ہزاراں

یُوسف صحن اندر وِچ گھردے بیٹھا باجھوں پردے
جاندے لوک نِگاہاں کردے تے جھڑدے وچ دَردے

اندر وار گیا ہر جھڑیا غَشیوں ہوش گوائی
جان رہی پر پچّھوں جاتا تے کُجھ صبر نہ رائی

سَت لکھ مَرد گیا غش کھا کھا جھڑیا اوپر دَھرتی
مالک دے گھر مِصریاں اوتے آن قیامت وَرتی

اک نگاہ لے گئی دلاں نوں لگّے قُفل زباناں
ہوش دماغوں حیرت لُٹی جان جگر قُرباناں

لُٹ گئی لے چشم صبر نُوں جاناں کلمل آیاں
یوسفؑ دے وِچ شَوق محبّت عقلاں اُڈ سدھایاں

جنہاں دلاں نوں تاہنگ چرو کی شَوقوں وگدیاں آہیں
ساق برہنہ دیکھ سجن دی تڑف مَرن کیوں ناہیں

جان تصدُق تے سر صَدقہ تَن مَن سب قربانی
دلبر دے دروازے جاندیاں ایہ لُطفوں مہمانی

یُوسفؑ دے دَر خلق انباروں رُکیا راہ نظر دا
نال بُپاریاں بیخود جھڑیاں صحن گیا بھر گھر دا

ست لکھ ڈھیر لگا دیناروں مالک انت نہ پایا
اِک ساعت وِچ شان حُسن دا ایہ تِس نظری آیا

سب بیہوش پئے جاں ڈُٹھے مالک کہے غُلاماں
اِنہاں اٹھاء کہو ہُن جاون باہر کرو تماماں

سی آواز پوکاراں کردے بَردے ابن ذَغردے
اُٹھ مردو ہُن گھر نُوں جاؤ گھریں اوڈیکن گھردے

کون سُنے اوہ مُردیاں وانگوں خبر نہ دُنیا سَندی
بلک جہان دوویں چھڈ ہوئی عقل برہوندی بندی

کنّاں وِچ پوکاراں کردے کِنے نہ سُرت سمہالی
واہ عِشقا دربار تیرا ہے کِبر ریاؤں خالی

مالک حُکم کرے چا اِنہاں پکڑ سٹو کڈھ باہر
ڈھیر لگے جاں کڈھ سٹائے گِرد محلّے ظاہر

آدم زاد مَلَخ دی صُورت ہوش حواسوں خالی
ہوش گئی لے صُورت اِنہاں زیبا مَعنیاں والی

بیہوشاں دیاں شہر دُہایاں گھر دیاں خبراں پایاں
چاء گئے لے ڈولیاں کر کر راتیں ہوشاں آیاں

فجر ہوئی دن اگلے اٹھے لوک کریندے زاری
اوہو صُورت اکھّیں اَگّے کردی جلوہ کاری

صبر قرار دلاں دے اُٹھے دیکھ اِکناں دیداروں
اِکناں حال انہاندا سُن سُن تپیا جگر خماروں

صُبح ہوندی نوں در مالک دے مصریاں جوش رچائے
لے دینار دیکھا اوہ صُورت دید کرن اسیں آئے

زَر قربان سنے زرداراں جے ایہ مُل نَظَر دا
ایہ سنگریزہ مُل گہُر دا تے کَر دا مُل زر دا

زر دِتیاں جے دلبر دِسّے واہ واہ خوش اقبالی
جے نہ زراِت کاری آوے بھلا مُڈھوں ہتھ خالی

جے دیدار رکھے مُل آخر واہ واہ قسمت عالی
سرمایہ رُخ زردی دا زر دولت عاشق والی

تن زرّیں دینار عُشاقاں مالک دے دربارے
کِت لیکھے لکھ واری واریاں کارن اک دیدارے

زر دل دا مسکوک رضا دا دارُ الضّرب فناؤں
قلب اہدا جے نام اجے بھی مالک جھَل رضاؤں

جے لکھ قلب اساں زر دل دا جید ہے معذوری
اے دیدار فروش کَرَم دے کر فضلوں منظوری

قلب جنہاں زر غشوں نہ خالی جداں محک اَزماوے
جے تیں در منظور نہ مالک پھیر کِتھے کم آوے

کریں قبول نہ جے توں ایہ زر ہو رنہ جھلّے مُولے
زر تیرا تُوں زر دا مالک تئیں بِن کون قبولے

مالک دے دروازے کھڑیاں مصریاں نے کر آہیں
بَنھ بَنھ ہتھ گزاریاں عرضاں دخل دیویں کیوں ناہیں

کر کے اذن عنایت سیتی لے دینار سٹائیں
وقت فراق دراز ہو یائی جھَب دیدار کرائیں

مالک کہندا اک دیناروں اَج دیکھاواں ناہیں
لوکاں اک دینار ودھایا کرے قبُول تداہیں

اوہو حالا اوّل والا ہویا نال تماماں
درباروں بیہوش پیاں نوں سُٹیا کڈھ غُلاماں

ایویں دس دن رہیا تماشا مالک دے دربارے
شَوق طَلَب وِچ دید کریندیاں رخت لُٹائے سارے

مسکیناں گھر رخت ویچائے صبر نہ کرن دیداروں
گھر مالک زر بھرے خزانے دنگ رہیا اس کاروں

جو جو ملک غریباں مایہ اس سَودے وِچ ہاری
دیداروں پر صبر نہ آوے چڑھے ودھیر خماری

کھچ لیا زر مصر دیاروں مالک نے اس کاروں
زر سُرخوں پُر حُجرے خانے گیا حساب شماروں

اوہ تعبیر معبّر والی سچ گئی ہو ساری
جو کیہا اک بندے برکت پاویں دولت بھاری

انت جُمعہ جاں اگلا آیا پھری منادی سارے
یُوسف نوں اج ویچن لگا مالک وِچ بازارے

مہ کنعانی وِکّن لگا سو مِصر گیاں پے واراں
شُعلہ شَوق چمکیا سینے جَلبَل گئے ہزاراں

خبر سُنی تریاق وِکن دی زہر بھِنے بیماراں
خودیاں تھیں بیخودیاں آیاں تے نِیند اں ہوشیاراں

کر سامان پلّے سرمایہ مُشتریاں دل چائے
وَل مالک دے جولا نگاہے مُلّ خریدن آئے

چل عِشقا اَج اوتھے لے چل جتھّے یار وِکاوے
دیکھدیاں دی جِند سدھاوے مُل کرے رُہڑ جاوے

مرداں جان کھپے وچ سائی قیمت اجے اگاہیں
جاناں جانھ طلب دے مُلّوں مالک مَنّے ناہیں

جان فدا بلہاری ہر شَے دیداروں سَوواری
وِچّے دوزخ وِچّے جنّت وِچّے دُنیا ساری

وِچّے خوشی وِچّے دُشواری صحت تے بیماری
وِچّے درد فراق خواری وِچّے آس اودھاری

درمعرض بیع آوردن مالک یُوسفؑ را و جان دادن بِسیاری از نظارگیان بدیدارِ وَی وعرض نمُودن مُشتریان بضاعاتِ خود راواز حدِّ حساب درگُذشتن نصاب قیمتش ورسیدن مسمات بازغہ بہوای خریداری آنحضرتؑ وگذشتن از نارمجاز بنُور حقیقت بہ تلقین مُبارک و وَارد وقت شدن زلیخا وشناختن اُورا

آ ساقی دِکھلاء چمکدا دن دو رَیْن وچالے
لُٹ گئے لے دل دیاں رختاں نَین تاثُّر والے

بیٹھ عزیزاں بزم وصالے پیتے ذَوق پیالے
تے تلّوِین چکھی وچ حالے وِچ جلال جمالے

تے احوال بیانوں گذرے بحر نشے دے پیتے
عِشق پلائے جوش رچائے پیندیاں صبر نہ کیتے

جاں مِیعاد ہَویدا ہوئی فرقت دے دِن وِیتے
گئے قباب حجاب نَظر تھیں جوڑ دُکھیں سُکھ سیتے

تے ایہ نشہ برہوں بے بہرہ اَنتوں تے انجاموں
بحر اوویں مُستَغنی اوویں تشنہ دُور آراموں

پیوندیاں دل رجّے ناہیں جے پیون سَے ندیاں
ترہایاں دولباں پُکارن تیک ہزاراں صَدیاں

آ عِشقا ہُن ویلا تیرا تیریاں نِت اوڈیکاں
عَیب بھرے بیدرداں وانگوں چھوڑ نہ لاویں لیکاں

وِچ دربار تیرے جِند جائے جھَل بلے اگ سینے
بھکھ بھکھ لاٹ کرے روشنائی وچ پردیس زمینے

گھاٹیاں عشق اوکھیرے پینڈے راہ پَون اِتھ سُوری
ہونھ حضُوریاں پوندیاں پوریاں چلدیاں چال تنوری

پَردیاں دے وچ وَسدیاں رمزاں قُل لیجانھ جدائیں
مَیں قُربان نہ چشم جھمکاں روز قیامت تائیں

نُور صُبح وِچ شب دے دامن جاں کھُلّن پر آیا
والشَّمْسِ وَضُحٰهَا تھیں دھرنقش اکھیں وُچ لایا

ویلا اَج قریب ہویائی عِشق بشارت گھلّی
ہتھّوں گیاں دِلاں پُر درداں لگی مِلن تسلّی

یار وکیندا خبراں آئیاں قیمت پَوے سَوّلی
اَج یوسفؑ دا وِکنے ویلا لَئین زلیخا چلّی

کُوک پئی لے جاگ بُپاری رہے نہ پچھوتاوا
ایہ یُوسف دا وِکنے ویلا محشر دا دِکھلاوا

اک مکان عجَب خوش طرزوں صاف فراخ چنگیرا
مالک خُوب سوار بنایا جسدا شان وڈیرا

وِچ ستُون رخامی کیتے زرّیں ہور سوارے
کر پیوند بلند مکانے جڑے جواہر سارے

نال ستُوناں مُورت موراں زیبا صُورت چارے
چونجاں لعل زمّرد دُنباں بازو نقش نگارے

مارا وڈار دِلا نوچ بہندے زیب قلم دی کاروں
دیکھ طیُور شعور گواون آن پَون جھڑ ڈاروں

وِچ پران زیبائش بھریاں رُہڑ دی پھرے صفائی
گردن دی مَوزُونی کولوں طرز صُراحی پائی

پیراں دے وچ جھانجھ عقیقوں رنگ قدم اوہ گورے
موراں پیر بھُلّے نقاشاں پیر نہیں ایہ مورے

مروارید اکھیں جیوں مشعَل بھکھدیاں لاٹاں نُوری
دُرّ یتیم پَراں وِچ لڑیاں جَیں وِچ خوبی پُوری

نہ اوہ منگن چوگ کدائیں نا اوہ بول اَکاون
نا دھر پیر نقوش ستُونوں روغن رگڑ گواون

چوب صندل تھیں کُرسی زیبا مالک نے بَنوائی
ایڈک خوبی لوکاں تائیں دیکھن وِچ نہ آئی

کر گلکاری اسدے اپر سوہنے نقش لگائے
چار چوپھیر جواہر لائے چمک فلک تک جائے

تاریاں وانگ چمکدے موتی کُرسی دے وچکارے
گِرد ہلال بدر دیاں شکلاں گوہر وچ ستارے

خُوشبویوں پُر دُرج رکھایا اِس دے اِکت کنارے
جس تھیں مِصر معطّر مجلس گئی خبر تا تارے

ایہ یُوسفؑ دے بیٹھن کارن سارے ساز سوارے
یوسفؑ سُورج ایہ سب چیزاں چند جھلکّن تارے

اُٹھ منادی فجر جُمعہ دی ہر ہر طرف پُکارے
اَج بندہ کنعانی لوکو وِکن لگا بازارے

دیکھ لواں اَج اس سوہنے وچ جانھ کِدھے دم ہارے
تے وچ مجلس مُشتریاں دے کسنوں طالع تارے

دیکھاں کون لوے دو عالم عوض دِرَم دِینارے
تے حرمان جنہاں زرداراں واس تنہاں ادبارے

اَج نفع ہتھ کِس دے رنگے تے کِسنوں غم مارے
ہتھ جنہاں سرمایہ ناہیں اوہ رووِن بیچارے

وِکن لگا اَج یُوسف لوکو دیس جدھی دُھم سارے
نَین جِدھے تاثیراں والے زخم جنہا ندے بھارے

عُمراں نَین رہن دُکھ روندے دیکھ نظر دے کارے
جِس صُورت دی مُورت اوتّے جلے جگر وچ نارے

ہُن اوہ صُورت وِکنے لگّی نقد اندے بازارے
شوقوں جان جنہاں لب آئی دوَدم لین اُدھارے

چلو خرید کرو اَج ویلا ویلا ہے دیدارے
کُوک پئی اَج مُفت زیارت بہت جِدھے ونجارے

اَج دِیدار بِناں مُل مِلدا رَج کرلوو نظارے
پھر مُڑ دخل مِلے یا ناہیں دِلبر دے دَربارے

سِینے چُور ہوون دل پُرزے لُوں لُوں درد شرارے
جاں ہفتا دہزار حجابوں نُور چھڈے چمکارے

دِلبر دا دل بردہ ہو کے جاں اک نظر گزارے
جال گھتن مُتَبَسّم لب تھیں دنداں دے لشکارے

چل دیکھو جس دیکھن کارن تُسیں سبھے بلہارے
مالک تائیں مِلکاں دِتیاں رخت گھرانڈے وارے

سُنی پوکار مِصر دیاں لوکاں جوش پئے یکبارے
اِکناں ہوش دماغوں چلّی کردی مرگ اِشارے

اکھیاں نے اُمیداں رکھیاں دیکھ لیے دیدارے
ہَدُی مَحِلّہ دے وَل ڈھوئی کعبہ دے دربارے

سُن سُن کے آوازہ لوکاں سب گھر بار وسارے
زخم رسے دل مصریاں لوکاں چڑھ مصری دی دھارے

دیدنویں دی آس جنہاں نوں شوقاں ذوق کھلارے
پر جنہاں دل زخم چرو کے اس دے راز نیارے

دَھن دَھن بھاگ انہاندے بھارے اوہ وچ دارقرارے
خرق عجب انوار ظُلم دے حال ڈِٹھے جنہاں سارے

پئی پُکار وکیندا یوسفؑ چڑھیا جوش ہوائی
ذوق ندی وِچ سینے مصریاں سُن موجاں وِچ آئی

درد دلاں وچ لہراں وگیاں ٹھاٹھ چھڈی دریائے
رُہڑ یا مصر پیا ہڑھ برہوں داغ دلاں وچ پائے

کردا پھرے پُکار منادی خُوب پیام سُنائے
سینے تھیں کڈھ دردمنداں دے دل تے جگر اُڈائے

اِکناں دے دل پُرزے کر کر بھر بھر چشم چڑھائے
چشماں تھیں کڈھ اشک وگائے تے وچ خاک رلائے

خاکوں گرد ہوا اُڈائے چائے اَبر پوچائے
کر قطرہ ول بحر سُٹائے دھر اصداف رکھائے

دُرّ درائے اشک بنائے گھر طیموس سٹائے
اَنت زلیخا دے ہتھ آئے وچ قیمت خرچائے

گرد نواحی شہر گرائیں گھر گھر جوش رچائے
مِصرے وِکدا دِلبر شامی دیکھدیاں جِند جائے

گھر مالک وَل دَوڑے آئے خلقاں قصد اُٹھائے
زاہد چھوڑ عباد تخانے کرن زیارت دھائے

گھت وہیراں خلق تڑُٹھی خبر چوپھیرے ہوئی
زن مرداں ہر بِکراں توڑی گھر وچ رہیا نکوئی

اُلّر یا جگ کھا ہولا رے سُن وِکنے دیاں خبراں
بے صبراں دے حال کہاں کی بھُلیاں زیراں زَبراں

شاہ مصر لے خاصیاں تائیں جو خدمت وچ سارے
ہو اسوار گیا جا وَڑیا مالک دے دربارے

اِک وَل مَرد زناں اک طرفے ہوئے کھڑے چوپھیرے
اک پئے اک بیٹھے نیویں اک کھڑے دل بیرے

با ترتیب سوار صفاں سب دھر تلیاں پر جاناں
دید سجن دیاں تاہنگاں اندر بیٹھے مل مکاناں

کرسی طرف ستُو ناں دُوروں لوک نگاہاں کردے
یُوسفؑ اجے نہ حاضر آیا جِس دِلبر دے بردے

شاہ مصر فرمان کریندا مالک ابنِ ذغر نُوں
خلق سبھے ہُن حاضر ہوئی لے آ اُس دلبر نُوں

تاں مالک وَڑ اندر کہندا یوسفؑ نوں وچ پَردے
اُٹھ یُوسفؑ چل ویچاں تینوں لوک اُڈیکاں کردے

ایہ گل سُن دل یُوسفؑ سنداغمدے بحر اوچھالے
وِکن لگا میں وِچ بازارے باپ نہ دیکھے حالے

کویں شفیق پدر بے خبرا میتھیں کِتنے چِردا
میں پردیسی تے ناتاناں کِدھر وکدا پھردا

باپ میرے نوں کہیں صبائے دردسونہیے میرے
یوسفؑ تیرا وِکدا پھردا کروانا ں دے ڈیرے

یا حضرت آ دیکھ پسر نوں تڑفیندا بِن تیرے
آن وہاج تیرا میں خادم طالع ہون چنگیرے

لوک پرائے مُل لیائے ورجیاں نہیں کھلوندے
تے محبوب جنہاندے وچھڑے رہن ہنجو رُخ دھوندے

کر کر یاد فراق پدر دا نین پسر دے روندے
یوسفؑ دے دونَین سرشکوں موتیاں لڑی پروندے

باجھ زیارت باپ پیارے چلی جان ازائیں
کون لوے لیجاوے کتھے مِلسی باپ کدائیں

اوہ پیارا اکّو ساعت جِسدی سخت جُدائی
آن پرایاں بندیواناں دیسی کداں دیکھائی

کی جاناں اَج کتھے جاساں وَس پواں کِس مَردے
وا دردا ہُن کتھے دسن مینوں نَین پدر دے

جاں مالک نے کہیا یوسفؑ چل تینوں مَیں ویچاں
وَل وَل سٹیا دل غم بھنّاں درداں دے وچ پیچاں

یوسفؑ رووے باپ وچھُنّا سرنیویں فرمایا
خبر نہیں توں کتھے ویچیں فکر میرے دل آیا

سُن مالک نے کیہا یوسفؑ ایہ کیہی وَڈیائی
کھوہوں کڈھ ٹکے دے آندوں ہن کہ عُذر کیائی

ویچن نوں میں مُل لیاندوں ویچ دیاں جتھ چاہاں
سَیں گھر صاحب ہیں اَج بَردہ نا کر نظر پچھاہاں

سُن یوسفؑ ہو عاجز کہندا ایہی سچ مقرّہ
توں صاحب مَیں عاجز بَردہ عُذر نہیں اَج ذرّہ

سُنکے مالک قدمیں ڈِگیا میں تَیتھیں شرماواں
تیرے لُطف کرم دیاں یوسفؑ سر میرے پَر چھاواں

نام میرا تُوں ظاہر کیتا خَلقاں وچ وَڈیائی
تیری برکت دولت دُنیا گھر میرے وِچ آئی

مالک آب لیا نہلاوے حضرت یُوسفؑ تائیں
پھر پوشاک بدن پہنائی کیتُس صفت ثنائیں

وال سوار جڑے وِچ موتی حکمت نال پروئے
وال سیہ وچ تاریاں وانگوں موتی روشن ہوئے

والاں لڑیاں موتیاں جڑیاں پیشانی وچکاروں
کھچ کناریوں وَلْ وَلْ کھڑیاں جان فدا دِیداروں

تے اوہ رُخ پُرنوروں سُورج گرد جڑے سیّارے
تار دو زُلف کنار پلَمدے پُر پُر گوہر سارے

زرکش دیبا بوقلمونی گل پیراہن پایا
کمرے زریں پٹکا بدّھا موتیاں جڑت جڑایا

سر پر تاج زری دا دھریا تَری گُہڑ دی آبے
گرد دو زُلف چمک شب پچھلی لُٹ کھڑے وچ خوابے

تے پوشاک سوہاویں ساری بدن مُبارک پائی
نعلیناں دی خوبی سُن سُن جھوک قلَم نوں آئی

انور موتی قد جنہاندے دانیاں جیڈ اناراں
پُر پُر جڑے عجب اُستاداں نال طلائی تاراں

والی کنّاں وچ سونہری مندریاں انگشتیں
تھیوے لَعل سُوہے سَیّارے جڑے جنہاں وچ پُشتیں

کنگھن ہتھ مرصّع زرّیں اوہ پُر گوہر سارے
گل وِچ طَوق جواہر والا قوس قزح وچ تارے

زیور تے پوشاکاں سبھّے رَلدیاں مِلدیاں پایاں
اوہ محبوب اَگے پُرنُوروں ہُن چڑھیاں زیبایاں

زرّیں چھِٹی دتی ہتھ زیبا تازی پھیر منگایا
زرّیں ساز مرصّع سارا زینت وچ سوہایا

دوویں طرف رکاب سونہری مونہہ لگام روپہری
اسپ صبا تگ اُڈے نہ جس تھیں جُرّہ باز نہ بہری

شبدیزوں خوش خیز زیادہ شِیریں تر گُلگونوں
موردمُوں ہر بدر سُموں تے چندنواں ناخُونوں

دست آموز جنت دیاں واساں رام ہتھیں اسواراں
اسپ اجیہا حاضر آندا خوبیاں نال ہزاراں

یوسفؑ نوں اسوار کیتا سو کیا کہاں اوہ ویلا
جلوہ دیکھ پری دیاں جایاں وگے جگر وچ سیلا

اوہ یوسفؑ دی صُورت سوہنی زیور زیب چڑھائی
مِصری خلق سبھے زن مرداں اَج وک چلی لوکائی

جداں جمال نظر وچ آوے کڈھ جگر لیجاوے
ہوش اوڈاوے مار گواوے بیڑیاں پُور رُڑھاوے

مالک وانگ غلاماں پکڑے گھوڑا آپ لگاموں
آن رکاب پھڑی دِہ مرداں فخر جنہاں وچ ناموں

شان ڈٹھی جاں اپنی یُوسف اندیشے وِچ آیا
کنعانے جیوں پکڑ بھراواں چاکھوہے وِچ پایا

کر کے منہ فلَکْ وَل یوسفؑ ہس ہس حمد پوکارے
کیوں ہسیں کر ظاہر حضرت مالک عرض گزارے

فرمایا مَیں کھوہے اندر وچ مُصیبت بھاری
مان تُرٹّا ننگا تَن تھیں کردا گریہ زاری

گھلیا رب جبریل مُقرّب دِتّس آن سونہا
مِصر گھلاّں تیں کراں معزّز رُتبہ دیاں اویہا

جوارکان مِصر دے وَڈّے چلسن پکڑ رکابوں
ہُن داحال تیرے پر ہوسی مِثل خیالوں خوابوں

ہُن اوہ وعدہ صاحب سچّے پُورا کر دِکھلایا
میرے قدروں اُس صاحب دامَیں پر فضل سوایا

سُن مالک وِچ لوکاں کہندا جوابیہ کہے زبانوں
اِس وچ جھوٹھ نہیّوں اک ذَرّہ سچ سبھے ایمانوں

نال تجمل یوسفؑ تائیں باہر طرف لیائے
منہ پر بُرقہ پایا ہویا خلق مَتاں مَرجائے

جاء بلند کھڑا ہو مالک اُچّا کرے پُکارا
یُوسف آیا دیکھو لوکو دید کرے جگ سارا

ماہ منور پردے وچّوں باہر ظاہر آیا
دیکھ لوو بے قیمت نظروں جیں ہتھ نا سرمایہ

سندیاں سار ہلی سب خلقت شور پیا وچ جگ دے
تَڑَف پئے بِن ڈِٹھیاں جگرے کردوگی وچ رگ دے

تَد نوں جولانگاہ حُسن دا شاہسوار یگانہ
سَر مَقتل عشّاق رقیباں کِیتا چاھڑ روانہ

طور عظام صدُور جہاناں قلب کلیم جنہا ندے
اَرِنِیْ اَنْظُرْ دے وِچ نشیاں محو دونین تنہا ندے

دروازے ول سر چا دیکھن جاں اوہ پیا پوکارا
تَد نُوں پَردیاں تھیں دمکاندا ڈِٹھا اوہ چمکارا

ستّر خدمت والے خادم یوسفؑ دے ہر پاسے
پیش سوار تجمل کارن جو وچ مصریاں خاصے

وچ فراخ مقام جدائیں آن وڑی اسواری
گِرد چوپھیریوں ہو بے صبری خلق اُٹھی ہل ساری

چوبداراں نوں حُکم کِیتا سو روک رکھو سب تائیں
دَوڑن ناہیں کرن نہ ہلّے مرن نہ لوک ازائیں

چوبداراں ہر طرفوں لوکاں روک لیا کر زورا
مَردو رہو ٹکانے اٹکے صبر کرو اک بھورا

بیٹھ لَون دیو کُرسی اُتّے پردے جان اُٹھائے
نیڑے دید کرن داویلا جے تُساں شوق سوائے

تاں یُوسفؑ نوں نال آرامے کُرسی طرف لیائے
اگّے پِچھے پکھیاں والے نالو نال سدھائے

جاں مالک نے کُرسی اُتّے یُوسف آن بٹھایا
بُرقہ چایا گھُنڈ اُٹھایا دِلیں النبہ لایا

جاں اوہ صورت ظاہر ہوئی چھیک پئے وچ سنگاں
شمع بلی پر جلے تڑفدیاں اندر شوق پتنگاں

جوش اُٹھائی سب خلقت جاں وچ شوق ہولارے
چوبداراں دیاں جاناں گیاں روکدیاں وچکارے

صبر گئے دِل ہتھوں چھُٹّے نعرے پئے ہزاراں
حشر نمونہ مصر نواحی گیّاں دیس پوکاراں

پہلی وار دیکھیندیاں کیّاں جان گئی اِک چیخوں
دِل وچ سینے بریاں ہوئے لٹک برہوندی سیخوں

زہرہ درے فلک دے کنبے زخمی دیکھ مریخوں
لعل بلیندے چہرے مِصریاں زرد ہوئے زرنیخوں

گھل دل پئے موادطَلَبُ دے کیتے نضج طبیخوں
گُم گئے پڑھ دفتر مِصری ہاروتی تاریخوں

طاقت ہار دِتی میدانے دیکھدیاندی اکھّیں
اُسدن مُل نَظَر دیاں واہاں ہتھ نہ آون لکھّیں

شمع جمال فروزاں والی لاٹ بلی جھَل ککھّیں
جھَل دلاسرور ہدیاں ضرباں پھیر دریغ نہ رکھّیں

اِکّو وار ڈِٹھّا چمکارا دیکھدیاں زن مَرداں
اوہ ظاہر پَر اکھّیں لُکیاں ہو زخموں سرگرداں

ایڈک زخم اکھّیں وچ واہے چمک حُسن دیاں کرداں
رَس رَس خُون دلاں وچ وَسیانال برہمندیاں دَرداں

کون بندہ جو ثابت رہیہا داغ لگے وچ دل دے
زن مرداں ناہوش دماغیں نا بولن نا ہلدے

سب چُپ چان بتاندی صُورت جے لکھ چَین چگل دے
لامعہ برق حُسن دی تیغوں زخم وجے نامِلدے

دید اولار سہار نَظَر نوں دیکھ دِلا اِک واری
سَے سَے وار پکار کریندیاں چشم نہ کھولے باری

کی طاقت ایہ چشم نکاری ضرب سہے سر بھاری
لکھ غنیمت ٹھاٹھ حُسن تے جی جاوے بلہاری

شکل مبارک یوسفؑ والی ذبح گئی کر لوکاں
نَین چمکدے تاریاں وانگوں تیز انہاندیاں نوکاں

اکھیں نال رلاندیاں اکھّیں جگر پئے وچ جھوکاں
حیرت پیّاں جاناں گیّاں واہ واہ سودا روکاں

عبرت گیر دو نَین رسیلے گھاہ گھتن تلواریں
دیکھدیاں لُٹ لَین دلاں نوں دھر دھر ضرب نقاریں

وال پروتے موتیاں والے پکمیندے رُخساریں
کر گھائل سٹ جان دلاں نوں بنّھ زلف دی تاریں

صاف عجب پیشانی زیبا غرق چمک لشکاریں
نیزیاں وانگ مَتھے دیاں چمکاں دلیں دھسن وچکاریں

پُر انوار دوویں رُخسارے ٹِکدیاں ناہ نِگاہاں
تپن اکھیں گھل جان نگاہاں پھر کدَ وَگن اگاہاں

قدر نگاہ نہ ایہ بے ادبی پیش وَدھے وَل راہاں
سنے نگاہ نگاہاں والے بیخود جھڑن پچھاہاں

صاعق برق منور بینی دند فروغ صباحاں
خود بیناں خود بینی بھُلّی سر جھُک گئے ہٹھاہاں

لب لعلی وِچ لُٹ شَفَقْ دے خُون جِگر دا دَھریا
لالو لال گیاں ہوا کھّیں دیکھ جنہاں دَم جَریا

وچ زنخداں غَبْغَب والے آب کَرم چا بھریا
وِچ گرداب تحیر ترَیا جِس تھیں دیکھن سریا

چہر مبارک دی موزونی مرکز وِچ مدوّر
تارے دُرّتے طوق ہلالوں سُورج تاج مُنوّر

شیرینی پُر وچ تبسُّم نمکینی گُفتاروں
دندیں چمک صباحوں اَنور نُور ورہے رُخساروں

موتیاں نال جھلکدیاں زُلفاں نال وَلاں وَل بھریاں
مصری جھڑے تڑاک زمیں تے دیکھ صناعتگریاں

لوکاں تائیں دیکھدیاں ہی گئے قرار دلاں دے
تَلیاں پھاٹن جامے پھاڑن توڑن وال سراندے

مجلس وچوں پئے پُکارے مالک بازرگاناں
قَسم تینوں گھت بُرقعہ استے دیکھ گیاں جل جاناں

مُردیاں دا اِتھ انت نکائی وِرلے جاناں والے
زندیاں دھرے سبھاں سر سجدے ہو ہوکے متوالے

دہ ہزار موئے وچ گِنتی مجلس دے وچکارے
پنج ہزاراں حیرت اندر تڑف ہوئے بیچارے

پنج ہزار مَلے وچ پیراں لوکاں جان گوائی
دوڑ دیاں جاں ہوش نرہیّا سُرت نہ باقی کائی

لوک رہے اِک ہکّے بکّے اک ہوگئے دیوانے
اِکناں نشہ عِشقدا چڑھیا عقلوں رہے بیگانے

گُذری دیر بیاں کجھ ہوشاں نیویاں کرن نگاہاں
چشم ضعیف نہ تابش جھلّے شوقاں قدم اگاہاں

مالک کرے بلند پکارا مُشتریو زر کڈّھو
یُوسف ویچاں مُل خریدو ایہ بیخود یاں چھڈّو

سُن لوکاں سر نیویں کیتے قیمت کہڑا تارے
اسدا مُل نہیں جگ سارا تے کد مصری سارے

جوش پئے وچ بزم ملوکاں مُشتریاں دل ڈولے
سینیاں وچ پیاں سَے ضرباں وگے برہوندے جھولے

چھاتیاں دے صندُوقاں وچوں مال دلاں دے کھولے
ایہ وِچ رونمائی سَجن دے کم نکلے جاں تولے

مُڑ گھت گرہ دھرن وِچ جَیباں تے مڑ پھیر نہ بولے
سرمایہ دی بے سامانیوں کوئی بھیت نہ کھولے

وقت وکن دا نیڑے ڈُھکّا کھاون جگر ہولا رے
کرے پُکار پُکار نہارا یاد جنہوں وَل سارے

کون خریدے سوہنا بندہ نازک اکھیاں والا
پیر اَدَبْ سلطان عقل دا سُخن فصیح اوجالا

احسن خلق کلاموں صادق فہم کمال رسائی
مِٹھّی بولی ہسدا مَتھّا عہد وفا صفائی

نُوری شکل حیا پروردہ رکھے چشم نوائی
اندر زہد امانت تقویٰ اِسدے جیڈ نکائی

صاف یقین غَضَبْ تھیں خالی پُرحکمت تھیں سینہ
صابر شاکر ذاکر عادل جِس وچ حَسَد نہ کِینہ

بولو مردو کون خریدے یُوسفؑ مہ کنعانی
وِنّھ اکھّیں جَیُں جان دلاں نوں جگر لُٹے پیشانی

صبر اوجاڑے عقل لتاڑے کاکل دی وَیُرانی
تے والاں دے وَل وَل دے وچ حیرانی حیرانی

کون خریدے نازک بَردہ جِسدیاں مصرے واراں
جِسدے اک دیدار کریندیاں جاناں جان ہزاراں

کون خریدے بدر منور حسن جدھا متوالا
سخن فصیح صبیح پیارا بھواں مقوس والا

نازوَراں دی شاہنشاہی نام جِدھے پر آئی
جِسدے جیہا کدی نہویا تے ناہووے کائی

بہت لطیف ظریف کیہا اِک رہی نبوت باقی
کہن لگے مُونہہ روک امر تھیں جڑی سکُونوں طاقی

سُن مرداں پھٹ گئے کلیجے جان چلی وچ سائی
جھوٹھ نہ کیہا منادی کائی سارا سچ ایہائی

ایہ ندایاں سُنیاں یوسفؑ وچ دلدے شرمایا
صاحب میرا جانے مَینوں جسنے آپ بنایا

شِیشہ ڈِٹھّا یوسفؑ تائیں یاد دلے وچ آیا
کَنب گیا سُن نَین وَگے دو ساون چشم وسایا

سر نیویں فرمایا رو رو اللہ دی وَڈیائی
بس پُکارن والیا بھائی ناکر وادھا کائی

مَیں ہاں بندہ مالک سَندا یوسفؑ کرے اشارت
ایہ پُکار پُکارا ظاہر جِسدی ایہ عبارت

کون خریدے عاجز بندہ پردیسی ناتاناں
وچ غماں دلگیریاں حیرت جسدا حال رنجاناں

بے طاقت ناتھاواں بیدل فکریں وقت وہاناں
جِس جیہا مسکین نکائی آخر قبر ٹکاناں

سُنکے کہے پکارن والا ایہ گل لائق ناہیں
مَیں ایہ تیریاں وصفاں اندر کہاں نہ مُول کدائیں

شان تیری سبھ جگ توں عالی تے توں نقصوں خالی
کراں پکار تیرے حق لائق عالی صفتاں والی

سُن فرمایا دوجی واری جے ایہ کہیں نہ بھائی
سچّی گل پکار جگت وچ جس وچ نقص نکائی

کون خریدے بندہ جس پر لُطف اِلاہوں آہی
ابن النّبی بنی دا بیٹا ابن خلیل اللّٰہی

کردا عرض پکارن والا جے ایہ کراں پُکارا
تینوں پھیر خریدے کیہڑا خوف کرے جگ سارا

وحی کرے رب یوسفؑ تائیں رہ خاموش پیارے
ظاہر کرساں قدر تیرا اَج فضل میرے نے بھارے

مُڑ مُڑ کرے پُکار منادی اوہا لفظ پکارے
مُشتریاں دے دل شرماندے کون اوّل دم مارے

جتنی قیمت ظاہر آکھاں مُل نہیں اس والوں
کون اوّل جو کرے دلیری مُل کرے اس مالوں

تَد نوں بدرہ اشرفیاں دا گاہک اک لیایا
گِنتی وِچ ہزار ایہائی یُوسف طلب سٹایا

پَہُل ہُوئی ہن خلقت دَوڑی مُل خریدن ساری
ہر طاقت وِچ عرض لیائے شور پیا یکباری

ہر ہر دل وِچ یوسف سندا شوق پیا سو بھارا
زن مرداں ہر حاضر مالوں لگے کرن پُکارا

بُڈّھی اِک مسکین بیچاری اٹّی سوت لیائی
جے اتنے نوں آوے یوسف دیہو عرض سُنائی

اس صورت دے معنیاں مینوں کر مجبور جھُکایا
مَیں خود دل دا واہ مٹایا آندا سب سرمایہ

اک تونگر نے سو بدرہ اوویں آن سٹایا
اِک ہزار مُہر ہر بدرے یُوسف مُلّ سُنایا

اوّل والے اوہ اک بدرہ اپنا چک لیا سو
دُوجے اُپر تیجا غالب بھی محروم گیا سو

دَمیں پَلیں ہُن ودھ دی جاندی قیمت انت نہ آوے
اک تھیں دوجا کرے دوچنداں آوے ہور وَدھاوے

ہورامیر پَوے مُل چاہڑے دُوجا ہور چڑھاوے
وار و وار پُکاراں پیّاں کُجھ شُمار نہ آوے

موتی وزن برابر یوسفؑ اک نے عرض سُنائی
لعل بدخشاں والے دوجا دُونی کرے دوہائی

کُجھ ٹکانا ریہا نہ قیمت وِک وِک گئے خزانے
دیون ملک متاعیں دولت سَن گھر بار مکانے

جسدی گھٹے ہٹے سرمایہ اوروے غم کھاوے
میریاں ٹُٹ اُمیداں گیّاں یُوسفؑ ہتھ نہ آوے

آہ وَگے وچ جولانگاہے مُشتریاں دے دِل دی
یُوسفؑ دا مُل جگ تھیں بھارا حسرت سَستے مِلدی

دولتمند ہزاراں بیٹھے ہَتھ مَلَن کر آہیں
گُذر گئی ہُن قیمت اِسدے وَسّ میرے وچ ناہیں

بُہتی قیمت دیکھ غنیّاں ٹُٹ اُمیداں گیّاں
لوک کہن ہُن قیمت اسدی شاہ بھرے گاریّاں

بَازِغَہ

بازغہ نام وَسے اک عورت سرور مصر نواحی
عادیاں دی وچ قوم اُسیدی سرداری تے شاہی

پہلی عُمر کنواری رعنا سَرُو چمن دا پورا
زُہد لُٹے تے صبر لٹاوے اسدا ناز نہورا

جدوں نقابوں اکھّیں کھولے تیر چھُٹن دوغمزے
بھواں کماناں چشم دوناوک آب نشہ وچ رمزے

اوہ دوئین اوداسیاں والے مستی تھیں متوالے
جے وَل وَگدے کاری لگدے وانگ غضب دے بھالے

ساقی نَین خماریاں والے پُر پُر دیہن پیالے
ابرو جھکے کماناں گوشے تھوڑا فرق وچالے

دل سنگین انہاندی تَریوں رَسمس کے تَن گالے
ایہ دوگاڑا جَیں سروجّے اوہ نہ سُرت سمہالے

زُلف آویزاں خال مقابل معنیاں مغز نکالے
حل نتائج تے اُقلیدس نُقطے تھیں خط ڈالے

لباں دوویں تر خُون ڈُباياں دوویں قاتل خُونی
حوراں وصف سُنی تُدھ ہوسی چہریوں اوہ موزُونی

پلک دوناگ برہوندیاں داماں سوہنیاں اکھیاں والی
چھُٹی وار کرشمیوں بے وس پھیر مُڑے کد خالی

ناز وَراں دی گردن اُتے پیر دھرے لکھ واری
تے شب یلدا زینت کارن منگے زُلف اُدھاری

نور رُخوں لشکار دنداں تھیں لَین اُدھار سیارے
قوس قزح دوابرو اگے کھاوے جھول ہولارے

لعل بلے رُخ بَدر مُنوّر دَند چمکّن تارے
لباں شفق وچ سلک سیارہ سُورج دو رُخسارے

شمع رُخوں پروانیاں وانگوں جھڑ جھڑ مرن اوڈارو
زخم کرشمیوں جیں دِل کھَسّے اُسدا کُجھ نہ دارو

بینی بلے النبہ آتش جَلے نَظَر پر سَڑ کے
چُبھے نَظَر دی نوک جگر نوں دل دھڑکے دُکھڑ کے

زُلفاں ناگ سیاہاں ظالم ماندریاں کٹ کھاون
جنگاہیں میدان برہوندے کار کمند لیاون

مَشّاطہ سَو مَشتر پڑھ کے زُلفاں نُوں ہتھ پاوے
اجے ڈرے مت اُنگلیاں نُوں ظُلم کرے کٹ کھاوے

وَال پروتے موتیاں والے لٹکن نال کنارے
نال تواضع رُخ دے اَگے جھُکن اَدَبْ کرسارے

میڈھیاں وَلاں چھلاں دیاں بھریاں سر نہ پتہ سُاون
لفدیاں جاندیاں نازک ویلاں پیچ گھتن وَل کھاون

گوند جنہا ندی گوندن والی طاق اندر استادی
نافہ گھال عنبر گھت لپ لپ کہے مُبارکبادی

واہ پیشانی خوش نُورانی دسّے ہَسدی رَسدی
نُور بھِنی وچ حُسن ڈبائی زیب محل وچ وَسدی

اوہ نازک گُل لالہ نالوں خوش بے داغ چمن تھیں
پرسیموں پیرا ہن تَن تھیں تے پُر جَیب سَمَن تھیں

گُذر وَگے بیمار نظَر دا رو تشخیص طبیبوں
تے وَصّاف حُسن دے وصفوں بھُل وگے ترتیبوں

اوہ خوش رنگ رنگت وچ رنگی اس تھیں بہت اگاہاں
جَیں تک پہنچ سکن کر شوخی وَصّافاں دیاں واہاں

دولت بھرے خزانیاں والی مُرشد عقلمنداندی
صاحب قَدر تے حشمت والی عمر کٹے من بھاندی

مال جمال جوانی خوشیاں پَر دِل کِتے نہ ٹِکدا
اُسنے سُنیا اج وِچ مِصرے دِلبر شامی وِکدا

یُوسفؑ نام اجیہا سوہنا دیکھد یاں جند جاندی
سُن وچ پیا کھاں دے شُعلہ دل نے تاب نہ آندی

مال متاع خزانے سارے شُتریں کڈھ لدائے
گھت وہیر چلی وَل مِصرے شوق سونہے آئے

اک عماری ناقہ اوتے زرکش دِیبا والی
کُل مُرصع ساز عجائب نقص اُستادیوں خالی

بازغہ آپ سوار اُسے تے باندیاں ہوراَدوالے
دَہ سے نال غُلام روانہ شتر لدے زرنالے

حسن ندی دی لہریں تَردی فوج پَری دی جاندی
روشن رنگ سواریاں والے ہر بندہ ہر باندی

پیا پُکارا گرد نواحی ہر جا شہر گرائیں
لے اموال وہاجن چلّی بازغہ یُوسفؑ تائیں

نال تجمل شوکت شانے مِصر وڑی آ اوویں
اُت وَل چلّی جس مجلس وچ وِک گئے عالَم دوویں

آن وڑی وچ جولانگاہے ناقہ دی اسواری
چیر صفاں ودھ گئی اگاڑی ڈاچی وچ خماری

یوسفؑ دے اوہ آن مقابل آپے انت کھلوئی
پنکھیاں دے پَر سڑدے اگے تے اسنوں کد ڈھوئی

وچ مقام اَدَبْ گھلیاری دلبر دی خوش روئی
جے خود حسن نکرے سیاست وَرجیاں رُکے نکوئی

بازغہ نے کڈھ پردے وچّوں جاں دنین وگائے
اِکّو وار نگاہ پئی پھر ہتّھوں ہوش گوائے

تڑف عماریوں بیخود اُلٹی آن پئی وِچ دھرتی
مِصریاں دے سر جو کُجھ گذری سو اسدے سر وَرتی

غوطے گئی غشی نے لُٹّی ہوش پئی تے اُٹھی
آہ درلغ کہے مرگیّاں اس صُورت نے مُٹھّی

اُٹھ پچھّے توں کی کُجھ ایہی تینوں کِس بنایا
رَگاں پیآں تن ہڈیاں اوتے ایہ کِن رنگ چڑھایا

کِس صانع نے نُور چڑھایا پیشانی پر تیرے
صاد ضاد لکھے کِن دوویں زیبا نین لوٹیرے

کِس معمار کھچے پرکاروں ابرو طاق نوائے
وِچ کمنداں زُلفاں تیریاں کہہ کِس نے وَل پائے

کِس نہروں کہہ آب دتوئی گُل تازہ رُخساراں
لعل لباں نوں کِن سکھلایاں ایہ شیریں گُفتاراں

حرف وِنگے ایہ زُلفاں والے کس دی قلم وگائے
لوح جبین گھڑی کِس گھاڑو بِن ہتھیار لگائے

نرگس برگ دو لالیاں اندر کِس مالی نے وتیجے
موہ طیُوراں سٹ لوے سواُڈدیاں جان ندیجے

گوہر سلک دنداں دیاں لڑیاں دوویں کِس پرویاں
سُرخ کناریاں دوہاں لباندیاں کس رنگت وِچ دھویاں

ایہ دو اکھّیں تریوں بھریاں شوق کِدھے وچ رویاں
جھّمنیاں نے نیزیاں نوکاں کس وَیری سر ڈھویاں

قاتل عَیناں بھواں کماناں کِتوں کھچیاں ہویاں
وِچ جنگاہ کِدھے سَر مژگاں چا ہتھیار کھلویاں

زرّیں گیند بنائی کِس نے دسّ زنخداں والی
غبغب چاہ وِچوں کہہ کِسنے کر دِکھلایا خالی

کالیاں زُلفاں زیب وَراں نُوں کتھوں رنگ چڑھایا
قد تیرا وچ باغ دِلاندے کِسنے سَرو لگایا

زُلفاں ہیٹھ تیرا رُخ کِسنے دن تے رات بنایا
تے ایہ کِسدی حکمت کامل ظُلمت نُور رلایا

ایہ کِسنے نورانی چہرہ کر سُورج چمکایا
نصف اللّیلوں مغرب توڑی فرق کو یہا پایا

تے کِسنے وچ سوہنیاں والاں وَل وَل فتنہ پایا
کرکے تارو تار زُلف نوں تار جگر لٹکایا

تے کسنے وِچ نین رنگیلے سُرمے دا رنگ لایا
کتھوں ایڈ جمال کسے نے تئیں پر روہڑ وگایا

نَین رسیلے وچ رس وساں پاونیاں زیبایاں
کہہ سُرمے دی دھاری نوں ایہ کن دسیاں چترائیاں

جذب تاثُّر شکل تیری وِچ کتھوں آن سمایا
تیری ٹھاٹھ جمال حُسن تے کِسنے مِصر رُڑھایا

ایہ کی ہے تاثِیر تیرے وچ جاں توں مصرے آیا
دردمنداں دیاں اکھّیں دے وچ رُہڑ دادیس سُنایا

تے تُوں ایڈ جمال رنگیلا کتھوں لٹ لیایا
تے ہوراں نوں ہتھ نہ آیا پایا تُدھ پچایا

تئیں وَل دیکھ کویں رُھڑ وگدا موج لہو وچ سینہ
کون بناون والا تیرا انور ماہ جبینا

سوہنیاں سوہنیاں زُلفاں والیا کِس اُستاد بنایوں
ناز لُٹایاں اکھّیں والیا کی کرنے اِتھ آیوں

شکل مبارک تیری وچدی کِسدا نُور چمکدا
بالی لاٹ حُسن دی کسنے جَیں کا دیکھ نسکدا

کس نے سازی صُورت تیری سوہنی حد بیانوں
ہیں پیدائش خاک زمینوں یا کاشے اَسمانوں

سُن یُوسفؑ لاغوطہ جاندا وحدت دے دریائیں
اوہا اک جدھا میں بندہ کہندا بازغہ تائیں

صانع پاک بناون والا میرا حُسن دُلارا
جسدی صَنع قلم تھیں قطرہ سُورج دا انگیارا

وِچ سمندر قُدرت والے چرخ حباب نکارا
اِک اِک بُوند کرم دے بحروں ہر ہر روشن تارا

اے بی بی مَیں جِسدا بندہ اوسے دا جگ سارا
میں اک نقش کروڑیں نقش تے اوہ سر جنہارا

مَیں بیچارا تے جگ سارا کُن دا کُل پسارا
اوہ فی الذّات غنی ہر شَے تھیں اُس بِن ہر بیچارا

ہر ہر وقت چمَکدا ہر جا قُدرت دا چمکارا
نُور اکھّیں تھیں مات کریندا حِکمت دا لشکارا

تک وِچ ٹھاٹھ برہوندی وہندی مت کھا جھڑیں ہولارا
سُرت سمہال نہ جائے اوگت راز اجیہا بھارا

دیکھیں حُسن جھڑیں غش کھاویں مِلے نہ راز اشارا
مستیاں عشق گھتن دل جھوکاں اسدا اثر نیارا

کِسدے عشق گوایوں عقلوں کِیتیاں ایڈ چڑھایاں
کِت گوشے تھیں رمزاں وگیاں تیری سمجھ نہ آیاں

جنہاں اکھّیں تھیں نظر وگایو ایہ مِلیاں نابینے
جنہاں اکھّیں وچ معنی چمکے اوہ نُوری آئینے

ایہ ناچشم نظاریاں لائق جسدی دِھیری کالی
ایہ خود فانی فانی دیکھے دیکھ رہے متوالی

ایہ آئینہ ظاہر والا اس وچ ثقل جھلکدا
مغزوں رَسا کڈھے دل باہر جاں ظاہر وَل تکدا

دِل آئینہ باطن والا ملیس آب بقاؤں
اس برزخ دا رُخ دھر اُتوں جِتوں چمک صفاؤں

داغ سیاہ نہ گھت صفا وچ رکھ نگاہ غباروں
گرد اُتار صفا وِچ جھلکے نُور قدَم اسراروں

مت صُورت وَل دیکھ پیاری معنیاں تھیں وَل پاویں
بھلیوں بھلی صُوَرْ پُر معنی کس کس نوں گل لاویں

صُورت بہت اکاہر معنی بھیت مِلے جاں تکیں
جاں لگ مِلے اشارت ناہیں توں کُجھ سمجھ نسکّیں

صُورت دیکھ نظَرْ دھر معنی راز اسے وِچ سارا
تے معنی بِن صُورت تیں پر ہون نہیں آشکارا

چشم ضعیف تے سورج ڈاہڈا تاب نہیں جھل سکدی
مَرد بنے سو دُھپوں جاپے اسدی لاٹ چمکدی

جے خود چشم مقابل سُورج چاہے رکھ ٹکاوے
ہرگز اسدا انت نپاوے چشم نظَرْ جل جاوے

تے اک چشم ضعیف ضعیفوں تابش دُھپ نہ جھلّے
کھولے نظر تڑاک جھڑے سو تاریکی وچ چلّے

ایہا دُھپ پوے جاں نظری اسنوں اعلیٰ جا پے
اس تھیں پَرے کیائی آکھے ایہا سب کچھ آپے

جو اوہ سُورج تابش والا اسنوں خبر نکائی
رات سیاہی دیکھ سکے سوجالے دن روشنائی

اِسدے جیڈ نہ عاجز کوئی جان رہے غم سِکدی
ایہ مثال اوسیدی ایہا طبع جو چام چڑ کدی

دُھپ ڈِٹھی جَیں نظری آوس سُورج دا چمکارا
پَردہ ضعف جداں اُٹھ جائے پیش اکھیں تھیں سارا

جاں اوہ تخم عکس وچ دل دے نور اُمید اگاوے
اصل لبھے سو خاکوں باہر جلوہ ہور دیکھاوے

تخم ایہا وچ اوّل نظرے رہے کدورت ناہیں
اصل تکے ایہ عکس نکائی ایہ نا رہے کداہیں

جَیں دا رہن نہ وَسّ ٹکانے مت چا کملی بھارا
برفوں پَنڈ نہ چا دُھپ چلناں گُھل ادھ رہے نہ سارا

چلدی واؤ نہ گھت کلاوے رہن دوویں ہتھ خالی
کِس دے شوق بھریں دم ٹھنڈے جان کدھے غم گالی

ایہ محسُوس حواس ظواہر سب اس لایق ناہیں
راہے جاندیاں گوشے چشموں تکّن بدل نگاہیں

متاں پیاسی جھاک دو بوناں وَگدا بحر اگاہیں
جھڑ قطرہ رل خاک نرہسی بحر کتے سر ناہیں

جیں وچ اِکّا خُوبی دِسے اسدی رمزیں بولیں
جَیں خُوبی کا انت نہ سگڑاں کیوں اس تھیں دم ڈولیں

جے تک نظر کریں اک اوہ بھی کتھوں ظاہر آئی
لبھ ہزار مِلے اک وِچے پھر ئُد طلب نکائی

آرسیاں جگ صنعت خانہ صانع دی دانایوں
آب گَرم چا ہر ہر ذرّے دِتّی چمک صفایوں

ایہ ذرّات نہیں کالایق خود مختار وجُودوں
ذاتوں پاک اوسے تھیں روشن ہر محسوس نبُودوں

آرسیاں وچ ہر ہر جائیں کامل نظر وگائیں
جوتیں طلب اوہا کُجھ پائیں اجے نہ بھُلّی جائیں

جو وچ دلاں وَسے مَن موہے ایہا جھلک پیارے
ایہ سرایت فعل فعالوں جِس وچ ناز اشارے

اثر نشان اَثَر دے والی جوتیں نظری آوے
توں خود کا نہیں سب اسدا راز کھُلے وَل جاوے

نابینا یوں جے جھُک آیوں ظاہر دے دربارے
وائے تیرے پرجے ناپاویں باطن دے چمکارے

فعل حکِیم نہیں بِن حکمت زر ہووے خس بھاویں
حُسن سبھا وچ فتح نکائی دیکھ سبھا اک پاویں

بعض رنگاں پر مَر مَر جاویں بعض تگیں وَٹ کھاویں
بعض مَنے تے بعضیوں مُنکر مُنصف کویں سداویں

میٹ اکھّیں ایہ ظاہر والیاں گُذر گیاں اِنصافوں
باطن والیاں کھول اکھّیں نوں مِلے نجات خِلافوں

ہو طالب وچ طلبے صادق جے من چاؤ ودھیرے
جس حُسنے دِل مُٹھا تیرا اَنت مِلے وچ تیرے

جے وچ وہم ڈُبیں کی پاویں مُفت نکر دل بیرے
توں حُسنے دی طالب آیوں حُسن نہیں وس میرے

چھوڑ مینوں لبھ صاحب میرا اوہا صاحب تیرا
تیرا میرا دَم دا لیکھا کائی روز وسیرا

وائے دریغ کھَسے غم اسدا جو شَے کدی کدا ہیں
لَبھ نہیں جیں حال تغیّر کدی ہووے کدی ناہیں

مَیں محتاج کھڑا در جسدے دُنس بُوند جمالوں
اک قطرے ول دیکھ نہ رُجھّیں اوگت جاویں حالوں

دھر وَل نظر غنی دے دَرتے پاویں لکھ خزانے
اس تھیں منگ ملن خیراتاں ہوراں مال نہ خانے

جے توں چاہیں غموں آزادی آس ملے درگاہوں
جے توں چاہیں ہر دم خوشیاں بھُل نہیں اس راہوں

جے توں چاہیں عشق ہولارے وَدّھ ملن اُمیدوں
جے توں چاہیں ذوق مدامی دیکھ نہ عُمروں زَیدوں

جے توں چاہیں وصل زیارت اکدم رہیں نہ خالی
جے توں ڈریں وچھوڑے کولوں نا جا دُور سوالی

جے توں چاہیں مَیں سُکھ پاواں چھڈ دے دُنیا ساری
جے توں چاہیں فخر ہزاراں چاہ خود یوں بیزاری

جے توں چاہیں مِلے حیاتی زندی گُذر جہانوں
جے توں چاہیں مِلے تسلّی ہَٹ جا وہم گمانوں

جے توں یار پیارے خاطر ہر شے تھیں چھُٹ جاویں
جو چاہیں توں سو کُجھ پاویں تھاؤں گھتھا مُڑ پاویں

جو چاہیں سو ملے اِتھائیں ایہ در چھوڑ نجائیں
جے ایہ چھوڑ چلیں کد کدھرے خیر ملے تُد تائیں

جس تھیں خبر نہ رکھیں اکدم اوہ دم غافل ناہیں
اوہ ہی پاک ہوندا جے غافل ہوندیوں ناہ کدائیں

پلیں جدھے وِچ ناز احسانوں اس تھیں خبر نپاویں
جے خود وانگ مِلے کا صُورت دیکھ جھڑیں غش کھاویں

پھر مُڑ دیکھ جو سبھ کُجھ اسدا نا کُجھ تیرا میرا
کِتُوں نسبت کریں پکاریں تیرا حُسن گھنیرا

ہر مصنُوع نہیں بن صانع میں مصنُوع بیچارا
وِنگے حرف بندے دیاں زُلفاں نقش قلَم دا کارا

ابرُ و طاق کھچے پرکاروں تینوں نظری آئے
ایہ پرکار وگی کس طرفوں کیوں ایہ راز نپائے

صاد ضاد دو حرف اکھیں دے سمجھ انہاں نوں اوویں
سَے دفتر جس کا تب لکھے وچ لکھے ایہ دوویں

گوہر سلک دنداں دیاں لڑیاں جِس پرو رکھایاں
کا ہکشاں گل ہار فلک دے تِس دِتیاں زیبایاں

تے جس نہروں پانی مِلیا گُل تازہ رُخساراں
اسدے فضل کَرَم دی لہروں پَلدے باغ ہزاراں

نرگس برگ نہ دیکھ چمن وچ ایہ وچ کسے نہ لیکھے
جھڑن طیور اسی پر غافل جنہاں نہ گُلشن دیکھے

اے بی بی میں تیرے ورگا بندہ ہاں رحمانی
رگاں پَیّاں تن ہڈیاں اوتے رنگ ایہی فیضانی

نال مثالاں گلّاں سُنیاں رکھدیاں فرق وڈیرا
تے اوہ پاک مثالاں کولوں اُسدا شان اُچیرا

پھیر کہاں مَت بھُلّی جائیں اجے ویلا گُن پائیں
باجھ اکّا غم ہور غماں وَل جھات نموڑ وگائیں

وقت وہاندا دَم دَم گوہر آیوں اِتھ بپاری
جے سرمایہ ضائع جاوے درد جھلیں لکھ واری

اوہ ہُن ڈھونڈ جوتَیں ہتھ آوے جس وجود وجوبوں
غفلت چھوڑ اجے ہے ویلا خُوب لبھے ناخوبوں

پرپَیّہ دا قدر نرکھدی فانی دُنیا ساری
عِشق جنہاں دل دمیں وہاجے جنس گئے لے بھاری

اوہا ہادی راہ دلاندا فضل جنہاں تے یاری
نال اشارت سمجھ گیاں دی واہ واہ برخوداری

سُن تقریراں نازک معنی زن اکھّیں کھُل گیّاں
ترہائی وچ دریا شربت ڈُبّ مُراداں لیّاں

شِیشہ دیکھ جداں من بھاناں تشنے ہتھ وگایا
مے برہوں بوجوش رچایا اِک لبھّا لکھ پایا

رنگ گلُوں تک حیرت دھانی موسم مِلے بہاراں
ہُن چاجِٹ وَل نظر وگائی نظر پیاں گُلزاراں

چمکیا طُور کَرَم تھیں شعلہ جَذْوی طلب سدھائی
رَبِ اَرِنِیْ دی لُوں لُوں تھیں لاٹ بلیندی پائی

مَیں قُربان تیرے یا حضرت کر کے عرض سنائی
گُم گئی نوں کڈھ اندھیروں چا سُٹیا روشنائی

لبّھ لیا میں اصل پیارا چھوڑ ہَوَسّ دی بازی
اصل حقیقت میں ہتھ آئی چھڈ ی طلب مجازی

اَج سعادتمندی میری آن ڈِگی در تیرے
غوطے کھاندی گوہر پایا لبّھا لعل اندھیرے

آب حیات لبھا ظلماتوں نور طَلَبْ دی ناروں
پار ڈٹھے گلزار اِرَم دے پھر دیاں سہج اُراروں

شِیر پیا وچ کچّے تندے بے خبرا دم ہارے
اَیسی خبر پوچایّو کنیں بند کھُلائے سارے

توں مِلیوں رب میل دتوئی بہت احسان کیتوئی
وِچ گریباں جان میری دے زاد مراد سیتوئی

تَیں جیہا جَیں مُرشد مِلیا ڈبدیاں تار گیوئی
ایدوں راہوں جَیں دل بھُلاّ مُفت خوار گیوئی

رب جزا دیوے تد شاہا اندر دوہاں جہاناں
عُمر گزاراں ادا نہووے شُکر تیرے احساناں

ایہ گل آکھ گئی ہو رخصت مال اسباب لُٹائے
کر آزاد غلام کنیزاں سارے دِلوں بھُلائے

کنڈھے نیل ندی پا کٹھیا لیا لباس نَمَد دا
چھوڑ صَنَم وچ ذکراں فکراں پھڑیا وِرد صَمَد دا

ساری عُمر عبادت اندر تے وِچ شوق وہائی
مِلیا یار نہ گئی آ خالی واٹ کٹی کم آئی

ہو غواص گئی وِچ غوطے گوہر مقصد پایا
پتھّر توڑ کریندیاں پُرزے لعل وچوں دِسیایا

پیر پیادہ اوّل چلّی پھیر مِلی اسواری
سچّی یاری پار اوتاری فیض قِدَم دے تاری

نُور ندی وِچ نہائی دھوئی حُسنے دی ونجاری
جان فدا اس زن دے قدموں جو ہو مرد سدھاری

سرکش سی پھر بندی ہو کے لئی آزادی ساری
سِدّھی راہ گئی شوہ پایا پائی نِعمت بھاری

یار عزیز اجیہا مِلیا جِند قدَم وچ واری
نقد دَمیں اس سَودا کیتا عشرت وِچ اودھاری

واہ مَردو مَر جاؤ ڈُب ڈُب زناں گیاں وَدھ اگّے
نام وَری دیاں پگّاں تائیں کیوں اَج داغ نہ لگّے

قدم پچھے اس زن دے مرد اجے توں قدم اٹھاویں
یار مِلے تے مقصد پاویں کدی نہ اَوگت جاویں

اجے وکنید احضرت یوسف مجلس دے وِچکارے
بال تَرُٹّے پنکھی آ آ لے پَر پہتے ڈارے

مُشتریا ندا شور چوپھیرے یوسفؑ دے ونجارے
ونج جتھاں وچ اصل حقیقت سودگئے لے بھارے

کرے بلند پُکار منادی مردو وَدھو وَدھاؤ
وِک چلیا اَج ماہ کنعانی مَتاں پچھوں پچھتاؤ

ہتھ مَلو پھر ہتھ نہ آوے رووو گے کر زاری
دیکھ لَو وجَیں مُل نہ پلّے آخر جاندیواری

جوش پئے لکھ نعرے اُٹھے سُن سُن ایہ پُکاراں
کُجھ دیداروں کُجھ پُکاروں جھڑ جھڑ پئے ہزاراں

قیمت اجے ترقی اندر وَدھ حساب شماروں
تَد نُوں آن زلیخا پہتی قتل ہوئی دیداروں

دیکھ جھڑی ایہ اوہا صُورت جِسد یاں لاٹاں بَلیاں
بال ایانی خوابے سُتّی جِس شُعلے وِچ جَلیاں

جِسدے عشق سندے پروانے وَگ مُلکا نوچ چلّے
پیئے راج چھوڑائے درداں مِصر سونیہے گھلّے

جِس شاہنشہ والے مَینوں خواب وگے پروانے
چیریاں لکھ صبا دے ہتھیں سد بولا یاں خانے

جسدے شوق لگائے لانبو چھڑک نہ سکیاں پانی
دائیاں دی وچ گود کھلیندی لُٹّی بال ایانی

اجے نہ پلکے گوندن والے جس دن دی میں مُٹھی
بسمل نیم سٹی کر گھائل کردوگا یس پُٹھی

پیئے رہن نہ مِلیا مَینوں اِسدیاں درداں پُٹّی
غار تگر دھا لشکر برہوں وَل وَل مِصرے سُٹّی

ایہ اوہا جَیں دھاڑ غضب تھیں میں سُفنے وچ لُٹّی
جسدیاں دردغماں دی قیدوں جِندنہ ساعت چھُٹّی

جُگ وہاء رہی وچ آہیں خوشیوں چوگ نکھُٹّی
جَیں دلبردیاں وچ فراقاں رہیاں آس تَرُٹّی

اوہا صُورت نازاں والی زُلفاں کُنڈل داراں
جِسدیاں تیغاں گھر بابل دے جگر گیاں لگ کاراں

زخم جدھے ہوگئے پُرانے وگدے رہے فوارے
اج اوہا مَیں قاتل لبھّا آب جِدھی تلوارے

گھاہ جدھے وچ سِینے رڑکن دوئینیاں وچ انیاں
جسدی اَگ برہوں دی بالن ماں ظالم نے جنیاں

ایسے دے سب قہر قضیے جو میرے سر بَنیاں
جسدے دردیں میرے سرتے گھٹاں غماندیاں تنیاں

اس صورت دیاں قاتل رمزاں لشکر جنہاں چڑھائے
بادشہاں گھر جایاں تائیں عُمر قضیّے پائے

چشم جھمکّن مِلی نہ پَل بھر باجھ اہدے دُکھ دردوں
ایہ جَیں مِصر بسنت کھلاری لُٹ میرے رُخ زردوں

جِسدا زخم لگا وِچ چھاتی چشماں لہُو پلّٹی
ترلیاں وچ مِلاپ جدھے دے تالوہے جِبھ چٹّی

پٹ گھروں جس دوزخ سٹی اگ بَلدی وِچ ڈالی
پردیساں دیاں جھاکیاں واٹاں اجے مُرادوں خالی

نَین جدھے دو نشیاں والے تُند شراب لیائے
دوگھٹ تلخ دتّے اک شیریں روہڑ گئے دریائے

جسدیاں خواب خیالاں اندر لُٹ اکھیں لے گیّاں
جِسدی ماری مَیں پردیسیں دردغماں وچ پیّاں

جِسدے اک دیدار کرن نُوں اکھیں تپدیاں رہیاں
مَیں پِٹدی نے جِسدے دُکھّیں سرتے سَٹّاں سہیاں

جو وِچ خواب تڑَفدی تائیں مینوں چھوڑ سدھایا
بال برہوں سولانبو لایا تے مُڑ پھیر نہ آیا

تے ایہ وَید اویہا مِلیا دِلنوں روگ لگایا
گال دُکھیں وگ گیا پَلک وِچ پھیر نہ پھیرا پایا

نال میرے کر سوہنیاں گلّاں تَن مَن سَل وگایا
مَینوں سل نہ گل پچھی مُڑ پُٹ سکھوں دُکھ لایا

بحر سرشک اکھیں تھیں میرے پل وچ ٹھاٹھ چڑھایا
تے وَسدی نُوں کڈھ گھراں تھیں ندیوندی رُڑھایا

تے روندی نوں وچ فراقاں دیس بدیس رُلایا
میں رُلدی دی سار نہ لئیس کیتا عہد بھُلایا

ایہ اوہ مِٹھیاں گلّاں والا سچیاں قَولاں والا
اندر خواب گیا چھُٹ ہتھوں کرکے ٹالا بالا

مَیں سر لکھ آفات ورھائی نَین جِد ھے گھٹ کالی
جان میری وچ درداں گالی برہوں جالی بالی

میں مر گُذری اسدے دردیں ایہ اَج کتھوں آیا
ایہ اوہا جَیں ہڑھ درداں دا میں سر چاہڑ جھُلایا

غارتگر گستاخ دلاور مَینوں لُٹ سدھایا
کیوں کر بَیٹھا نیویاں اکھّیں ہُن کس تھیں شرمایا

دِل میرا اوہ مال بغل دا راتو رات چورایا
مَیں بیدل ہو پچھے دَوڑی تے ایہ ہتھ نہ آیا

سوہنیاں سوہنیاں والاں والا اوہو ایہ سپاہی
جِسدی تیغ صِقل دے خانے رکھدی شاہنشاہی

ایہ لوٹیرا اوہو میرا لُٹ لے گیا جو راتیں
ہتھ نہ آیا واہاں لایاں نین رہے دو گھاتیں

نَین جِد ھے کھُب گئے جگر وچ زہر بھرے رس بھنّے
تِیر دو مُکھیا جِسدا وَ گیا دل جگرا دھر وِنّھے

ایہ اوہا چڑھ جسدیاں فوجاں میں عاجز سر دھایاں
گھروں اُجاڑ گھتی ویرانے تے دِتیاں ایذایاں

ایہ محراب دو ابرُو والے سجدہ گاہ دلاں دے
مژگاں نے دُکھ نیزیاں دے سر چاہڑ میرے وَل آندے

ایہ دو نَین دو ابرو، بیٹھاں واہیاں جنہاں کماناں
اج لبّھا اوہ جِسنوں عُمروں تھکّی لبّھ زمانہ

ایہ اوہ نیزہ باز بہادر فتح جِدھی جنگاہیں
جسدے دردیں عُمر گزاری روونداں بھر آہیں

تے وچ جِسدیاں درد جُدایاں گُزریاں کالیاں راتیں
میں عاجز نوں بحر غماندے روہڑ گیا گھت جھاتیں

ایہ اوہ باز جھُکایاں ڈاراں کونج رہی مَیں پنجے
توڑ شیرازہ صبر میرے دا گھتّی جان شکنجے

اَج مقصُود وِکیندا مِلیا مُلّ وِہاجاں لکھّیں
رورو گُذر قراروں رہی آں دیکھ سَجَن دیاں اکھّیں

رہن دیاں ایتھے وِکدا یوسفؑ مِلی خریدن ہاری
حاضر مال رہے وِچ مجلس ڈُھکّے آن بوپاری

ایہ بضاعت نُور خزانہ اسدی قیمت بھاری
ہُن گاہک دی حال حقیقت آکھ سناواں ساری

کون ایہی کس تھاؤں چلّی کتھوں عشق لیایا
کی کی پئے جنجال دُکھاندے کو نکہ حال وِہایا

کیڈک پاس جمع کر رکھّی درداں دی سرمایہ
سُورج عِشق چمکیا سر تے وقت جلن دا آیا

در بیان نسبِ زلیخا و دیدنِ او بحالِ نَوم
جمالِ یوسفی را بہفتم سالگی از عُمرِ خود و از خود رفتن بمجرّد مُشاہدہ

گھت وِچ جام طَلَب دے ساقی دوگھُٹ شوق شرابوں
سَیل فنا وِچ رُہڑیا جاواں چھُٹّے جان عذابوں

تے ایہ جام دُکھاندا بھریا لبوں نہ لاہاں مُولے
لکھ لکھ خوشی غلام رسُولے جے محبُوب قبُولے

وا دردا سر کُوکاں کردی رات فراقاں والی
آیا رائیں وِچ اوڈیکاں جاں تے سُرت سمالی

جھولا جوش برہوندا جھُلّاں واؤ ٹھنڈی لے آیا
چا وچ خواب لُٹا ہوشیاراں دِلیں النبہ لایا

ہستی سوز برہوں دیاں لاٹاں مشکل بھُلدیاں جاناں
تَن مَن ساڑ شمع تے آخر لاٹ چھڈے پروانہ

جَلْ جَلْ جانھ قلَم دیاں نوکاں پُرزے ہونھ زباناں
حرف لکھن یا کہن کدائیں نال کلام بیاناں

شاہ طَمیوس بڑا سدواوے مغرب وچ دیارے
مُشتری دَرے فلک دے خادم اُسدی ٹہل گزارے

تے سلطان ولایت والے اسنوں سیس نواندے
دن تے رات رہن وچ خدمت خوف دلاں وچ کھاندے

وانگوں بَردے خدمت کردے قہر غضب تھیں ڈردے
راج جہاں دے مُلکاں اندر اسدا ہالا بھردے

اک دُختر اس نام زُلیخا پُر انوار صفائی
حُوراں اسدیاں خدمتگاراں پریاں چیز نکائی

طیمُو سے نوں بہت پیاری دیکھے سَو سَو واری
اُسدی خدمت خاطر داری اِسدی فرحت بھاری

نازیں پالی خوشیاں والی غموں نہ پایاں ساراں
تے وِچ عشرت عیش بہاراں کردی ناز ہزاراں

دایاں گود کھلیندی نازک عُمر پُنی ست سالے
وَدھ وَدھ مارن تاریاں تائیں نَین دو نازاں والے

لُعبت بازی رات دِناں وچ کاررہیا دن کائی
ایدوں بعد برہوں پٹ گھتی جاں نیندر وچ آئی

ہو چُکیاں اوہ ناز بہاراں جاں اک رات دِسائی
پھر ساعت ہر گذری جاندی نظر قیامت آئی

جِس راتیں وَل پئے کمندیں اس شب دے سَن کالے
ندیاں دے سر چاء فلکَ نے نقش لگائے تارے

رنگینی اَجرام فلک دی پانیاں دے وچ سارے
گھل گھل کے وچ وہندیاں ندیاں لہر چھڈی لشکارے

کالی رَین جھلکدے تارے وانگوں زخم عُشاقاں
برگ گُلاں پُر عرق تریلوں وانگ مَتھے مُشتاقاں

بُرقے لاہ رُخاں تھیں تارے ڈُب ڈُب نُور جھلکدے
زخم اوگھاڑ دیکھائے ظاہر اندر جِرم فلک دے

نُور بحر وچ غوطے کھاندے مارن جوش ہولاراں
چھَن چھَن نُور وَہے وچ سینے ہر شب زندہ داراں

بزم افروز طَرَب چڑھ زہرہ چمکے چرخ کنارے
چاہڑ قلّم سر نقش عطارد لیکھ لکھے دُکھ بھارے

اکبر نَحس زُحل دے جِگروں چھُٹّے خون فوارے
مَوت احُمر رَت رنگی رَسمس نَین برہوں دُکھیارے

پنجم چرخ مریخوں بھَکھ بھَکھ لاٹ چھڈن رُخسارے
رَسیا رنگ سُہیل یَمن تھیں رَس وَسیا بلغارے

قِبلہ قطب فلک دا مرکز کرن طواف سیارے
فرقدیناں قربانی گیاں دلبر دے دربارے

لاٹ شباب چھُٹی وِچکاروں وَیریاں دے سَر ساڑے
حُکم اَزَل دے لَوح محفوظوں نقش قَدَر دے جھاڑے

کاہکشاں گل گھت حمایل چرخ رقاصی کردا
دَسکے لعل عیُوق کنارے نائب نُور قَمر دا

اکھّیں کھول زمیں وَل تکّن چُونکیدار فلک دے
جاگدیاں دل نیندر لُٹّی اندر جھَلک پَلک دے

سبز انگوریاں وچ پہاڑاں تَر ہویاں شَبنم تھیں
شِیریں لب رُخ دھوئے غُنچیاں آب کَرَم زَمزم تھیں

شِیرہ رَسے انگوروں سِمْ سِمْ خوشخبری مَے خوراں
لالیاں پھڑے پیالے تھیں داغ دلاں وِچکاراں

صَد ہا خودرَو گُل کوہساری ریس کو اکب کردے
بوٹا ویل نہال جمالوں ناز کرن وِچ پردے

پھُل پھُل بھَور پھَلے پھُل شاخوں نجم برہوں دل دھردے
تے ایہہ واس ملے گُلزاریں یار مِلے وچ گھردے

ڈوڈیاں سبز قبای گُلاں دیاں جاں مستی وچ آیاں
عندلیباں وِچ آہلنیاں دے خوابے ذبح کرایاں

بھریا ورم سَمَن دا دامن نار وَرہے گُلناروں
قُمریاں لوٹ سرو دی شاخے دید کرن گُلزاروں

شجرہ طُور ظہور کَرَم تھیں لاٹ چھَڈی نُورانی
تے ہر برگ کلیم وِچھُنّا ذوق منگے عرفانی

سُنبل شاخ کھلار اُڈائی زُلفاں دی ویرانی
نرگس چشم چمن دا پَہرُو کرے نگاہ نہانی

سوسن دی شب زندہ داری حمد ہزار زبانی
دیکھ چنار کھڑا ہتھ بدّھے وچ تسبیح رحمانی

سرو سہی وِچ ناز آزادی گُذریا سَرو آزادوں
دھانی رشک دِلیں نوخیزاں خوش قامت شمشادوں

وِچ دیار اشجار صنوبر وَدھیا چھیل اوڈاری
اس شب اسنے وِچ خماری کیتی شُکر گُزاری

روضیاں گِردوگیندیاں نہراں چُپ چپاتیاں سبھے
تار بنفشہ نیلوفر تھیں بیماراں گھر لبھے

زُوفے نے سَر چائیا نہروں سَروز کام اوجاڑے
تے کِتنے خِفقاناں ساڑے صندل نے گھر تاڑے

مَچھیاں نال پیاریاں یاراں دن وِچ وصل گزارے
خَلق سُتی انہاں وگدے پانی راتیں غُسل اتارے

ایہا رات سعادت والی جھُلدیاں نَرم ہوائیں
لُٹ چنبہ گلزاروں پُہتی بادِ صبا ہر جائیں

جھولیاں بھر صحرا خُتن تھیں سو تُحفے نذرانے
نازک ناف غزالاں تھیں لے گئی صَبا ہر خانے

دامن بھر بھر نافیوں جھاڑے پچھلی رات شمالاں
رچیا اثر دماغیں خلقاں دَرے کھُلے اقبالاں

نازلُٹی اوہ نازک بالک طیمو سے دی پیاری
نِیند مِٹھی وچ نرم فراشیں مستی ناز کھلاری

زُلف کھُلی گل کُنڈل گھتّے تار سیاہ حریری
چہرہ چند تے دند ستارے نقش مَتھّا تقدِیری

مِیٹ اکھّیں وچ نیندر فرحت فارغبال جہانوں
تِیر قضا وَگ چلّی برہوں قوس کمان اَسمانوں

اوہ بے خبر کی ہوون لگا پھڑی برہوں ہتھ کاتی
تِیر چھُٹا تقدیر کمانوں آن وَجا وِچ چھاتی

والاں نوک دوَلوں مژگاں جھُک جھُک کے مل رہیّاں
روک اکھّیں دھر پردے دوویں بنھ برہوں لُٹ لیّاں

لعل مِلے دو باہم لب تھیں قُفل دَہَن پر لایا
تار دوزُلف دوکنّاں تائیں کُنڈیاں وچ پَھہایا

ایویں جتھ قضاء وگیندی پیش اوّل ہتھ کردی
دوکنّیں دو اکھّیں اُنگل اک لباں پر دھردی

کَنّ نہ سُنے نہ اکھّیں دیکھن مُہوں نہ شورالاوے
دوجے ہتھ جگر وچ سینے کارد تیز وگاوے

پئی زلیخا نیندر اندر دِلدے پَردے کھُلّے
جھَل دلا کجھ ہوون لگا زخم وَجّے تَن ڈُلّے

اَچّا چیت جوان ڈِٹھا سو واہ قُربان جوانی
لٹکی زُلف زنجیریاں والی نُور وَرہے پیشانی

داغ کھُلا وِچ بدر دساوے اس وچ داغ نکائی
زُلف رَسَن وچ بازیگریاں وَل وَل آفت چھائی

دو محراب جنہاں وچ گھاتاں نیزہ دار سپاہی
مردمکاں دیاں چمکاں قاتل پُر پُر جھڑے سیاہی

عَین کہن دو صاداں تائیں ایہ تعجّب بھارا
ابجد خوان برہوندے مکتب بھُلّا ہوگ بیچارا

نَین کیا کی کہاں کو یہے ناز بھَرے پُر تَریوں
سبق سبھا کِت وگدے جاندے جھاڑ گھتن پَر پریوں

ڈونگھے زخم انہاندے کاری نِکل دوسلّو جاندے
مِصر لُٹن تے روم اجاڑن شام یَمَن دھمکاندے

دریا جوش نشے دی مستیوں موج چھڈن دل ڈُبدے
سَوسَو پردے چیر کراہن جانھ جگر وچ کھُبدے

تڑف مَرے دل بِرہوں لُٹّا جھات نہ جھمک اولارن
بے خبرا کا تھیئے مقابل روہڑ گھتن یا تارن

نیویں چشم نہ قدموں چائی شرم بھری پُر کر کے
قدر ضرور کفایت نظروں پیش وَدھے ڈر ڈر کے

اک سفیدی نازک جیہی اَبرو آن دو میلے
بِینی نُور فروزاں تائیں نوک دھرے چا سیلے

جاں ایہ نُور چمکدا دِسّے دوہاں بھواں وِچکارے
پَوے جھلکَ ہر جرم فلک تے ڈُب ڈُب جانھ ستارے

سوہیاں لباں سوہایاں دوویں لعل دِسَن رنگ خُونی
نرم لطِیف مطّرز زیبا غرق اندر موزونی

آب حیاتوں ست ست واری مَلمَل دھویاں ہویاں
زرّیں گوئے ذَقَن دے اُتّے اٹک کھلویاں ہویاں

غبغب وچ ذَقَن دے ڈُونگھا جھلک پَوے وچ نُوروں
ساری صُورت مورت نوری عیبوں پاک قصُوروں

جدوں زلیخا صُورت ڈِٹّھی دیکھ کہاں کی وَرتی
جان رہی پَر وہم تحَیُّر ویہہ تَن وگیا دَھرتی

نَین لہُو بھر آئے سُفنے کھلّی جوش خماری
ناز وَری دی وچ کلیجے وَگ وَگ گئی کٹاری

بِرہوں پھُوک دِتا سو لانبو کُجھ سِر پیر نہ آیا
سِینہ چُور کلیجا ٹُکڑے شور دماغ رچایا

دیکھ تڑف جھڑ عقلوں بھُلّی عِشق الِنبے لائے
ضرب نگاہ وجی سِرکاری ٹُٹ توان سدھائے

تیز نگاہاں قاتل چشموں بہ جگرے وِچ گیّاں
خُون چھُٹّا ہڑھ رہڑی زلیخا کنے نہ خبراں لیّاں

سُفنے ڈِٹّھس شُعلہ نُوری وقت غماندے آئے
پھر اوہ حالے اوّل والے کد سُفنے دِسیائے

چھُٹّا تیر کمان برہوندا دَھسیا جگر نہانی
پَٹ نسکّی ایہ وس ناہا زہر رچی پیکانی

عِشق کٹاروں گھائل ہوئی موج وگی دل دردوں
گرمی شعلے برہوں والے سرد کرے دَم سردوں

ایہ نا سُور برہوندا ظالم ہون لگا سو جاری
جس زخمے دی مرہم ناہا وَجُّس پہلی واری

تیغ برہوں دھس جگرے گیّا گھاہ کھُلا پَرکاری
لوک کہن اوہ زندی رہیّا ایہا تُہمت بھاری

پھَٹ سٹی غم لگا بھاری خاک رَلی کر زاری
وائے دریغ کیا ایہ صُورت جسدی دید کٹاری

جھوکاں مست اکھّیں وچ رَچیاں قاتل قاہر دوویں
وَگ پیاں تے مار گیاں سولُٹ گیاں لے اوویں

بھلا ہوندا میں سَوندی ناہا وَسّ نہیں پَرکائی
اِکّا دھاڑ تڑٹھّی رمزوں چا وِچ دم تڑفائی

چلا گیا من موہ پیارا رہیا جھوریواں بھارا
بُوٹا وتیج گیا وِچ دلدے جسدا تخم نظارا

دم وچ شاخ جڑاں چھڈ پھلیا گٹھ گٹھ لمیاں سُولاں
نوکاں تیز کٹاریاں ظالم ڈنگن جان ملُولاں

پُر پُر خار تے برگ نہ میوہ بیخ وگی تھاں پکّے
کہی تبر لکھ واہاں لاون شاخ نہ ہُن ٹُٹ سکّے

زُلفاں دی زنجیریاں والی گردن پیچ پہائے
کر قیدی چاسٹ گیائی جتھّے پیش نجائے

جھولیاں بھر بھر قہر بلاؤں سر تے جھاڑ وگایاں
روگ بھلیرا درد گھنیرا ہن کد مِلن دوایاں

چھوٹی عُمر قضیّے بھارے سر تے بنھ چوائے
توڑ ہڈیں غم بھرے بتھیرے وسّ کھسے دکھ لائے

زخم لگا دِل عشقوں کاری رہی زلیخا گھائل
میں ناہا بس سب کچھ توہیں اِس حرفے دی قائل

روہڑ دتی وِچ سڑ دے روغن تل تل بریاں کیتی
آپ گیا پھٹ چھوڑ گیا اِس ناپچھی سرویتی

سَو سَو واری نیندر اندر غشیاں پئے پئے گیّاں
فجر ہوئی سو جھَس جھَس تلیاں آن جگائی سیّاں

اُٹھدی سار ڈٹھا چوپھیرے اوہ شہ نظر نہ آیا
سُفنے دے وِچ صُورت جِسدی عجب تماشا لایا

تپن دو نَین وَرہے رَت جلدی دِل تڑفے من گھردا
سَیآں سیّاں وچ تنہا جاپے یار نہ دسّے پھردا

مان ترُٹی برہوں لُٹّی دِل وِچ کرے دوہایاں
چھوڑ گیوں کتھ گھائل کر کے واہ کو یہیاں لایاں

مَیں وِچ تیریاں تیز نِگاہاں وانگ مچھی بِن پانی
تڑف تڑف جھڑ عقلوں گیاں زار جنیندیاں کھانی

اکھّیں ڈٹھو حالا میرا پاس کھلو تڑفائی
چھوڑ گیوں جاں میں بیخبری کس درکراں دوہائی

اچّا چیت پیاں سر ضرباں چلّی جان ازائیں
ناہُن وچہ زمین اسماناں میریاں درد دوائیں

مرگیّاں مَیں تڑف نظر وچ دِتّو ناہ دِلاسا
چھوڑ گیوں کر زخمی یارا اج غماں وچ واسا

رات کو یہی مَیں سرگُذری سُتّی ہَسدی رَسدی
وِچ سُفنے لُٹ لیّاں برہوں جاگی نَین برَسدی

پاڑ گریباں پارہ کتیس رُخ ناخُون وگائے
گھت پنجہ سروال اوکھیڑے دم دم درد سوائے

ظاہر شرم نہ بولن دیوے چا مُونہہ ہتھ وگاوے
تے اندر وچ ظالم برہوں غم دی ٹھاٹھ چڑھاوے

دِل دا راز نہ ظاہر کردی نِمُّوں جھان دِساوے
مار برہوں نے کملی کیتی خُون دلیدا کھاوے

دِل دا بھیت نہ ظاہر کھولے وِچّے وچ جھوریویں
غم اندر دل کٹ کٹ کھاوے حال ریہا سوایویں

بَلدیاں اندر وار دلیدے لاٹاں سوز گدازوں
پر اوہ واہ سہارنہاری بُوند نہ ڈُھلّے رازوں

جیئوں غنچہ دل پارہ پارہ وِچوں قطرہ خونی
ظاہر ظاہر وِچ مضبُوطی نظر نہ حال زبُونی

اندر سِپّ سمندر تھلّے موتی راز نہانی
وِچ پتھّر جیوں اَگ اَلَنبّہ جال گھتے زندگانی

خاروَجے وِچ دلدیاں اکھّیں رَڑکن غمدیاں نوکاں
تن زِندہ دِل مُردیاں داخل خبر نکائی لوکاں

پَر وِچ طلب مُراد حقیقت تن مُردہ دِل زندہ
واہ واہ عِشق جتھّے جھُل وَگدا جمع ضِداں کر دِندا

قدمیں دھردیاں سِیس کنیزاں کردیاں خدمتگاری
پَر اُسنوں گُجھ خبر نکائی اوہ وچ گِریہ زاری

باندیاں اِس وَل سجدہ کرکر ہوندیاں کافر ناری
اوہ مسجُود جویں بُت چینی بے خبری بیچاری

کافر کیش جِنہاں دیاں اکھّیں رُخ ناری رنگینی
سَے مَعبُود انہاندے ایہا خوش پیکر بُت چینی

ایہ وِچ حیرت خود تھیں غافِل اپنا آپ بھُلایا
اوہا نقش اِکّو وچ دِلدے جو سُفنے وِچ آیا

پَر ایہ راز چھپاون کارن کردی ظاہر داری
نال سہیلیاں رس مس بہندی دِلو چ رہے نیاری

گلّاں کرے نہ معنے سمجھے سمجھ دوراڈی وَگّے
وَل وَل بھرے کلاوے غمدے برہوں چوبھک لگّے

قدم دھرے پَر خبر نکائی روڑ کنڈے دِیاوَں
ہونھ سوایاں غمدیاں لاٹاں شَوق طَلَب دی واوَں

دل روووے پر اکھّیں ہَسّن جنہاں نوں نظر نہ آیا
جس ڈِٹھّا سو مَر مَر جاوے صبر آرام جلایا

تن حُلّے پر ایہ بے خبری جال پئے گل دِسدے
اوہا یاد دلیوچ ہر دم تیر کھُبے دِل جِسدے

زیور وِچ ڈبائی ہوئی اس دِسیاون ہڑیاں
دردُ کھاں نے میخاں گھڑیاں گھڑ سینے وچ جڑیاں

سَیّاں نال کلاماں کردی دل وِچ ہور معانی
اوہوشب دیاں چھُریاں وگیاں کھولن زخم نہانی

دل وِچ روندی ایہ کی ہویا کی وَگ گئی قضاوَں
قہر غَضَبُ کی جھُلّن لگا غم درداں دی واوَں

پَون لگے ایہ کیا قضیے کون کٹے گا بَہ کے
ایہہ کی اَج تقدیروں قاصد گیا سونیہا کر کے

کیا خواری وَرتن لگی لوھڑ لُٹّی سرکائی
میں تَتی دے بھاء کتھایوں رات غَضَب دی آئی

ایہ کی فِتنہ ہوون لگا ظاہر دِل تھیں میرے
کون کڈھے اَج واہرو کہڑا پیّاں گھُمّن گھیرے

کیا بلاء کھلارن لگّا غم برہوں دا جھولا
آن پیا سَر مَیں عاجز دے سَو آفت دا ٹولا

لگّے دُکھ دلے نوں بھارے کاریاں کون کریسی
ایہ پیراہن شاہی والا ہُن وِچ خاک رُلیسی

اَج قلَم تقدیر اَزَل دی دین لگی کی جھڑکاں
کُنّ اوگھاڑ جدّھروَل دیکھاں پَون دُکھاں دیاں بڑکاں

کل نہ نام دُکھاں دا جاناں اَج رہی ہو بَندی
کیہی لایّو لاونہارے واہ واہ حیرتمندی

لَکھ لَکھ چاؤ میرے کل دِلوچ بھُل گئے اَج سارے
روہڑ گئے وِچ بحر نشے دے مستی بھَرے نظارے

گل کھلیندی مَیں وِچ نازاں اَج نتانی ہوئی
تے ایہ اوہ بیماری ناہا جِسدا دارو کوئی

گل عاقِل تے اَج دیوانی بے وس میں بیچاری
کار میرا کل لعبت بازی تے اَج گریہ زاری

گل خوشیوں مَیں وچ جمعیت ہس ہس وقت وہائے
غیر مُرکّب حرف نصیباں ہُن کیوں جوڑ دکھائے

اَج ارادہ رَنج رَنج رووواں وَگ درداں دی وائے
رَس رَس وَس وچ دل دے دردا رووون دے دن آئے

نواں قضیّہ سر تے آیا کدی نہ ڈِٹھّا سُنیا
کڈھ کدورت دل دیاں اکھّیں آب صفا اَج پُنیا

موسم گیا بہاراں والا وقت خزاں دا آیا
نواں سیاپا نَویں تگادے رات سونہیا پایا

پچھلے روز خوشی دے ویتے غمدی واری آئی
تازی سُنب وَجایا بِرہوں درداں فوج چڑھائی

باپ میرا جے مُلکاں والا روک نہ سکدا مُولے
کون چھوڑاوے اِس دُکھ کولوں کہڑا عرض قبُولے

جھُور دِلا کر گریہ زاری وقت غماں دے آئے
روونداں مَرجانے ویلے نَین رہن پچھتائے

وَین کرو تُسیں نَین تتی دے جَلو بلو دُکھ پاؤ
نَدیاں نیر پیاں کھُل جگروں روونديو رُہڑ جاؤ

تاہنگ لمّی تے آس نکمّی ساڑ کریسی فانی
وہندیاں اکھّیں نے نت کرنی غم دی دفتر خوانی

کردی رہی زلیخا ایویں دل دیاں دِل وچ گلّاں
آہوں لاٹ چھُٹی تس جاپے دوزخ وِچ محلّاں

دن سارا وچ غم دلگیری آہیں نال وہایا
سُورج ڈُبّا تارے نِکلے گِٹیاں جھلمل لایا

پہلی رات جو قبرے والی سر اُسدے تے آئی
مُنکر اَتے نکیر غماندے حاضر سوز جُدائی

باندیاں رخصت ہو ہو گیّاں ہور سہیلیاں سبھّے
رہی زلیخا درداں لُٹّی صبر گواچا لبھّے

لبھّ تھکی اوہ ہتھ نہ آیا اُڈیا دُور ودھیرے
جال کھلارے کر لکھ چارے اوہ وگ گیا پَریرے

ہتّھ پساریاں دِسّے ناہیں رَین اجیہی کالی
نِیند نہ آوے تپدیاں اکھّیں دِھیریاں دیوچ لالی

رَڑ کے زخم نہ سَوون دیوے کدا یہ درد سوکھالی
نین وگن دو ساوَن جھڑیاں تَر ہوگئی نہالی

لاٹ برہوں ایہ جالی بالی ہنجّہ نہالی گالی
مقصودوں ہتھ دوویں خالی لیکھ کڈھن بدفالی

صبر گیا وچ قبر پیا ہُن خبر کیا کی ہونا
ایہ اکھّیں پُر ککھّیں ہویاں سال لکھّیں بہ رونا

قطرہ قطرہ اشک دُکھاندا تارو تار پرونا
چھُٹی لہر قہر دی نہروں جھول لہُو دِل دھونا

رات سَویں دُکھ نویں پئے نوں روندی زاروزاری
طرف فلک تک رورو کہندی مَیں طالع نے ماری

ڈِٹھے چرخ کھُلے سب تارے جِویں چنبے دیاں کلیاں
اونہاں دنداں دی ریس کرینڈے جنہاں جِنداں مَل وَلیاں

جھَلّ نسکّی بھار برہوندا ہُن آہیں چھُٹ چلیاں
دن سارا اَگ اندر جھلّی ہُن بھکھ لاٹاں بَلیاں

دِنے نہ دُھوں دِسایا اِسدارات پئی وَگ چڑھیا
گرد غبار بھری سو گرمی صبر وچے پئے سَڑ یا

لانبو شوق بَلے جَل دل تھیں دُھواں باہر آوے
سَڑ دیاں آہیں سینے وچّوں باہر کڈھ وگاوے

بلدی اگ گھتی چابرہوں وچ گوشے تنہائی
نیند حرام اونہاں وچ اکھّیں جنھاں بھاء جُدائی

دھوں آہیں گھٹ لیکھ سیاہی رات ایہا سوکالی
کرے تلاش علاج قیاسوں درد قضیّاں والی

یاد پیا سو کل دا حالا رسیا زخم ودھیرا
تیر کھُبّا سو کڈّھن لگی ہویا گھاء گھنیرا

کَل دے زخم لگائی مرہم چھیک گئے پئے دُونے
جھولی کھول کھڑی دُکھ منگن طالع رزق وہونے

مُشتریوں ٹُٹ ملی زُحَل نُوں قدر بلند اقبالی
آہیں سرد غماں دیاں بھریاں جسدے درے سَوالی

اوہا تیر برہوں دا سَلّے جِگر چھڈے رت لہراں
دَرد دُکھاں نے تَن مَن اندر کُٹ کُٹ بھریاں زہراں

چھاتی کُٹّے مَتھّا ٹھوکے پنجے وال اڑاوے
اکھّیں میٹ دندیڑک وَٹّے دندیں دند گھساوے

پیر پَسارے باہاں کھولے دل وچ فال وچارے
کدی اُٹھے کدی بیٹھے روندی آہ دریغ پُکارے

کدی سرہاندی کدی پواندی لِٹ لِٹ غشیاں کھاندی
صبر قرار نہ آوے دلنوں نَین مَلے کُرلاندی

جاں اکھّیں نُوں وہندیاں دیکھے رُوکرے دوہایاں
بس اَے ظالم آپے پہلے کیوں نیندر وچ آیاں

وَگورَگو ہُن رووو عُمراں جے نا مِلن دوائیں
چشمہ خُون وگے وِچ قبرے روز قیامت تائیں

بے آرام قراروں خالی ٹھور کہے پیشانی
واہ حیرانی سرگردانی مُفت گیاں ہوفانی

رات گئی کُجھ اِنہیں تگاویں جوش بھریدیاں کُوکاں
عشق دھری چنگیاڑی دل تے ہجر لگایاں پھُوکاں

اوہو صُورت حاضر کرکے اَگے چشم خیالاں
سرزانُو دھر اکتے بیٹھی دل گریاں تن نالاں

درد غماندے دفتر خانے دھر بیٹھی لے اَگے
کرے خطاب پیارے تائیں تیر جدھے چھُٹ وگّے

اے میرے محبُوب پیارے اے مقصود دِلاندے
مینوں روہڑ وگاون والے تیرے زخم نجاندے

اے میرے شب تاز لوٹیرے اے وچ دید سوہاندے
دیکھ تیرا رُخ نُور دَ مکدا تارے جُنبش کھاندے

اے وچ درد پئی دیا ویدا لُٹ لئی دیا چورا
کھوہ گیُوں لَے موہ گیوں تے باقی اجے نہورا

اے وچ خواب تیرے دیداروں دو عالم مُل تھوڑا
قامت تیرا وانگ قیامت مِثل نہ رکھدا جوڑا

اے جَیں عکس آئینے دل دے پَر قیدوں آزادہ
تے تُوں آپ قیامت قامت عکس قیامت زادہ

اے وچ نزع تکیندیاں سُفنے تیریاں وچ جُدایاں
ابرُ وقوس تیرے دو وَل تھیں کُوٹاں چار نوایاں

کی جاناں توں کِتھّوں آیوں کِتول قَصد اُٹھایا
راہ جاندے وَل گھت کمانوں مَیں پر تیر چلایا

خبر نہیں توں کِہڑے تھاؤں کِتھ ٹکانا تیرا
خبر نہیں توں کہڑی جِنسوں وگیوں ایڈ لوٹیرا

کی مَعلُم توں کِسدا پیارا پُرزہ کِسدے دِل دا
اوہا کون سُہا گاں والی توں جِسنوں نِت ملدا

خبر کیا توں کس زمینے رکھدوں شاہنشاہی
تڑف مریندیاں حال نہ پُچھدوں واہ واہ بے پرواہی

کی آکھاں گل کہی نجائے مَت مارَن سُن ماپے
خبر نہیں مَیں ہاں یا ناھیں یا ہیں تو ہیں آپے

جَے میں تیں وچ فرق نہیں تے کی ہے درد جُدائی
جے توں ہور تے مَیں شَے کائی آخر راز کیائی

دِلدا شوق اشاریوں کردا دَمدَم راہ نمائی
مَیں دُکھ بدی کدُورت ہوساں توں سُکھ خیر صفائی

یا مَیں عشق تیرے دے زخموں قطرہ ہاں اِک خُونی
یا تُوں ظاہر تے مَیں مظہر حالوں گونا گونی

سچ ایہائی میں شے کائی توں سب نُور صفائی
ہر اعتبار نہیں کُجھ باطِل باطل سوفسطائی

تُوں کُجھ چیز سبھاں تھیں سوہنی تیری مِثل نکائی
میرے وَہم گُمان قیاسوں دُور تیری وڈیائی

نام تیرا جے مَعلَم ہووے وِرد کراں دِن راتیں
وِچ محراباں تیریاں دوہاں پڑھاں دُعا صلواتیں

تیغ چلایّو تیز نظارہ پھَٹ گھتی ناتانی
خبر نہ پچھی مہر نہ کیتی مَیں سر کیا وہانی

روندی دیکھ نہ دھرتوں چایّو ایہ کیا بے پَروایاں
سودے عشق تیرے وچ جاون مَیں جہیاں وچ سایاں

زُلفاں دی زنجیریاں والے پیچ گئیوں گھت بھارے
اک وَل کھولاں دوتن پوندے دسن نہ پاونہارے

جان وکائی واؤ دے دَمیں زُلفاندے زنجیریں
مار گئیوں پر عُذر بہانہ کہیو نہ کا تقصیریں

گُذر گئیوں وِچ اکھّیں دِلدے ہوتلوار فولادی
نکل گئیوں پَر مُورت رہیّا واہ تیری اُستادی

ہتھوں چھُٹ گئیوں جے میرے دل وچ دھسیوں کاری
نَین تیرے اوہ جھوکاں والے واہن جگر کٹاری

اوہا صُورت سوہنی تیری رس مس رہی کلیجے
نین دوترک لوٹیرے پہتے اس صورت دے بھیجے

اُچّا چیت برہوندے رَن وچ مَیں تیرے ہَتھ آئی
واہی تیغ دریغ ریہا پر موڑ نہ ہور وَگائی

جان رہی پَرغم دی دھارے مُرغ ادھا گل کٹیا
اندر دُکھ تڑفدی رہیّاں زہر تلی دھر چَٹیا

مَیں بھر نیند دُکھاں دی سُتّی توں سُتّی نوں پھٹیا
توں کر چُور کلیجا میرا کی کھٹیا کی وٹیا

میل دو گوشے ناز کمانوں تیر گیئوں جڑ کاری
کھُبّا تیر ریہا وچہ دلدے مار نہ پار اوتاری

ناہ اوہ زخم اجیہا لگّا مَر جاندی اک واری
تے نا آس علاجوں رہیّا عُمر لبھاں جے ساری

کر جا اکدوں اک دووَل تھیں میں سَو عرض گزاری
تیرے کنّ نہ پیّا آخر میری گریہ زاری

گُذریوں کر بیمار اجیہی پٹ اُراروں پاروں
نا بیمار سکے چھڈ ایہ دُکھ نا رکھ سکے پیاروں

کی کرناں سر دھرناں بنیاں ہدیہ ہئی اُس یاروں
روگیاں روگ لُٹے خود جسدی زُلف سیہ دی تاروں

تیری نظر لگی وچ سُفنے خوشحالی پر میرے
واہ تاثیر نَظر دی تیری دُکھّاں نے سُکھ گھیرے

اُلٹ نصیباں رُخ بدلایا دَم وچ ہونی ہوئی
باجھ تیرے دیدار پَلک بھر ریہا علاج نہ کوئی

کِویں کہاں وچ نَین میرے دے گُذرا کھّیں تک حالے
پیر دھریں وچ میریاں اکھّیں ڈراں پَون مت چھالے

بھکھ لَوندے وچ میریاں اکھّیں نَین جلَن وچ بھاہیں
پیر رنگیلے نازک تلیاں ایہ جھل سکدیاں ناہیں

ٹھنڈی نیند نصیبوں منگاں جے اوہ مِلے کدا ہیں
اکھّیں فرش وچھاواں اسدا قدم تیریلے راہیں

بخش میری بے ادبی جو مَیں نقش تیرا دل دھریا
ایہ پُرخار مقام نہ اُسدا سوز اَلَم تھیں بھریا

آخر باجھ تیرے دم کائی میں کٹ سکدی ناہیں
دم دم کُٹّ نمک بھر دھردا برہوندے وِچ گھاہیں

مل مینوں تے ایہ وَیرانی دیکھ میری خود اکھّیں
مَیں ترہائی اَوجھڑ چلّی تڑف مَراں وچ بھکھیں

کیوں مُڑ خبر نہ لیّو میری دھر چنگیاڑی کِکھیں
مَیں دیدار تیرا رَج دیکھاں مُلّ مِلے جے لکھیں

مَیں مر چُکّی بس کر چُکّی دِلا دکھوں گھُٹ چکّھیں
توں یار اخود دیکھ دکھاں نوں اجے دریغ نہ رکھیں

وَل چھَلّ یا دنہ مینوں کائی دل سادہ کی جاناں
عِشق تیرا بدا بھار قیامت میں پر کرے دھگاناں

ایویں روندی وَین کریندی قضیے کرے کوسالے
گِنے ستارے آہیں مارے خاک لوے سر ڈالے

رَین نہ سُکّے نین نہ سُکّے چَین نہ ڈُھکّے نیڑے
غمدیاں آہیں گھٹدیاں ناہیں کیتیاں غمدے جھیڑے

بال البنے دل تھیں کڈھے دردیں رات وِہائی
مُرغ صبح پر جھاڑ وَجائے کردا کُوک دُہائی

چَپو بولے مِٹھی بولی تے چڑیاں چچلایاں
بیدرداں دیاں غفلت خوابوں اکھّیں اُگھڑ آیاں

دردجنہاں دل سولاں جڑیاں انہاں نوں نیند نکائی
دم ٹھنڈا بھر اُٹھ زلیخا دندیں جیبھ دَبائی

اُٹھ سویرے اکھّیں دھویاں اشکوں مَیل اُتاری
پانی بُک اولار دو رُخ تے کِیتی پردہ داری

مَت کو دیکھے وہندیاں اکھّیں رازمتاں کھُل جاوے
لب ہسدے وچ باطن روے دلنوں صبر نہ آوے

صبر گیا جَل لاٹ برہوں تھیں دل جلیا وِچ درداں
تے اس چہریوں رنگت بھریوں درد اوڈیندیاں گرداں

ایہ اَنجان کھلا رو برہوں آن کھلاریاں نرداں
بازی ہار دتی دم پہلے داد بھری دم سرداں

ایہا حال ریہا دن کائی ایہا درد جھوریواں
ایہو دِن تے ایہو راتیں ایہو نِت سڑیواں

بلک سوایا ہوندا جاندا دِن دِن غم دو چنداں
تاں جوتھوڑیاں وِچ دناں دے درد گھتی وچ بنداں

رات دِنے وِچ حیرت رہندی جیبھ دَبا وِچ دَنداں
اکھّیں تپدیاں مالا جپدیاں زرد ہوئے لب خنداں

ہُن غم دل تے جوش لیائے جھُلّ دُکھاں دیئے وائے
رنگ برہوندے تداں سوہانڈے جاں پردہ اُٹھ جائے

پَردیاں دے وچ ایہ رنگ خُونی رہن نمول دبائے
پردے جانھ رنگے اس رنگوں پھیر نہ چھپن چھپائے

دریافتنِ مُصاحبان زلیخا عادات وحالات وَ یرامُخالِف طبع وَی وگمان بُردن ہر یکی بچیزے ووَاکردن دایہ گرہِ رازازدلِ وَی

عِشقوں تیر وَجے جِتھ کاری رہے نہ زخم لکایا
تدبیراں دے پَردے اندرایہ دُکھ کدی نہ آیا

عِشق ایہاوچ ککّھاں آتش بھکھ بھکھ لاٹاں مارے
عشق لکایاں لُکدا ناہیں آخر جوش کھلارے

آپ زلیخا عِشق لوکاوے دلدا بھیت چھپاوے
پَرایہ کویں چھپایا جاوے کد پردے وِچ آوے

وچّے وچ دل لانبولاوے دھواں نہیں دِکھلاوے
جے اوہ دُھواں نہیں دِکھلاوے لاٹ کدی چھُٹ جاوے

برہوں ویل لگی وچ دلدے اشکوں پانی پایا
ایہ ووھ سر چڑھ گئی درختیں حال سبھا دِسیایا

کدی کدائیں سیّاں ڈِٹّھے نَین دونہراں وگدے
ہتھ پلّو ایہ بیٹھی پونجھے چھُری گھتی وچ رگدے

کدی کدا ہیں آہیں کردی باندیاں نوں دِسیائی
ٹھنڈے ساہ بھرے تے جاپے اسدا راز کیائی

کدی کدی وچ ادھیاں راتاں وَین سُنے ہمسایاں
ڈِٹھی کدی سروسر پٹدی کاریہاریاں دایاں

ڈاواں ڈول رہے نِت بھوندی خالی صبر قراروں
کھاون چھُٹا پیون بھُلّا کم بولے گُفتاروں

ہتھ مَلے تے پچھوتاوے اکھّیں نیند نہ آوے
خُشک لباں تَر اکھّیں دوویں کھیلن مول نہ بھاوے

تے اوہ چال نہ ڈیل سوہاویں نا اوہ ناز نہورا
تے اوہ خوشی نہ لبے تبسُّم دل نوں چَین نہ بھورا

نا اوہ شیریں گلّاں رہیّاں نا اوہ شوق لباساں
نا کُجھ فرق سجھاپے اسنوں سُندس وچ پلاساں

راتیں خبر نہ کی کُجھ حالا دِن وِچ حال اُداسی
ہر دم نمّوں جھان دِسیندی تے ہر وقت نراسی

نہ اوہ چمک منوّر چہرے نہ اوہ لبدی لالی
نہ اوہ چَونپ نہ شوخی ہاسا سرمیوں اکھّیں خالی

نہ اوہ غمزیوں وِنگے ابرو لِفدے نظری آئے
نہ اوہ اُنگل ٹھوڈی اُتے رکھ رکھ سخن سُنائے

نہ اوہ ہس ہس لاڈیاں کردی دائی دالڑ پھڑدی
نا اوہ نال خوشی خوش ہوندی نا غُصّے ہولڑ دی

نہ اوہ اک تھاں پکڑ ٹکانا بہندی اک دوگھڑیاں
ہردم دِسدی دُکھّیں جلدی نَین وَساندے جھڑیاں

بوء کباب دلیدی پاون آہیں نال کنیزاں
ایہ کا آفت استے وَرتی کر کر کہن تمیزاں

اک کیہا سو سوہنی وڈّی اسدا حُسن دلارا
چشم گئی کر زخم کیسہے روگ ایہا سو بھارا

اِسنوں نظر کسے دی لگی حال رہے ویرانہ
بھاری نظر خدنگاں والی کیتس پکڑ نشانہ

اک بولی کسے جادو کیتس وَیری نے گھت جڑیاں
دیوٗ پری داسایۂ ہوسی ہور کہن دو کھڑیاں

گُجھ بیماری ہوگ نہانی اک ایہا فرماوے
اک کہے بِن عِشقوں مینوں کائی نظر نہ آوے

میں ڈٹھّا خود وِچ ورتارے ہوندا ایہو حالا
اوّل ایہا عشقے والا عاشق مِلے نوالہ

اچّا چیت جھروکے وچدی شوخ کوئی دِسیایا
بے تقصیر سٹی کر گھائل پھیر نہ دید کرایا

جے دِلبر مُڑ مِلدا رہندا ناپوندی وِچ درداں
گیا نہ زخم نہ دارو مِلیا ایہ روندی سرگرداں

دوجی کہندی سچ ایہائی پَرتوں تھوڑی بھُلّی
ایہ کا خوابے وِچ خیالے عِشق اندھیری جھُلّی

موہن ہار دِسیندا ظاہر ایہ کردی سوچارہ
لَیندی کھِچّ قدَم وچ اُسنوں آخر گھت نظارہ

کون ہوندا رُخ دیکھ اِہدے نوں آن نہ ہندا بَرُدہ
ایہ گُجھ سِرّ خیالی ہویا تے ایہ رکھدی پَردہ

جے کدی کسے جھروکھے وِچدی اسنوں دِلبر دِسدا
وِچ جھروکھیاں باریاں رہندا چشم سَنے دل اسدا

ہُن ایہ کسے جھروکھے دیول تکدی دیکھی ناہیں
انہیں اکھّیں محبوب نہ ڈِٹھا اسنے نال نِگاہیں

ایویں کرن وچار کنیزاں اسدیاں دیکھ ادائیں
پَر گُجھ نال یقین نہ پایا کی ہویا اس تائیں

دائی اک سیانی سب تھیں واقف وَلاں چھَلاں دی
محرم مُڈّھوں اِنہاں گلاں دی سیونہار سلاں دی

ٹُٹّے جوڑ دیکھاوے شیشے وِچھّڑیاں نُوں میلے
چھڑک گُلاب گیاں نوں ہوشوں بخشے سُرت سویلے

روندیاں چاء ہساوے پَل وچ یاراں یار ملاوے
مویاں گیاں دا مَنتر پڑھ پڑھ سُفنے روپ دیکھاوے

گجھّے درد جنہاں نوں لگدے انہاں کرے غمخواری
رُٹھے یار پلیں آمیلے کر کر مِنّت داری

زخم جنہاں لگ جاون سینے مرہم لاوے کاری
تے جِنہاں راز کھُلن دا جھورا کردی پردہ داری

ہلّے ہوش قدَم تھیں جِسدے اُسنوں فن سکھاوے
تے جنھاں منور ہتھوں چھُٹ جاون بانہنے پھڑ لیاوے

تے جنہاں چور چوراون جھُگا انہاندے رخت دواوے
جنہا ندا جگت نکائی واہر ورحم انہاں تے کھاوے

جنہاں دے روگ پُرانے ہوئے دیوے گھول دوائیں
تے جنہاں دردلانوچ ناہیں انہاں نوں کرے سزائیں

روونديا ں بہ اکھّیں پونجھے ہسدیاں دنداوکھیڑے
تے جنہاں جھگڑے برہوں والے بیٹھ نیاؤں نبیڑے

جنہاں نوں حال اُداسیاں لگن اونہاں دامن پرچاوے
تے بیماریاں جنہاں قدیمی روگ چھنڈے پُن پاوے

رات جنہا ندے سفنے اندر آون شکلاں نُوری
اوتھے عقل اہدی بھی ڈُبدی ویدن کرے نہ پُوری

تے اس آپ جوانی ویلے خوشیاں ذوق ہنڈائے
سیآں جیاں دے نظروں بیڑے روہڑ گھتے دریائے

وَل چھَل یاد برہوندے سارے تے سب دردلاندے
اسنے نرمیاں گرمیاں والے ڈٹھے وقت وہاندے

تے ایہ آپ کیاں موہ تھکّی اس موہ گئے ہزاراں
عِشق مجازی اسدے اَگے حِفظ سَبَق دَس یاراں

پَر اوہ شُعلہ جالن والا ڈِٹھّا ناہ کداہاں
تے کدی انہاں تگادیاں اندر لاء نہ تھکّی واہاں

اسنے ڈٹھّا حال زلیخا چال وضع رنگیلی
اوہا بھکھدالعل بدخشاں اَج زرنیخوں پیلی

جاتس عِشق نشانہ وَجّا لگ گیا سوکاری
اوسے دے ایہ وچ قضیّاں کردی گریہ زاری

شوخ اکھّیں دا وگیا کائی ناوک غمزے والا
اوہا اِکّو کاری آیا بدل گیا سو حالا

جا بیٹھی اوہ پاس زلیخا گھول گھتی مَیں واری
اے میری فرزند پیاری سُن لے گریہ زاری

حال تیرا مَیں ظاہر ڈٹھّا دیکھ جلے دل میرا
تُوں اوہ مینوں نظر نہ آویں نا اوہ چالا تیرا

غمزے شوخیاں ناز ہولارے تَیں وچ دِسّن ناہیں
دیکھ رہیّاں مَیں ہو دیوانی صبر نہ مِلے کداہیں

کِدّھر گیاں بانکیاں چالاں تے خوشیاندے حالے
ایہ دولب کیوں زردیوں رنگے بھرے تبسُّم والے

کِتھّے گیّاں تیریاں رمزاں تے اوہ نازاشارے
رَسُدیاں شہد کلاماں نازک اُٹھ وَگیاں کِت کارے

مَیں قُربان مَیں اوہو دائی پلیوں جِس کنارے
گود جِدھی وچ نِکڑی ہوندی خوشیوں وقت گُزارے

تے مَیں جان جگر دی نذیوں تینوں آب پِلایا
تے مَیں تیرے بَیٹھن کارن دِل تھیں فرش وچھایا

شِیر بھرے دوحوضاں دے وچ سَوْ وَن وقت سُلایا
جاں تو جاگی وانگ نصیباں ہَس ہَس کے گل لایا

شِیر میرے تھیں وَڈّی ہویّوں مہر میری وچ پلیوں
سچ کہہ راز چھُپا نہ میتھیں کس آتش وِچ جلیوں

کِسنے تینوں کملی کیتا درد کِدھے وِچ پیّوں
خوشیاں کردی نازیں پَلدی کس آفت جھَپ لیّوں

کیوں مَرمُگیوں کی کرچکیوں ہویوں حال آوارہ
دُکھّاں بھریئے کیسر تَرُیے روگ لگا کی بھارا

کِس قاتل دیاں اکھّیں قاہر وِنّھ گیاں دِل تیرا
کہ کِسدی ایہ دھاڑ تَڑُٹھی ہے اوہ کون لوٹیرا

کِسدے نَین گئے کر گھائل بڑے تاثُّر والے
کِسدے شوق پلائے تینوں بھر بھر غموں پیالے

کِسد یاں مِژگاں نیزے واہے سلّ دوسلّو کڈھے
چَین خوشی دے بُوٹے ویلاں کَرْ دکِدھی وگ وڈھے

کِس دیوانی کیتا تینوں کِسنے وار چلایا
کِس تعوِیذ ولاون والا تینُوں گھول پلایا

پڑھ پڑھ منتر برہوں والے کِسنے لونگ سونگھائے
کِسنے تیرے لُٹن کارن غارِیں چلے کمائے

کِسنے نعل دھری وِچ آتش نقش مجّرب والی
دل تیرا کر نعل در آتش کیتیوں عقلوں خالی

تے کِسنے بہ وگدے پانی پھوک عزیمت پائی
ایہ چیٹک دی چاٹ اچانک چا تیرے چِت لائی

پڑھ سَتونتیں دھاگے اتے پھوک گنڈھیں کس جڑیاں
نقّاثات عُقدَ دیاں سَحرہ تئیں سر کیوں وَگ چڑھیاں

پا سُرمہ پڑھ اسمِ جمالی کِسنے نَین دیکھائے
پُر تاثِیر نَظر تھِیں تیرے زخم جِگر وچ پائے

اَیت نو چندے چٹے مُرغوں کس ظالم رَت وَرتی
تے کِس نقش لکھے ست ناری لِکھ دبّے وچ دھرتی

تے کِسنے شِیرینی کائی تینوں پَھوک کھلائی
تے کِس خاک قدَم چَپ تیریوں چا سر بیٹھ دَبائی

پڑھ آیات بَقید موکّل کون تیرے سر دھایا
تے کسنے ایہ جڑیاں والا جال مہاں گل پایا

غَلَّقتِ الاَبُو ابوں پچھّے کِسنے کارن یاری
هَمَّتْ بِهٖ سَن هَمَّ بِهَا پڑھ پھو کیاست سَوواری

هَیْتَ لَكَ دا خَلوت اندر کِسنے وِرْد کمایا
کر کارا کُجھ ایڈک بھارا کِن تینوں دُکھ لایا

کون بندہ جِس کیتیوں بندی اے فرزند پیاری
تے اوہ رنگت رُخ تیرے دی کِسنے لئی اودھاری

کِسنے لُٹیوں کِس پھَٹ سَٹیوں جان تیری کس مُٹھّی
نَین کِدھے وگ پئے تیرے پر جنہاں پَلک وچ کُٹھّی

کِسد یاں زُلفاں کُنڈیاں ہو ہو دل تیرے وچ پھَسیاں
کِسدے غموں دو چشماں نازک رہن سرشکوں رسیاں

صاعق برق دنداں تھیں کسنے تئیں پر شُعلے جھاڑے
ایہ سِینے وِچ دس زلیخا کِسنے زخم اوگھاڑے

کِسد یاں لباں دوشیریں تیتھیں قول گیاں کر پکّے
ایڈک صدمہ کس تھیں پایو جَیں دِل دیکھ نسکّے

کسنے ہوش لُٹائی تیری لُٹ لیوں کس دھیّا
ایہ دوئین تیرے کیُوں وگدے کہ کی پیا قضیّہ

دَس زلیخا رکھ نہ پردہ کراں تیری غمخواری
تے جے حال نہ کہیں زبانوں کون کرے مُدکاری

میرے نالوں وَدھ پیاری کون کوئی ہے تیری
تِیجا ہور نہیں وِچ کوئی مَیں تیری توں میری

جے تُوں مَینوں دردنہ دسّیں انت دسیں کس تائیں
بھیت اوگھاڑے باجھ زلیخا ہونھ نہ دُور بلائیں

بھیت دلیدا پھول پیاری کر کاری دِکھلاواں
جے اوہ پنچھی چوگا پایا تیرے دام پَہاواں

تے جے ہوگ پری دا جایا یادعزیمت مینوں
پڑھ پُھوکاں اوہ حاضر ہوسی چا پکڑاواں تینوں

جے ہوگ فرشتہ کائی بَہاں وِچھا مُصلاّ
لاہ اسمانوں نال دُعائیں تیری کراں تسلاّ

جے پیدائش خاکوں آبوں تاں بھی کم سوکھالا
گھڑی پَلک وچ سد منگاواں پیویں وصل پیالا

جے اوہ شوخ طبع دا کرڑا منتر یاد بتھیرے
موہ دیاں دل حاضر ہوسی ہتھ بنّھ اَگے تیرے

سارے درد گئے بہ دائی ویدن نال سنائی
تے اسدے دُکھ کٹنے کارن سَو تدبیر بنائی

کاش کنے درمان نہ دسیا کارن اس بیماری
سُورۃ یُوسفؑ دا دم کرنا پڑھ اسنوں اکواری

بول دھیّا تُوں کھول قضیّہ دُور ہوون دُکھ تیرے
جِگر تیرے دیاں زخماں والی مرہم ہے ہتھ میرے

گَپّ چھَڑَپ جو دائی والی سُنی زلیخا ساری
پئی امید جو ہوون لگّی درد میرے دی کاری

سچ کہاں از ماواں ایہ بھی بھیت اوگھاڑاں دِلدا
کو ینکہ کاری کر دکھلاوے یار دِساوے مِلدا

حال سُناون لگی جسدم چھُٹ گیّاں سو آھیں
رو رو کے پیراہن بھِنّا کہندی اُبھے ساھیں

ناپُچھ ماں مَیں کی کُجھ دَسّاں کِسدا نام سُناواں
کِن لُٹّی مَیں کس نے پھَٹّی جُرم کِدھے سر لاواں

کون کَہاں اوہ کِہڑے تھاؤں کِس دھرتی داوالی
کِتُوں رہندا کتھّے بہندا کت پتّے کِس ڈالی

کِسنے جایا کتھوں آیا لُٹّن نوں گھر میرا
کتھے پَلیا کِسنے گھلیا مَیں سر چاہڑ لوٹیرا

کون کہاں اوہ کون نہیّوں باہر کون مکانوں
کون کوئی میں کون کہیندی کی کر کہاں زبانوں

خاکیاں تھیں لکھ پا کی اُسنوں پَریاں گنوں پَرایا
تے اُس جیہا وچ فرشتیاں نا سُنّنے وِچ آیا

کی دَسّاں میں دس نسکدی دسّن جوگ نرہیّاں
دَسّن دے اوہ لیکھے والیاں ڈوب گیا خود وہیّاں

کاش نہ کیوں میں دیکھن ویلے دوڑ اوہدا لڑ پھڑیا
جدوں اچانک آ گھر وڑیا دِل میرا لُٹ کھڑیا

کی آکھاں اوہ کتھوں آیا پھیر کِدھر مُڑ دھایا
تے اوہ کون ٹکانا ہوسی جِس وچ رہے سمایا

اسدے لائق زمیں فلک تے تھاؤں کِتے کد مِلدے
جھوٹھ کہاں جے کہاں نتھاواں تھاؤں اوہدا وِچ دِلدے

پَر اوہ جاں تے دل وِچ آیا تھاؤں اِس دلدا ناہیں
دِل بھی گیا ہتھوں تس دن داہُن مُڑ مِلدا ناہیں

مَیں بے کیف ڈِٹھا اوہ دلبر کویں کہاں کیفیت
مَت کو وہم کرے اوہ ناہیں جاہل ہے بدنیت

جے اوہ کائن نہیں مکّون صُورت نازاں والی
آخر کویں سمائے برزخ عالم وِچ مِثالی

مَیں ہاں محض عدَم اوہ ہستی اوہ باقی میں فانی
مَیں مَعقُول خفی وچ ثانی اوہ محسُوس عیانی

اوہ مشہود مشاہد آپے مَیں ناہیں شَے کائی
مَیں مُقَیّد ہاں اعتباری مُطلق اوہ صفائی

کِسدا حال پُچھیں تُوں مَیتھیں مَیں عاجز کی جاناں
میرے وہم گمان خیالوں اُسدا دور ٹکاناں

جاں میں ڈِٹھا دیکھدیاں ہی مَیں ہورہیّاں بَردی
دائی پاس زلیخا روندی رو رو گلّاں کردی

وِچھڑیاں دا مِلن سوکھالا ایہ اس تھیں دُکھ بھارا
جسدا نام نشان نہ ظاہر حال کہاں کی سارا

جیُوں جیُوں سُفنے اندر آیا نازک رَمزاں والا
کھول زلیخا دائی تائیں آکھ سُنایا حالا

سُن دائی وِچ حیرت ڈُبی کُجھ سِر پیَر نہ آیا
کُجھ تدبیر نہ کھُلی ظاہر انت ایہا فرمایا

بَس دھیا چھڈ وہمی جھیڑے مفت نہ مر ہو کملی
ایڈ خیالیں خوابیں ڈُبدے مست اِفیمی عملی

وہم تیرا اضغاث احلاموں جوڑ اشکال لیایا
توں طفلک اوہ سچ کر جاتا اپنا آپ گوایا

لکھ ہزاراں خواب اویہی وقت نوقتے آوے
عاقل کون جو اسدے تائیں وِچ خیال لیاوے

وچ قُواء بَدَن دے رکھدا وہم سِپہ سالاری
جِتّوں وہم دَھرے رُخ اُتول وَگے طبیعت ساری

کوڑا نقش خیال تیرے وچ وہم تیرے گھڑ دھریا
توں ہُن اُس اَنہوئے نقشوں درد بھِنّا دِل بھریا

جِس شَے تے تُوں عاشق ہویوں اوہ ناہیں بِن تیرے
خارج وِچ وجود نہ اُسدا بھاویں لکھ چوپھیرے

وہمی نقش مجسّم نُوں توں کرکر مَشق پکایا
جھوٹھا نقش دمانے دھریا کاہوں کوہ بنایا

دامن عقل سدا پھڑ جھبدے وہم اُڈیسی آپے
جاں لگ عقل نہ کرے دلالت تینوں کُجھ نہ جاپے

جھوٹھی خواب ایہائی بی بی اِسوچ سچ نہ بھورا
کھاون پیون چھوڑ دتو کیوں گیا تنوں چک زورا

کہے زلیخا جھوٹھیاں تائیں آون جھوٹھیاں خواباں
مَیں سچّی دی خواب نہ جھوٹھی جھوٹھ پلّے کذّاباں

وہمی نقش میرا اَنہویا عقل تیری نے پایا
کافر عقل تیری لاچکڑ چاہے شمس چھپایا

وہم بیچارا نقش اجیہے کد گھڑ سکے کدا ہیں
عکس صفات حُسن تک جِسد ے خود اُڈسکدا ناہیں

اوہ بے مثل اجیہا سُورج پردیاں تھیں اگ جھاڑے
عقل وہم جے اُڈن اوہدے وَل دوہاندے پَر ساڑے

جے ایہ سُفنہ جھوٹھا ہوندا کیوں کرد اغم ہلّے
ایہ تاں کائی سچیاں رمزاں آن پیاں میں پلّے

دائی کہے نہیں جے جھوٹھی تاں بھی ہتھ نہ آوے
ہتھ نہ پہنچے جس مطلب نوں جھب عاقل ہٹ جاوے

کہے زلیخا جے وَس ہوندا کیوں ہوجاندی بیرے
کویں ہٹاں کُجھ چارہ ناہیں وَس نہیں ہُن میرے

ایہ ہے وہم دِلوں چھڈ اُسنوں مُڑ دائی فرماوے
مَن پَر چاء وچ کھیل سیانڈے وہم دلوں اُٹھ جاوے

اوہ کہندی توں آپے وہمی فہم سُخن تیں ناہیں
ساڑ نہیں مَت وہم تیرے نوں ساڑ گھتاں وچ آہیں

وہم تیرا اک مُشت ککھاں دی تے ایہ عشق بَسُنّر
ہُن کیوں بھُل عزیمتاں گیاں سَیفیاں مَنّر جَنّر

اثر نصیحت کردی ناہیں جان گئی سودائی
سر نیویں ہٹ گئی پچھاہاں پھیر نہ کیہس کائی

بَلدیاں دیکھ برہوں دیاں لاٹاں اپنا آپ بچایا
جس لگیاں اوہ نس نسکی جلی وچے دُکھ پایا

جسنوں دُکھ اوسے نُوں درداں ہور کسے غم ناہیں
پالیاں چھوڑی خصم نہ چھوڑن جرے زلیخا آہیں

دیکھ دُکھاندا دوزخ بلدا دوڑ گئی اُٹھ دائی
جا طیمُو سے حال سُنایا غم دی چھُری وگائی

سُن طیموس پیا وچ حیرت نِیر چھُٹے دُکھ دھانا
جے ہے عِشق سچا دُکھ دیسی ہوسی زخم پُرانا

نظر علاج نہ آوے کائی کون کرے ایہ چارہ
رہی زلیخا وِچ غماندے دِن دِن حال آوارہ

دِن راتیں وِچ رووں گُزرے نیند کدی نہ آوے
لاٹ بلے غم سینے وِچوں ہوش کھسے غش کھاوے

لَے ہُن جھور دِلا دُکھ بھریا واٹ برہوندی لمّی
آئی خواب عذاباں والی ماؤں دُکھاندی جمّی

در بیان گُزرانیندن زلیخا سالی را در گریہ وزاری وفراق و بیداری

روز پنجاہ ہزار ورہے دا رات ایہا اجے باقی
دیہ اک جام صبر دا بھریا گھول گھتی میں ساقی

سال اجیہاں روزاں والا سر پر کُوکاں کردا
دیکھ غماندا وقت دوراڈا جگر جلے دِل ڈردا

رتّو رتّ رہے غم واسی پھردیاں جانھ بَہاراں
رنگ برنگیں وَسّدیاں دِسّن غم درداں دیاں واراں

ناگ برہوں ڈس گیا جگرنوں تے اَج پاس نہ راتی
زہر رستی متلوّن ہو ہو وِچ تریاق عِراقی

ایہا زہر چھوڑا وے بندوں توڑ اغلال اعناقی
جاں چقماق برہوں جھڑوگے سر پُرزے حُرّاقی

چیت

چڑھیا چیت چتاراں دلبر مینوں نظر نہ آوے
دِل وچ ہر دم اوہا وَسّدا نا وِچ چشم سماوے

مَیں تیری ہور ہیّاں بندی کیوں توں نظر نہ آویں
رچیج ریہوں دلے دچ میرے کِس تھیں نَین چھپاویں

تاہنگ تیری مَیں آکِت ویلے جھات گھتاں جِندواراں
بال اَلَنبّہ کتھے لُکیوں میریاں سُنی پُکاراں

مَیں جِس شَے نُوں میں کر کیہا وِچ ضمیر وچاراں
تُوں کر کہندی دُور وسیندی ڈر ڈر سچّ نتاراں

بیساکھ

کھُلّ بیساکھ پیاں گُلزاراں جھُلیاں باد بَہاراں
سُنبل شاخاں نال سوہانڈے توڑ زُلف دیاں تاراں

دِل میرے خَم زُلف تیری دے پائے پیچ ہزاراں
میں وچ پیچ پھَسی پھَس مرنا یار نہ لینیاں ساراں

گُل گُل دے سر بُلبُل روندی مالی دے گلزارے
تے مَیں لبھدی ڈالی ڈالی مالی دے چمکارے

جیٹھ

جیٹھ ہوائیں سِینہ ساڑن وانگ جھریویں یاراں
کون اوہا جِس مَیں غم گھتّی کس تھیں پُچھاں ساراں

اے محبوب محبّت تیری کیڈک آفت بھاری
صبر لُٹے تے ہوش لٹاوے جان کھڑے کڈھ ساری

دل میرے وچ توہیں آیا بہ بہ گھتّیں جھاتیں
ساعت بھر ہو ظاہر دیکھن نین میرے بہ گھاتیں

ہاڑ

ہاڑ مہینے سر پر گزری دُھپ وچھوڑے والی
سُورج غم دے ہڈیاں مغزوں کر دِکھلایاں خالی

شمس دوپیکر دے وچ سینے جیوں اَج چمکاں مارے
ایویں زخم تیرا اَج میرے سینے دے وچکارے

توں سُفنے وچ روندی تپدی چھوڑ گیوں کر بیرے
جے اکوار ملیں مُڑ واراں جان قدَم وِچ تیرے

ساون

ساون چڑھے بدل سر آہوں ندیاں نِیر اوچھالے
نَین میرے ہنجہ لہریں ڈبدے بحر فراق وچالے

آب سروں وَیہ رُہڑیاں یارا جند پَلک یا گھڑیاں
مَیں مَنّاں روکشتی باجھوں نَے ڈُوبو وچ وَڑیاں

کالیاں گھٹاں سوہایاں سر تے آہیں جوش کھلارے
یار مِلے مَیں بنّے لگدی مِلے پَلک وچ تارے

بھادوں

بھادوں بھاء میرے دُکھ بھارے تپے دماغ بُخاروں
روئے زمیں دا تختہ گلیا میری گریہ زاروں

روون دا ورتارا میرا نَین وساون جھڑیاں
مِل یارا مَیں تیرے باجھوں سختیاں پایاں بڑیاں

حال میرے دی مُشکل بھاری دیکھ کدی اِکواری
خوش اقبال اوہا جس تیرے جان قدَم پر واری

اَسُّو

اَسُّو آس دوراڈی مینوں روندیاں جُگ وہانے
سوہنے والیاں اکھّیں اوہا کوہندیاں زور دھگانے

دن روواں میں راتیں جھوراں تانے کراں سیاپے
دن ماتم میں رات قضیّے ایہ دوزخ سر جاپے

جے ہے عِشق تیرا بھلیائی مُلّ بہشت نکائی
جے ہے بُرا نہ دوزخ حاجت کافی اجر جُدائی

کتک

کتّک کٹک برہوندے دھانے مینوں لُٹ سدھائے
اوہ دلبر دے نین ترِکھّے وَگ دل کاری آئے

دیکھ لواں ہُن طالع اپنے مُڑ کد مِلے پیارا
کر گھائل چھل جاناں دَم وچ ایہ اسدا ورتارا

کر پھیرا دُکھ لکّے ہوئے مرکھیاں وِچ دُوری
سِینہ پُرزے جگر شرارے تَن مَن ہویا چُوری

مگھر

مگھر ماہ عمل دے پالے تیریاں واہ رضائیں
مُدّت جلی بلی میں دردیں ہُن تے آمِل جائیں

رُخوں نقاب اُتار کرَم تھیں سُفنے رُوپ دیکھائیں
کِتیوں گھیر گھڑی بھر پہلے نِیند اکھیں وِچ پائیں

میں تیری توں کس تھیں نسّیں کس تھیں گھتّیں پَردہ
پاس ہوندوں ایہ درد سنیندوں وا دردا وا دردا

پوہ

پوہ مہینہ ٹھنڈا چڑھیا جِگر ودھیرے سڑیا
لمی رات فراقاں والی یار نہ مُڑ گھر وَڑیا

گھر میرے توں پیر نہ پاویں دیکھ دُکھاں دیاں آہاں
ایہ آخر دُکھ لائے توہیں ہُن کیوں ہٹیں پچھاہاں

وید توہیں دُکھ تیرا مینوں مَیں تیری تُوں میرا
توہیں دولت توہیں مالک توہیں آپ لوٹیرا

ماگھ

ماگھ مگھائی دل دی آتش جان گئی ہو بیرے
جیوں جیوں کراں علاج دُکھاندا تیُوں تیُوں ہونھ ودھیرے

کرگھائل توں نا مُڑ مِلیا تے ایہ درد نہ مُکّے
کاٹھ ہویا سُک تَن مَن میرا ظالم نین نہ سُکّے

جے اِکوار مِلیں مَیں پُچھّاں بعد سلام دُعایاں
تُوں ایہ نَین میرے وچ کتھوں ندیاں توڑ وگایاں

پھگن

پھگن ماہ فراقوں روندی پئے اکھیں وچ روہے
واہ واہ عشق تیرے نے مینوں دُکھ دتے سُکھ کھوہے

ہُن ایہ اکھّیں سوندیاں ناہیں نیند گیوں لے نالے
آن دیکھا اوہ شُعلے نُوری کھُلیاں نیناں والے

دِل داخُون اکھّیں تھیں وہندا غمدیاں وگن کٹاراں
وِچ قضیّاں تیریاں روندی گئے مہینے باراں

اَیسے حال زلیخا تائیں سارا سال وہایا
نا اوہ کھُلیاں نیناں غالب نا اوہ یار دِسایا

جریا برس دلے غم بھارا طاقت رہی نہ زورا
اکھّیں پکّ رہن وچ لالی بدن گیا ہو کھورا

اِکّو سال زلیخا تائیں غمدے سوز وَبالوں
دوزخ دے وچ کٹّن نالوں بڑا ہزاراں سالوں

گُزریا سال اکاہرے غم دا ہُن دوہرے دی واری
وگی کلام دلوں دوحرفی طالع فال وچاری

ہو ثابت تے صابر شاکر سر پر سب غم چایا ہُن طاقت نے حالت بدلی سَڑ بَل حاصل پایا
نِتّ کرے فریاداں آہیں اللہ دے دربارے تاں اوہ یار مِلے وِچ سُفنے دیکھ لواں دِیدارے
قوس زبانوں تیر دُعائیں دن وچ لکھ لکھ واہے تاں اِک تیر نشانے وَجّا کُوک سُنی درگاہے

دیدن زلیخا بار دوم جمالِ یُوسفی را در خواب و از خود رفتن و در دیوانگی اُفتادن و پدر زنجیر در پالیش کردہ دَر حُجرہ انداختن

بھر ساقی دیہ دو جی واری تیز نشے دا کاسا خودی تکبر مان گماناں رہے جہنم واسا
سودائیاں دی حیرتمندی اَگے تھیں وَدھ جاوے کرے علاج تے پَوے قضیّہ دل وچ غم کھاوے
شکویٰ رنج پیارے والا قول سُنے اُٹھ جاوے پیماناں دے پکّے رسّے وَٹ ہتھیں گل پاوے
جے بولے تے بول نسکّے چُپ رہے رُہڑ جاوے دُکھ خریدے درد وِہاجے بحر فراقیں نہاوے
وصل منگے تے ملے وچھوڑا یار منگے تے دُوتی اِس منزل وچ ثابت ہووے اندر عِشق ثبوتی
ایہا منزل مُشکل بھاری اوکھیاں اُسدیاں واٹاں ساہ بھرینداں نظرے آون جگر جلے دیاں لاٹاں
برہوں سوز گدازاں لُٹّی ہجر ستائی ہوئی اوہ زلیخا مان تَرُٹّے نَین لہو بھر روئی
رات اِکّا اس اوہا جیہی کالیاں زُلفاں والی خُون بھرائے دامن والی وچ شَفَق دی لالی
ظالم دی اس قبروں آندی منگ اودھار سیاہی تے اک دوش اوپر لٹکائی کاہکشاں دی پھاہی
تے اس یار وَچھُنّیاں کولوں داغ لئے منگ دلدے نسر واقع پھاہ کھچ لیا نداسن دوویں پر ملدے
دھر بُرجاس جگر برجیسوں قوس دھری قُربانے دھو کافُور گھتے دُکھ زہرہ توڑ شَرَف میزانے
گور گھتے بہرام تلے دل جھاڑ رنگوں انگیارے قاضی چرخ تحیُّر اندر بھری نہ داد دوبارے
کارن عقل وبال فلک نے دھریا تیر کمانے تے ناہید سفید دنداندے رنگ رنگے کیوانے
نیرِّ اعظم دے وِچ ماتم پہنی رات سیاہی گُل ہوگیا چراغ فلک دا قُدرت واہ الٰہی

مینا کار حصار سماوے بھرے بُروج بلائیں
روہڑے تول ترازو جوزا دلو بلاء ہوائیں

زہر جراریوں سَن سرطانے حوت رُہڑی دریائیں
ہر شینہ بھیڈ کمان قدر دی ضربوں جلی ازائیں

نیلی چادر تان فلک نے جڑ جڑ شیشے لائے
کوہ قافاں تھیں رنگے ہوئے گل پیراہن پائے

جھڑیا رنگ شہاب مُہب تھیں وسیاوچ دلاندے
دچہ بنات النّعش سہاوے نکتیوں درد سہاندے

دھرے نگین انگشت دو پیکر خُونی نقشاں والے
دفتر درد منقش کر کے اہلِ جہاں سر ڈالے

جانوراں دیاں جیبھاں اوتے جڑ جرمُہراں لایاں
نیندا ندے وِچ مستیاں چایاں نا اوہ دیہن دُہایاں

ککُڑ دا گل شہپر بیٹھاں دھسیا شِیریں خوابوں
لَے وَل گئی تہجُّد خواناں نیندر روک ثوابوں

پیا مؤذن بیخود ہو کے غفلت بھرے حجابیں
خَیرُ النَّوم پکاریا سُفنے چشماندے محرابیں

لوک سُتے تے ہور کھیرو جنگل باش بلائیں
مچھیاں دی کُجھ خبر نہ مینوں کیا کرن دریائیں

اک زلیخا کلّی جاگے زانُو تے سر دھریا
سر خالی دانایّوں ہوشوں دل درداں تھیں بھریا

نیر وگاوے صبر رُڑھاوے اپنا آپ کھپاوے
تے وِچ درداں کھپدی جاوے رورو کے فرماوے

وا دردا اوہ کی شے ہوسی میں جس مار گزاری
واہ قسمت میں کیہے طالع ایہ کو یہی یاری

کِدّھر گیّاں اوہ وَڈیایاں میرے نازنہورے
برہوں مَیں پَر کیتے زورے درد وڑاں لے گورے

ایہا آہیں میری قبروں وگن قیامت تائیں
خاک میری تھیں پون پکاراں میں جل گئی ازائیں

دم کائی مَیں درد لُٹی دا اس دُنیا وچ واسا
تے اس حال خرابی والے مت کا مرے نراسا

جے دد بار نہ ظاہر دسّیں تے توں نظر نہ آویں
سُفنے دے وچ میرے کولوں کیوں ہُن لُکیا جاویں

جِسدن دا وِچ خوابے دِسیوں مینوں نیند نہ آئی
جِسدن دا تو چھوڑ سدھایوں مینوں سُرت نکائی

مَیں راتاں وچ گلّی بہ بہ پیش دھرے غم تیرے
میں جاگاں تے طالع سُتّے واہ واہ طالع میرے

طالع کولوں میں اج راتیں منگاں نیندا ودھاری
جے اوہ جاگے تاں مَیں سوواں میٹ اکھیں اکواری

کیہی کیتی مَیں نال پیارے بستر خار کھلارے
ایہا مینوں سون نہ دیندے دُکھ دیون سو بھارے

پہنچ کدائیں دیکھ پیارے دو چشماندے کارے
کیڈک زخم وجے دِل بھارے برہوں دے پیکارے

وَل وَل تیریاں درداں مینوں چا آتش وِچ پایا
بے تقصیر سٹی کر گھائل تینوں ترس نہ آیا

مار گئیوں کر چار گئیوں تُوں ٹکڑے میرے دِل دے
ہوئے زخم پُرانے دِلدے تے ہُن مُول نملدے

جے تو مِلیں مِلن گھاہ سارے ہور علاج نکائی
مَیں بلہار نہ مار فراقوں کر جا دُور جُدائی

ایہا اُسدی گریہ زاری غم ایہا فریاداں
تاں نیندر دا جھولا وگیا لگیاں مِلن مُراداں

روندی روندی اکھّیں اوتے جھمنیاں جھُل پیاں
دوویں اکھّیں میٹیاں گیّاں بنّھ قضا نے لیّاں

تے اوہ جیہہ ٹکانے آئی لباں ہلن تھیں ہٹیاں
نیندر نے آ زخم جگر تے بنّھ دیکھایاں پٹّیاں

اوہ آہاں دی مد چو الفی ساکن کر دِکھلائی
پیش دو زیر زَبَر دی لب تے مُہر خموشی لائی

ضم رہیاں دولباں فغانوں کسر دلوں اُٹھ دھانی
فتح ہویا اوہ کوٹ مقاصد چشم سکائے پانی

اکھیں ملیاں تے دل کھلا اثر دُعائیں ہویا
چشم سُتّی تے طالع جاگے خوشی جی غم مویا

تاں سُفنے وِچ دوجی واری اوہا شکل دِسائی
اوہو رمزاں اوہو غمزے ذرّہ فرق نکائی

اوہو ناز نہورا تازہ اوہو سَرو خراماں
اوہو شہد کرشمیوں رَسدا تَری بھِنے باداماں

اوہو کاریہاریاں زُلفاں لیندیاں لٹک ہولارے
اوہونُور رندی دی دوویں ٹھاٹھ چھڈن رُخسارے

اوہو لعل لباں رَت بھِنیاں دند شَفَق وچ تارے
نُورانی پیشانی اوہو بجلی دے لشکارے

اوہو طاق بھواندے دوویں دیہن اَدَبْ پرکارے
اوہو صاف برہوندا سیلا ابرو دے وچکارے

اوہو وید دُکھاندا آیا جس لائے دُکھ بھارے
اوہو یار جدھے وچ درداں رو رو وقت گزارے

اوہو لُٹ لیجاون والا مِلیا دُوجی واری
اوہو جسدیاں وچ قضیّاں کیتی گریہ زاری

دیکھ چھٹے گھاہ خون فوارے دَوڑ قدَم سر دھر دی
رو رو پکڑ قدَمْ دیاں تلّیاں عجز ہزاراں کردی

اے وَل دار کمنداں والیا محبُوبا مَیں واری
تیرے ناز کرشمیاں اوتے مَیں قربان بیچاری

جِیُون جوگیا جو کُجھ ہوگیا سُن لے دَرد کہانی
جے ناموئی مَیں مَرجانی توں مت خام پچھانی

مَیں پر تیریاں درداں باجھوں جے اک گھڑی وہانی
مَنصب عِشق حرام میرے پَرتے مَیں جندیاں کھانی

مَیں وِچ فرق تیرے دُکھ کٹے جان غماں وِچ ڈالی
جسدن داتوں پھٹ سدھایوں مَیں نائرت سمہالی

روندیاں خون جگر دا در دیں نین رنگے وچ لالی
نال تیرے غم برہوں والے دل بھریا ہتھ خالی

نین میرے پُرہنجہ جدایّوں جیوں اصداف لالی
وِچ فراق تیرے دے میری جان دُکھاں نے گالی

جِسدن داتُوں میرے اوتے غمزیوں وار چلایا
مَینوں صبر آرام تسلّی خوابے نظر نہ آیا

جِسدن دا مَیں تینوں ڈِٹھّا اپنا آپ بھُلایا
جِسدن دا مَیں تینوں پایا خودنُوں روہڑ وگایا

جِسدن دا مَیں تینوں جاتا جاتا ہور گوایا
جِسدن دا مَیں تینوں منیاں دِل تھیں غَیر اُڈایا

جِسدن دا مَیں تینوں لبھّا ہور سبھّا سٹ پایا
جِسدن دا مَیں تینوں پُوجیا پُوجا دا وَل آیا

جِسدن داتوں مَیں گھر آیا میرا ریہا نکائی
جِسدن داتوں مینوں لُٹیا درداں نے لُٹ پائی

جِسدن داتوں لانبو لایا میری جان جلائی
جِسدن داتوں ہتھوں چھُٹّا مَیں روئی پچھتائی

جِسدن دی توں میرے دل تے واہی ناز کٹاری
خون جگر دا آب دِلے دا ریہا اکھّیں تھیں جاری

جِسدن داوِچ سُفنے مَیں تے گھت گیوں چمکارا
تِسدن دا طوفان اکھّیں تھیں کھُل پیا سو یارا

مَیں وچ درد تیرے دے رَسِمس ہور نہ دَرد پُچھاتا
مَرن چنگا کر لکھ لکھ واری اِس جیون تھیں جاتا

دیکھ میرے دُکھ عاجز مائی جَنے تھیں پچھتائی
جِس دائی نے شِیر چُنگھایا دیکھ رہی سودائی

دردمیرے دیاں واراں پیّاں دیسیں خبراں گیّاں
شوخیاں میریاں توں لُٹ لیّاں روندیاں میریاں سیّاں

سر میرے تے سختیاں آیاں روندیاں دایاں مایاں
نین تیرے وگ روہڑ گوایاں میریاں سب وَڈیایاں

لکھ پناہ مَیں کون بیچاری تے وِچ کِس شمارے
وِچ محراباں تیریاں دُوہاں نیوندیاں کُوٹاں چارے

تڑف تڑف مَیں مَردی رہیّاں مَرنوں پَرے پارے
نین میرے دوروون ہارے ناسُکّے جَڑ مارے

جڑ سُکّی رس وہندیاں شاخاں واہ برہوندے کارے
تَن مَن ہویا جَل انگیارے نین وَگن دُکھیارے

وِچھڑ گیوں جدوں دا مَیتھیں جھات دیکھا وچ خوابے
آہ جلائی آں غم دے تابے اشک رُڑھائی آں آبے

ایہو تیریاں درداں والے مَیں دل رہے سیاپے
ہجر تیرے دے ایہا مینوں ماتم حال وجھاپے

نا مَیں موئی نا مَیں زندی پکڑ وِچے لٹکائی
سال پچھے ہُن کرم کمایوَ دِتی آن دیکھائی

تَیں پر قسم اُسیدی ایہا جِسدا ہیں توں بندہ
جسنے گھڑ زنجیر بنایا کُنڈل زلفاں سَندا

تُد سوگند اوسیدی جسنے ابروطاق نوائے
وِچ محراباں تیریاں دوہاں زاہد پکڑ جھکائے

تئیوں سونہہ اس سرجنہار ے بے عیبا سُلطاناں
جس لفایاں روغن دے دے تیریاں بھواں کماناں

دس جوانا نازیں بھریا رمزاں دے اُستادا
نُوری صُورت سِیرت والیا رعنا سَرو آزادا

حُکم اندازا نیزہ بازا شوخا تُند صیادا
شاہنشاہا بے پرواہا خوش قامت شمشادا

سچ کلام صباحوں صادق صاف گُہر دی آبوں
روشن نُوروں شیریں شہدوں خوشبو ناک گُلابوں

صدقوں بھری کذب تھیں خالی درد گواون والی
کون کوئی تو کہڑی کوٹوں کی تیں جِنس نرالی

وسیں زمینے یا اسمانے چند ہوویں یا تارا
یا توں سُورج یا توں بجلی یا تُوں کُجھ نیارا

یاتوں صِرف برہوں داشُعلہ یا آہاں دیاں لاٹاں
یاتوں داغ غماں داروشن یا فرقت دیاں واٹاں

یا توں عارِف مُنتہی دے نُور دِلیدا سارا
یا توں کوکب دُرّی کائی نُور و نُور پسارا

یافِیْ اَنْفُسِکُمْ دی رمزوں تیں وَل کرن اِشارا
یا ہَیں حالت منتظرہ دے دِلدا درد انگیارا

کی پیدائش کہڑی جِنسوں کی کُجھ ہَیں شَے کائی
کِدھر آویں پھیریاں پاویں مطلب تُد ھ کیائی

سُن اُسنے ایہ گریہ زاری انت ایہا فرمایا
مَیں ہاں خاکی آدم زادہ شَوق تیرے اِتھ آیا

جیُوں توں میریاں درداں اندر رو رو کریں دُہائی
اوویں مَیں بھی شوق تیرے دے سر پر آفت چائی

جے توں عاشق میرے اوتے میں کد عِشقوں خالی
ایہا دام میرے گل گو جھی تیریاں زلفاں والی

جے تیرا وِچ شوق میرے دے دردیں وقت وہایا
آخر میں وِچ شوق تیرے دے ہاں وِچ دردسوایا

جاں مَیں نال تیرے خود پہلے دِل تھیں سچیاں لایاں
میریاں لایاں تیں وَل آیاں تُوں لایاں مَیں پایاں

جے مَیں تیں وَل نارُخ کرداتوں کد مَیں وَل جھُکدی
جے مَیں تیرا حال نا پُچھداتوں دردیں مَر مُکدی

یادرکھیں مت میرے باجھوں ہورس نوں گل لائیں
عِشقوں ہرگز ہِل نہ جائیں ثابت قدم ٹکائیں

ایہ امانت عِشق اساڈا پُورا پار نبھائیں
سُٹ وچکار نہ ہاریں قولوں جاویں متاں ازائیں

دھرت اگاس کنہن جس بھاروں چایُو چائیں چائیں
ہُن اس تھیں مونہہ موڑ نہ جائیں ڈردی چھوڑ نہ جائیں

جے لایاں توں توڑ نہ جائیں جیوں کیُوں اوڑ نبھائیں
تے عِشقے نُوں لیک نہ لائیں داغ لگے نہ تائیں

جے وِچ عشق وگن سر تیغاں اُتوَل نظر نہ پائیں
اوکھیاں گھاٹیاں مُشکل پینڈے دیکھ نہ قدم ہٹائیں

دودم دے دُکھ جھلّن وَلّوں دل وچ ناغم کھائیں
بدخواہاں دے طعنیاں وَلّوں نا دِل فکر لیائیں

مَیں تیرا تُوں میری ہو کے تَن مَن خاک رلائیں
تے غیراں ول جھات نہ پائیں غیروں جان چھڑائیں

جے مَیں چھوڑ جھُکیں وَل غیراں مَیں نا مِلاں کدائیں
تے جاں تینوں میں نہ مِلیا تیرا واس بلائیں

اکدم دور نہیں مَیں تیتھیں توں بھی دُور نہ جائیں
ہاں مَیں دل تھیں تیرے نیڑے پُوریاں کریں وفائیں

ہاں مَیں ٹھیک نہیں گل جھوٹھی مَتاں یقین ہلائیں
خواب خیال نہیں ایہ گلّاں مت کرو ہم اوڈائیں

تے مَیں عہدوں کدی نہ ہاراں توں بھی ہاریں ناہیں
جے توں ہاریں خار کھلاریں خود اپنے وِچ راہیں

باجھ میرے کوئی لبھیں ناہیں لبّھ پواں گا تینوں
مَیں بھی یاد رکھاں گا تینوں یاد رکھیں توں مینوں

رکھ پُچھان اساڈی صورت بنھ نقشہ وچ دلدے
یاریاں والے سخت کوسالے یار نہ سُوکھے مِلدے

ایہ گل آکھ گیا اوہ اوویں صُورت کِتے چھپائی
رہی زلیخا خوابے اندر بیخود سُرت نکائی

تے ایہ گلّاں نازک معنے ہو ہو کے تلواراں
وَگ گیاں وِچ دِلدے ڈونگھیاں کھولے زخم ہزاراں

صُبح ہوندی نوں بیخود اُٹھی اُٹھ اکھّیں جھمکایاں
سُفنے والیاں نازک گلّاں یاد دلیوچ آیاں

بے طاقت ہو نعرے چھُٹے کُرتے لیراں لایاں
زیور توڑ سٹے تے چھُر یاں چہرے چاء وگایاں

وال سروں گھت پنجہ کھوہے خاک لٹے تے روہے
اکھّیں میٹ پسارے باہاں جے کِتے دِلبر ہووے

سو افسوس نصیباں خوابوں کاہنوں ٹنب جگائی
آپ سُتی لے میریاں نیناں یاروں گھت جُدائی

بھلا ہوندا مَیں اُٹھدی ناہا کدی قیامت تائیں
تا اوہ یار نہ چھَل کے جاندا مینوں چھوڑ کدائیں

ویلا اکھّیں کھُلّن والا ہوندا ناہ نصیبے
مَیں بیمار تے ہتھوں پلّو چھڈدی ناہ طبیبے

جے ایہ ویلا ہوونہارا داغ اجیہا لگے
تاں جاگن تھیں اَگے مَردی مَردی مَرنوں اَگے

کیوں مَیں نَین بھنّے رس اُسدے دیکھ نہوئی بیرے
طالع انت جگاء سُتی نوں آن سُتے تھاں میرے

کر تھاؤں نا تھاویں مینوں نیند مِٹھی وِچ رُجھے
زہر پیالے درداں والے رچے میرے دل گو جھے

بِرہوں زہر گئی رَچ تَن مَن تے ہُن کُجھ نہ سُجھے
نبض شناس چنگیر املیا روگ میرے جِس بُجھے

پہلی واری دھر بیماری کر لاچار گیاسو
دُوجی واری کارن کاری آیا مار گیا سو

مار گیا پر پار نہ کیتی چھوڑ گیا لٹکائی
عِشق بُپار اُدھار بضاعت جان گئی وچ سائی

خبر نہیں میں ہاں ہُن زندی تے یا موئی ہوئی
وا درداہُن موت حیاتوں مینوں فرق نہ کوئی

راتیں یار پُرانا مِلیا نویاں گلّاں والا
روہڑ وگایا توڑ اُڈایا ایہ دل سلّاں والا

سَلّی نُوں اوہ سَل گیا کر گل گیا کُجھ کائی
چنگا بولیا پُورا تولیا فرق نہ رکھیا رائی

ایہ گل آکھ جھڑی غش کھاکے باندیاں آن اوٹھائی
اکھّیں کھول ڈِٹھا اُٹھ نسّی برہوں عقل گوائی

دوڑ گھروں اوہ باہر چلّی دروازے ول آئی
یار گیا نس لبھ لیاواں ایہ دل آس لگائی

عقلوں دور پئی سَے کوہاں تے دانایاں جلیاں
نا جاتا جو سُفنے مِلیا کدوں مِلے وِچ گلیاں

گھیر کنیزاں پیش کھلویاں کہند یاں کر کرزاری
راتو رات لگی کی تینوں کجھی کجھ بیماری

نِکّل گھروں کِدھر نس جاسیں کی ہوگیا زلیخا
چِیر لباس سٹے کیوں زیور کی سر پیا زلیخا

دُکھ کو یہا لگا تینوں کی تیرے سر وَرْتی
ظالم روگ لگا کی تینوں کیوں رو ڈِگّیں دھرتی

راتیں چھوڑ گیاں تُہ چنگی ایہ کی وگی قضاؤں
کِس آفت نے ماریوں راتیں گُذریوں ننگ حیاؤں

عقل کتھے اج اوہ دانایاں نال جِنہاں وَرتارا
کیوں اج نسّیں چھوڑ گھراں نوں کیوں ہے حال آوارا

پَر کُجھ ناہ زلیخا تائیں ہوش دماغ ٹِکانے
خدمتگاراں کرن پوکاراں اوہ کجھ سُنے نہ جانے

رووے کدی کدائیں ہسّے ڈُبدی کدی خیالیں
جامے چیرے سرنوں کھوہے خاک گھتے چاوالیں

کھڑی زمیں تے ڈِگ ڈِگ پوندی وِچ خاک رُلیندی
باندیاں حال پُچھیندیاں اسدا تے ایہ ہتھ ملیندی

اوہ پُچھن ایہ بولے ناہیں اوہ روون ایہ ہَسّے
اوہ گھیرن ایہ اُٹھ اُٹھ دَوڑے ول بازاراں نَسّے

اوہ آکھن کی ہویا تینوں پر ایہ کجھ نہ دَسّے
اوڑک حال کویں ایہ دَسّے عشق اہدے وَس کھسّے

تے اندر وچ برہوں ظالم ناگ جگر نوں ڈسّے
دُکھ سُکھ دی پرواہ نہ اونہاں عشق جنہاں دِل وسّے

رو رو باندیاں عرض کریندیاں ناکر آہ زلیخا
پر اس کہنے سُننے وَلّوں بے پرواہ زلیخا

جامے پاڑ کریندی پُرزے موہوں نہ کجھ الاوے
پھڑن پلو اوہ پاڑ چھوڑاوے باہر نسّی جاوے

پکڑ کنیزاں موڑ بہاوَن تے اوہ بیٹھ نسکّے
تے غیراں تھیں اکھّیں ڈھکّے دِلبرنوں دِل تکّے

دل اسدے وِچ لاٹاں بالن قول سجَن دے پکّے
مَسْت الست پریم نشے تھیں زہر پیوے اگ پھکّے

ہن ایہ صبر قراروں لنگھی منزل چار اگیرے
عقل قیاس حواس برہوں نے تَل تَل کیتے بیرے

اکھّیں میٹ رہی وچ حیرت غم دے گھسن گھیرے
شوق طلَب دی لاٹ دلے وچ بلدی شمع اندھیرے

داغ برہوں داروشن ہویا کھُلّی چمک چوپھیرے
جاں ہو دُور گئے اندھیرے کھلّے راز بتھیرے

ہُسن وچ دِلدے نظراں کرکر آپ نیاؤں نیڑے
جس دِلبرنوں باہر لبھدی اوہ شہ رگ تھیں نیڑے

وانگ آسیب زدہ اوہ بیخود چاہڑی عِشق خماری
خبر پھری ایہ وِچ قبائل درداں بھری کٹاری

ماؤں سُنے دھی حال مندھیرے باہرنوں اُٹھ نسدی
سُن وچ غماں گئی جھَک غوطے چشم سرشکوں وسدی

بھی طیموس سُنی گل ساری رویا زاروزاری
داناواں نوں درد سُنایا کرو اِہدی کجھ کاری

دیوانی ہوگئی زلیخا خبر نہیں کی ہویا
نالے باپ دُکھیں دِل بھر یا نَین لہُو بھر رویا

روگی روگ ڈِٹھے بِن ویداں کیتیاں بہت دوائیں
اثر خلاف ہویا پَر ظاہر ودھیاں درد بلائیں

شیخ رئیس جیہاندیاں عقلاں سر نیویں کر گیّاں
وِچ قانون علاج نہ پایا اس مرضوں ڈر گیّاں

قرشی جیسے مُوجز مایہ کی کرسکدے کاری
عِلم ذخیرہ پاس جنہاں اوہ رودن زاروزاری

اے افسوس گواون کارن روگ پُرانا دِلدا
یُوسفی طِب کفایت کردی وید ایہی جے مِلدا

جاں اوہ کامل وید نہ مِلیا رچی ہڈیں بیماری
جِس تھیں شرم رہے پیو سوچے کراں کیا کجھ کاری

آخر عقلنداں فرمایا قید رکھو زنجیروں
ایہ کوسالے برہوں والے کدہٹدے تدبیروں

تے اوہ حالا کِسے نہ مَعلُم راتے دے پیاناں
ایہ دیوانی کرکے سٹی جسنے مار نشانہ

طیمُو سے زنجیر سونہری جڑیاں موتیاں والا
دُختر دے اوہ پَیریں پایا چند ادوالے ہالا

تے چا حُجرے وِچ سٹائی ہور نہ عقلاں چلیاں
مَت ایہ کرے خوار اسانوں پھرے متاں وچ گلیاں

رات دِنے وچ غم دے حُجرے عقل قیاسوں خالی
باجھ حواس رہی متوالی بہتیاں درداں والی

دائی دیکھ بھرے دم ٹھنڈے یاد جنہوں بیماری
آوے جاوے پھیریاں پاوے حال پچھے سَوواری

تے اوہ کُجھ نہ کہے زبانوں اُسنوں خبر نکائی
تے اس ہون نہون کسے دا فرق نہ جاپے رائی

ایہا حال ریہا دن کائی سُفنیوں رہی خماری
پہلی واری صبروں ہاری ہوش لُٹی ہُن ساری

تے دائی دل کرے وچاریں راز کیائی بھارا
شاید اگلے کارے اوتّے ہور ہویا کُجھ کارا

اوہو یار کِتے وِچ سُفنے وگ پا گیا اوجاڑا
تے اُس زخم پرانے اوتے ماریا ہور دوگاڑا

رات کِتے اِس دردلُٹی نُوں نیند گھڑی بھر آئی
اوہو وہمی شکل دماغوں اُڈ وچ جان سمائی

جداں زلیخا مُدّت پچھے ہوش ذرا کُجھ پائی
زرّیں ناگ ڈِٹھا وِچ پیراں کیتی قید سٹائی

دیکھ رُنی اوہ آہیں کر کر روندی بیدل ہوئی
اپنے حال اوتے بیچاری نَین لہُو بھر روئی

روروکے اوہ کرے پکاراں دن تے رات سیاپے
چانن تھیں اندھیر نہ جانے دن تھیں رات نہ جاپے

اَج کتھے توں جِسدی آتش میری جان جلائی
تے اوہ جسدیاں سچیاں قولاں زنجیراں وچ پائی

وچ اوڈیکاں تیریاں ہردم میں کردی ساں زاری
جے توں کدی ملیں مَیں واری ہٹے میری بیماری

جاں ملیُوں توں دُکھاں اوتے چاء اک مرگ ودھائی
پانی منگدی تَیں در آئی تو پھڑ جیبھ وڈھائی

دارُو منگیا درد لیایُوں چنگا رحم کمایا
مَیں پَیدل اسواری منگی چا سر اوٹھ چُکایا

رات اندھیری دیوا چاہیا قید خانے چا گھتے
سی ایہ نت دعائیں منگدے میرے نین کوستّے

پَیر میرے وچ غم دا کنڈا جداں کڈھاون آئی
تَیں سُوئی گھت کڈھن لگّے وچّے بوڑ گوائی

طلب شراب دلاسے آیاں دِتّو زہر پیالا
ڈنگ ڈھموڑیوں منتر چاہیا ناگ لڑایُو کالا

وال ترٹا چشم میری تھیں نیزیوں کڈھ سدھایُوں
درد علاج سریدا چاہیا توں سرسام لیایوں

مینہ منگیا اندھیری گھلّی واؤ ٹھنڈھی تھیں لویاں
ہاسے دی وچ آسے وَسدی نین لہُو بھر رویاں

نیند منگی تے مرگ لیاندی آبوں عرق دھتورے
خورش منگی تے زہر کھلائی سایوں طلب تنورے

مَیں اکھیں وچ سُرمہ منگیا توں بھر خار اُڑائے
پَیر ننگے میں موزہ منگیا توں پھڑ پَیر وڈھائے

زرّیں طوق گلے وچ چاہیا توں چا سنگل پائے
مَیں پازیب وصل دی منگی توں زنجیر پوائے

رونے دی بیماری اوتے مَیں درمان پوچھائے
وہندیاں نیناں دی وچ ندیاں توں طُوفان چڑھائے

جاں مَیں روز خوشی دا منگیا شب فرقت غم لائے
رات وصال منگی مَیں رورو دُکھاں دے دن آئے

مَیں ترہائی شربت منگیا خونی جام پلائے
منگیا صبر ملی بے صبری سُکھ منگے دُکھ پائے

جاں مَیں ٹھنڈ اکھیں دی منگی تاں توں نَین جلائے
مَیں آرام تسلّی منگی توں سب بند ہلائے

جاں میں چاہیا درد فراقوں جان میری چھُٹ جائے
توں فرقت دیاں درداں والے پکّے عہد پکائے

مَیں چاہیا دیدار تیرے تھیں اُڈن میرے دُکھ وائے
توں دم بھر ہو کھڑا مقابل نین دوویں تڑفائے

مَیں جاتا غم برہوں مُکدا پچھے زہد کمائے
توں کُجھ راز بڑے فرمائے زُہد ڈُبّا دریائے

مَیں چاہیا وچ درد تیریدے ناپھَس مراں کو تھائیں
توں کہ گیُوں نہ ہلّیں عشقوں ثابت قدم ٹکائیں

مَیں چاہیا غم عِشق تیریدا روہڑ گھتاں دَریائیں
توں کہ گیُوں امانت کرکے پُورا پار نبھائیں

مَیں چاہیا ایہ عہد برہوندا توڑ اُڈاواں وائیں
توں کہ گیوں نہ ہاریں قولوں جاویں مَتاں ازائیں

مَیں چاہیا اس دلنوں آکھاں خوف وَلوں ہٹ آئیں
توں کہ گیوں برہوں دُکھ بھاراڈردی چھوڑ نہ جائیں

مَیں چاہیا مَیں تینوں آکھاں زخم فراق گوائیں
توں کہ گیوں نسیں جے زخموں داغ لگے تُہ تائیں

مَیں چاہیا سُکھ وَساں سیاں وچ کھیلاں نرم ہوائیں
توں کہ گیوں وگن سر تیغاں اُتُول نظر نہ پائیں

مَیں چاہیا بے قید رہاں تے وَساں بلند سرائیں
توں کہ گیوں جو میری ہو کے تَن مَن خاک رَلائیں

مَیں چاہیا اس روگ اوتے کووید لبھاں کِت جائیں
توں کہ گیوں نہ لبھّیں غیراں غیروں جان چھوڑائیں

مَیں چاہیا مِل کہاں کسے نوں مینوں صبر ملائیں
توں کہ گیوں ملیں جے ہوراں میں نامِلاں کدائیں

مَیں چاہیا نا ملاں کسے نوں توڑ وَساں پروائیں
توں کہ گیوں نہ جے میں مِلیا تیرا واس بلائیں

زخم دواء اجیہی لایُو ہو ناصُوروں رسیا
پیر پھَسے میں غم دے جالے پَر پھَٹکے گل پھَسیا

اِک وَل پیا کھلاون لگی پیچ گیاں سوگنڈھیں
وگدا پانی روکن لگی اُچھل گیا چڑھ کنڈھیں

بے مقصد مَیں مقصد منگدی جان ولوں ہتھ دھوئے
شاید نین میرے دُکھ بھنّے اجے نہیں رج روئے

بھَلا ہوندا مَیں ہوندی ناہا ماؤں نمول جنیندی
تے جے جنی جنیند یاں کھانی زہر طعام پویندی

جے نا زہر دتا کیوں آخر نا گل گھُٹ لنگھائی
جے گل گھُٹ نہ ماریا مَینوں کیوں نائدی رُڑھائی

ظالم دائی نے مَیں تائیں کاہنوں شِیر چُنگھایا
میرا دفتر ہستی اوتوں کیوں سنہ نام گوایا

اَج وِداع کر گیّاں مینوں بہت پیاریاں سیّاں
باندیاں تے سب خدمتگاراں چا حُجرے سُٹ گیّاں

اَج میری فرزندی ولّوں ماؤں کرے بیزاری
بد پیوندی میری کولوں پیُو سر سہے خواری

کُل سکاوت والے میرے نام لیاں شرماندے
دیکھن زخم اکھیں سب میٹن ترس نہیں اج کھاندے

اج گمان دھراں میں کس تے تھاؤں نریہا کائی
ماں پیُو نے خود دھی رُہڑ جانی قید بندی وچ پائی

کر پیَان گیاں نوں کوئی کتھوں لبھ لیاوے
جِسدے باجھ پناہ نہ کوئی اُسنوں کون مِلاوے

تے وچ قید پئی دی دردیں کہڑا خبر پوچاوے
سُکّے قول نہ درد مٹاون مینوں صبر نہ آوے

مَیں مرگئی تساڈے بھانے رویو میریو سیّو
بھَلا ہویا مَیں قیدی ہوئی تُسیں سبھے چھُٹ گیّو

قَید پئی دھی والیے مایئے کرلے وَین جو کرنے
دھی تیری چڑھ ناز ہولارے اَنت جھڑی سر پَرنے

باپ تتّی دیا بے پرواہا مَیں دُکھ بھری نکّمی
وَیری ننگ نمُوس تیرے دی کیوں تیرے گھر جمّی

اے وِچ خواب لوٹیندیا یارارات براتے آویں
وقت نزُول تیرا شب پچھلی جاں جلوہ فرماویں

بے پرواہ نَظر دی رمزوں سینیوں دل لے جاویں
جاں تو پکّی یاری لاویں اگ بلدی وچ پاویں

جاں ہفتاد ہزار حجابوں رُخ پر گھُنڈ چڑھاویں
تاں بھی دلیں النبھے لاویں خودیاں ساڑ بُجھاویں

چا پردہ جے گھات وگاویں پتھّر نوں اگ لاویں
تے ہر برگوں لاٹ چھوڑ وایں لکھ لکھ طُور جلاویں

اُٹھ صبا لبھ اس دلبر دا کِدھرے تھاؤں ٹکاناں
جِسدا عِشق میرے پر کرداوَل وَل زوردھگاناں

قول سچے توں جھوٹا ناہیں پر مَیں جھَل نسکدی
قہر وچھوڑے سخت ستایاں رہاں راہاں وَل تکدی

دل لے گیوں نہ مہر کمایّو مار گئیوں وچ فَرقے
نین میرے دو تیرے زخموں رہن لہُو وِچ غرقے

برہوں بال غماں دا لانبو اگ لگایو خانے
مَیں وِچّے توں باہر بیٹھوں دھر وچ تیر کمانے

جلاں وچے جے باہر جاواں تاں توں مار گواویں
اوہا قول تیرا سوایویں کیُوں توں رحم نہ کھاویں

تیرا تیر گیا بَہ کاری سِینے دے وِچکارے
کاء توانا پٹ نسکّے زور کرن جے سارے

اَج طبِیب نہ تئیں بِن کائی میریاں درداں والا
گھول پلایو سُفنے اندر مینوں زہر پیالا

اوّل والے زخمے اوتے توں اوہ مرہم لائی
جِس تھیں ہوش حیاتی والی رہی امید نکائی

نام تیرا کیوں پُچھ نسکّی تاں مَیں وِرد کریندی
غم درداں دے اکھّیں خونوں ناطوفان چڑھیندی

تھاؤں تیریدے پتے نشانی پُچھ نہ لئے زبانوں
تاں مَیں جاءطواف کریندی سچے صدق ایمانوں

توں خوشیاں وچ بیٹھا ہوسیں چھوڑمینوں وچ غمدے
مَیں گھائل دے سِینے اندر رَڑکن گھاءاَلم دے

زندیاں دے وچ واسا میرا مُردیاں وچ شماروں
اج بیزار پرایاں سکیاں میری گریہ زاروں

واہ وا درد اونہاندا جِنہاں وچّے عِشق کٹاری
جِنھاں دلاں وچ دردنہ ہوون مرن بھَلا لکھ واری

حال زلیخا دم دم دُوناں روندی جُگ وہائے
زخم پئے زنجیروں پیریں دِل وچ زخم سوائے

دردبھرے دونَین اوہلے تھیں اوہ وہندی رَت سوہے
تے اوہ دردوں اتنی روئی پئے اکھّیں وچ روہے

جاں پیراں وَل دیکھے رووے تپدے نین نراسے
تے سِینے وِچ دل بھی زخمی تے جگراں وِچ پاسے

بِیند رکھا قسم سَو واری اس تھیں رخصت ہوئی
صبر قرار تسلّی تائیں مُڈّھوں مِلی نہ ڈھوئی

کدی طعام پئے نوں اَگے مُونہہ نہ لاوے سوئی
تے خوش مزہ ہزاراں شربت قدر نرکھدا کوئی

عہد پکا کر دل تھیں ہویاں دو اکھیاں اقراری
آب سُکن سو گند اساہاں توبہ لکھ لکھ واری

رَسُیاں زخماں وانگ ہمیشہ رات رہے رَت جاری
کھولے راز ایہا وِچ روزاں خاک قَدم گُلناری

غم درداں نے قسماں چایاں زخم نہ مِلے کدائیں
زخم تیرے نا مِلنے دیّے ایہ کم سونپ اسائیں

تے اوہ زخم اجیہے وگّن کدی نہ مِلن دوائیں
تے تدبیراں پیش نہ جاون روز قیامت تائیں

گرم آہاں نے سینے اندر بہ سَوگنداں چایاں
تَن مَن کراں جلاء سواہیں اندر سوز جُدایاں

کیتے قول قرار جگر نے نال وفائیں پالے
ہرشب نین تیرے نوں خونوں بھر بھر دیاں پیالے

کر پَیمان دماغ کیہا سو ایویں رہے کوسالا
صفحہ نقش اُگھاڑی رکھّاں یار پیارے والا

ایہا حال زلیخا سندا تے ایویں ورتارا
نال غماں تے درداں دُکھّاں سال گذاریا سارا

مشکل واٹ دوراڈا پَینڈا نا رہبر ہمراہی
زخمی پَیر نہ زاد مَرکب منزل لمّی آہی

بال اَیانی برہوں ظالم بھارا بھار چوایا
سَٹ نسکّے چاون اوکھا اُسدا مغز کھپایا

جاں ایہ زخم پُرانا ہویا لگیاں مِلن دوائیں
دِن کائی آرام کٹاوے وگسی پھیر کدائیں
عِشقا چَل صبر گھر نیڑے منزل اجے دوراڈی
پانی چھڑک کَرَم دا اِکدم جل دی جان اساڈی

دیدن زلیخا درخواب جمالِ یُوسفی را بارسوم و پُرسیدن ہم درخواب از نام ونشانِ وی و بہوش باز آمدن

ہُن ساقی بس کریں شرابوں دیہ اِک جام گلابوں
مِلے آرام خمار عذابوں مستاں حال خرابوں
کھول اکھّیں دم کائی پھر مُڑ دیکھ لَوَن جگ وَسدا
گُزریا درد حساب کتابوں یار مِلے ہُن ہسدا
پر وِچ رمز ورائے ورایوں رکھّے پردہ داری
دھر وِچکار دُکھاندے خوشیاں کارن چارہ کاری
نہیں محال مِلے جے دِلبر آن ہُنے گھر آپے
پر عاشق جاں خاک نہووے وصلوں قدر نہ جاپے
گھائل برہوں دے مرجیون وہندے خون فوارے
ساق برہنہ دیکھ سَجَن دی گھاء مِلن مُڑ سارے
انت مجازوں بعد حقیقت ڈھونڈ دیاں ہتھ آوے
شاید گُزر خطاؤں دلبر عَیباں نوں گل لاوے
جے لکھ وقت وصال دوراڈا پاس امید دیکھاوے
جے اُمید نہ پاوے عاشق تڑف تڑف مَر جاوے
مَیں سُنیا درمان دُکھاں دا آس سُکھاں دی دھرنی
کھڑا کلیم پُکارے اَرِنِیْ طُور نہیں سَٹ جَرنی
اُچھّل وگیں غُلام رسُولا تھاؤں نہ قدم ہلایاں
محبوباں دے راز سوہاندے وِچ کلام پرایاں
عِشق کھڑا دربار تیرے تے دیہ اسنوں وَڈیایاں
رنگ برنگیں قَسدیاں رَسدیاں جسدیاں رمزاں پایاں
واہ عِشقا توں کیا اَچنبّہ کدی زنجیر پواویں
لُٹ لیجاویں عقل کدائیں موڑ کدی دے جاویں
کدی بلاء لیاویں سر تے جوش خزاں دا کائی
کدی صباء شمال بہاروں واہ تیری وَڈیائی
کدی کدی سُکھ وسدیاں تائیں عُمر گھتیں ویرانی
اُجڑیاں مُڑ پھیر وَساویں کار تیری حیرانی
کدی کدائیں ہَسدیاں تائیں عُمراں روناں پاویں
کدی کدائیں روندیاں تائیں کر شفقت گل لاویں
واہ شمشیر کدی وچ دلدے ڈونگھے زخم لگاویں
رَتّوں وہندے گھاہ کدائیں مرہم لاء مٹاویں

گردابے گھت کشتی ڈوبیں ڈُبدیاں بنّے لاویں
پھیر کدی ہڑھ موڑ لیاویں بنّیوں روہڑ لیجاویں

برس پچھے اک رات زلیخا رو رو کردی زاری
جھُل پیا سو غم دا جھولا صبر قراروں ہاری

دل موہوم غماندی تپشوں گھُل پانی ہوچلیا
ہو بیہوش جھڑی غش دھاناں دِل جلیا تَن بَلیا

بیہوشی وِچ نیندر جھُلّی خبر نہ کتھوں آئی
اسدے کریں نیندر ناہا شاید ایہ کیائی

بیدرداں دیاں اکھّیں وچّوں وَدھی کِتے کُجھ بھورا
جاگدیاں لبّھ اکھّیں ایہا آن وڑی کر زورا

ہمسایاندے دل دی غفلت شاید جمع ہویائی
دھریا نیندر نام اسیدا جاں وچ چشم سمائی

سَعد سعُود بَرَسپَت ساعت کھول سعادت والی
سٹ وچ لاٹ مریخ جلائی دفتر تھیں بدفالی

پڑھ آیت والشَّمس نصیباں خوابے شکل دیکھائی
تِیر عطارد تھیں چاواہے سُدھ بُدھ غماں گوائی

طالع سوم سخی ہو آئے نقش ٹُٹا کیوانی
نیندر دے وِچ سُکر سمائی اوہ زہرہ پیشانی

تاں وچ سُفنے تیجی واری شکل اوہا دِسیائی
شوق جِدھے نے ہوش لُٹائے جان دُکھاں وچ پائی

دیکھ زلیخا پیریں ڈِگی کر کر گریہ زاری
واہ واسچیاں قولاں والیا عِشق تیرا ہے بھاری

پہلے نام ٹکاناں اپنا مینوں دَس شتابی
پڑھ پڑھ نام تیرا دم کرساں دِلوں چُکے بیتابی

ہَیں توں کون کتھے گھر تیرا جگ وچ کی سدواویں
آکھ جواب سوال میرے دا پھیر متاں چھل جاویں

فرمایا جے تُدھ زلیخا ایہا دِلدا بھاناں
مَیں ہاں آپ عزیز مِصر دا میرا مِصر ٹکاناں

ایہ گل آکھ گیا اوہ اوویں جان چھوڑا عذابوں
پُہر پھُٹی گُم گئے ستارے خلق اُٹھی سب خوابوں

بیٹھی اُٹھ زلیخا خوابوں دِل خوشیوں پُرسارا
غمی گئی دل شادی آئی چمکیا بخت ستارا

مَرض گئی ہتھ صحت آئی آب لبھّا ترہائی
عقل مِلی دیوانی تائیں نابینی بِینائی

وِچ کنّاں شنوائی آئی ہوش دماغ صفائی
صبر دِلے آرام بَدَن نوں اکھّیں نوں روشنائی

اَگے سی سو بھری دُکھاں تھیں ہُن دُکھ ریہا نکائی
گئی خزاں ہُن قسمت اسدی گھیر بہار لیائی

دِل ہسّے ہُن فرحت اندر شکر کرے لکھ واری
منزل غماں گئی ہو پُوری گُزری درد خواری

کرے پُکار کنیزاں تائیں سبھّے حاضر آیاں
کہے زلیخا راتیں خوابے ملیاں نُور صفایاں

باپ میرے نوں کہو بشارت آن زنجیر اوتارے
کھُل گئے اج میرے دل تے راز عقل دے سارے

جاں طیموس سُنی خوشخبری خوش ہو گھر نوں آیا
مونہہ سر چُمّ پیار کیتا سو جھب زنجیر لہایا

خیر کرے خیراتاں خوشیاں وَنڈے مال خزانے
مُڑ وچ ہوش زلیخا آئی پہتی خبر جہانے

نِت زلیخا خوشیاں اندر کردی عیش بہاراں
دِن دِن خوشی دلے وِچ تازہ تے اُمید ہزاراں

نال عزیز مصر دے میری ماپے کرسن شادی
عُمر گزاراں وِچ بہاراں مِلی غموں آزادی

دن تے رات اِنہاں وِچ ذکراں خوشیاں نال گزارے
ڈاہ کُرسی وِچ سیّاں بہندی مجلس دے وِچکارے

کر کر گردنواحوں گلّاں بات مِصر دی تورے
واہ واہ مصر مصر دا واسا اسدے ناز نہورے

نیل ندی دے کنڈھے وسدا مِصر نصیباں والا
نہر بہشتوں نازل ہوئی جگ وچ نیل اوجالا

ہر پانی تھیں پانی اسدا وِچ صفات نرالا
آب نرویا باد مفرّح وید کہن تس حالا

باد بہار مصر وچ دائم گلزاریں رنگینی
باد خزاں نوں دخل نہ اِتُوں حُکم ایہا آئینی

نیل ندی دیاں مصرے نہراں گھریں وگن وِچ شہراں
دل تے جان رہے ہو قیدی دیکھ مصر دیاں لہراں

مصری لوک سخن دے پورے وَلاں چھلاں تھیں خالی
مِصر وسیواں سب تھیں چنگا رات دِنے خوشحالی

باغ زراعت سبز ہمیشہ پھلیاں گُل دیاں شاخاں
مِصر عمارت وانگ بہشتاں اُچیاں رنگیں کاخاں

خصلت نیک مصر دیاں لوکاں اِنہاندی گل پیاری
بھریاں نازکواریاں کُڑیاں انہاندی چال نیاری

نقش اونہاندے سوہنے سوہنے دل وچ زلف سوہاندے
شوخ طبع پرہیز دلاں وچ واہ نصیب تنہاندے

روز جمعہ وچ نیل ندی دے آون تاریاں لاون
مَل مَل نہاون داغ گواون خوشیوں وقت وہاون

لمل کے اوہ ساریاں گاون ہس ہس مَن پرچاون
مَوج وُسے وِچ دیس اونہاندے جاں آوے رُت ساون

بڑا تجارتگاہ جگت وِچ مِصر قدیمی نامی
وِچ جہانے شہرت اسدی اندر ہنر تمامی

کیا نکاری ذات جولاہے وُنن قَصَب دن راتیں
اوہ بھی فخر رکھاندے وڈا اندر اُچیاں ذاتیں

تے اشراف مصر دے جہڑے انہاں صفت کیائی
شاہ عزیز انہاندا والی اسدے جیڈ نکائی

واہ عزیز عزیز دلاندا جِسدی عزّت بھاری
واہ عزیز مصر دا والی مصر ولایت تاری

وصف عزیز قیاسوں اوچے خوش اس تھیں جگ سارا
کرن صفت وَڈیائی اسدی نال جِنہاں ورتارا

نام عزیز مصر دا جسدم نال زبان الاوے
وِچ خوشی خم کھاوے شوقوں ذوق دِلے نوں آوے

ہر ہر وَلوں وَلے گل آخر ایسے طرف لیاوے
نام عزیز زبانوں آکھے مزہ جگر بھَر پاوے

آپ کہے یا ہوراں کولوں سُندی صفت اِسیدی
دِن راتیں بِن اِسدے ہرگز کرے نہ بات کسیدی

ہر ورتارے نام اسیدا بولے گل چتارے
توہیں عزیز میرے دل وڈّے جس خوش تھیئے پکارے

ایویں روز خوشی وِچ گُزرن نِت ایہو ورتارا
کھاوے پیوے تے سُکھ سوویں پہنے زیور سارا

مَیں قربان تیرے آعِشقا عقل پھرے متوالی
اج اوگھاڑ دیکھا کُجھ ظاہر رمز عزیزاں والی

اِنتشار خبر ہوش یافتن زلیخا وفرستادن ملوک نواحی قاصدانرا بخواستگاری اونزدِ طیموس وبرگشتن ہمہ قاصدان مایوس ونامہ نوشتن طیموس بجانب قیطوس کہ عزیز مصر بود برای عقد زلیخا وقبول کردن عزیز وروان شدن زلیخا بجانب مِصر ودیدن عزیز را وبیخود شُدن وتسکین یافتن بآوازِ غیب وگُزرانیدن سالہای در اندوہ وزاری

جدوں زلیخا سُرت سمہالی دیسیں خبراں گیاں
طیمو سے دی بیٹی تائیں مُڑ ول عقلاں پیاں

بادشہاں سُن قاصد گھلّے مغرب طرف دیارے
عقد زلیخا خواستگاری ہر اک عرض گزارے

اکدن قاصد کئی شہاں دے جمع ہوئے دربارے
خواستگار یاندے خط سبھناں پیش گزارے سارے

پڑھ طیموس کرے تجویزاں کون جھلاں شہزادہ
پچھاں چَل زلیخا تائیں اُسدا کیا ارداہ

جا کیہا سو ایہ خط آئے ایہ روموں ایہ شاموں
ایرانی تورانی کائی بھی ہر مُلک مقاموں

سُندی رہی زلیخا چُپ ہو مصروں نام نہ آیا
جا تس جے اج کہاں نہ ظاہر پاواں درد سوایا

باپ پچھے اے روشن اکھّیں مقصد جان پیاری
ظاہر دس جو کُتھوں تیرے دلدی رغبت بھاری

اُس کیہا ایہہ موڑ پچھا ہاں انہاں نہ مَیں دِل چاہے
اک عزیز مصر وَل میرے دلوں اِرادے آہے

باپ گیا مُڑ قاصد موڑے ایہا عذر سُنایا
اسیں عزیز مصر دا اوّل اسدی جھولی پایا

تے خود طرف مصر دی لکھیا رُقعہ نام عزیزے
مطلب صِدق صفائی والے لکھے نال تمیزے

نام زلیخا گھر میرے اک دُختر بہت پیاری
سب سلطان اساتھیں کردے اسدی خواستگاری

پر اوہ کسے پسند نہ رکھدی نام سُنے دل کھُسّے
جے تو ران تو رانے رووے رُوس کہاں تے رُسّے

کہے یَمن وچ یُمن نہیّوں عرق نہ وِچ عراقے
رام نہیں ول روم کدائیں رکھدی توڑ علاقے

شام کہے ایہ شوم ولایت شام سیاہ غشاؤں
تُرکاں تَرک کرے لکھ واری جا پے خطا خطاؤں

چینوں چین گھتے وَل مَتھے تلخ کرے دِل بلخوں
چاہڑ بُخار بُخاریوں دلنوں رد کرے دم تلخوں

کابل کہے نہیّوں قابل رنگ بُرا کرمانی
آب فرنگ شرنگوں کوڑا ملک ہِرات حیرانی

تبّت سنے کہے سو توبہ زنگ کہے بدرنگاں
تے اوہ شمع جمال مصر تے جلدی وانگ پتنگاں

خبر نہیں اس کتھوں سُنیا تیرا نام پیارا
کہے عزیز مصر دا میرے شوق ایہی دل بھارا

سو اِس کرو قبول کَرَم تھیں رہسی وچ کنیزی
صاحب رکھے دائم تیرا شوکت شان عزیزی

جاں ایہ خط عزیزے پہتا پڑھ خوشیاں وچ آیا
کی جاناں ایہ میرے طالع کتھوں جلوہ پایا

مَیں بندہ اوہ صاحب میرا جس ایہ لُطف کمایا
مَیں خادم انکار نہ حُکموں لکھ جواب پوچایا

اِس احسان تیرے دا شاہا عُمراں شُکر گزاراں
قطرہ اک ادا کد ہووے وچوں بحر ہزاراں

مُڑ قاصد طیمو سے اَگے جا ایہ خبر سنائی
داج اسباب تیار کرائیں ذرّہ ڈھل نہ لائی

سُنکے خبر قبول زلیخا شکر کرے لکھ واری
ہُن وچ گھراں ساوے ناہا ہوئی مصر تیاری

ایہ خوشیاں وچ راضی راضی دم دم فرحت بھاری
سُنیا درے سوہا گاں والی آن کھڑی اسواری

خاص زلیخا کارن پیُو نے ڈھوئی آن عماری
ایہ مرغوب عجائب ڈاچی موتیاں نال سنگاری

ماپے ودع کرن رو رو کے اج فراق اساہیں
تے ایہ ہس ہس دل وچ کہندی ظالم رویُو ناہیں

رو رو کے مَیں وقت وہائے اج خوشیاں دا حالا
ہُن ہسّن دے ویلے آئے رووَن دا مونہہ کالا

کہو مبارک ڈولی پاؤ اکھّیں نیر نہ چھانوں
جواَج میرے دِل وچ خوشیاں تُسیں نہ راز پچھانوں

کرو نہیں مَرجانیوں سیّو پاس میرے بہ زاری
خوشی میری پر روندیو ظالم شرم کرو اکواری

مَیں بیزار تُساں وِچ آہی آس سجَن دی دَھردی
اج دربار چلی مَیں اُسدے دِلوں جدھی مَیں بَردی

تے مَیں جنھاں مُراداں کارن رو رو عُمر گزاری
مدّت روندیاں مِلیاں ناہیں اَج مِلنے دی واری

عُمر دُکھاندی پوری ہوئی درد فراقاں والی
مَیں ہُن دلبر دے گھر وساں کر غیروں گھر خالی

جَیں وَل دلوں چروکیاں تاہنگاں اج چلی اسواری
لے رضوان چلے وَل جنّت طالع دھری عماری

چھوڑ دیہو ہتھ سکیو میرا تے بہ کرو نہ زاری
گئے غماں دے وقت وہائے ہن خوشیاں دی واری

شادی دے وِچ سوگ نہ گھتّو ایہ کُجھ ماتم ناہیں
جان دیہو مَیں ہَسدی جاواں ذوق خوشی دے راہیں

کھارے شگن سوہا گاں والے مینوں چاہڑ نہلاؤ
جامے پنج میرے پَہناؤ تے خوشبوٗ لگاؤ

کر اِسوار اوّل دی منزل خود مینوں چھڈ آؤ
پاس میرے کر گریہ زاری نا دردیں دل پاؤ

مَیں وَل مصر چلی چک ڈیرے مقصد حاصل آئے
بخت سوَلّے قاصد گھلّے خوش پیغام لیائے

ماپیاں تور زلیخا گھلی کر وَل مِصر مہاراں
داج جہیز دتے کیا آکھاں زینت زیب ہزاراں

کئی ہزار غلام کنیزاں گوہر مال خزانے
تُحفے رخت چوپائے زیور کیتے نال روانے

نال تجمل شوکت شانے طرفے مصر پوچائی
گئی عزیزے خبر زلیخا مصروں نیڑے آئی

استقبال گیا چڑھ لیکے مِصری لشکر سارا
دو منزل آ اگّے مِلیا کِیتا پاس اوتارا

ہو اسوار زلیخا والے خود آیا وچ ڈیرے
خیریت دیاں خبراں پچھیاں ودھ وَدھ گیا اگیرے

تنبو پاس زلیخا سندے آ گھوڑا گھلیارے
خیر پچھے عافیت اُسدی جس دے نوکر سارے

تنبو دے اوہ کھڑا مقابل حاضر پیش کنیزاں
اوہ پچھدا ایہ دَسدیاں اُسنوں جگ جگ خیر عزیزاں

آہی تنبُو وچ زلیخا زینت تے وچ زیباں
اِسدا صاف وَلوں دل سادہ طالع وِچ فریباں

چھے ماہاں دا پینڈا ایتھوں ملک زلیخا والا
اِس تھاویں وِچ خوشیاں اِسنوں بھُلّا سختی حالا

واہ طالع میں اج مراداں جو چاہیاں سو پایاں
تھوڑے روز کٹے وِچ دُکھّاں سُکھ دیاں گھڑیاں آیاں

میرے وانگوں دُنیا اندر کِسنے مقصد پایا
اج سعادت بھرے ستاریوں سر میرے پر سایہ

جسدے شوق اسانوں لایاں آمِلیا وچ راہے
ناہاخبر جو درداں والے پون لگے گل پھاہے

جدوں عزیز تنبُو دے اگے کردا کھڑا کلاماں
تے اس حال دسیندیاں خبراں خدمتگار غلاماں

دل دے وِچ زلیخا تائیں شوق خماری چائی
دائی اپنے پاس بَہائی رو رو عرض سُنائی

اے مائی وچ درد جُدائی مَیں آفت لکھ چائی
اوڑک طاقت رہی نکائی مَیں ہُن عاجز آئی

روزے دار سہے سر صبروں بھُکھ تریہ دن سارا
وقت قریب عصر دے آخر صبر دِسے اس بھارا

ویلا وصل قریب ہویائی شوقوں بَلیاں لاٹاں
مِلیا یار جدھے وِچ طلبے کٹ چُکیاں اَج واٹاں

جے اک نظر نہ دیکھاں اکھّیں ہُن دل صبر نہ آوے
تے اَج پاس پیارا پھردا مَینوں نا دِسیاوے

کر تدبیر وصل تھیں اَگے دیکھ لواں اکواری
شوقوں جان چلی وِچ دم دے روک تھکی دل ہاری

دائی کہے نہ ہو بے صبری دیکھ ہُنے دِکھلاواں
مَیں اپراہدن گھاگے ہاری تینوں یار ملاواں

کر دلئی سو تنبو وچدی چھوٹا چھیک لگایا
دھیری اکھّیں ہان مُدَور وَڈّھ نہ پاڑ گوایا

جِتھ عزیز مقابل ظاہر پردیوں نظری آوے
لیکے پاس زلیخا تائیں اُنگل نال دیکھاوے

دھیری چشم زلیخا سندی جاں اسدے ول وَگّی
صُورت اُسدی نیزہ ہوکے زہر مُکھی بھر لگّی

دیکھ عزیز مصر دے تائیں کُوک کہے اوہ ناہیں
آہ بھری غم ہوش گوائی پائی سُرت کداہیں

دیکھ کہے جو خوابے ڈٹھا ایہ اوہ نہیں بیچارا
اوہ خورشید فلک تھیں انُوَر ذَرّہ ایہ نکارا

اوہ خود نُور ایہی اندھیرا شہد اوہا ایہ مکھّی
ایہ کنڈا اوہ گُل تھیں نازک جس وچ خُوبی رکھّی

اوہ شربت ایہ کوڑا پانی اوہ حلوا ایہ مَوہرا
اوہ شُعلہ ایہ دھوآں بے سر اوہ چَنّبہ ایہ بھورا

اوہ مصری ایہ کوڑا تُماں ایہ ہے غم اوہ شادی
اوہ دوست ایہ دشمن میرا ظالم چور فسادی

اوہ صحت تے ایہ بیماری اوہ مرہم ایہ کاتی
اوہ گوہر ایہ سنگ غَضَب دا آن وَجا وچ چھاتی

اوہ بے عیب تے ایہ پُرعیبیں اوہ دِلبر ایہ وَیری
اوہ عافیّت خیر تسلّی ایہ غم دُکھ بدخیری

اوہ محبوب میرا نورانی ایہ ظالم ظُلمانی
اوہ تسکین آرام دلے دا ایہ حیرت حیرانی

اوہ مطلوب میرا جمعیّت تے ایہ سرگردانی
اوہ سامان خوشی دا میرا تے ایہ بے سامانی

ظالم طالع نال فریباں مَینوں پٹ گوایا
نہ میں اگّے پچھے جوگی دُکھّیں درد ودھایا

اگے کُجھ اُمید تسلّی ہُن اوہ رہی نکائی
جے اگّے مَیں درد جگر دے جان لبیں ہُن آئی

مچھی نوں ہتھ پاون لگّی ناگ میرے ہتھ آیا
توڑن لگّی پھُل گلابوں کنڈے زخم لگایا

طالع نال دلیدی دوروں صُلح کراون آئی
تیر تفنگاں تیغاں والی ہن پے گئی لڑائی

مرہم دھری دلے دے زخمے ساڑ دِتا سوسارا
کراں علاج تلاش نتھاویں درد لگا سر بھارا

طالع دے ہتھ تیر پھڑایا دھری اُمید شکاروں
تِس میری وچ چھاتی لایا مار گزاریا پاروں

اے طالع تو نال اساڈے کیا لڑائی لائی
مَیں جاتا سُکھ دائی ہوسیں رو تیرے در آئی

مَیں رُکھ ہیٹھ تڑَفدی تشنہ وَیرانی وچ پیاں
زہر سَپوں رس وہندی دیکھی آب سَمجھ پی گیاں

مَیں جنگل وچ غم تنہائی ساتھی شیر رلایُو
مَیں توشہ راہ طلب سوالوں سپ استینے پایُو

عاجز بکری گرگوں ڈردی آن وَڑی گھر شیہاں
تے ایہ درد نہوون پُورے عُمراں زار کریہاں

بھکّھی مکھی شہد پیالی لَین نوالہ آئی
پر جھڑ رہے تے لتّاں باہاں اجے اُمید نکائی

چڑھی شکارے گُرگاں کھادی کر کر حال آوارا
نیُوں دھری میں ذوق محلّوں جھڑی سروں کر سارا

مَیں بے حال گئی بھُل راہوں وڑی بلائیں گھاتی
بختوں شکل ڈِٹھی بہ گوشے جان چلی اک جھاتی

اسپ گواچا جنگل لبھ دی دُوروں شیر دِسایا
پکڑ کنوں جاں نظر گزاری کُجھ سَر پیر نہ آیا

نازک بال کبُوتر تنہا محرم یار گوایا
مدّت لبھدی ڈِٹھّس دُوروں گیاں باز دِسایا

وائے دریغ میری واہ قسمت کیوں نا ہیں مرگیّاں
نازک زُلفاں لبھدی تائیں غمد یاں کنڈیاں پیّاں

کیا کراں ہُن کیوں کر جیواں چلّی راہ اَوَلّے
آپے تیغ وگائی گل وِچ ہُن کُجھ پیش نہ چلّے

بھَلا ہوندا مَیں غم وچ مَردی ہو ہو کے دِل بیرے
ہونا تانی کیوں اج پھَسدی وِچ دُکھاندے گھیرے

ایس سوہا گوں خوب رنڈیپا مرگ بھلی لکھ واری
نا مَیں نال ویاہیّاں رَلدی نا مَیں رہی کواری

واٹاں جھاک غماں دے پَینڈے چڑھی سَلاندے بیڑے
سَو حصّہ وَدھ اَگّے نالوں پئے دُکھاں دے جھیڑے

دِل زخمی تے جگر دوپارہ دوجا دیس پرایا
تے غمخوار نہ واہر وکائی حاکم ظلم آیا

کیا کراں ہُن کِدّھر جاواں تھاؤں نہ ریہا ٹکاناں
میرے وانگ نہیں اَج کوئی عاجز حال نتاناں

پیئے ملی نہ ڈھوئی مَینوں ساہوریاں گھر سیلے
چھلیا یار تے گُم ڈھونڈاؤ کون لبھے کد میلے

وا دردا مَیں ایویں جانی پالدیاں نوں کھانی
تیشہ پَیر لگا خود ہتھیں زہر گُٹی بھر چھانی

ساہور یاندے مرن جنینڈے وَیری روز ازل دے
ایس ویاہوں خوشیاں کردے رہن سدا ہتھ مَلدے

ماپیاں دے گھر قہر قضیّے کردی ساں دِن راتیں
تے ہُن واسا ہوون لگّا غمدیاں وِچ آفاتیں

مَیں گھائل دل درداں والی بڑے قضیّاں والی
آس وصل دھر نسّی آئی رہی مُرادوں خالی

واہ مرجاہ دلا رو آہیں ٹُٹ گیاں اَج آساں
لُٹّ لیّوں مَر جاندی ایویں پردیساں دیاں واساں

اَج اُمید نہ رہی آ کائی گئی آ واٹ نِکّمی
واحسرت میں غمدیاں ہڈیں کس ساعت وچ جمّی

ایس سوہاگ خراب اوتے مَیں کیوں مُونہہ چڑھ بولی
وقت وداع کیوں ظالم مائی پکڑ چڑھایا ڈولی

کِنہیں امیدیں دل پَر چایا مَیں کملی دی جائی
کِہڑیاں ذوق سوہاگاں اوتے ملکوں نسّی آئی

عِشق اوجاڑ چھڈی میں دیسوں سٹّی پرے پریرے
پئے رہندی سر پر سہندی اوہا درد بتھیرے

واہ قِسمت مَیں کی کُجھ منگیا آخر کی کُجھ پایا
خالی رہی مرادوں روندی دُکھ دوناں ہتھ آیا

فضل کَرَم تھیں باراں منگدی پئے پلّے تن کانے
تِتّے زخم لگے تَن میرے غم دُکھ دَرد پُرانے

تِتّے مینوں تیغاں وگیاں تِتّے کاری پیّاں
بے وَس ہوئی آس نہ کوئی سیّاں وِچھڑ گیّاں

تِتّے مینوں خواباں آیاں تِتّے سختیاں پایاں
مدت روئی قیدی ہوئی ڈھوئی وَل اِیذایاں

تِتّے مَینوں وَل چھل ہوئے تِتّے سخت سیاپے
یار نہ مِلیا وَیری مِلیا تے وَیری دے ماپے

تِتّے دُکھ پئے سر میرے تِتّے مشکل بھارے
مَیں رونا دُکھ کنے نہ سُنتا وَگنے زخم فوارے

تِتّے مینوں لیکاں لگیاں تِتّے گھٹ نکائی
دھرت پرائی درد جُدائی ظالم کونت کسائی

تِتّے مَیں سر نیزے ورھنے تِتّے سخت سزائیں
مِلنا غیر سجَن رُس بہناں پَوناں واس بلائیں

تِتّے بھرے جہاز تتّی نے تِتّے پُورنگھارے
ماپے سارے سکّے پیارے ہور سہیڑ نہارے

تِنّے ساتھی سان رلائے تِنّے روہڑ وگائے
دِل دُکھیارا جِگر دوپارہ نین فراق جلائے

تِنّے میرے دُھردے وَیری تِنّے بنے وسیلے
تَن بالَن من بَلدا لانبو نین رتّوں رنگیلے

تِنّے داغ لگائے حسرت تِنّے باجھ رہائی
گھر چھڈ آئی رہی جُدائی منگی مَوت نہ پائی

تِنّے سَل وجے دل میرے تِنّے وجّے کاری
طمع نکاری آس اُدھاری برہوں درد کٹاری

تِنّے حرف طمع دے آہے تِنّے نُکتیوں خالی
مَیں خالی ہتھ میرا خالی خالی سفراں جالی

تِنّے حرص ہوا ہَوس دے تِنّے خالی سارے
انہاں تیہاں میں مُلکوں پٹی لالا کوڑے لارے

صبروں جیہے قراروں جثّہ سُرمیوں دھیری کالی
رگاں رَتوں دل خوشیوں مغزوں ہڈیاں خالی خالی

خالیاں نال پیا واہ میرا مَیں بھی خالی ہوئی
ہتھ میرا مقصودوں خالی تے ہُن واہ نہ کوئی

سر میرا دانایّوں خالی تے مَیں درداں والی
ایویں دردمیرے دیاں بَیتاں اوہ بھی نقطیوں خالی

دُھردا ہولا کرم اساڈا اسدا کھُلّا دھاڑا
گھاہ اگلا اوہ وَگدا آہا لگّا ہور دوگاڑا

کھُسّا وسّ سروسر وَرھدا ہردم درد کوہاڑا
ساڑ دِلا گھر درد اَلَم دا کڈھ کڈھ آہ اواڑا

گھر گھر سوگ مصروَل دِسدا ساڈ مُلک دُوراڈا
کِہڑا موڑ مِلا وگ اودھر دُکھ مِصروَل ڈاہڈا

طالع کُوک کوکارا کردا وا دردا وا دردا
دُور مُراد ڈُھکّا دُکھ اوہا اگلا محرم گھردا

اَوّل والا درد کوسالا مُڑ مُڑ ہوکا کردا
حال ملال لگا گل رو رو دُکھ اُگدا سُکھ مردا

رکھ سمہال دلا دُکھ سارا کر کر وِرد سَخَردا
ہو ہر دم رہ واس اَلَم گھر ہو موہُوم صُورَدا

مُڑ مُڑ کے دُکھ حملہ کردا کوہ اَلَم سردھردا
راحلہ گُم معدُوم مراحل راہ اوکھا دِل ڈردا

کھوہ آرام اساڈا کھڑدا حاصل راہ سرگردہ
کر کر دوڑ ہَوس کر کھادا صدمہ اس صرصر دا

سعد سعُود معلّم طالع مطلع مہر کَرَم دا
کلک عُطارِد کارد دھردا لکھدا حکم اَلم دا

روکڑ مُل اودھار وصل دا وعدہ عہد دوراڈا
سُود سدا سَو درد دما دم واہ واہ سَودا ساڈا

کھلّا طالع دا لسکارا واہ وا واہ وا واہ وا
حِرص ہَوَا ہوس دا کارا واہ وا واہ وا واہ وا

مُڑ دُکھ کھڑا کِھلار کِھلارا واہ وا واہ وا واہ وا
اوہو سِر کھُلا مُڑ سارا واہ وا واہ وا واہ وا

کرم اساڈا حال آوارا واہ وا واہ وا واہ وا
موڑ دِلا آرام اودھارا واہ وا واہ وا واہ وا

گھر گھر دُھم سوہاگ سوہارا واہ وا واہ وا واہ وا
دِل مردا محروم ہمارا واہ وا واہ وا واہ وا

طالع کر درگاہ کوکارا واہ وا واہ وا واہ وا
آ مِل موڑ لگام سوارا واہ وا واہ وا واہ وا

موڑ مہار کَرم کر اِکدم ہس رس مِل دلدارا
رکھّ مُسلّم عہد اساڈا روھڑ گوا دُکھ سارا

لکھ کروڑ طمع دا طعمہ دِل طماع ہمارا
اک سوال محال وصل دا کردا حال آوارا

رحم کماؤ مُکھ دِکھاؤ دَم آرام دِلاؤ
والو وال لہُو رَس وَسدا مرہم لاء سوکاؤ

دِلدا گھاہ اساڈا وَگدا لاء دواء گواؤ
وَدھدا روگ دما دم ڈاہڈا دارو وصل کھلاؤ

طالع مُڑ اس گھر وَل آؤ ہر وسواس اُڈاؤ
گُم سُم راہ مراد اساڈا سِدّھا طَور دِکھاؤ

اَوکھا دُکھ دوراڈا وَعدہ آؤ مِہر کماؤ
اوہ دِلدار دلاور رُستا رسمس صُلح کراؤ

موڑ مِلا اِکوار اِلٰہا اوہ دِلدار دلارا
دارُالملک مِصر دا مالک حاکم عالم آرا

عِلم عَمَل دا عامِل عالِم داد عدل دا دارا
محکم کار مکّرم اکرم عہد اوہدا اِک لارا

دل کِہڑا سہ سکدا آہا آس سوا دُکھ ڈاہڈا
آس گوا کد ہووگ اوڑک سوکھا حال اساڈا

دو دم وہم دوا ہو لگا مِل سُکّا گھا دِلدا
رو دردا اس دُکھ دا دارو وہم سواکد مِلدا

ہر دم رو دِل دھردا آہا آس وصال کوسالا
اوڑک سِرّ کھُلا کد مِلدا اصل وصال سوکھالا

آس اگاس حواس اوداس اک ساس اَلم دا ہمدم
کِدّھر آس کِہڑا گھر اُسدا اُڈو حواسو دَمدَم

اُڈ کاگا وَگ وَل اُس گُل رُو آکھ سلام ہمارا
عہد ہووس معلوم اوّل دا محکم وعدہ سارا

وَس احوال کمال اَلم دا اِس ہمسلک عَدَم دا
کہ کر مہر کَرم مُڑ آ مِل وَکھ کر دُکھ اس دم دا

سُفنے دے وچ آون والے پتے چنگے پکڑائے
تَن مَن نوں لا لانبو برہوں ستّی دیس پرائے

یار اساتھیں سُفنے اندر وَل چھَل بہت کمائے
ہور اندے دل قصد کرائے اپنے راز چھپائے

سُفنے دے وچ کر پکیایاں پکّے قول پکائے
غیر وَلوں مُکھ موڑ بندی دا خود تھیں جوڑ جُڑائے

لا لانبو وچ پردیاں لُکیا لاٹاں چاھڑ ہوائے
خود غیراں وچ سٹ تتی نوں لمّے جھگڑے پائے

دھاڑ غضب چا مصروں ڈھوئی سانوں لُٹ لیائے
لَے دائیے ہُن میریئے مائیے دِن دن دُکھ سوائے

گھر پیئے توں نال اساہاں وَرت ڈِٹھو ورتارا
آ ہُن مصر اساڈیاں کُوکاں پاون شور پوکارا

دیکھ لواں ہُن کویں گزاریں نال اساں دن کائی
کن تیرے ہُن میریاں چیخاں یا کُجھ سوز جُدائی

مَیں روناں توں سُندی رہناں ایہ دُکھ دلوں نہ جاناں
میریاں درد فراقاں سوزاں کُوک تیرا سر کھاناں

میں اَن تھک نہ رونوں ہٹناں تے ایہ درد نہ گھٹناں
جس نے نال میرے روکٹنا کی کھٹناں کی وَٹناں

آہ میری نِت وگدی رہنی وانگ ندی دیاں لہراں
دن میرے سر گُزری جانے وچ فراقت قہراں

مَیں روناں سر دُکھ پئے نوں وَسّ نکھُٹ گئے نوں
توں روناں سُکھ چھُٹ گئے نوں حیلہ ٹُٹ گئے نوں

مَیں رونا گھر پُٹ گئے نوں اُس دل لُٹ گئے نوں
سُفنے وچ گل گھُٹ گئے نوں دردیں سُٹ گئے نوں

مَیں مَرناں پر روندی روندی تَیں روناں بہ قبرے
قبروں نہر وگاندے رہنے نین میرے بے صبرے

کِھلّن گے گُل خاک میری تھیں عمدیاں کنڈیاں والے
شرماون گے داغ برہوں تھیں باغاں دے گُل لالے

برگ اونہاندے سب رَت رنگے نقش اونہاندے کالے
تے اوہ زلف سَجَن دی وانگوں آہ برہوندے جالے

گُل گُل دے سر بُلبل روندی دیکھے گا جگ سارا
ہر ہر بُلبُل دی ہر آہوں راز کھُلے گا بھارا

تے اوہ راز دلاں وچ بَہ بَہ کرسی درد پوکارا
سینے تھیں مجروح دلاندے وگسی خون فوارا

تڑف تڑف میں جاں لگ جنڑی رو رو حاصل بھرنا
مَیں مَرنا دُکھ اندر جَرناں بھار برہوں سر دھرنا

بے مقصُود چلی میں مائی توڑ مُراد جہانوں
مَرجاندی وچ گور رویساں پٹی عِشق مکانوں

خشت بناندیاں خاک میری تھیں بہ رونا کر آہیں
جِس گھر نوں اوہ خشت لگیسی اوہ گھر وَسنا ناہیں

جام خمیر میرے مَے پیندیاں روگ لگن دل بھارے
گرد میری جس چشم پویسی وگسن خون فوارے

لازم درد ہوئے متعدی قسمت واہ اساندی
ذات صفاتوں اسم خطابوں میں اج گزری جاندی

نا میں اوہ اج مغرب زادی نا گُلرخ شہزادی
نہ شہ بانو دیس مصر دی تُرک نہ چِین خطا دی

اے مائے میں روہڑ گوائے دردا ندے دریائے
پیکر ہندی تے بُت چینی جوتوں نام دھرائے

اوہ نا مِلیا مَیں جس کارن پایاں ایڈ ایذائیں
گھر چھُٹا تے صبر نکھٹا پینڈا گیا ازائیں

نا اُمیدیاں دی سو آہوں چڑھے بُخار ہوائیں
نقش اُڈن گے میرے غمدے رہندی دُنیا تائیں

گرد غبار جگت وچ چھایا میریوں حال ملالوں
وچ افلاک اٹھتالی شکلاں روندیاں میرے حالوں

آخر حال میرے تے توں بھی بہ روء لے دو گھڑیاں
اے مائی مَیں مان ترُٹی پَے شعلے وچ سڑیاں

مَراں نہیں تے حیف میرے پر ایڈ قضیّاں والی
ایہ گل بول جھڑی غش کھا کے رہی حواسوں خالی

بیہوشی وچ غَیبوں سُنیا ہوش سمہال زلیخا
ہے معلوم اندر درگاہے تیرا حال زلیخا

ایسے دے گھر مِلسی تینوں او محبوب پیارا
جِسدی صُورت دا دِسیایا تُد خوابیں چمکارا

تے ایہ خاوند نام جو دھریا اس تھیں ڈر کیائی
مَیلی نظر جو تیں ول تکّے طاقت ایس کیائی

جے ایہ چاؤ دلے وچ کر کے خوش ہوتَیں ول آوے
اِسدا شوق جو شہوت والا سب اس تھیں اُٹھ جاوے

رُو شرمندہ تیتھیں رہسی شرموں چشم نواوے
خدمت دے وچ حاضر رہسی تینوں ہتھ نہ لاوے

اوہ محبوب مِلے گھر اسدے تینوں اکت دہاڑے
جس تھیں سُفنیاں اندر تینوں وَجّے نین دو گاڑے

جاں ایہ غَیبوں سُنی بشارت پئی تسلّی کائی
پَر اوہ درد وچھوڑے والا مَدّھم تھیئے نہ رائی

بیٹھی اُٹھ زلیخا اوویں پَر وچ گریہ زاری
حالا دیکھ تپی دل دائی مَر مَر پوے بیچاری

اکھّیں پُونجے وال سوارے کُرتیوں خاک اوتارے
اسنوں رونوں چُپ کراوے تے خود آہیں مارے

مٹھّیں بھرے تے پکھّا جھلّے سراوتے ہتھ پھیرے
بنّھ لیائے مُلک پرائے طالع تیرے میرے

تے زور آور قِسمت تیری زور و زور لیائی
تینوں مینوں وَل چھَل کر کے طرفے گور لیائی

توں بھی روء تے مَیں بھی روواں رونا پیا بتھیرا
پتھّر ورہن تیری ہر آہوں سٹ سہے سر میرا

وِچ قضیّاں ماواں دِھیّاں رو دوویں مَر جائیے
آہُن نچ جمّی دیئے جائیے کرم لکھے بھر پائیے

سوہنی کُڑیے سَیں بُت چینی لائق شان صَنَم دے
کر تیزی جاں گھر تھیں نَسّیوں ہو یوں لائق غم دے

لے ہُن بیٹھ شَفَق وچ رو رو خُون اکھّیں تھیں دَم دَم
مَنصَب عشق پچے جے تینوں سَہ سر تے دُکھ جَم جَم

پٹ نصیباں نے دھک سٹیوں کڈھ چھڈیوں گھر باروں
لے ہُن کٹ اندھیریاں راتاں بَہ بَہ گریہ زاروں

دُکھ بھریے نچ جمدیے دھیئے سُن لے درد کوسالے
فال تیرے ایہ چارے مِصرعے بھریاں نکتیاں والے

نچ جَنی جِن جَنی تَتّی نی بخت پُٹی بُت چِینی
شَب خیزی بے چَینی تیزی جَیں تن نقش جبینی

نَین تَپَن تپ چَپَن شَفَق تے تَیں نِت تخت نشینی
بخشی پیت پچی تَیں جے تے زِینت زیب یقینی

دائی رو رو وین کریندی نال دُکھاں دِل چھِینا
بَنیا دُکھ جنہاندے سر تے اوڑک سہنا بَنیا

خُفیہ حال زلیخا جردی غمدیاں آہیں سِینے
عاجز حال نتانی ہوئی وچ پردیس زمینے

غم کھاوے دُکھ پیوے ہردم رووے عجز نیازوں
پر کُجھ دلنُوں پوے تسلّی اُس غَیبی آوازوں

دُکھ وچھوڑے دِلبر والے دلوں نہ جان کدائیں
ایہ خاوند تِس ہویا نہ ہویا جاپے اِت ادائیں

تنبُو دے وِچ پَردیاں اندر رہی قضیّے کردی
دائی باجھوں سکّا پیارا پاس نہ کوئی دردی

روندی تے کُرلاندی تائیں ایویں رات وہائی
صُبح ہوئی ڈب گئے ستارے وچ بحر روشنائی

کشتی ڈوب سُہیل یمانی غرق گیا ہو فانی
دوویں دُبّ اوویں ڈُب موئے جیوں باخہ نُورانی

فات الکُرسی کفّ خَضیبوں ہتھ رنگے وچ لالی
طائر نسر عقاب فلک دا پیا فنا دی جالی

کلب یمامی شامی دوویں اِرنَب تے چڑھ وَگّے
اوہ خرگوش ہویا وچ خوابے تے ایہ سُتّے اَگّے

وچ زنجیر فناء مُسلسلَہ سِلسِلہ توڑ گوایا
جاں طالع جبّار مُقابل تیغ لٹکدی پایا

بنّھ صفوف کواکب دھریاں فوجاں زِینت بھریاں
پچھّوں نیزہ باز فلک دے نیزیاں نوکاں دھریاں

چاہڑ سنان خطوط شعاعی سب میداں وچ مارے
بھر یا خُون صُبح دی اکھّیں زرد ہوئے رُخسارے

اوہ ہمرنگ صبح دی ایویں وہندیاں اکھّیں والی
پچھتاندی تے مردی جاندی تے مَلدی ہتھ خالی

نَوبت کوچ دی کھڑکّے تَدنُوں مصریاں دے دربارے
زین کسائے اسپ سپاہیّاں واگ پھڑی گھلیارے

تنبُو پُٹ لدائے شُتریں کیتی فوج تیاری
تنبُو وِچّوں کڈھ زلیخا چاہڑی وچ عماری

مِصری فوج رَلی رَل وَگّی مغربیاں وچ ساری
اسپ کوداڑے چاء جواناں جنگل خاک اوبھاری

ناقہ اُوتے وِچ عماری طیمُو سے دی پیاری
گل دائی گھت باہاں دوویں کردی گریہ زاری

دیکھ مائی مَیں درداں والی ظالم بنّھ لے چلّے
دل میرے نوں دلبر والا درد وچھوڑا سلّے

تے ہُن صبر قرار تسلّی میرے ہتھ نہ پلّے
میریاں اج دوائیں ناہیں میرے روگ کَوَلّے

اُوٹھنیے دھر قدم آہستہ روء لواں وِچ راہے
ساہوریاں گھر روون اَوکھا جگر جلے وِچ آہے

آہیں کردیاں جلبلن جاناں پئے عُمر دے پھاہے
واہ واہ ونج برہوندا اُلٹا مُول گیا سَن لاہے

کر کر یاد وگتّا ویلا حجُور دیاں مَرجانا
پِنیاں خُون تے سَوناں دُکھّیں زہر غماندا کھانا

ایہ جوانی چمکاں والی روندیاں گھُل جانی
اُچھّل وگے اکھّیں تھیں میرے نیل ندی دا پانی

چودھویوں ودھ روشن چہرہ روندیاں اکھڑ جاسی
درداں ہتھوں کداں خلاصی رہساں وچ اُداسی

اُگھڑ بول نسکّاں ظاہر ہجر غمانداں گلّاں
ایہ وچھوڑا سخت قیامت کویں سرے پر جھلّاں

اکھّیں دوویں روندیاں رہسن سِینہ جلدا بلدا
جگر تڑ فدا شوق اُچھلدا تن گلدا مَن گھلدا

کالیاں راتاں پُر پُر تارے لمیاں کوہاں ہزاراں
گھر بیگانے دیس پرائے رو رو کویں گزاراں

واس پیا مَیں نال پرایاں رہن جو دردوں خالی
کویں جراں بہ دل وچ آہیں کدا ایہ درد سوکھالی

جس محبوب پیارے وَلّوں مینوں نت اڈیکاں
اُسدے شوق طلب نے لایاں دردمندی دیاں لیکاں

ایویں وَین بتھیرے کردی دائی دا سر کھاندی
تے دائی وچ دِلدے بھُجدی پر کُجھ پیش نہ جاندی

تے اوہ حال عزیزے والا کی آکھاں وچ شادی
تے اوہ اسدیاں شوکت شاناں خوشنودی آزادی

نال سپاہ جنہاندے گھوڑے زِینت وچ جڑائے
زیناں تے یاقوت جنہاندے جڑ اُستاداں لائے

مست سپاہی سوہنیاں شکلاں کمراں تے تلواراں
پوشاکاں شاہانیاں سجھّے زینت زیب ہزاراں

گھوڑیاں تے چڑھ جلوے مارن ہَس ہَس بازیاں لاون
جنگل دے وچ اسپ کوداون شرطاں بنّھ دوڑاون

رہواراں خوش قدَم سمنداں تر تر بنّھ ترارے
بادِ صبا دی گردن اوتے گردوں بھار گزارے

سُم وجے وچ سخت زمینے تازیاں خوش رفتاراں
چھُٹے تان نقاریاں وانگوں مستی چڑھی سواراں

گھوڑیا ندی دُم موراں ورگی وال بریشم تاراں
جوگیاں جٹاں ایال لٹکدے پوزیاں زینت داراں

اسواراں دیاں شاناں بڑیاں موچھّاں تاڑ چڑھایاں
داہڑیاں چیر لپیٹیاں کنّیں بعضیاں واہ لٹکایاں

مسّو بھنے وچ چھیل سپاہی بانکیاں چیریاں والے
گل کنٹھے ہتھ کنگن زرّیں زیور ہور اُدالے

قدّ میانے نا اوہ لمّے نا اوہ بہت چھوٹیرے
اِکّو اک گھر مایاں جائے انہاندے نین لوٹیرے

راہے جاندیاں نرم ہوائیں تازی بانکیاں چالاں
اوہ اسوار جنہاں تے آہے وچ خوشی دیاں حالاں

اِک پاسے وَل تُرہیاں والے نال دفاں تے تاشے
قطع جنہا ندی صنعت سازاں رکھی وانگ پتاشے

طَبل طنبورا تے سارنگی ڈھول بدل جیُوں گجّے
نرم آواز رباب ستاراں اِک وَل تُونبا وجّے

بونسریاں وچ غزلاں گاون وَنجھلیاں وچ دوہڑے
مست آواز گویّا عشقوں آپ رہڑے کجھ روہڑے

ناقیاں والے سب تھیں پچھے جھوکاں لین ہولاروں
دُوروں پریاں وانگ دِساون اُوٹھنیاں سنگاروں

گلیں حمیلاں ریشم گینداں گھُنگرواں دی مالا
ریشم سُرخ نکیلاں پیاں گوش نِکے قد بالا

جنگل دے وچ اوس دہاڑے خوشیا نداہڑھ وگیا
خُنیا گراں نہ جوش خوشی دا رہے دلانوچ تگیا

سُن سُن جنگل باش چوپایاں بھری دلاں وچ شادی
گونداں ہرناں گورخراں نوں ملی مبارکبادی

تے جو دل وچ خوشی عزیزے اوہ وچ لکھن نہ آوے
دیکھے شان تے کھل کھل ہسّے گھوڑا ذوق کوداوے

ایہ خوشیاں دے حالے سُن سُن کرے زلیخا زاری
تے اوہ آپ عزیز مِصر دا شُکر کرے لکھ واری

ایہ روندی اوہ ہَسدا پھردا ایہ پِٹدی اوہ نچُدا
اُس خوشیوں ہتھ نرم غذائیں ایس طعام نہ پچدا

اِسنوں ویلا ہتھ نہ آوے وقت اوہدے ہتھ آیا
اِسدے نین ورہاون جھڑیاں اُسدا کھیت پکایا

ایہ ماتم وچ وَین کریندی اوہ خوشیاں وچ گاویں
ایہ قضیّے پئے مخالِف کیونکر ہوون ساویں

ایہ پیراہن لیراں لاوے اوہ کُرتہ جھلکارے
ایہ والاں نوں پَٹ پَٹ سٹّے اوہ لاتیل سوارے

اِسدے نَین دوویں رَت بھِنّے کردے گریہ زاری
اُسدیاں اکھّیں مست نشے تھیں دھر سُرمے دی دھاری

اسدیاں لباں فراق سوکایاں جان لباں تے آئی
اگے تھیں وچ اُسدی لبدے لالی دون سوائی

دردغماں بھر زردی رنگے اِسدے دوُرخسارے
تے اُسدے رُخسارے دوویں چمک اُٹھے جڑ مارے

ایہ ہردم رومتھّا ٹھوڑے اوہ مُچھیں وَٹ چاہڑے
ایہ زُلفاں دے وَٹ اودھیڑے تے اوہ مُچھّاں تاڑے

کھوہے ایہ سوہاگ پٹی نوں اوہ داہڑی ہتھ پھیرے
اِسدا دَم دَم پیر پچھاڑی اُسدا قدم اگیرے

سر نیویں الماس مژہ تھیں ایہ یاقوت پروے
اوہ یاقوتی گردن بندوں چا گردن خوش ہووے

ایہ پیوند پئے نوں جھُورے جوڑ جُڑے نوں روے
اوہ سنجوگ سجے نوں دیکھے دیکھ دُکھوں دل دھووے

اِسدیاں غم وچ لمیاں آہیں اندر وار جگر دے
اُسدیاں جنگل وِچ دُہایاں خادم خوشیاں کردے

ایسے حالے ایہہ سب لشکر نیل ندی پر آئے
لنگھ چلے وچ مستیاں ذوقاں مصر محل دسائے

رو رو دائی پاس زلیخا کیتے نَین رنگیلے
وچ دریائے ماتم والے کراں پیراہن نیلے

نین میرے اَج وَین کریندے بیٹھے توڑ وسیلے
یار نہ مِلیا میں مر گُزری کر تھکی لکھ حیلے

نا وچ مصر لیجاؤ مینوں قہر نہ کرو کہارو
ڈوب چلو وچ نیل ندی دے جھب عماری دارو

کھڑو نہ میری مصر عماری سُٹ وچ نیل وگاؤ
دل میرا پُر داغ جُدایوں اَج سب داغ گواؤ

غرق کرو دریائے تھلّے سَن ناقہ میں تائیں
وچ وچھوڑے کٹ نسکّاں تھکّی جھل ایذائیں

روہڑ دیہو میں طالع روہڑی ڈوب دیہو وِچکارے
جاں میں رُہڑاں رُڑہن دُکھ میرے تے دلبر دے لارے

ساڑ برہوں نے بالن کیتی جان میری بیچاری
نَے وگدے وِچ گھت گزار واگ بُجھے اِکواری

نِیل ندی دی ٹھاٹھ غَضَب تے کرو میری قربانی
اِکواری میں رُہڑ دی دیکھاں دِلدی سرگردانی

روہڑ و درد میرے بیدرد و نال رُہڑے دُکھ والی
خود رُہڑیاں جے دُکھ رُہڑ جاون ایہ تدبیر سوکھالی

اے افسوس کراں تدبیراں کائی پیش نہ جاون
آپ رُڑھاں دُکھ روہڑن ویلے نَدیاں بھی غم کھاون

ایہ بیچاریاں عاجز نَدیاں طاقت دھردیاں ناہیں
بھار برہوں سر جَردیاں ناہیں تے ایہ سردیاں ناہیں

سَت زمیناں سَن اسماناں ایہ دم بھردیاں ناہیں
بحر عمیق برہوں وچ ڈُبیاں پھر مُڑ تَردیاں ناہیں

ایہ روندی دی گُزر عماری ندیوں پار سدھاری
تے اوہ زینت نال سنگاری مصریاں دی اسواری

جاں اسواری وڑی مصر وِچ خَیر ونڈن خَیراتاں
جشن رہے وچ مصر دے خوشیوں دن کیتے کئی راتاں

خوب محل عَجَب رنگیلے خاص زلیخا والے
صاف صحن خوش اندر باہر زرّیں جھال اودالے

خوشبویوں ہر جای معطر جیُوں صحرا تاتاری
زرّیں تخت زلیخا کارن فرش صفا زرکاری

کئی ہزار کنیزاں خادم باندیاں پیش رکھایاں
شکل جنہاں دی موتی بھکھدے حُسن بہاراں لایاں

سب سامان خوشی دا حاضر رہے زلیخا اَگّے
کئی ہزار غلام کنیزاں رہن حکم وچ وَگّے

وچ قبائل اہل عیالیں ایسے دی سرداری
آپ عزیز دِنے تے راتیں کردا خدمتگاری

بڑیاں شاناں قدر اوچیرا مصریاں وچ اِسیدا
اِسدا کیہا موڑ ہٹاوے ایہ نا قدر کِسیدا

خاطر داری رکھّے اسدی آپ عزیز بیچارا
تے اوہ کیہا ہاتف والا ہویا پُورا سارا

جدوں عزیز جورغبت کرکے آوے کدی کدائیں
رہے دوراڈا قوّت جاوے کردا شرم تدائیں

پیش زلیخا عاجز ہوکے گلّ کرے سرنیویں
آپ زلیخا چوری چوری دل پاڑے غم سِیویں

پر ایہ شکر گزاری ہر دم رکھّی رب سلامت
یارِملن دیاں آساں مَیں ول آوے نظر علامت

وِچ دالاناں نال زناندے دن نوں مجلس لاوے
تخت بَہے تے ظاہر ہسّے دِل وچ وہم ڈُباوے

باندیاں خدمتگاراں ہردم رہندیاں اگّے کھڑیاں
تے ایہ یاراوڈیکے روندی پَہر گئے پَل گھڑیاں

مصری زناں جو بڑیاں قدروں اس تھیں بہن ہٹھیرے
ایہ جیُوں شہہ اوہ وانگ رعیّت ایہ نیاؤں نبیڑے

ظاہر ظاہر گلّاں کردی دل وچ کردی زاری
رات پوے تے کلّی بہ کے کرے وجھاپ بیچاری

یارمینوں تُوں سُفنے اندر کہیّاں لیکاں لایاں
قول قرار کریں خود پکّے کِسدے ہتھ پھڑایاں

ناہُن ظاہر نظری آویں نا سُفنے دسیاویں
نا ایہ دل دی اگ بُجھاویں نا دیدار کراویں

تیری تاہنگ مصر وچ آئی اوویں رہی جُدائی
عِشق تیرے نے گھائل کرکے وچ پردیس سُٹائی

وچ پردیس نہ محرم کائی اِک بیچاری دائی
اوہ بھی عاجز ایس علاجوں اُسدی واہ نکائی

مہر کماویں دید کراویں خوابے رُوپ دیکھاویں
توں کتھے کد مِلسیں ظاہر سچ پتہ دَس جاویں

مَیں مَر چُکّی مَرنوں گُزری رچے ہڈیں غم تیرے
جیُوں جیُوں روز وہاندے ہجروں وگدے نین ودھیرے

تیری خاطر لکّے پَینڈے چھوڑ وَطَن میں آئی
اوہا اجے قضِیّہ اوویں ہجر فراق جُدائی

مِل مینوں دُکھ دیکھ کدائیں کیا کیا سر تے وَرتی
کویں رُلاں وچ غم دے فرشیں وچ پرائی دھرتی

لے خبراں جُگ ویتے مَینوں درداں نے سرچائے
مَیں دُکھاں وچ گھائل ہوئی ایہ توہیں دُکھ لائے

مَیں جلدی وچ لاٹ برہوندی چھڑک لقاؤں پانی
عِشق تیرے دا بھار بھلیرا مَیں ہورہی نتانی

میریاں خُون بھرایاں اکھّیں تینوں نظر نہ آیاں
عُمراں وِیت گیاں وچ درداں صبر مہاراں چایاں

مِل مینوں توں ظاہر ظاہر نا رہ وچ حجابے
جے منظور نہیں ایہ تینوں جھات دیکھاوِچ خوابے

تے سو گند ہزاراں واری تینوں ماہ جبینا
وِچ وچھوڑے ناز نہورے ساڑ نہ میرا سِینہ

حُسن تیرے دیاں شوخیاں وسیاں تَن مَن دیوچ میرے
میں تھیں ناہ سمہالیاں گیاں تے مَیں ہوئی بیرے

ایہ ورتارا رہیا ہمیشہ اندر گریہ زاری
غم دا وقت دراز ہو یائی وچ اندوہ خواری

جھمّنیاں یا قُوت پروون الماساں دیاں نوکاں
اوہ غرقاب رہے وچ غم دے مِلن وچھوڑیوں جھوکاں

وَجّن سَلّ جِگر نوں تازے قول پکّے دِل سَلّن
رات جگیندی وَین کریندی نین نہ نیندر جھلّن

ورہیاں رہی اوڈیکاں اندر روندی تے کُرلاندی
محرومی وِچ دل نوں جالے پر کُجھ پیش نہ جاندی

نا اوہ یار دِسایا ظاہر نا آیا وِچ خوابے
تدبیراں کُجھ چلّن ناہیں جلدی جان عذابے

کہے زلیخا دائی تائیں سُن لے ماؤں پیاری
مَعلُم تینوں حالا میرا غمدی گریہ زاری

کڈھ کمان عقل دے وِچ دی کائی تیر اویہا
وَجّے وِچ مُراد نِشانے گھلّے یار سونیہا

لبّھ کتے جے لبھے تینوں توں بھی کاریہاری
درد میرے دیاں کرو دوائیں سخت میری بیماری

مرجاویں تو کر کُجھ حِیلہ نا رہ چُپ چپاتی
کیڈک درد جَراں وچ سینے برہوں وگائی کاتی

مَیں جاناں تو عاقِل وڈّی بڑے فریباں والی
تین ہوندی مَیں دُکھّیں جلدی تے مقصُودوں خالی

ڈبی عقل اجیہی تیری جے اج کم نہ آوے
کویں جگا میں طالع سُتّے وصلوں جام پلاوے

یار مِلے دُکھ کٹیا جاوے خوشی وَدھے غم مُکّے
نہر سرشک دو اکھّیں وِچّوں مہر کریں اَج سُکّے

روونداں میں گھائل ہوئی کویں قرار نہ آوے
تے اوہ شعلہ درد فراقوں چمکے جان جلاوے

تیریاں بھی تدبیراں دیکھاں کیڈ رکھن تاثیراں
کر بیقدر گیا پردیسیں عفو کرے تقصیراں

میں بے دل دی کر کجھ کاری جے توں بہت پیاری
سُن دائی سر نیواں کر کے روئی زار و زاری

جے مَیں اے فرزند پیاری کر سکدی کُجھ کاری
سر تیرے کد آون دیندی ایڈ مُصیبت بھاری

لَیندی جھَلّ سرے پر اپنے میں تیری بیماری
میرے وَسّ کیا دس دھیّا مَیں تیرے پر واری

ایتھے واہ نہ چلّے میری عقل رہے دیوانی
جسدا نام مکان نہ ظاہر لبھّاں کیا نِشانی

میں قربان کیا وس میرے لگّے واہ ملاواں
چاہیں جان ایہی لے حاضر عذر نمول لیاواں

کہے زلیخا جان تیری نوں کیا کراں کتھ ویچاں
یا اپنے تھاں بنّھ سٹاواں زلفاں دے وچ پیچاں

اے بُڈھی میں مَردی جاندی کر لے حِیلہ کائی
پڑھ منتر کجھ سُفنے اندر دیوے یار دیکھائی

جے اوہ ظاہر ملدا ناہیں سُفنے کویں دساوے
دائی کہندی میں وَس ناہا ایہ بھی پیش نہ جاوے

کر کے آہ زلیخا کہندی جِسدے روگ اولّے
عقلمنداں دی عقلاں سندی کائی پیش نچلّے

دردمیرے کُجھ مُلکوں باہرے کون کرے اِتھ چارہ
ایویں روندی رہی زلیخا رہندی حال آوارہ

دِن مجلس وچ تپدی گُزرے رات دُکھاں وچ زاری
ایہا حال رہیا سو مدت وچ فرقت دُشواری

کدی کدائیں گھر دے اندر جے دردیں دل اسّے
ایہ غم سوز وچھوڑے والا ہر گز جھل نسکّے

کرے اجازت طلب عزیزوں سد عماریداراں
سَیر کرن وَل جنگل جاوے باندیاں نال ہزاراں

وِچ اُجاڑاں ناقہ اُتّے رو رو نَین ورھاوے
زخم پُرانیاں درداں والا ہر دم ودھدا جاوے

یار لبّھے اوہ وچ اُجاڑاں دل دے نال ارادے
عشق سوکھالا ناہیں ہرگز اسدے سخت تگادے

جاں جنگل وچ صبر نہ آوے نیل ندی وَل جاوے
کر کُجھ سَیر عماری پھیرے مُڑ وَل گھراں سدھاوے

ایہ قضیّے ایہو روناں ایہا حال اُداسی
ورہیاں کئی زلیخا تائیں مِلی نمُول خلاصی

عاجز حال رہی دل بریاں نین رہے دو وگدے
حال ملال برہوں دے جھُولے رہے جگر وچ لگدے

بلدی اَگ نہ ٹھلّی اکدم کدی قرار نہ آیا
دائی کہے مِلا جُگ ویتے یاراں یار خُدایا

دائی کرے دعائیں رو رو اللہ دے دربارے
اس بُڈھی دے عجز دعاؤں اثر کھُلاّ اکوارے

کرو غلام رسول دعائیں وید ملے بیماراں
تے بیماریاں کٹ گواوے یار ملاوے یاراں

ہُس تجویزاں تے تدبیراں واہ لا چُکیّاں سبھّے
فضل منگو جو فضل بغیروں دلبر مشکل لبھّے

جاں طوفان کَرم داوَگّے روہڑ کھڑے دُکھ سارے
نا اُمیدیاں تے غم ہاوے بیڑیاں پُورنگھارے

در ذِکر خریدن زلیخا یُوسفؑ را و پرورش کردن در ناز و نعم و رسیدن یُوسفؑ بجوانی و طلبِ وصل کردن زلیخا و اعراض فرمُودن آنحضرۃ علیہ السّلام

جِسنوں یار وکیندا لبھّے قیمت ہووس پلّے
اُسدے جیڈ نہ طالع والا اُسدے کرم سَوَلّے

اَنڈِ ٹھیاں داشوق جِنہاں نوں اَنمِلیاں دی یاری
اینتھے دِل دیاں دل نوں ضرباں وَجدیاں بے وس کاری

جے محبوب خوشی وِچ وَسّے عاشِق دا دل ہَسّے
جے معشوق غماں وچ دَھسّے عاشِق دا دل کھَسّے

جاں دِل جھُک ات جائے پہنچے منزل مقصد پاوے
ایہہ مقام دوراڈا جاں جاں خام اَجے دِسیاوے

جنہیں دِنیں وچ کھوہے یُوسفؑ سٹ وگایا بھایاں
بیٹھی مصر زلیخا دل وچ غمد یاں نوکاں لایاں

دِلوں قرار گیا اُٹھ سارا غمدی وگی اندھیری
گُجھ سبب اس نظر نہ آوے کردی ڈھونڈ بتھیری

عُمر ساری دیاں دُکھاں نالوں درد پیا سو بھارا
دل بے صبر نہ بھاوے جیون دِلدا حال آوارا

جگر تپے دل تڑفے روے کویں قرار نپاوے
اندروڑے کدائیں باہر دھرت جھڑے غش کھاوے

کہے ایہا میں برہوں جالی مدّت دی بیماری
ایہ کیُوں باجھ سبب ودھ چلّے زخم دلیدے کاری

اوہ اک داغ وچھوڑے والا میرے جوگ بتھیرا
بے صبری دی ایہ کیا آفت پاوے گھُمّن گھیرا

بس دِلا کیا اُچھل وگّیں سہ غم رجیوں ناہیں
اگلے دردیں مَیں مَر مُکّی رو رو اُبھے ساہیں

تینوں جُگ جلاندیاں رہیّاں غم برہوں دیاں آہیں
جو اج حال سرے پر آیا دیکھیا نہیں کدائیں

جیُوں جیُوں کرے ملامت دل نوں لالا ساریاں واہیں
اُسدا قدم دُکھاں دی طرفے ودھدا گیا اگاہیں

نہ سہہ سکّی حکم کریندی سَدّ عماری داراں
دائی نال کنیزاں لے کے دھائی وَل گلزاراں

سَیر چَمن تھیں دل نے پایاں رمزاں ہورو دھیرے
نرگس برگ ڈِٹھے دِل گزرے اوہا نین لوٹیرے

سرو آزادے دی آزادی دیکھ غشی وچ آئی
تے دِلبر دی بے پروائی لُوں لُوں وچ سمائی

سُرخ گلّاں تے بُلبُل روندی کردی کھڑی سیاپے
ایہ سرمار کہے ہتھ دوویں نچ جنیندے ماپے

مِلے مثال سجّن دیاں دنداں دیکھ چَنبے دیاں کلیاں
دیکھ شقائق دے رُخسارے دل وچ لاٹاں بَلیاں

جاں دِلدار سُنبل دی زُلفوں مغز معنبر ہویا
وَل وَل دِل وَل درد بلائیں زنجیراں ول ڈھویا

گُل لالے دی خُونی صُورت کھُل پئی وچ سینے
سینیوں داغ برہوں گُل سینے جھاڑے نقش نگینے

اوڑک دوڑ وَ گی گُلزاروں کردی درد پُکارے
لق لق جنگل دے وچ رو رو کِتنے روز گُزارے

عِشق اُجاڑے گھت پواڑے وَسدیاں رہن ندیوے
وَسوں اُجاڑ نظر وچ وَسّے عِشق جنہاں دل لیوے

آبادی جا کرے اُجاڑیں کُوکے درد پہاڑیں
ایہ آبادی عاشق والی خوش ہو وَسے اوجاڑیں

عشق وَطن وچ مجنوں تائیں رہن دیندا جے وَسدا
وچ پہاڑیں پربت غاریں کیوں اوہ جا جا دَھسدا

گئی زلیخا وچ اوجاڑاں تاں بھی صبر نہ آیا
تِن دِناں تِن راتاں تائیں درد قضیّہ پایا

اس تھیں بعد پیا غم گھاٹے یار پیا جاں راہے
تاں بھی ہور دِناں تھیں اسنوں درد دو چنداں آہے

آوے کدی سدھاوے مُڑ مُڑ کر کر گریہ زاری
کیا دِلا تُد آفت جھلّی گھَل ڈَھل جا اکواری

یُوسف آن مِصر وچ وَڑیا اوہ تد وِچ اوجاڑاں
باجھ قراروں فرقت یاروں روندی وچ پہاڑاں

تے اوہ درد دلیدا اسدا پہتا آخر تائیں
ہُن تاخیر ہوندی دیداروں مَردی جھُو رازائیں

لوک رہے قُربان مصر وِچ یوسفؑ دے دیداروں
اوہ بے خبر پھرے وچ جنگل مصر آبادی یاروں

ایہ وَیران آبادی مِصرے ایہ روندی جگ ہسدا
بے مقصود پھرے ایہ بھَوندی اُجڑی دا گھر وَسدا

جاں یُوسفؑ دی قیمت چُکدی خلق خریدن آئی
تدوں زلیخا جنگل طرفوں مُڑ وَل مِصر سدھائی

وِچ عماری نال کنیزاں گُزری جولانگاہے
مُشتریاں جتھ جاناں وِکیاں مجلس دے وِچکاہے

خلق ڈِٹھی سو باجھ شماروں سارے شہر پُکارا
پردہ چاء نگاہ وگایس ڈِٹھا عالم سارا

حال پُچھے اِتھ کیا اچنبّہ باندیاں راز دَسارے
یوسفؑ نام بندہ کنعانی وِکدا ہے اِت جائے

کہے زلیخا کیڈک بندہ جس نے خلق نوائی
کہن کنیزاں حُسن جمالوں اِسدے جیڈ نکائی

اے بی بی ایہ سوہنا بندہ اسدا حُسن دلارا
حدوں باجھ ڈِٹھی جاں خوبی اُلٹ پیا جگ سارا

آپ زلیخا بحر غماندے اَگے ڈبدی جاندی
سوہنا بندہ خبر سُنی سو وچ دل دے کُرلاندی

جے ایہ بندہ سوہنا وِکدا مَیں بھی سوہنے لُٹّی
خبر نہیں اَج لُٹی جاسی کون کوئی جڑ پُٹی

کرے وچار نظر کر دیکھاں ڈٹھس گھت نظارا
پئی نظر چھُٹ گیّاں آہیں لیا پچھان پیارا

جھڑی غشوں محبوبا واری مَیں وِگ گئی نظاریں
کتھوں آیُوں وِکدا پھردوں شہراں دے بازاریں

شہر وِکیں مَیں جنگل لبھاں سَستے مُل وِکاویں
سائی جان جہان نہ قیمت ارزاں اجے دساویں

سُورج چنداک دَند تیرے دامُل تکن وچ گھاتاں
واریاں ساریاں تار زُلف تھیں تاریاں بھریاں راتاں

مَیں واری بازار وکیندیا مُل تولندیاں جاناں
مَیں وِکنے تھیں اَگے وِکیاں کُوک سُنی سُلطاناں

عِشق دَمیں میں وِکدی آئی تیرے شوق وِہاجی
مِصر سٹی بیماریاں لایاں اَج مِل پیُوں علاجی

آپ کتھے بہ رہیوں پچھاڑی مینوں تو راگاڑی
توہیں جان تتی دی ساڑی توہیں گھروں اوجاڑی

پردیساں وِچ تیرے دردوں چھوڑ حکومت آئی
عِشق تیرے نے واگاں چایاں کسّی زِین جُدائی

شوق تیرے میں کانگاں چائی چاوچ نیل رُڑھائی
رُہڑدی آئی وہن جُدائی پکڑ بَنے اَج لائی

مَیں قُربان تیرے وچ درداں روندیاں جُگ وہائے
لبّھ پیُوں اَج وِسّر بھلّے مُڑ طالع گھر آئے

تیرے جیہے مبیع دے مُلّوں تخت وِکن سَن تاجاں
مُشتری ہووے طالع میرا میں بھی یار وِہاجاں

مَیں وِک چکّی پہلے دن تے جاں تینوں سر دھریا
تے توں عشق امانت کرکے پھوک میرے دل بھریا

لکھ لکھ شکر امانت تیری جاں میں دُھرا پڑائی
زمیں فلک پھَٹ پُرزے ہوون جے دُکھ سہن جُدائی

مَیں وِچ آس تیری دی ہر دم نین دھرے سرائیاں
آخر تینوں مَعلم ہوسی جو میرے سر بَنیاں

کرے پوکار ایہائی دائی میریاں خواباں والا
عِشق جدھے وِچ گود کھلندیاں پیتا زہر پیالا

ایہ اوہا مَیں جس دے کارن پایاں ایڈ ایذایاں
جِسنے شوخیاں تے وڈیایاں میریاں روہڑ وگایاں

ایہ اوہا جِس سُفنے اندر پکّے قول کمائے
تے مَیں جِسدے مِلنے کارن گاہے دیس پرائے

دن تے رات ڈھوڈیندیاں جسنوں جال کُھوہاں وچ پائے
وِچ فراق سمندر جسدے بھَر بھَر پُور رُڑھائے

جِسدی وچ اوڈیک اکھّیں نے کنڈیاں فرش وچھائے
تاریاں بھریاں راتاں دے وچ روندیاں وقت وِہائے

ایہ اوہا گھر باپ میرے دے جِسدیاں دُھمّاں پیّاں
جِسدیاں واہیاں ویجیاں پالیاں مصریاں نے وڈھلیّاں

تے دُکھ دیکھ جِدھے دِل میرے سیّاں بھی نَسّ گیّاں
تے انجوڑے جوڑ جدھے دی سُنی بشارت کیّاں

ایہ اوہا مَیں جِسدے ہتھوں درد پیالے پیتے
غم دُکھ دے پیرا ہن جِسنے مَیں کارن خود سیتے

تے مَیں جِسد یاں وچ اوڈیکاں کھڑی سیاپے کیتے
جسد یاں سوز فراقاں والے دن میرے سروِیتے

چوتھی وار ڈِٹھا اَج اوہا جسدے نت جھوریویں
منّت کر دیاں ہتھ نہ آیا لبھ پیا اَج ایویں

ایہ اوہا توں جسدے دردوں سُنیاں میریاں چیخاں
جِسدا اکّا ناز کرشمہ جگر بھُنے دھر سِیخاں

ایہ اوہا توں نقشہ جِسدا وہمی نقش ٹھرایا
ہئے مرجانیئے ٹبّر کھانیئے تینوں ترس نہ آیا

دیکھ میرا محبوب لڈکڑا چھوڑ دلوں بے رحمی
کر انصاف جو ہاں مَیں وہمی یا تو ہَیں خود وہمی

لَے مائی ایہ دلبر میرا راتیں آون والا
دیکھ سکیں تے دیکھ پیاری لُٹ لیجاون والا

اُجڑیاں نوں ساڑ جُدایوں جان جلاون والا
سُفنے دے وچ نال اساڈے قول کماون والا

ور ہیاں چھوڑ تڑ فدی مینوں حال نہ پاون والا
وچ اوجاڑاں تے وِچ نَدیاں سَیر کراون والا

لووسہیلیو نظراں کھولو سوہنے دا مُونہہ تکّو
اس تھیں دُور نہیں چھل جانا پھیر کتھے تک سکّو

دیکھو نی اِس نازستی نوں ٹنب چواتیاں لایاں
دیکھونی اِس بے پروایاں پھیر نہ جھاتیاں پایاں

دیکھو نی ایہ شیر شکاری وَسدی نوں پُٹ بَیٹھا
دیکھو نی ایہ مار اوڈاری باز ہتھوں چھُٹ بیٹھا

دیکھو نی ایہ رہزن میرا مال میرا لُٹ بیٹھا
دیکھو نی ایہ دلبر میرا دل میرا گھُٹ بیٹھا

دیکھو نی ایہ لاونہارا لگیاں تے ٹُٹ بیٹھا
دیکھونی ایہ باہوں پھڑ کے ادھواٹے سُٹ بیٹھا

دیکھونی ایہ چھلیا بھارا وَل چھل کر گیا بھارے
دیکھو نی ایہ کار یہارا کی کی کر گیا کارے

دیکھو نی ایہ دلدا چارہ دے گیا نُسخے چارے
خوف رجاتے حسرت چاوچ بھر گیا مقصد سارے

دیکھو نی ایہ نور حقیقی ہر مَشہد سرچھایا
پہن تشخُّص دا پیرایہ بَن بَن بَہے پرایا

دیکھو نی ایہ نقش دُرونی ظاہر اُگھڑ آیا
واہ تعجب اجے ٹکانیوں ناہیں قدم اُٹھایا

دیکھو نی ایہ آپے اوہو کی کی بازیاں کردا
ہو متعیّن رُخ پر دھریا غیریت دا پردا

دیکھونی تسیں توڑ تعیُّن جس جس تھیں اَج سردا
پئیے سَاہُوَ رجِسد یاں واراں ایہ اوہ مالک گھردا

دیکھو نی ایہ ذہنی جلوہ کھول بیٹھا چمکارے
اج بیدرد تکن جے ناہیں نین جلن ہتیارے

دیکھو نی ایہ مینوں کہ گیا توں میری میں تیرا
دیکھونی ہُن سارے جگ وچ کیُوں کر بیٹھا ڈیرا

دیکھونی ہے میرا صاحب یا ہے سارے جگ دا
میں اِسدی ایہ میرا آخر ہوراں دا کی لگدا

دوڑیونی اس گھیر لیاؤ گھیریُوں نِکل نہ جاوے
پکڑیونی ایہ چلا نہ جاوے مت مُڑ پھیر نہ آوے

پیتایونی رُسّ نجاوے مَیں سر غیر نہ لاوے
آکھیُونی میں اوگنہاری مَیں پر رحم کماوے

دَسیونی میں تیرے باجھوں غیراں پاس نہ آئی
تے جے مَیں وچ غیراں آئی توں خود تو روگائی

کڈھ غیراں تھیں سانبھ بندی نوں ناکر چھڈ پرائی
بخش میری تقصیر کَرم تھیں ہُن ناتاب جُدائی

وِچ برہوندی لاٹ زلیخا تڑَف تڑَف اوہ جلدی
دُکھ بھری جاں آہیں بھردی لاٹ عماریوں بلدی

تے اوہ رو رو فکراں اندر کردی جوش بتھیرے
ہُن دلبر وچ دھیریاں بیٹھا کر دا قتل ودھیرے

اوہ دردیں رومَردی جاندی ہتھ مَلدی پچھتاندی
یار میرا بازار وِکیندا قیمت خلق لیاندی

کی جاناں میں بخت کو یہے اج کِسدے ہتھ آوے
کِتُوں جاوے مارگواوے یا تے قول نبھاوے

جھب عماریدارو مینوں چل سٹو دروازے
مت کو ہور وِہاج لیجاوے مُل گھلاّں اندازے

بیہوشی وچ رہی زلیخا ایہا گھت پوکاراں
پہنچائی دروازے ناقہ جھب عماریداراں

اندر وار گئی لے دائی ہوش کہے کر کائی
کھول اکھّیں کُجھ کرلے کاری مت ہسیں پچھتائی

بیٹھی ہوش سمہال زلیخا خالی صبر قراروں
خبر کیا اج کون سوہا گن اسدے ونج بپاروں

مت کوئی دے مُل لیجاوے پھر میں حال کو یہا
وگ وگ جانھ دِلے وچ سانگاں دردریہا سوایہا

باندی گھل عزیز بُلایا جھبدے تس فرمایا
جاہ خرید بندہ کنعانی جو اَج وِکدا آیا

گیا عزیز چُکاوے قیمت دَسّیں بازرگانا
جو منگیں سو لَے یُوسفؑ دا حاضر مال خزانہ

کہے فرشتہ مالک تائیں سُن تدبیر ہماری
لے یوسفؑ دے تول برابر اذفر مُشک تتاری

عنبر تے کافور درم تے لعل دُروں دیناروں
ہر ہَمُوزن تولا دھر چھابے پاویں نفع بپاروں

مالک کہے عزیز ے تائیں تول دیہو مُل سارا
تھوڑا منگیو بازرگانا کہے عزیز بیچارا

خازن نوں فرمایا اوویں تول دیہو سب چیزاں
یوسفؑ دے ہَموزن تولند یاں تُلّے مال عزیزاں

پلّے وچ ترازو والے یُوسفؑ چاء بہایا
دوجے چھابے دھر اندازے زر ہَموزن چڑھایا

پنج لکھ تک دینار چڑھے تے چھابا اجے نہ ہلّے
حیرانی وچ خازن کمروں بند گئے ہو ڈھلّے

کُل خزانے پُرزر جہڑے کر تدبیر چڑھائے
یوسف تنہا سب تھیں بھارا ایہ ہموزن نہ آئے

لعل دِرَم دُر عنبر مُشکوں ہر چھابے وچ پایا
یُوسف والا چھابا دُھرتوں نا اُپراہاں آیا

مال خزائن شاہ مِصر دے تُل نہ آئے پُوری
نُور نبوّت سب تھیں بھارا ایہی فضل غفُوری

حیرانی وچ شاہ مصر دا کہندا مالک تائیں
یُوسفؑ دا مُل ادا نہووے میتھیں مُول کدائیں

مالک خوش ہو یوسفؑ تائیں ہتھ عزیز پھڑایا
جو چھابے وچ چڑھیا شاہا اساں قبولوں آیا

لے یُوسفؑ ہُن مال تساڈا میرا مال خزانے
کرے قبول مصر داوالی تے شاداں وچ خانے

کہے پوکار خزانے میرے تُل گئے جے سارے
رب اسانوں ہور پوچاوے فضل اوہدے نے بھارے

مال خزائن شاہی سارے مالک لد سدھایا
دولت دُنیا رُتبہ حشمت جو چاہیا سب پایا

پر کُجھ وچ خزانے شاہی نام نہ درم دیناروں
شاہ عزیز مصر دا والی راضی ایس بپاروں

پرغمناک خزانیاں وَلّوں مَت فوجاں ہٹ جاون
تے مت سُنکے دشمن کوئی کٹک گھتن جنگ پاون

برکت نال نگاہے یُوسفؑ اوویں بھَرے خزانے
خازن دیکھ رہیا متعجب کیتا فضل خُدا نے

اوویں آن عزیزے تائیں خازن خبر سنائی
شاہا یُوسف بَرکت والا اسدے جیڈ نکائی

اسدی برکت کُل خزانے مُڑ پُر ہوئے سارے
دام دِرَم کجھ گیا نہ تیرا اندر ایس بپارے

دیکھ عزیز رہیا متحیّر یُوسفؑ شان کیائی
گھر میرے تھیں گیا نکائی میں ایہ دولت پائی

یُوسف کہندا جے ناہوندا میرا مُل خزانے
مَیں تیرے دل نیواں ہوندا اندر رُتبے شانے

اللہ نے خود قیمت میری کر کے فضل وَدھائی
آپ دِتی احسان تُساڈا مَیں پر رہیا نہ کائی

سُن قیطوس ہو یا دِل راضی ہَس ہَس کے فرماوے
تینوں رب فضیلت دِتی وچ شمار نہ آوے

آہے جاں ہُن یُوسفؑ وِکیا مُشتریاں غم دھانے
دِہ ہزاراں جاناں گیّاں مَر مَر رہے ٹکانے

جولانگا ہے یُوسفؑ والے جان رہی انہاں مرداں
ٹُٹ اُمید کلیجے پھاٹے فرقت دے وچ درداں

چہل ہزار انہاندے باجھوں جان رہی دُکھ لگّے
بیماری محرومی دے وچ اُٹھ گھراں نوں وَگّے

حضرت پیر غزالی ایویں لکھیا ذکر ایہائی
اِک زلیخا عشق نہ لُٹی ہوراں حال کیائی

یوسفؑ ویچ دتا جاں مالک لے قیمت خوش ہویا
پھر یُوسفؑ دا قدر کھُلّا سو مُڑ ڈِٹھا تے رویا

پہلے اسدیاں اکھّیں اندر یُوسفؑ قدر نہ جاپے
ویچ دِتا سو ظاہر ہویا پچھتایا پھر آپے

یُوسفؑ دے وَل گھت نظارہ ڈِگیا ہوش گوائی
اوّل قدر تیرا مَیں یوسف مُول نہ پایا کائی

جے جانا ایہ صُورت تیری مُل نہ کراں کدائیں
زمیں فلک جے قیمت اندر مِلدے میرے تائیں

ہُن بے وَس نہ زور اکائی ہویوں مِلک عزیزے
مَیں بھُلّا کیُوں ڈِٹھّا ناہا تیں وَل نال تمیزے

شوق تیرے ہن رووواں تڑفاں مَینوں صبر نہ آوے
کیُوں میں زرد اطالب ہویا عقل میری ڈُب جاوے

کسنوں چھوڑ کِدھے وَل رُجھّا ظالم نفس کمینہ
کِس تھیں وار گیوں اے ظالم سوٹکڑے کر سِینہ

جسد اسَیں چھُٹ اُس تھیں کدھرے چائی قہر خواری
صُبح کھُلی تَیں معلم ہوسی کس تھیں رین گزاری

کِس دی چاء امانت سر تے گھر کسدے اپڑائی
جاں بُریائی آپ کمائی ہوسی عُذر نکائی

یُوسفؑ دے وچ شوق محبت مالک روندا آہا
یوسفؑ ویچ وِہاجیا پتھّر ویچد یاں کی لاہا

چھیکڑ واڑی کر گجھ گلّاں کی ہیں توں شے کائی
تاں یوسفؑ فرماوے ظاہر سُن اے مالک بھائی

عہد جوانی گھر وِچ سُتّے تینوں سُفنہ آیا
جھڑ سورج اسمانوں تیرے وچ استین سمایا

جو تعبیر معبر کولوں پُچھ گئیوں کِنعانے
اوہا عبد ایہی مَیں یارا سمجھیں نال دھیانے

رو مالک نے عرض گزاری سچ ایہائی حالا
میں بھُلّا دھس وِچ ہَوس دے اُلٹے طالع والا

جے مَیں خبر ہوندی توں اوہا ویچ نسکدا مُولے
عقل دتی کوتاہی مینوں وانگ غلام رسُولے

دیکھ تُساڈے معُجزیاں وَل رہے میرے دِل پردے
اَج کھُلے میں گھائل ہویا وچ وچھوڑے دردے

کر یُوسفؑ توں نیک دُعائیں مَیں حق جاندیواری
دیوے رب اولاد میرے گھر پاوے برخورداری

ہتھ اوٹھاء جناب الٰہی یُوسفؑ عرض سُنائی
اثر دعاؤں گھر مالک دے بیٹے ہوئے بائی

زیبا شکلوں کامل عقلوں ہر ہر نیک ستارا
یوسف دی تاثیر دعاؤں پائیس رُتبہ بھارا

نال عزیز گیا لے گھر نُوں حضرت یُوسف تائیں
اس سودے تھیں وچ خوشی دے وگدا قدم ہوائیں

اَگے حال غماں وچ واسا کرے زلیخا زاری
خبر نہیں اج کی سر گزرے صحت یا بیماری

دیکھ لواں اَج کِسدے خانے سُورج چڑھے کَرَم دا
کی معلم اج کیونکر ہوسی میرا داغ اَلم دا

دیکھ لواں اَج کون بپاری پُوریاں کرے مراداں
تے اج دیکھاں کسدے خانے ہووے نُور آباداں

خبر کیا اَج کسدے گھر نُوں ہوویگی روشنائی
کی جاناں اَج کسدیاں اکھّیں پاون نُور صفائی

خبر کیا اَج کسدے گھر وچ برکت پُر ہو جاوے
خبر کیا اج کسنوں قسمت وصلوں جام پلاوے

خبر کیا اَج کون پیاری بَہے مُقابل ہو کے
خبر کیا اَج کہڑا پیوے قدم مُبارک دھو کے

خبر کیا اج کون سوہاگن عرضاں کرے کھلو کے
دیکھاں کون گلے وچ پاوے خوشیاں ہار پرو کے

دیکھاں کون جہانوں گزرے وچ وچھوڑے روکے
دیکھاں کسدیاں اکھّیں روون چڑھ نیزے دی نوکے

کی جاناں اَج کسدے طالع چڑھ جاون اسمانی
کی جاناں اَج کسدے لیکھیں ہجروں سرگردانی

کی جاناں اج کون خریدے عشرت طالعمندی
کی جاناں اج بخت ستارہ کسدا چڑھے بلندی

کی جاناں اج کسنوں دیوے دولت وصل ہولارے
کی جاناں زر چاندی کسدے سب مقصود سوارے

کی جاناں اج کنہیں محلّیں روشنیاں پھر جاون
کی جاناں اج کسدے گھر نوں لانبو درد جلاون

اج عزیز لیاوے اسنوں یا تے ہتھ نہ آوے
ایہ نارب کرے جو ہووے جان میری جل جاوے

زخم میرے نوں اج دوائیں مِلن ایہی یا ناہیں
ایہ میرے غم فرقت والے دیکھاں گھٹن کدا ہیں

ایہ روندی دل صبر نہ آوے فکریں جان جلاوے
اج میرا محبوب پیارا دیکھاں کس گھر جاوے

اندر وار دروں آ تد نُوں یُوسف قدم ٹکایا
طاق منوّر وچ محلّاں نُور صُبح جھلکایا

سُورج دی نُورانی وانگوں چمک پیا گھر سارا
اوہو صُورت سُفنے والی نُور ورہے چمکارا

دیکھ زلیخا ڈُبدی جاندی نُور بحر دی کانگے
مار اُچھال جھڑیندی بیخود وصل شباں دی تانگے

اُچھّل شوق دلوں چڑھ وگدا اُڈدی ہوش دماغوں
سَڑ بَل کے اوہ خار غماندے گل ہو گئے چراغوں

کر کر وَڈّا گُردہ بہندی ڈاڈھ دلیوچ بَنّھے
جوش خوشی دا بہن نہ دیوے عجز نیازاں مَنّے

ہو مقابل اکھّیں مِیٹے متاں نَظر جَل جاوے
دِل وچ خوشی او بھاراو چھالے لذّت گرداُڈاوے

مِلیا یار مراداں پایاں پر اعتبار نہ آوے
دل وچ کہے ایہی میں سُتّی ایہہ خوابے دِسیاوے

وِکدا یار لبھے مَیں کتھوں عقل قبُول نہ کر دی
ایہ جو مینوں نظری آوے سُفنہ ہَے سَر دردی

کتھوں میرے بھاگ اجیہے جاگدیاں شہ لبھّے
ایہ سامان دِسے وِچ سُفنے مکر نصیبوں سبّھے

ایڈک چیز وِچیندا کہڑا قیمت کون اوتارے
شاہ غلام کدھا ہو آوے کدا یہ عقل چتارے

جے ایہ خواب ایہائی ایویں یارب چشم نہ کھُلّے
جے ایہ یار اگوں چھَل جانا مرگ اندھیری جھُلّے

پھیرے ہتھ دواکھّیں اوتے دیکھے چار چوپھیرے
دِلوں یقین جو ہُن وچ سُفنے رُہڑ دے طالع میرے

گلّاں کرے زبانوں ظاہر نال کنیزاں سیّاں
کدی ہَسے وچ نیر کدائیں اکھّیں ڈُب ڈُب گیاں

تَدنوں آن عزیز اگاڑی کہے زلیخا تائیں
اِس فرزند پیارے تائیں عزّت نال رکھائیں

مال خزانے تُدھ حوالے تھاؤں مکان جو سارے
اسنوں تھاؤں چنگے وچ رکھّیں حُرمت نال پیارے

خوب طعام لباس چنگیرے خدمت کریں تمامی
اِس فرزنداں وانگوں رکھیں اندر عیش مدامی

کرے قبول زلیخا سب کُجھ یُوسفؑ پاس بَہایا
کُجھ یقین ایہا بیداری وچ دلیدے آیا

مُڑ مُڑ دیکھے یُوسفؑ تائیں سَو سَو شُکر گزارے
طالع میرے حال مُراداں کتھوں لئے اُدھارے

قول قرار جو میتھیں ہویا یاد ہووس یا ناہیں
ہَے معلوم نہیں یا اسنوں جو مَیں رُنی آہیں

ترس ایہی یا ناہیں اسنوں میریاں درداں وَلّوں
خبر ایہی یا ناہیں اسنوں درد میرے دے سَلّوں

دیکھاں کوِیں اساتھیں وَرُتے ہُن دِلبر وَرتارا
جو مقصود میرا وچ دُنیا ہتھ گیا لگ سارا

اِک دیدار کرن نُوں ترساں اَج اکھّیں وچ میرے
گھر میرے اَج آپے آیا مَیں لبھ پھری چوپھیرے

شاد زلیخا وچ دیدارے ہر دم شُکر گزارے
سب اُمیداں میں دَرُ آیاں میرے طالع بھارے

کِس معشوق غُلام سدایا کس ایہ رُتبہ پایا
کِسنوں یار اجیہا مِلیا جو میرے ہتھ آیا

اِک پَل کولوں جان نہ دیوے یُوسفؑ نوں کتویلے
ہر دم نظر اِسے وچ رکھّے شوق اِسیدے کھیلے

ڈھونڈ منگاوے رنگ برنگے کھانے لذّت والے
ہر نعمت جو دُنیا اندر حاضر کرے کھوالے

اوہ کھاوے ایہ رجدی جاوے خوشی کرے لکھواری
اعلیٰ قسم طعام جو میوے جمع رکھاوے ساری

عطر گلابوں غُسل کراوے پوشاکاں پہناوے
زر گوہر پُر لعل لباسیں زینت زیب بناوے

جو پہنن اس لائق دیکھے مُلکاں تھیں منگواوے
تے ہر روز نویں پوشاکوں حاضر پیش لیاوے

نویں صُبح ہر نویں لباسوں ہتھیں قد سوارے
اک جامہ مُڑ دوجی واری کدی نہ پیش گزارے

ہتھیں کمرے پٹکا بنھے خود جوڑا پہناوے
پا پوشاک نگاہ گزارے شوقوں مَردی جاوے

پاس بہے تے حُرمت رکھے گلّاں کرے پیاروں
حال حقیقت پچھے رو رو اہلِ وطن گھر باروں

سُن سُن پئی مُصیبت سر تے روے زار و زاری
شُکر کرے ہُن خوشیاں اندر عُمر گزاراں ساری

جو حاجت تس دِل وچ جاپے حاضر کرے شتابی
اس دی کار گزاری اندر حال رہے بیتابی

سُتّے نوں خود پکّھا جھلّے خدمت وچ بیداری
وانگ کنیزاں حق گزاراں کردی خدمتگاری

وِچ دیدار رہی ہو کملی نظر نہ وِرتھی جاوے
جُتّوں کرے نگاہ اوتیوں یُوسفؑ نظری آوے

ایڈ خیال دماغے رَچیا چُکیا اثر نظر دا
چہر مبارک یُوسفؑ والا ہر جا جلوہ کردا

دیواراں ہر جامیاں اندر اوہ معشوق دساوے
سُورج چند ستاریاں شکلاں اوہا نظری آوے

مُطلق اِک وجود مُقدس خالی ہر اعتباروں
لُوں لُوں تھیں مُتجلّی ہویا رمز کھُلی اسراروں

خارج دے اعیان ثبوتوں مظہر نظری آئے
مر آتیّت تھیں متعدد بیرنگی وچ پائے

علم بسیط پسار پسارے وہمی نقش اوڈائے
کثرت نوں دھر وحدت اندر سَن خود غیر جلائے

اوہ محبوب ریہا خود باقی دیکھے آپ دکھائے
وِچ وصال فراق سجَن نے رَخنے اجے رکھائے

یُوسفؑ دی وَل ہر دم دیکھے ہرگز صبر نہ پاوے
ہس ہس کرے پیاریاں گلّاں خوشیوں وقت وہاوے

یوسفؑ رکھے نیویاں اکھیں ہر ویلے شرماوے
باجھ ضرورت قدر کفایت حرف نہ ودھ الاوے

کہے زلیخا اپنے دل وِچ یوسفؑ اجے ایانا
ایہا حال وہائی مدت تد نُوں ہویا سیانا

بھری جوانی نُور چمکیا ودھیا حُسن دلارا
تداں زلیخا شوق وصل دے کیتی حال آوارا

مگر پھرے نت ہوء دیوانی مطلب کرے اشارے
طرز ہزار کرے نت ظاہر لاکھاں شوق اوبھارے

بے آرامی دیکھ نگاہوں یوسفؑ ٹلدا جاوے
جاں اوہ چشم مقابل کردی ایہ خود چشم نواوے

کدی دھیان نہ اُس وَل کردار ہے گُناہوں ڈردا
دل وچ ہر دم کہے زلیخا حال کیا دِلبر دا

وا دردا دل جسدا بَردہ اوہ اِک نَظَر نہ کردا
دُنیا دین میرے دا پردہ مالک میرے گھر دا

رو دردا ایہ وید نہ ڈردا دیکھے دُکھیا مردا
اِک نظارا تارنہارا نا اس تھیں اج سَردا

رہے زلیخا شوق طَلَب دی آتش اندر جلدی
یار چنگا پر دردوں خالی زار کہے ہتھ مَلدی

رہے زلیخا اَگے پِچھے یُوسفؑ جان بچاوے
مَتاں جناب اِلاہوں مینوں ایہ عاصی کر جاوے

ڈرے زلیخا درد فراقوں یُوسفؑ ڈرے اِلاہوں
طَلَب زلیخا وصل ایہائی یُوسفؑ خوف گناہوں

شوق زلیخا بوس کناروں یوسفؑ کرے کنارا
رہے زلیخا رَلمِل بہندی یُوسفؑ رہے نیارا

عشق زلیخا گانگاں چاہڑے تے وچ ڈُبدی جاوے
یُوسفؑ حال نہ دیکھے اُسدا ہرگز نظر نہ پاوے

درد بھری بھر آہ زلیخا رمزوں دُکھ سناوے
یُوسفؑ سُن اَن سُنیاں جانے جان انجان سداوے

بھر دم سرد زلیخا دمدم ڈُھک اگاڑی آوے
یُوسفؑ پیَر و پیَر پچھاڑی ہر دم ہَٹدا جاوے

بے مقصود زلیخا رہندی کائی بھلا نہ پاوے
اِکّو یار پیارے والا عشق پیوے غم کھاوے

یُوسفؑ اگے وقت نوقتے کردی کار گزاری
اپنا آپ گیا بھُل سارا چاہڑی عشق خماری

اِسدی خدمت کرن کنیزاں ایہ یوسفؑ دی باندی
بِن یوسفؑ دی خدمتگاری اِسدی گھڑی نہ جاندی

زردی رنگ ہو یا تَن لاغر وچ غماں دیاں آہیں
بِن دیدار نکائی لمّھے ہور مُراد کداہیں

سارے فن فریب زلیخا رمزاں نال چلائے
یُوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کِسے حساب نہ آئے

یوسفؑ دے مَن موہن کارن ساریاں واہاں لایاں
یُوسفؑ دی اوہ وِچ جنابے کسے شمار نہ آیاں

تدبیراں دے تیر زلیخا وَل وَل نِت وگائے
یُوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کِسے نہ گنتی آئے

پُر تاثیر بُخار دلیدے اِس تھیں وگن دھگانے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ پئے ٹکانے

بے اندازہ سوز زلیخا درد بڑے غم بہتے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے مکان نہ پہتے

پُر خُونوں کر اکھّیں دوویں جھاک زلیخا دیکھے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ آیاں لیکھے

طلب وصال زلیخا رو روغمدے حال وہائے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ درجے آئے

حال زلیخا باجھ وصالوں اگ لگی جیُوں خانے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ وچ دھیانے

نظر مُوثر نال زلیخا کیتے وصل اشارے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ ملے کنارے

تکّ تکّ داؤ زلیخا وَل وَل جال وَلاندے پائے
یوسفؑ دی اوہ وِچ جنابے کسے نہ تھاویں آئے

اِسنے پیش گزاریاں آہیں نال نیاز آدابے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ وچ حسابے

بھر گوہر جھلکائے اِسنے زلفاندے وِچ تارے
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے نہ وچ شمارے

حُسن ندی دیاں لہراں اُوتے اُسدے رہڑے خزانے
یُوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کِسے نہ شان گمانے

اسدے دلدیاں مِلکاں سبھّے دِلبر تے وِک گیّاں
یوسفؑ دی اوہ وچ جنابے کسے حساب نہ پیّاں

دِن دِن بے مقصود زلیخا درد غماں وچ ہاری
وقت وہاندے جاندے اسدے اندر گریہ زاری

خُون سکا وچ حال اُداسی ہجر مصیبت بھاری
پنجر کر دِکھلایاں ہڈیں فرقت دی بیماری

بھاویں دِلبر گھر وچ آیا درد فراق سوایا
مِلیا یار نہ مِلیا جیہا جاں مقصود نہ پایا

واہ وا دِلبر گھر وچ وَسدا رکھدا اجے جُدائی
سوہنے دے گھر وَسّدی رَسّدی واہ واا جے پرائی

اوہ نیڑے تے ایہ وچ دُوری اجے فراق جلائی
پاس ہوندا جے ہتھ نہ آوے ایڈک درد نکائی

ہجر مُصیبت وچ زلیخا دَرد جھلے سر بھارے
کرے کباب برہوندے شعلے تے وچ غمدی نارے

اک دِل تے دو نین رُوحاں تن تَن دیاں خلطاں چارے
پنج حواس سنے شش رودہ ہفت طبیعی کارے

مَلمل ہتھ افسوس کریندی وَگدے نین فوارے
کھُلّے وال پئے گل رہندے زرد رہن رُخسارے

دائی دیکھ زلیخا تائیں عرض کرے کر زاری
ملیا یار مُراداں پایاں ہُن کیا حال خواری

دل دی آس پُنی سب تیری پایاں کُل مُراداں
ہُن ہو گیّوں حال نتانی کِہڑ یاں وِچ فساداں

سَیں ترہائی لبھّا تینوں دریا شربت والا
بیٹھ کنار کریں کیوں زاری آکھ سنا کُجھ حالا

توں پیدل وچ جنگل زخمی ناقہ ملی عماری
ہن کیا خوف دُراڈے راہوں ایہہ کیا گریہ زاری

دواکھّیں تیں دردوں مِلیاں ہُن اوہ اُگھڑ آیاں
اجے نہ اوہ غم گیا دلے تھیں کی ملیاں ایذایاں

تیر کھُبّا تیں وچ جگر دے طالع پٹ کڈھایا
ملیا زخم وہائی مدت درد کویں ہُن پایا

بحر غماں وچ باہیں تَردی تُہ کشتی ہتھ آئی
ہُن کیُوں غرق رہیوں وچ زاری ایہ کہہ حال کیائی

توں بیمار برہوندی زخمی ملیا وید سیانا
جِس دا رُوگھر بھرے شفاؤں تُہ کیوں حال رنجانا

توں بھکّھی وچ عِشق اُجاڑے ملیا طاس طعاموں
ہُن بےصبری ہوکیُوں روویں ظاہر دَسّ کلاموں

تَن ننگے نوں ملیاں تینوں ریشم تھِیں پوشاکاں
ہُن کہہ کیوں دواکھّیں زاروں رہن دھیئے نمناکاں

جلدی دُھپ ہجر دی وِچّوں وَڑیوں وچ محلّاں
ہُن فرماء کریں توں زاری اندر کھڑ یاں سلّاں

وَل منزل مقصود دے تُریوں تازی دی اسواری
بیدل ہو کریں کیُوں زاری ظاہر دَسّ پیاری

تُوں وِچ قید غماں دے جُجرے دِتی بخت خلاصی
کر خوشیاں کیوں غم وچ ڈُبی ایہ کیا حال اوداسی

عشقے پَندھ اِکلّی پیّوں مِلیا ساتھ چنگیرا
اجے تسلّی صبر نکردا دَسّ کویں دِل تیرا

اگ غماں وچ تپدی تَیں وَل نہر کھُلی دریاؤں
آہیں گرم گیاں کیوں ناہیں ٹھنڈی آب ہواؤں

گُرگ فِراقوں مِلی خلاصی وَڑیوں منزل گاہے
شکرانے دا ویلا تیرا کویں جلیں وچ آہے

کہے زلیخا سُن لے مائی میری گریہ زاری
جو مشکل سر میرے وَرتی آکھ سُناواں ساری

مَیں ترہائی لبّھا مینوں دریا شربت والا
لاواں واہ نہ پاواں قطرہ ایہی درد کوسالا

مَیں پیدل وِچ جنگل زخمی ناقہ مِلی عماری
ناچڑھ سکّاں پیش نجاوے ایہا مشکل بھاری

دواکھّیں مَیں دردوں ملیاں ہُن اوہ اُگھڑ آیاں
پَر بےنُور نہ دِسے کائی آساں توڑ گوایاں

تیر کھُبّا میں وچ جگر دے طالع پٹ کڈھایا
مِلیا زخم مُکھی پُر زہروں رہی وچے دُکھ پایا

بحر غماں وچ باہیں تَردی مَیں کشتی ہتھ آئی
گھُمّن گھیر دُکھاں دے پھاتھی ہُن واہ پیش نکائی

مَیں بیمار برہوندی زخمی مِلیا وید سیاناں
مِنّت کراں دوا ندیوے کار کرے مَن بھاناں

مَیں بھکھی وچ عشق اوجاڑے ملیا طاس طعاموں
لُقمہ چاء نہ کھاون دیوے شارع حکم حراموں

تن ننگی نوں مِلیاں مینوں ریشم تھیں پوشاکاں
جِس وچ خار دُنے پُر کر کے اُستاداں چالاکاں

جلدی دُھپ ہجر دی وچّوں وڑیاں وِچ محلّاں
لاٹاں اگ برہوندیاں جتھّے پھُوک دیکھاون جھلّاں

وَل منزل مقصود دے تُریاں تازی دی اسواری
نہیں لگام میرے وِچ قابو تازی تُند طراری

مَیں وچ قید غماں دے جُجرے دِتی بخت خلاصی
بیڑیاں پیر اوویں ہتھ کڑیاں واٹ لمی دم جاسی

عشقے پندھ اِکلی پیّاں مِلیا ساتھ چنگیرا
دُور گھروں سٹ واٹ دوراڈی ایہا پیا لوٹیرا

اگ غماں وچ تپدی میں وَل نہر کھُلی دریاؤں
بچی اگوں اِس نہر رُڑھائی لہر قہر دھرواؤں

گُرگ فراقوں ملی خلاصی وڑیاں منزل گاہے
ہُن دِلبر دی بے پرواہی شیر پیا وچ راہے

ایہا حال میرا وچ درداں یُوسفؑ تھیں ورتارا
مَیں قُربان اس خبر نکائی ہر دم رہے نیارا

مَیں دیکھاں جھُک اُسدیاں اکھّیں اوہ نانظر اولارے
مَیں ہر وقت طَلَب وچ بھوندی اوہ بے خبر گزارے

مَیں ہو پاس کراں سو آہیں اوہ کنیں رُوں پاوے
میں بیٹھاں کر چشم مقابل اوہ اوتھوں اُٹھ جاوے

لکھ لکھ وار کراں میں داری اوہ ناکدی بولاوے
جے ہس کراں اشارت گوجھی اُسنوں بھلی نہ بھاوے

جے مگرے میں اندر جاواں اوہ مُڑ باہر آوے
آہیں گرم کڈھاں جے رورو کُجھ نہ اثر دِساوے

میں ہوئی انہوئی اُسنوں فرق نہ جاپے کوئی
رمزوں کراں سوال وصل دا ہرگز مِلے نہ ڈھوئی

بے پرواہ محبوب تتی دا آتش وانگ تپاوے
بلدیاں لاٹاں اکھّیں دیکھے گھت نہ آب بُجھاوے

سچ پُچھیں تے اپنے ہتھیں پکڑ النبہ لاوے
جاں مَیں جلاں بلاں اوہ میتھیں اپنا آپ بچاوے

مَیں رُہڑ دی نوں ٹھاٹھ برہوں تھیں کڈّھ نبیّ لاوے
دھکّ گھتے وچ ڈونگھے وہنے آپ پچھاں ہٹ جاوے

آپ رہے دُکھ دردوں خالی میری جان جلاوے
ایسی اگ لگاوے چوری نا دُھوآں دکھلاوے

مَیں عاجز دا حال نتاناں دیکھ نہ ترس لیاوے
اُسدی نظر اوچی مَیں نیویں جھکّے ذرا دِسیاوے

نا مَیں اندر نظر سماندی کدی نہ مَیں وَل دیکھے
اسدا سب تھیں شان وڈیرا مَیں عاجز کس لیکھے

سُن دائی بھر اکھّیں پانی پٹاں تے ہتھ مارے
بُٹّ ننگے کر دندوں خالی دھاڑ و دھاڑ پوکارے

مَیں قُربان بچی توں کیہی عشق مُصیبت پائی
اجے مُرادوں خالی رہیّوں دولت ڈوب گوائی

وِچ قضیّاں عُمر ونجائی چھوڑ ولایت آئی
مِلیا یار رہے وچ گھر دے اوہا اجے جُدائی

وَل دَسّاں مَیں کر کُجھ حیلہ اجے جوانی ویلا
کُنڈل زُلف پَہا وِچ دلدے ناز اکھیں گھت سیلا

سُن ایہ گل زلیخا رو رو آہ بھرے فرماوے
کُنڈل نُوں اوہ اگ نہ لاوے خاک اکھّیں وچ پاوے

دائی کہے جمال جو تیرا پنچھیاں موہ ڈگاوے
اوہ جوان جوانی بھریا کیُوں وچ وَسّ نہ آوے

کہے زلیخا اوہ کدا ہیں نظر نہ کرے اوتاہاں
اہل جمالاں تے بدشکلاں دھرے نہ وچ نگاہاں

نا اوہ دیکھے سوہنیاں شکلاں نا بدشکلاں تائیں
باجھ آواز پچھان نہ کردا مَیں تَیں وِچ کدائیں

دائی کہے فریب بتھیرے عقلاں تھیں پُرخانے
تِیر سُخن کُجھ مار اویہا وجے طلب نشانے

مَرداں نُوں پتیاون سوکھا مُول نہ کر کوتاہی
وَل وَل کے وَٹ چاہڑ دو زُلفے پا اسدے گل پھاہی

کہے زلیخا کملی بُڈھی ناکر بات اگاہاں
اسدا حال عقل تھیں باہر مَیں لا تھکّی واہاں

تے مَیں تیرے کہنے باجھوں زُلفاں نوں ول پائے
تیر سُخن دے سِدّھے کر کر اس ول بہت وگائے

نا میرے وَل زُلفاں والے وَل وچ یار لیائے
تے اوہ تیر سُخن دے میرے توڑ ہوا اڈائے

اُسدیاں بے پرواہیاں مائے سَل ودھیرے لائے
اُسدی نظر جہانوں اُچّی کد پَتیایا جائے

جاہ کویں کر منّت زاری وَل تیرے وچ آوے
میل مینوں میں مردی جاندی کویں میرا دُکھ جاوے

مَیں رُہڑ دی نوں آکھ کویں اوہ پکڑ لگاوے بَنّے
جے ہُن تیری عرض نہ مَنّے درد میرا دل بھَنّے

دائی جوش غضب بھر اُٹھّی دیکھاں کویں نہ مَنّے
میل دیاں میں کار یہاری مَر مَر جاہ نہ رنّے

در ذکر تعریف دایہ و رفتن او از طرف زلیخا نزد یوسفؑ و سفارش وصل بروی کار آوردن و اعراض نمودن یُوسفؑ و برگشتن دایہ نبومیدی و مطلع ساختن زلیخا را از ماجرای وی و رفتن زلیخا بذاتِ خود نزدِ یُوسفؑ و اظہار عشق نمودن و زدن یُوسف دستِ رد بر اقتراحِ او

نویں چوڑیل پرانی آفت تن ہلکا رَگ بھاری
دوہرا قدّ اِکاہرا چمڑا موٹھک دیہی ساری

تن پیلا تے نیلیاں ناڑیں زُلفاں تے چٹیائی
بھری فریبوں خالی زوروں طاقت بدن نہ رائی

عُمر بڑی تے آس چھوٹیری قدم نِکے دم لمّے
وال سدھے تے وِنگیاں ہڈیں بے وسّ جوڑ نکمّے

اُچّے ہڈ تے نیویاں گلّھاں تَن منقُوش جریدہ
پُرَدل وانگ ترکلے قامت پَر وچ چکن کشیدہ

ثرب صفاق مراق تیہاں نے پیٹ اگاڑی دھریا
مکروں دُنیانوں لُٹ کھاداتے اجے بھَرت نہ بھریا

جھمنیاں داوال نہ کوئی بَھواں بھوایاں ہویاں
داغ سیاہوں دوویں اکھّیں کھُنب چڑھایاں ہویاں

چھلّے دار دوویں لب سُکّے گھسڑ وڑے وچ بٹاں
پیری ضُعف چڑھایاں فوجاں دند گئے وچ لُٹاں

گردن ٹوئے اگے پیچھے کرد وگائی ہوئی
جھُل بڈھیپے نے وِچ چہرے گرد اُڈائی ہوئی

ماس پُرانے کاغذ والی صُورت پائی ہوئی
پسّلیاں دے دوہیں پاسیں مِسطر لائی ہوئی

پنجر چھاتی مِنجر کاتی ہَسّ گلے دا کھورا
ٹھوڈی بوڈی روڈی بھوڈی تے وِچ عُذر نہ بھورا

دو پستان وڈیریاں مَشکاں آب نچوڑے ہوئے
اِک رُگ شِکم بٹھاہاں دھسیا تُونبے توڑے ہوئے

کنّ تنبو دیاں چھلّاں ورگے نک سُکّا سَکّ کالا
تنگ مَتھّا مُونہہ حدّوں کھُلّا جس وچ جیبھ نوالا

داہڑاں دا کُجھ پتہ نشانی لبھدیاں ہتھ نہ آوے
جیبھ ہلے جیوں وچ سُوراخے چُوہا پُوچھ ہلاوے

سَن رُخسار لباں مُونھ جاپے چِبھڑ سُکّا ہویا
یا عاصی تے وقت نزع دا گویا ڈُھکّا ہویا

اُنگلیاں کفدستاں اندر کیلیاں ٹھوکیاں ہویاں
بھٹھّہ بغلاں وچ بنّھ مواتے باہاں جھوکیاں ہویاں

گوڈے گنڈھاں گٹّے منکے کھوچّاں ڈوہنگھ کھوانے
لک کُبّا تے ناف نگھیرا وَجّے ہوئے نشانے

کمر موٹیری ساق چھوٹیری موٹی دھون بتھیری
سری پسیری نری لوٹیری مکروں جمع اندھیری

سر ہلّے تے پیّروں ڈولے قدم نہ پوے ٹکانے
جاں بولے سَوَلاں چھلانداہڑھ وگ لُچّے دھگانے

دوویں وِینیاں وِچ استیناں مچھلیاں تلیاں ہویاں
بیٹھی دے دوزانو دسّن گرجھاں چلیاں ہویاں

بُٹّ دنداں وچ کالوں دَوڑی بتّیاں بلیاں ہویاں
ناڑاں بدن دِساون ظاہر رسیاں وَلیاں ہویاں

پُر پُر بلغم نال بدَن وِچ ہڈیاں پلیاں ہویاں
چاروں خلطاں سِکّے وانگوں رَلمِل گھلیاں ہویاں

روگ سَبل تھیں پانی رس رس اکھیاں گلیاں ہویاں
پستاناں دے سِرڈیاں نوکاں بھینڈیاں الیاں ہویاں

جوش جوانی والیاں چمکاں گھٹّے رلیاں ہویاں
سردی گرمی چکھ زمانیوں رمزاں چھلیاں ہویاں

ایہ دُنیا دی صُورت پُوری گھُنڈ چڑھائی ہوئی
ابریشم دے نال لباساں شکل چھپائی ہوئی

ظاہر ایہ تے اندر واروں پُر مکراندی تھیلی
وِچ جہان اوہا اس بھاوے جو مجنُوں یا لیلیٰ

ایہ دائی جس صفت ایہائی اُٹھ تُری سر ہلدے
یار ملاواں پوریاں پاواں زخم گواواں دِلدے

بیٹھ زلیخا راضی راضی یُوسفؑ آن ملاواں
سرکشیوں اج توبہ کرسی کرکے نرم دیکھاواں

مَیں بھی ہاں کُجھ تینوں مَعلم مَیں اُپراہدن بھاری
گھاگے ہاری کاریہاری صِحّت ہاں بیماری

یُوسفؑ پاس گئی جا بیٹھی مَیں واری فرزندا
مَیں قُربان بناونہاریوں تُوں جسداہیں بندہ

طاقت عقل قیاسوں باہر تیرا حُسن بنایا
تے اس حُسن موافق تیں وچ عقلوں گوہر پایا

جِس تھیں قدر پچھانے رُتبہ کاراندے اندازے
رحم دتا توں جس تھیں سمجھیں دردانداے آوازے

جوش جوانی تیں وچ بھریا عیش اوڈاون کارن
اکھّیں روشن تیں وچ جڑیاں رمزاں پاون کارن

بھری فراست عالی تیں وچ دِلدیاں لگیاں پاویں
تے اُس تینوں طاقت بخشی دَم وچ درد گواویں

سُنّے نُوں دُکھ دردمنداں دے توں شنوائی پائی
تے سُنکے دُکھ دا دبھرن نوں مِلی تینوں دانائی

تے اُس تیں پر لازم کیتا ہر شے تے شُکرانہ
ہر نعمت دی حق ادائی واجب کہے زمانہ

اوہ مُشتاق زلیخا تیری جس سُفنے دِسیایوں
دو واری کر گھائل اسنوں راتو رات سدھایوں

تیجی وار نشانیاں دے دے مِصر ے سَد بُلائی
روندی نوں وچ درد وچھوڑے دِتی آن دیکھائی

قیمت تار خریدیا تینوں مقصد پاون کارن
دِل تھیں درد وچھوڑے والا داغ گواون کارن

رات دِنے وِچ خدمت تیری آپ رہی ہو باندی
وصل سوال نہ کردی ظاہر اوہ تیتھیں شرماندی

جاں اج حال ڈِٹھا مَیں اُسدا رحم میرے دِل آیا
توں بے خبرا تیریاں نظراں اُسنوں مار گوایا

قدر پُچھان احساناں اُسیدیاں جوتئیں حال وہائے
تے کر رحم اوہدے تے کائی دیکھ مَتاں مَر جائے

اج جوانی تیرے اوتے اوہ بھی ہے شَے کائی
تیرے باجھ نہ ثانی اُسدی کسے پری نے جائی

وصل کریں توں فرحت پاویں اسدا جی پر چاویں
اوہ ہو رہے کنیز مُدامی توہیں راج کماویں

توں صاحب اوہ بندی تیری وچ فرمانبرداری
کر ہُن رحم رحم دا ویلا اس تے مشکل بھاری

ایہ احسان تیرا جاں جیوے کدی نمول بھلاوے
جے اج کُجھ انکار لیاویں آہ بھرے مر جاوے

آخر خُون چڑھے سر تیرے پھیر پچھوں پچھتاویں
تے ایہ ناز جو فرحت خوشیاں پھیر کِتے کد پاویں

ناکر شَرم کَرَم دا ویلا کرم کریں مَن بھاویں
اوہ تیرے پرواری جاندی کہ توں کیوں شرماویں

تے مصلاحت میری ایہا خوشی کرو دِن کائی
ایہ جوانی دوجی واری نہیں کسے ہتھ آئی

وقت ایہی کُجھ کرلے خوشیاں خوشیاں دے دن آئے
جداں بُڈھیپا سر پر آیا تاں کُجھ پیش نجائے

ہتھوں گئی جوانی یُوسفؑ نہیں کسے مُڑ مِلدی
کرلے مزہ مزے دا ویلا حسرت رہے نہ دِلدی

اَج جوانی ہتھ بضاعت کرلے سَودا کائی
تے دِل لئیں وِہاج پیارے سَستا کہے لوکائی

اس سَودے وچ نفع وڈیرا لے لے بھُل نجائیں
اج بندی کر چھڈ کسے نوں گھاٹا نہیں کدائیں

اُس حُسنے وَل دیکھ نہ بھُلّیں نظر نہ کریں اُچیری
چھَلیا حُسن ڈِٹھّا میں اکھّیں چھل مُڑ کرے نہ پھیری

عُمر جوانی نہر وگیندی حُسن ندی دیاں لہراں
گُزری ٹھاٹھ گئی مُڑ آئی کد وِچ پچھلیاں شہراں

جاں ایہ وِیت گیا سر ویلا مور ہتھوں چھُٹ جاوے
مینوں قسم میرے فرزندا ایہ مُڑ ہتھ نہ آوے

دن کائی جگ کوئل واسا دیکھدیاں چھل جاناں
حُسن جوانی نوں وچ دُنیا تھوڑے روز ٹکاناں

جے اِس وقت نہ کرم کمائے تے ناذوق ہنڈائے
قسم کراں ایہ جھوٹھ نہ جانی پھر ایہ داغ نجائے

زُلفاندے وچ بنداں کرلے قید کوئی دل بھارا
ایہ زُلفاں مُڑ ہتھ نہ آون اُلٹا پَوے ستارا

واہ اکھّیں دیاں رمزاں غمزے ایہ بھی نے دن کائی
بہ گوشے کر سوہنیاں گلّاں رہے دریغ نہ رائی

کرا حسان ایہی ہُن ویلا جاں جاں وقت جوانی
عیش اُڈاؤ من پَر چاؤ خوشیاں نے زندگانی

عُمر جوانی نین گمانی ایہ دن چار زمانہ
ایہ قالب جاں گئی جوانی رہسی ماتم خانہ

تَن بلّوریں رُخ نُورانی تے انور پیشانی
جاں سر جھُل پئے وَیرانی رہسی ہتھ حیرانی

اُلفت دادَم بھَر لے کائی جاں لگ ہے سمیاناں
تے ہُن حال اساں پُچھ دیکھن غفلت جنہاں جواناں

اَج سوالی تیرے در تے عرض کرے ہوگولی
مَیں مسکِین نتانی عاجِز جِسدی وچ وچولی

عُمر پرانی بڑی سیانی مَیں بھی ہاں شَے کائی
سروں موہوں دُکھ جھُل وگے تے پاس تیرے مَیں آئی

شہزادی دیاں آہیں سنکے کَنب گیا دِل میرا
حال اوہدے تے جاں دل تپیا تَیں وَل ہویا پھیرا

مینون بھلانہ بھاوے یوسفؑ دُور رہیں اُس پاسوں
آس منداں پر رحم کماویں توڑ نہ سٹّیں آسوں

مَتّ میری لگ نانہہ نہ بولیں خوف نہ رکھیں کائی
اوہ زلیخا تیرے کارن چھوڑ ولایت آئی

جے اج رہے مرادوں خالی حیف ایہا لکھ واری
کیُوں کُجھ خبر نہ لیّو اُسدی اوہ مر رہی بیچاری

دیکھ اوہدا دُکھ میریاں اکھّیں رویاں زاروزاری
دَسّ ارادہ تیرا کیونکر فرزندا مَیں واری

ایہ گل سُنکے بولیا یوسفؑ چھوڑ بُڈھی گل ساری
ایہ گلّاں بے وزن تمامی تے توں عقلوں ہاری

زخم میرے وچ گھت نہ اُنگل میں ہاں عاجز بندہ
سر میرے پر وڈّا ایہا لُطف زلیخا سَدا

اُسنے مینوں خوشیاں اندر کیتا ہے پروردہ
ایڈ دلیری کد کرسکّاں اوہ صاحب مَیں بردہ

دائی کہے جداں اوہ آپے ایہ سوال گزارے
حُکموں مُڑن دلیری ایہا صاحب دے دربارے

یوسفؑ کہے عزیزے مینوں کر فرزند رکھایا
گھر دے وچ امین بنایا میرا قدر وَدھایا

گھر اُسدے وچ کراں خیانت میرا کیڈک پایہ
ایہ گل مینوں بھاوے ناہیں خوف میرے دل آیا

دائی کہے عزیز نہ دیکھے توں جس تھیں غم کھاویں
خلوت حاضر رہے زلیخا کیوں نا کرم کماویں

یوسفؑ کہندا ظالم بُڈھی تینوں خبر نکائی
صاحب کولوں بے فرمانی کرنی روا نہ آئی

صاحب سچّا عالم جِسدا اُسدی دُنیا ساری
نار عذاب مقدر کیتس زانیاں حق خواری

اوہ ناراض اجیہے عملوں قہر اُسیدا بھارا
بے فرمانی اُسدی کرساں کویں مِلے چھُٹکارا

وچ دماغ زلیخا سندے ایہ کیا وہم سمایا
کیا خیال نکارا جیہا دل اسدے وِچ آیا

کہہ اُسنوں اوہ ایس خیالوں دل اپنا سمجھاوے
لُطف کرے اوہ کار اجیہا نا مینوں فرماوے

تے ایہ کم نہوونہارا مَیتھوں ہو نہ آوے
عرض کراں اس کار بُری تھیں مینوں رب بچاوے

ایڈ غَضَب سر چاء نسکّاں میں عاجِز درماندہ
راز اونہاندا میرے سینے مَیں فرزند جنہاندا

باپ میرا یعقوبؑ پیغمبر اُسدیاں مَیں وَل مَتّاں
قصد کراں خود اپنے تائیں کویں جہنّم گھتّاں

دادا پاک اسحاقؑ پیغمبر ابنِ خلیل الٰہی
چھوڑا نہاں مَیں ہورس راہے پواں نہ وچ تباہی

مَیں اُمید رکھی دل مُحکم دور رہاں شَیطانوں
آس ایہی دل عصمت سندی نُور مِلے ایمانوں

مَیں ایہ کار نہ کرساں مُولے پو وخیال نہ میرے
درد نواں مَیں جھَل نسکدا اگے درد بتھیرے

بد اصلاں دی بد کرداری کویں اصلیوں آوے
پھیر بُڈھی مُڑ بولن لگی یوسفؑ جھڑک ہٹاوے

بَس بُڈھی ہُن بول نکائی گل نہ کریں اگاہیں
اُٹھ چلی جا میرے کولوں سُنی نہ میریاں آہیں

ایہ گل سُنکے دائی تائیں بھُل گیاں تدبیراں
جو وچ دل اُمیداں دھریاں گُم گیاں تقریراں

اگّے گل نہ آئی کائی روندی اُٹھ سَدھائی
پاس زلیخا آن سُنائی جو سُننے وِچ آئی

ایہ گل سُنی زلیخا تائیں اَگ بلی وِچ سِینے
مِلن مُراد نصیب نہ میرے آوے وِچ یقینے

روندی آپ گئی وَل یوسفؑ رو رو عرض سُنائی
مَیں یوسفؑ وچ تیریاں درداں بہت مُصیبت پائی

زخم دِلے وچ عشق تیرے دا کدی آرام نہ آوے
آہ بھراں جے دِل دے دردوں جان میری جل جاوے

جان میری دی خبر نہ مینوں جان محبت تیری
ایہا جان میرے وچ تَن دے عقل ایہائی میری

سب کُجھ عشق ایہائی تیرا مَیں وچ کُجھ نہ میرا
تیرے شوق محبّت والے پایا گھُمّن گھیرا

توہیں میرے لُوں لُوں اندر کیتا آپ وسیرا
توہیں اندر توہیں باہر دل میرا گھر تیرا

ناکر دُور وَسے گھر تیرا مَیں اُجڑی دا ڈیرا
واہ حیرت مَیں بندی تیری توں اجے دُور بتھیرا

سوہنیاوے مَیں تیرے دردیں بِن واسی بَن روئی
ہو بیراگن تَیں در آئی اجے نملدی ڈھوئی

والیاوے مَیں تیری ہوکے روہڑے خویش قبیلے
اجے تیرے دربار معلیٰ رووان باجھ وسیلے

عشق تیرے دے حضرت یُوسفؑ مَیں دِل زخم پُرانے
کون سُنے مَیں کسنوں دَسّاں جوسر درد وہانے

ایہ گل سُن سرنیویں عجزوں یُوسفؑ رویا زاری
چُپ زبانوں تے شرماندا نین ہنجوں تھیں جاری

دیکھ زلیخا آہیں بھریاں تے روعرض گزاری
مَیں قُربان میرے محبوبا جان تیرے پر واری

مَیں تے دُکھ پئے نوں روندی توں کیوں رووں لگا
مَنصب میرا تُوں مل بَیٹھا ایہ کی ہوون لگا

مَیں رووان توں نارویوسفؑ تیریاں رونھ بلائیں
جُگ جُگ جیواں رووں والی روز قیامت تائیں

رونھ نصیب جنہاندے مندے خالی ہتھ مُرادوں
کرخوشیاں توں عالی قسمت کٹ ویلا دل شادوں

مَیں قربان نہ کرتُوں زاری تے نہ روکدائیں
اکھّیں روندا دیکھ نسکّاں ہرگز تیرے تائیں

مَیں رووان جَیں پئے قضیے دُھروں لکھے میں رونے
رووں عُمر وہاندی میری ایہ دُکھ گھٹ نہونے

تَیں بدلے میں آپے یوسفؑ رولواں بہ راتیں
تیرا رووں میں زخمی دا جگر کپائے کاتیں

دُکھ میرے مَیں دُکھاں والی دیکھ دُکھاں ول روناں
توں نارووچ میریاں دُکھاں ایہہ دُکھ جھل نہوناں

بھار میرا سر میرے دھر یو اے محبوب پیارے
نَین تیرے وچ میریاں درداں ہونھ نہ اشکوں بھارے

شعلہ درد میرے دا بے وس دل تھیں ظاہر آیا
حیف ایہی جو چشم تیری نوں آبے غرق کرایا

دل میرے دی آتش سندی ایہ خاصیت بھاری
جتول دلدیاں لاٹاں وگیاں آب دیکھایا جاری

تے وچ آب اکھیں دے تیرے اس تھیں حکمت ڈاہڈی
جیئوں جیئوں نین تیرے دووگدے جَلدی جان اساڈی

ایہ اکھیں دا پانی تیرا میں دل لانبو لاوے
ایہ پانی نہ اگ بُھجاوے لاٹیں بالن پاوے

یا حضرت ایہ تیرا روناں مینوں بھلا نہ بھاوے
پونجھ اکھیں مت میرے دل نوں تیرا درد جلاوے

اِک اِک قطرہ اشک تیرے داجگر پوے چنگیاڑی
آتش بالے تن مَن جالے رکھے واس اوجاڑی

نارووِیں نابیدل ہوویں مینوں روہڑ نجائیں
سر متھے پر میرے یوسف تیریاں درد بلائیں

تیریاں آیاں مَیں سر آون میریاں بھی سر میرے
توں دُکھاں تھیں خالی چنگا مینوں دُکھ بتھیرے

فال وچار ڈٹھی دکھ خوشیاں سانجھے مَیں تیں والے
آئے دُکھ بندی دے حصے خوشیاں تدھ حوالے

مَیں اس ونڈ عدالت ولّوں راضی ہاں سو واری
کیوں ایہ ونڈ پسند نہ تینوں کر دوں گریہ زاری

مَیں رووواں رومَرمَر جاواں دل تے جان جلاواں
اشک وگاواں عقل صبر نوں ڈُونگھے وہن رڑھاواں

دیکھ تماشا بنے بیٹھا اے محبوب پیارے
مینوں تیرا نیر ڈباوے درداندے وچکارے

سوہنیاں سوہنے نین رنگیلے تار نہ غمدے پانی
تر دے نین تیرے اِس پانی مَیں رہڑ دی رہڑ جانی

بحر غماندے رُڑنے ہاری کیوں نہ رہڑی ازائیں
نین تیرے جاں تاریاں لاون درداندے دریائیں

مَیں پُرزور برہوں دیاں ندیاں تر تر کے ازمایاں
وچ کوہسار سیاہ شبنا دے نیناں جھڑیاں لایاں

آفت ورھے اکھیں تھیں میرے شعلے فرقت والی
جس تھیں سنگستان جہاں دالُوں لُوں ریہانہ خالی

رَسدا نیر سنگاندے دل تھیں سُن برہوں دی زاری
گرم آہنگی آہاں دی تھیں جھڑن شرارے ناری

مَیں ازمودہ کار دُکھاں دی دُکھیں رووَنہاری
روون دیہ توں میرے تائیں توں نہ رو میں واری

جے توں دیکھ میرا دُکھ رویوں محبوبا ہٹ جائیں
دُکھ میرے جگ رِسدے رہنے وسدی دنیا تائیں

لمیاں شاخاں درد میرے دیاں تیں ول کیوں جھُک چلیاں
رُہڑیاں جاندیاں میریاں اکھیں درد تیرے وچ جلیاں

تے جے رویوں اپنے دردوں دھراوہ بھی سر میرے
کر دو نین بھنے دُکھ میرے نار برہوں وچ بیرے

سوہنیاں لگدیاں ہسدیاں رسدیاں تیریاں اکھیاں دوویں
مَیں کدونڈ دتے دُکھ تینوں تو کس دردوں روویں

ہوئی ونڈ عدالت والی اجے نہ راضی ہوویں
ونڈ میری وچ کریں تصرف ناوچ عدل کھلوویں

توں نہ رو ایہ تیرا روناں میری جان جلاوے
سُن یُوسفؑ ایہ اسدیاں گلاں رو رو کے فرماوے

مَیں رووواں دل ڈردا میرا سُن سُن تیریاں آہیں
میرے اوپر عشق کسے دا خیر گزارے ناہیں

جاں پھوپھی نے لطف محبت میں پر ودھ کمایا
وچ کنعانے چوراں اندر میرا نام لکھایا

تے جاں باپ پیارا کیتا مینوں بھایاں نالوں
بھایاں چاء وگایا کھوہے دیس چھٹا ات حالوں

ہُن کیا دیکھ لواں سر میرے تیرا عشق لیاوے
جان میری تے دیکھاں کائی کیا مصیبت پاوے

کہے زلیخا مَیں ناتانی ایتھے خوف نکائی
توں صاحب میں بندی تیری کہ اِتھ خوف کیائی

مَیں مَردی کر رحم میرے تے وصلوں رکھ نہ خالی
عشق تیرے وچ جلدی رہیاں جاں تے سُرت سمہالی

کر اِکوار کرم دیاں نظراں دیکھ میرا دُکھ بھارا
ہجر تیرے نے سَلّ وگائے وگدے نین فوارا

کھاون پیون چھُٹّا میرا تیریاں وچ قضیاں
مَیں وانگوں کسے ماواں ظالم نج جنیندیاں دھیاں

نیند حرام اکھیں وچ میرے درد فراقوں تیرے
عشق تیرے تھیں نیندر دِسدی خارا کھیں وچ میرے

مَیں بے حال کنیز بے چاری رحم میرے پر کھاؤ
میں بیچاری کرمیں ہاری مَیں پر رحم کماؤ

مَیں بے چاری کرماں ماری مینوں روہڑ نجاؤ
مَیں بے چاری وچ بیماری میری مرض گواؤ

مَیں بیچاری کر دی زاری توڑ نہ دُور ہٹاؤ
مَیں بیچاری رووٴنہاری حال میرا کجھ پاؤ

مَیں بیچاری عشق اوجاڑی نا وِچ فرق جلاؤ
مَیں بیچاری درداں ساڑی تے ہُن ہور نہ تاؤ

سوہنیاں اکھیں نازک نظراں وِنّھ گیاں دل میرا
اج اقراروں میں چک چلّی کیتا صبر بتھیرا

بنھ سٹی مَیں دوزخ دُکھیں زُلفاندی زنجیروں
وائے دریغ نہ تیں دل گھلیا آہاندی تاثیروں

مَیں مر چکی مار نمویاں موڑ نہ وصل براتوں
مرگ بھلی سو وار فراقوں درد غماندی راتوں

مَیں موئی وچ درد وچھوڑے تیر وجے دِل گھاتوں
ویلا اجے جو بخش کدائیں قطرہ آب حیاتوں

مَیں یوسفؑ وچ عمدے تڑفاں رحم نہ کیوں دل تیرے
دیہ مراد کدائیں وصلوں ناجاہ پرے پریرے

مَیں وچ طاقت ہور نکائی جھلے دُکھ بتھیرے
بحر عمیق غماں وچ ڈُبّے واہ وا طالع میرے

کرم نکھٹی برہوں لٹی مَیں پردیسیں آئی
بے مقصود فراقاں ماری تیرے ہجر ستائی

آہ بھراں اُٹھ وگن لاٹاں گھر نوں لانبو لاواں
صبر کراں ہُن ہونہ آوے کویں وچے جل جاواں

نار مجازی وچ سڑ مرنا مینوں سہل دِساوے
پر وچ لاٹ برہوں دی سڑنا مشکل نظری آوے

سڑ مرنے تھیں جے دُکھ جانداخوش ہو مَیں سڑ مردی
جیون مَرن دوویں دُکھ کیتے دلبر دی بے دردی

اے محبوب نہ کرتوں اِتنا میں پرناز نہورا
مرگزری مَیں جل بجھ چلی طاقت رہی نہ بھورا

اس جامع اضداد برہوں نے ڈبدی نوں اگ لائی
علموں عین ہو یا جاں حاصل ودھی ودھیر جدائی

گذریا حال بیانوں میرا اجے کرم کر ویلا
تن میرے دی رگ رگ اندر برہوں وگایا سیلا

من بندی دی عرض کدائیں یوسفؑ نہ کراَڑیاں
نین میرے رَت رنگے دوویں وَسدے ساون جھڑیاں

مَیں موئی مر گھائل ہوئی برہوں قضیے پھڑیاں
عشق تیرے نے بے پرواہا سینے میخاں جڑیاں

غارتگر میں طالع ظالم جسدیاں فوجاں چڑھیاں
میرے ورگیاں دُکھیں بھریاں رخت لٹاون کھڑیاں

تیز نگاہاں تیغاں ہو کے جان جگر وچ وڑیاں
آتش شوق تیرے دے اندر تڑف تڑف مَیں سڑیاں

سر چا دیکھ اکھیں ول میرے اے بے ترس لوٹیرے
ٹھاٹھ سمندر دے وچ تر دے نَین پیاسے میرے

مچھیاں وانگ دو نین تتی دے لہر سر شکیں تر دے
سوزاں لاٹ فراقوں سڑ دے اجے نہیں ڈُب مَر دے

بے پرواہاں دے سنگ یاری لاون مشکل بھاری
آخر لاج اوسے نوں ساری مَیں جستے بلہاری

سنکے اسدی گریہ زاری تاں یوسف فرماوے
دَس میں کارکراں کجھ جس وچ میرا وقت وہاوے

مَیں بردہ بہ وہلا رہناں روا نہیں مَیں تائیں
کار غلاماں حُکم کرو مَیں جس وچ حق رضائیں

کھا نمک گھر وچ عزیزے کراں خیانت ناہیں
کرساں کار غلاماں والی مَیں وچ جان جُداہیں

رو زلیخا ایہ گل سنکے دردوں کرے پوکاراں
میری کارگزاری اندر خدمتگار ہزاراں

جے اِک کار پوے آمینوں کرنے ہار بتھیرے
اک اک کار اوتے ہے دو سو کار کنندہ میرے

میرے حق اکھیں دی دھیری توں محبوب پیارا
چھوڑ انہاں مَیں کیونکر تینوں کار دساں کجھ بھارا

یوسفؑ کہے جو کارکنندے جیونکر ہور ہزاراں
مَیں بھی اک اونہاں تھیں آخر کیوں ناکارگزاراں

خاص کرو اک کار میرے سر کرساں ادا غلامی
کہے زلیخا ونڈ چکی مَیں گھر دی کار تمامی

نَین میرے دو پانی بھر دے عشق تیرے دے بَردے
کھڑے دوویں ہتھ پکھا جھلدے جدوں سیاپے کردے

غم دُکھ دو فراش بندی دے بستر سولاں دھردے
شوق طلب دو پہرے والے راکھے میرے دردے

رُخ دی زردی تے پر دردی خازن میرے زردے
میرے کل قوائے طبعی بریاں ساز جگردے

مَن پر چاون گیت سناون آہیں وقت سحر دے
درد میرا دل پاڑن سیون درزی میرے گھردے

وَین میرے شاگرد سداون دل دے آہنگر دے
سینے دے صندوق میرے وچ گھڑ تلواراں دھردے

آہ ٹھلیند یاں جیبھ میری دیاں دند جو مٹھیاں بھردے
تے پیراہن رنگن میرا نین لہو وِچ تردے

دیگ دماغ پکاون میرے سوز فراق جُدیاں
سینے دا تنُّور تپاون دل دیاں تیز ہوایاں

شب اندوہ میری نوں دیندا حُسن تیرا روشنایاں
ندیو ندی نہلاون مَینوں تیریاں بے پروایاں

روندی نوں وچ ماتم خانے وَرجن دایاں مایاں
توڑن جوڑن آس دلیدی وہمی دوڑ کودایاں

مثل انہاندے باجھ شمارے خدمتگار بتھیرے
ہر دم میری خدمت اندر بخشے ہوئے تیرے

توں مینوں ایہ خادم دِتے ہر ہر خدمت والے
ہُن کو منصب رہیا نہ خالی ہر گز باجھ وصالے

سو ایہ منصب ہوراں تائیں خاص حرام مدامی
ایہو کار گزاری تَیں حق کر لے ادا غلامی

جے توں میری خدمت چاہیں ایہو خدمت میری
جاں توں ایہو خدمت کرسیں رہساں باندی تیری

ایہ گل سن فرماوے یوسفؑ جے میں بہت پیارا
تاں کیوں میرے کہے موافق نا ورتیں ورتارا

مَیں راضی وچ کار دوراڈی کرساں کارگزاری
میرا کیہا مَنّ زلیخا جے تُہ سچی یاری

گھر وِچ بیٹھن تھیں مَیں ناخوش کیوں ناراض کراویں
گھروں کنار رہاں میں راضی کیوں نا رحم کماویں

سن کے پھیر زلیخا تائیں ہور دلیل نہ آئی
تے یوسفؑ دی مرضی باجھوں ہور علاج نکائی

چُپ رہی ہُن دل دے اندر دھائی سوچ وچاریں
ڈھونڈ وچار کرے وچ دلدے لاواں کہڑے کاریں

آہا باغ زلیخا والا سیر کرے وچ جسدے
اِتھ گھلاں کر مالی اسنوں ایہ گذری دل اِسدے

درتعریف بستانسرای زلیخاوذکرفرستادن اویُوسفؑ رابگُلشن آرائی آن وحیلہ انگیختن برائے وصل بہ تعین فرمودن خواصان خود درخدمتِ بابرکتِ یُوسف علیٰ نبیّنا وعلیہ الصلوٰۃ والسلام

باغ عجب واہ جسدا ثانی ہوگ نہ کسے کُوٹے
ہرے بھرے وچ جوش جوانی اس وچ نازک بُوٹے

ریحان عطر کھلار چڑھایا پنکھیاں وِچ دماغے
تارے کھول اوگھاڑ دیکھائے چنبیلی وچ باغے

صُبح ہوندی نوں نازک غنچے ہس ہس گلاں کردے
لارے لاء سٹاون بلبل شوق طلب دے دردے

نرگس چشم اوگھاڑ نہ دیکھے فتنہ نظری آوے
شب دیاں خواب آلودہ اکھیں نظر پون شرماوے

سوسن سوُن باد بہاروں دنگ رہیا چُپ کیتا
زُلف کھلار سنبل نے رسمس جام وصالوں پیتا

گلناراں دیاں خونی شکلاں گل لالہ پُرداغوں
سورج مکھی سیاہی راتے لبھے نُور چراغوں

کلغی دار بھنارت کلغہ لاٹ چھوڑ یندا باغوں
مرز بخوش بخوش مرض دا چھوڑے کسے دماغوں

گل عباسی سب گُل سوری کردے ناز بہاراں
ململ پنجے کھول چناراں کرن مصافحہ یاراں

وچ خوش رنگ گلاں کدلائق رکھے تاب نظارا
سوصد برگ ہزار ہزارہ لکھ لبلاب بیچارا

گُل کچنار کچا وچ رنگت کھولے راز ہزاراں
رَس رَسداتے رس رس وَسدا وانگ پریت گواراں

میوہ دار درختاں باغے خوان دھرے یغمائی
باد بہار پکھیرو بھکھیاں ایہ خوشخبر سنائی

نارنجوں لے رسا جوانی ٹھنڈ پوے وچ سینے
چکھا انجیر رہے وچ لبدے لذت چار مہینے

کھاوندیاں دے جانھ دماں وچ ضعف قواؤں سارے
ورم طحال ہزال الکلیہ سینے دے دُکھ بھارے

گوچھے دا کھ لٹکدے اُچّے جیوں کُرسی پرویناں
تے وِچ باغ قرنفل بُوٹے لُٹے ماہ جبیناں

ماہ جبیناں دے دل تاہیں قوّت فرحت آئی
وحشت تے وسواس اڈائے ذہن دماغ صفائی

شہتوتاں وچ تلیر ڈاراں راکھے رہن مدامی
بال سیاہ سفیدی سینے خوش آواز تمامی

راگ انہاندا گوہلاں پکیاں رس چوو گیا جاندا
صبح کھوئندیاں شیریں شربت بعد دوپہر جوشاندہ

پیوندی وِچ بیریاں نازک خار نہ نظری آوے
بیر پکالے طوطا چوری پکڑ پنجے اُڈ جاوے

یا وچ ہرے پتاں بے معلم چُپ چپاتا کھاوے
کجھ کھاوے کجھ کٹ گواوے تداں بخیل سداوے

بلبل چھوڑ گلاندی یاری بعضے وقتیں آوے
چھوڑ کچے چُگ پکّے کھاوے رج رج دُنب ہلاوے

سدّ ھے قد کھجوراں گیاں ودھ وَدھ کے اُپراہاں
سر چاڈور دیکھیندیاں راہے جاندیاں گم نگاہاں

پکیاں لعل کھجوراں رسیاں پر اوہ نظر نہ آون
واؤوگے جھڑ پون زمیں تے پوندیاں ضائع جاون

راکھیاں حاجت انہاں نکائی ایتھے واہ نہ چوراں
طوطے تے چمگدڑ باجھوں ہتھ نہ پہنچے ہوراں

دن طوطے چمگدڑ راتیں تھکے بھکھے ماندے
دیہن دعائیں شکر گزارن آون کھا کھا جاندے

انب پکن تے ظالم طوطے پھر دے ڈالی ڈالی
سیب انار بہیاں دیاں شاناں وہم گمانوں عالی

کتے ترنج کتھائیں ننبو سرد دوای سوکھالی
گلگل کتے لٹکدی شاخیں لپھ گواون والی

فستق لوز دوویں وچ جوزاں کشمش پھڑے کنارے
خشک دماغاں نوں ہر شاخوں جھک جھک کرن اشارے

میوے دار درخت ہزاراں کھلیاں گُل گلزاراں
غنچیوں قبض گلاں دیاں بسطاں کھولن راز ہزاراں

غنچگیاں وچ گلشن زاداں خون جگر دا پیتا
بادصبا دم مُرشد والے غنچے تھیں گل کیتا

گلبن دے نوزاد مراقب لب بستہ گلزاریں
نکہت پیا تجلی برقے گُل ہو گئے بازاریں

دامن چاک رتورت روندے گُل خوش رنگ چمن دے
رنگ مجازی زود فناتے قہقہہ دیکھ سمن دے

میوے روندے تے گُل ہسدے وچ اس باغ ہزاراں
رنگا رنگ جناور اس وچ سوڈاراں دیاں ڈاراں

گلزاراں وچ بلبل بولے گُل نوں بولیاں کردی
مَیں رووواں توں کھل کھل ہسیں واہ تیری بے دردی

تے گُل حال زبانوں کہندا واہ تیری نامردی
جَیں صدمات فنا متعاقب شوق اوہدا سر دردی

اوہ کہندی خوش رنگی تیری تے نکہت دم بھردی
توں منظور نظر دلبر دا دِلوں جِدھی مسیں بردی

ہر ہر برگ تیرا آئینہ صنعت صیقل گردی
جلوہ دیکھ سجن دا جس تھیں مَیں دل تاب نہ دھردی

اوہ کہندا توں وصلوں روویں قید فراقوں ڈردی
ہو آزاد مقید نقشوں ٹٹے بند صور دی

وِچ گلاں دے بلبل رجھی تے سرواں وچ قُمری
شمشاداں پر کوئل کُوکے نار وَناں پر حُمری

وِچ عراقاں چُگن کبوتر مور پھرن دیوارے
مینگے مینہ بنیہا بولے ہُدہُد لَین ہولارے

لمل کاؤں کرن فریاداں کوئل دغا کمایا
بیٹھ عدالت کہے چمونا عملاندا پھل پایا

زیرک مرغ لٹکدا شاخوں حق حق بھرے گواہی
موسیقار اندر موسیقی پڑھدا احمد الٰہی

قفس نار برہوندا جلیا دیندا خبر فراقوں
وقت نوای حجاز رہاوے لٹدا صبر عاشقوں

بوسلیک صفاہاں کوچک ہور بزرگ عراقوں
زنگلیوں کر راست نغمہ پڑھے حُسینی طاقوں

اِرحم اِرحَم مُرغ سونہری پڑھدا صِدق یقینوں
ملی نوید قبول دمادم اُسنوں مُرغ آمینوں

چیلاں چھوڑ گیاں گھر وسدے ڈردیاں کال کلینوں
بُوم کلوخ انداز فسادی بھلا دُنیا دینوں

تے باخہ وچ آب چوپھیرے حق حق کرے سویرے
نہراں وچ مرغابی بولے کھایاں وچ وٹیرے

گھگی وچ وظیفے رُجھی لٹ کھادا گھر کاواں
باز عقاب وَگے چھٹ جتول پُت نہ سانبھے ماواں

تے شارک دے پیر رنگیلے کرم نکھٹی سوئی
تے گُل گُل دے رنگاں اوتے بلبل بھی بہ روئی

خوش آواز جناور کُوکن وِچ گلستاں زارے
تے محرم اسرار دلاں نوں ملدے راز اشارے

واہ واباغ جدھے وچ وسدے گئے بہشت کنارے
تے وچ وگدیاں چارے نہراں طرف مُجدّ وَل چارے

تازہ رویوں وچ بہشتاں ایہ گلشن وڑ بہندا
تے شاعر اس باغے وڑیا نکلنوں اڑ بہندا

مرمر سنگوں حوض دوزیبا پُر خوش لذت آبوں
دُدھوں چٹا شہدوں مٹھا خوشبودار گلابوں

دونہہ حوضاں دے تخت وچالے کرزینت رکھوایا
اس گلشن دا مالی کر کے اوگلرخ پہونچیا

اک سوہور کنیزک زیبا خدمتگار پوچائی
یوسفؑ نوں اس جاندیواری گل ایہا فرمائی

جے مَیں آپ حلال نہ تیں پر رہساں اندر دُوری
ایہ کنیزاں بخشیاں تینوں جاہ کر لذّت پوری

اُٹھ یوسفؑ ول باغ سدھایا جانوراں گھر شادی
تاں نظراں وچ آون لگی جنت دی آبادی

کہے زلیخا پاس کنیزاں سوسو کرتا کیداں
یوسفؑ دی وِچ تابع ہو کے بنیاں ریہو مریداں

زہر دیوے لے کھایو ہتھوں عذر نمول لیایو
مَیں انعام دیاں زر زیور تے تسیں راز چھپایو

یوسفؑ جسنوں رغبت کر کے خلوت طرف بولاوے
اوہا اوّل میرے تائیں آن پتہ دس جاوے

مَیں اُسنوں آزاد کریاں خوشیوں عُمر وہاوے
ایس نصیحت میری اوتے جہڑی عمل کماوے

آپ گئی وِچ باغ زلیخا یُوسفؑ تخت بہایا
باندیاں تائیں حاضر کر کے سر سجدے رکھوایا

آپ مڑی ول گھر دے اوویں شاد دلیوچ آئی
ایہ فریب بنایا خفیہ آس وصال لگائی

جس باندی نوں راتیں یوسفؑ خلوت طرف بولاوے
دل چاہیا اندھیرے اندر تھاں اُسدے خود جاوے

رات ہویائی جاں وچ باغے باندیاں شوق سوائے
دیکھ لواں اج کسنوں یوسفؑ لطف کرے گل لائے

اک دیکھا پلمدیاں زُلفاں دو طرفیں رُخسارے
عرض کرے میں سب تھیں سوہنی کر لے وصل پیارے

اِک بھرے وچ اکھیں سُرمہ نازوں کرے اشارہ
مَیں ایہی وچ خدمت حاضر غمزیوں پوے پوکارا

اِک کہے لَے دیکھ جوانی مَیں پر آئی ہوئی
ذوق طلب نے مستی خوابوں ٹُنب جگائی ہوئی

اِک کہے مَیں سب تھیں چنگی ہُنے جوانی آئی
مرد کسے اجے اُنگل کر کے مَیں ول نا دیکھائی

اِک کہے مَیں پری نہیں پَر پریوں پرے پریرے
مینوں کرن سلام ہزاراں پریاں اُٹھ سویرے

اِک کہے مَیں نال کرشمے تارے توڑ لیاواں
نظر وگاواں ناز اُڈاواں چھیک پتھر وچ پاواں

اِک کہے مَیں دید اولاراں کھولاں زخم ہزاراں
نظر گزاراں ناز کھلاراں جھڑن جناور ڈاراں

اِک کہے مَیں دنداوگھاڑاں داغ پوے وچ کلیاں
پریاں بہن میری وچ مجلس رہن گھٹے وچ رلیاں

اِک کہے مَیں نازاں والی میری چال نرالی
گُل لالہ لے گیا اساتھیں منگ دولبدی لالی

اِک کہے مَیں گلرخ دلبر لطف نزاکت والی
کر دی وصل اشارے تیں وَل رین زُلفدی کالی

اِک کہے جے مَیں ول دیکھیں ہر دم رہیں سوالی
تے توں مَیں تھیں مقصد پاویں کدی نجاویں خالی

اِک کہے مَیں سب تے غالب وِچ حُسن دیاں شاناں
مَیں وَل تکیں کدرہ سکیں اے خوشرنگ جواناں

اِک کہے مَیں اس تھیں وڈّی عُمروں کجھ چھوٹیری
خاطر تلے دھراں کد ہوراں پَرہاں لائق تیری

اِک کہے اس حُسن میرے ول صبر تکے جل جاوے
مثل میرے آئینے باجھوں کتے نہ نظری آوے

اِک کہے مَیں رنگ جوانیوں رسمس رنگی ہوئی
مَینوں چھوڑ لبھیں لکھ دلبر پاویں مثل نکوئی

اِک کہے وگ میریاں نظراں لُٹن رخت پرائے
ابروقوس دوپیکر چشموں غمزیوں تیر چلائے

اِک کہے وچ سارے عالم کون جمی مَیں ثانی
واہ وا میری شیر اندامی واہ سورج پیشانی

اِک کہے استین میری وچ ماہی سیم نہانی
طالب مشتریوں اک ماہی رمزوں سمجھ معانی

اِک کہے وچ میریاں رمزاں شہدر سے سوواری
گفتاریں شیرینیاں بھریاں پر ہے چشم کٹاری

اِک کہے شمشاد قداندی نام میرے سلطانی
مَیں وانگوں وچ دیس مصر دے کستے بھری جوانی

ایویں ہر اک خُوبی اپنی ظاہر آکھ سناوے
پر یوسفؑ ول انہاں کلاماں ذرا دھیان نپاوے

اِک توحید خدا دا رستہ چاہے اِنہاں سکھاواں
ایہ بُت پُوجن ترک کریہن سدھا راہ دیکھاواں

یوسفؑ نے فرمایا اونہاں نکتہ راز ایمانوں
اثر گیا کر وچ دلاندے رہیاں دنگ بیانوں

توڑے بُت ایمان لیایاں واحد رب پچھاتا
راہ شرع دا روشن نُور روں صدق یقینوں جاتا

اوہ مقبول ہویاں درگاہے لکھ لکھ کرن دعائیں
گُم گیاں نوں راہ دیکھایا دیوے رب جزائیں

شاموں لا صُبح تک یوسفؑ حال کہے اسراروں
اُٹھ زلیخا وڈی فجرے سیر کرے گلزاروں

جاڈِٹھا سو یوسف گردے پوے پوکار شہادت
اِکے رات دھرے سر سبھناں ڈِٹھے تاج سعادت

نُور حکم عرفان انہاندیاں جرم سیاہیاں دھویاں
ہو متعجب کہے زلیخا کی کجھ تھیں کی ہویاں

ایہ انگشتریاں دے حلقے لعل ہویاں وچ دم دے
شیخ کبیر فتوح دھرے اج دیکھ فصوص حکم دے

حال پچھے سو کس تھیں راتیں یوسف رات گزاری
جیوں جیوں وعظ نصیحت ہوئی سنی حقیقت ساری

روندی مُڑی کراں لکھ حیلے اوہ وچ پیچ نہ آوے
عقل اِہدی کی کہاں کو یہی دل معلم کر جاوے

واہ واباندیاں مقصد پائے مزے چکھے ایمانوں
عشق جنہاں ایمان پچھاتا اوہ محروم جہانوں

کہے زلیخا دائی اگے کیا کراں دس مائی
یوسفؑ وصلوں نسا جاندا ریہا علاج نکائی

واہاں لایاں کم نہ آیاں ڈِٹھیاں بے پروایاں
تئیں جہیّاں سُکھدایاں وایاں جُگ جُگ جیون مایاں

مَیں بیدرد سجّن تھیں لایاں اُسنے روہڑ گوایاں
تُوں بھی کرلے دَوڑ کو دایاں میریاں روہڑ جُدایاں

کر کجھ لُطف کویں کر کاری وصل ملے میں جیواں
جے تیرے بھی وَسّ نکائی زہر پیالہ پیواں

یار میرے وچ گھر دے رہندا اے میرا دُکھ اووی ملیا وید تے وہندیاں دردوں اووی اکھیاں دووی
میرا رات دِنے ورتارا نال اُسیدے سارا مَیں بھی اوہ تے اوہ بھی اوہو پر اوہ اے نیارا
میرا باجھ اوہدے دیداروں ساعت نہیں گزارا اے فراق جُدائی اووی دیکھ تعجب بھارا
اوہ ظاہر وچ ہر ہر مظہر گھر اُسدا چمکارا اے اندھیر میرے وچ اکھیں دیکھ برہوندا کارا
ہمخانہ ہمخوان مدامی میرا یار پیارا اے میرا وچ درد وچھوڑے دَمدم حال آوارا
مَیں اُس تھیں اوہ میتھیں نیڑے دوری اے بتھیری دُکھ سُکھ تھیں میں گُذر سدھاری اے اوہدے دُکھ گھیری
دل میرے وچ دِلبر وسدا سودل ناہتھ میرے مَیں ہُن دلبر تھیں دل منگاں دیہن نہ نین لوٹیرے
جے مَیں کہاں سجن نے لٹی جھڑک ادب دی کھاواں خودنوں کہاں کہاں کی ہو کے کسنوں چور بناواں
دیسوں کڈھ اوجاڑیا مینوں جاں سُفنے وچ لایاں مَیں اُجڑی دے جاں گھر وَسیا اوہوا اے جُدایاں
اوّل آخر ظاہر باطن آپے سب کجھ جانے جان بنے انجان اساتھیں کار کرے مَن بھانے
دل وچ جان جگر وچ اوہو تے تن مَن وچ سارے دھیر یاندے وچ تردا پھردا دیندا لٹک ہولارے
لے مائی اوہ اے بندی تھیں وسدا بہت دوراڈا تے بیدرد ہسن کیوں ناہیں سُن سُن درد اساڈا
خانہ عکس سجن دا بنیاں دل رنگین آئینہ تے کھلڑے ہے ہڈیں بھریا بیدرداں دا سینہ
باجھ تیرے میں درداں لٹی پاس کدھے دُکھ پھولاں دل تھیں سُن مَیں تیرے اَگّے درد دلیدا کھولاں
نت محبوب رہے گھر میرے نہیں نصیب وصالوں کیا کراں بیچاری ہویاں وچ فراق وبالوں
عرض کراں ہتھ بنھ ہزاراں دل تے ناہ لیاوے اُچی نظر نہ کرے کدائیں مَیں وَل جھات نپاوے
ایڈک میتھیں نسا جاوے کدمیرے ہتھ آوے چڑھ اسمان ہوواں مَیں سورج دُھپوں نظر لُکاوے
عیدے چند چڑھاں بن بھاویں تاں بھی دیکھے ناہیں وچ کناں دو اُنگل گھتے گجاں برق جدا ہیں
جے سُرمہ ہو اُسوَل آواں ناوچ چشم سماواں بلک ہوواں بینائی بھاویں اکھیں دخل نپاواں
بوٹا مہندی دا گھر لاواں اکھیں نہر وگاواں چشمہ خون جگر تے دل دا رو اُسدے مڈھ پاواں
بوٹا ودھے پھلے اِس آبوں برگیں رنگ سماوے رگڑاں گھولاں کھڑاں سجن ول اوہ نہ پیریں لاوے

اِس تھیں پرے کیائی مشکل میں قسمت نے ماری
یاری بھاری جانہاری یاد کرے بیزاری

دِل میرے نے آفت چائی میری جان کھپائی
تے دلبر نے وچ جدائی میری گرد اُڈائی

جے میں وڈّی حُوروں پریوں خاکوں یار نوائی
جے میں شمع جمع وچ بہکی سرتا پیر جلائی

لاواں اگ جلاواں خانہ جلاں وِچے جی چاہے
پھیر کہاں ایہ داغ نجاوے بُرے برہوندے پھاہے

خاک لواں سر پاواں راتیں رووواں وِچ جُدائی
عشق اسانوں کنڈیاں پایاں وانگ مچھی تڑفائی

ایڈ دُکھاں تھیں مرگ سوکھالی پرے مرگ قبولاں
قبر میری دی مٹی وچوں جمّن غمد یاں سولاں

درد میرے تے بدل روندے ندیاں نیر وگائے
سنگستان مصر دے وچوں نالے ظاہر آئے

خُونی چشمے چشم میری دے دیکھ شَفَق رَت روئی
تے آتش سن میریاں آہیں جبل بل کولا ہوئی

پر اُس بے پرواہ سجّن نوں اثر نہ میرے دردوں
نا تاثیر میری آہ گرموں ترس نہیں دم سردوں

کیا کراں کجھ پیش نجاوے مَیں کر تھکی زاری
توں غمخوار پُرانی میری واہ لگے کر کاری

کر حیلہ اکواری مَیں ول یُوسفؑ کرے نظارا
نین کرے وَل میریاں اکھیں شوق گھتے چمکارا

سُن دائی بھر ٹھنڈھیاں آہیں سوچ وچاریں دھائی
ساعت بعد چپکے سر کہندی اک مصلاحت آئی

یار ملے ہُن اس تدبیروں حکمت دے زنجیروں
دُکھ نرہے وچھوڑے والا خبر نہیں تقدیروں

زر چاہیے پر کئی خزانے دولت دے انباروں
میں اِک کراں تیار عمارت زینت وَدھ شماروں

یوسفؑ دی تے تیری ہر جا مُورت وچ لکھاواں
ذوق خوشی دی حالت ظاہر اس وچ نقش کراواں

تیرا اُسدے نال خُوشی تھیں وصل کرایا ہویا
وچ کنار پیاروں تینوں پکڑ دبایا ہویا

جیونکر طرفے حوت دو پیکر تیر چلایا ہویا
حیئوں ایّام سلخ وچ سُورج چند سمایا ہویا

اس کوٹھے وِچ یُوسفؑ تائیں پھڑ باہوں لے جائیں
عشق پرستاں دا بُت خانہ اُسنوں جا دِکھلائیں

جے ہُن تیں وَل نظر نکر دا اُتوَل کرے نگاہاں
دیکھا وہدے دل جوش اوٹھیسی وصل ملے دلخواہاں

سنکے ہوئی شاد زلیخا سے لگی دِل ساری
واہ تدبیر بڈھی دی عُمدہ بُڈھی کار یہاری

کہے زلیخا ملن مُراداں دولت مال اُوڈاواں
دولت مال میرے کِت کارے جاں لگ وصل نہ پاواں

پکڑے پیر زلیخا اُسدے کہندی شابش مائی
ایہ تدبیر جو کھوج نکالی خوب ٹکانے لائی

دل میرے اُمیداں پیاں وصل ملے اس حیلے
زر دولت میں خاک برابر بن محبوب رنگیلے

لے ہُن کراں عمارت خانہ روہڑاں دولت ساری
چاہیں جویں توئیں کر ظاہر ہتھ تیرے مختاری

عمارت کنانیدن زلیخا خانۂ نگارین و بُردن یُوسفؑ رادر آن والتماس وصل کردن وابانمودن یُوسفؑ از ان وگریختن از پیش وی ورسیدن زلیخا از عقب و دریدن دامن پیراہنِ یُوسفؑ وپیش آمدن عزیز و تظلم برآوردن زلیخا و استکشاف احوال نمودن عزیز وشہادت دادن طفل چہل روزہ برعفت آنحضرتؑ

آ در داوگ پردیاں وچوں پاوچ دیس دُہایاں
اَن سُنیاں نُوں چاء سناؤ سوز فراق جُدایاں

گوشے تھیں کڈھ لاٹ برہوندی دیس النبھے لاؤ
بے خبراں نُوں خبر پوچاؤ آؤ روگ وَنڈاؤ

مَے رسوائی داسٹ شیشہ مجلس دے وچکارے
دیہ خوشخبر رقیباں تائیں آن رَلن وچ ڈارے

جاں ایہ مستی جوش کھلارے وِرلے رہن کنارے
تے ایہ تلخی لبوں نہ جاوے ویت رہن جُگ سارے

کہے زلیخا پیش عزیزے اِکدن لُطف پیاروں
اذن کریں بنواواں خانہ زینت وَدھ شماروں

کہے عزیز حوالے تیرے دولت مال خزانے
میتھیں اذن ایہائی تینوں جیُوں چاہیں کر خانے

تے معمار عزیز پوچائے فن جنہاں فرہادی
مِینا کار فلک دے طاقے نقش بنھن اُستادی

حُکمے نال زلیخا سندے دھریاں آن بنائیں
برفوں وَدھ سفید رخاموں دیواروں ہر جائیں

مَرمَر سنگ صفائی اندر وانگ صُبح دسیایا
کوٹھے ست اگے تے پچھے اِک تھیں اِک سوایا

وانگ بہشت انہاں وچ زینت چمکن وانگ ستارے
استاداں تھیں واری جاون اسدے دیکھن ہارے

ہر خانہ زیبائش اندر سوہنا نظری آیا
آبنوسوں درصندل باڑُوتے وچ عاج جڑایا

زرّیں سر در سونیوں کُنڈا پُشتیبان مُرصّع
دروازے وچ لطف سوہائے صنعت نال مقطّع

ستواں کوٹھا سب تھیں سوہنا بہت کشادہ بنایا
چار ستون عقیق زمرّد مرمر سنگ لگایا

چالی وچ ستوُن سونہری موتیاں جڑت جڑائے
زرّیں اسپ شکم بھر نافہ کول ستون ٹکائے

لعل اکھّیں دُم پُر یا قوتوں قطع عجب زیبائی
ہور درخت صحن وچ اسدے زینت حد نکائی

پورا سیم سونہری شاخاں برگ زمرّد لائے
دُرّ رمانی گوچھے جڑ جڑ میویاں تھاؤں لگائے

شاخاں اُتے مور بہائے لعلوں پیر بنائے
بال زمرّد اکھّیں موتی چونجھ عقیق سوہائے

نا اوہ اُڈدے نا اوہ بولن بیٹھ رہن چُپ کیتے
تے اوہ مست حُسن دے نشیوں جام جمالوں پیتے

اِس کوٹھے دی چھت سونہری لعل جڑے دیواریں
رنگیں فرش زبرجد والا بھاوے نقش نگاریں

زرّیں تخت وچھایا اس وچ گوہر جڑے چوپھیرے
مینا کار مقاماں گوشے ہوون دُور اندھیرے

چھت کندھیں وچ فرش لگایاں تصویراں پُر کر کے
نال زلیخا یُوسف بیٹھا شوق کلاوے بھر کے

کیتے خوشی تھیں سُتّا ہویا زانو تے سر دھر کے
ہور کیتے کی کہاں کو یہا شعر بھُلے ڈر ڈر کے

باندیاں جنہاں ڈِٹھا مُڑ جھڑیاں خون ندی تر تر کے
ہر صُورت دی رمز اداؤں بچیاں پر مر مر کے

دل وچ آب قلم دے وہنداوانگ نمک کھر کھر کے
جانھ ہتھوں دل چھُٹدے آخر آہ چھُٹی جر جر کے

یوسفؑ دی ہر مورت اوتے قامت جھُکے قمر دا
نال زلیخا وانگ دو پیکر اُلفت دا دم بھر دا

اک ہتھ گردن دوجا چھاتی ہس ہس خوشیاں کردا
میل وصل وچ کیتے بہائے سچ کہاں جی ڈردا

کھولدیاں دل زخم نہانی ایہ شکلاں بے پردہ
تے نقاش قلم دی کاروں ٹھاٹھ غضب دی تر دا

ایڈ عجایب ایہ عمارت ظاہر کر دکھلائی
وِچ زمین نہ اسدے وانگوں جائے اچنبہ کائی

جاں بن خانہ پُورا ہویا جھات زلیخا پائی
دیکھ دوہاں تصویراں وصلے تڑف جھڑی غش آئی

پھاہی مکر صیاد کھلاری باز پھسے اِکواری
باز پھسے یا پھسے مولے خود پھس مرے شکاری

بھکھدی اگ لگایاں پھوکاں تپ دل گھلے کسیدا
اجے کسے کجھ سیک نہ پہتا جلیا رخت اسیدا

ہوری نوں اس لُٹن کارن مکروں دھاڑ چڑھائی
ہوری دا اجے گیا نکائی اسدا ریہا سہا رائی

ہورس نوں اِس مارن کارن تیغ فریب چلائی
ہورس نوں کجھ اثر نہ پہتا اِسدی جند گوائی

دلبر دے اس موہن کارن موہنی شکل بنائی
دلبرنوں اے خبر نکائی خود مَن ہار سدھائی

تھوڑا بہت اگے دل قبضے صبر صبُوری جھلدا
ہُن صبروں مونہہ موڑ کھلویا تے کُجھ زور نہ چلدا

اس کوٹھے ول دیکھ زلیخا شوقوں جوش کھلارے
نظر مُراد پوے جاں دیکھے دِلنوں مِلن ہولارے

جیُوں جیُوں کرے دھیان زلیخا ہووے شوق سوایا
رہے اِسے وچ مُڑ مُڑ دیکھے صبر قرار سدھایا

اس کوٹھے وچ وَڑن ندیوے ہرگز ہوراں تائیں
راکھیاں رہن کنیزاں دَرتے دن تے رات اتھائیں

آپ زلیخا جس بُت تائیں سجدہ نت گزارے
اس تھیں طلب مُراداں کردی اسنوں رب پوکارے

اوہ بھی ایسے کوٹھے اندر پُوجن نوں رکھوایا
اس تھیں نت منگے رومقصد تے اجے کُجھ نہ پایا

کر کے ہار سنگار زلیخا اس کوٹھے وچ آئی
آرسیوں رُخ دیکھ پوکارے ایہ کیا حُسن صفائی

اج اُمید جدائیں یُوسفؑ میں وَل کرے نظارہ
ہوگ فرشتہ جے لکھواری عاشق رہے بیچارہ

اِس اندر وِچ مَیں تے یوسفؑ ناز کرانگے رَلکے
بدخواہاں سر خاک حسوداں سڑ مَرسن جَلبَل کے

بُت اگے حاسیں نوایا اج مدد دا ویلا
نظر کرَم وَل میرے رکھیں یار کرے اَج میلا

کر ایہ عرض چھپایا بُت نوں دیکھے مَتاں خواری
تے ایہ سُنے نہ یوسفؑ اگّے میری گریہ زاری

جاں سامان تیاری ہوئی دائی سد بولائی
ہُن مائی اِک یُوسفؑ باجھوں ہر شَے حاضر آئی

اُنگلیاں پُرمُندریاں تھیں پنجے رنگ حنائی
پوشاکاں تَن زیور زیبا حُسن کھُلی روشنائی

شَوق وگے طوفان دِلے تھیں میری جان رُڑھائی
نقش منوّر وچ محلّاں چمک کڈھن زیبائی

جو چاہیے اَج سب کُجھ حاضر اک محبوب جُدائی
تے اس باجھوں جے سچ پُچھیں حاضر اجے نکائی

لبّھ لیا جاہ دلبر میرا اَج قِسمت اَز ماواں
کُجھ دیکھاں میں اُسدیاں چمکاں لتے کُجھ آپ دیکھاواں

تے جے پُچھے کم کیائی رکھیں راز چھپایا
کہیں زلیخا باندی تیری تینوں سَد بولایا

آئی دائی لبھ لیائی آن وَڑی دربارے
لگّے دَروِچ کھڑی زلیخا دل وچ کرے اِشارے

منتظراں دیاں اکھّیں یوسفؑ دیکھدیاں وَل
کریں نگاہیں دیکھیں آہیں ترس تیرے دل ناہیں

راہیں

آ اَج دُور کرو دُکھ میرے توں صاحب میں بَردی
مَیں قربان کمان بھواں دی زخمی تیر نظر دی

تدنُوں در تھیں جلوہ نُوری چمکیا یوسفؑ سندا
پکڑ ہتھوں تس کہے زلیخا توں کیا نیکو بندہ

مَیں سوگند کیا توں چنگا وچ فرمانبرداری
لکھ احسان میرے پر کیتو خدمت خُوب گزاری

آ احسان تیرے دا بدلہ اِکدم موڑ دیکھاواں
تیرے حق میرے سر بھارے عُذر قصُور سُناواں

حق گزاری کراں او یہی رہے جگت وچ قِصّہ
آخر تِیک جہاں جتارے مِلے بقاؤں حِصّہ

کر دَلدار کلام او یہی اندر وار لیائی
در پہلے جبڑ کُنڈا جَندا رو رو عرض سُنائی

مَیں یوسفؑ او وہ خواہیں لُٹّی پردیساں وچ سُٹّی
جھلّے قہر قضیّے ہجروں اجے نہ غم تھیں چھُٹّی

تُوں ہَیں ابر بہار کرم دا میں خود خاک پیاسی
قطرہ آب وساجھب ویلا بار غبار اُڈاسی

وہن نظر گھت روہڑ تپندی دیکھ میرا دُکھ اکھّیں
ایہ جمال نہ ضائع کریو اگے نپاویں کِکھّیں

سر نیویں فرماوے یوسفؑ وقت سہار زلیخا
دے در کھول سدھاواں باہر نا کر خوار زلیخا

ہتھوں پکڑ لیاؤں اندر پاون نوں بدراہیں
چھوڑ میرا ہتھ مَیں تُوں گھُلدے چنگے لگدے ناہیں

یوسفؑ ڈریا دل دے اندر ہون لگا کُجھ کارا
عرض کرے میں عاجز بندہ رکھ نگاہ غفّارا

یارب وقت میرے سر آیا فضل کریں بچ جاواں
شیطان نفس دووَیری ظالم کداں برابر آواں

یوسفؑ خوف الا ہوں ڈردا کنبے صبر نہ آوے
تے او وہ حال زلیخا والا شوقوں مردی جاوے

ہتھ او ہدا اس پکڑیا ہویا گئی دُوئے لے خانے
جبڑ جندا دھرسیں قدم تے کھولے در دخزانے

مُل لیا مَیں تینوں یوسفؑ پاون نوں امیداں
یاتے وچ زندان ہجر دے جھلّن نوں سر قیداں

غم کھاواں دُکھ پیواں یوسفؑ تینوں ترس نہ آوے
اگ بُجھاء نہ جاہ پُریرے غم نسّے دُکھ جاوے

یوسفؑ کہے خُدا تھیں ڈردا مَیں دَم مار نسّاں
آوے نظر جہنم واسا نظر بھراں جے تکّاں

لے جاوڑی تر تیجے خانے محکم قفل لگایا
مَیں یوسفؑ وچ تیریاں درداں رو رو وقت وہایا

عِشق تیرے وچ آفت جھلّی میریاں دیہ مُراداں
کر کُجھ رحم میرے پر شاہا سُن سُن کے فریاداں

یوسفؑ کہے خُدا تھیں مینوں رحم اُمید ایہا ئی
جے اَج قہر گناہ دی قیدوں مینوں مِلے رہائی

چوتھے حُجرے داخل ہوئی قُفل جڑے خودرووے
تیرا اک نظارہ یوسف داغ پُرانا دھووے

دیکھ میری وَل سر چا شوقوں کیڈک چمک جمالوں
دُکھ میرے غم دردلیدے ہوون خواب خیالوں

یوسفؑ کہے اکھّیں جل جاون تیں ول کراں نظارہ
چھوڑ مینوں مَیں باہر جاواں نا کر حال آوارہ

ہو پنجویں وچ کوٹھے داخل درتے قُفل لگایا
یوسفؑ تیرے درد و چھوڑے مینوں مار گرایا

آہیں نال گزارہ میرا وچ دُکھاں دے واسا
ساڈا ترٹف مرن جَل آتش ایہ دلبر داہاسا

دیکھ کَرم کر صاحب میرے مَیں باندی دَر ماندی
تیرے قہر قضیّاں گھر تھیں بنّھ مِصر وچ آندی

مَیں طِفلی تھیں ہُن تک یوسفؑ روون نال وہایا
عِشق تیرے نے کی کی آکھاں جو مَیں نال کمایا

خلوت حاضر ہویُوں یوسفؑ ایتھے ہور نکائی
تے سوگند ہزاراں تینوں ہُن نا رکھ جُدائی

یوسفؑ کہے بندے دے مالک دفتریاں بٹھلایا
نال گواہاں جھوٹھیاں تائیں حشر ملے سرمایہ

تے اوہ آپ سبھاں تھیں نیڑے اسنوں حال دِساون
تیریاں میریاں سب کمایاں اسنوں نظری آون

چھیویں خانے نال لیائی دَر پر جَندا لایا
بال النبّہ آہیں کر کر دِل دا درد سُنایا

یوسفؑ وقت وہاندا جاندا میرا جوش جوانی
بے پروائی دیکھ تُساڈی مَیں اندر حیرانی

توں ہیں مقصد میرے دلدا اکھّیں دی روشنائی
پر اِک تیرا ظُلم گھنیرا ساتھیں بے پَروائی

پکڑ کنار دلاسا دیویں روتیرے دَر آئی
تیرے باجھ نہ میرا یوسفؑ مطلب مقصد کائی

یوسفؑ کہے سمہال زلیخا دِلنوں رکھ ٹکانے
اَو کھے سوکھے روز عُمر دے ویت سراں پر جانے

دیکھ جنہاں وچ دُنیا وافر خوشیاں عیش ہنڈائے
اوہ بھی وقت گزار سدھائے پھر اوڑک پچھتائے

چھوڑ ہتھوں مَیں باہر جاواں جال نہ دوزخ بھاہے
قہر خدا دا جھَل نسکّاں دل ایہ درد نہ چاہے

آن وڑی وچ ستویں کوٹھے جس وچ کالے بھارے
دھریا قدم جداں وچ خانے محکم قفل گزارے

بند کیتے دروازے سارے عرض کرے
کر چھیتی ہُن حضرت یُوسفؑ نا کر دیر وصالوں

روحالوں

آتش بھریاں آہیں کر کر ایتھے عرض سُنائی
مَیں قُربان لوکاء نے اکھّیں ہُن کر عُذر نکائی

چھے خانے بے مقصد آئی تے ایہ آخر ویلا
ملی مُراد رہے جند جیواں ہجر غضب دا سیلا

یوسفؑ نوں اس خانے اندر خوف پیا دل بھارا
اَج میرے سر وقت ایہائی مشکل ہے چھُٹکارا

دے آزار بندے سَت گنڈھیں منگ پناہ الاہوں
تھَر تھَر کنبیا دلدے اندر یوسفؑ خَوف گناہوں

آہے اگّے یوسفؑ جانے دِلوچ نال آگاہی
میں عصمت وچ رہیا ہمیشہ ایہ ہے فضل الٰہی

پَراوہ باپ میریدے بیٹے کھوہے جنہاں سُٹایا
بے اُمید نبوّۃ ولّوں انہاں گناہ کمایا

ایہ دِکھلاوا اللہ صاحب یُوسفؑ نوں دِکھلایا
یاد کرے دم مارے ناہیں ہووس درد سوایا

جاں یوسفؑ وچ خانے وڑیا شیطاں حاضر آیا
اک ہتھ اُپر زلیخا دھریس دوجا اِتُول چایا

تیز کرے اوہ دوہاں رغبت وَیری نظر نہ آوے
یوسفؑ پُختہ خام زلیخا اسنوں مکر سکھاوے

تے اسوقت چلیہاں مرداں شہوت یُوسفؑ پائی
زناں پنجاہاں جیڈ زلیخا تسنوں صبر نہ رائی

تے وچ شیطاں دُشمن بھارا سوسواس اوٹھاوے
اَیسے وَیلے باجھ نبیّاں کون کوئی بچ جاوے

باجھ قراروں رہی زلیخا یوسفؑ دا لڑ پھڑیا
تیرے حُسن اساڈا یوسفؑ صبر سبھے لُٹ کھڑیا

کہے زلیخا یوسفؑ تیری واہ صُورت نورانی
یوسفؑ کہے جویں رب بھانی اکدن ہوسی فانی

کہے زلیخا چِہرہ تیرا روشن سُورج جیُونکر
یوسفؑ کہے قیامت دے دن دیکھاں ہوسی کیونکر

کہے زلیخا یُوسفؑ تیرے وال عجَب اسیہ کالے
یوسفؑ کہے انہاں نوں اوڑک خاک قبر دی گالے

کہے زلیخا تیریاں اکھّیں دیکھد یاں دل جاوے
یوسفؑ کہے انہاں نوں اوڑک کِرم بھُکھا رَج کھاوے

کہے زلیخا یوسفؑ تیتھیں روشن نور چمکدا
یوسفؑ کہے بناونہارا سر جنہا رفلک دا

کہے زلیخا یوسفؑ تیری صُورت دل لیجاندی
یوسفؑ کہے بنائی جسنے رہ اسدی ہو باندی

کہے زلیخا شکل تیری نے عقل لُٹی سب میری
یوسفؑ کہے ہَوس نے ایویں عقل گوائی تیری

کہے زلیخا تیرے رُخ تھیں نُور چھڈے اشکارے
یوسفؑ کہے اجیہے کِتنے دیکھ فلک پر تارے

کہے زلیخا دوویں تیرے گُل نازک رُخسارے
یوسفؑ کہے اجیہے کِتنے صاحب دی گُلزارے

کہے زلیخا تیرے جیہا ہوگ نہیں جگ سارے
یوسفؑ کہے اجیہے کِتنے تے میں کِس شمارے

کہے زلیخا توں لاثانی قدر تیرے نے بھارے
یوسفؑ کہے اجیہے کتنے تے مَیں کس مقدارے

کہے زلیخا نین تیرے دولگدے، بہت پیارے
یوسفؑ کہے اجیہے کتنے اوڑک گُزر سدھارے

کہے زلیخا نین تیرے تھیں نرگس برگ سوارے
یوسفؑ کہے اجیہے کِتنے جھاڑے خزاں کھلارے

کہے زلیخا دَند تیرے نے ہار پروتے تارے
یوسفؑ کہے انہاندیاں لڑیاں انت رہن دن چارے

کہے زلیخا ابرو تیرے گُزروَ گے پرکارے
یوسفؑ کہے قبر دا مرکز کھڑے سمیٹ دوبارے

کہے زلیخا طاق تیرے دوسازے کس معمارے
یوسفؑ کہے فلک دا خالق جیں ایہ طاق اُسارے

کہے زلیخا فضل کَرم تھیں میں وَل گھت نظارے
یوسفؑ کہے تکّن جے اکھّیں گُزروَ گن تلوارے

کہے زلیخا میرے رُخ تے دو ہتھ پھیر پیارے
یوسفؑ کہے ڈراں ہتھ میرے جَلن مَتاں وچ نارے

کہے زلیخا وصل میرے تھیں کون تینوں کھلیارے
یوسفؑ کہے خُدا دی ہیبت جوش دلیو وچ مارے

کہے زلیخا کر لے خوشیاں خوشیاں دے دم چارے
یوسفؑ کہے کہاں کی آخر اللہ دے دربارے

کہے زلیخا وصل کریں تے کی گھاٹا اِس کارے
یوسفؑ کہے وِکے سرمایہ عملاندے بازارے

کہے زلیخا نفع اٹھائیں او تھے کیا خسارے
یوسفؑ کہے جگت وِچ سارے عملاندے ونجارے

کہے زلیخا دیکھ ترٹ فدی مَیں تیرے در آئی
یوسفؑ کہے کیا شَے میری جسنے توں ترٹ فائی

کہے زلیخا چمکاں والی تیری حُسن صفائی
یوسفؑ کہے نہیں وَس میرے اکدن رہے نکائی

کہے زلیخا یُوسفؑ تیرا قد صنوبر پُورا
یوسفؑ کہے کداں تک رہسی انت جھڑے ہو کھورا

کہے زلیخا زُلفاں تیریاں گرد بدر جیُوں ھالا
یوسفؑ کہے نہ زُلفاں رہسن نا ایہ زُلفاں والا

کہے زلیخا تیرے اوتے جوش جوانی آندا
یوسفؑ کہے اُمید نہ اِکدم وقت وہاندا جاندا

کہے زلیخا یوسفؑ تیری باجھ حدوں زیبائی
یوسفؑ کہے طفیل اسیدے سَٹ گئے کھوہ بھائی

کہے زلیخا شان تیری تھیں ہور نہ شان سوائی
یوسفؑ کہے جدھا میں بندہ اسدے جیڈ نکائی

کہے زلیخا مَیں ہاں بندی توں سُلطان ہمارا
یوسفؑ کہے خُدا دے بندے توں مَیں تے جگ سارا

کہے زلیخا تیریاں زُلفاں وَل وَل کے دِل پھَسیاں
یوسفؑ کہے وَلوں وَل جاون جاں قبرے وچ وَسیاں

کہے زلیخا دولب تیرے پُر پُر لالیاں چڑھیاں
یوسفؑ کہے اِنہاندی لالی رہے پَلک یا گھڑیاں

کہے زلیخا یوسفؑ تیرا سب کُجھ مَیں دِل بھاوے
یوسفؑ کہے دِسے تیں ظاہر باطن نظر نہ آوے

کہے زلیخا یوسفؑ تیتھیں وگدی رمز کٹاری
یوسفؑ کہے نہ تیں دل کھُلّی وگدی رمز نیاری

کہے زلیخا یوسفؑ مَینوں تَیں بِن صبر نہ آوے
یوسفؑ کہے گزار دو ساعت جیُوں کیُوں وقت وہاوے

کہے زلیخا وقت اساتھیں کویں گزاریا جاوے
یوسفؑ کہے کَرم داوالی جے تَیں کرم کماوے

کہے زلیخا جیُوں کیُوں میتھیں کراج وصل پیارے
یوسفؑ کہے خدا ہے حاضر خُوف اُسیدا مارے

کہے زلیخا جے اَج یُوسفؑ کریں کَرم میں جیواں
یوسفؑ کہے ہتھوں چھڈ مینوں میں مت عاصی تھیواں

کہے زلیخا سُن سُن آہیں اے نہویُوں نِیواں
یوسفؑ کہے کویں کہہ ہتھیں زہر پیالہ پیواں

کہے زلیخا مَیں اج یوسف وصل کراں یا مَرساں
یوسفؑ کہے پناہ خُدا دی مَیں ایہ کار نکرساں

کہے زلیخا لواں مُراداں جان تلی پر دَھرساں
یوسفؑ کہے پناہ خُدا دی میں بدعملوں ڈرساں

کہے زلیخا ناکراڑیاں جان میری لب آئی
یوسفؑ کہے سمہال زلیخا ویلا ہے دَم کائی

کہے زلیخا کویں سمہالاں میرے وسّ کیائی
یوسفؑ کہے خُدا تھیں مَدَد منگیں مِلے رہائی

کہے زلیخا لئے محبوبا مینوں گھت کلاوے
یوسفؑ کہے رہے وچ دوزخ جوایہ عمل کماوے

کہے زلیخا لالئے سینے اَج میرا دُکھ جاوے
یوسفؑ کہے سہے دُکھ آخر جوا یہ دُکھ گواوے

کہے زلیخا سُن لے یوسفؑ میریاں دردُ ہایاں
یوسفؑ کہے سُنے اوہ صاحب سبدیاں عرض دعایاں

کہے زلیخا حدّوں گیاں تیریاں بے پروایاں
یوسفؑ کہے حدوں تاں جاواں جے کَرساں بُریایاں

کہے زلیخا سب تھیں مُشکل عشق تیرے دیاں واٹاں
یوسفؑ کہے جو اس تھیں مُشکل بھکھن جہنّم لاٹاں

کہے زلیخا سَلّے مینوں عشق تیرے دا سیلا
یوسفؑ کہے جو اس تھیں ڈاہڈا جان کندن دا ویلا

کہے زلیخا مَیں سر بھارا درد فراق کو سالا
یوسفؑ کہے جو اس تھیں بھارا ہَول قیامت والا

کہے زلیخا ایہ دَم اُوکھا دلدے زخم کھُلن دا
یُوسفؑ کہے جو اس تھیں اوکھا دن اعمال تُلن دا

محو جمال بر ہوندی جالی ترلے کرے زلیخا
خود نوں دُور ہٹاوے یُوسف رورو مرے زلیخا

اُپر تخت لیائی ایویں حضرۃ یُوسفؑ تائیں
بیٹھی آپ بٹھایا اسنوں ہتھ وچ ہتھ جدائیں

دیکھ بہار جمال فروزاں عشق تنور تپایا
لاٹاں چھوڑ گیا چڑھ بالا صبر قرار جلایا

کر کے بڑا پُکارا دَردوں کہے کَرَم کر یارا
اَتّ ہوئی چھڈ مَن دی گھُنڈی ایڈک ہونہ بھارا

بھری جوانی والیا مردا میں وَل گھت نظارا
اک نظاریوں میں بیدل دا کر جا پار اوتارا

قَسم تینوں ہُن ناکر اڑیاں یوسفؑ اوڑک ہوئی
کر لے ذوق نہ جاہ پریرے ایڈ سرور نکوئی

ساری عمر تیرے وچ دَرداں میں یوسفؑ بہ روئی
وصل تیرا اِک دارو میرا نا مِلدا اج سوئی

دیکھ میرا اج ویلا یوسفؑ کھول اکھّیں اکواری
ایہ ویلا مڑ ہتھ نہ آوے عمر لبھّیں جے ساری

چک اکھّیں کر نظر میری ول دیکھ جمال قَمر دا
ایہ جوانی پھیر نہ مِلسی جھور لبھیں جے مَردا

درد پرانا میرے دل دا اُگھڑیا اج ایہا
یا مقصود لیا میں یا تے سَر میرا اتھ رہیا

یا مرساں یا مقصد پاواں اَج غموں چھُٹ جاواں
اے یوسفؑ میں اوہ زلیخا جو تَیں ناز کراواں

میریاں دیہو مراداں یوسفؑ دل دیاں نال رضائیں
ایہ اُمید نہ توڑ گوائیں تے نا مار ازائیں

کی ہویا اوہ مرداں والی چونپ نہیں دل تیرے
ایڈک نرم تیرا دل یوسفؑ کویں جھَلے دُکھ میرے

تے ایہ جوش جوانی تیرا کویں نہ اُچھَل وَگّے
تے ایہ شعلہ میرے دل دا کویں نہ تَیں دل لگّے

کرے زلیخا ایویں زاری یوسفؑ نظر ہٹھا ہاں
دو تصویراں وچ وصل دے پیاں فرش نگاہاں

پھیری نظر گزاری لانبھے حال ایہا دیوارے
چار چو پھیر ریہا پھیر ایویں نقش ڈٹھے ایہ سارے

کرے نگاہ اوتاہاں یوسفؑ چھَت نظر وچ آئی
اوہا حال وصل وچ دوویں بانہہ گلاں وچ پائی

فتنہ جھُل زلیخا دے وَل نظر پئی اک واری
تاں وچ ذوق زلیخا تائیں عشقوں چڑھی خماری

ساری عمر کدائیں اگے نظر نِصیب نہ ہوئی
ہُن ڈٹھا تے جاتس وصلوں فرق نہ ریہا کائی

کر زاری ہتھ تکڑا پائیس کر یوسفؑ کجھ کاری
میں مَردی توں ناکر سختی میں دَرداں وچ ہاری

تینوں خوف کدھا کہ یوسفؑ عرض منے کیوں ناہیں
یوسفؑ نے فرمایا اسنوں کر کر غمد یاں آہیں

اِک عزیز ولوں شرماواں تے اسدے احسانوں
اسدا خوف میرے دل بھارا مت مارے سُن جانوں

وَڈّا خوف خدا دا میںنوں جو دیکھے ہر ویلے
تِسّ عذاب نہ مَیں وچ طاقت جگر وگاء نہ سیلے

کہے زلیخا یوسفؑ پیارے خوف عزیز نکائی
ناڈر اس تھیں اسدا چارہ میں سر فرض ہویائی

اسنوں وچ طعام شتابی زہر دیاں وچ پَردے
اسدی خبر نپاوے کوئی ماردیاں وچ گھردے

تے توں آکھیں اللہ میرا رحم کَرَم اس بھارا
بندیاں خطا قصور گناہاں فضلوں بخشنہارا

گھر میرے وچ بہت خزانے باجھ حساب شمارے
تیرے اِک گناہے بدلے کراں تصدُّق سارے

راضی ہو رب تیرا یوسفؑ بخشے تیرے تائیں
دیہہ مراد نہ حبا پر یرے مَنّ سوال کدائیں

یوسفؑ کہے عزیز اساتھیں بہت احسان کمایا
کر نازیں پروردہ مینوں چنگی تھاؤں بَہایا

ایڈ احسان میرے سر اسدا کیوں اسنوں مرواواں
جے مَیں ایڈ کراں غدّاری کیڈک بُرا سداواں

جے اج ماریں پَردے اندر حشر کھُلن جاں نامے
راز دِلاں دے ہونھ ہویدا دوزخ مِلن مقامے

تے میرا رب خالق خلقاں بے پرواہ قدیمی
سچ کہیں اوہ رحمت والا اسدی ذات رحیمی

بندے نوں وچ فعل اعمالاں کر مختار اعتباری
دے تمیز بدوں تے نیکوں بخشی عزّت بھاری

بندہ تے اعمال بندے دے ایہ سب خلق الٰہی
فضل غَضَب سب اسدی طرفوں نیکی تے گمراہی

عرض کراں میں پاک جنابوں نُور ہدایت منگاں
اس دُنیا دی لاٹ غضب تے مت جل مَرن پتنگاں

توں آکھیں میں بدل گناہے دیواں مال خزانے
دولت مال سبھے کجھ اسدا ہر شے وچ زمانے

تے اوہ رشوت لوے نمولے حاجت اوس نکائی
حال دلاں دا مَعْلم اسنوں بُریائی بھلیائی

قلب سلیم گیا لے جھڑا وچ اسدے دربارے
اُستے فضل کَرَم دیاں نظراں ملن مراتب بھارے

مُونہہ شرمندے حشر دہاڑے ہوسَن بدیاں والے
روز قیامت ہوسَن بی بی زانیاں دے مُونہہ کالے

زانی وچ جہنّم ہوسن کردے گریہ زاری
میرے نام لکھائی جاسی انہاندی سرداری

اس ویلے کس طاقت بی بی دراُسدے دم مارے
مشکل وقت اوہا مَیں سَر تے جاں حق ظُلم نتارے

پیغمبر داہاں مَیں بیٹا جنہاں دی وڈیائی
تے میں ہوواں سب تھیں نیواں کراں جداں بُریائی

چھوڑ مینوں میں باہر جاواں اپنا آپ بچاواں
توں آتش میں بَلدی لاٹے جان کویں کہہ پاواں

دوزخ دیوچ سٹ نہ مینوں جے توں بہت پیاری
مَیں دل خوف جو زانیاں تائیں ہوسی سخت خواری

ناکر دُور خُدا تھیں مینوں مان جدھا میں تائیں
وچ پیراہن عصمت والے مینوں داغ نہ لائیں

چھوڑ میرا ہتھ ناکر زوراجے تُد طلب ودھیری
کر کُجھ صبر مراداں پاویں ناکر ایڈ دلیری

کہے زلیخا صبر نہ مینوں زور تھکّی لابھارے
میرے وَس نہیں ہُن کائی عشق کھسّے وس سارے

میں بیجان کَرم کر یوسفؑ آب حیات وصالوں
دیکھ ایہی میں کیونکر جلدی غمدے حال ملالوں

جاندا وقت وہاندا یوسفؑ ناکر عذر بہانے
مَیں زخمی نوں بے پروایوں دھر یا تیر کمانے

ناکر دیر وصل وچ یوسفؑ مینوں صبر نہ آوے
مَیں پچھتا مراں وچ غمدے جے ویلا چھَل جاوے

یوسفؑ کہندا انشاء اللہ سب مراداں پاویں
اِس ویلے پَر جے توں چھوڑیں دلنوں موڑ ہٹاویں

تھوڑی دیر صبر کر بی بی مطلب ملے تمامی
ہُن دی ساعت کٹ صبر تھیں ناکر بے آرامی

کہے زلیخا مَیں ترہائی جان لباں پر آئی
شربت وصل میرے ہتھ یوسفؑ ہُن کہ صبر کیائی

لب تھیں لاہ کہیں پی بھلکے میں ایہ طاقت ناہیں
ناکر عُذر بہانہ یوسفؑ لمیاں چھوڑ صلاحیں

آہی تیز کٹار زلیخا اِتھ رکھّی سی اَگے
یوسفؑ اگے مار مریساں جے اج واہ نہ لگے

کہے زلیخا ہور بہانہ جے توں پیش لیاویں
مار کٹار ہوواں خود گھائل پھر توں پکڑ یا جاویں

یوسفؑ کہندا ایہ بے صبری عقلمنداں کم ناہیں
سُنکے پکڑ کٹار زلیخا لگی مَرن تداہیں

ہتھ وگاء چلائی گل وَل یوسفؑ روک ہٹائی
پکڑلئی وچ ادّھے راہے دھرت کٹار سٹائی

پکڑ زلیخا یوسفؑ تائیں پلچ کہے اے یارا
کر ہُن وصل مَرن دیہ یاتے مَیں پاواں چھٹکارا

یوسفؑ کرن خوشامد لگا متاں مَرے ہو گھائل
عُذراں وچ بہانیاں ٹالے دِلوں نہووے مائل

آشیطان دھگا نا کتّیس دھر یا ہتھ ازارے
وقت قہاری دوہاں دلاں تھیں اُٹھے قصد ہولارے

قصد زلیخا یوسفؑ دے وَل تَن اِسدے تن لاواں
تے یوسفؑ دا قصد ایہائی جیُوں کیویں روک ہٹاواں

اِتھ ہدایت جے ناہوندی اللہ دے درباروں
کیا کَہاں ہو جاندا کائی قہر غضب دی کاروں

جو بُرہان دیکھائی اللہ یوسفؑ نوں دِسیائی
ایتھے جس تھیں بچیا یوسفؑ راویاں قول ایہائی

حکم کرے رب جبرائیلا خالص بندہ میرا
ویلا اج اوہدے تے آیا پائیس آفت گھیرا

حکم میرا ہے روک شتابی مت لغزش کھا جاوے
نُور نبوت دی روشنائی مت گھت بدی بجھاوے

آ جبریل ڈٹھی وچ کوٹھے جو گل ظاہر آہی
یوسفؑ اجے توقّف اندر تے وچ خوف الٰہی

پے درپے اِک لکھی نصیحت جبرائیلؑ دکھاوے
تاں یوسفؑ دا دَوڑن اوتے قصد دلے ودھ جاوے

خود جبریلؑ نہ نظری آیا تے کفدست دِکھائی
رب دلاں دیاں گلّاں جانے اس پر رقم ایہائی

یوسفؑ اجے اوتھائیں اوویں پھر تلی دِسیائی
تِس تے لکھیا دوجتھ کٹھے تیجا رب ایہائی

اجے تاثُّر ظاہر ناہا ڈٹھس رقم تداہاں
اَے یوسفؑ فرمان نبوّت پھٹی نال گناہاں

اوہا حال اجے پھر ڈٹھا لکھیا تلی اویہا
بھُل نہ یوسفؑ اللہ دیکھے حاضر ناظر ایہا

یوسفؑ اجے نہ نسّا ایتھوں پھر لکھیا دِسیایا
شاہد اسیں گناہوں یوسفؑ مت رہسیں پچھتایا

کیا کہاں اوہ وقت کویہا اجے نہ اثر ودھایا
توں پیغمبر زادہ یوسفؑ پھر لکھیا دسیایا

بھی تاثیر اجے کُجھ تھوڑی غیبوں پیا پُکارا
اے صِدّیق پیارے میرے صدق چلے اُٹھ سارا

کرسیں بُرا نبیّاں وچّوں نام کٹایا جاسی
تے کر یاد قیامت ویلا مشکل ملے خلاصی

یوسفؑ کنب گیا سُن ڈریا کیتُس قدم پچھاہاں
وقت سہار دِلامت جائیں ہر گز طرف گناہاں

بعض کہن جبریل مقرب ہو صُورت یعقوبوں
یوسفؑ تائیں نظری آیا حال ڈٹھا محبوبوں

حَسرَت تھیں انگشت دنداں وچ کر آواز پکارے
تینوں وَرجن دُوروں آیا میں اَے یوسفؑ پیارے

کر کُجھ شرم میرے فرزند اشرم نبوّت بھاری
ایہ کیا وقت تیرے سر آیا منگ پناہ لکھ واری

اے یوسفؑ جو عمل وَلیّاں ننگ ہووے بدحالی
کدا وہ عمل نَبیّاں لائق شان جنہاں دی عالی

بعض کہن اِک یوسفؑ تائیں نظر جناور آیا
اَے یوسفؑ چھُٹ چلی نبوّت اُسنے آکھ سنایا

بعض کہن اس کیہا زلیخا انت تیرے ہتھ آوے
پر کر صبر اجے دن کائی داغ متاں لگ جاوے

بعض کہن جبریلؑ مقرب جو کوٹھے وچ وڑیا
یوسفؑ دے ہتھ پُشتے لائسیں شہوت نطفہ جھڑیا

بعض کہن اِک حور دِسائی حضرت یوسفؑ تائیں
یوسفؑ اس وَل مائل ہویا پچھے حال تدائیں

کون کوئی توں کسدی عورت تے آیوں کس تھاؤں
حُور کہے مَیں اُسدی باندی جو اج بچے زناؤں

تے اِک ہور روایت غالب آکھ سناواں ساری
جاں یوسفؑ دی طرف زلیخا نظر پئی اِک واری

طلب زلیخا وصل شتابی یوسفؑ طلب بہانے
بُت چھپایا نظری آیا اِک گوشے وچ خانے

یُوسفؑ پُچھے دس زلیخا پردیوں پار کیائی
کہے زلیخا گلّیں باتیں توں کیوں دیر لگائی

پردیوں پار ایہی رب میرا مَیں پوجاں جس تائیں
پردہ پایا مت اوہ دیکھے میرا عمل اتھائیں

آہ بھری سُن رویا یوسفؑ سنگوں سنگ تائیں
دانا بنیا تھیں مَیں غافل شرم میریوچ نائیں

ایہ گل آکھ نسا پھر یوسفؑ دروازے ول آیا
دروازے پر کُنڈا محکم آہا قفل لگایا

نَسی اُٹھ زلیخا مگرے جاتُس کتول جاوے
قفل جڑے دراٹک کھلوسی پھیر میرے ہتھ آوے

آیوسفؑ جاں درتھیں نیڑے قصد نَسن دل پھڑیا
کرے اشارہ اُنگل سیتی قفل کُنڈا لہہ جھڑیا

کھُلّ پیا دروازہ آپے یوسف باہر آیا
مگرے گئی زلیخا نَسّی ہتھوں یار گوایا

ہر دروازے کرے اشارت ایویں ملی خلاصی
حیرانی دِل مگر زلیخا اندر حال اوداسی

آن ملی دروازے ستویں کُرتہ پکڑلیا سو
پکڑ پلاّ وَل اندر کھچے یوسفؑ دوڑ گیا سو

پاٹ پلا پیراہن نالوں ہتھ اِس دے وچ رہیا
جھڑی تڑاک زمیں پر روندی میرا حال کو یہا

مِلیا یار اِکلاّ گوشے دِتا دغا نصیباں
اے طالع کی ایہ لڑایاں نال ترار غریباں

میں بھکھی کڈھ سنگھوں لقمہ کر بیحال سٹائی
وقت کو یہے ظالم مائی کِس قضیّے نوں جائی

مَیں کر خرچ خزانے سارے دھریاں شوق بنائیں
ایڈک عشق محل اوسارے ہونھ نہ کِتے کدائیں

تے اوہ ایڈ دلیر بہادر پَل وچ ڈھاہ گیائی
اگ لگے جَل بجھن تمامی ہُن انہاں طلب نکائی

مِلیا یار وچھوڑ دیکھایا قِسمت دے پَیوناں
بنّھ لئی اج کرڑی کر کے غمدیاں وچ کمنداں

مدت تھکّی ساز کریندی توڑ گیا وچ دَم دے
بھاہ ایہا میں جاں تے جمّی گھاہ فراق اَلَم دے

ایہ پچھتاوا دِلنوں کھاوے تے آرام نہ آوے
تے ایہ داغ نہ دِل تھیں جاوے خاک لوے سر پاوے

مَیں تدبیراں کر کر تھکّی کائی پیش نہ گیّاں
روہڑ خزانے سارے خانے دونیاں سختیاں پیاں

جے جاناں مَیں ہتھ نہ آوے کیوں کردی ایہ حیلے
ہُن میرے کس کارے آون نقش محلّ رنگیلے

تے جس دائی کارے کیتے کامل نال دلیلے
اوہ بھی کیتیاں نوں ہُن روویں مُونہہ کالا ہتھ نیلے

چھُٹ زلیخا تھیں جاں یوسفؑ دروازے ول آیا
دَر وچ پئی زلیخا روندی حسرت جگر تپایا

تداں عزیز دوہاں نوں مِلیا ڈِٹھی سر گردانی
وچ غَضَبُ دے جوش زلیخا کردی شور زبانی

کیا سزا عزیز اس دی تَیں گھر جو بد چاہے
باجھوں قید یا مار عذابوں ناں کُجھ بھلا صلاحے

سمجھ عزیز غَضَبُ وچ آیا یوسفؑ نوں فرمایا
ایہ کی یُوسفؑ توں احسانوں بدلہ کر دکھلایا

مَیں دتی مختاری تینوں دولت مال خزانے
کر سردار رکھایا تینوں وچ حکومت خانے

چنگا حق پلّے توں پایا خُوب وفاء دیکھایا
تَیں پر مَیں احسان کمایا تینوں خوف نہ آیا

قدر بلند تیرا اوچ گھر دے جی جی خدمت کردے
زن مَرداں سب میتھیں ڈردے رہے تیرے ہو بردے

تے توں ایہ کی عمل کمایا حق احسان بھلایا
جاں مَیں تینوں اُچّا کِیتا توں میرے سر آیا

بہ ہُن جان ولوں ہتھ دھوکے توں ایہ قہر کمایا
دیکھ غضب دا جوش عزیزوں یوسفؑ نے فرمایا

آپ زلیخا میرے اوتے کردی زور دھگانا
وچ محبّت میری ہر دم کار کرے مَن بھانا

اگے پیچھے پھیریاں پاوے میرا مَن پتیاوے
تے ایہ آپ گناہ کماوے عَیب میرے سر لاوے

سُن کے نام محبّت والا زار زلیخا روئی
دیکھ عزیز ے یوسفؑ اوتے ودھ قہاری ہوئی

کہے زلیخا جاں اس میں تے ظلموں ہتھ چلایا
میں پیراہن پاڑیا اِس دا دیکھ نشان لگایا

یوسفؑ کہے دھگانا کر کے چیر دتا پیراہن
جھلّا قہر عزیز ے دل نوں لال ہویا تپ آہن

کڈھو جھب گواہ پکارے کس نے ظلم کمایا
کہے زلیخا ظالم باجھوں ایتھے ہور نہ آیا

ایتھے کون گواہی دیوے خفیہ نامعلوموں
اِس جاگا وچ تیجا ناکو بِن ظالم مظلوموں

یوسفؑ بول عزیز پکارے توہیں ڈھوء گواہاں
یا وچ آبے تیغ دھواواں دفتر بھرے گناہاں

اِک عورت اِتھ خویش زلیخا کھڑی قرابت والی
گود اِہدی اِک بال ایا ناعُمر جدھی دن چالی

یوسفؑ کرے اشارہ اِس وَل اس تھیں پُچھ گواہی
ایہا لڑکا سچ نتارے ہووس حکم الٰہی

سُن ہور یہا عزیز تعجّب کی یوسفؑ فرمایا
ایہ طفلک کی بھرے شہادت بولن وَل نہ آیا

دیکھ لواں از ماواں تیری ایڈ کرامت بھاری
اَے لڑکے کہ حال حقیقت جو تیں مَعلُم ساری

اچّا چیت پکاریا لڑکے نامیں چُغلی کردا
مُشرک چُغل نہ بخشے جاون میں صاحب تھیں ڈردا

پَرَوَل دَسّاں دیکھو چارو ظلم کدھا دل لُوٹھا
جے پیراہن اگّوں پھٹیا تاں ہے یوسفؑ جھوٹھا

کُرتیوں پھڑیا ہوگ زلیخا جاں اس سختی چائی
سچّی ہوگ زلیخا جِس نے پکڑ نشانی لائی

جے پیراہن پچھّوں پھٹیا جھوٹھی ہوگ زلیخا
یوسفؑ سچّا تے ایہ فتنہ بھارا روگ زلیخا

یوسفؑ نَس گیا جے ہوسی اِس تھیں پکڑ کنارہ
مگر پئی پھڑ پچھّوں جامہ کیتا ہوو سس پارہ

ڈھونڈ کیتی پیراہن ڈِٹھس پچھوں پھٹیا ہویا
دیکھ عزیز زلیخا دے وَل کر کے قہر کھلویا

ایہ ہے تیرا مکر زلیخا مکر تُساڈے بھارے
کار یہاریاں دے اپراہدوں مشکل نے چھٹکارے

پَر کجھ ایڈ سزا نہ کیتی لائق قدر گناہے
اس دی ایس خوشامد وڈّی سخت ایذا نہ چاہے

یوسفؑ تائیں کیہا عزیز ے اے فرزند پیارے
جان دیہو اس بدی چھپاؤ عَیب ڈھکو اس سارے

کہے زلیخا نوں کر توبہ توں ایہ بدی کمائی
اپنا آپ نگاہ رکھ اگّے ناہووے بُرائی

شرم زدہ ہور ہی زلیخا عاجز حال نتانی
حسرت وچ دلے غمناکی چشم وسائے پانی

وا دَرد امیں یاروں ٹُٹّی رد سبھاں کر سُٹّی
میری عقل بُری کتھ رووا ں دوہاں دلاں تھیں ٹٹّی

وچ افسوس زلیخا تائیں رووں وقت وہاوے
ہر ویلے رو دِل نوں تاوے شرموں چشم نواوے

یوسفؑ تھیں شرماندی ہر دم جس تھیں دغا کمایا
پراوہ عِشق نجاوے دِل تھیں ہووے نت سوایا

عِشق ایہائی کار ایویں زخم مِلے یا مرہم
قدم اگیر دھرے ہر ویلے جوش اُٹھاوے ہر دم

یوسفؑ دی وچ خدمتگاری دن تے رات گزارے
پَراوہ وصل دوراڈا دسّے ناڈر دی دم مارے

دن فکریں تے راتیں روناں نت اسد اور تارا
عِشق اس دا مشہور ہویا ئی ننگ گیا چک سارا

مگر رہی پر ہتھ نہ آیا مِلی مراد نکائی
جاں ایہ روے دَرد برہوں تھیں کرے تسلّی دائی

توں فرزند پیاری میری واہ لگے دُکھ وَنڈاں
بھارا بھار اوکھیریاں واٹاں عشق چُکایاں پنڈاں

جھَل مصیبت سر تے آئی اوڑک مقصد پاویں
جو گزرے تیں دَرد قضیّے بے مقصود نجاویں

پر کر صبر نہ توڑ امیداں ناہیں عشق سوکھالا
مَرن بھلا سوواری اس تھیں تے پر زہر نوالا

رہی زلیخا مدت ایویں غمدیاں وچ عذاباں
عِشق دلے نوں ایڈ جلایا کیتس وانگ کباباں

طعنہ کردن زنانِ مصر زلیخا را در عشق یُوسفؑ و برآشفتنِ زلیخا و خواندن طاعنان را بہ ضیافت خانۂ خود و جلوہ افروز ساختن جمالِ یُوسفی را در چشم ایشان و بیخود اُفتادن ایشان بمجرّد مُشاہدہ و بُریدن دستہای خود

ساقی بھر دو جام وصالوں بخش غلام رسُولے
جاوے جان مقابل اکھّیں خبر نپاوے مُولے

چھُری وگے تَن پُرزے ہووے مستی چڑے سوائی
خُون آلود رہے تَن گھائل جا پے حال سنہ رائی

جان کندن وچ آخر دم دے دیوے یار دیکھائی
تاں اوہ نزع نجا پے دِلنوں شوق لقاؤں کائی

ہُن جَیں حال نہ محرم کائی دھردی عیب لوکائی
بخش امید کھُلے اوہ جلوہ پاواں ذوق صفائی

ڈوہنگے راز سنہ کھُلّن والے جِسدم ہون ہویدا
نویاں رمزاں تازے غمزے دیکھ رہے دل شَیدا

پردہ چاء اوگھاڑ پَلَک بھر چشم کرشمیاں والی
پُر پُر لالی لبے سوالی رَیْن زلف دی کالی

جاں اوہ حال زلیخا والا راز کھُلا وچ لوکاں
کرن زناں گھر بَیٹھیاں زخمی لا طعنے دیاں نوکاں

گئی زلیخا عقل حیاؤں لاون عِشق نجانے
عِشق غلام چھڈی کر گھائل ہوش نہ رہی ٹکانے

شرم نہ کردی نال غلاماں عِشق کریندی بازی
خدمتگاراں نوں گل لاوے کر کر عجز نیازی

وِچ گمراہی حال تباہی ڈبّ نہیں کیوں مَردی
قدر غلاماں انت کیائی پَراوہ شرم سنہ کردی

ننگ نموسوں نَس کھلوتی طیمو سے دی پیاری
نال غلاماں بازیاں کردی شرم گوائی ساری

بَردے نوں چاسر پر دھریا ورجدیاں تھیں لڑدی
تے اسدامَن موہن کارن مکر زنجیراں گھڑدی

سُنیا اسیں رہے نت مگرے اندر لے لے وَڑدی
جے اوہ ساعت نظر نہ آوے کدی قرار نہ پھڑدی

کدی اگے آمنّت کردی سَو سَو عرض گزارے
کدی پچھے ہو دامن پکڑے جان فدا تَن وارے

ہتھیں پا پوشاکاں اسنوں اکھّیں وچ بیٹھاوے
پکّھا جھلّے گرمی پُونجھے شوقوں مَردی جاوے

آپ کھلاوے آپ پلاوے اپنے پاس سلاوے
تَن اُسدے ہر گھڑی پیراہن اِک لاہے اک پاوے

بَنھّے ہَتھ گزارے عرضاں وصل منگے اِک واری
مَردی جاوے صبر نہ آوے گل تے دھری کٹاری

تے اسنوں وچ نازاں رکھدی وانگوں جان پیارا
تے دیدار بغیروں اسدے ساعت نہیں گزارا

کوٹھڑیاں وچ لے لے اسنوں قفل دراں پر جڑدی
وَل وَل کے وَل خلوت کھڑدی رو رو دامن پھڑدی

تے ایہ بہت تعجّب بھارا کرے غلام کنارہ
عرض کرے ایہ کر کر زاری اوہ چُپ رہے بیچارہ

مونہہ نہ لاوے جھات نپاوے خاطر ناہ لیاوے
جھِڑک ہٹاوے نَسّا جاوے اسدے ہَتھ نہ آوے

جاں اوہ چشم اولارے ناہیں اکھّیں نیُوں نیُوں دیکھے
بھاویں بَن بَن بہے زلیخا اسدے کسے نہ لیکھے

خبر نہیں جے اوہ بھی اسنوں کِتے کدی مونہہ لاوے
ہُن ایہ حال اجیہے حالوں پھیر کیا بَن جاوے

ایہ بولے سورَ مزاں کھولے تے اوہ دِلوں نہ ڈولے
واہ زلیخا مغرب زادی جھاڑ بَہاون گولے

اسدیاں آہیں سنجہ صباحیں تے اوہ سُندا ناہیں
کدی کدا ہیں نال نگاہیں اسدے چلے نہ راہیں

ایہ جَلدی روا ُتھے ساہیں بِرہوندے وچ بھاہیں
تے اوہ سُن سُن اُسدیاں آہیں جاندا دُورا گاہیں

بَن باندی روحال سُناندی غرق نہیں کیوں جاندی
گھر دا بَردا دادسنہ بھَردا اجے نہیں شرماندی

دیکھو نی ایہ جَنی جنہاں نے تِنہا ندی لاج گواندی
ڈُبی نی ایہ جنہاں سہیڑی جگر تنہا ندا کھاندی

مَرے پَرے سر دھرے غلاماں پاوے نت پواڑے
تے اوہ ایڈ غلام دلاور قدماں بیٹھ لتاڑے

دیکھو نی اِس ہور ٹکاناں کِدھرے نظر نہ آیا
کر فرزند غلام وہاجیا اوہا یار بنایا

ذرا حیاء نہ کرے زلیخا دیکھ مزاج اوچیری
اِسدا نام نہ لوو پیاری ایہ گمراہی گھیری

بھاویں سوہنی حُوروں پریوں نا بَردے نوں بھاوے
نا اوہ خاطر تلے لیاوے بُری لگے ہَٹ جاوے

اسیں نہ حُسن جمالوں بھاویں مثل زلیخا کائی
قدر اساں وچ جے کا دیکھے دیکھ رہے سودائی

بے شرماں دا نام نہ لینا شرم زلیخا ہاری
یاریاں لاون نوں اوہ روندی لاء نجاتی یاری

ایہ خبراں وچ کُنّ زلیخا جاں پئیاں دل جَلیا
صبر رہی کر اندر جَردی لاٹ چھُٹی تَن بَلیا

سَل لگن نت دل نوں تازے رڑکن طعنیاں نوکاں
پر اوہ غرق رہی ہو بیخود وچ بِرہوندیاں جھوکاں

جھَل نسکّی دل اُچھلا یا غالب جوش اوٹھایا
بِرہوں جالی مَیں بیحالی وَیریاں کیوں دل تایا

عِشق بتھیرا آتش بھاری جان جلاون کارن
طعنے ہور ودھے ایہ غمدا بالن پاون کارن

اِک یوسفؑ دے عشق ستائی اسدی بے پروائی
جان رہی کجھ ہو کیاں اوتے رہندی زناں جلائی

طعنے مارن والیو ظالم دیکھ دیو رُخ نُوری
کھُلدا راز ہوندی مَیں کارن اس عشقوں معذوری

تے ایہ جو وِچ دِلاں تُساڈے وڈیائی مغروری
دیکھدیو کتھ جاندی نظروں گھت تُساں تھیں دُوری

دیکھ لیندی میں کٹدیو کیونکر اندر صبر صبُوری
جِند کویں لَے جاندیو ثابت اِس میدانوں پُوری

تے اوہ ساقی نَین بندے دے کر چھڈ دے مخموری
دیکھ دیو دُکھ کیڈ بِرہوندا تے فرقت مجبُوری

خود نامحرم جو اس حالوں طعنے کرن کویہے
کدی نہ ڈٹھے عمراں اندر قضیے جنہاں اویہے

اوہ کی جانن سار دُکھاندی جنہاں ڈٹھے دُکھ ناہیں
تے وچ سینے زخم نہ کھادے بِرہوں دے جنگاہیں

کی مَعلم بیدرداں تائیں دردمنداں دیاں آہیں
منزل عِشق دوراڈی جانن جاں تڑفن پَے راہیں

گُزرن حال زبانی سَوکھا پَرجے وارد ہووے
دیکھ لواں اوہ مائی جائی جو سر جھَل کھلووے

دیکھ لواں اوہ کون دلاور بڑیاں شرماں والی
جو محبوب میرے نوں دیکھے رہے نہ شرموں خالی

شرم بھری بے شرماں نالوں قدم چلی وَدھ چالی
شرم رہے یا دَرد سہے یا حال کہے بے حالی

شرم جَلے تے جَرم گلے تے چلّے چال نرالی
شرم سَنے بِن کرم نکھسّی شوق گھتے گل جالی

کون جمی اوہ ایڈ بہادر وڈیاں صبراں والی
جو یوسف وَل دیکھ نہ ہووے غم عشقوں متوالی

کون کوئی بھَر کرے نظارہ رکھے سُرت سمہالی
اِک دیدار پیارے والا نین بھَرے رَت لالی

نال میرے رل بھر بھر آہیں رَین کٹے بہ کالی
تے محبوب میریدے عشقوں ہر دم رہے خیالی

جو اِکوار مقابل دیکھے ابرو قوس ہلالی
عُمر گزارے وچ قضیّاں رورو مرے رزالی

تِیر برہوں تھیں ہو دو پیکر مژگاں بھرے لُالی
تاں اوہ جانے خوش اقبالی میری بدافعالی

نظر پوے اکواری یوسفؑ ہر دم رہن سوالی
پھیر نظر وچ اوہا وَسّے ہر پتّے ہر ڈالی

یار میرا اوہ دولت میری میرا نُور خزانہ
جِسدی شمع رُخوں جَل جاوے خلق جویں پَروانہ

دکھلاواں اِکوار انہاننوں دیکھ لواں از ماواں
عِشقوں رہن تڑَفدیاں ظالم پھیر نہ دِید کراواں

تڑف مَرن مَیں وانگوں ہجروں گوروں جانھ پریرے
مَیں جَلدی اوہ بَلدیاں رہسن تَن پُرنے دل بیرے

نِیند اں نَین چڑھاون سُولی دَرد وَنڈاون میرے
رَین کٹن وچ وَین فراقاں بہ بہ رون سویرے

کھاون تیغ بِرہوندی سینے چاون قدم اگیرے
لبھدیاں پھرن قراروں خالی ہار تڑوڑ اندھیرے

بیڑیاں ڈوب مرن نَے ڈونگھے پَے وچ گھُمّن گھیرے
رخت لُٹے محبوب اساڈا جِسد سے نین لوٹیرے

چھاتی نوک نظر دیاں رَڑکاں پاون گھاہ گھنیرے
جیُوں جیُوں کرن دوائیں دردوں ہوون زخم وڈیرے

میں سُن تھکّی ظالم زادیاں کردیاں طعن بتھیرے
خبر نجانن چیز کیائی جِس دا شور چوپھیرے

تے اوہ کیڈ تاثُّر والے نین جِنہاں دل گھیرے
میں اِکواری سُناں انہاندے خود تھیں شور اُچیرے

اوہ جمال جلال سَجَنْ دا جاں نظراں وچ آوے
جلوہ گاہ نظر دا جَلْبَل خاک سیہ ہو جاوے

ہَستی سوز برہوں دا شعلہ سینیوں چمکاں مارے
آپ جَلے گھر اپنا جالے وچ اس بَلدی نارے

جاں سوہنے دیاں شاناں دیکھے دیکھدیاں ہی وارے
اپنا آپ تے سَکے پیارے جنن سہیڑن ہارے

تے جنہاں شان جمال سَجَن دی ناسُفنے وچ ڈِٹھی
مَیں وَل کاہنوں طعنیاں والی تور وگائی چٹھّی

لوو پیاریاں کھانیوں نی ہُن رووو بیٹھ نصیباں
دیکھ تجلّی برق حُسن دا میریاں بنوں رقیباں

جو بجلی سَر میرے وَرہدی رات دِنے لکھواری
نیویں کر وسراں نوں اِکدم ضرب جھلّو اک کاری

ایہ گل سوچ کنیزاں گھلّے طرف گھراں اُمراواں
ساریاں بیویاں سد بُلایاں نوہاں دِھیاں سَن ماواں

سبھناں نوں پیغام گھلے مَیں عجزوں عرض سُناواں
اَج ضیافت میں گھر آیُو میں بلہاری جاواں

زناں مصر دیاں مَنّ ضیافت سبّھے حاضر آیاں
مِلیاں آن زلیخا تائیں آوندیاں گل لایاں

خیر پچھی عافیت سب تھیں تے ظاہر خوش ہووے
تے باطن وچ ہر ہر تائیں چا مذبح وَل ڈھووے

بُڈھی دائی کار یہاری کہے زلیخا تائیں
ایہ دُشمن تیں دیہن اولاہمے بھلی نہ کہن کدائیں

توں کیوں سد بلایاں ایتھے خدمت کریں کو یہی
ایہ دشمن توں دوست بَن بَن جھُک جھُک بہیں او یہی

جھِڑک پَرے ایہ جانھ گھرانوں بُّر دا سر کھاون
جے ساعت گھر تیرے بیٹھن عَیب تیرے لیجاون

جاں مُڑ کے گھر اپنے جاون طعنے کرن ہزاراں
بَس دھیا ایہ تیریاں دشمن بُریاراں مُرداراں

کہے زلیخا چُپ کر بُڈھی توں ایہ بھیت نہ پایا
جو اج راز میرے وچ دِلدے تیری سمجھ نہ آیا

جے ایہ دشمن میں کد دوست سچ پچھیں جے مائی
دُشمنیاں دے بدلے لیسنے ہور نہیں کم کائی

ساڑ اِنہاں مَیں بالن کیتی طعنیاں نال جلائی
مَیں دل بَلدی لاٹ بِرہوندی پا بالن چمکائی

سَڑ بَل کے مَیں دل اپنے دی چاہاں لاٹ بُجھائی
وار چلاء لئے اِنہاں میں پر مَیں وَل واری آئی

یار میرا اج نُور اکھّیں دا لگّا دین دیکھائی
اج گُجھ کارا ہوون لگّا کرسی یاد لوکائی

تے اَج مصرے ماتم خانے ہون لگے دن کائی
تے اج دیس رُڑھاون لگّی دلبر دی روشنائی

تے اج طعنیاں والیاں ظالم ہو چلیاں سودائی
میں وانگوں اج ہر ہر خانے لگّی پھرن صفائی

جے میں دیکھ جمال فروزاں جان دُکھا نوچ پائی
ایہ اج وچ جلال حُسندے جلبل رہن نہ کائی

آہے زناں مصر دیاں سبھے حُرمت نال بٹھایاں
باندیاں خدمتگار زلیخا خدمت وچ جھوکایاں

شربت بھرے ہتھا نوچ کوزے پھرن انہاں وچکارے
تے ایہ بیٹھیاں بنّھ قطاراں پکّھے لین ہولارے

سینے موج چھڈن وچ خوشیاں وچ وچ وگن اشارے
کر اُنگل وَل کہن زلیخا ڈبّے موئی دم ہارے

دیکھو نی ایہ حُور پریاں تھیں دیکھن نوں او جالی
ملیا حُسن اجیہا اُسنوں پَر ایہ قدروں خالی

دیکھو نی ایہ حُسن رنگیلا مُرغ عقل دی جالی
بے قدری ہو خاک رُلایا واہ اِسدی بدحالی

دیکھو نی ایہ سوہنی صُورت دانش تھیں متوالی
کِس قضیئے وِچ پھَس مَر گزری پھیر نہ سُرت سمہالی

دیکھو نی ایہ مغرب زادی بانکیاں نَیناں والی
بَردے تھیں اِس اکھّیں لایاں دھیریاں دید سوالی

دیکھو نی اسے لاٹاں چھڈ دی لَب گُلرُخ دی لالی
پَر ایہ لالی خوبیوں خالی طالع دی بدفالی

ایویں اندر صَفاں زناں دے شکویوں وگے اشارا
تے سامان ضیافت والا ایدھر حاضر سارا

پئے طعام تیار ہزاراں باجھ حساب شماراں
خوشبُو ناک خُتَن صحراؤں صحن چمن گلزاراں

خوشبوئوں پر مغز زناندے جیوں وچ باد بہاراں
اجے نہ کھادا کھادیوں اوّل نشے چڑھے میخواراں

چائے طاس کنیزاں اِکدھر بنّھی کمر طراراں
چاہیچیاں دھر ہتھ دھولائے اوّل خدمتگاراں

کھڑی زلیخا دِلوچ اپنے ہَس ہَس کرے وچاراں
دھوونی ہتھ زندگیاں تھیں کردی مرگ پُکاراں

دھو بیٹھونی ہتھ آراموں رخصت کرو قراراں
رَج پُج بیٹھو ہوئیں جہیّاں بے صبراں ناداراں

کونجاں وانگ کڈھن سرد یکھن ایہ ڈاراں دیاں ڈاراں
جے اوہ شامی باز دسائے جِسدیاں مصرے واراں

چوری چوری اِکدوجی نوں گوجھیاں رمزاں مارے
دیکھونی کِتے جھات گھتونی گوشیاندی ول سارے

کِتھے ہے بے صبر کھڑی دے دلدا موہن ہارا
اِسنوں لُٹ کِتھے لُک بیٹھا اِسدا رہزن بھارا

کھُلّی ڈور چھڈو پھر نِکلے چار چوپھیر نظارا
دیکھ لیئے اوہ کیا کہ سوہنا اِسدا یار پیارا

آہا یوسفؑ اندر بیٹھا کردا ذکر الٰہی
طاعن تے مطعون دوہاں تھیں رکھدا بے پرواہی

رَمزاں سمجھ زلیخا اوویں یوسفؑ دے وَل آئی
تَن حُلّے بھر زیور زیبا ہتھ بنّھ عرض سُنائی

یوسفؑ عرض میری دَر تیرے عُذر نہ دھریں اگیرے
مَنّ سوال میرا اِک یوسفؑ ویلا ہے سر میرے

یوسفؑ کہے خُدا دے حکموں جے اوہ پھیرے ناہیں
مَنّ سوال لواں مَیں تیرا عُذر سنہ کراں کداہیں

کہے زلیخا سُنیاں ہوسن توں اسمان اوایاں
اج اشراف زناں گھر میرے مہمانی پر آیاں

خدمت کارن جَداں بُلاواں آویں نکل شتابی
بُرقہ لاہ ننگے کر ظاہر نشیوں نین شرابی

تے مَیں تیرے لائق تیتھیں خدمت لواں ضروری
اوگنہاری دے واہ طالع جے کرسیں منظوری

یوسفؑ کہندا میں ہاں بندہ اِسوچ کی بُریائی
جَداں بُلاویں باہر آواں میرا عُذر نکائی

ہو دلشاد زلیخا آئی زناں طعام کھلائے
ایہ بھی شاد دِلاں وچ سبھّے مزے طعاموں پائے

زناں طعاموں فارغ ہویاں خوشی کرن لکھواری
ہر ہتھ دَھری ترنج زلیخا تے اِک تیز کٹاری

کھاون کٹّ اجازت دتی بھی اِک عرض سُنائی
حُکم ہووے کِنعانی بندہ دیوے آن دیکھائی

طَعن میرے سر جسدے عشقوں جے آکھو دکھلاواں
مہ کِنعانی دلبر شامی پردیوں کڈھ لیاواں

جِسدیاں رمزاں مَیں وَل وَگیاں مُل لیا میں لکھّیں
جے چاہو اوہ جَلوہ نُوری دیکھ لو خود اکھّیں

اِک زبان پکارن سبھے اَے خاتون پیاری
پچھیں سچ اجابت دعوت طلب اساں ایہ ساری

ایہ ترنج ہتھاں وچہ ساڈے اجے حرام تمامی
جاں لگ کراک جھات ندیکھاں تیرا دلبر شامی

جاں اوہ نظری پوے اسانوں کَرداں تداں وگائیے
پاء لقا محبُوب تیرے دا کٹ ترنجاں کھائیے

گئی زلیخا کرے پُکارا یوسفؑ دے دربارے
اَے میرے محبوب پیارے کھول رُخوں چمکارے

پھیرا گھت قدم چا باہر تیل پیٹیر تِلاں دے
لاہ بُرقہ وَگ مجلس وِچدی جاون روگ دِلاں دے

چڑھ چَندا کر روشن خانہ ہوون دُور اندھیرے
وچ اوڈیکاں راہے تکّن شوق جنہاں نوں تیرے

جانھ بُخار پُرانیاں مرضاں نویں لگن دُکھ بھارے
میرے نال برابر کریو تول ترازو سارے

حِصّہ ونڈا ساتھیں منگن پکڑ ترنجاں کَرداں
ونڈ ونڈا کرواج پُوری تکّ عدل دھر دَرداں

مَیں وَل دیکھ گھتن وَل متھے کھول دیہو وٹ سارے
اَے محبوب کریں جھَب پھیرا گھر گھر وگن اشارے

سُن یوسفؑ کر نیویاں اکھّیں اونویں اٹھ کھلویا
جاں باہر چا قدم ٹکایا صحن منوّر ہویا

زناں مصر دیاں نظری آیا جلوہ یوسفؑ سَندا
مجلس دے وچ پیا پُکارا ایہ کنعانی بَندا

بجلیاں جھاڑا اکھّیں وچ پایاں ایہ دہشت وچ آیاں
دیکھ گیّاں وچ غشدے غوطے بیخود ہوش لُٹایاں

بیخود یاں وچ کرن پُکارے جان جنہاں کُجھ باقی
قَسم اساں ایہ خاکی ناہیں مَلَک کریم افلاکی

پاک اللہ جس ایہ اوپایا جسنُوں نقصوں پاکی
مصری زناں ڈٹھا جاں یوسفؑ عقل دَھری وچ طاقی

حَیض چلے وَیہ نہر بَدَن تھیں رَتّو رَتّ دِسائی
ہوش اوڈائی عقل گوائی تے انہاں سُرت نکائی

وچ حیرانی تے بیہوشی یاد ترنجاں آیاں
اُنگلیاں تے تلیاں اندر چھریاں چاء وگایاں

ہتھوں فرق ترنج نجاپے دَرد نہ مَعلم کائی
وَڈھ ہتھاں اوہ ٹُنڈیاں ہویاں تے اجے ہوش نہ آئی

خونوں حیض رکھے ربّ پردے ہتھاں خون دِسایا
حَیضوں خون ایہی یا ہتھوں غیراں فرق نپایا

کرے زلیخا گُم گیاں دے سَر تے کھڑی پوکارا
جِسدے تساں اولاہمے میں سر ایہ اوہا چمکارا

دیکھ لو حیرانی چھڈو کرو نگاہ اِک واری
ایہ کنعانی عبد حقانی جدی دید کٹاری

دیہو جواب گیو ہو فانی دیکھ لیا یا ناہیں
مائی جائی کون ایہائی اج وچ قوم تُساہیں

کون وڈیریاں صبراں والی بولے سخن اولاوے
یار میرا ایہ حاضر دیکھو کوئیں نظر جل جاوے

ایہ محبوب میریدیاں چمکاں جھل لیاں کس بولو
کہو کیائی بردہ میرا عقلوں پیر نہ ڈولو

صبر بڑے تُساں دیکھاں کیونکر بولدیو کیوں ناہیں
تڑف مویاں یا بیخود ہویاں یا جلیاں وچ بھاہیں

کون تساں وچ بڑی دلاور صبر سمہالن والی
سیس اوٹھاوے صبر دیکھاوے رکھے سُرت سمہالی

اُٹھ بیٹھونی طعنے کردیو سب کرونتارا
صبر نتانا کیوں نس وگیا دیکھ اِکو چمکارا

موڑیونی اُٹھ نسّا جانداصبر دِلاں دا سارا
شرماں جاندیاں نوں اُٹھ گھیرو دیکھو کھول نظارا

عقلاں والیو صاحب شرموشرم کرو کجھ عقلاں
کیونکہ وَسدیاں وچ دِلاندے محبو باندیاں شکلاں

دیکھو عقل پکھیرو ہو کے صبر شرم لے چلّی
پکڑونی اُٹھ جالیاں تانوں میں رومراں اِکلّی

رہن دیہو تُسیں دلبر دے درمینوں مَردی بھردی
تُسیں پرایاں نویاں آیاں تے مَیں بردی گھردی

دیکھونی میں دَردلتاڑی دَرداجے سَر دھردی
تے اجے ذبح بندی نوں کردی دلبر دی بیدردی

تھاؤں میری پے ذبح نہووو طاقت تساں نہ جَردی
کون کوئی اج کھول دیکھاوے رنوچ تاب نظر دی

دیکھو سوہنے دا چمکارا تیغ قضاء و قدَرْ دی
اُچّی شرم جدھے وچ قدماں ڈگ ڈگ کے رومردی

سوہنے دا مُکھ دیکھن والی خون ندی وچ تَردی
صبر قراروں نسّی جاندی شرم حیاؤں ڈردی

اِس صُورت وچ معنی چمکن توڑن بند صُوردی
زلفاندی وچ کُنڈیاں پھسدی مچھلی ڈونگھے سردی

دیکھن ہار فِدا ہو مَردی تک صُورت دلبر دی
لب دی لالی وچ نگاہوں مُل لوے رُخ زردی

مینوں طَعن چلاون والیو ویلا ہے اُٹھ دیکھو
ایہ دیدار سجن دا رَنْ وچ سیلا ہے اُٹھ دیکھو

ایہ اوہو مَیں جسدے دردوں دامن لیراں کیتے
مَحْوِیَّتْ دے بحر عمیقوں زہر پیالے پیتے

گُم گیو اُٹھ بیٹھو ساعت کیوں پئی اوحیرانی
خبر لوو جھَب جے وچ جاناں ہتھ گئے قربانی

کرونگاہ اجے ہے حاضر میرا دلبر شامی
دیکھ لوو ہے کسدے عشقوں سر میرے بدنامی

عمر گزاری رو روساری وچ فراق مدامی
میرے وقت وہانڈے جانڈے جِسدی وچ غلامی

سر چا کہے تُساتھیں کوئی مَیں کیا ظلم کمایا
میرا یار جِدھی میں بندی کیا کہ نظری آیا

ہَے شاہنشہ یا اسے بندہ بولو سچ نتارو
جے مَیں بَرے نوں سر دھر یا تُسیں تے سروں اُتارو

جے معذور تُسیں اس امروں تاں وچ دلاں وچارو
مَیں معذور نہیں کیوں ایتھے ہمدرد و بیمارو

عملاں دے تُسیں بدلے پائے یا کُجھ رہ گیا باقی
کِدّھر گئی تُساڈے دِل تھیں بے باکی چالاکی

اُٹھو نی کجھ ہوش سمہالو بولو سُخن زبانوں
اگ بجھائی دِلوں زلیخا چھڈے تیر کمانوں

باجھ حواس پیّاں اوہ سبھے بیخود جان جہانوں
تے اوہ کائی خبر نہ رکھّن دُنیا دین ایمانوں

دے چمکارا اندر وڑ یا یوسفؑ پاک پیارا
بعضیاں ہوش پئے مُڑ اوڑک داغ ریہا دل بھارا

چار سیآں مر گیاں جانوں حنا کوں اُٹھ نسکیّاں
جان گئی قربان انہاندی اسے عشقے وچ پکیّاں

دیوانی زن ہوئی تن سو جامے کیتے لیراں
گھر دی خبر نہ یاد پیارے پھر دیاں حال فقیراں

کجھ جنگل وچ واسا کر کے عمر گیاں کر پُوری
کجھ گلیاں وچ بھوندیاں پھر یاں ٹُٹّے صبر صبُوری

تے کُجھ ہوش اندر مُڑ آیاں وانگ زلیخا رہیاں
جان رہی تَن جاں لگ انہاں عشقوں ضرباں سہیاں

یوسفؑ دیو چ عِشق مدامی رہیاں کر دیاں زاری
کہن زلیخا نوں توں ساتھیں غالب ہَیں سَوواری

اُنگلیاں اساں ہَتھ نہ باقی سَن دانش ہوشیاری
تے توں ثابت ہُن تک جیویں ایڈک عُمر گزاری

کہے زلیخا مَیں وچ عُمرے ہَتھیں کر دنہ چائی
اِکواری ایہ حالت گُزری یوسفؑ روک ہٹائی

وَرج نہ لَیندا جے اُسو یلے یُوسفؑ میرے تائیں
مار گلے مَر جاندی ایویں حَسرت وچ ازائیں

آہا حضرت یوسفؑ تائیں جیکو نظر کریندا
جے ہَتھیار ہوندا ہتھ اُسدے بیخود مار مریندا

تاہیں یوسفؑ بُرقے اندر رکھدا چہر مبارک
نا اہلاں دی صُحبت کولوں رہے ہمیشہ تارک

کہے زلیخا پاس زناں دے مَیں کر تھکی زاری
مگر رہی مَیں مَقصد منگدی دُکھّیں عمر گزاری

وَل وَل تھکی مَیں دِل اِسدا پر ایہ ہَتھ نہ آیا
جے ہُن میرا کیہا نہ منّے چاہاں قید کرایا

خدمت تھیں ایہ اُچّا ہو یا نیواں کر دِکھلاواں
دیوے وصل رہے یا قیدی کھپ دُکھّیں مر جاواں

جنہاں زباناں نال زناں نے طعنے بولیاں لایاں
انہیں زبانی اسدیاں بہ بہ پاس کرن وڈیایاں

کہن سبھے تَیں سختی جھلّی مشکل عمر گزاری
ترس نہ کرے کدائیں تَیں پر ایہ بے رحمی بھاری

کرن گلاں ایہ نال زلیخا پَر خُود عشق لُٹایاں
آون جاون پھیریاں پاون پھر دیاں پچھوتایاں

کرن محبت نال زلیخا پر یوسفؑ وَل آون
راتیں رونھ کرن دِن ترَلے روندیاں مَر مَر جاون

شہر مِصر وچ واراں پیّاں گھر اُجڑے سرداراں
اگے اِک زلیخا عاشق ہُن دو تن ہزاراں

اگے اِک پَر بال توڑائی ہن ڈاراں دیاں ڈاراں
اگے اِک گھر گریہ زاری ہُن وچ مِصر پوکاراں

اگے اِک جَلے وچ غمدے ہُن لگّی اگ جھلّیں
اگے اِک ویرانی کُوکاں ہُن سو شور محلّیں

اگے اِک گھر بے آرامی شہر رنڈا ہُن سارا
یوسفؑ لُٹ لیاں گھر گیاں ہر جا پوے پکارا

اکناں گھر وَیران سمولوں جنہاں گیاں ہوفانی
اکناندے دل حَسرت دھانی جنہاں زناں بیابانی

اِکناں ننگ نموس نہ باقی جنہاں زناں بازاریں
صبر تَرُٹیاں عقل وَ گُتیاں غرق گیاں وچ زاریں

اِکناں وَسن گھڑی پَل ساعت پَر اعتبار نکائی
ہُن گیّاں یا گھڑی پَلک نوں جانے دیکھ لوکائی

اُجڑ یا ہُن مصر دساوے وَسدی کوئی کوئی
مغرب زادی قہر گزارے گھر گھر شُہرت ہوئی

چنگے بدلے لئے زلیخا وَسدیاں پٹے گوایاں
شہر اوجاڑ دیکھا یا پَل وچ مِلیاں دیس دوہایاں

گھر آباد زلیخا والا جتھے سب سمایاں
یا آباد اونہاندے خانے جو نا سد بولایاں

تے جو وِچ ضیافت آیاں تنہاں سزایاں پایاں
اِسنوں ہَسدیاں گھر وچ وَسدیاں پھیر نہ نظری آیاں

پاس زلیخا آون جاون کرن خوشامد بھاری
ظاہر اسدی وچ غم خواری دِل وچ رمز نیاری

رلمِل کہن زلیخا تائیں یوسفؑ نوں سمجھایئے
جیوں کیوں تیری آس پوچایئے کر کے نرم ملایئے

کرے اجازت انہاں زلیخا کہو کویں جے منّے
مَیں رُہڑدی وچ بحر جُدائی پکڑ لگاؤ بنّے

یوسفؑ پاس گیاں کر عادت جھلّ گیاں دیداروں
تے یوسفؑ بیزار اُنہاں تھیں رنج انہاندی کاروں

ایہ آکھن یا حضرت یوسفؑ اَسیں سوالی آیاں
باندیاں ہاں سب خدمتگاراں اشرافاندیاں جایاں

اسیں سفارش کرنے آیاں موڑ نہ دھکّ پچھاہاں
وِچ فراق زلیخا مَردی آئی نظر اساہاں

سَر کشیاں لنگھ حدّوں گیاں نیویاں کرو نگاہاں
شُعلے جھرن دَماں تھیں اسدے دوزخ بھکھدیاں آہاں

توں یوسفؑ کیوں دلوں وساری راہ گھتو گمراہاں
تار گدایاں نال نگاہاں دُور نہیں ایہ شاہاں

ہو نیواں جھک دیکھ کدائیں تے کرنین اوتاہاں
لِف تھوڑا ہتھ پہنچن تائیں نا چڑھ حبا اُپراہاں

گھُمن گھیر پھَسی اَج اسدی کشتی باجھ ملاحاں
مَنّ سوال تیری اوہ باندی ساڈیاں نیک صلاحاں

اوہ احسان بھلاوے ناہیں گھت ملیں گل باہاں
کدانکہ نظر کَرَم کر دیکھیں کھڑی تکے وچ راہاں

سرکشیاں وچ ودھیا جاندوں دم دم قدم اگاہاں
دیکھ کدی دُکھ بھَریاں آہاں جان کندن دیاں ساہاں

مردی دیکھ تپے دِل ساڈے تے اسیں بُرا نچاہاں
عِشق تیرے اوہ لُٹی یوسفؑ چڑھیاں برہوں سپاہاں

عِشق تیرے وچ جلی زلیخا شوق بلیندیاں بھاہاں
مار گھتی اوہ تیریاں درداں برہوندے جنگاہاں

اسدی کرن سفارش آیاں تیری طرف تداہاں
تے اسیں آپ وصل دیاں خواہاں جے سچ طلب تساہاں

تُدھ زلیخا بھاوے ناہیں تے اسیں حاضر سبھّے
خوشی کرو ناڈرو پیارے مُڑ ایہ عمر نہ لبھّے

باندیاں اسیں نہ جان پرایاں کر خوشیاں سُکھ پاویں
آپ ترَوکُجھ سانوں تارو رُہڑے زلیخا بھاویں

دِتی اساں اجازت تینوں جیُوں چاہیں کر یارا
مَرے زلیخا جیوے بھاویں ناکر مُول نظارہ

ساتھیں مُکھ نموڑ کدائیں بھاویں کہے زلیخا
آپ ہسو کُجھ اَساں ہساؤ روندی رہے زلیخا

سانوں رکھ کنیزاں کر کے تے دُکھ سہے زلیخا
جاں توں نال اساں رل بیٹھیں مگروں لہے زلیخا

اوہ بُڈھی ڈھل گئی جوانی تے ہُن نظر نہ پورے
سبھّے اسیں اوائل عمراں رُخ بے عیب قصورے

پَرجے دیکھ اساں کو وِچھڑے مُڑ ملنے نوں جھورے
تے جتھ وگن اساڈیاں نظراں وَل گھت جانھ تنورے

ایہ نت ایویں کردیاں رہیّاں سخن بیہودہ سارے
سُن یوسفؑ چُپ غم وچ رہندا کدی نہ نظر اُلارے

تنگ ہویا دِل یوسفؑ سندا دیکھ انہاندیاں گلّاں
اِک تھیں ہور ہزاراں ہویاں زہر بھری وچ سلّاں

یوسفؑ دے آگر دے ہویاں اکدن ایہ مُرداراں
جلّیاں بلّیاں آس تڑ ٹیاں طعنے کرن ہزاراں

تے یوسفؑ سر نیویں بیٹھا کرے نمول نظارا
وار وار زناں تھیں پوندا رنگ برنگ پُکارا

اِک کہے اس تائیں ہرگز مزیوں خبر نکائی
ایہ زناں دی لذت اسنے کدی نہ ہوسی پائی

ایہ بے خبر کیا اس مَعلم مزہ نصیبے ناہیں
ہووے ذوق اساں وَل دیکھے صبر نہ کرے کداہیں

اِک کہے مَیں معلم کیتا ایہ فریبی بھارا
گنّ دھرے سُن گلّاں پھُلّے مزہ ایہی اِس سارا

چاہے دِلوں نجاون ایتھوں تاں ایہ بولے ناہیں
اسنوں ذَوق جو ہر دم میتھیں کرن گلاں کر آہیں

اِک کہے اج وَسّ زلیخا سُنے اساڈا کیہا
نامَنّے تے قَیْد پوائیے چارہ اسدا ایہا

سُن یوسفؑ نے عرض گزاری اللہ دے دربارے
قید چنگی اِس کاروں جُتول کردیاں زناں پُکارے

جے نا پھیریں مکر انہاندے میتھیں پاک اِلاہا
دِل میرا جھُک اِتُول جاسی جہل گھتے گل پھاہا

اللہ صاحب عرض قبولی دور فریب کرائے
سُننے ہار دِلاندا مُحرم طلب نموڑ ہٹائے

تاں اوہ زناں زلیخا اگے توڑ اُمیداں آیاں
کہن علاج نہ اِسدا کائی باجھوں قید ایذایاں

لوہا نرم کٹیں لکھواری اثر نہ ظاہر آوے
گرم کریں تے نرم بنے اوہ سٹ وجے لف جاوے

جے اس طرح ہزاراں وَرہیاں اسنُوں ناز کراویں
سرکش ہووے نت ودھیرا کدی نہ مقصد پاویں

تیریاں نازاں کرڑا کتیس عادت نہیں ٹکانے
سختی جھلّے نعمت سندا تاہیں قدر پچھانے

ہُن خُوشیاندا قدر نجانے پئی مصیبت ناہیں
وچ مصیبت نعمت جاپے ہووے نرم تداہیں

جاں پیراں وچ بیڑیاں پیاں وچ ہتھاں ہتھ کڑیاں
تاں ایہ تیرا تابع ہوسی توڑ گواسی اَڑیاں

ایہ تدبیر زلیخا تائیں دِل لگّی سُن ساری
یوسفؑ دی ہُن کرنے لگّی زنداں طرف تیاری

درزندان فرستادنِ زلیخا یُوسفؑ رابامیدِ حصُولِ وصل وبخدمت پیش آمدنِ آنحضرۃ رادار وغۂ زندان وذکرِ احسانِ یُوسفؑ برحالِ اہلِ زندان

چَل وچ قَید دِلا کٹ دیکھاں چھُٹن مکر جہاناں
تے اُمید دلیوچ ہر دم وصلوں بند یواناں

کثرت چھوڑ قدَم دَھر وحدت اپنا آپ نہ جاپے
تے اوہ وصل دلیدا مقصد مِلے دِلے نوں آپے

وِچ ریاضت بند یخانے قَید نہ پویں جداہیں
ایہ کدورت دل تھیں تیرے ہرگز جاوے ناہیں

ساعت دُکھ عمر دیاں خوشیاں طلب کریں ہتھ آوے
اِتھ سوالی حاضر آیا خالی کدی نجاوے

مِلے مُراد اُٹھن دُکھ سارے پوے تسلّی پُوری
دُوری دُور حضُوری نیڑے عرض کھُلے منظُوری

تازی واگ اولار پیارے چَل مطلب گھر نیڑے
یاد نہ رہن بھُلن وچ دَمدے دُکھ درداں دے جھیڑے

مُڑ چل یار دُراڈاوگیوں بھیت نہ سمجھے جاون
محبوباں نوں بند یخانے یار ہتھیں چا پاون

بے اُمید ہوئی جاں وصلوں یوسفؑ تھیں شہزادی
زناں بھکھائی مار بھُلائی سر پائی بربادی

یوسف تائیں قَید کرن دا دِل وچ مَتا پکایا
باجھ ایذایوں نرم نہوسی دل اسدے وچ آیا

کہے زلیخا پاس عزیزے اِک دن کر کرزاری
اِس عبرانی بندے وَلوں مَیں سر سخت خواری

بدنامی سر میرے آئی طعنے کرن نائیں
کنعانی دے عشقوں روندی کہند یاں میرے تائیں

خواری پائی شرم گوائی عِشقوں باز نہ آئی
مَردی جاندی طعنے کھاندی ننگ نموس نکائی

نام گواوے شرم نہ آوے مُڑ مُڑ لیک لواوے
یوسفؑ دے اوہ اگے پیچھے ہر دم پھیریاں پاوے

اوہ ہٹاوے ایہ نجاوے رو رو عرض سُناوے
جاں اوہ اِسنوں جھاڑ بہاوے ایہ نا بُرا مناوے

جاں اوہ اِس تھیں چشم نواوے ایہ روے پچھتاوے
جاں بَردے تھیں ننگ لہاوے شرم ہووے مر جاوے

ہو بَردے دی بَردی مَردی خبر نہ رکھے گھردی
سب لوکائی طعنے کردی ایہ جَردی دم بھَردی

نشر ہوئی لاہ بیٹھی لوئی عِشق لُٹی بے روئی
ہُن اِس وَل مُونہہ کرے نکوئی کِدھرے مِلے نہ ڈھوئی

بردہ بھی ہَٹ گیا پچھا ہاں دیکھ بلیند یاں بھاہاں
تے اے اسدا پیرا گاہاں پُر دَردوں دم آہاں

ایہ روندی ہتھ بنّھ کھلوندی بَردہ نظر نکردا
ایہ طعنے میں سُنے عزیزا وَ گیا خون جگر دا

ایڈ اولا ہمے کیونکر جھلّاں خطا ہوئی اِکواری
مَیں بیچاری طعنیاں ماری جھَل نسکّاں خواری

باجھوں قَید علاج نہ دِسّے حکموں قَیدی کرساں
جُرم گناہ جو مَیتھیں ہویا چا اسدے سر دھرساں

تاں ایہ تہمت سر تھیں جاوے لوکاں شک سدھاوے
ایہ گھر رہندا اساں نہ بھاوے سانوں ننگ لگاوے

کہے عزیز میرے دل ایویں گزری کِتنی واری
پَر مَیں اسنوں قَید نہ کیتا تیری خاطر داری

مَیں ہُن حکم دِتا ہتھ تیرے جیُوں چاہیں کر پیاری
مُہر لگا لِکھ دِتّس کاغذ یوسفؑ دی مختاری

گیا عزیز زلیخا خوش ہو یوسفؑ پاس سدھائی
ایہ اسنوں تحریر دیکھائی تے روعرض سُنائی

لَے یوسفؑ توں قَیدی ہونا مَیں تیرے دُکھ رونا
مَیں تینتھیں تُوں مَینتھیں دُکھیا دُوہاں ہنجوں دھونا

میریاں دُکھاں نے ہُن تینوں دَرد دُکھاں ول ڈھونا
میرِیاں دُکھاں نے ہُن تینوں دَرد دُکھاں ول ڈھونا
میرے نین تیرے وچ دُکھّاں دیکھ سیاپے کردے
میرے واانگ دُکھاں وچ توں بھی پکڑ قرار کھلونا
جے فرمان میرے وچ یُوسفؑ باقی عمر گزاریں
چھوڑ خلاف صُلح کر ہُن بھی رہ اونویں وچ گھر دے
وَصل منگاں تے عُذر نہ کریں خوش وَرتیں وَرتارا
تے احسان میریوَل دیکھیں دل تھیں نہیں وساریں
قَید بُری اوہ مرگوں مَندی یوسفؑ جھَل نسکّیں
تاں تینوں مَیں قَید نہ کراں مَنّ مِلے چھُٹکارا
حکم میریوچ تابع ہو کے رہ توں خوشیاں کردا
اوتھے نام خوشی دا ناہیں زہر پیویں اگ پھلّیں
پاوچ قَید جویں جی چاہے کراں نہیں بُرِیائی
یوسفؑ کہند اخُوشیاں کولوں ہُن میرا دل ڈردا
گزر چلن دم دُنیا والے غم خوشیاں دے حالے
ایہ دُنیا دِن کائی بی بی حاندی نظری آئی
غم خوشیاں سب گُزر نہارے انت بھُلن دُکھ چائے
اس دُنیا دم کائی بدلے پواں نہ وچ وبالے
قید چنگی لکھ واری مینوں تے ایہ دَرد مندیرا
تے جو کھوٹ دلیدا بی بی اسدا داغ نہ جائے
جے زنداں وچ درد بتھیرا تاں بھی بہت چنگیرا
کر میرا وچ زِنداں ڈیرا مُڑ گھر کراں نہ پھیرا
کہے زلیخا بھُل نہ یوسفؑ قید ہوویں پچھتاویں
ہُن تیرے گھر ظاہر دسدا میرا نہیں وسیرا
دَرد جھَلن دی چھوڑ دلیری مَنّ تمنّا میری
جو دُکھ توں وچ خواب نہ ڈٹھے سو زنداں وچ پاویں
وقت سمہال ہُنے ہے ویلا رہے متاں دل ہاوا
قید رہن دی درد سہن دی ناہیں طاقت تیری
اس دردوں میں قید چنگیری یوسفؑ نے فرمایا
پھیر پچھّوں کِت کارے آوے حسرت تے پچھتاوا
تُسیں سبھّے رَل گردے ہویاں میں بھارا دُکھ پایا
جھگڑیاں وچ تساڈیاں آخر مَیں ہُن عاجز آیا
سُن تپ ہوئی لال زلیخا مَیں دُکھ سیہا بتھیرا
کڈھ دُکھوں کر قَیدی مَینوں صاف جواب سُنایا
یوسفؑ دے حق صادر ہویا حکموں بند یخانے
ہُن یوسفؑ وچ بند یخانے کر دِکھلاواں ڈیرا
نال منادی کرے ڈھنڈورا دیکھو بندے تائیں
کر اسوار مِصر دیاں گلیاں اندر کرن روانے
خلقت دیکھ رہی متعجب جھوٹھ نہ بول منادی
صاحب تھیں بے ادبی کیتی لگیاں مِلن سزائیں
ایہ صُورت ہر عَیبوں خالی اِس وچ نے بُرِیائی
بُریا یوں ایہ پاک فرشتہ نہ ایہ چور فادی
ایہ کِسے ظالم ظلم کمایا ظلموں تہمت لائی

سُس سُن شور پیا وِچ گلیاں مِصری کرن پُکاراں
بَس منادی بول نہ ظالم جھوٹھیاں کروسنہ واراں

دیکھ کِسے دِل ہتّھوں چھُٹا تے مُڑ ہتّھ نہ آیا
آپ گوایا نہ مُڑ پایا چا اسدے سر لایا

نِیویاں اکھّیں چُپ چپاتا یوسفؑ دلبر شامی
تَیں وَل آیاں دی میں سُنیا گھسُوٹی بدنامی

جے تیرے دَروازے ڈگیاں بُرا بُرا جگ بولے
رکھ سمہال بندے نوں شاہا قدموں دموں نہ ڈولے

صاحب زنداں سوپیا یوسفؑ پایا بند یخانے
قیدیاں دے دِل خوشیاں ہویاں صبر کھلے پروانے

جے ایہ صُورت قَیدی لائق قَید ایہا آزادی
جے آباد زنداں اس نُوروں آزادی بربادی

قَید پیاں جے مِلے پیارا واہ واہ بند یخانہ
بند یواناں تھیں چا وارو جے بے قَید زمانہ

بند یخانے وڑیا یوسفؑ شہر وَڑی وِیرانی
اکناں دے دل گئے پچھاڑی نال رہے زندانی

بند یواناں صُورت ڈٹھی گیاں دُور بلائیں
اج خلاصی اساں اوداسی بند پسند اسائیں

بند بھلی نا مِلے خلاصی یارب کرن دعائیں
ایہ دیدار نہ اکھّیں کولوں دُور پسند کدائیں

بیڑیاں وچ اساڈیاں پیّراں ہوگیاں پازیباں
طالع توڑ فلک تھیں آندا سُورج نال فریباں

بند یوان رہے ہو بَردے حضرت یوسفؑ اگّے
تے شہری آ کرن زیارت رہن زنداں وَل وگّے

یوسفؑ تائیں اللہ صاحب علم دِتا تعبیروں
مشکل حل کرے سُن خواباں توڑے غم تقریروں

حضرت یوسفؑ قَیدیاں تائیں کہندا سُنو بھراؤ
ہُن دے سال ڈِٹھا جس سُفنہ مینوں آکھ سناؤ

کھول کہاں تعبیر تُسانوں مشکل رہے نکائی
مالک میرے میرے تائیں ایہ تاویل سکھائی

بند یواناں خواباں سُفنے کر کر عرض سُنائے
تعبیراں سب ظاہر کر کے یوسفؑ حال دِسائے

تے ایہ خبر مصر وچ سارے سنے تمام لوکائی
خواباندی تعبیراں پچھن خلق زِندان وچ آئی

سن تعبیراں جاوے خلقت سچ ہووے اشکارا
جھکیا شہر زنداں ول سارا علم ڈٹھا ایہ بھارا

یوسفؑ دی وچ بند یخانے خدمت کرے لوکائی
آن محبّت دلیں سمائی بھاوے ناہ جُدائی

طاس طعام لباس ہزاراں شہروں لوک لیاون
یوسفؑ اگے سیس نواون عجز کرن دے جاون

ایہہ طعام پوشاکاں یوسفؑ دیوے قَیدیاں تائیں
ہُن قَیدی سرداراں وانگوں خوشیاں کرن اتھائیں

قید یاں دے وِچ پھر دا رہندا یوسفؑ پاک پیارا
شفقت کرے دلاسا دیوے ہر وَل کرے نظارا

ترہایاں نوں پانی دیوے تے بھکھیاں نوں کھانا
ننگیا نوں پوشکاں بخشے رخت دیوے مَن بھانا

بیمارا ندیاں کرے دوائیں حال پچھے سوواری
سبھناں اوپر کرم کماوے کر کر شفقت بھاری

جیکو سُفنہ آکھ سُناوے کھول کہے تعبیراں
راتاں تے دِن خوشیاں اندر گزرن حال اسیراں

صاحب زنداں عرض کریندا اِکدن یوسفؑ اگّے
یا حضرت دل میرا ہر گز نئیں بن کِتے سنہ لگّے

دِل میر یوچ بہت محبّت تیری آن سمائی
دل میرے نوں مُول نہ بھاوے تیری پلک جُدائی

رب پناہ دیوے مَیں تائیں یوسفؑ نے فرمایا
تیری ایس محبّت کولوں خوف میرے دل آیا

اوہ سُن عرض کرے یا حضرت نئیں دل کیوں بیزاری
دُور ہٹیں کیوں میرے کولوں میں وچ کیا خواری

یوسفؑ کہندا عِشق کیسدا اَساں سوکھاندا ناہیں
خیر گزار نہاری یاری ملی سنہ اَساں کداہیں

ہَر ہَر دے مَیں عِشقوں یارا جھلّے دُکھ بتھیرے
مَیں ڈریا ہُن عِشق اوہائی آن لگا دِل تیرے

قتل رہی اِک باقی مَیں سر گئی دکھاندی واری
کی جاناں ہُن تیرے عِشقوں اوہ بھی آونہاری

ایویں بند یخانے اندر یوسفؑ وقت گزارے
شہری قیدی حاکم زندان کرن محبّت سارے

آکھ سُنا کُجھ حال پچھے دا عاشق حال ملولوں
یار سوال گزارن ایہا آن غلام رسُولوں

اثر سفارش ظاہر ہویا جوش چھڈے دل دَرداں
قلم جھکی سر روون لگی شوق وگایاں کَرداں

باز آمدیم برسر قِصّۂ زلیخا در ذِکر ندامت خوردِن اُو بر کردۂ خود و آمدن بوقتِ شب در زندان تا مُدّتِ حبس یُوسفؑ

دیہ ساقی اِک جام دُکھاندا گھُٹ بھَراں گُم جاواں
بے خود ہوء رہاں دم کائی آخر مقصد پاواں

بند یخانے یار زلیخا ہتھیں تور وگایا
غش کھا جھڑی زمین تے جاں اوہ ہُن گھر نظر نہ آیا

خالی صحن نہ اندر برکت خانیاں وچ اندھیرا
کُرسیاں تخت پئے سب خالی لگّس درد بتھیرا

یار نہ دِسّے صبر نہ آوے گھر بھر یا سودَ ردوں
رُخ زردوں پُرخُون دوچشماں لاٹ بلے دم سردوں

مُدت عیش مِلے دیداروں ہُن سختی سر آئی
دُشمن جانھ جہانوں روندیاں میں جنہاں مار بھلائی

جے اِک وصل نہ مِلدا مینوں خوش رہندی دیداروں
ہُن دیدار نہ نظری آوے گزریاں صبر قراروں

یار ہتھوں چھڈ آپ وَگُتّی میں ناشُکری بھُلّی
بے عقلی دی قہر اندھیری سر میرے پر جھُلّی

کیا کراں ہُس وسّ نہ رہیا بے درداں ہتھ آیا
زخم اوتے ایہہ دوجا کاری طالع زخم لگایا

قِسمت ڈوبی عقل ڈوبائی بھلا سنہ کیتا کائی
رنڈیاں ظلم کمایا میں پر ایہ جنہاں عقل سکھائی

گھر خالی لا لانبو پھوکاں لاواں اگ محلّیں
کِسنوں طعن ایہا میں آپے راہیں پئی کوَلّیں

بعد وصال فراق نہ مَعلم کیڈک آفت بھاری
مِلنوں اگے جے دُکھ جھلّے ایڈ سنہ اوہ دشواری

یوسفؑ باجھ نہ بھاوے مینوں گھر دی زینت داری
اوہا زینت سو اج ہتھوں کھیل جوئے وچ ہاری

مَیں بے عقل مَراں کِس تھاویں تھاؤں نہ جھلّے کائی
اِس دُنیا وچ مَیں بیچاری غم کھاون نوں آئی

جاں تے جمّی مَیں وچ دُنیا سُکھ نہ ڈٹھیاں گھڑیاں
دَرد دُکھاں پر چڑھدے آئے غماں وسایاں جھڑیاں

کراں علاج پوے بیماری اِک تھیں دو ہو جاون
دونہہ تھیں چار چوہاں تھیں دوسو پھیر نہ گنتی آون

شربت درد گواون والا جاں میرے ہتھ آوے
گھُٹ بھَراں ہوز ہر ہلاہل مینوں مار گواوے

گزرے حال چتار زلیخا رو رو کے پچھتاوے
تے ایہ دِل تھیں داغ نجاوے رونوں صبر نہ آوے

کھا غُصّہ گل رسّا گھتّے چاہے جان گواواں
کدی محلّاں اُچیّاں اُتّوں چاہے ڈِگ مَر جاواں

پر اُمید وصال اچانک پکڑ لوے ہتھ موڑے
آخر ملے مراد دلیدی بعد فراق وچھوڑے

رو رو کے ہو رہی نتانی غمدی ٹھاٹھ رڑھاوے
یُوسفؑ دے وِچ تھانواں جاوے رو رو سیس نواوے

پیراہن پوشاکاں اِسدیاں کڈھ اکھّیں دھر روے
اے پیراہن تَیں مَیں وانگوں دُکھیا ہور نہووے

مَیں بے وصل فراق پیائی جھلّی بے آرامی
وصلوں چھوڑ گیائی تَینوں انور دلبر شامی

پیراہن تھیں تَنیاں جچّے ایہ سینے پر آیاں
نَعلیناں چا سر تے رکھّے ایہ اِس پیریں پایاں

تاج مرصّع سر تے رکھّے پھر لاہے فرماوے
مَیں خود لائق اِسدے ناہیں ایہ یُوسف نوں بھاوے

کمر بندوں کر عرضاں پچھے سچ کہ حلقہ دارا
چھڈ کویں کڈھ باہر آیُوں میرا یار پیارا

نین تین وچ وَین دُکھاندے کرے زلیخا زاری
سَے ورھیاندی دَردفراقوں اک اک گھڑی گزاری

طرفے حاکم زنداں والے کر پیغام پوچائے
میرا بندیوان پیارا مَت کُجھ دہشت کھائے

فرش گھلّے ابریشم جامے ہیٹھ وچھاون کارن
نرم سرہانے نال پچائے تکیہ لاون کارن

طاس طعام گھلّے پُر کرکے اسدے کرن حوالے
نال گلاب رلاء پوچائے شیشے شربت والے

کہیہ گھلیا اِس تھاؤں علیحدہ صاف کریں خوش رکھیں
سخت زبانوں کدی نہ بولیں پیر دھرے جے کھیں

مشک گھلّے تے عنبر خوشبو فرش کھلا روچھاویں
تے ایہ بہت پیارا میرا اسدی خبر رکھاویں

تے خود گھر وچ ہر دم روندی صبر گیا اُٹھ سارا
غشی پوے تے ہوش کدائیں دَم دَم حال آوارہ

دائی نے چامَتّ سکھائی نہ کر ایڈ کوسالے
عِشق پوے سر سختی جھلّے چاہیے صبر سمہالے

عاشق نوں سَو دَرد زلیخا گزرے نال صبُوری
صبر کرے سو مطلب پاوے آس رہے ہو پوری

بے صبراں نوں وصل نہ حاصل صبروں مقصد حاصل
مَیں سُنیا کر صبر ہزاراں عاشق ہوئے واصل

جوش نہ کھُلّے آہ نہ چھُٹّے اُکھڑ قدم نجائے
عاشق تے اندھیری جھُلّے ذرا نہ جنبش کھائے

ڈول نہیں رکھ قدم ٹکانے جھلّ زلیخا پیاری
ایہ بھی دیکھ نہ رہسی آخر دُکھ نہ دَرد خواری

صبر بناں دُکھ جاوے ناہیں صبر دُکھاندا دارُو
صبر بِناں وچ مشکل ویلے ہور نکائی واہرو

سُن کر صبر زلیخا بیٹھی پر کُجھ ساعت اَدّھی
عاشق صبر دلے وچ ایہا پنڈ ہواوّں بدّھی

عِشق جتھّے اُتھّ صبر کو یہا جھوٹھ گئی کہہ دائی
سچ کیہا پَر اسدے سر تے ایہ سختی کد آئی

جو سر آپ نہیں جھل گزری اسنوں خبر نکائی
اوہ دِل جانے جَیں پر گزرے اندر عِشق جدائی

عاشق دے دِل صبر او یہا جیُوں پانی وچ جالی
پاء بتھیرا ڈھلدا جاسی نظر پوسی خالی

عِشق صبر وچ وَیر پُرانا مُڈھوں بغض لڑائی
عِشق جتھّے اُتھ صبر بیچارہ دخل نہ رکھدا کائی

عِشق ستمگر تیغ فولادی صبر سَمن دی ڈالی
انت کداں تک انہاں لڑائی قہر قضیّاں والی

دائی گئی نصیحت کر کے اثر گیا اُٹھ سارا
اوویں رہی زلیخا کردی دردوں شور پوکارا

رات پئی غم دُونا ہویا زخم جگر رَس وگّے
دفتر غم دے لکھ نصیباں آن دھرے سُواگّے

پڑھ بی بی وچ درس برہوندے ایہا سبق پڑھاون
ایہ لفظاں وچ نازک معنی مشکل سمجھے جاون

زخم جگر دے نُقطے اِسدے آنسو زیراں زبراں
آہاں مدّاں نعرے شدّاں وقف ملن وچ قبراں

راتیں دیکھ چمکدے تارے دل دے حال دسائے
ایویں گھاہ دلے وچ میرے درد فراقت پائے

اوہ دلبر دیاں زلفاں وانگوں کالی رات جدایوں
اے محبوب ہوئی میں گھائل تیری بے پروایوں

گھر مینوں اج تیرے باجھوں دِسدا ماتم خانہ
شمع رُخوں اج روشن ہوئے طالع بند یواناں

رات جدوں اِک پہر وہائی طاقت رہی نکائی
اوویں دائی سَد بُلائی رو رو عرض سُنائی

اے مائی مَیں عقل وَگُتّی کی کر بیٹھی کارا
چوڑ جھُگا گھر رُہڑیا جاندا بند یوان پیارا

دیکھ محلّاں سُنجیاں اندر وَگدیاں میریاں آہیں
اندر باہر لانبو بلدے دِسدے ہَن یا ناہیں

مَیں بے قید مقیّد دلبر اسے کی اُلٹیاں پیّاں
نال میرے کیوں دھوہ کر گیاں مَیں بیدل دیاں سیّاں

دائی کہندی جِسدن گھر وچ تو اوہ سَد بولایاں
تے غمخوار پُرانی تیری مَیں دے رہی دُہایاں

کڈھ اِنہانوں گھر تھیں باہر مَت بَن بہن رقیباں
آخر تیریاں دشمن ہوسن تیریاں وانگ نصیباں

پَرتوں میرے کہے نہ لگی اوہ تیرے گھر وڑیاں
دیکھ برہوندی لاٹ اچانک کُجھ بچیاں کُجھ سڑیاں

سڑدیاں گُزر جہانوں گیاں رہندیاں وَیری ہویاں
رُہڑیاں آپ رُڑھایا تینوں نال تیرے بہ رویاں

جے توں بدلے لئے انہاں تھیں اوہ بھی خام نہ پیّاں
تینتھیں بدلہ لیا اونہاں نے تینوں بھی پٹ گیّاں

وَیر یاندی توں مَنّ نصیحت پیر کوہاڑا لایا
کہے زلیخا درد وچھوڑے مینوں مار گوایا

توں بھی طعنے کر کر مائی کاہنوں ساڑن لگّی
گُزرے حال چتار دلیدے زخم اوگھاڑن لگّی

جھب دِکھلا پیارا یوسفؑ چل وَل بند یخانے
مَیں اس تھیں اَج دُور تڑفدی دید کرن بیگانے

اے افسوس رہاں مَیں وِچھڑی دیکھن لوک پرائے
واہ دردا ایہ دَردا جیہا جیہا سیہا نجائے

ایہ گل بول غشی وچ آئی پاس رُنّی سب دائی
دائی نے جاں گھڑی وہائی تلیاں جھسّ جگائی

بیٹھی اُٹھ قراروں خالی کیتی جھب تیاری
بدّھی کمر تیاری کردی دائی بھی جڑ ماری

پُر کر تھال زروں لے دائی اسدے نال سدھائی
زنداں دے دروازے اوتے پاس رقیباں آئی

زر دِتّا تے کرتا کِیداں کیہا راز چھپایُو
اوہ محبوب تتّی دے دِلدا بند یوان دکھایُو

جدوں رقیباں جانیا ظاہر ایہ شاہ بانو آئی
ہتھ بنھ کر آداب سبھاں نے گردن آن نوائی

تے یوسفؑ دا تھاؤں دیکھایا دوویں اندر آیاں
یوسفؑ تائیں دیکھ زلیخا بلد یاں چا بھڑکایاں

بلے شمع اوہ وچ نماز ے کردا شکر گزاری
وچ رکوع سجُود قیامے کرے عبادت ساری

کدی کھڑا کدی لِفدا جاندا خاک کدی سر دھردا
پٹاں تے ہتھ رکھ کدائیں بیٹھ شہادت بھردا

دُوروں بیٹھ زلیخا دیکھے نیڑے مُول نہ آوے
شرموں کھپدی کیتیوں تپدی رو رو نیر وہاوے

بُرا کیتا مَیں گھر دی برکت دِتی بند یواناں
قسمت گئی نکھٹ لقاؤں بدلیا ہور زمانہ

کر کر زاری رات گزاری دیکھ دیاں بہ اوہلے
صُبح پھُٹی پَر چھنڈے مرغاں باغیں بُلبُل بولے

اُٹھ منھیرے گھرنوں آئی دِل وچ سوز جُدائی
مگرے دائی ڈِگدی ڈھیندی ہو بیتاب سدھائی

آن وڑی گھر روندی روندی گھر وچ دَرد ودھیرا
بے آرام دِلوں بے طاقت غم دا گھُمن گھیرا

دِن نوں دَرد سوائے دُونے صبر اُڈے وچ گرداں
ایہ شطرنج بر ہوندا اُلٹا اُلٹیاں اِسدیاں نَرداں

کھیلن ہار نواقف بیدل چھلّیا نال کھلارُو
ہار دِسی ہُن بازی جاندی بخت بنایا ہارُو

گھر دے وچ زلیخا تائیں صبر قرار نہ آوے
کویں گھڑی بھرجے دِل پَرچے سو تدبیر بناوے

اِک محل اوچیرا اسدا ماڑیاں وچ بلنداں
نظر کریندیاں دِسّن اس تھیں قید خانے دیاں کندھاں

دیکھے بیٹھ زلیخا ایتھوں تے اوہ وَین الاوے
یوسفؑ دا گھر دیکھاں دُوروں جے اوہ نظر نہ آوے

ایہ اوہ کندھاں یوسفؑ سندے پون جتھے چمکارے
دَر دیوار اوہا جتّھ کِیتا ڈیرا یار پیارے

یوسفؑ اوتھے پھردا ہوسی خبر کیا کِت حالے
کِتول ہونھ کھلے اِتو یلے نین دونازاں والے

پکّھا کون جھلیندا ہوسی تے کِس فرش وچھایا
خبر نہیں اج اسدے اکھّیں کسنے سرمہ پایا

کِس نے وال سوارے ہوسن کِس پیراہن پائے
کِسدے نین نظر کر اسول ہونھ خوشی وچ آئے

کون نصیباں والیاں اکھّیں اج گنتی وچ آیاں
وِچ حُسندی لہر جنہاں نے رَج رَج تاریاں لایاں

ساعت بعد محلّوں لہندی بھَر دی طاس طعاموں
دے باندی وَل زنداں گھَلدی تے پیغام سلاموں

دے طعام جو یوسفؑ تائیں مُڑ باندی گھر آوے
اسدے پیر چمّے سو واری رورو کے فرماوے

قدم مبارک ایہ وَل یوسفؑ گئے زیارت پائی
اکھّیں چمّے جو انہاں اُس وَل ہوسی نظر وگائی

پھیر پچھے کہ کیونکر ڈٹھو حال کویں دسیایا
توں کی ہَتھ بنّھ عرض گزاری اُس نے کی فرمایا

اکھّیں نال ڈِٹھایا ناہیں اُسنے تیرے تائیں
تے کِس حال ڈٹھا توں اُسنوں بیٹھا کھڑا کتھائیں

تے پچھّیایا ناہیں تینوں کِس گھلیوں اے باندی
وادَردا ایہ گھلّن والی جدوں جمّی مَر جاندی

ایہ طعام جو لیکے گئیوں خود کھا دس یا ناہیں
تے گُجھ مہر پئی یا ناہیں سُن سُن حال اساہیں

گُجھ پُچھیا یا ناہیں تینتھیں میرے حال احوالوں
نین بھرے یا ناہیں اُسنے میرے بخت زوالوں

راضی ہے یا نہیں زلیخا فرمایا یا ناہیں
مڑ کیہا یا نہیں اساں بِن کیونکر اسدیاں آہیں

تے اوہ تھاؤں موافق آیا یا ناہیں اس تائیں
تے اسدا دِل راضی او تھے یا ہے وچ ایذائیں

تے اوہ چہرہ انور اُسدا ہے یا نا اُس تابے
تے اوہ ہُن وچ خوشیاں رہندا یا ہَے وچ عذابے

زلفاں دی شب ہَے یا ناہیں اوویں کالی کالی
تازہ ہَے یا ناہیں اوویں اوہ لب لالی والی

مُشکیں جعد معنبر کاکل کونیکہ حال پریشاں
کارن زخم لیا یا ناہیں لبوں نمَک دلریشاں

اوہ دو اکھّیں روشن تینوں کونیکہ نظری آیاں
روندیاں ہَن یا ہَسدیاں رَسدیاں کِتول تورَ وگایاں

تے اوہ گوجھی رمزوَ گیندی کِتول نظری آئی
پیشانی دیاں نُوری لہراں کیڈک ٹھاٹھ چڑھائی

مژگاں تیر کماناں ابرو کِس تھیں کرن لڑائی
کِس تھیں لباں تبسُّم بھریاں رکھدیاں صلح صفائی

اوہ سُوہے رُخسار سُوہاندے سُرخ اجے یا پیلے
کر محراب رکھّے کِس زاہد ابرو طاق رنگیلے

کاربیہاری تیغ دودھاری رَسدی چشم خماری
کِتول وَگدی کِس دل لگدی جھَلدی کون کواری

انجم ریز دنداں دیاں لڑیاں وچ پردے نورانی
عکس دوسُرخ لباں تھیں کردیاں کس گھر برق فشانی

اوہ محبوب میرا زندانی تے میری زندگانی
دسّ پیاری میں بلہاری اُسدی گُجھ نشانی

ایویں رہے قضیّے کردی تڑف فراقوں مَردی
خبر نہ گھردی اگ ہجر دی رہے جگر وچ جَردی

دن سارا نت ایویں گزرے دَرداں وچ وِہاوے
ایویں راتیں بند یخانے قصد کرے نت جاوے

جاں لگ یوسفؑ قیدی ریہا اسدا حال ایہائی
گئی جوانی پیری آئی شوق نہ گھٹیا رائی

طِفلی تھیں لا سب جوانی اندر غماں وہائی
تے اوہ لاٹ برہوندی سوزاں ہوندی گئی سوائی

دِل مشّاق اجیہا ہویا دَرداں مشق پکائی
عہد پُرانا زخم بِرہوندا پکڑ گیا پکیائی

جاں اوہ کرے تلاش دلے نوں درد اوہدے ہتھ آوے
ہو خود دَرد سمایا دردیں پھیر نہ رہی جُدائی

دِن دِن پیر ضعیفی اندر قدم عِشقدا اَگّے
اوہا دَرد اِہدا دِل بنیاں تے ایہ فرق نپاوے

عِشق اجیہا غالب ہویا توڑ وَگی پیونداں
جیُوں جیُوں قُوّت تَن تھیں جاندی اگ ودھیری لگّے

اپنا حال زلیخا تائیں بھُل گیا سو سارا
برہوں سخت عذاب گھنیرا دَرد رچے وچ بنداں

جداں عزیز زلیخا طرفے دیکھے زرد دِساوے
رَگاں پیآں وچ تَن دے رَچیا یوسفؑ یار پیارا

پر اوہ نال علاج کدائیں کائی نفع نہ پاوے
اِس بیماری دِلوچ جاپے نت علاج کراوے

جاں نشتر فصّا دوگاوے قطرہ خون جو آوے
ہور علاجوں توڑ اُمیداں آخر فصد کھُلاوے

جتنا لہو جو باہر آوے ایہا شان دیکھاوے
پوے زمیں تے یوسفؑ یوسفؑ ہر جا لکھیا جاوے

یوسف تھیں پُرایڈک ہوئی اوہو اوہ دِسیاوے
ہر شریان ورِید ٹکاوے یوسفؑ ظاہر آوے

جیکو ایس بولایا چاہے سَو سَو سدّا لاوے
تے غرقاب خیال اِسے وچ دِن تے رات وہاوے

پکڑ ہلا کہے کُجھ کوئی تاں اِس گل سُناوے
تے ایہ غرق خیالیں رہندی کُجھ نہ سُنیا جاوے

اکھّیں دیو وچ یوسفؑ باجھوں کُجھ نہ نظری آوے
باجھ ہلایاں سُنے نہ اِسنوں جے لکھوار بولاوے

کل حواس اندر اوہ وَسیا ہر جا رُخ چمکاوے
اوہو اندر اوہو باہر ہر شے اوہو پاوے

بلکہ نظر بھی اوہو جاپے خود دیکھے دِکھلاوے
خود وَل دیکھے اوہو دِسّے دیکھ نظر شرماوے

سُورج چند فلک دے تارے راتیں لین ہولارے
آپے صبر آرام تسلّی آپے غم دُکھ ہاوے

تے سب باندیاں خدمتگاراں یوسفؑ نظری آیاں
آتش آب طیور بہایم یوسفؑ دِسّن سارے

کیتا صِقل دلے لوں برہوں کھُلّے نُور صفایاں

یوسفؑ نال ہوئی پُرلُوں لُوں خودیوں گئی تمامی
ہُن آرام نہ جاپے اسنوں اندر بے آرامی

جان وَلوں ہُن خبر نکائی تَن وَل نظر نپائی
کھاون پیون آون جاون اسنوں خبر نکائی

نیندا یہا تے ایہا جاگن حال ایہا تس سارا
یار دِسّے ہر جائیں وَسّے جِتول وگے نظارا

آہ بھرے تے بَلدیاں لاٹاں موہوں باہر آون
جاں رووے تے سڑدا پانی اکھّیں نہر وَگاون

ایدوں پَرے کیائی اَیدِل دردمندی دیاں واہاں
حیف ایہی وَل غیراں جاون وگدیاں اجے نگاہاں

مَرظالم ایہ عِشق زناندے تے فانی دِی یاری
جاں صُورت وچ ایڈک جلوے معنیاں کیڈ خماری

جاں جاں اِتّے مقام نہ پہنچے طلبوں صبر نہ آوے
تے اِتھّ جو کُجھ حالا گُزرے ایہ نہ لکھیا جاوے

جلوہ یار کرے ہَر ویلے واٹ ہووے جاں پُوری
ہُن وچ وصل دِسے دُکھ جاوے دُور رہے ہو دُوری

اکھّیں میٹ رہے یا کھولے دِسّے یار مدامی
تے خود اِس بتخانے وِچّوں نِکّل وگے تمامی

پہلا سَیر تمام ہویائی جِس وچ سختیاں چایاں
تے ایہ منزل مقصد والی گیاں دُور جدایاں

ہُن اِتّھ طالب رَجّے ناہیں نا منزل سر آوے
چھوڑ کنار زمان مکاناں دیکھے جو دِسیاوے

مُڑ وَگ اجے قلَم کُجھ رہندا ودھ ودھ جانموے
دعوے ایڈ پلے دَم کھوٹے کَدصّاف قبولے

رجُوع بقصّۂ زندان و گُفتن یُوسفؑ تعبیر خواب مُقرّبانِ مَلک و ذِکرِ توحید حق باہلِ زندان و خلاص یافتنِ زندانیان بتاَثُّر دعائی یُوسفؑ و رسیدنِ جبرائیل نزدِ وَی در زِندان و باز گُفتن از احوال یعقُوبؑ در ہِجر وَی

یوسفؑ بند یخانے اندر شکر کرے سَو واری
نکر زناں تھیں ملی خلاصی فضل ہو یا غفّاری

راتیں دنے عبادت اندر فارغ وقت وہاوے
بند یوناں تے ہر ویلے شفقت لطف کماوے

قیدیاں تائیں لطف پیاروں رکھّے وچ احساناں
یوسفؑ تے اوہ عاشق سارے دیکھ مراتب شاناں

یوسفؑ نال جوان دو قیدی خاص مقرّب شاہی
اِک خبّاز آہا اِک ساقی پھَسے غضَب دی پھاہی

دشمن شاہ مصر دے انہاں سی پیغام پوچایا
دیہوز ہر عزیزے مار و بخشاں عالی پایہ

تُسیں کھلاندے تُسیں پلاندے کار تُساتھیں سَردا
باجھ تُساں نامحرم کوئی واقف خاصہ گھردا

یا ساقی وچ گھت پیالے دے پیوے مَرجاوے
یا خبّاز رلاوے کھانے کھاوے شاہ سدھاوے

اتنا کار کرے جو میرا پاوے فرحت بھاری
بہت خزانہ دولت حشمت دیوانگا سرداری

ساقی کرانکار کھلویا میں ایہ کار نکرساں
تے خبّاز ہویا اقراری کرساں عُذر نہ دھرساں

میں اِنعام دیاں کر دِتیاں دشمن نے تحریراں
جے ایہ کار سَرے تدھ ہتّھوں ملک دیاں جاگیراں

خبر کہی کِسے پاس عزیزے ساقی تے خبّازوں
زہر دواون لگّا دشمن خبر لویں جھب رازوں

پکڑ لیا سلطان دوہاں نوں اندر قَید سٹائے
سخت سزائیں انہاں دوہانوں نافذ حکم چلائے

پُورا بھیت نہ اجے سجھا تا شاہ تلاش کراوے
انہاں دوہاں تھیں کہڑا میں پر چاہے وار چلاوے

ایہ دوویں وچ بند یخانے اندر رنج خواری
سخت عذاباں وچ قضِیّاں کردے گریہ زاری

اِک دن یوسفؑ وقت صبح دے دیکھے حال اسیراں
شفقت کرے تسلّی سبھناں خواب کہے تعبیراں

اک جا بیٹھے نظری آئے ایہ دوویں بیچارے
حال اُداس نراسی رووِن بند بدن پر سارے

یوسفؑ پچھے کہو جوانوں حال ملال کیائی
جاں یوسفؑ تھیں شفقت ڈٹھی اونہاں عرض سُنائی

اک کہے میں سُفنہ ڈٹھا انگوروں ہتھ خوشہ
آپ نچوڑ پلاواں شاہے خمر خوشی دا توشہ

دوجا کہندا میں ایہ ڈِٹھا روٹیاں سر تے چایاں
وچّوں چُک جناور کھاندے چیلاں کاؤں بلایاں

جھٹّے مار سروں لے جاون گردے شور رَچایا
اساں دوہانوں سفنے اندر ایہ کجھ نظری آیا

کہہ یوسفؑ تعبیر اسانوں غم دی بند چھوڑاویں
توں مُحسن احسان کنندہ سانوں نظری آویں

بیماراں غمخواری کردوں دیویں گھول دوائیں
بھکھیاں خورش پیاسیاں پانی جامے تنگیاں تائیں

سُن کے عرض انہاندی یوسفؑ دلوچ سوچ گزارے
رب تھیں غافل حق نجانن ایہ قیدی بیچارے

اول انہاں ایمان سکھاواں پھیر کہاں تعبیروں
مطلب کارن سُنن نصیحت حق سُخن تقریروں

اول انہاں تسلّی کارن یوسفؑ نے فرمایا
کہاں بیان طعاموں اگّے جو تُساں سُفنہ آیا

ایہ مینوں ربّ علم سکھایا خاص شَرَف درگاہوں
سر میرے احسان وڈیرا پاک جناب الاہوں

چھوڑ دِتا میں مذہب غَیراں ربّ نہ جنہاں پچھاتا
آخر تھیں اوہ منکر ہوئے حق نہ جنہاں سجھاتا

تے میں مذہب سَچّا پکّا حق کر جاتا سارا
ایہا دین خلیلؑ اسحاقیؑ اسرائیلؑ پیارا

اَسیں شریک نکر دے مولے نال خدا شے کائی
واحد خالق پاک شریکوں اُسدی سچ خدائی

ایہ ہَے فضل اساں پَر اسدا سچّا دین سکھایا
اِحسانوں وَل خلق اسانوں دے پیغام پوچایا

پَر ناشُکرے لوگ بتھیرے شکر گزارن ناہیں
اللہ نوں کر واحد خالق حق چتارن ناہیں

اے دو یار اسیر پیارے دیکھو سچ کہانی
بہت چنگے ربّ یاتے اِکو جدی سچ خدائی

گھڑ بُت پتھر لکّڑ وَٹّوں خالق کہن انہاں نوں
ہَتھیں کرن تیار جنہا نوں خالق دھرن تنہاں نوں

جے تے وَٹّے دیہن مُراداں کاہنوں خاک رُلیندے
ایہ بے جان انہاں تھیں ناقص جو اِنہاں ربّ کہیندے

کرو پرستش تُسیں جنہا ندی ایہ ناہیں شَے کائی
ہَے ایہ نام جو دھرے تُسیں یا بڑیاں رسم ٹھرائی

تُسیں تُساڈیاں بڑیاں ایویں اسدی سند نہ پائی
جِس مذہب تے عمل تُساڈا کی اسدی پکیائی

حکم خدا دا سب تے جاری اُس بِن حاکم ناہیں
سو فرمایُس مَیں بِن ہوراں پوجو نہیں کدا ہیں

بھاویں کیڈ بڑا کو قدروں جِن مَلک اِنسانوں
معبودیّت والا رتبہ اعلیٰ اسدی شانوں

دانا بِنیا واحد خالق سُندا عرض سُنائی
اسدے باجھ مدد کر کہڑا بخشے غموں رہائی

نام دھرے مَعبُود جنہا ندے تُسیں سَنے پیو دادے
تُسیں بھُلے تے بڑے تُساڈے جو دھر گئے تگادے

پاک خدا نے سند نہ گھلّی نا کُجھ حکم پوچایا
دسّو غیر پرستش لائق حکم کتھائیوں آیا

ہر شَے تے متصّرف اللہ سب کُجھ کر نیہارا
ایہا دین سچّا تے پکّا اس بِن باطل سارا

پَر بے خبر نہ لوک سجھانن مالک نوں اِک کر کے
ظلم کماون اپنے سر تے جانھ جہنّم مَر کے

ایہہ سُن ساقی کلمہ پڑھیا ساریاں ہور اسیراں
نبیؑ پچھا تا یوسفؑ تائیں سُن سُن کے تقریراں

پَر خبّاز ایمان نہ آندا غرق رہیا گمراہی
ہور تمام ایمان لیائے پا یا فضل الٰہی

تے ہُن یوسفؑ نے فرمایا دوہاں جوان اسیراں
اَے دو یار و بند یوانوں خواب سُنو تعبیراں

جِس سُفنے وچ نظری آیا خمر دتی سلطانے
پرسوں روز خلاصی پاوے تے خوشیوں پَروانے

جا صاحب نوں خمر پلاوے اُمراواں وچ رلکے
تے خبّاز چڑھیسی سُولی دِن چڑھدے نوں بھُلکے

سر اسدے نوں کھانھ جناور جھپٹے مار لیجاون
چِیلاں کاؤں جناور بھکّھے تَن اسدے نوں کھاون

سُن خبّاز کریندا زاری کر کر شور پوکارا
میں ایہ خواب سُنائی جھوٹی سچ نہیں اے یارا

یوسفؑ نے فرمایا ہُن اوہ حکم گیا ہو جاری
جِس تھیں حال پُچھاون کارن میتھیں عرض گزاری

ساقی نوں فرماوے یوسفؑ جَیں حق ظن رہائی
اِک پیغام میرا اے ساقی یاد رکھّیں توں بھائی

جاں تو خمر پلاون لگّیں پیش عزیز کدائیں
ذکر کریں اُس پاس اساڈا تے ایہ عرض سُنائیں

اِک جوان غریب نتاناں قیدی باجھ گناہوں
برساں پنج گیاں وچ زنداں روندیاں حال تباہوں

کرو نظر بے جُرم نہ رکھّو قَید اساں وِچ غمدے
دیہو خلاصی ہتّے اوداسی جاون داغ الم دے

ایہ تعبیر جویں سی یوسفؑ دوہاں نوں فرمائی
ساقی تے خبازے اوتے حالت سچ وہائی

ملی خلاصی ساقی تائیں اُسنے مقصد پائے
بھُل گیا سو یوسفؑ دل تھیں کِتنے سال وہائے

ایہ شیطان فریب لگایا رَبّ دا نام بھُلایا
پاس عزیزے ساقی تائیں یوسفؑ یاد نہ آیا

آہے یوسفؑ قَیدیاں تائیں رحم کرے فرماوے
کہو بھراؤ قَید چنگی یا تُساں خلاصی بھاوے

ہُن تُسیں سب ایمان لیائے لگو اساں پیارے
کراں دعا جناب الٰہی مِلن تُساں چھٹکارے

جاوِچ گھراں عبادت کریو نال فراغت سارے
دین ایمانوں پھریو ناہیں ناجَلیو وچ نارے

کیہا انہاں اساں بیڑیاں پیریں کہڑا توڑاوتارے
ہَتھا نوچ ہتھ کڑیاں پیاں گل وچ سنگل بھارے

جے بالفرض اتھایوں چھُٹے پکڑن راکھے زِنداں
مِلن سزایاں دون سوایاں پکڑ گھتن وچ بنداں

یوسفؑ کہند اجِس بلایوں اللہ آپ چھوڑاوے
کون کوئی جو پکڑا تھائیں دوجی وار لیاوے

چار سیاں روعرض گزاری جے توں بند یخانے
قَید بھلی اساں رنج خلاصی رہساں ایت مکانے

ساڈے حق دعا نکرنی اساں نہ طلب رہائی
قدم تیر یوچ رہنے باجھوں سانوں شُوق نکائی

اِک ہزار گزارن عرضاں اہل عیالاں والے
قَیدوں چھُٹ عبادت کریئے جاوِچ گھراں سوکھالے

ہتھ اُٹھاء جناب الٰہی یوسفؑ عرض گزاری
رنگ سفید سیاہ ہویائی سُرخ رنگوں سب پیلے
زنداں والیاں خبر نپائی حال نجا تا کائی
آہے یوسفؑ نوں وچ بندی درہیاں سَت وہایاں
اِک دن یوسفؑ پاس جنابوں جبرائیل جو آیا
کہہ یوسفؑ کِس بَلدی اگوں ابراہیم بچایا
اللہ باجھ چھوڑاوے کہڑا یوسفؑ عرض سُنائی
میں ہوندے توں کیوں وَل ہوراں دلدی آس لگائی
میرے باجھ چھوڑاوے تینوں عاجز کون لوکائی
دیکھ ہٹھاہاں یوسفؑ پیارے یوسفؑ چشم نوائی
ستویں دھرتوں ہیٹھاں آیا نظری پتھر بھارا
کِیڑا سُرخ نِکل اِک سنگوں باہر ظاہر آیا
ربّ کہے وچ پتھر کِیڑا مینوں بھُلا ناہیں
تے تینوں وچ بند یخانے کیونکر دس بھُلیندا
مینوں بھُل گیوں کد یوسفؑ میں کہ کویں بھُلاواں
توں جِس کولوں مدّد چاہی اوہ محتاج بیچارا
شاہ عزیز نکارا بندہ تینوں کویں چھوڑاوے
ایہ طعنہ سُن یوسفؑ رویا صبر قراروں خالی
مَیں بندہ توں مالک میرا توہیں بخشنہارا

ٹُٹ زنجیر ہزاراں تن تھیں دھرت جھڑے یکباری
شکلاں بدل گیاں سو نکلے سب قیدوں ات حیلے
اوہ قیدی آکرن وَطن وِچ یوسفؑ دی وڈیائی
قید رہیا وِچ دَرد غماندے کِنے نہ خبراں پایاں
بعد سلاموں یوسفؑ تائیں ایہ پیغام سُنایا
تینوں زندہ کڈھ کھوہے تھیں کِسنے مصر پوچایا
ربّ کہے پھر کیوں توں غَیروں کیتی طلب رہائی
تے توں جس تھیں مدّد چاہی اُسدا زور کیائی
وِچ زمین آسماناں میں بِن کس دی حکم روائی
فرش زمیناں ستّاں سندا ڈٹھا پاٹ گیائی
مار پَروں جبرئیل فرشتہ سنگ کرے دو پارہ
ہَرا پتا مونہہ اندر اسدے یوسفؑ نوں دِسیایا
روزی تازہ نت پوچاواں خطا نکراں کداہیں
میرے باجھ کیائی جہڑا تیری بند چھوڑیندا
رحم کراں میں خالق تیرا تیری قید چھوڑاواں
مَیں بِن اوہ خود اپنے دُکھّوں کد پاوے چھُٹکارا
مَیں قادر جو چاہاں کرساں ہوراں پیش نجاوے
مَیں بھُلا توں بخشش الٰہی توں عالی توں والی
فضلوں بخش نہ پکڑیں عدلے یا خالق غفّارا

مینوں ہور نہیں دروازہ باجھ تیرے دربارے
کتول جاواں تھاؤں نکائی بخش ربّا چھُٹکارے

ستر برساں قید رہاں یا عمر بندی وچ ساری
اسدا دُکھ نہیں مَیں کائی غضبوں خوف قہاری

تیرا قہر جھلن دی یاربّ میں وچ طاقت ناہیں
ہور اضی رکھ بند یخانے ہور نہ طلب کداہیں

روندے روندے یوسفؑ تائیں صبر گیا اُٹھ سارا
بیخود ہر دم پیا پوکارے فضل کریں غفّارا

جبرائیلؑ کہے اے یوسفؑ ملسی فضل اسیراں
اللہ ارحم بخشنہارا بخشیسی تقصیراں

تھوڑی دیر رہیں وچ قیدے ملسی جھب خلاصی
رحمت دے دروازے کھُلّے سب مُشکل کٹ جاسی

ختم الرّسل نبی فرمایا قید ہوندی پنج سالی
جے نہ ہوندا ساقی کولوں یوسفؑ پاک سوالی

جاں جبریلوںؑ سُنیا یوسفؑ عفو کرم دا حالا
حال ہویا سو دِل تے غالب رحم الٰہی والا

یوسفؑ پُچھے جبرائیلاؑ باپ احوال کیائی
کیا کیا سر تے اسدے گزری میری وِچ جُدائی

اِک ساعت اوہ میرے باجھوں صبر نہ کردا کائی
وِچھڑیاں ہُن سال وہائے کیڈک سختی پائی

ہُن دُنیا وچ ہے یا ناہیں میرا باپ پیارا
جے ہیگا کہ حال سُنائیں مَیں بن کویں گزارا

جبرائیل کہے اے یوسفؑ پیغمبر کنعانی
زندہ ہے پر تیرے باجھوں مزہ نہیں زندگانی

وِچ وچھوڑے تیرے یوسفؑ اسدیاں اکھّیں گیاں
نور نریہا چشماں اندر تیریاں وچ قضیّاں

طاقت گئی بدَن تھیں ساری رات دنے غم تیرا
یاد تُوہیں تے تیریاں دَرداں پائیس گھُمّن گھیرا

سُن یوسفؑ احوال پدَر دا رویا زار و زاری
پیغمبر وچ میریاں دَرداں بہت جھلّی دشواری

وا دَردا میں ہوندا ناہیں باپ سنہ کردا زاری
نہ اج اُسدا دَرد میرے دل دَھردا تیز کٹاری

مَیں پَردیسی باپ وچھُنّا اوہ فرزند وچھُنّا
میں روندا وچ اُسدے دَرداں اوہ میرے دُکھ رُنّا

جبرائیل گیا ہور خصت اس معصوم اسیروں
دونہہ دَرداں وچ یوسفؑ روندا ہجروں تے تقصیروں

اس تھیں پچھّے جاں لگ یوسفؑ رہیا قید اتھائیں
اوہ تقصیر کلیجے رڑکے سنہ آرام کدائیں

استغفار کرے نت رو رو اللہ دے دربارے
مَیں بھلّا توں بخش خدایا فضل تیرے نے بھارے

دِل میرے اُمید کرَم دی توں مالک مَیں بندہ
تقصیروں سے دفتر دھووے قطرہ رحمت سَندا

مُلاقی شُدن شُتر سواری سپر دِل نام بیُوسُف وشنیدنِ یُوسفؑ احوال پدرو بازگردانیدنِ یُوسفؑ اورا بہ پیغام سلام نزدِ پدرِ خود

اِکدن یوسفؑ بند یخانے غماں ستایا ہویا
باہر نظر جھروکھے بیٹھا بُرقہ پایا ہویا

کرواناں داڈیرا اِتول شام دِیاروں آیا
وطنی لوک نظر وِچ آئے یوسفؑ دِل اُچھلایا

دیکھ وَطن دیاں لوکاں تائیں نین رُنّے وچ پَردے
تڑف تڑف دل گھائل ہویا وچ فراق پدر دے

نام سپر دل وچ انہاندے اِک بندہ کنعانوں
اسدے پاس آہی اِک ڈاچی تیز قدَم پُرشانوں

ڈاچی نے جاں یوسفؑ ڈٹھا دَوڑ زنداں ول آئی
یوسفؑ اگے حاضر ہو کے گردن آن نوائی

کر آداب زمین تے بیٹھی رو رو عرض سُنائی
میں یوسفؑ کنعانوں آئی پُچھ سونیہا کائی

مَیں یعقوبؑ نبی دا یوسفؑ کی کی حال سُناواں
غم اُسدا میں آکھ نسکدی آہ چھُٹے مَر جاواں

اُسدا حال تیرے وچ دَرداں حدّوں گزر گیائی
پتھر دیکھ ہووے گھَل پانی رب دی بے پروائی

قد کمان ہویا لف ہجروں لگّس تیر جدائی
گوشت خُون گیا سُک تَن تھیں اکھّیں تھیں بینائی

رات دنے وچ تیریاں دَرداں خون جگر دا جاری
وِچھڑیُوں جِسدن دا یوسفؑ باپ مصیبت بھاری

مَرگ ڈُھکی دربار اوہدے تے کھڑی اوڈیکے واری
اوہ سَرور محبوب الٰہی دَمدَم وچ تیاری

وِچ فراق تیرے دے یوسفؑ حال کٹے دشواری
اُسنوں خبر نہ کتول وَسدی دُنیا خلقت ساری

دِل اُسدے تھیں گزر سدھاری دُنیا گزر نہاری
توں ناں ملیُوں مُڑ اِکواری آس رہی دل دھاری

اَج مصیبت اُسدی ساری زمیں فلک تھیں بھاری
اُسدے غموں سمندر رندیاں جوش چھڈن سَوواری

جے ایہ دَرد دلیدا اسدا نَد یاندے سَر جھَڑدا
ٹھاٹھاں تھیں چڑھ وَگدیاں لاٹاں سطح سمندر سڑدا

جے ایہ جوش پہاڑیں ور ہدا نسدے چھوڑ ٹکانا
ایہ جَر یا جِس جر نیہارے اوہ جانے جر جانا

سُن یوسفؑ نے دُکھ پدر دا کیتی گریہ زاری
روندے روندے دی وچ اکھیں خون ریہا سو جاری

ناقہ روندی وہندیاں اکھیں رو رو حال سُنائے
تے یوسفؑ وچ بُرقے روندا نین تپن پچھتائے

دیکھ سَپر دل ڈاچی تائیں چاہے مار اوٹھایا
کیوں ناقہ اِتھ بیٹھی آہی اس نے راز نپایا

ایہ ناقہ نوں مار اوٹھاوے تے اوہ اُٹھے ناہیں
لے لاٹھی تِس مارن لگا کر کے جوش تداہیں

زانو تیک گیا دھس دھرتی حیرت دیوچ آیا
اِسنوں مُول نہ مار پیارے یوسفؑ نے فرمایا

کر توبہ اِس لاٹھی سٹی دھرتوں باہر آیا
یوسفؑ دیوَل نیڑے ہو کے ادبوں سیس جھُکایا

یوسفؑ پچھے دس جواناں کس دھرتی تھیں آیوں
کام کیا تے نام کیائی کتول پیش سدھایوں

نام سپر دل کام تجارت کیہس گھر کنعانے
قصد مِصر کر گھر تھیں تُر یا آیا ایتے مکانے

جے ڈٹھا تے دس سپر دل یوسفؑ نے فرمایا
وِچ کنعان بڑا رُکھ بھارا پُر میوہ پُر سایہ

جڑھ ڈونگھی تے ہریا بھریا بہت بلند اوجالا
شاخاں لمیّاں تے وَگ جھُلّا جھولا سختی والا

نازک شاخ نرم اِک تازہ توڑ کھڑی اس جھولے
ہُن اوہ رُکھ بناں اس شاخوں کھڑا رہے یا ڈولے

سُن ایہ گل سپر دل تائیں چھُٹ گیاں سوآہیں
ایہ رُکھ باجھ نبی یعقوبوں وچ کنعانے ناہیں

وِچ کنعان اوہدا پھل شیریں تے سایہ جگ سارے
ابراہیم خلیل اللہ دی ایہ رُکھ وچ گلزارے

نازک شاخ گئی جھڑ اس تھیں جھاڑ سٹائی جھولے
سُک گیا رُکھ جڑوں نہ ڈولے میوہ برگ نہ کھولے

رات دِنے کملایا رہندا ہریا نظر نہ آوے
وچ وچھوڑے شاخ پیاری دندن لفدا جاوے

اِکدن ہوء پُرانا جھڑسی وچ غماں تِس واسا
آب ملے جے کرم الاہوں تاں کیوں رہے نراسا

کیتو قصد سَپر دل وڈا پھر یوسفؑ فرماوے
اتنی واٹ تجارت آیوں نفع کیا ہَتھ آوے

کہے سپر دل اِکتے واروں آس ہزار دِیناروں
فرق مِصر کنعانے اندر ایڈ کُ نفع بُپاروں

آہا لعل کنگن زر بازو یوسفؑ دے اِت حالے
کیتا لاہ سپر دل تائیں چا اسو وقت حوالے

ایہ لے ودھ تیرے ہَتھ آیا نفع تجارت نالوں
مُڑ کنعان سُنا جاہ یارا میرے حال ملالوں

جا اگے یعقوبؑ پیغمبر میرا کہیں سونیہا
تینوں رب بہشت پوچاوے عرض کریں جے ایہا

مِصرے دیوچ بند یخانے مغربیاں دا بَردہ
شوق تیرے دا زخم جگر تے تڑف ہجر وچ مَردا

وِچ وچھوڑے تیرے حضرت کردا گریہ زاری
تیری خاک قدَم دا خواہاں آس دلیوچ بھاری

وِچ فراق تیریدے دُکھّیں جاندی عُمر سدھاری
تے دیدار تیریدے شوقوں نین دوویں نت جاری

چشم دوویں دوخونی چشمے رخسارے گلناری
دید تَئے دِل کھپے فراقیں ملے نہ تیز اوڈاری

تے اسنے سَودرد کٹاری وَجدی جگر سہاری
توں بھی جیُوں وچ دِلے سہاری تیغ دکھاندی دھاری

دِل پُردَرد تیرے وچ ذِکراں جوش کرے سَوواری
بدھے ہَتھ سلام پوچایُس عجزوں عرض گزاری

عرض سلام غلاماں والا بندیواناں والا
دِید وچھُٹّیاں جاناں والا بے ساماناں والا

عرض سلام دُکھاں دا بھریا جیُوں خادم تھیں سَریا
قلم فراقوں دلدے پُرزے لکھ قاصد ہتھ دھریا

ایہ پیغام سپرد دل یارا کہ پیغمبر تائیں
بندیوان دلے دا حالا کر کر عرض سنائیں

کیتی عرض سپرد دل مُڑ کے نام کہاں کی تیرا
یوسفؑ کہندا نام نہ حاجت ایہ پیغام بتھیرا

اوہ کہندا جے بُرقہ لاہیں دیکھاں تیرے تائیں
یوسفؑ کہندا مُڑ جا بھائی ہور نہ گل چلائیں

ایہا کہیں سونیہا اِتنا جو میں آکھ سُنایا
سُن ایہ گل سپرد دل مُڑیا وَل کنعان سدھایا

وِچھڑیاں نوں میل خدایا روندیاں جُگ وہائے
دُور گیاں دے وچ گُمنامی سُکھ سونیہے آئے

وِچھڑیاں پیغام پوچائے غمدے راز چھپائے
راز کھُلے دِل جھَل نسکّے رو رو کے مَر جائے

یار وچھُٹّے نین جنہاندے کردے گریہ زاری
مدت گزری وچ وچھوڑے بہت کٹے دُشواری

میل اللہ توں میلنہارا ہوئے زخم پُرانے
ایہ دو نین لہو بھر وہندے تے ہور ہے نتانے

دِل نے اج اُداسیاں چایاں وگن جگر تھیں آہیں
دِلدے محرم جنہاں وچھُٹّے اوہ روون کیوں ناہیں

شوق وطن دیاں تاہنگاں دلنوں دیندیاں شوق ہولارے
مہجوراں دیاں جگراں اوتے دَرد دھرے انگیارے

یا اللہ توں ارحم اکرم توڑ زنجیر غماں دے
در تیرے بِن تکیہ ناہیں اسیں بندے درماندے

بدخواہاں دا چھوڑ نہ قیدی چا بخشیں چھٹکارا
بندیوان غماں دا حالا دیکھیں گھت نظارا

میں پردیس وِکاندا دَر دَر تے اج مہنگا خاکوں
چاء خرید کرم دی دمّیں کڈھ فتور ہلاکوں

وِچ کنعان سپر دل وڑیا لے پیغام فراقوں
تے اوہ دَرداں بھرے سونہیے مہجوروں مشتاقوں

یا نبی اللہ کرے پوکارا آن سپر دل دَرتے
خبر سُنے وچ غم دیاں آہیں سر تے سختی ورتے

نال کسے گُجھ نبی خدا دا سنہ رکھدا ورتارا
جاں تے اسنوں چھوڑ گیائی یوسفؑ پُت پیارا

اوہ کہندا مَیں قاصد آیا چَل اسیراں وَلّوں
مَیں پیغام ہجر دے آندے تیر برہوندے سلّوں

بندیوان مصر دا کوئی مغربیاں دا چیرا
شوق تیرے دا نال فراقاں سینے گھاء گھنیرا

آہیں سوز پوکارا کیتس گھلّے دَرد سونہیے
مَیں وچ دِلاں نہ ڈٹھے ہوراں غمدے زخم اویہے

سُن یعقوبؑ اُٹھے پھڑ عاصہ رو دِل کرے پوکاراں
یوسفؑ گھل پیغام کتھا یوں جھلّے دَرد ہزاراں

کیا کہیں کہ کتھوں آیُوں کِس کہ پیک پوچایوں
کِن گھلیوں کہ کِسدی طرفے کی پیغام لیایوں

کیتی عرض سپر دل رو روسُن حضرت اُمیداں
مغربیاں دا بردہ کوئی وچ مصر دیاں قیداں

سینے زخم تساڈے شوقوں بے آرام فراقوں
بدّھے ہتھ سلام پوچایُس جھوردلوں مشتاقوں

رات دنے وچ ہجر تساڈے اکھّیں ساون جھڑیاں
یارب میل پکاراں کردا پَہر پَلک دَم گھڑیاں

سُن یعقُوب جِگر سَہ ضرباں کہندا دوجی واری
توں اسنوں خود اکھّیں ڈٹھا یا وچ پردہ داری

کہے سپر دل پردے اندر دلدے دَرد سُنائے
مینوں نَین وگیندے خونوں ظاہر نظر نہ آئے

پھر یعقوبؑ نبی فرمایا کہ کی نام دسایا
کہے سپر دل مَیں پُچھ تھکّا پَر گُجھ پتہ نہ پایا

پَردے دے وِچ رمزیں رمزیں تیرے حال پُچھائے
شعلے جھاڑ جگر پُر دَردوں ایہ پیغام سُنائے

ناقہ نال کلاماں ہویاں جاں میں خبر نکائی
رو رو کہے سپر دل ساری حالت جویں وہائی

اثر بڑا وچ غمدیاں آہیں مینوں نظری آیا
دے پیغام جگر تڑفایا اپنا راز چھپایا

غم دا نام سونہیا دھریا مینوں موڑ پوچایا
اپنا دَرد جھروکھے وِچدی جھاڑ میرے سر پایا

کی جاناں اوہ کون پیارا کیڈک سختیاں چایاں
مِصروں میریاں تئیں دَرتائیں اکھیں وگدیاں آیاں

نبی کہے بو اُلفت والی وچ پیغام سمائی
ایہ محبوب پیارے والا ہوگ سونہیا کائی

محبو باندیاں گوجھیاں رمزاں ظاہر نظر نہ آون
زخم دلیو چ رسیاں جاون گھائل کر دکھلاون

جسنوں دیکھ نسکد یاں اکھیں وہم خیال نپاوے
وچ جاں پَرور اُلفت اُسدی دل تڑفے غش کھاوے

منگ سپر دل دُنیا دولت دیواں تیرے تائیں
اوہ کہندا پیغاماں والے دِتّا بہت اسائیں

دولت دنیا دی ہُن مینوں حاجت رہی نکائی
جنّت دی حق میرے اُسنے بھی اِک عرض الائی

نبی کہے ربّ تیرے اوتے نزع آسان گزارے
واہ واہ قاصد دردمند اندے جانھ دو عالم تارے

سُن پیغام نبی دے دِل نوں ہویا درد سوایا
کر کے وداع سپر دل تائیں مُڑ حُجرے وِچ آیا

رجُوع بقصہ زِندان

موڑ دِلا ہُن واگ پچھاڑی چَل وَل بند یواناں
پھرے بہار خزاں رُت دھائے ہُن خُوش وَسے زمانہ

سَت گئے جاں یُوسفؑ تائیں سال بندی وچ سارے
رحمت دا دریا جنابوں لگا دین ہولارے

تاں جبریل فلک تھیں پہتا حکمے نال خدادے
یوسفؑ پاس گیا وِچ بندی جیوں کر وچ ارادے

تے یوسفؑ تقدیروں روندا اگے نظری آیا
پیا پُکارے عرض گزارے کرتوں فضل خدایا

بہکے پاس کیہا جبریلے مُجھ جا تو یا ناہیں
یوسفؑ کہے پُچھان نہ آیوں یار امول اساہیں

مَیں جبریلؑ کیہا سو ظاہر تے یُوسفؑ سُن رویا
خاص مقرب توں درگاہوں کیونکر آون ہویا

مَیں تقصیری عاجز بندہ کویں ہویائی پھیرا
مَیں جیہاں تھیں جبرائیلاؑ کم کیائی تیرا

جبرائیل کہے مَیں تَیں وَل لے خوشخبری آیا
اللہ نے اَج نام تُساڈا چا پاکاں وچ لایا

اوہ تقصیر جو ہوئی تینھیں بخشی کر غفاری
ہور سلام پوچایا تینوں لُطف تیرے پر بھاری

کوئی روز ریہا دُکھ تیرا اَج کل ملے خلاصی
سر تیرے تھیں درد مصیبت سب سختی اُٹھ جاسی

یُوسفؑ کہندا جبرائیلا باپ میرے دا حالا
آکھ سُنا کت حال گزارے تاج نبوت والا

کیونکر وچ جدائی میری حال ہویا وچ غمدے
کوینکہ ہجروں سینے اسدے چمکن داغ الم دے

جبرائیلؑ کہے اے یوسفؑ تیرے وچ وچھوڑے
چشم اوہدی وَگ نہراں وانگوں بدنوں خون نچوڑے

وچ جدائی تیری یوسفؑ کھاء گیا غم سینے
روندیاں وچ فراق تیرے دے نَین ہوئے نابینے

رورو کے فرماوے یُوسفؑ میری خبر پوچاؤ
غم دَردوں چا دیہو خلاصی دلدے دُکھ گواؤ

باپ میرے نوں جبرائیلا میرا حال سناؤ
یُوسفؑ تیرا زندہ حضرت نا رو رو دُکھ پاؤ

جبرائیل کہے ایہ ناہیں ہرگز حکم الٰہی
اجے پوچاون خبر تُساڈی نہیں ارادۃ آہی

وِچ تیرے غم اُسنوں پھڑیا تے تینوں وچ بندی
صبروں ملے دوہاں نوں رتبہ پاسو قدر بلندی

مڑ جبریل گیا ہور خصت یُوسفؑ صبر گزارے
وچ فراق پدردے روندا دلوں نمول وسارے

خواب دیدنِ سُلطانِ مصر و خواستن تعبیر آن از دانایانِ بارگاہ و درماندنِ ایشان از جوابِ اُو و وَا کردنِ یُوسفؑ گرہ از کارِ سربستۂ اُو و رہائی یافتن از زِندان و رسیدن بہ تقرب سُلطان و امین شُدن در مُلکِ مصر و نشاندن شاہِ مصر یُوسف را بر تخت سلطنت

شاہ مصر اِک راتے سُتّا نیندر جوش کھلارے
سفنے دے وچ ڈٹھس خودنوں بیٹھا نیل کنارے

پھاٹ ندی دو طرف کھلوئی کندھاں جویں ٹکایاں
گایاں ست جُسّے تھیں بھریاں وچّوں ظاہر آیاں

جاں ایہ نکّل بنّے آیاں ہور پچھوں دسیایاں
گایاں ستّ جثے تھیں لاغر مگر اُنہاں اُٹھ دھایاں

لاغر گایاں نے ست فربہ ثابت نِگل لنگھایاں
تے اوہ اجے رہیاں سب لاغر تازہ نظر نہ آیاں

کر دیاں شور اڑاندیاں سَتے طرفے مصر سدھایاں
چاء کو داڑ اُڈایاں گرداں پایاں مصر دوہائیاں

گھر گھر شور پوکاراں پیاں وڑیاں جویں بلایاں
ہیبت ناک انہاندیاں شکلاں ظالم نظری آیاں

دوڑ دیاں وچ گلیاں پھر دیاں گھر گھر آن اڑایاں
مڑ شہروں وَل باہر وَ گیاں نہیں قرار لیایاں

تِن گیاں نس مغرب طرفے مشرق تِن سدھایاں
اِک گئی وَل اُڈا سمانے کر دی شور دوہائیاں

ہور ڈٹھے ست خوشے تازہ دانیاں تھیں پُر سارے
بعد انہاں ست سُکّے خوشے نظر پئے یکبارے

ایہ سُکّے مِل ہریاں پلیچے اوہ بھی انہاں سوکائے
تازہ خشک رلے ہن سارے سُکّے نظری آئے

بعد اِنہاں اِک مَرد ڈٹھا سوصورت نوری سایہ
بیٹھا تخت مصر دے اوتے بھی اس پاس بٹھایا

شاہ عزیز ڈٹھا ایہ سفنہ ریہا قراروں خالی
خوابوں اُٹھ کھلویا کنبدا عقل رہی متوالی

تَن کنبے آرام نہ دلنوں غالب ہیبت دھانی
دَمدَم ودھے دلیوچ دہشت چشم وسائے پانی

سَدّ مُعبّر کاہن سارے ہور امیر وزیراں
شاہ سُنائی خواب تمامی طلب کرے تعبیراں

خواب سُنی سب پئے وچاریں سمجھ نہ آئی کائی
کیہا ہولا چارا نہاں نے وہمی خواب ایہائی

وہم خیال دلیدا کائی ہے تعبیروں خالی
سُنکے شاہ غَضَب تھیں کہندا ایہہ نہ بات خیالی

اِنہاں کیہا ایہ خواب پریشاں کیا کہاں تعبیروں
اسدا علم نہ ساڈے تائیں کیا کراں تقریروں

خاصے ستّر مرد عزیزے پکڑے قتل کرائے
ونڈ خزانے مال تُساں تے مَیں سب عمر گوائے

مشکِل ویلے کاری کرسو دِل اُمید ایہائی
اِکّا مشکل سر تے آئی تُساں نہ کھول دیکھائی

دولت میری ورت گوائی تے تُساں عقل نکائی
عقل تُساڈی مشکل ویلے میرے کم نہ آئی

باقی دے سب قتل کریاں جے ناکر سوکاری
ظالم تُسیں گوائی نِعمت بیکاری وچ ساری

عقلمنداں نوں پکڑ عزیزے دتیاں سخت سزائیں
جان چلی دِل ایہ اُمیداں کل امیراں تائیں

چُپ چپاتے عُذر نکردے چھُٹا پیون کھاون
تے وچ قہر عزیزے تائیں لانبو لگدے جاون

داناواں دانائی بھُلّی گُم گیاں تدبیراں
عقل لئی لُٹ قہر عزیزے کون کہے تعبیراں

تاں اِس ویلے ساقی تائیں یوسفؑ یاد پیا سو
اوہ پیغام زنداں وچ اُسدا اِسنوں بھُل گیا سو

دِل وچ شرم کریندا ساقی میں بھُلا پیغاموں
پاس عزیز کہے وچ بندی ہے اِک یوسفؑ ناموں

عقل نہ شکل برابر اسدے تقویٰ حد نکائی
صفت کراں جے لکھ لکھ واری لکھوں اک نہ آئی

وڈّی شان کمال وڈیرا کیا کہاں میں شاہا
تعبیراں دا علم تمامی اسنوں معلم آہا

حال خبّاز تے اپنا سارا پاس عزیز سُنایا
ہور خصائل یوسفؑ اندر وڈّا سخن چلایا

تے پیغام جو دِتّا تائیں وَل مینوں یاد نہ آیا
ہاں شرمندہ اسدے کولوں میں شیطان بھُلایا

حکم کرو مَیں یوسفؑ تائیں جا ایہ خواب سُناواں
جو کُجھ اوہ تعبیر سُناوے پوری خبر لیاواں

حکم ہویا جا حال سُناؤ جے مشکل کھُل جاوے
ساقی گیا زندان وَل پر ہُن یوسفؑ تھیں شرماوے

مونہہ پَر پلّا پاء لوکایا تاں یوسفؑ تھیں آیا
ساقی نوں کر لُطف محبّت یوسفؑ نے فرمایا

اے ساقی تقدیر الٰہی تیرے وَسّ نکائی
لاہ پَردہ مَیں رنج نہ تیتھیں شرم نہ کر کُجھ بھائی

ساقی نے لاہ پَردہ مُونہوں پیریں سِیس جھُکایا
عُذر قصور کہے تے خوابوں سارا حال سُنایا

لاغر گایاں ست قویّاں کھا گیاں کرزورا
تازگیوں ست ہرے سٹے تھیں خشکوں ریہانہ بھورا

کہ صِدیق بیان انہاں دا مطلب ہور نہ میرا
لوکاں پاس کہاں جا ظاہر قدر پچھانن تیرا

کال نشانی لاغر گایاں یوسفؑ نے فرمایا
فربہ تھیں تعبیر ارزانی عددوں سال بتایا

ہرے سٹے تعبیر ایہائی سالاندی ارزانی
ست انہاں تھیں بعد جو ایویں خشکوں قحط نشانی

آون گے ست سال اجیہے اوّل حکم الاہوں
ڈنگر فربہ ہری زراعت کثرت غلّہ گھاہوں

جو کجھ جمع اِنہاں وچ برساں رکھے روک لوکائی
کال زمانے سب کھا جاسن اجے قرار نکائی

اوّل ست ورہے ارزانی کثرت پیداواری
کُجھ کھاون کجھ اَنّ سٹے سَن دھرن جمعیت بھاری

پھر ست ورہے نہ بارش ہووے دھرت نہ کُجھ اُگاوے
ارزانی دا سب ذخیرہ اِس وچ کھادا جاوے

اس تھیں بعد ورہے مینہ ہر جا ہوگ زراعت سارے
تیل تلوں انگوروں شیرہ رسا کمادن تارے

سُن ہو شاد گیا مُڑ ساقی پاس عزیزے آیا
جو کُجھ سُنیا یوسفؑ کولوں ظاہر آکھ سُنایا

سُنیا شاہ بیان جدا ہیں جا تُس سچ یقینوں
ایہ کلام مؤثر ہوئی یوسفؑ پاک امینوں

یوسفؑ دیو وچ شوق محبت دل تھیں شوق کھلارے
یوسفؑ نوں پا بند یخانے مَیں سر قہر گزارے

ایڈک مرد شَرف دا پورا نہ وِچ عالم سارے
قَید سَتم دی لائق ناہا قدر اِہدے نے بھارے

فہم بلند بڑی دانائی ہوش کمال صفائی
شاہ عزیز مصر دے والی اج دلے وچ آئی

کہے امیر وزیراں تائیں یوسف نوں لے آؤ
بَندوں کڈھ لیاؤ جھبدے میرے پاس پوچاؤ

گئے امیر کرن تعظیماں ہر اِک سِیس نواوے
عرض کرن اُٹھ چلّو حضرت سُن یوسفؑ فرماوے

بند یخانے وچّوں جاں لگ قیدی سب نجاون
جا کے کہو عزیزے تائیں مشکل میرا آون

شاہ کہے سُن سبھناں تائیں بخشی اساں رہائی
لئے خود یوسفؑ باہر آوے دیر نلاوے کائی

قاصد تھیں سُن ایہہ گل یوسفؑ کہندا وجی واری
مڑ جا طرفے صاحب اپنے آکھ حقیقت ساری

جنہاں زناں ہتھ دیکھ وڈھائے پُچھ اِنہاں تھیں حالے
مَعلُم پاک خدا نوں سارے مکر نایاں والے

پُچھو کِس خیانت کیتی کِس تھیں ہے بُریائی
جِس تھیں مَیں وچ بند یخانے ایڈ مصِیبت پائی

سد منگایاں شاہ مصر دے زناں مِصر تھیں سَبھے
تاں یوسفؑ دا عمل کو یہا حال حقیقت لبھے

شاہ کہے اَے زنو سناؤ حال جو نظری آیا
کویں ڈٹھا تُساں یوسفؑ تائیں خود وَل جداں بولایا

اِنہاں کیہا وچ یوسفؑ کائی مول نہیں بُریائی
کُل صفائی نظری آئی تے سب نیک کمائی

تے اِس ویلے کہے زلیخا سچ ہَوَیدا آیا
ایہ وِچ ریہا امانت پورا مَیں اس جدوں بولایا

اوہ سچّا میں جھوٹھی شاہا وِچ میرے بُریائی
اوہ خود پاک فرشتہ نُوری اُسوچ عَیب نکائی

اُسدے حُسن میرا دِل کھڑیا تے مَیں صبروں ہاری
سلطانا میں اوگنہاری اُسدی عصمت بھاری

میریاں دَرد برہوندیاں مکراں ایہ سب خاک اوبھاری
مدت باجھ گُناہ وچ قیدے اُسنے عمر گُزاری

قاسد جا پیغام سُنایا حضرت یوسفؑ تائیں
حق ہویا اج ظاہر یوسفؑ چل ہُن خوف نکھائیں

تاں مَیں ظاہر حق کرایا یوسفؑ نے فرمایا
جانے شاہ جو اُسدے گھر وِچ مَیں نا بُرا کمایا

نظروں دُور خیانت اسدی میں کُجھ کیتی ناہیں
مکر مکاراں نُوں رب صاحب کرے نہ پار کداہیں

جے میں کُجھ خیانت کرداا ج ہوندی رسوائی
بھَلا ہویا جے میرے کولوں نا ہوئی بُریائی

جبرائیلؑ یوسفؑ تائیں صُورت آن دیکھائی
یوسفؑ قصد دلیدا اپنا کیوں اج بھُل گیائی

سُن یوسفؑ کر خوف پُکارے خود حق کہاں نہ پاکی
نفس بُرا سکھلاوے بدیاں سرکشیاں بیباکی

پَر جس تے رب رحم کماوے اوہ بدیوں بچ جاوے
ہے میرا رب بخشنہارا اوہار حم کماوے

سُنکے حال امیراں تائیں کہے مصر دا سائیں
یوسفؑ نوں لَے آؤ میتھیں پاس رکھاں اس تائیں

آہا سی دربار مصر تھیں پندھ زِنداں کوہ باراں
شوق عزیز زیارت یوسفؑ حکم کرے اسواراں

فوج سنگار چلو وَل زنداں جاون سب سپاہی
استقبال چلے وَل یوسفؑ خاصے شاہنشاہی

دیبا فرش کھلارے راہیں تے سنگار بنائے
درباروں لا زنداں تائیں لشکر کھڑے کرائے

ہور ہزار غلام پچپائے زرّیں کمراں والے
یوسفؑ دی سب خدمتگاری کیتی انہاں حوالے

زیور خلعت یوسفؑ تائیں زنداں وچ پوچائے
کر تعظیم تجمّل شوکت سب اس نوں پہنائے

وِکنے دے دِن جو کجھ زینت ایہا اسدن ساری
کُل لباس مرصّع زیبا جامے زرّیں کاری

جِسدم بندیخانے وچّوں یوسفؑ باہر آیا
اِک آوازہ زنداں وچّوں اسنے ظاہر پایا

میں اندھیرا خانہ یوسفؑ توں سَیں نور ہمارا
جائے نجاست وحشت ساں میں تَیتھیں ستھرا سارا

یوسفؑ کہے بُراتوں خانہ رہن تیرا بُرا یائی
تَیں وچ تھاؤں اُسیدا آخر جِسد اتھائو نکائی

جاندیوار گیا لِکھ یوسفؑ پنج گلّاں دیوارے
ایہ زندان بلائیں خانہ دُکھ جدھے وچ بھارے

جیوندیاندی قبر ایہائی جِس تھیں تنگ زمانہ
دُشمن دِلاں خوشی دی جاگا یاراں داغم خانہ

جِتھاں بھرے دم یاری پکّے اونہاں دا پرتاوا
بندیخانہ دُنیا اندر دوزخ دا دِکھلاوا

خدمتگار زلیخا گھلّے دے نافہ تے عنبر
قدماں بیٹھ کھلا رو راہیں جِتّھ یوسفؑ پیغمبر

شاہ عزیز امیر وزیراں سبھناں جشن منائے
شدیانے دَر نوبت خانے سرداراں بجوائے

تِنّ دناں وِچ پَینڈا سارا قطع کیتا وچ شادی
اِک دوجے نوں لوک خوشی تھیں کہن مبارکبادی

یوسفؑ دی تعظیم گزارن حباں درباریں آیا
لِہ تختوں شاہ سر مونہہ چُمّے چھاتی نال لگایا

تخت اوتے لئے یوسفؑ تائیں اپنے نال بٹھایا
یوسفؑ نال کرے کجھ گلّاں دانایّوں ازمایا

شاہ عزیز زباناں ستّر بولی یاد تمامی
ہَر ہَر وِچ زبانے پوندا یوسفؑ نال کلامی

ملے جواب جو یوسفؑ ولّوں ہَر ہَر وچ زُبانے
دنگ رہے سُن شاہ مصر دا اندر صاف بیانے

ستّر لغت کلاماں کرکے یوسفؑ نوں ازمایا
ہر بولی وچ پکّا ڈِٹھس کامل عالم پایا

وِچ بولی عبرانی یوسفؑ کجھ کلام سُنائی
شاہ ریہا سُن حیرت اندر اس دی سمجھ نہ آئی

عرض کرے ایہ کی فرمایا یوسفؑ راز دَسایا
بہت پسند پیارا یوسفؑ دِل اسدے نوں آیا

یوسفؑ دی دانائی ڈِٹھی شاہ عزیز پکارے
اج مِکین امین اساڈا توں اَے یوسفؑ پیارے

کرمینوں وچ زمیں خلیفہ یوسفؑ نے فرمایا
خلق نگاہ رکھاں جومینوں علم لعناتوں آیا

یوسفؑ دے دل طلب ایہائی رہساں وچ مشغولی
یادر ہے رب ہر دم دِل تے خدمت تداں قبولی

شاہ خلیفہ کیتس خلقیں ہوش ڈِٹھی آگاہی
سال پچھے تس شاہ بنایا چھوڑ گیا خود شاہی

توں فرزندا میرے تائیں لائق نظری آیا
کر ہُن راج رعیّت رکھّیں تینوں تخت بہایا

مَیں اللہ دی وِچ عبادت باقی عمر گزاراں
میرا وقت قریب ہویائی کردی مرگ پُکاراں

ہتھیں تاج دھرے سر یوسفؑ اُپر تخت بہایا
سرداراں امراء وزیراں نیُوں نیُوں سیس نوایا

یوسفؑ تائیں ملک مصر دا حباں قبضے وِچ آیا
بَیل دِتے ہَل گھر تھیں لوکاں جاری حکم کرایا

کم چھڈو سب باجھ کفایت کرو زراعت سارے
جنگل کوہ گھراں وچ خلقت غلّہ تخم کھلارے

ملک مصر وچ اُنگل جاگا وہلی نظر نہ آئی
باجھ زراعت کھیتی ہرگز خالی تھاؤں نکائی

پنجواں حِصّہ گھر وچ لوکاں رکھّن حکم کرایا
حِصّے چار لئے خود یوسفؑ ہر جا مُل پوچایا

وِچ خوشے ہر غلّہ اوویں دے قیمت منگوایا
گھاہ چوپایاں قیمت دے دے لئے خود ڈھیر لگایا

غلّے تھیں ست شہر بھرائے کیتے خرچ خزانے
مِصرے گرد بنائے ہر جا بہت ضیافت خانے

غلّہ گھاہ جوڈھا لوکاں کردے لوک پُکاراں
جے اِسنوں جگ کھاون لگے کھاون سال ہزاراں

برساں ست رہی ارزانی بہت زراعت ہوئی
جو یوسفؑ دے قبضے غلّہ انت شمار نکوئی

گیاں گزر خوشی دیاں برساں کُوک پئی جگ کالوں
جبرائیلؑ پکارا کیتا دِتی خبر زوالوں

روک لیا مینہ دھرتی اُتّوں بدّل کِتے چھپائے
ست ورہیاں چڑھ ٹکّی سُورج بھُکھے جگر تپائے

نعمت کھادی شکر نہ کیتا دُنیا دے وچ لوکاں
رب کہے کر جبرائیلا قہر میرے تھیں ہوکاں

جبرائیل پُکارا کیتا ادّھی رات اسمانوں
قحط بلاء تُساں پر پائی جھلّو قہر جہانوں

بھُکّھ تُساں پر غالب کیتی کھا سَور جّو ناہیں
کوک پئی وِچ مِصر تمامی لوک اُٹھے کر آہیں

بھکّھو بھکّھ سبھے کُرلاندے صبر آرام نہ آوے
ڈنگر وَچھا کُل چوپایہ لگی بھُکھّ اڑاوے

سُن آواز کلیجے دھانی بھُکّھوں برچھی کاری
اُٹھریاں بھُکھ بھُکھ پکارے طلب طعام گزاری

خادم جھب طعام لیائے جِتنے نوں سوکھاوے
اِک ریان کھا گیا اِکلاّ اجے قرار نہ آوے

جھبدے سدّو یوسف تائیں رورو پیا پُکارے
بھکھوں اگ بلی اُٹھ مینوں جان چلی کھلیارے

وانگ ریان سب لوکاں حالا دِلوں قرار سدھائے
شاہی خادم یوسفؑ تائیں اوویں سدلیائے

شاہ کہے فرزندا میرا جھب کرو کجھ چارہ
بھکھ پئی مَیں صبر نہ آوے میرا حال آوارہ

پڑھ بسم اللہ حضرت یوسفؑ چھاتی تے ہتھ دھریا
بھکھ گئی شاہ راضی ہویا شِکم قراروں بھریا

کال ریہاست برساں ایویں پئے دراز کو سالے
لوکاں خورش گھراندی کھادی سالے اوّل والے

مُکّا غلّہ سارے مُلکوں دانہ نظر نہ آوے
یوسفؑ والیاں باجھ انباراں کِتے نہ رزق دساوے

تے یوسفؑ خود رَج نکھادا برساں ست کدائیں
قدر کفایت تھوڑا کھاوے جان بچاون تائیں

کیہا امیراں یوسفؑ تائیں مال غلّہ سب تیرا
رج نہیں کیوں کھاندوں یوسفؑ جھلّیں دَرد گھنیرا

فرمایا جے رَج کھویساں بھکھے یاد نہ آون
کیا جواب کہاں دَررب دے جِسدن پکڑ لیجاون

یوسفؑ حکم کرے وچ مُلکاں کروزراعت ناہیں
ور ہیاں ست زمینوں کائی جیّے نہیں کدائیں

سٹ غلّہ وچ خاک گوا سو بارش حکم نہ آیا
ست ور ہے مینہ مُول نہ ور ہیا جیُوں یوسفؑ فرمایا

ایڈک قحط پیا اوہ بھارا کیا بیان کرائیں
سُنیا کِنے نہ ڈٹھا ہرگز اوّل آخر تائیں

تڑفے خلق بھکھی کرنعرے پیش نجاوے کائی
سب نقدی لے یوسفؑ اگے آئی سب لوکائی

آیاں تائیں حضرت یوسفؑ مُول نموڑے خالی
لوک رہن ہر شام صباحیں در پر کھڑے سوالی

مسکیناننوں مفت کھلاوے دیوے مُل غنّیاں
ساری خلق مصر ول ڈُھکّی اندر قہر قضیّاں

جاری رہن ضیافت خانے کارگزار ہزاراں
کھا کھا جانھ غنی تے بے زر باجھ حساب شماراں

جو نقدی ہتھ پلّے لوکاں لے یوسفؑ تھیں آون
پہلے سال دَرم دیناروں مُل غلّہ لے جاون

وِچ خزانے یوسف آئی مُلکوں نقدی ساری
دوجے سال زیادہ ایدوں جھُلّی قہر خواری

یوسفؑ اگے حاضر ہو کے زیور گُل لیائے
لعل جواہر تے یاقوتوں خلق غلّہ لے جائے

گھر وچ کسے نہ زیور ریہا دام نہ کجھ دیناروں
تیجے سال جو ڈنگر وَ چھّا کھادے ویچ بپاروں

گھوڑے اوٹھ مواشی سارے یوسفؑ دے ہتھ آئے
توڑی گھاہ جمع جو آہا یوسفؑ انہاں کھوائے

یوسفؑ ہتھ غلام کنیزاں چوتھے سال وکائے
آپ غلہ لے لوکاں کھادا یوسفؑ انہاں کھلائے

گھراں زمین گیاں وِک مِلکاں پنجویں سال تمامی
وسدے رہن دیوے پَر یوسفؑ کر کرلُطف مدامی

چھیویں سال وکائے لوکاں دھیّاں پُت پیارے
یوسفؑ دے وچ نعمت خانے رَج کھوندے سارے

تے خود غلّہ قیمت لوکاں لے اِک سال لنگھایا
ستواں سال غَضَب دا چڑھیا لوکاں صبر نہ آیا

تے ہُن چیز نکائی پلّے واہ نچلدی کوئی
یوسفؑ باجھ طعام نہ لبھّے کِتے نملدی ڈھوئی

ہولا چار گئے دربارے مُلکوں لوک بیچارے
اسیں غلام تیرے یا حضرت رورو خلق پُکارے

دیہ طعام خریدا سائیں عُمر رہانگے بَردے
رکھ غلاماں نوں جیُوں چاہیں رورو منّت کردے

کِیتا رحم سبھاں پر یوسفؑ مِصرے خلق اوتاری
خاص ضیافت خانے اندر رکھاوے خلقت ساری

عورت مَرد نِکّے تے وڈّے سنے ذلیل عزیزاں
یوسفؑ دیوچ قبضے آئے بنے غلام کنیزاں

یُوسفؑ دی ایہ خوبی کردے وصف اتے وڈیائی
جیڈک صاحب والی ساڈا ایڈک ہوگ نکائی

یُوسفؑ دے ایہ سرتھیں اللہ بولی سب اوتاری
یوسفؑ بندہ مصری سندا کہندی خلقت ساری

ہُن سارے اقراری ہوئے یوسفؑ دے اسیں بَردے
عمراں شکر کرن احسانوں حق ادا کد کردے

کال گیا مینہ جھڑیاں آیاں جاں ست سال وہائے
سب آزاد کِیتے مَیں بردے یوسفؑ حکم سُنائے

مال اسباب مویشی مِلکاں موڑ دتے سب تائیں
کروزراعت آکھ سُنایا وسو گھریں خود جائیں

مَیں بھی بندہ خالق سندا جِسدی خلقت ساری
عبدیّت دی خدمت سب دے سرتھیں اساں اوتاری

جاؤ کرو خوشی گھر باریں ربدی کرو عبادت
اِس آزادی بدلے مینوں دیوے رب سعادت

شاد ہوئے گھر باریں آئے سُنکے خلقت ساری
یوسفؑ دے حق کرن دُعائیں کردے شکر گزاری

آپو اپنے شُغلاں اندر ہو مشغول لوکائی
یوسفؑ دے وچ عالی سائے کردی شکر ادائی

آکھ دِلاوچ کال زمانے کی کی حال وہائے
کویں زلیخا دَرد اُٹھائے کونیکہ مطلب پائے

اِسرائیلؑ نبی دے بیٹے کویں مِصر وچ آئے
یوسفؑ کیونکر کرم کمائے کیڈک عیش کرائے

کویں قبائل سد منگائے ڈیرے مِصر لگائے
تے یعقوبؑ نبی نے کیونکر دِل دے مقصد پائے

در بیان ضعفِ حال زُلیخا در مَصائبِ فراق و رسیدنِ او بعد از ناتوانی بہ توانائی و در آمدن در نکاح یُوسف و رسیدن بعشق حقیقی

چھوڑ غُلام رسُول پلک بھر جوش قلم دیاں لہراں
دیکھ کوئیں مطلوب ڈھوڈیندے عَین چھڈن رَت نہراں

توڑ تعلق چھوڑ تملُّق روہڑ تکلُّف سارے
بُت کر گر دملیندے ڈھوئی دلبر دے دربارے

گیا عزیز جہانوں جِسدن یوسفؑ تھیں چھڈ شاھی
سب مقصود میسر ہوئے جویں ارادت آہی

عدل انصاف طریق تمامی خلقت دی آبادی
شہر وَسائے کرم کمائے گھر گھر فرحت شادی

شان کمال اجیہا ہو یا حضرت یوسفؑ سندا
گردن کش شاہ ہَر ہَر مُلکوں آیا ہوتس بندہ

حق رسالت یوسفؑ سندی لوک بجالیائے
باجھ شمار بیانوں یوسفؑ خلقیں کرم کمائے

قحط زمانے شاہ عزیزے مَرگوں عمر نکھُٹی
بے سر رہی زُلیخا عاجز دَردو چھوڑے لٹّی

مال خزانے دولت زَردی اسنوں کمی نکائی
یوسفؑ دا دیدار نہ لبھے جالی سوز جدائی

لوکاں تھیں ایہ خبراں پُچھے یوسفؑ دے کجھ حالے
جو یوسفؑ دی خبر سُناوے کردی مال حوالے

سال گئے پنجونجہ۵۵ عُمروں زلفوں گئی سیاہی
نورا کھیں تھیں قوت بدنوں حال جمال تباہی

ماس بدن سب ہڈوں چُھٹا لفیا قد کمانوں
دند گئے مونہہ لُقمیوں خالی تے بے زار زبانوں

طاقت تنوں گئی چکّ زورا قدموں تیز ادائی
جنہاں شیآں پر مان ہزاراں ہُن اوہ پاس نکائی

بیٹھا یوسفؑ تخت جدائیں ایہ نت خبر پُچھاوے
کسنے ڈٹھا یوسفؑ تائیں مال لوے دس جاوے

کوینکہ بیٹھا کی کجھ کردا کیا کہ عدل کماوے
داد میری کیوں دیندا ناہیں تے کیوں ترس نہ آوے

مظلوماں دیاں سُن سُن آہیں تکدا ہے یا ناہیں
محروماں وَل دیکھ کدا ہیں کرے یا ناہ نگاہیں

تے اوہ جدوں عدالت بہندا کی وَرتے ورتارا
گُنّ دھرے یا ہٹے پرے جاں دَردوں سنے پکارا

اوگنہاریاں میرے جہیاں جاں اسدے دَر آون
کر فریاد رسی دُکھ کٹّے روندیاں یا مُڑ جاون

اَے لوکو سچ آکھ سناؤ یوسفؑ عالی سایہ
کوینکہ اس نے عدل کمایا کیا کہ جگت وسایا

یوسفؑ یار پیارے والی جو اِک گل سُناوے
گھر میرے وچ بھرے خزانے جو منگے سو پاوے

مسکیناندیاں زناں مصر تھیں راتیں دنے ہزاراں
آیوسفؑ دیاں دَسّن خبراں تے ہویاں زَرداراں

جھُوٹھیاں سچیاں گلاں کر کرلُٹ کھڑیا زَرلوکاں
ہتھوں خالی رہی زُلیخا وچ برہوندیاں جھوکاں

ایویں رخت لُٹائے سارے قبضے ریہا نکائی
تے اوہ آتش برہوں والی ہووے نِت سوائی

دِندن رچدا گیا ہڈاں وچ نشہ برہوندا کاری
ہُن ایہ خودیوں وَگی پریرے عقلوں گُذر سدھاری

ریہا لباس پُرانے کمبل جامہ ہور نکائی
رَسن کمر ایہ پٹکا عمدا محکم بند جدائی

جِس بُت نوں ایہ سجدہ کردی ہور عبادت ساری
اوہا اِک ریہا ہتھ اسدے اسدی بہت پیاری

ایہ بھی وصل سوال کرن نوں یوسف تھیں اِکواری
مینوں یار ملاوے ایہو آس دلے وچ بھاری

پئے سجدیوچ ہردم بُت تھیں کردی عرض دعائیں
میل میرا محبوب کدائیں صبر پوے میں تائیں

کر مقصود میسر میرے کٹے درد بتھیرے
یوسفؑ نال ملا اِکواری جگر ہویا تپ بیرے

مَیں روندی نُوں وَرہیاں گُذرے غم دُکھ ودھے ودھیرے
اجے کدی محبوب نہ ملیا میل تُوہیں وَس تیرے

وٹا ظالم سُنے نکائی ایہ نِت کرے دوہائی
عرضاں کر دی عُمر گوائی کدی مراد نپائی

اجے یقین نہ اس تھیں جاوے عرض کرے کُرلاوے
جانے ایہ معبود نکارا مینوں یار ملاوے

نہ تَن زور نہ اکھیں دِسّے انت زُلیخا ہاری
نکل گھروں لیا بُت بغلے باہر گئی بیچاری

کڈھ گھروں سَٹ باہر چھڈی عشق سچے دیاں سَلّاں
اُلّو واس گئی کر روندی وچ بلند محلّاں

چھوڑ گئی گھر چھیکڑ واری عِشقوں چڑھی خماری
پَردیوں قدم نہ چایا عمرے ہُن سر سختی بھاری

گئی اوجاڑ گھرانوں روندی خود اُجڑی گھر باروں
زَر مکا ہُن گھر وچ اسنوں خبر نہ ملدی یاروں

واہ عِشقا کر بردہ رکھیں جَیں وَل نظر اولاریں
گلزاروں کرواویں توبہ آتش فرش سواریں

جا پے دُکھ سُکھاں تھیں افضل صحت تھیں بیماری
تئیں وچ ایہ خاصیت بھاری جَیں وچ خوبی ساری

آہے جدوں زُلیخا وَلّوں سی دِل نوں بیزاری
یوسفؑ نے مڑ سار نہ لیُّس شرم رہی دِل بھاری

جاتا دل جس عیبوں کنبے اوہ مڑ یاد نہ آوے
پاس زُلیخا مال بتھیرا جیوں چاہے تیوں کھاوے

ناہیں شرم اجازت دیندی پچھاں حال گذارے
اوہ مت شرم کرے اج میتھیں جاں اعمال چتارے

گھر تھیں گئی زُلیخا باہر روندی زار وزاری
رخ پر مار دوویں ہتھ دَردوں دھوندی وَار وواری

وا دَردا مَیں عشق اوجاڑی گلیو گلی رولائی
دردِ جدھے نے خاک رلائی اسدی اج دہائی

محرومی وچ مار گوائی جس دی بے پروائی
دَر اِسدے اج ہو سودائی مَیں فریادی آئی

خبر کرو محبوب میرے نوں دیکھ لوے دُکھ میرا
لائق رحم ہواں جے عدلوں کرے کرم دا پھیرا

تے جے لائق رحم نہیں میں کیتیوں اوگنہاری
تاں بھی اُسدے فضل کرم دی آس میرے دل بھاری

مینوں چھوڑ گئے نوں دَردیں میرا حال سناؤ
جے اوہ یار گیا رُس میتھیں مَیں وَل موڑ لیاؤ

جے ناراض میرے اوہ ظُلموں مَیں کیتی بھر پائی
جے میں رو رو دامن پھڑیا اُس نے مونہہ نہ لائی

کیتیاں دا مَیں بدلہ پایا سوز فراق جدائی
ایدوں پَرے رہیا جے کائی واہ وا بے پروائی

بے پرواہا شاہنشاہا توں ملکاں دا والی
در تیرے سب جگت سوالی تے مَیں سب تھیں خالی

آس وصال تیریدی ایڈک دل تے لہراں مارے
لکھ بہشت ہووے جے حاضر کدی نہ نظر اُلارے

مَیں وچ عشق تیرے جَل مردی جس جلنوں اگ ڈردی
آتش دوزخ دی دل میرے حکم رکھے وچ سردی

جے ہے عشق میرا بھلیائی جنت ہے مُل تھوڑا
جے ہے بُرا نہ حاجت دوزخ کافی اجر وچھوڑا

سندیو دخل رکھیندیو اُس در آن پھڑ وہتھ میرا
دَر اس دے لے چلّو مینوں مَیں دُکھ سیہا بتھیرا

گھر تھیں باہر نکل زُلیخا روندی پھرے نتانی
مگر رے نکل تُری اُٹھ دائی اوہ غمخوار پُرانی

اوہ اگے اے پچھے پچھے رو رو کر دی زاری
مَیں واری فرزند پیاری تَیں سر مشکل بھاری

دَرد تیرے پُرزور زُلیخا مینوں کھچ لیائے
ایہ لباس تیرے دُکھ سیتے چا میرے گل پائے

توں دردا ندے فرش بنائے ہر دم نویں ہنڈائے
توں اوہ مُڑ مُڑ جوڑ رکھائے جے میں پاڑ گوائے

پُراستین دکھاں تھیں کر کے ہُن مینوں پہنائے
چل ہُن جتول چلیں چلیساں جتھ قسمت لیجائے

ماپیاں توں ردتی ساں دھیا نال تیرے کر بندی
واہ واہ میری طالعمندی تے واہ حیر تمندی

لے ہُن روء میں نال رویساں غمدے وَین کریساں
بھر آہیں توں دردوں بھریاں میں روداد بھریساں

دائی دیکھ رووے دُکھ اُسدا اسنوں خبر نکائی
دائی پر تاثیر دُکھاں تھیں رورو کرے دُہائی

تے اوہ حال زُلیخا والا ہُن وچ لکھن نہ آوے
نا دیوانی نا اوہ عاقل عقلوں دُور سدھاوے

جان جہانوں خبر نکائی یوسفؑ دِلوں نجاوے
مینوں چھوڑ گیوں کتھ یوسفؑ رورو کے فرماوے

میں غمخوا پُرانی تیری مینوں چھوڑ نجائیں
احساناں دے بدلے ویلا حق پلّے کُجھ پائیں

مَیں گھر باروں اُجڑ آئی تیرے عشق اوجاڑی
روہڑی ہجر پھٹی دُکھ تیرے برہوں الٰنبے ساڑی

بھر یا نُور چمکدا چہرہ آن دکھا اِک واری
مِل مینوں مَیں خادم تیری کرساں خدمتگاری

وہندی ٹھاٹھ حُسن دی دیکھاں رخسارے نُورانی
شیریں لباں تبسّم بھریاں تے انور پیشانی

کالی رَین وچھوڑیاں والی گیسو دی زندانی
زُلفاں دے زنجیراں دے وچ قید پئی حیرانی

لٹکدیاں دوزلفاں دیکھاں تے اوہ خط ریحانی
اوہ رُخ بدر منوّر دیکھاں تے ہوواں قُربانی

نُور پذیر سبھے جگ تیتھیں روشن چار چوپھیرا
مَیں محروم قدیمی باندی زیر چراغ اندھیرا

اے دلبر کتے تُریا جاندا ملجا ویں میں واری
رحم کما کُجھ حال میرے تے دیکھ میری ناداری

دِن کائی توں مَیں گھر ستوں تے مَیں تلیاں مَلیاں
توں اج حُکم رَوا جگ سارے مَیں رُلدی وچ گلیاں

جے وچ دَرد تیرے دے میریاں اکھیّاں جلیاں بلیاں
درد تیرے نے ملیاں ولیاں مَیں تھیں بھلیاں بھلیاں

آ دِلبر وَس دُور نہ میتھیں تے ناپرے پریرے
میں مرساں دل آس چرو کی ڈِگ قدمانوچ تیرے

ہُن اِکوار ملندیاں تاہنگاں دلوں وگیندیاں میرے
میں دُنیا تھیں گذری جاندی دل دردیں کر بیرے

ایہ دل دیدندی وچ تر داپے گیا گھمن گھیرے
جاں تے توڑ وچھوڑ بندی نوں گھر سٹ گیوں اندھیرے

وِچ اندھیر پھری مَیں تینوں لبھدی چار چوپھیرے
حیئوں حیئوں مَیں دوہتھ پسارے تُوں اجے بہت اگیرے

جے توں چھوڑ گیوں وا دَردالا لا زخم اسانوں
جھل نہ جھل ڈگاں دَر تیرے چلاں نہ چھوڑ تسانوں

اے سلطان مصر دے والی واگ اولا رکدائیں
بھُل بھلاوے پھیر عراقی آ دیدار کرائیں

کوک کراں فریاداں تیں دَرداد بھریں سلطانا
توں اوہ بَردہ میرے گھر دا تے اَج شاہ زمانہ

توں اوہ مُلّ وہاجیا ہویا ویچیوں بازرگاناں
تے اج دیس مصر وچ تیریاں سب تھیں عالیشاناں

توں اوہو جیں کر پروردہ مَیں خوشیاں کروایاں
تے اج مِلدیاں نام تیریدیاں سارے دیس دہایاں

جاں تُوں وچ لطیفے اخفی چمکاں آن دکھایاں
توں جانے یا اوہو جانے جس نے رورو پایاں

وے مَیں واری توں اوہ سوہنا ہر سوہنے تھیں سوہنا
لاہ بُرقہ وچ مجلس وگیوں دیس گیا پے رونا

جس دِل نے متجلی ہو کے چا ہیو دردیں ڈھونا
اِس دِلنوں سر سہناں بَنیا ہونے تھیں انُہونا

مَیں بلہاری وے سُلطانا واہ واہ تیریاں شاناں
جس گھر تینوں گاون ناہیں اوہ گھر ماتم خانہ

تے مل جسنوں پیا وچھوڑا روہڑ کھڑی طوفاناں
والیا وے اوہ کیوں نا روووے ساڑ ہتھیں ویرانہ

ایویں روندی شہروں باہر کردی زار چورا ہے
سچے عشق سکھایاں متیں حیرت دے وِچکا ہے

نڑیاں دی اس گلّی بدھی یوسفؑ دے وچ راہے
کدی ہووے جو یار اسانوں دیکھے نال نگاہے

راہ سجن دے عشق ستمگر بیٹھا مار نقارہ
کدی ہووے جو یار پیارا فضلوں کرے نظارہ

لاغر صَید برہوں دا ہدیہ بیٹھا گھت پواڑا
کدی ہووے صیاد میرید انظروں وگے دوگاڑا

آ ہے بعد مہینے ہوندی یوسفؑ دی اسواری
لکھ لکھ گرد سوار چوطرفے رکھدا زینت داری

لاکھاں چار سوار تمامی سیر چڑھن ہمراہی
کئی ہزار نقیب اگاڑی زینت حد نہ آہی

یوسفؑ دا اک گھوڑا کوتل اسدی صفت نیاری
جاں یوسفؑ چڑھ سَیر سدھاوے استے کرے سواری

پاون زین جدائیں اُستے کرے آواز اوچاری
فوجیں سُنے آوازہ اُسدا سُن سب کرن تیاری

حال رعیت دا جا یوسفؑ دیکھے اکھیں سارا
ناداراں مظلوماں اوتے رحم کرے اوہ بھارا

تے جتھے وچ راہِ زُلیخا کیتا آن اوتارا
ایہو راہ جتھوں دی گذرے یوسف پاک پیارا

جُھگی بنھ زُلیخا بیٹھی یوسفؑ دا راہ پھڑ کے
جاں یوسفؑ اس راہوں گذرے زخم اوہدے دل رڑکے

جاں یوسفؑ دے گھوڑے سندا سُنب زمیں پر کھڑ کے
اوہ بِر ہوندا دَرد انگیارا سینے دے وِچ بھڑ کے

جاں ایہ لاٹ برہوندی بھڑکے لُوں لُوں اُسدا دھڑکے
شورش عشق فروزاں بجلی دِل اسدے وچ کڑکے

جاں ایہ بجلی کڑک ڈراوے ایہ تڑفے سڑسڑ کے
برقی چمک برہوندیاں تیغاں چاوا ہے گھڑ گھڑ کے

ایڈ زُلیخا دے وچ دِلدے برہوں اثر رچایا
جاں یوسفؑ دی چڑھے سواری جانے یوسفؑ آیا

جاں جاں دُوروں فوج اوائی دائی نوں فرماوے
اِتوَل مونہہ کرو جھب میرا بُو یوسفؑ دی آوے

جیئوں جیئوں فوج ڈُھکے آنیڑے ہوندا شوق سوایا
کر کے جوش بلند پُکارے دِلبر شامی آیا

عالی پایہ جسدا سایہ دیس مصر وچ چھایا
جوش رَتوں بھر تَن اُچھلایا مہ کنعانی آیا

اوہ بازار وکیندا آیا خواب لوٹیندا آیا
دیسوں مارا جاڑن والا مصر سٹیندا آیا

مَیں جس دے وچ دُکھاں رُنی اسدیاں فوجاں آیاں
مالک دا اوہ بندا آیا پایاں مصر دُہایاں

اوہ آیا مَیں جس دیاں لایاں سر تے اوڑھ نبھایاں
اوہو آیا میرے ورگیاں جسنے خاک رلایاں

خاک رُلیندیاں بے پروایوں وچ فراق جلایاں
جلدیاں بَلدیاں بھی وچ فرقت روہڑیاں روہڑ گوایاں

روہڑ وگایاندی وچ جُھگی لاٹاں بَلدیاں آیاں
آون دیہونہ ورجیولوکو ساڑن دیہو جدایاں

سُفنیاں دے وچ پھردا پھردا شہر مصر آوڑیا
لشکر چاہڑ برہوندے خُونی مصروں کتوَل چڑھیا

شاموں آیا مصرے وڑیا اُسدے لشکر آئے
دیکھ کدی مشتاق کھڑی نُوں کہیں سونہا وائے

مَیں جِسدے دُکھ گھروں اوجاڑی اسدی چڑھی سواری
تے جس دھری میرے وچ جگرے تیز کھنڈے دی دھاری

جاں لشکر آجاوے نیڑے بیخود اُٹھ کھلوندی
تے یوسفؑ دی طرف سواری نسدی روندی روندی

لشکر دے وَل دَوڑی جاندی یوسفؑ نام پُکارے
جا بہندی کر گریہ زاری راہے دے وِچکارے

شور کرے مِل جائیں یوسفؑ مِلیاں جُگ وہائے
موڑ لگام چلاک سوارا دیکھ بندی رُہڑ جائے

دیکھ نسکدیاں میریاں اکھیں جے ظاہر رُخ تیرا
مَیں وَل آمَیں دِلوں نہ اَنھی لَواں پچھان لوٹیرا

تے اکواری بول پیارے تیرا بول پچھاناں
اے سلطانا عالی شانا کریں نہ زور دھگاناں

سُن جائیں فریاد بندی دی دَوڑ دوراڈا ناہیں
والیا مُلک مصر دیا حضرت سُن جا میریاں آہیں

مَیں سُنیا ناداراندی توں کردا ہیں غمخواری
آمِل دیکھ میری ناداری ہو منصف مَیں واری

دیہ دیدار رہے دم میرا دیس مصر دیا شاہا
اِک دن ساں میں سَروَر تیری تے توں بردہ آہا

اوہ دِن یاد نہیں جے تینوں آمیتھیں سُن جائیں
ہو نیڑے میں دردسُناواں تے نامراز ائیں

مَیں پہونچی کر قصدا تھائیں لبھدی تیرے تائیں
چاہڑ میرے سر ظالم کو تل تَن کر گرد اُڈائیں

کر پُرزے ایہ تن دُکھیا را چا وچ خاک رلائیں
دَرد تیر یدیاں لاٹاں دِل تھیں ہوون سرد تدائیں

انت دُکھاں وچ مَیں کھپ مرناتے درداں وچ روکے
ڈھوتازی میں اس وچ راضی کر جا چُور کھلو کے

اے یوسفؑ توں کتول جاندوں دیکھ میرا دُکھ جائیں
مَیں دیدار تیرے دی خواہاں آ دیدار کرائیں

عالی قدراں والیا شاہا دیکھ نتانیاں تائیں
بے قدراں دیاں حالاں اوتے کریں نگاہ کدائیں

ناداراں دی دیکھ نداری پاویں لکھ جزائیں
تے دیدار وچھُنّیاں اکھیں گیاں دُور ازائیں

عَین گمان نشے دیاں ندیاں عُمراں وَگدیاں رہیاں
صاعق برق دنداں دیاں چمکاں دھیریاں نے سرسہیاں

دھیریاں نے سر ضرباں سہیاں غرق ندیوچ گیاں
تے میں ڈوب خوشی دیاں وہیاں در تیرے وِچ پیاں

جاں توں نُور اکھیں دا میرا اکھیں وِچ نہ آیا
ہوے بے نُور اکھیں تھیں مَیں ہُن سُکھ چھڈیا دُکھ پایا

اج احوال میرے تے شاہا وَیریاں دے دل گھلدے
آہ میری تھیں پتھر ڈَھلدے پنکھیاندے پَر جلدے

عہد وفاقوں مَیں دل بھریا جو وچ روز ازل دے
جے ورہدا سرخت پہاڑاں اوہ گھلدے وچ پَل دے

مَیں انجان نواقف بیدل بھارا یہا سر چایا
جس نے حال میرے نُوں پایا پا جنبش وِچ آیا

واہ تعجب جے اجے تینوں مَیں پر ترس نہ آوے
ایڈ رحیم کریم تیرا دل کویں کہاں جھَل جاوے

حال جدھے پر وَیری روون تے غم کھان پرائے
تَیں جیہا خود سر داوالی پھر کیوں رحم نکھائے

آ اج دیکھ میری وَیرانی حیرت تے حَیرانی
مَیں وچ دَرد تیرے دیوانی ہتھوں گئی جوانی

مَیں فانی گھر میرا فانی واہ وا سرگردانی
اَنفُس تے آفاق تمامی سب تیتھیں نُورانی

میریاں اوہ سرکشیاں یوسفؑ دیکھ کدھر اُڈ گیاں
رنگ محل گئے چھُٹ میتھیں گلیاں پھرنیاں پیاں

نا اج میریاں سیاں رہیاں نا اج خویش قبیلے
نا اوہ میریاں تُنداد ائیں نا اوہ مکر نہ حیلے

نا اوہ رہے سوہاونہارے مست دو عَین رسیلے
نا اوہ وچ محل حُسن دے ابر وطاق رنگیلے

کٹک چڑھا کِدھے سر چڑھیوں جاندیا سوہنیا راہیا
مَیں وَل آ پھڑ خونی تیغا میریا شوخ سپاہیا

پہن کفن مَیں کھڑی اُڈیکاں قاتل دیوچ راہاں
مَیں میدان تیر یوچ حاضر ہُن ناہٹیں پچھاہاں

ایہ ایویں وچ لشکر بیٹھی رو روحال پُکارے
دیکھ سوار نتانی تائیں ہٹ ہو جانھ کنارے

گھوڑے فوج لنگھن وچ رہندے اسنوں کوئی نجانے
تے ایہ کرے ودھیرے زاری دَرد پُنے دُکھ چھانے

اندر شور آواز نہ سندی لنگھدا لشکر سارا
مُڑ کُلّی وچ داخل ہوندی روندی حال آوارہ

ایویں جاں مُڑ آوے یوسفؑ کرے نویں سرزاری
وچ اُڈیکاں تیریاں یوسفؑ مَیں ایہ عُمر گذاری

دُور ودُور نقیب پُکارن ایہ سُن کرے دوہائی
دُور رہی مَیں عمر تمامی ایدوں دُور کیائی

دُور ہوئی مَیں ہونے کولوں جَل مویاں وچ دُوری
نیڑے ہون دیہو اِکواری دیکھ لواں رُخ نُوری

مَیں وَل میتھیں نیڑے سوہنا چمکیا نُور ونُوری
دُور ہو تُسیں دُور کریندیو کہوں دُور ودُوری

شوق جمال جمیل سجّن دا وَل وَل پاس کریندا
آپ نقیب جلال اوہدیدا دَھک دَھک دُور سٹیندا

گرد اُڈے سُم اسپ سپاہوں اُتوَل جھکے ودھیرے
فوج تیریدیاں گرداں یوسفؑ ٹھنڈ گھتن دل میرے

فوجاں دیوچ راہاں ڈگدی وچ آہیں دل ساڑے
بھلا ہووے جے گھوڑا اُسدا سُنباں ہیٹھ لتاڑے

جے اوہ آپ نہ نیڑے آوے لاں سُنبا نوچ فوجیں
ایہ مَراتب عِشق سچے دا قدم دھرے جا اوجیں

چھاتی تے چا اسپ چڑھاؤ کہے سپاہیاں تائیں
یوسفؑ وی وچ فرقت موئی کہسن لوک کدائیں

جاں اوہ گھوڑا یوسفؑ والا دھرتی سُنب وَجاوے
چھاتی وچ زُلیخا اپنے سٹ وجنیدی پاوے

ایہ جانے جتھّ یوسفؑ جاندا اُتوَل دوڑی جاوے
وِچ سواراں راہ نہ مِلدا ڈگے کدی اُٹھ دھاوے

اِک دیدار کرن نوں ترسے اکھّیں نظر نہ آوے
الفوں یے تک غمدے جھیڑے کر کرزار سناوے

الفوں اگ برہوندی چمکے بے بریاں کر سُٹّی
تے تڑفاں تے ثابت ناہیں جیم جلاں غم لُٹّی

حے حرام ہوئے سُکھ مینوں خے خواری پائی
دال دُکھاں نے توڑ گوائی ذالوں ذبح کرائی

رے روندی زے زاری کردی سین سکیندی تپدی
شین شکار ہوئی میں تیری صاد صبر وچ کھپدی

ضادوں ضرب لگی دِل برہوں طوئے طاقت تھیں ہاری
طوئے ظہور غماں دا ہویا عینوں عقل وساری

غین غماں نے گھروں اُجاڑی فے فرقت نے لُٹّی
قاف قرار گیائی میتھیں کافوں کرم نکھُٹّی

لام لُٹی میں میم مروڑی نون نگھاری یارا
واؤ وساری دل تھیں یوسفؑ ہے ہاری دل سارا

لام لگایاں غمدیاں تیغاں الفوں آس تڑٹی
ی یاروں میں وچ جدائی ہجر جہنّم سُٹّی

ایویں کردی گریہ زاری برہوں لانبو لاوے
تیَے کھپے کُجھ پیش نجاوے نابُت یار ملاوے

جاں یوسفؑ دا لشکر لنگھے آس تڑٹّی جاوے
بُت اگے جا سِیس نواوے رو رو عرض الاوے

اَے معبود رہی میں تینوں ساری عُمر پوجنیدی
تُدھ ڈٹھی مَیں وچ وچھوڑے رہیاں زار کریندی

دیہ مقصود میرے معبُودا یار ملے اِک واری
مَیں مُفلس اوہ شاہ زمانہ قدر جدائی بھاری

یار ملے دُکھ جاوے میرا پُوریاں ہونھ مراداں
جے اِکواری طالع مینوں کہے مبارکباداں

اَے معبود ہوئی مَیں گھائل میریاں سُن فریاداں
برہوں لُٹ پُٹی گھر باروں گھت بندی آزاداں

ایہا حال رہیا جُگ ویتے پہتا عِشق ٹکانے
خاص مقام فنا دا ہویا ایہ زُلیخا بھانے

بالمحبوب بقا وچ آئی تے اوہ خودیوں فانی
سن غیراں خود عشق جلائی لاٹاں بھکھّن نہانی

سَیر الی المحبوب تداں نوں ختم گیا ہوسارا
فی المحبوب سیار ہویائی ہُن دل دا وَرتارا

سَیر عَنِ المحبوب پُکارے جاں کُلّی وَل آوے
بالمحبوب اجے بھی اوویں خودنوں کدی نہ پاوے

دِل دھڑکے جاں دلبر آوے سُنب وجے وچ سینے
زخم رہے وِچ دِل دے جس تھیں آخر تیک مہینے

جدوں سواری یُوسفؑ سندی اس راہے وَل آوے
دِل اسدا خود کرے پکاراں اکھیّں نادِسیاوے

ہور لنگھن جے لاکھ ہزاراں اسنوں خبر نکائی
ایہ اپنے وچ دَرد قضیّاں کردی رہے دُہائی

لوک کہن تُد کیونکر جاپے یوسفؑ دی اسواری
ہوراں وَلّ دھیان نہ تیرا اُتول رغبت بھاری

تینوں اکھیّں نظر نہ آوے یوسفؑ کویں پچھانے
کہے زُلیخا یوسفؑ تائیں خود میرا دل جانے

وچ دماغ رچے بُو اسدی کردی مات خیالاں
دِل دھڑکے تَن تڑفے میرا جگر تپے وچ حالاں

یوسفؑ دے اس گھوڑے والا سُنب وجے وچ چھاتی
تَن میرا کُجھ رہیا نمونہ اسدا عِشق حیاتی

ایویں جلدی رہی زُلیخا برہوندے وچ سوزاں
تے ہُن فرق نجاپے اسنوں راتاں تے وچ روزاں

دُدھ سفید گیاں ہو زُلفاں شیروں تے کافوروں
ایہ پُوری وچ عشق مراتب شوق نہلائی نُوروں

نُور و نُور ہوئی اوہ تَن مَن دِلدے نُور ظہوروں
دِلبر دا رُخ جلوے کردا نزدیکوں تے دُوروں

خود تھیں دوڑ دلا تک دلبر بُھل نہیں اس راہوں
عامل شرط اِنْ لَّمْ تَکُنْ[1] نوں ملی جزا تَرا ہوں

---

[1] اِنْ لَّمْ تَکُنْ تَرَاہُ پارہ ایست از حدیث جبریل (از مولوی غلام رسول)

چشماں سُکّ گیاں ہو پُرزے دُور گئی بینائی
اِس منزل وچ اِنہاں اکھّیں دی حاجت ناہا کائی

دنداں تھیں مونہہ خالی یُہا موتی جھڑے صَدَف تھیں
اِس منزل جَیں کھاون بھاوے اوہ ہے دُور شَرف تھیں

ماس ہڈوں چھُٹ لٹکن لگا وانگوں پَت پرانے
گئی بہار خزاں رُت آخر پَت سُکّے جھڑ جانے

اِس دُنیا دی گردش اندر نویں پرانے ہوئے
دَند گئے ہُن پئے دو طرفے رخساراں وچ ٹوئے

جُھکیا قد گئی ہو نیویں عِشق نوا دیکھائی
جُھٹ پیا دل ہتھوں دھرتی اسے لبھدی اتھ آئی

بند و بند گئے پیوندوں جَلبَل کے وچ درداں
عِشق ریہا یا غمدی زاری گرم آہاں یا سرداں

اِک دن رو رو زاری کردی یار مِلند یاں تاہنگاں
اشک اکھیں دے کانے روہڑن وگن کُلی وِچ کانگاں

لے بُت نوں رکھ اگے روئی یاروں جدوں اوائی
اے معبود چُکی مَر میں ہُن کر مقصود روائی

دیہ مراد لگے واہ تیری ہُن مَیں دُکھّیں ہاری
تے مَیں وچ عبادت تیری ساری عُمر گذاری

کر کر عرض مُراداں منگیاں میں رو رو در تیرے
پر مَیں کدی مراد نپائی پائے درد ودھیرے

بدلہ کُجھ عبادت سندا دیہ میںنوں اج ویلا
دُکھ میرا سب مَعلُم تینوں عشق جگر وچ سیلا

جے اوہ یار پیارا میرا وصلوں ہٹے پریرے
کر مدّد دو کرے کلاماں آن مقابل میرے

دُکھ میرے نوں اوہ سُن روو ے رحم کرے اِکواری
تے مَیں اپنا حال سُناواں کر کر گریہ زاری

مَیں رووا ں وچ اُسدیاں درداں اوہ روو ے دُکھ میرے
کر میرا مقصُو دمیسّر جے اتنا وس تیرے

ایہ زاری کر بُت دے اگے باہر وار سدھائی
تدنوں حضرت یوسفؑ والی پاس سواری آئی

اگے وانگ زُلیخا اوویں کردی رہی دُہائی
دَھکے کھا رہی ڈگ راہے ملی مُراد نکائی

تے اوہ اسدی گریہ زاری کُجھ نہ اثر لیائی
کون ایہی توں کی کُجھ کردی کنے نہ آن پوچھائی

فوجاں دیو چ ڈِگ ڈگ روئی کِدھرے ملی نہ ڈھوئی
ہُن اِس رہیا آس نکوئی درداں بیدل ہوئی

مڑ کُلّی وَل روندی آئی دل وچ غُصّہ آیا
اے بُت ظالم تیرے کولوں میں کُجھ نفع نہ پایا

توں وَٹّا جڑ پٹا ظالم بِہ گھڑیا بدکاراں
کس پہاڑوں چک لیاندوں بُت سازاں مُرداراں

عمل میرے داوٹّا ملیوں میرے عمل کَوَلّے
آن پیَوں گل میرے ظالم ڈبّ گیوں لَے تھلّے

پتھر بیڑیاں ڈوبن والا توں میرے ہتھ آیوں
مَیں نا تانی دے سر غیبوں کِس آفت چاء لائیوں

مَیں بھُلّی کیوں پُوجیا تینوں عمر گئی سڑ سڑ کے
توں سڑدی نوں ناز برہوں وچ ساڑیا خود پھڑ پھڑ کے

توں وٹّا وچ چھاتی لکّوں زخم تیرا دِل رڑ کے
تیں سینے وچ اگ اَلنبّہ سو میرے دِل بھڑ کے

ننگ نہیں وچ تیرے کائی توں ہیں سنگ نکارا
ہوندا کم گواونہارا یار دوڑاونہارا

مَیں کیوں مَتھّا رگڑ گوایا دَھر دَھر تیرے اگّے
خاک اُڈے توں جَل بُجھ جاویں اگ اجیہی لگّے

مِلیا یار وچھوڑنہاریا رہیں جہنم سَڑیا
بدّھا نال رہے گل تیرے جِس ظالم توں گھڑیا

توں دوزخ دا بالن کِلاّ سڑن تیرے پوجارے
تَیں ول جُھکدے رہن ہمیشہ دوزخ دے ونجارے

تے مقصُود جو منگن تیتھیں رونھ سدا جڑ مارے
چوڑ چپیٹ چلن ہتھ خالی جھاڑ پلّے سب چارے

بے مقصُود رہیوں ناتھاواں تیرے وَس نکائی
ہوراں دی کر سکیں کیونکر توں مقصود روائی

مقصُودوں توں آپے خالی سب تھیں آپ نکارا
ڈُب مرے جو تینوں جانے مقصد دیونہارا

آپ وَٹّا توں جندوں حالی ڈِگّیا اُٹھ نسکیں
طالع میرے جاں گھر آون وچ ہکّے چا دَھکّیں

تیرے اگّے کر فریاداں میں سب عُمر گوائی
توں ناسنُیا داد نہ دِتی نفع نہ ملیا رائی

جو اَج حال تیرا میں جاتا اگّے سمجھ نہ آئی
جے جانا توں سنُدا ناہیں کر دی شور نکائی

تیشے نال چھلّے تہ پاسے ستّھے نک بنایا
کنّاں دے وِچ سُننے کارن کیوں نہ چھیک رکھایا

کھیہ سواہ چنگیری تیتھیں جس وِچ کائی نرمی
توں بے زور نتانا عاجز سخت تیری بے شرمی

تیرے جیہا مار تیرے وِچ تینوں توڑ گواواں
کن مروڑ سٹاں وِچ دھرتی بینی خاک رلاواں

سجدہ کرے جو تیرے تائیں یا تے توڑ گواوے
غصہ خُوشی نہ تیں وِچ آوے فرق نہ تدھ دساوے

دیکھن سنن کلام حیا توں توں محروم بے چارا
قدرت علم نہ تیں وِچ کائی توں ناپاک نکارا

تے جاں صِفت نکوئی تیں وِچ اے دشمن مُردارا
کداں عبادت لائق ہوسیں کیا بناونہارا

تینوں ربّ رہی میں کہندی عقل قیاسوں ہاری
میں وِچ جان تے تیں وِچ ناہا ایہ ناسمجھ وِچاری

میں تینوں کیوں رَبّ بنایا میں شیطان بھلائی
بھار تیرا میں چکی پھردی میں وِچ عقل نکائی

حِرص ہوا ہوس دے بُت دی کیتی عُمر غلامی
کھُلّا راز دلیوچ جاتا اے دُکھ دَرد تمامی

یُوسفؑ دا ربّ قُدرت والا سچ یقینوں پایا
جِس بَردے نوں تخت بہایا سر تے تاج رکھایا

یُوسفؑ دا رَبّ سب تھیں چنگا خلق او پاؤنہارا
توں میرا رَب سب تھیں مندا کم گواونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ دِلدیاں جانے جان چھپاونہارا
توں میرا رَبّ کجھ نہ جانیں مفت ستاؤنہارا

یُوسفؑ دا رَبّ حاضر ناظر آس پوچاونہارا
توں میرا رَبّ چلّے باجھوں کتے نہ جاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ سب دا مالک رحم کماونہارا
توں میرا ربّ تن اپنے دی خبر نپاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ سُن فریاداں دَرد اٹھاونہارا
توں میرا رَبّ گنگا بولا معنز کھپاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ پاک شریکوں اِک سداونہارا
توں میرا رَبّ وِچ پہاڑاں رَلمِل جاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ دَردمنداں دے دَرد ہٹاونہارا
تو میرا رَبّ دومن بھارا مَرض ودھاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ سچّا خالق خلق بناونہارا
توں میرا ربّ باجھ بنائے کم نہ آونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ توبہ کردیاں پار لنگھاونہارا
توں میرا رَبّ پُوجا کردیاں دوزخ پاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ رہڑ دے بیڑے بنے لاونہارا
توں میرا ربّ تردیاں تائیں غرق کراونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ باجھ دوائیں گھاہ ملاونہارا
توں میرا ربّ زخماں اوتے لُون لگاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ بندیواناں بند چھوڑاونہارا
توں میرا ربّ سکھیں وسدیاں دُکھیں پاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ بَردیاں دے سر تاج رکھاونہارا
توں میرا رَبّ تاجوراں نوں خاک رُلاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ جو کجھ چاہے کر دِکھلاونہارا
توں میرا رَبّ آپ نتانا دَھکّے کھاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ زمین فلک تے نقش لگاونہارا
توں میرا رَبّ ترکھاناں دے گھریں وکاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ عالی والی روگ گواونہارا
توں میرا رَبّ آپے روگی لیکاں لاونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ وِچھڑیاں نوں موڑ ملاونہارا
توں میرا رَبّ رَلمِل بہندیاں جُدے کراونہارا

یُوسفؑ دا رَبّ رب سبھاندا اُس بِن رَبّ نکائی
توں میرا رَبّ رب نہیں میں رَبّ کیہا پچھتائی

یُوسفؑ دا رَبّ رب اساڈا اُسدی خلقت ساری
توں میرا رَبّ ہرگز ناہیں قسم کراں سو واری

تیرا نام نہیں رَبّ مُولے اِکا رب اوہائی
یُوسفؑ جیہے بندے جِسدے واہ اُسدی وڈیائی

اے پتھر خود بندے جِسدے تے تھیں بہت چنگیرے
اِنسانیت دا میں گوہر توڑیا رل سنگ تیرے

اِکّا رَبّ سبھاندا مالک خالق تیرا میرا
اُسدے ہور مقابل ناہیں اوہا سب داوالی

توں پتھر وِچ راہے اڑیوں میرے کَم گوائے
میں تیری بُھل پوجا کیتی ملکوں اُجڑ آئی

قدر نہ مال ریہاز رکائی چنگی خاک اوڈائی
تے توں کم نہ آون والا کیا کراں ہُن تینوں

مِرچاں لُون نہ پیسن لائق تیرے بند کوَلّے
جے ظالم دہ سیر اہوندوں ہوندوں گھٹ بتھیرا

تولن دیوچ کسیا ہوندوں گھاٹے دیوِچ پُورا
کلی روک چھڈی کیوں میری اگّے تنگ بتھیری

کھا غصہ کڈھ کلّی وِچوں باہر سُٹ وگایا
تے اِک پتھر اوسے جتنا سر اُسدے وِچ لایا

کسنوں طعن تنوڑے کیتے اوہ ناہیں شے کائی
وڑ کلی وِچ اللہ لگّے رو رو سیس نوایا

تیرا ہور شریک نکائی تیری سچ خُدائی
تو ہیں سُورج چند بنائے دِن تے رات اوپائے

رنگا رنگ بنائی دُنیا مدّت عُمر ٹھہرائی
یُوسفؑ جِسدی پُوجا کردا اُسدے جیڈ نکائی

جس یُوسفؑ دی شکل بنائی اُس بن ہور کیائی
میں اس چھوڑ تیرے ول جھکیاں واہ واہ طالع میرے

میں بدقسمت نوں جاں مائی جَن سَٹ گئی اندھیرے
میں سب اُسدیاں صفتاں منیاں توڑ علاقہ تیرا

اوہ اِک رَبّ سبھی جگ بندہ اسدیاں صفتاں عالی
جے میں سچّا ربّ پوجیندی کیوں روہڑدی دریائے

پھیر رہی میں سجدے کردی لیک متھے نوں لائی
ہُن کلّی وِچ کراں دہائی تینوں خبر نکائی

کراں سرہانا سر وِچ رڑکیں بھلا نہ بھاویں مینوں
سیر پسیری یا دہ سیرا گھڑدیاں پوے سنہ پلّے

مُشتریاندے دلنوں کھاندا ہر جا گھاٹا تیرا
تے توں پُورا کدی نہوندوں بے زورا معذورا

کانے بھن گوائے لانبھوں تُوں دُکھاندی ڈھیری
جاہ ظالم رُل پیراں بیٹھاں توں کیا مغز کھپایا

توڑ گوایا خاک رُلایا صبر دِلے نوں آیا
ایہ سب قہر قضیے دِل دے رَوروا گ بُجھائی

اے اللہ توں واحد خالق توہیں جگت اوپایا
جو چاہیں سو توہیں کردا تیں بِن ہور نکائی

سب ستارے سَن اسماناں وِچ فرمان دوڑائے
دائم قائم تُوں اِک والی تیں مُڈھ اَنت نکائی

تو ہیں جمال میرے دِلبر دا سر جَیا نُور قمر دا
تو ہیں میرا دِل غم پَروردہ کِیتا اُسدا بَردا

تے تو ہیں دِل دِلبر دے نوں میں وَل ناہ جھکایا
جاں میں آپ جھکّی وَل غیراں تاہیں میں دُکھ پایا

تو ہیں مقصد دیونہارا حکم تیرا سب جاری
واگ دلاندی تیرے قبضے تیری خلقت ساری

اِک پتّا بن تیرے حُکموں ہرگز ہلّے ناہیں
اوّل آخر خبراں تینوں غفلت ناہ کداہیں

ہر جا دیکھیں سنے دعائیں حُکم تیرا سب جائیں
ہر نقصوں تُوں پاک ہمیشہ ہر خوبی تیں تائیں

گم گئی میں راہوں یارب خطا کمائی بھاری
چھوڑ تینوں بُت رَبّ بنایا ہویاں اوگنہاری

توں قادر توں حاضر ناظر اَرحَم اَکرَم والی
چھوڑ تینوں بے راہے چلی رہی مُرادوں خالی

بھُل گئی میں ہُن راہ لبھّا راز کھُلّا میں سارا
بخش ربّا میں اوگنہاری توں ہَیں بخشنہارا

کر اِقرار گناہ زُلیخا توبہ دے دَر آئی
اَستغفار کرے سو واری رو رو عرض سُنائی

پاک الاہا شاہنشاہا فضل تیرے نے بھارے
تیتھیں دُور رہی میں عمراں اَج ڈُھکّی دربارے

کر منظور بندی دیاں عرضاں بخش غموں چھٹکارے
یوسفؑ میل ملاں اِکواری جانھ میرے دُکھ سارے

عرض قبول پئی درگاہے ورہیاں رحمت باراں
چھوڑ صنم دروڈے ڈگیوں خُوشیاں ملن ہزاراں

جاں یُوسفؑ مُڑ سَیروں آیا اُٹھ زُلیخا روئی
اگّے وانگ جھگی تھیں نکل رستہ مل کھلوئی

نعرہ مار پکاریا جاں اس ڈِٹھی عظمت شاہی
سبحان اللہ پاک خدادی واہ واہے پرواہی

سُلطاناں نوں تختوں سُٹّے پاوے سرگردانی
بردیاندے سر تاج رکھاوے تخت دیوے سُلطانی

موتیاں بھرے خزانیاں والے روگواون جاناں
تاج ملے تے دولت حشمت رُتبہ بندیواناں

دیس جنہاں دے حکمے اندر رُلن پئے وِچ راہاں
پردیسی وِچ دیس پرائے حُکم کرن دِلخواہاں

واہ اللہ دی بے پرواہی واہ وا پاک الٰہی
واہ قدرت تے واہ وا رحمت واہ وا شاہنشاہی

لے پیغام ہوا سدھاوے حُکم کرے رَبّ عالی
یُوسفؑ دے وِچ کَن پوچاوے کُوک زُلیخا والی

جاں یُوسفؑ دے ایہ آوازہ گوش پیا اِکواری
کیڈک کہاں تاثر ہویا گُذری حالت بھاری

حاضر کرو پکارن والی یُوسفؑ نے فرمایا
آن زُلیخا نیڑے ڈُھکّی کر کر سوز سوایا

ہو جا کھڑا نجائیں یُوسفؑ گل میری حباہ سُنکے
دیہ انصاف نتاریں ددھوں خالص پانی پُن کے

میریاں سُن فریاداں جائیں مَیں وَل نظر اولاریں
جاندی تیز سواری والیا وَاگ ذرا کھلیاریں

اٹک کھڑا ہو چلا نجائیں میں فریادی آئی
راہ تیرا میں مَلّ کھڑی دی دُکھیں عُمر وہائی

یُوسفؑ جداں بُڈھی ول ڈٹھا وِچ پچھان نہ آئی
تے اوہ گھوڑا پھڑے لگاموں رورو کرے دہائی

یُوسفؑ جاتا ایہ ناتانی حاجت مند بیچاری
تُر چلیا کہ خادم تائیں اُسدی کریو کاری

جبرائیلؑ خدا دے حکموں اسماناں تھیں آیا
اللہ ولوں یُوسفؑ تائیں آن سلام سُنایا

ہو جا کھڑا نجائیں یُوسفؑ اللہ نے فرمایا
فریادی دا اپنے کنّیں سُن لے دُکھ جو پایا

سُن یُوسفؑ لِہ گھوڑیوں آیا ڈردا خوف الاہوں
طرف زُلیخا ہو متوجّہ سُخن پُچھے بھر آہوں

کون کوئی توں کتھوں آئی حاجت تدھ کیا ئی
کہ بُڈھی کی دُکھ تیرے سرتوں کیا سختی پائی

گل سُنی بیہوشی آئی تداں زُلیخا تائیں
ہوش پئی بھر آہ پکارے یُوسفؑ بھُل نجائیں

نیناں والیا دُکھیں پالیا میریا بے پرواہا
اکھّیں کھول نظر کریں ول دیس مصر دیا شاہا

مصر تیرا تے سب جگ تیرا میں بھی تیری باندی
لکھّ افسوس قدیمی باندی اَج کیوں بھُلدی جاندی

اَج پچھان نسکدوں مینوں ہوئی نظر اوِچیری
وائے دَریغ ریہوں بے خبرا جان گئی کھَپ میری

توں بے خبرا خبر نکائی میں سر کیا وہائی
عشق تیرے نے حضرت یُوسفؑ میری جان جلائی

درد تیرے نے پُرزے کرکر میری خاک اُوڈائی
شوق تیرے وِچ عُمر وہائی تے توں خبر نپائی

میں وِچ میں اس شوق تیرے نے رہن نہ دِتی رائی
میں دَردیں روعُمر گوائی اَجے پچھان نہ آئی

کون ہوواں میں کون سداواں کون نہیں میں کائی
میں خود کون نہیں کی دسّاں خود تھیں اَج پرائی

کی آکھاں میں کتھوں آئی آئی تے کرلائی
آپ مقام جمع تھیں تو ہیں وَل تفریق وگائی

کون کوئی توں پچھیں مینوں میں بلہاری جاواں
کون کوئی میں ہو کے تینوں اپنا حال سناواں

کون کوئی میں دسّاں تینوں سُن میری بیحالی
نویں لباس تیرے تن یُوسفؑ میں نت پاون والی

ہتھیں پکّھا جھلن والی ناز کراون والی
موتیاں جڑیا گل پیراہن مُد پہناون والی

شربت شہد عقیق پیالے گھول پلاون والی
کنگھی واہ تیری وِچ زلفاں لعل جڑاون والی

ہار پروء گلے وِچ تازہ نت پواون والی
میں اوہ باندی حضرت یُوسفؑ زیور پاون والی

خواباں دے وِچ طفلی اندر عقل گواون والی
سُفنے دے اوہ قول تاڈے پار نبھاون والی

چھوڑ وطن وِچ تیریاں تاہنگاں مصرے آون والی
بازاروں تیئں وِکدے تائیں مُل لیاون والی

کر نازیں پروردہ تینوں عرض سناونوالی
تے تاں بھی دَروازے تیرے دخل نپاون والی

میں اوہ خدمتگار پُرانی جان جلاون والی
تے ہتھّیں وِچ تیریاں اکھیں سُرمہ پاون والی

وِچ مُرصّع زرّیں خانے نقش لکھاون والی
پھڑ باہوں تئیں ستویں کوٹھے نال لیجاون والی

جاں روندی نوں چھوڑ سدھایوں مگر سدھاون والی
میں اوہ تیریاں وِچ قضیّاں طعنے کھاون والی

مصری زناں ضیافت کر کے سد منگاون والی
وسدیاں دے گھر گھت اوجاڑا قہر کماون والی

سختی نرمی عشق تیرے دی سر تے چاون والی
کیا کہاں مُونہہ زیب نہ دیندا قید کراون والی

سَت ورہیاں وِچ بندیخانے راتیں آوان والی
جِسدن یُوسفؑ قیدوں چھُٹّوں جَشن کراون والی

طِفلی تھیں لا پیری تائیں صدق نبھاون والی
قول قرار بر ہُوندے تیرے پال دیکھاون والی

مال خزانے نام تیرے تھیں چاء لوٹاون والی
ہو اَنھّی وِچ راہ تیرے دے کُلّی پاون والی

فوج تیری دیاں قدماں بیٹھاں جان رلاون والی
وِچ جدائی تیری یُوسفؑ رُہڑدی جاون والی

اَج اوہا میں حضرت یُوسفؑ حال سُناون والی
دِل تیرے تھیں وائے دَریغا بھُلدی جاون والی

تَن مَن دی میں گرد اُوڈائی شوق تیرے دے راہیں
کیتا سینہ ساڑ سواہیں دَرد تیرے دیاں آہیں

ہو تیری میں خُود تھیں گُزری رو رو اُبھّے ساہیں
اے افسوس میرے محبوبا اَجے پچھانیوں ناہیں

کمروں کھول ستمگر تیغا دیہ یُوسفؑ ہتّھ میرے
سینہ چیر کڈھاں دِل باہر دَھراں اگاڑی تیرے

دیکھ پچھان لویں تو شَاید دِل دَردانوچ جَلیا
دردیں جلیا دُکھیں پَلیا تیل فراقیں تلیا

اے بریاں گر دل میرے دے جے دیکھیں دِل میرا
تداں پچھان تیری وِچ گُزرے شبہ وَنجے اُٹھ تیرا

ایہ تَن کویں پچھانیا جاوے گُزردیاں جس سہیاں
سے رنگین تن رنگ رنگائے دِلدیاں اوہور ہیاں

اِکدن سی اِس تَن میرے تے رنگ عقیق یَمن دا
حسرتدے وِچ رُہڑیا جاندا گُل خُوشرنگ چمن دا

سُن یُوسف بھرا کھیں رویا ایہ اوہ مغرب زادی
جیں جیہا وِچ مِصر نکائی اندر قدر آبادی

ایہ اوہ بی بی مصرے سندی جسدیاں عالیشاناں
سُلطاناں پر حُکم چلاندی جمّی گھر سُلطاناں

ایہ اوہا جیں لَگّے نیویں کر آداب زمانہ
تے عالم وِچ جِسد اسب تھیں عالی دولت خانہ

ایہ اوہ زرّیں تختاں والی جِسد اسایہ عالی
بڑی بلند عمارت والی جَیں گھر مُلک سوالی

یُوسفؑ روووے زار وزاری دیکھ غمّاں دا حالا
رحم پیا دِل رورو پچھے حالا درداں والا

اَج کیائی حال زُلیخا یُوسفؑ نے فرمایا
کہے زُلیخا جو کجھ تینوں ظاہر نظری آیا

یُوسفؑ پُچھّے کویں زلیخا تیرا وقت وہایا
کہے زلیخا جیوں جیوں یُوسفؑ تینوں آکھ سُنایا

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کدھر گئی جوانی
کہے زُلیخا عشق تیرے تھیں کر چھڈّی قربانی

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا حسن کتھے اَج تیرا
کہے زُلیخا ہجر رڑھایا ہتھ نہ پہتا میرا

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کتھے چمک جمالوں
کہے زُلیخا غماں بجھائی تیریوں دوروصالوں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا زُلفاں کدھر گیاں
کہے زُلیخا تیرے دردیں کھس زمیں جھڑ پیاں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا دنداں سلک کتھائیں
کہے زُلیخا گھس گھس ٹُٹّے کردیاں وصل دعائیں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کتھے لب دی لالی
کہے زُلیخا جال سدھائی لاٹ فراقاں والی

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کتھے کالی دھیری
کہے زُلیخا منگ سیاہی طالع لئی فقیری

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا اکھیں کدھر گیاں
کہے زُلیخا فرق تیرے نے واہ چھُریاں کڈھ لیاں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کتھے اوہ وڈیایاں
کہے زُلیخا وِچھڑیوں توں مینوں یاد نہ آیاں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا اِلفیا قد کیائی
کہے زُلیخا ٹٹن لگّی پینگھ ہولارے چائی

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا بھواں پیاں کت جھوکیں
کہے زُلیخا پُرزے ہویاں چڑھ نیزے دی نوکیں

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا کتھے تیز نظارہ
کہے زُلیخا درد تیرے نے کیتا پارہ پارہ

یُوسفؑ پُچھّے دس زُلیخا گئی کتھے بینائی
کہے زُلیخا دوہری ہو ہولبھدی پھراں گوائی

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے تیریاں چالاں — کہے زُلیخا گُم گیاں اوہ تیریاں وِچ خیالاں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا اوہ کتھے رُخ نُوری — کہے زُلیخا صبر صبوری حال گئے وچ دوری
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے طعن تنوڑا — کہے زُلیخا گیا نکماں جاں تے پیا وِچھوڑا
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے تیریاں شاناں — کہے زُلیخا اوہ دِن گُزرے بدلیا ہور زمانہ
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا اَج کتھے اوہ شاہی — کہے زُلیخا تیں ہتھ آئی رَبّ دی بے پرواہی
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے قدر بلندی — کہے زُلیخا نام اُسیدا ہے اَج حیرتمندی
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے حشمت بھاری — کہے زُلیخا چار دہاڑے اوہ بھی گُزر سدھاری
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے تیز ادائیں — کہے زُلیخا ہجروں ہاری گیاں دُور ازائیں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا شوخیاں اَج کتھائیں — کہے زُلیخا تیرے پچھوں ڈٹھیاں نہیں کدائیں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا ہوش وَگے کِت جائیں — کہے زُلیخا اُسدے سر تے پیاں آن بلائیں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا عقل کتھے اوہ تیری — کہے زُلیخا عشق تیرے نے کوٹ غضب وِچ گھیری
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کیوں ہلدا سر تیرا — کہے زُلیخا جنبش دیندا تیرا عشق لوٹیرا
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا قدم تیرا کیوں ڈولے — کہے زُلیخا میں ناتانی وگن فراقوں جھولے
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا نُور متھے کیوں ناہیں — کہے زُلیخا چندنہ چمکے اندر زُلف صباحیں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا نین تیرے کیوں روندے — کہے زُلیخا میرے رُخ تھیں گرد دُکھاندی دھوندے
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا نیر نہ کویں کھلوندے — کہے زُلیخا موتی غمدے تار وتار پروندے
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے مال خزانے — کہے زُلیخا نام تیرا لے کھادے لُٹ جہانے
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا رنگ محل کتھاہیں — کہے زُلیخا قدم نہ پایو اُجڑ گئے تداہیں
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھ عمارت عالی — کہے زُلیخا خاک رُلیندی اَج عمارت والی
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کتھے کاخ اوجالی — کہے زُلیخا اَج نتھاویں سے ملکاں دی والی
یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا دولت کِتوں ڈالی — کہے زُلیخا بے دولت دے دیکھ دوویں ہتھ خالی

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا صحن کتھے دالاناں
کہے زُلیخا اُلّو کُوکن میریاں وِچ مکاناں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھّ محل منارے
کہے زُلیخا ڈگدے جاندے کھا کھا دَرد ہولارے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا حُجرے کتھ نیارے
کہے زُلیخا تیرے باجھوں بھرے دُکھاں تھیں سارے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے فرش حریری
کہے زُلیخا پلنگ وِچھوڑا فرش میرا دلگیری

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے نرم سرہانے
کہے زُلیخا ہجر تیرے نے لُٹے زوردھگانے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے زیور تیرے
کہے زُلیخا نام انہاندا پاس نہ آکھیں میرے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا اَج کتھے پازیباں
کہے زُلیخا بندیواناں لیّاں نال فریباں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا گئے لباس کتھائیں
کہے زُلیخا جھَل اڈائے غم تیرے دیاں وائیں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھ متاع چنگیرے
کہے زُلیخا اوہ بھی گُزرے سر صدقے وِچ تیرے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کیوں تن زیب سدھانی
کہے زُلیخا عشق تیرے تھیں کمبل ملی پُرانی

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے زیور سارے
کہے زُلیخا نام تیرے تھیں وارو واری وارے

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے تخت سونہری
کہے زُلیخا تیرے ناموں لُٹ گئے لے شہری

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کدھر گئی عماری
کہے زُلیخا عشق تیرے نے ساڑ بجھائی ساری

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا باغ کتھے گلزاراں
کہے زُلیخا خزاں فراقت جھاڑ گئے گُل خاراں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے خدمتگاراں
کہے زُلیخا چھوڑ سدھایاں اندر دَرد ہزاراں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا گئے غلام کتھائیں
کہے زُلیخا نظر نہ آئے جاندے میرے تائیں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کتھے تیریاں سیّاں
کہے زُلیخا جاں غم لُٹّی چھوڑ گھراں نوں گیاں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا اَج کتھے اوہ دائی
کہے زُلیخا دَرد میرے تھیں کردی پھرے دہائی

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا اَج کتھے سرداری
کہے زُلیخا دَرد تیرے نے لُٹ کھڑی اوہ ساری

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کیوں ایہ سختیاں چایاں
کہے زُلیخا تیتھیں کیتیاں پیش میرے ہُن آیاں

یُوسفؑ پُچھےّ دس زُلیخا کیوں ایہ دَرد اُٹھائے
کہے زُلیخا ظلم کمائے انت میرے سر آئے

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا ایہ کیا گریہ زاری
کہے زُلیخا عشق تیرے دی ایہ خاصیّت بھاری

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کی مُشکل سر آئی
کہے زُلیخا عشق تیرے نے چا آتش وِچ پائی

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کیونکر حال گذارے
کہے زُلیخا وِچ وِچھوڑے دوزخ دے وِچکارے

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کویں تیرے دم وِیتے
کہے زُلیخا دمدم یُوسفؑ زہر پیالے پیتے

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کیوں سکھیں دُکھ سیتے
کہے زُلیخا دُکھ تیرے تھیں سُکھ تصدق کیتے

یُوسفؑ پُچھے دس زُلیخا کیونکر عُمر وہائی
کہے زُلیخا روون باجھوں گھڑی نہ گُزری کائی

فرمایا دَس کار تیرے دی کستے ذمہ داری
عرض کرے سب عشق تیرے تے میری کارگزاری

فرمایا دَس کون کریندا اَج تیری غمخواری
عرض کرے غم دردِ وچھوڑا تے ہور گریہ زاری

فرمایا دَس کون پیاری تیرا دَرد ونڈاوے
عرض کرے دُکھ ونڈن والی کوئی نظر نہ آوے

فرمایا دَس گلاں کر کر کون تینوں پرچاوے
عرض کرے پچھتاوا بھارا ہور جھوریویں ہاوے

فرمایا دَس تکیہ تیرا کی کجھ ہے ہرویلے
عرض کرے وِچ فرقت تیری آہ غماندے سیلے

فرمایا دَس قسمت تینوں کیا طعام کھلاوے
عرض کرے اَگ برہوں والی جسد امزہ نہ آوے

فرمایا دَس شربت شیریں تینوں کون پلاوے
عرض کرے دِل جگر غماں تھیں خُونی جام لیاوے

فرمایا دَس دَردی ہو کے کون سُنّے دُکھ تیرا
عرض کرے دُکھ سندا میرا تیرا عشق لوٹیرا

فرمایا دَس وقت مصیبت کون سُنّے فریاداں
عرض کرے سُن ہجر پکارے تیریاں دور مراداں

فرمایا دَس اَج زُلیخا کتول مِلدی ڈھوئی
عرض کرے دَر تیرے باجھوں ہور نہیں دَر کوئی

فرمایا دَس اَج زُلیخا کِس نوں کریں ندائیں
عرض کرے دَربار خدا دے میریاں سوز دعائیں

فرمایا دَس اَج زُلیخا کس تھیں ہے دِل کھٹا
عرض کرے بُت بے وس کولوں جو عملا نداوٹا

فرمایا دَس دَرد تیرے دا کون طبیب سداوے
عرض کرے اوہ وصل تیرا اِک جو میں ہتھ نہ آوے

فرمایا دَس دِن تے راتیں تیرا فرش کیائی
عرض کرے پر کنڈے سولاں جس دا نام جدائی

فرمایا دَس کون زُلیخا تیرا فرش وِچھاوے
عرض کرے اوہ وہم پرانا جو اَج عشق سداوے

فرمایا دَس تیرے تائیں کیڈک ہے بیماری
عرض کرے بیماری میری دو عالم تھیں بھاری

فرمایا دَس اَج زُلیخا نال کِدھے ورتارا
عرض کرے ورتارا میرا شوق تیرے تھیں سارا

فرمایا دَس سووں ویلے تیرا کیا سرہانا
عرض کرے میں سوواں ناہیں جاگدیاں مَرجانا

فرمایا دَس دھووے تیریاں کون کوئی پوشاکاں
عرض کرے بہ غَمدے پتّن دواکھیں نمناکاں

فرمایا دَس کیونکر گزرن تیریاں دِن تے راتاں
عرض کرے جَل بَلدی رہنا کر دَرداندیاں باتاں

فرمایا دَس کویں زُلیخا تیرا وقت وہاوے
عرض کرے غم آوے تاوے پانی ہنجھ رُڑھاوے

فرمایا دَس اَج زُلیخا نال کِدھے پیوندی
عرض کرے دُکھ لگّے مینوں میں دُکھاندی بندی

فرمایا دَس دُکھ تیرے دا اَج علاج کیائی
عرض کرے اوہ مَعلم تینوں میتھیں پُچھ نکائی

میں یُوسفؑ بیماریاں والی میریاں کرو دوائیں
دیکھ میرے دکھ اُچّے لمّے روندی چھوڑ نجائیں

باہوں پکڑ دلاسا دیویں جھڑک نہ دُور ہٹائیں
بحر کرم دا جاری تیرا جام وصال پلائیں

جے اَج میریاں زاریاں سُنیاں حضرت رحم کمائیں
مردی دیکھ نہ چھوڑ سدھائیں داد میری دے جائیں

مان ٹٹّی دیاں سُن لے کُوکاں دَرد بھریدیاں چیکاں
یُوسفؑ دیکھ کَرم دی اکھیں عشق لگایاں لیکاں

تازی نوں گھلیا رکھلوتیا سُندیا میریاں آہیں
عُمر گئی وِچ تیرے راہیں تے ہُن طاقت ناہیں

تے متعجب ہوویں ناہیں دیکھ میرے دُکھ بھارے
تے دُکھ دیکھ نہ عیب لگاویں روندی بُڈھے وارے

جے میں جَلبَل گئی جہانوں تے ہُن رہی نکائی
اوہا تیرا عشق قدیمی اَجے سنہ گھٹیا رائی

لگدی گئی دنوں دِن کاری تیغ برہوندی خُونی
جیوں جیوں گئی اساڈے کولوں قامت دی موزونی

بلدے گئے دمادم لانبو دلدیاں صبراں تائیں
جیوں جیوں گیّاں میرے تن تھیں شوخیاں تیز ادائیں

رچدے گئے ہڈانوچ میرے دَرد قضیے تیرے
جیوں جیوں زور توان بدن دے گئے ہتھوں چھُٹ میرے

دَمدَم آتش برہوں والی گئی ہڈّاں نوں کھاندی
جیوں جیوں تیرے وِچ وِچھوڑے مدّت گئی وہاندی

زور وزور شہود تیرے دیاں میں دِل چمکاں پیاں
جیوں جیوں میتھیں صفتاں میریاں فانی ہوندیاں گیاں

جھٹکدیاں آیاں تیریاں تاہنگاں پیرو پیر اگاہاں
جیوں جیوں مَیں اس مَیں کہن تھیں ہٹدی گئی پچھاہاں

خُونوں خُون ہویاں رَت بھِنّیاں اکھیں دُکھیں سڑیاں
جیوں جیوں حُسن عقیق تیریدیاں میں دِل لالیاں چڑھیاں

نُور ونُور رہو یادِل میرا دَرداں صقل چڑھائی
جیوں جیوں میں مُتّلوّن ہو ہو وِچ تلوین سمائی

اڈدے گئے سبھے رنگ میرے وانگوں تند ہوائی
جیوں جیوں میں وِچ بحر تلوّن تیں ول رہڑدی آئی

ٹٹدے گئے تعلق میرے خود تھیں پئی پرائی
جیوں جیوں تیریاں وِچ فراقاں میرا ریہا نکائی

سے رنگاں دیاں ندیاں وگیاں نُور سیہ نہلائی
جیوں جیوں پھردی گئی بندیدے زُلفاں تے چٹیائی

چھُٹدے گئے لوازم میرے دَمدَم وِچ جدائی
جیوں جیوں ڈھک تیریول آئی تیوں تیوں شوق جلائی

عالم سوز تیرے چمکاریوں میں یک رَنگی پائی
جیوں جیوں وِچ آئینے دلدے بہ بہ نظر وگائی

تُو ہیں اندر تُو ہیں باہر چمکیوں عالم سارے
جیوں جیوں ٹُٹ اضافت میتھیں رُہڑ گئے سب پسارے

مَستُ السَتُ جنہا ندیاں اکھیں عہد نہ جنہاں بھلائے
جے اِکوار تکن دُکھ میرا رہن سرشک نہلائے

اہل ہواحباں پائی ناہا توڑ وچھوڑے والی
دِل بیدل دادُرج سجانن درمعانیوں خالی

میں یُوسفؑ اوہ ملکاں والی مغرب دی شہزادی
دیکھا اکھیں اَج عشق تیرے نے کیڈ گھتی بربادی

ہُن یُوسفؑ بھر ہنجوں اکھیں رورو کے فرماوے
منگ زلیخا جواج حاجت اللہ کرم کماوے

کہے زُلیخا عرض کراں میں جے ہووے منظوری
جے توں پکا قول نکر سیں رَکھاں صبر صبوری

چپ رہاں جے کریں نہ کاری دُکھ جھلاں رنجوری
عُمر گئی جیوں دُکھیں روندی باقی کرساں پُوری

جے توں عرض قبولیں ناہیں کراں نہ عرض ضروری
دُور ہوئی میں وِچ مہجوری سڑ مرساں وِچ دوری

عرض کراں میں حاجت دِل دی کر پہلے پکیایاں
زیر سیاست عشق سچّے دے صبر کرے چترایاں

یُوسفؑ نے فرمایا رورو چھوڑ اندیشے سارے
کمی خزانیاں رحمت ناہیں اللہ دے دربارے

جو منگیں سو دیونہارا پُوریاں کرسی آساں
تدوں زُلیخا دِل وِچ جاتا لگیاں مِلن خلاصاں

عرض کرے دو اکھیں اوّل مِلن مینوں تیں دیکھاں
منگ خدا تھیں لے دے یُوسفؑ جے میرے وِچ لیکھاں

سن یوسف دربار الٰہی عجزوں عرض گزاری
یارب بخش زُلیخا تائیں پھیرا کھیں اکواری

عرض پئی مقبول جنابے اَکھیں اُگھڑ آیاں
کھل پیا سُو نُور حجابوں چمک پیّاں رُوشنایاں

یُوسفؑ تائیں اکھیں ڈٹھس جاں کھُلّی بینائی
رُخ پُرنُور نظر وِچ آیا بے ہوشی وِچ آئی

پائی ہوش اُٹھی پھر کہندا یُوسفؑ دُوجی واری
ہور مراد کیائی دِلدی آکھ سنا لے ساری

عرض کرے اوہ جوش جوانی جوتیں نظری آیا
کہ ہُن اوہو حُسن جوانی بخش جمال خدایا

ایہ بھی یُوسفؑ عرض گذاری پئی قبول شتابی
دیکھدیاں قد سدھا ہویا چڑھیا رنگ گلابی

لعل بدخشاں وانگوں دمکے سر انگشت عنابی
چہرہ چندوں دُون سوایا جیوں روشن مہتابی

زلفاں وَل وَل رُخ دے گردے جھَل پیّاں دن راتیں
گیسو تار کناریوں لٹکے ناگ تکن وِچ گھاتیں

دُرّ رمانی دند چنبیلی یا تارے اسمانی
سیب زنخ وِچ غبغب ڈُونگھا گھُمّن گھیر نہانی

مَوزُونی وِچ لباں سوہایاں جاں لعلی وِچی آیاں
سُورج وانگوں دو رُخسارے جھڑیاں نُور لگایاں

لہر حُسندی ٹھاٹھاں مارے پیشانی پر سارے
کالی رَین ستارے وارے زُلف سیاہ دی تارے

مِژگاں نوک کرشمیوں قاتل قوس بھواں تھیں لڑیاں
وِچ دو چشم وِچالے دِن دے کالیاں راتاں جڑیاں

چوداں برس عُمر دی بالی ظاہر نظری آئی
زُہرہ وانگ فلک دے سر تے دیوے حُسن دیکھائی

شُعلہ حُسن جوانی والا لاٹ بلی دِسیاوے
یُوسفؑ دیکھ جمال جوانی مُڑ دو چشم لوکاوے

متاں دلینوں صُورت اُسدی کشش کرے لیجاوے
شکل زُلیخا پریوں سوہنی نادِل تاب لیاوے

تیجی واری کہے زُلیخا عرض رہی اِک بھاری
مونہہ لوکاء نہیں ہُن یُوسفؑ اوہ بھی سُن لے ساری

کرلے عقد نکاح اساتھیں ہُن ناتاب جُدائی
یُوسفؑ چپ پیغام اوڈیکے کہے جواب نکائی

تدنوں جبرائیل جنابوں آن سلام سناوے
من جویں تیں کہے زُلیخا پاک اللہ فرماوے

اُپّر عرش تیرا تے اُسدا عقد کیتا میں یارا
دردوں غموں زُلیخا تائیں بخش دِتا چھُٹکارا

بتوں مراد رہی ایہ منگدی تے کجھ ہتھ نہ آیا
اَج سوال اَساں تھیں کیتا جو منگیا سو پایا

اس دروازے جو کوئی آوے خالی ہتھ نجاوے
ارحم اکرم میں رَبّ صاحب جو منگّے سو پاوے

اُٹھ زُلیخا دے تن ملیا پر جبرئیلؑ فرشتے
حُسن اگے تھیں دُوناں ہویا وانگوں حُور سرشتے

جاں یُوسفؑ نے صورتِ ڈِٹھی جوش محبت چایا
حُکمے نال خدا دے اوویں اُس تھیں عقد کرایا

وِچ محلاں داخل کیتیس زینت تے زیبایوں
جو کجھ لائق حاضر کیتس شان شرف وڈیایوں

یُوسفؑ نے وِچ خدمت اُسدی باندیاں بہت رکھایاں
جواُسدے گھر خُوشیاں پایاں اُس تھیں ودھ کرایاں

یُوسفؑ اوتے جویں زُلیخا سی احسان کمائے
یُوسفؑ نے دو چنداں اس تھیں خُوشیاں عیش کرائے

زرّیں تخت جواہر جڑیا بیٹھن نوں اس تائیں
رنگ برنگ محل سونہرے خاص معلّے جائیں

وصلوں مقصد حاصل کیتے دِلدی مرض گوائی
بعد زُلیخا دو جی عورت ہور نہ کیتی کائی

صحیح سلامت پایس یُوسفؑ راز پچھے دِسیایا
کامل عشق زُلیخا والا تاں یُوسفؑ نے پایا

تے فرمایا دیکھ زُلیخا جو تدطلب حراموں
اوہ چنگا یا ہُن ایہ چنگا ظاہر دَس کلاموں

کہے زُلیخا نا پُچھ یُوسفؑ میرے وَس نکائی
راہوں دُور پئی ساں بیدل عشق خواری چائی

آہے یُوسفؑ جاں گھر اُسدے اوّل وقت جوانی
اکھیں کدی نہ ڈِٹھی اُسدی ایہ صُورت نُورانی

جاں ہُن دیکھن حاصل ہویا دیکھے سو سو واری
تے ایہ صُورت وَسدی جاوے جان جگر وِچ ساری

دم دم شوق محبت اُسدا دِل تے غالب ہویا
اس دے وانگ برہوندی منزل آخر آن کھلویا

صبر گھڑی بھر مشکل دِسّے ہُن اُسدے دیداروں
بدل زمانہ ظاہر ہویاں دِلبریاں دلداروں

صدق کماویں تے کجھ پاویں اَیدِل سمجھ کدائیں
میدانوں جے نَسّ کھلویوں تھانوں نہیں ٹُرتائیں

آہے جدوں زُلیخا وصلوں دِلدے مقصد پائے
صُورت چھوڑ جھکی وَل معنی راز عجب دسیائے

دِل وَل عہد اَلَست اَزل دے قول نبھایا لوڑے
علموں عین اِکّو حق پایا غیر تعلق توڑے

وحدت دے وِچ آن سمائی چشم دِلے تھیں کھلّی
عشق حقّانی غلبہ کیتس ہور محبت بھلی

شوق وصال گیا اِک راتے اس تھیں یُوسفؑ سارا
یُوسفؑ طلب وصال گُزارے تے اوہ کرے کنارہ

یُوسفؑ پکڑے اُوہ اُٹھ دوڑے یُوسفؑ مگر پیا سُو
پکڑ پلّو تِس کھچّن لگّا جامہ پھاٹ گیا سُو

اے زُلیخا نَسّی جاوے تے یُوسفؑ فرماوے
اوہ تیرا ہُن عشق زُلیخا مینوں نظر نہ آوے

کہے زُلیخا تیتھیں چنگا لبھ پیا مَیں تائیں
اُسدے اُٹھ حضوروں یُوسفؑ جاواں دس کتھائیں

تے مت کہیں وفاؤں خالی اوہو ہاں مَیں بردی
پر وِچ صُبح شعاع شمع دی ایڈ ظہُور نکردی

تدنوں حضرت یُوسفؑ تائیں اللہ دے درباروں
جبرائیلؑ سلام لیایا تے پیغام اسراروں

آسانی تھیں سختی ہووے سختی تھیں آسانی
عشق زُلیخا تئیں وَل آیا حُکم ایہا رحمانی

آہا اِک دِن دامن تیرا اُسنے پاڑ دیکھایا
اوہا حال ایہی اَج تیرا جو ہُن نظری آیا

تسیں برابر اَج وِچ عشقے پر کجھ فرق ایہائی
تو وَل حق تے ایہ اس ویلے سی طرفے بریائی

کر رُخصت جبریلے تائیں یُوسفؑ شکر گُزارے
واہ وابخت زلیخا سندے ملے مراتب بھارے

شکرانے وِچ عمر گزاری دوہاں شکر گزاراں
تے فرزند زُلیخا جائے چھ حَملاں تھیں یاراں

ایہ یاراں پیغمبر ہوئے اپنے وِچ زمانے
واہ واعشقا گیوں نہ خالی پہتوں اَنت مکانے

مِلیا رَبّ کِفایت ہوئی مقصد دُوہاں جہاناں
پکڑ دِلا راہ جاہ سنہ بھُلاّ کائی روز زمانہ

شنیدن اہلِ کنعان احسانِ یُوسفؑ بر اہلِ جہان و رسیدن برادرانِ یُوسفؑ بطلب غلّہ در مصر و شفقت نمودن یُوسفؑ بر حالِ ایشان و طلبیدن بنیامین را

اے دِل کھول پُرانے دفتر بھرے فراقاں والے
دردمنداں دے دلدیاں آہیں پُر پُر غمدے حالے

جاں یُوسفؑ دے بند یخانے دَردیں حال وِہاون
جبرائیل سونہا دِتس وِیر تیرے اِتھّ آون

توں ہوسیں سُلطان مصر دا خلق جھکے در تیرے
غلّہ ہوگ تیر یوچ قبضے پوسی قحط چوپھیرے

آون گے وِچ حال نتانے وِیر تیرے متریرے
سَٹ گئے جو اِک دِن تینوں اَندر کھوہ اندھیرے

جاں ہُن شاہ مصر دا ہو یا یُوسفؑ اِت زمانے
غالب قحط پیا جگ سارے اُٹھے صبر جہانے

خُود غلّہ ورتاوے یُوسفؑ ہتھیں نال اندازے
مسکیناننوں خُورش کھلاوے کر کر آپ آوازے

دن تے رات ضیافت خانے کھُلّے رَہن مدامی
پردیسی تے مُفلس بھکھّے کھاون لوگ تمامی

پیا آوازہ مُلکاں اندر یُوسفؑ دے احسانوں
آن ڈھکی وَل مصر ے خلقت ہر ہر مُلک مکانوں

ہن بھایانّوں نت اوڈیکے یُوسفؑ نبی پیارا
تے بھایاندے ملنے خاطر قصد اُٹھایس بھارا

چَونکیاں گِردے مصر بٹھایاں اِک اِک دی سرداری
ہر اسوار رکھائے پنج سے وِچ فرمانبرداری

حُکم کیتا سُو گِرد بگردے خبر رکھن ہر حالے
وِچ مصر بے خبر نہ آون لوک قوافل والے

اُنہاں پاس ضیافت خانے رَختوں ہور خزانے
پردیسی کرواناں تائیں روکن اَیت مکانے

دیہن طُعام ضیافت انہاں کر کر خدمتگاری
مُلک پچھّن تے مَسکن ناموں مال حقیقت ساری

کون ایہی ایہ کہڑے تھانوں کیوں اس طرفے آیا
کس اولاد کیائی مذہب پلّے کیا لیایا

ایہ حالا لکھ چونکی والا اوّل عرض پوچاوے
حُکم ہووے کروان مسافر تداں مصر وِچ آوے

ایہ بھایاندے ملنے کارن یُوسفؑ عقل دوڑائی
مت اوہ آن مصر تھیں جاون بے خبرے مُڑ بھائی

جو کروان چلے پردیسوں اوّل ملے مہمانی
آن مصر وِچ داخل ہووے بعد حُکم سُلطانی

جو قیمت کو حاضر آنے حنالی مُول نجاوے
تے یُوسفؑ سرمایہ تھوڑی موڑ نمول ہٹاوے

شُتر دیوے اِک پُر کر غلّہ جو کو مُل لیاوے
دھڑیاں ست احسان زیادہ باجھوں مُل دواوے

خاطر خدمت کرے اوہی جیکو روندا آوے
ہَسدا جاوے صفت سُناوے جاں وِچ دیس سدھاوے

اِکّا نرخ میانہ کیتس اوّل آخر تائیں
آوّن کھاوَن لوک دوراڈے ہر دم کرن دعائیں

مُلکانوچ چوپھیرے گیّاں یُوسفؑ تھیں وڈیایاں
کَہن عزیز مصر دے والی خَلقاں تار دیکھایاں

تخت مصر دے والی تائیں کہے عزیز لوکائی
یُوسفؑ نام عزیز سَداوے خلق کرے وڈیائی

ایڈک کال جگت وِچ دَھانا ہتھ نہ آوے دانہ
طبق زمین وچ لبھے ناہیں باجھوں مصر ٹکانا

بھکھی خلق سنیندی واراں کرن پکاراں سارے
غلّہ جمع ترازو قائم اَج وِچ مصر دیارے

خَلقاں اُلٹ پیّاں وَل مصرے آون مِلن مُراداں
کرن دعائیں راضی جاون خُوشی کرن دِل شاداں

شامی لوک جو آون جاون پاون فرحت بھاری
شام ولایت شاہ عزیزوں جا جا صفت کھلاری

کرواناں جتھ ڈیرے لہندے آن اندر کنعانے
سی یعقوبؑ نبی دا حُجرہ تنہا اَیت مکانے

پاس نبی دے مصروں آیاں صفت کہی کرواناں
وانگ عزیز مصر دے والی ہوگ نہ وِچ جہاناں

نُوری شکل بہشتی صُورت شیریں بات پیاری
مسکیناں پر رحمت کردا بیماراں غم خواری

خیر کرے خیراتاں ہتھیں آپ طعام کھلاوے
شور جہان رَہے تِس گردے متّھے وَٹ نپاوے

دُوروں گیاں ضیافت خانے کتنے روز رکھاوے
تھوڑی بہت بضاعت والیاں دَروں نموڑ ہٹاوے

ہورانوں اوہ آپ کھلاوے کھاندا نظر نہ آوے
کرے عدالت دِن تے راتیں نیند نہ اُسنوں بھاوے

سکھیں ملک وسایا سارا ظلموں رسم ہٹائی
اَسیں نہ سُنیا دیس مصر دے ظلم کنندہ کائی

رہزن چور نہ ٹھگ مکاری مُلک اَمن وِچ سارا
دیس سبھے مہمان اسیدا صدقیوں کرن گُزارا

چھوٹے بڑے عبادت اندر سانوں نظری آئے
اللہ اللہ ورد زُبانی لوگ سبھے دسیائے

تقوے وِچ امانت پُورا ہر ہر نظری آیا
شاہ عزیز کیائی چنگا جِسدا عالی سایہ

خلقاں وچ سیاست اُسدی تے اُلفت وِچ جاناں
اِس وِچ نقص نہ ڈِٹھا کائی کہے پکارز مانہ

نیویاں اکھیں خوف الاہوں دِل پُر رحم کرم تھیں
جیکو کرے زیارت اُسدی چھُٹّے دَرد الم تھیں

خلق حلیم کریم طبع دا عقل فَراسَت بھاری
جے مسکین پوے تُس نظرے پُچھے حالت ساری

ایسا مَرد عُمر وچ سانوں ہرگز نظر نہ آیا
جویں عزیز مصر دا والی عالی رتبہ پایا

سُن سُن کے یعقوب پیغمبر دنگ رہے تعریفوں
شاہ عزیز ملی ایہ نعمت کسدے قُرب شریفوں

ایہ خصائل باجھ پیغمبر مُشکل نظری آون
والی مصر پیغمبر ہوسی صِفتاں ایہ فرماون

کی جاناں اِیہ کِس دا بیٹا جِسدی شان ایہائی
اُسنوں کون اَجیہا مِلیا جو کر پار گیائی

وائے دریغ ہوندا تن زورا مَیں وِچ مصرے جاندا
کر کے آپ زیارت اُسدی دِلدے دَرد گواندا

یُوسفؑ میرا سب تھیں سوہنا اوہ بھی سوہنا سُنیاں
کر دیدار تلی ہوندی جگر وچھوڑے پُنیاں

اوہ مسکیناں حال پُچھیندا مَیں پُچھدا اُس تائیں
اِک مسکین میرا پت یُوسفؑ ڈِٹھا دَس کدائیں

اوہ بھکھیاں نوں روٹی دیندا کر کر لطف سوایا
میں پُچھدا جے یوسفؑ میرا بھُکھّا نظری آیا

بے وَطناں پر شفقت کردا مَیں لیندا اُس ساراں
وطن وِچھناں یوسفؑ ڈِٹھس جے کتے وِچ ہزاراں

اوہ تنگیاں پوشاکاں بخشے کرے کرم تھیں سایہ
میں پُچھدا کدی یُوسفؑ میرا جے اُسدے در آیا

میرے یُوسفؑ ننگے تائیں ہووس کجھ پہنایا
صُورت سُوہنی دیکھ کدائیں ہووس رحم کمایا

پیغمبر ایہ حال چتارے یُوسفؑ دے دُکھ سارے
مصر عزیز عزیز مصر دا مُڑ مُڑ نام پکارے

تے یعقوب نبی نوں اِتول دِلوں محبت دھانی
کرواناں تھیں صفت عزیزوں سندا رہے کہانی

جاں کروان اوتارا کر دے حجرے پاس مدامی
نبی خدا دا شاہ مصر دی سُند اصفت تمامی

سُن سُنکے وُڈیائی اُسدی رہی محبت بھاری
شاہ مصر پیغمبر ہوسی اس وِچ خُوبی ساری

قحط پیا کنعان ولایت بھُکھی مرے لوکائی
پیغمبر دے پُتاں قبضے ایڑ رہیا نکائی

گوسفنداں مرگیّاں سبھے ہوئے حال نتانے
تے کُجھ ہتھ نہ پلّے رہیا دَرد دِلانو چ دھانے

ہو کے جمع پدر دے اَگّے حاضر آن کھلوئے
یا حضرت اَج سُن لے عرضاں نین ہنجوں بھر روئے

چالی سال ہوئے تیں حُجرے یُوسفؑ دیو چ درداں
نکل دیکھ احوال اساڈا کال اوڈایاں گرداں

ساتھیں گل نکریں کدائیں سال گئے ہو چالی
حالت ساڈی دیکھیں ناہیں دَرد مُصیبت والی

مال غلّہ سب گیا اَساتھیں کھانا ہتھ نہ آوے
اہل عیال دِسّن تڑفیندے تے کجھ پیش نجاوے

کرو دعائیں عرض گُزارو اللہ دے دربارے
رزق ملے دُکھ جانھ اساڈے تے دِلدے غم سارے

سُن پیغمبر نے فرمایا تاں فرزنداں تائیں
سنیا بہت اناج رکھیندا مُلک مصر دا سائیں

تے مَیں اسدیاں صفتاں سُنیاں لوکاں حال سُنایا
طَبق زمین پر ہورا جیہا سُننے وِچ نہ آیا

مسکیناں تے رحمت کردا بھُکھیا ندی دِلداری
دُوروں گیاں دیوے مُل غلّہ کردا دُور خواری

ہتھوں سخی زُبانوں مِٹھا پُورا وِچ احاناں
اہلُ اللہ دا بہت پیارا حال دَسّے کرواناں

تُرجاؤ فرزندو جھَبدے ناقیاندی اسواری
میرا جا سلام پوچایو آس ایہا مَیں بھاری

فرزنداں نے عرض گُزاری اَساں بضاعت ناہیں
سوچوداں نے درہم کھوٹے سارے پاس اساہیں

شرم اَساں چا اُسدے اَگّے کھوٹا مال لے جانا
رد کرے دَھک کڈّھے سانوں پھر دس کتھ ٹکانا

نبی کہے کم قدر بضاعت اُوہ موڑیندا ناہیں
اس تھیں حنالی مُڑ کو آیا سُنیا نہیں کداہیں

دو جی واری عرض گُزاری فرزنداں رَل اَگّے
بدن اساڈے ناپوشاکاں ننگ اسانوں لگّے

نبی کہے اُوہ خُود مسکیناں بہت پیار کریندا
مفلس نوں اوہ دھک نہ کڈھے قدر لباسوں دیندا

پھر فرزنداں عرض گُزاری تے جے موڑ ہٹاوے
پھیر علاج کیائی حضرت مقصد حاصل آوے

فرمایا کہ نسب سُنایو ہاں اولاد خلیلوں
اسرائیل نبی دے بیٹے صِدق صَفاء دلیلوں

مڑ کہندے جے نسب نہ مَنّے پھیر کیائی چارہ
فرمایا پھر عجز سُنایو تے جیوں حال آوارہ

کریو عرض وطن تھیں آئے پُونجی فقر لیائے
دَھکّ نصیباں اِتّ پوچائے آئے نال قضائے

آیاں تے کر رحم عزیز ادیسی رَبّ جزائیں
سُنیاں صفتاں کٹ مسافت پہتے تیرے تائیں

سُن ہوشاد کیہا فرزنداں ہویئے صبح رواناں
نبی کہے آداب کیائی کہو اَگّے سُلطاناں

انہاں کیہا اساں خبر نکائی کدی نہ حال وہائے
دس حضرت آداب کیائی تاں یعقوب سُنائے

اَوّل جاں لگ اِذن نہووے وِچ حضور نجایو
اِذن مِلّے تے حاضر ہویو پر کجھ ناہ الایو

وِچ دربار کھڑے ہو اَدبوں چُپ ریہو ہو سارے
آپس اندر گل نکریو جاں ہو سو دربارے

لانبھے کِتے دھیان نہ کریو رہے نظر وَل شاہے
مُکدی گل سُنایو تھوڑی جاں اوہ پُرسش چاہے

جَداں اِجازت مِلے مُڑن دی پھیر نہ عرض الایو
وَل سُلطان نہ پُشتاں کریو پچھلے پیریں آیو

بے اَدباں مقصود نہ حاصل تے درگاہ سنہ ڈھوئی
تے منزل مقصود نہ پہتا باجھ اَدب تھیں کوئی

سُن فرزند تیاری کردے ناقیاں دی اسواری
کر کے گئے سلام پدرنوں سارے جاندیواری

ایہ سارے دَس وِچ شمارے جو وَل مصر سدھارے
بنیامین ریہا اِک پَیو تھیں خدمت نت گُزارے

جاں تے یُوسفؑ باپ وچھُنّا تے کنعان زمینوں
تِسدن تھیں پیو کرے تسلّی حضرت بنیامینوں

ایہ حُجرے وِچ نال پدردے اندر خد متگاری
ویر وچھُنّا وانگ پدردے کردا گریہ زاری

جیوں یعقوب فراقوں روندا یُوسفؑ دیو وِچ غمدے
ایویں بنیامین دلیو وِچ کھاندا زَخم اَلَم دے

بِنیامین پیارے تائیں باپ نہ کِدی وسارے
بُہت محبت کردا اُستے چُمدا نال پیارے

اُسنوں باپ وِچھوڑے ناہیں ساعت گھڑی کدائیں
تو ردتا وَل مصر نبی نے دس فرزنداں تائیں

کٹ بنی اِسرائیل مسافت مصر نواحی آئے
حاکم چونکیداراں تائیں ایہ دُوروں دسیائے

ہتھ مُہاراں ناقیاں اوتے چندوں روشن شکلاں
صاحب شان جوان بہادر دیکھ گیّاں اُڈ عقلاں

اِکّو جیہے جوان اویہے عُمرے نظر نہ آئے
ایہ جوانی رُخ نُورانی چند مدھم کر جائے

لُوں لُوں ذِکر الٰہی بولے تسبیحاں تکبیراں
پر پوشاکاں تن پیوندی جیونکر حال فقیراں

ایہ کوئی وَلی خدا دے ہوسن جاتا چونکید اراں
نُورانہاں پیشانی چمکے ورہدیاں رحمت باراں

حاکم چونکید اراں والا دیکھ انہاں وَل آیا
شوکت شان اُنہاں دا ڈِٹھانیوں نیوں سیس نوایا

صاحب زادیو کتھوں آئے کِت جا دولت خانے
کی مذہب تے نام کیہائی چلّے کِس مکانے

اُنہاں کیہا کیوں پچھیں یار اکم کیہائی تیرا
اس کیہا ایہ حُکم عزیزوں کم ایہائی میرا

وِچ ضیافت خانے شاہی اوّل ہوگا اوتارا
بعد اِذن وَل مصرے جاسو حال کہو جاں سارا

کہن اسیں کنعانوں آئے ہاں فرزند نبی دے
دادا پاک اسحاقؑ اساڈا اساڈے پاک عقیدے

ہاں اولاد خلیل اللہؑ دی پیو یعقوب پیغمبر
باپ پوچائے مصرے آئے طرف عزیز تو نگر

اس کیہا کی کم تسائیں مطلب انہاں سُنایا
پھیر پچھے کی قیمت غلّے ہتھ تُساں سرمایہ

ایہ گل سُن سر نیویں کر کے سبھناں نِیر وہائے
اَسیں ہتھّاں تھیں خالی آئے پُونجی فقر لیائے

حاکم کرے تسلی انہاں دیکھ انہاں دیاں آہیں
اے پیغمبر زادیو حضرت ہرگز روو وناہیں

وِچ دِلاں کجھ فکر نہ دھریو رہو ضیافتخانے
اس درگاہے خالی آیا کھڑدا مال خزانے

تے تسیں سچّے نظری آؤ پیغمبر دے پیارے
چہر مُبارک وِچ تساڈے رحمت جلوہ مارے

حاکم سُن سب چونکید اراں کر داخد متگاری
رکھّے وِچ ضیافت خانے خِدمت خُوب گُزاری

تے بنی اسرائیل تمامی شکر کرن لکھ واری
واہ عزیز مصر دا والی جِسدی بخشش بھاری

پھر حاکم لکھ عرضی گھلی یُوسفؑ دے دربارے
اِک کروان آئے اَج شاموں دَس گنتی وِچ سارے

وِچ کنعان وَطن فرماون اَیہ پیغمبر زادے
وانگ فرشتیاں نُوری شکلاں تے سب وَلی خدادے

سچ زُبانوں مٹھّی بولی حِلم کلام صفائی
عقل بڑی تے ادب گھنیرا ذِکر فکر دانائی

قَصد حضورَ ہوئے آ حاضر بڑ یاں شاناں والے
نِیو یاں اکھیں شرمانوالے تے ایمانوالے

سوہنیاں شکلاں کامل عقلاں بھواں کمانانوالے
پیغمبر دے پُت پیارے صاف زُباناں والے

حدّوں وَدھ اُنہاں زیبایاں خُوبیانوِچ سوہاندے
تے ایہ لین غلّہ ہُن آئے گھیر قضا نے آندے

حُکم ہووے دربار پوچاواں یا اتھے گھلیاراں
عرضی پیش گُزاری قاصد کر کر ادب ہزاراں

لَے یُوسفؑ ہتھ عرضی تائیں حَرف پڑھے دوچارے
اوہ شامی کِنعانوں آئے پیغمبر دے پیارے

مَعلُم کیتس بھائی آئے نعرہ چھُٹ گیا سُو
پئی غشی جھڑ تختوں یُوسفؑ دَھرتی آن پیا سُو

تڑفے پیا زمین تے یُوسفؑ لاٹ بَلے وِچ سینے
مینوں نِت اوڈیک جِنہا ندی آئے اَیت زمینے

چالی برساں بعد بھراواں مَیں ول پھیرا پایا
نقش پدرداا کھیں اَگّے غمدے جوش لیایا

چھوڑ گیّاں دا پھیرا ہویا آئے پُت پدردے
عُمراں پچھے ملنے آئے وِچھڑیاندے گھردے

دیکھ امیر وزیر کچہری یُوسفؑ دے احوالوں
حیرانی وِچ ہتھ ملیندے روندے حال ملالُوں

قاصد کی پیغام لیایا جھولا دَردالم دا
ایہ کی حرف تیرے وِچ نامے برق افشاں قلم دا

کی کجھ حرف دُکھاندا بھریا لکھیا لکھنے والے
شعلے درد کتھایوں قاصد کیتے آن حوالے

ہوش پئی جاں یُوسفؑ تائیں حُکم کرے دربارے
مرد کچہری والیو جاؤ اُٹھ گھراں نوں سارے

سُنیا حُکم گئی سب خلقت باجھ وزیر تمامی
تے یُوسفؑ پُرجگر غماں تھیں دِلنوں بے آرامی

عرضی پکڑ پڑھے چاہتھیں رووے زار وزاری
پیغمبر دے بیٹے آئے ناقیاں دی اسواری

تے اوہ بڑیاں شاناں والے سُوہنیاں شکلانوالے
پَڑھ پَڑھ عرضی روندا یُوسفؑ یاد کرے مُڑ حالے

پھر قاصدنوں پاس بلایا پچھے حال زُبانی
دَس پیارے کدونکہ آئے کنعانی کروانی

کیا بضاعت پاس لیائے تے اُنہاں حال کیائی
پوشاکاں تَن حال کو یہا دَس حقیقت بھائی

قاصد کہندا پرسوں آئے پیغمبر دے پیارے
کیا کہاں مَیں حال نبیّا وانگ فرشتیاں سارے

تَن پوشاکاں پُرزے پُرزے تہ پُرتہ پیونداں
شاید حال پسندا یہائی نیکاندے فرزنداں

یُوسفؑ سُنی ودھیرا رویا نین وگن پرنالے
باپ میریدے بیٹے آئے پھٹیاں جامیانوالے

کردا عرض وزیر اَدب تھیں یا حضرت فرماؤ
کون آئے اِیہ حال کیائی اُسدا راز سُناؤ

کرواناں دے ڈیرے آون دِن تے رات ہزاراں
ایویں عرضیاں نِت پوچایاں لِکھ لِکھ چونکیداراں

ایڈک اَگّے نظر نہ آئے دَردمندی دے حالے
ایہ کروان کتھوں اَج آئے دِلدیاں رَمزاں والے

یُوسفؑ نے فرمایا رورو ویر میرے اَج آئے
نِت جنہاندیاں وِچ اوڈیکاں میرے وقت وہائے

چونکیاں گرد جنہاں دی خاطر کر سامان بٹھایاں
اَج قدم ول میرے آندا دُوروں میریاں بھایاں

اَج فرزند پدر دے آئے یعقوبی تصویراں
ابراہیمی نقشیاں والے اسحاقی تحریراں

خانہ زاد نبوّت سندے حق پرستی والے
شیر شکار بہادر شامی حیا بکدستی والے

عالی نسب پیغمبرزادے میرے وِیر پیارے
میتھیں وَڈّے بھائی میرے ماہ مُنوّر سارے

میں رووا اں دونہہ گلاں وَلّوں اِک اِفلاس ستائے
دُوجا رحم گناہوں کھاواں مَیں پر ظلم کمائے

جے پکڑے رَبّ روز قیامت پلّے عُذر نکائی
تے ایہ مینوں بھلّی نہ بھاوے بھایاندی رسوائی

کہے وزیر تانوں اُنہاں دِتا دیس نکالا
آن پھسے اَج ہتھ تساڈے کیا کریسو حالا

فرمایا جیوں نال بھراواں بھایاندا ورتارا
ورتاں نال اُنہاندے اوویں ادب رکھیساں سارا

ریہا وزیر تعجب سُن کے صفت کہے سوواری
واہ گردہ ایہ کیڈ صفائی فضل ایہی غفاری

حاجب نوں لِکھ گھلیا یُوسفؑ ہر لگا پرواسہ
جھُک ادبوں سب خدمت کریو کنعانی کرواناں

پیغمبر دے بیٹے ہرگز سہ پاون تکلیفاں
رَہن نہیں دِل تنگ کدائیں وانگ غریب ضعیفاں

شیریں آب پلایو شربت چنگی خورش کھلایو
بادشہاندے لائق کھانے حاضر پیش رکھایو

خُوب لباس اُنہاں پہنایو بیٹھاں فرش وِچھایو
چنگی تھاؤں اوتارا کریو خُوشیاں عیش کرایو

تن دِن رات اِنہاندی خدمت خُوب کرو مہمانی
ایہ فرزند نبی دے پیارے اُنہاں ہور نہ ثانی

حاجب نوں پروانہ پُہتا حکم بجاء لیایا
قیمت دار لباس بدَن تے سبھناں نُوں پہنایا

آپ سَنے اسواراں پنجسے کردا خدمتگاری
شاد ہوئے پیغمبرزادے حَمد پڑھن سوواری

اسدن تھیں پھر حضرت یُوسف چونکیاں سب اُٹھایاں
ویر ملے اوہ جنہاں کارن سی تدبیراں چایاں

تے حاجب دِن چوتھے آیا لے یُوسفؑ دے بھایاں
شتر سوار وڑے وِچ مصرے خلقاں دیکھن آیاں

ناقیاں تے جیوں چند چمکدے بدر مُنوّر آئے
اُوٹھنیاں خُوش قدم قد آور ڈول سوار نکھائے

دس مرداندی فوجاں نالوں دِسدی شان سوائی
شہر وڑے پیغمبر زادے زمیں جنبش وِچ آئی

سوہنے قد عجائب شکلاں لاٹ چھڈن رُخسارے
نُور چمک پیشانیوں دَمکے نین بھکھن انگیارے

اَج وِچ مصر فرشتے آئے مصری گلاں کردے
تے ایہ حال غریبی اندر جی کنبدے دِل ڈردے

خبر کیا اَج شاہ مصر دا کی ورتے ورتارا
بے وَطناں ناداراں تائیں کِتُوں مِلے اوتارا

یُوسفؑ وِچ جھروکے بیٹھا لے بُرقہ مُونہہ پردہ
ناقیاں والے ظاہر ہوئے نظر اُنہاں وَل کردا

اکھیں ڈِٹھے دیکھ پچھاتے اوہو وِیر پیارے
نال جنہاندے طفلی ویلے وِچ کنعان گُزارے

یُوسفؑ دیکھ انہاں ول رووے تے اُنہاں خبر نکائی
ایہ پردیسی حال نتانے مان تَرٹّے بھائی

چہریاں حال اوداسی والے وانگ غریباں سارے
عاجز حال دِسّن ناتانے ڈاواں ڈول بیچارے

پر اوہ نُور رُخاں پر چمکن یُوسفؑ نظر وگاوے
نیڑے ڈُھکّے یُوسفؑ تائیں رونوں صبر نہ آوے

قبطیاں دی وِچ مصرے بولی ناسمجھن کنعانی
تے لوکاں نوں سمجھ نہ آوے ایہ بولی عبرانی

کرن گلاں ایہ آپس اندر ہوراں سمجھ نہ آوے
تے ہور اندی گل انہاں تھیں مول نہ سمجھی جاوے

یُوسفؑ انہاں پچھانے پرہن یاد نکھیڑ نکائی
کون روئیل یہود اکیہڑا پر جانے سب بھائی

آجبرئیلؑ خدا دے حکموں اُنگل نال دکھاوے
اے یُوسفؑ ایہ ویر فلانا ساریاں نام سُناوے

تداں پچھان رکھّے سب یُوسفؑ دیکھے حال تماماں
لے جاؤ کنعانیاں تائیں کر دا حکم غلاماں

میریاں خاص محلاں اندر کریو اُنہاں اوتارا
خدمت دیو وچ حاضر ہو کے اَدب گُزاریو سارا

حُکم کرے باورچی تائیں کرو طعام تیاری
لائق قدر جوِیں سُلطاناں ہر ہر قسم نیاری

فراشاں نوں حکم کریندا زرّیں اَطلس جامے
قدماں بیٹھ وِچھایو اُنہاں کریو زیب مقامے

دیواریں لٹکاؤ اَطلس چاننیاں چھت تانوں
شان انہاندی سب تھوں وڈی جے تسیں قدر پچھانوں

عنبر عطر کھلارو نافہ خُوشبو کرو مکاناں
عُود دھکھاؤ کرو تجمل تے شوکت شاہانہ

اِک خادم نے عرض گُزاری حضرت یُوسفؑ اگّے
نِت کروان ہزاراں مُلکوں رَہن اتھائیں وَگّے

موتی لعل بضاعت والے مال نفیس جنہاندے
اَساں نہ ڈِٹھی ایڈک حُرمت تے ایہ قدر تنہاندے

فرمایا تُد طلب کیائی پُچھن حاجت ہوئی
کارگزاری کرو تمامی حال نہ پُچھو کوئی

تاں جیوں سی فرمایا یُوسفؑ کیتی خدمتگاراں
خوان دھرے خُوش مزہ تمامی میویاں قسم ہزاراں

خُوب کباب عجائب حلوے چاول نال مٹھایاں
اندر وار کھڑن تعظیموں لئی یُوسفؑ دے بھایاں

آن وڑے ایہ خانے اندر دیکھن اعلیٰ جائیں
یُوسفؑ آپ جھروکھے وِچدی دیکھے بھایاں تائیں

تے ایہ دیکھ مکاناں تائیں حیرت دے وِچ آئے
خُوشبویاں تھیں مغز معطر خُوشی ودھے غم جائے

عزت نال بٹھائے سارے پیش طعام رکھائے
ہتھ دھوائے کھاون لگے مزے ملّے سُکھ پائے

اسرائیلؑ نبی دے بیٹے دیکھ تجمل بھارے
بول نکسن ڈُب ڈُب جاون حیرانی وِچ سارے

ایڈک شان کیائی زینت زیب مکان کیائی
خورش لذیذ اجہی عُمرے دیکھن وِچ نہ آئی

جام عقیق بھرے پر شربت عرق گلاب رلائے
جاں پیون پیغمبر زادے پاون مزے سوائے

تے یُوسفؑ وِچ قبطی بولی مُڑ مُڑ کے فرماوے
خدمتگاراں کولوں ہر شے حاضر پاس رکھائے

خدمتگار چوپھیرا اُنہاندے خدمت کرن سوائی
تے پیغمبر زادیاں شرموں رکھّی چشم نوائی

وِچ مسافر خانے اُنہاں نظر پیا سی حالا
لنگر وِچ تونگر مُفلس کھاون خُشک نوالہ

روٹی خشک سبھانوں ملدی سی شاہی درباروں
جیکو مُل لوے کھارَجّے باراں سو دیناروں

تے انہاں اپنے اَگے ڈِٹھے رنگ برنگے کھانے
وِچ دلاں شرمندہ شاہوں عقل نہ بھیت پچھانے

چاء نظر ول شاہ نہ دیکھن اَحانوں شرماندے
تے یُوسفؑ کر نظراں دیکھے حال احوال انہاندے

کھانھ طعام سبھے سر نیویں غالب ہیبت دھانی
اِکدوجے تھیں کنبدے کنبدے ہولی کرن کہانی

اِک کہے آہستہ دوجے وِچ بولی عبرانی
ایڈک خدمت کرن اساڈی دِل میرے حیرانی

متاں پوے کجھ سختی سر تے کھُلّے حال جداہیں
جان تونگر کردے ہوسن خِدمت ساڈے تائیں

مُل طعام منگن پھر ساتھیں اَساں پلّے کجھ ناہیں
ہُن دا کھادا عُمر غلامی ادا نہوگے کداہیں

دُوجا کہند احسَبُ نسب تھیں ساڈا حال پوچھایا
پیغمبر دے بیٹے جاتے تاں ایہ قدر ودھایا

ہور کہے اِک حسن اساڈے لگدے بہت پیارے
شاہ مصر دا دیکھ جمالوں خدمت حُکم گُزارے

ہور کہے اِک حال فقیری بیوطنی ناداری
دیکھ عزیز کریندا شفقت گل ایہائی ساری

ایویں ہر اِک سوچ وِچارے پر کجھ سمجھ نہ آوے
تے یُوسفؑ سُن حالت ساری خِدمت وَدھ کراوے

کھا طعام ہوئے خُوش سارے کردے نیک دعائیں
اپنے پاس بلاوے یُوسفؑ پھیر بھراواں تائیں

یُوسفؑ جانے ساریاں تائیں اوہ انہاں مَعلُم ناہا
یُوسفؑ پاس ہوئے ایہ حاضر تِس مونہہ برقہ آہا

یُوسفؑ قبطی بولی بولے اپنا بھیت چھپاوے
پاس انہاں عبرانی بولی حرف نمول الاوے

مردوسیلہ وِچ بٹھایا یُوسفؑ نے فرمایا
اے کروانوں کہو جوانوں ڈیرا کتھوں آیا

کیہا اُنہاں اسیں شاموں آئے گھر ساڈے کنعانے
یُوسفؑ کہندا کِس مطلب نُوں آئے ایت مکانے

قحط پیا اُنہاں عرض سُنائی خُوبی سُنی حضوروں
آس دھری دِل تیں در آئے قصد اٹھایا دوروں

یُوسفؑ کہے سنہ جھوٹھ الاؤ سیلو نظری آؤ
مُلک میرے آبادی ڈِٹھی لُٹ متاں لیجاؤ

ہمراز اں جا خبر پوچاؤ وڈی دھاڑ لیاؤ
نظر پوو جاسُوس جوانوں متّاں فریب کماؤ

اُنہاں کیہا یا حضرت توبہ ایہ کی توں فرمایا
رَہزن اسیں نہ چور نہ سیلو دغا سنہ کدی کمایا

دس مسکین اسیں پردیسی آئے قحط ستائے
اَساں دَساں بن نال اساڈے ہور کوئی کد آئے

دس مرداں دی طاقت شاہا آخر دیکھ کیائی
جُگ جُگ دیس وَسّے خُوش تیرا کون تکّے بُرائی

یُوسفؑ کہندا اِک اِک مردو سو تھیں ہوڈاہڈے
ودھ ہزاروں دس دسیاؤ پوسو ملک اساڈے

خُوف میرے دِل سیلو ہو سو دیس گھتو لے دھاڑا
سچ کہو تُساں حال کیائی جھوٹھ نکرو پواڑا

ہاں یعقوب نبی دے بیٹے اُونہاں عرض سُنائی
آپس وِچ اسیں سب بھائی اس وِچ جھوٹھ نکائی

باپ بُڈّھا یعقوبؑ پیغمبر وچ ضعیفی حالاں
راتدنے وِچ غمدے حُجرے چشم رہے ترنالاں

تدھ سلام پوچایُس شاہا کر کر گریہ زاری
اوہ مشتاق تیرا ہر ویلے نام لوے ہر واری

سُن یوسفؑ دِل آہیں دیوے تے پردے وِچ رووے
اَگ بلے دِل لا نبو سوزاں ظاہر دُھوں نہووے

اَج سلام انہاندے آئے داغ جنہاں مَیں چائے
وِچ فراق جنہا ندے مینوں روندیاں جگ وہائے

ان سنیاں نوں خبر سُنائی گوجھی رمز وگائی
واہ سلام پیاریاں والے گھتاں وار جُدائی

جنہاں سلام اَساں نوں گھلّے تنہاں سلام ہزاراں
وِچ اشاریاں تیغاں وگیاں قاصد لین نہ ساراں

غافل پیک سجندے مطرب کردے کُوک دُہایاں
سنّنے ہاریاں نے سُن پایاں اوہ خُود وِچ جدایاں

یُوسفؑ کہے پیغمبر زادیو بُڈّھا باپ تساڈا
کنعانوں پندھ مصر دوراڈا واقف کویں اساڈا

عرض کرن کرواناں کولوں پتے تیرے ہتھ آئے
پردیساں دیاں واسیاں اُسنوں تیرے حال سُنائے

شامی لوک تجارت والے دس گئے وڈیایاں
باپ اساڈے صفتاں سُنیاں دِل وِچ یاریاں لایاں

ملن تیرے داشوق رکھیند اپر ہُن وَس نکائی
دے پیغام سلام اساندی تیں ول واگ چلائی

پیغمبر خُود حجرے رہندا اسّیں سبھے جیوں بردے
راکھے گھردے پردے دَردے کار گُزاریاں کردے

کال پیا جگ جلیا جاندا بوند نہ وَسّے باراں
بکریاں دے ایڑّ ساڈے مَر مَر گئے ہزاراں

حال تنگی وِچ عاجز ہوئے اَسیں پیغمبر زادے
بدھے ہتھ گُزاریاں عرضاں اگّے نبی خدا دے

یا حضرت لے خبر اساڈی اہل عیال مریندے
کھاون نُوں کجھ لبھّے ناہیں تَرلے طِفل کریندے

تے اسیں آپ بھکّھوں جِند باقی اَجل لگائی طاقی
بخت ملاقی بے اتفاقی گیا گرم داساقی

کرو دُعائیں اللہ کولوں سانوں رزق دواؤ
تُسیں سچّے پیغمبر رَبّ دے جو منگو سو پاؤ

باپ اَساں وَل تیرے حضرت کِیتا تَداں روانہ
وَس تیرے اَج ہاں پردیسی سُکھ وَسّیں سُلطانا

سُنکے حال دُکھّاں دا یُوسفؑ رویا زارو زاری
پھیر گھراں ول گل لیاوے مُڑ مُڑ دو جی واری

اِک پدر دے پُت جوانوں کتنے ہو فرماؤ
اُنہاں کیہا اسیں باراں بھائی جے تے سچ پچھاؤ

دَس حاضر اِک پاس پدر دے اِک کھادا بگھیاڑاں
تِسدن تھیں وِچ دِلے پدر دے غموں تڑھیاں دَھاڑاں

غم اُسدے وِچ روندے تائیں چالی سال وہائے
یُوسفؑ نام اَجے بھی اوہا دِل تھیں داغ نجائے

زخم جگر ناسُور ہو یائی یُوسفؑ دے وِچ درداں
تے ایہ یاریاں دِل دیاں شاہا اوڑ نبھایاں مرداں

پیو روو ے ہُن یُوسفؑ باجھوں یُوسفؑ ہتھ نہ آوے
تے ہُن کر کر یاد پسرنوں روندیاں وقت وہاوے

یُوسفؑ دا غم دِلّے پدر دے گھاہ گیا کر کاری
چالی سال نبی نوں گُزرے اندر گریہ زاری

کہو کویں بگھیاڑے کھادا یُوسفؑ نے فرمایا
اُنہاں کیہا اوہ نال اساڈے اِکدن جنگل آیا

گرگ ستمگر زورا کیتا تے اَساں خبر نہ پائی
چیر گیا تُس کھاء سَدھایا اسیہ سرسٹ وہائی

سُن یُوسفؑ فرماوے یارو تُساں کہیا مَیں سنیاں
بات کیائی جوِیں سُنائی دُدھوں آب نہ پُنیاں

تسیں جوان اجیہے دِسو شیراں پکڑ مروڑو
پَٹ پہاڑ سُٹو ڈھاہ دھرتی کوٹ فولادی توڑو

پکڑ درخت اوکھیڑو جڑ تھیں زور تُساں ایہائی
گیا کویں بگھیاڑ تساتھیں کھاء تاڈا بھائی

شاہا موڑی اجل نہ مُڑدی بھایاں عرض سُنائی
سی تقدیر خدادی ایویں ساڈے وس نہ کائی

جِسدن تھیں اوہ بھائی ساڈا کھالیا بگھیاڑے
اُسدن دا یعقوبؑ پیغمبر چشم نمول اوگھاڑے

اُستے بہت محبت کردا پیغمبر رحمانی
جاں اوہ مویا تداں پدر تے تلخ ہوئی زندگانی

یُوسفؑ پچھے ہُن اس باجھوں کیونکر کرے گُزارہ
جاں فرزند پیارا اُسدا گرگ کیتا دو پارہ

یُوسفؑ دا اِک چھوٹا بھائی بِنیامین سداوے
عرض کرن ہُن اُسدے تائیں دیکھے اگ بجھاوے

حُجرے دے وِچ رکھے اُسنوں اکدم ناہ وسارے
تے اوہ یُوسفؑ دِلوں نہ بھلّے اُسدا نام پکارے

یُوسفؑ کہندا تُسیں جوانوں کہندے ہو احوالوں
باپ اساڈا نبی خُدا دا پُورا شان کمالوں

تُسیں سبھے فرزند اُسیدے فرق نمول کدائیں
کیوں اوہ چھوڑ تسانوں سبھناں چاہے یُوسفؑ تائیں

یُوسفؑ دے وِچ کی وَدھ خُوبی اُسنوں کرے پیارا
حال تاڈا پچھے ناہیں راز کیائی بھارا

انہاں کیہا سُلطانا جے توں دیکھیں باپ ہمارا
عمدہ کُل خصائل اُسدے خُوب اُسدا ورتارا

یُوسفؑ نام چھوٹیرا بھائی جو کھادا بگھیاڑے
سُفنا اِک ڈِٹھا تُس بھارا جِسدے سخت پواڑے

پھیر بیان پدر تھیں کیتس جاتا سچ پدر نے
تد تھیں اُلفت ودھ محبّت کیتی اس سرور نے

اُس سُفنے تھیں پیو دے دِلدی وَدھی محبّت بھاری
تے اَسیں خاص محب پدر دے وِچ فرمان برداری

یُوسفؑ پچھے کی اوہ سُفنا جو اس نظری آیا
اَسیں بندے اوہ شاہ اساڈا ڈِٹھا اُنہاں سُنایا

یُوسفؑ کہندا پھر اوہ یُوسفؑ شاہ ہویا کہ ناہیں
عرض کرن اس چھوٹی عُمرے گرگ پیا کھا راہیں

اس دُنیا وِچ شاہی اُسدی نا دیکھن وِچ آئی
کی جانا وِچ اگلے عالم اُسدا حال کیائی

یُوسفؑ کہندا خوابے ڈِٹھّس شاہی تے سرداری
پیغمبر نے سچ کر جاتا ایہ کیا حکمت بھاری

سچ پچھاتا پھیر نہویا اَساں تعجّب آوے
جے یُوسفؑ بگھیاڑے کھاداہُن کد شاہی پاوے

ہور کلام جوانوں ساری جو تُساں آکھ سُنائی
اساں یقین ایہا تُسیں سچّے ہوسی جھوٹھ نکائی

تے ایہ گل جو یُوسفؑ والی کردے ہو آشکارا
اُسدے وِچ اساڈے تائیں شک ریہائی بھارا

پیغمبر دے بیٹے ہو کے جھوٹھ نہ کہو زُبانوں
ہوراں ایڈ تعجّب ناہیں جے سو کہن زُبانوں

باطل وہم نبیاں ناہیں وہم مخالف شانوں
تے تُسیں جھوٹھے ظاہر ہوئے اپنے ایس بیانوں

جاں تُسیں جھوٹھ کیہا اِکواری کدوں رہے اعتباری
کویں خیانت کار نہو سو شُبہ گواؤ ساری

اے کروانوں مرد جوانوں جھوٹھ نکرو پوکاراں
سیلو ہو سو کارا کر سو دھاڑ پوو لے یاراں

اوہ کہندے ایہ جھوٹھ نہ شاہا ساڈیاں سچ کلاماں
پُختہ کاراں دے گھر جائے نارَلدے وِچ خاماں

یُوسفؑ کہندا جے ہو سچّے اے مرد و کروانوں
ہُن نہ جایو ڈول زُبانوں لواں نتار بیانوں

جے تُسیں سچّے ظاہر ہوئے ہووو گے اعتباری
جھوٹھ کلاموں جے تُساں لبھّا ایہ ہے انت خواری

اِک رہے نو گھرنوں جاؤ لے غلّہ دَس بھارے
مڑ آئیو لے بنیامینے حال پُچھیساں سارے

چھوٹا ویر جو یُوسفؑ سَندا کیہا تُسیں جوانوں
جاناں سچ تاڈا جے اوہ ایہا کہے زُبانوں

جِسدا وِیر پیارا یُوسفؑ کھا لیا بگھیاڑے
جے اوہ ایہ گل کہے زُبانوں جھوٹھ نہ ہن پواڑے

یُوسفؑ کرے تیاری بھایاں تے مُڑ مُڑ فرماوے
چھوٹا وِیر تُساں جو پیو تھیں اوہ میری وَل آوے

دیکھو تول اساڈا پُورا چنگے تھاؤں اوتارا
خُوب تواضع کراں تاتھیں تاں ڈِٹھّا ورتارا

جے تُساں بنیامین نہ آندا میرے پاس نہ آیو
غلّہ دیاں نہ ہرگز کائی مت خالی مُڑ جایو

کریئے عرض پدردے اگے کیہا انہاں جاں جایئے
جے تے باپ پوچاوے اُسنوں اپنے نال لیایئے

منشا افراہیم دو بیٹے سی یُوسفؑ دے پیارے
چہر منور یُوسفؑ وانگوں جلوے حسن کھلارے

وڈا منشا اُسدے تائیں یُوسفؑ نے فرمایا
لے خُود میپ انہاں بھر بھرتی پاسیں قدر سوایا

پہن لباس زری داتن تے سیس مرصع تاجوں
دیہ ہتھیں بھر شتر انہاں نوں عمدہ قسم اناجوں

منشا عرض کرے یا حضرت ایہ کروان کتھا یوں
حال جنہا ندے ایڈک شفقت خدمت ادب ادایوں

فرمایا فرزند پدر دے ایہ کنعانوں آئے
ویر میرے متر یاں جائے ایہ تیرے سب تائے

فرزندا ایہہ بھائی میرے باپ میرے دے پیارے
دادے پاک تیرے دے نقشے آن ڈھکے دربارے

گل گلزار خلیل اللہ دے عالی قدراں والے
مینوں جنہاں پدر دے گھر تھیں دتے دیس نکالے

بھیت انہاں نوں دسیں ناہیں ایویں حکم الٰہی
خدمت ہور جو توں کر سکیں کریں نہیں کوتاہی

منشا کہے نبی جے تینوں انہاں کھوہے وِچ پایا
مالک دے ہتھ وِچ سدھائے وڈا ظلم کمایا

دِل تھیں تیرے دشمن بھارے شفقت تدھ کیائی
یُوسفؑ کہے طفیل انہاں دے مَیں شاہی ہتھ آئی

خُود منشا جا بھرتی بھردا نالے خدمت کردا
اوہ حیران شکل ول تکدے ایہ سرا گے دھردا

اوہ نُورانی صُورت اُسدی دیکھ رہے شرمائے
منشا نے خُود کار انہاندے خاطر خُواہ بنائے

بھرتی بھری غلاماں تائیں یُوسفؑ نے فرمایا
پوشیدہ وِچ گوناں دھریو انہاں دی سرمایہ

شاید دیکھ مڑن پھر گھر تھیں دیکھ سخاوت بھاری
مُڑ دیاں خرچ ایہا راہ کھاون ناپاون دشواری

تحفے ہور دِتے سو یُوسفؑ تورے بھایاں تائیں
ویر چلے تے روندا یُوسفؑ مڑسن پھیر کدائیں

اوہا زخم وِچھوڑے والے رہن جگر وِچ لیکاں
باپ میرا پیغمبر رَبّ دا کردا ہوگا اوڈیکاں

ایہ ملسن جا پھیر پدر نوں مَیں رہسا نوچ دوری
تے وِچ شُوق پدر دے میری عُمر چلی ہو پوری

لے دس بھار گئے نو بھائی اِک مصر وِچ رہیا
یُوسفؑ خرچ دیوے تے خادم شاد رہو تس کیہا

جاں یُوسفؑ نے بھائی پیارے تورے ول کنعانے
صحبت اثر ہویا وِچ اونہاں چمکے نُور ایمانے

کہے یہود اقول نبی تھیں خطا نہیوں ہے کائی
نیکاں پاس بہے کو ساعت پاوے نُور صفائی

تے ایہ نُور کھسن نوں شیطاں کیتے آن پوکارے
ملی مدد درگاہ الاہوں رہے سلامت سارے

کر بنی اسرائیل چلانے شتریں گھت مہاراں
شاد دِلوں خُوشحال عزیزوں کردے شکر ہزاراں

منزل کٹ مراحل آخر آن وڑے کنعانے
چُمّن قدم سلام کریندے پیش پدر وِچ خانے

کویں عزیز ڈِٹھا پیو پُچھے کی ورتے ورتارا
اوہ کہندے اسیں ڈِٹھا حضرت فضل کرم تس بھارا

صفت کراں تے ہوء نسکّے عُمراں شکر گُزاری
شاہ عزیز مصر دا والی اس وِچ خُوبی ساری

خدمت بہت تواضع کیتی چنگی خورش کھلائی
چنگے تھاؤں اوتاریا سانوں کرکرکے وڈیائی

اوّل شک پیا دِل اُسدے سانوں سیلو جاتا
تیرا نام لیا جاں اس تھیں تاں اس حال پچھاتا

ساتھیں حال پوچھایا تیرا سُن رویا کرزاری
تے یُوسفؑ دا حالا سُنکے شک پئے تس بھاری

کجھ اعتبار کلام اَساں تھیں اُسنوں تھوڑا آیا
سُن یُوسفؑ دے حالوں اُسنوں ہویا دَرد سوایا

تیرا دُکھ پسر دے ہجروں اُسنوں اسیں سُنایا
سُن سُن کے اوہ بُرقے اندر روندا نظری آیا

آہیں سوز جگر تھیں اُسدے رہیاں ہر دم جاری
یُوسفؑ دی تے تیری حضرت سُنی حقیقت ساری

شک اُوہدا مُڑ تازہ ہویا سُن یُوسفؑ دیاں گلاں
مُڑ مُڑ ایہا حال چتاریا وانگ پُرانیاں سلاں

مُڑ کیہا ایہ گل تُساڈی جاں سچ نظر نہ آئی
ریہا کلام تساڈی اوتے ہُن اعتبار نکائی

سیلو ہو تُسیں اے کروانوں اِک رہے نو جاؤ
سچ کلام تساڈی دیکھاں بنیامین لیاؤ

جے اوہ بھی آ بھرے شہادت تاں تُسیں سارے سچّے
تے جے بنیامین نہ آوے ثابت ہو سو کچّے

رکھ لیا شمعون اساتھیں اندر بند دیواناں
سچّوں جھوٹھ نتارا کرناں ساڈیاں وِچ بیاناں

بنیامین کیہا جے آوے سچ پتہ دَس جاوے
تاں اعتبار دلے نوں آوے ایہ سب شک سدھاوے

آوندیاں اَساں تحفے دِتّے تے احسان کمائے
خدمت سکیاں بھایاں کولوں ایڈ نہ کیتی جائے

نبی پچھّے کی مذہب رکھدا ملک مصر دا والی
کِسنوں پُوجے کِسنوں منّے کِسدے درے سوالی

کہن پسر اس مذہب اِیہا وانگ اَساں ورتارا
پر اس نیک اعمال وڈیرے فرق اساتھیں بھارا

مسلم نیک عقل دا تودہ شرم کرم دا پُورا
علموں حِلم تحمل تقویٰ اوہ بے عیب قصورا

عِفت حِکمت ہور شجاعت خصلت چار عدالت
کرے دَلالت نُور رسالت مَتھّے چمک جلالت

افراطوں تفریطوں خالی کامل وِچ خصائل
شاہ مصر وِچ ڈِٹھے حضرت اکھیں بہت فضائل

جے ہُن بنیامین نجاوے سانوں ملّے نہ ڈھوئی
گھل اَساں تھیں بنیامینے جھَل ہجر دِن کائی

کھڑیئے نال لیایئے بھرتی ہووے کوئیں گُزارا
رکھّاں گے اَسیں وِچ حفاظت بنیامین پیارا

باپ کہے اعتبار تُساں پر اوہا اِس دِلبندوں
جیوں اگّے اعتبار کرایا مَیں یُوسفؑ فرزندوں

سب تھیں چنگا رحمت والا حضرت پاک الٰہی
حافظ ناصر ہر دم اوہا ہوراں طلب نہ آہی

کر رحمت فرماوے اللہ جاں ایہ کیہا نبیؑ نے
قسم عزّت مَیں میلاں یُوسفؑ تے اس بنیامینے

جاں پیغمبر زادیاں کھولے شُتراں بھار متاعیں
پائی اُنہاں بضاعت اپنی آئی مُڑی اٹھائیں

کہن پدرنوں مال اساڈا اوویں مُڑیا آیا
موڑ عزیز پوایا بھاریں وڈّا کرم کمایا

جو احسان عزیز کماوے کیڈک وصف سُنایئے
گھَل اَساں سَن بنیامینے غلّہ مُفت لیایئے

اَسیں نگاہ رکھانگے اُسنوں ساڈا وِیر پیارا
جے ایہ نال اساڈے جاسی ہوسی مطلب سارا

بھار شتر اِک ودھ لیایئے نال اُسدے جے جایئے
جے اس باجھوں مصر سدھایئے مُڑ خالی ہتھ آیئے

تے شمعون جو قید مصر وِچ مُڑ مشکل ہتھ آوے
شاہ مصر دا ساڈے اتوں اُٹھ اعتبار سدھاوے

تے جے مُڑ ہن اسیں نجایئے وِیر رہے اِک قیدی
غلّے باجھ اَسیں رُل مریئے اندر نا اُمیدی

پیغمبر فرماوے جے ہُن موڑ بضاعت گھلّی
شاہ تُساں ازمایا چاہے دِلدی کرے تسلّی

جے تُسیں موڑ بضاعت دیسوتاں ہوسُوا عتباری
تُساں دیانت دی ازمائش ہووسی دِتّے گُزاری

جاں جاؤ ہُن موڑ بضاعت کر یو شاہ حوالے
حق دیانت دِلدے اندر کرو نگاہ ہر حالے

بنیامین اَساں تھیں گھلو پُتّاں عرض سُنائی
نبیؑ کہے مَیں گھلاّں ناہیں قول بنوں پکیائی

جے تسیں قول خدا دا دیہو مُڑ مَیں پاس لیاؤ
پر کجھ زور نہیں جے سارے تقدیروں مرجاؤ

آوے اجل مروجے سارے تاں تُساں پکڑ نکائی
ہوندے زور لیا سو میتھیں ایہ یُوسفؑ دا بھائی

اُونہاں عَہد خدا دا دِتّا کہندے موڑ لیایئے
رب گواہ کرام فرشتے اسیں نہ دغا کمایئے

سونپ خدا نوں کہے پیغمبر اے میرے فرزندو
وِچ مصر اِک دَرے نہ وڑیو اے میرے دلبندو

جُدے جُدے دروازے وِچدی کھنڈ جائیو چوپھیرے
مت جاسُوس تُساں کو جانے خُوف ایہی دِل میرے

تے تُسیں سوہنے خُوب جوانی نظر متّاں لگ جاوے
بھاری نظر نہ اثروں خالی جان لُٹے دِل کھاوے

میں تقدیر ہٹا نسکّدا حُکم رَبیدا جاری
ایہ تسلّی دِلدی کارن کراں نصیحت ساری

باجھوں رَبّ ہلاسا ناہیں اُسدا کُل ہلاسا
اوہوقادِرسب داوالی اوہا کرے دِلاسا

سُن کر گئے سلام پدرنوں دَس فرزند پیارے
کٹ مراحل صحیح سلامت پُہتے مصر کنارے

درآمدن برادرانِ یُوسفؑ درشہرِ مصر و درآوُردن یُوسفؑ بنیامین راہ ہمراہ خُود وخواندن برادران رادرضیافت خانۂ نگارین واظہارِ خُود ساختن بربنیامین وباز داشتن اُورا بحیلہ نزد خُود و برگشتن برادران بسُوئے کنعان

جام کرم دیہ ساقی ہتھیں کر کر چا بکدستی
یار پرستی دے وچ حالاں ذَوق چڑھائی مستی

یار وِچھُنّے فرقت بھُنّے لاٹ بِرہوندی جالے
دیکھن یار جھڑن رودھرتی چا خُود یار اُٹھالے

وِچھڑیاں دا مِلنے ویلا گُزر زُبانی جاوے
دیکھ دلا تک لمیاں واٹاں کدانکہ دِلبر آوے

یار ملے دُکھ کٹّے جاون قسم کراں لکھ واری
نام فراق کہے جگ جِسدا ایہ ہے مُشکل بھاری

اکھیں دیکھ وگیندیاں رمزاں صبر جلے وِچ لاٹاں
جاں محبوب دیکھائے جلوہ کٹ دوراڈایاں واٹاں

یاریاں لایاں بھُل بھلاوے جنہاں دِلاں اندھیرے
یار بنے اوہ انت لوٹیرے پاوچ گھمّن گھیرے

کھوٹے یار چھوڑادم کھاندے زخم لگاندے کاری
غداراں دی یاری کولوں توبہ لکھ لکھ واری

جے تُدقدم غلام رُسولا اٹکے رہے اَدھواٹے
ضائع گیوں گئی تُد ہتھّوں سرمایہ وِچ گھاٹے

اَحوَل چشم ڈُبّے وِچ حیرت ڈردا راز نبولے
کہے زُبانوں تے شرماوے قدم دَھرے دم ڈولے

رو ظالم کت کارے آیوں کرنے نوں کجھ کائی
سودائی ایہ حال کیائی لکھ پناہ کمائی

غفلت چھوڑ نہ اَجے تکیندوں گئی بضاعت ساری
دَم دے دَمیں لیکھا پوسی وِچ خسارت کاری

میٹ اکھیں کت وہنے رُہڑیوں طعم مہنگاں ہوسیں
چشم اوگھاڑ کویلا ہوندا مَت ویلا چھلّ روسیں

حال کیائی کدّھر آیوں آکھ دِلا کیا وَرتی
کنعانوں فرزند نبیؑ دے وڑے مصر دی دھرتی

وِیر دلانوچ بھُجدے آئے آتش حسد تپائے
بنیامین عزیز بُلایا اسیں طفیلی آئے

انڈھّا تاکیداں کر کر سَد گھلّیا کِنعانوں
گھر وِچ باپ عزیز مصر وِچ عاشق دِلوں بجانوں

ہر ہر گل اولاہمے طعنے جھڑکاں ذِلّت خواری
بنیامینے نال بھراواں راہیں کار گُزاری

بنیامین دِلوں پُر دَردوں سبھے سختیاں سہیاں
یُوسفؑ دا دِل داغ پرانا دِلدیاں دِلوچ رہیاں

جاں ایہ مصر نواحی پُہتے گیّاں شہر آوایاں
جو بھائی وِچ مصرے آہا اُسنے خبراں پایاں

اِستقبال گیا چڑھ ناقے آر لیا وِچ بھایاں
خیر پُچھّے عافیت گھر دی خبراں اُنہاں سُنایاں

ایس زمانے شہر مصر دے پنج سبھے دروازے
حُکم پدر تھیں سارے بھائی کھنڈ دے نال اندازے

دو دورل اِک دَر تھیں آئے لنگھ گئے دس سارے
بنیامین اِکلاّ باہر غمدیاں آہیں مارے

جاندی وار گئے کہ اُسنوں ایتھے اٹک پیارے
تئیں وَل مُڑ اک ساتھیں آوے نال کھڑے دربارے

اُنہاں گیاں نوں مدّت گُزری وقت کویلا ہویا
بنیامین دِلوں تپے دَردیں نین لہو بھر رویا

باہر وار مصر دے در تھیں کھڑا اوڈیکے بھایاں
مڑ آوے کو نال لیجاوے دِل اُمیداں لایاں

یُوسفؑ پاس پیام لیایا جبرائیل اِلاہوں
وِیر تیرے اَج آئے یُوسفؑ چل دوراڈے راہوں

دس وِچ شہر وَڑے ہو دو دو تیرا وِیر اکلاّ
باہر کھڑا دروں ہُن روندا دِلنوں نہیں تسلاّ

اوہ عبرانی بولی بولے سمجھن لوک نکائی
تے لوکاں دی قبطی بولی اُسدی سمجھ نہ آئی

اوہ پُچھے مَیں وِیر اویہے کنے ڈِٹھّے فرماؤ
پتہ عزیز مصر دے دَرداے لوگو دَس جاؤ

گِریہ زاری کر کر پُچھے کُجھ جواب نپاوے
دِل پُر دَرد غماں دا بھریا کُجھ قرار نہ آوے

لاہ لباس شہانہ یُوسفؑ پہن پُرانا جائیں
ہوء اسوار شُتر تے جھبدے اُسنوں نال لیائیں

سُن یُوسفؑ دی اکھیں اندر نیر وَگے ہڑھ نہروں
ہوء اسوار لیا مُونہہ بُرقہ آیا باہر شہروں

بنیامین ڈِٹھّا جا اکھیں کردا گِریہ زاری
صُورت چندا وداسی شکلوں غمدی جگر کٹاری

یُوسفؑ دیکھ ودھیرا رویا مُول قرار نپایا
چالی سالاں بعد دِسایا میرا ماں پیو جایا

ہورس دروں گیا مُڑ باہر مُڑ مصرے وَل آیا
بنیامین ڈِٹھّا آروندا آن سلام سُنایا

بنیامین علیکم کیہا یُوسفؑ عبری بولے
بھائی نال کرے کُجھ گلاں درد خزانے کھولے

ڈاواں ڈول کھڑا کیوں یارا تیرا کم کیائی
بنیامین تسلّی ہوئی عجزوں عرض سُنائی

میں شامی پردیسی عاجز توں ہیں کون پیارے
شامیاں باجھ اساڈی بولی ہور نہ سمجھن سارے

یُوسفؑ کیہار ہیا مَیں شامے سال گئی اے یارا
تاں عبرانی بولی والا مَیں جانا ول سارا

توں ایہ حال سُناء اوداسی کیوں ہیں حال نتانا
گھر کتھے توں کِسدا بیٹا اگّے کِتول جانا

بنیامین کہے سُن رورو حال کہاں مَیں کِسدا
میں یعقوب نبیؑ دا بیٹا اُجڑیا گھر کِسدا

میں کنعانی دَرد نہانی چھوڑ گیّاں دے گھردا
بڑیاں دَرد فراقاں والا نا زندہ نا مُردا

دُکھیں رُناں ویر وِچھناں جُدا پدر دے قدموں
یُوسفؑ ہوش نہ چھڈے جیں وِچ خبر وجودوں عدموں

یُوسفؑ نام وڈیرا بھائی میرا ماں پیو جایا
میں سُن باپ نہ ہوش سمہالی جاں تے نظر نہ آیا

برکت گئی اَساڈے گھر تھیں خانے پئے اجاڑاں
یُوسفؑ نوں لے گیّاں جاں تے لُٹ غضب دیاں دھاڑاں

باجھ تکلف جیکو ساتھیں جاں کُجھ راز پوچھاوے
یُوسفؑ داغم ساڈے دِل تھیں ہر دم رسدا پاوے

سینہ چیرا ساڈا تیغوں جے کوئی کُجھ بھالے
دیکھے یُوسفؑ دے دُکھ والے وگدے ندیاں نالے

میں پر درد لیائے بھائی متریاں دے جائے
شہر وڑے چھڈ مینوں روندا مُڑ کے لین نہ آئے

یُوسفؑ پُچھے حال کو یہا اے یُوسفؑ دے بھائی
یُوسفؑ دس گیائی کِتھے جِسدی سخت جدائی

حال وہاوے باپ تیرے دا کیونکر وِچ وچھوڑے
بنیامین کہے کی دساں دَرد دلے نوں توڑے

کنگن موتیاں جڑیا آہا یُوسفؑ دے وِچ بازو
پنجھی مُل ہزار دیناروں تُلّے قدر ترازو

یُوسفؑ لاہ بُتھے بانہہ اُسدی دیوے بہت دلاسا
پاس رکھیں تِس کہے زُبانوں توڑیں نہیں ہلاسا

بنیامین پُچھے مُڑ اُسنوں کہ ایہ چیز کیائی
تے آوے کس کار پیارے توں شفقت فرمائی

یُوسفؑ کہے رکھیں ایہ باز وودھ نہ کجھ فرمایا
بنیامین اس جانے ناہیں تاں ایہ حال پوچھایا

آمَیں نال ملاواں بھائی پھر یُوسفؑ فرماوے
شہر اکٹھے داخل ہوئے لے بھایاں تھیں آوے

بنیامین ڈِٹھے جاں بھائی شاد دِلیوچ ہویا
یُوسفؑ آکھ سلام چلیندا ڈِٹھس بھائی رویا

غمخوار اہٹ شُتر سوارا چھوڑ سدھاء نہ میناں
دِل وِچ تیری حُب سمائی کویں وِچھوڑاں تینوں

یارا مینوں چھوڑ نجائیں تیرا ہجر نہ بھاوے
کیا کہاں کجھ تینتھیں مینو بُو اُلفت دی آوے

چالی برساں روون باجھوں میرا نا ورتارا
ساعت آن اسانوں ملیوں ملیا کجھ چھٹکارا

کی تاثیر کہاں وِچ تیرے وِچھڑیوں جی جلدا
مَن سوال وِچھوڑ نہ مینوں مَیں رہساں ہتھ ملدا

یُوسفؑ کہندا مَیں ہاں بندہ وِچ صاحب دی کارے
کارگُزاری صاحب والی بھار میرے سر بھارے

چاہے رَبّ ملانگا تینوں چھوڑ پلّا ہُن جاواں
ہُن صاحب دی خدمت اندر حُکم بجالیاواں

بنیامین گیا وَل بھایاں خُوش ڈِٹھّا تِس بھایاں
حال پُچھّن کہ بنیامینا خُوشیاں کتھوں آیاں

کیہا وِچ اوڈیک تساڈی مَیں کرداساں زاری
شُتر سوار ملاقی ہویا کَر کَر شفقت بھاری

سُنیا حال میرا اوہ مینوں چیز گیا دے کائی
نال لیایا تساں رلایا آپ گیا کر دھائی

کُجھ تاثیر اُسیدی ہوئی دِل میرے وِچ شادی
ویر کہن اوہ چیز کیائی تُدھ مبارکبادی

کنگن کھول دِتا تُس بھایاں دیکھ پئے حیرانی
ایڈ کون پیارا ملیا یار پُرانا جانی

کہے یہودا بنیامینا متاں گواویں بھائی
بازو نال لیا مَیں رکھاں رہسو خُوف نکائی

بنیامین یہودا تائیں راضی ہو پکڑاوے
لے پایا تس بازو اپنے جامے ہیٹھ لوکاوے

ساعت بعد کیہا شمعونے ویر یہودا تائیں
بنیامین جو کنگن آندا مینوں بھی دکھلائیں

بانہہ وَل کرے نگاہ یہودا کنگن نظر نہ آیا
کنب گیا دِل حیرت دھانی ہوش نمول لیایا

حیرت دے وِچ سبھناں بھایاں ہتھ مرادوں دھویا
بنیامین ڈِٹھّا خُود بازو کنگن آیا ہویا

بنیامین کہے مت روو و بانہہ میری مُڑ آیا
پاون والے نے جیوں پایا ہُن اووِیں دِسیایا

دیکھ رہے متحیر بھائی سمجھ نہ آوے کائی
بنیامین اندر کجھ خُوبی واڈُھو نظری آئی

بنیامینوں لے شمعونے پایا بانہہ شتابی
پھر ول بنیامین سدھایا رہی اُنہاں بیتابی

ایویں ساریاں وارو واری بھایاں نے ازمایا
مُڑ کنگن وَل نبیا مینے ہَر ہَر واری آیا

تھک کہن ہُن خُوف نکائی ہرگز چور چکاروں
رکھ توہیں وِچ بازو اپنے ایہ تحفہ ہے یاروں

توڑ وَنڈے یاقوت بھراواں بنیامین پیارا
اِک اِک سبھناں حصّے آیا فکر گیا چُک سارا

اِک سونہری کوٹھا یُوسفؑ سی لَگّے بنوایا
تیہہ گز لمّاں تیہہ گز چوڑا زینت انت نہ آیا

چھَت صفا دیواراں زیبا وانگوں چند چمکدا
حیرت دے وِچ ڈُبّا جاندا جو اُسدے ول تکدا

یُوسفؑ نے سب بھایاں مُورت اُسدے وِچ لکھائی
بھی یعقوبؑ نبی دی صُورت بھی اپنی بنوائی

جیوں جیوں بھایاں جنگل اندر اُستے ظلم کمایا
سارا حالا ظاہر ظاہر اُسوچ نقش کرایا

ہتھ وِچ چھُری شمعون پچھاڑی یُوسفؑ نا جاندا
جویں یہودا رحمت کر کے دامن بیٹھ لیاندا

تے جیوں بوتل آب رویلے دھرتی توڑ وگائی
تے جیوں خورش لیائے گھر تھیں کھول سگانوں پائی

تے جیوں کھچ جنگل وِچ لتّوں مُونہہ چیپڑاں لایاں
جو جو بھایاں ظلم کمائے شکلاں نقش کرایاں

ہور عجائب نقشاں والے خانے گرد بنائے
بہت بلند منور سارے نقش عجب وِچ لائے

لشکر ہار سنگاراں والے وِچ تصویراں جڑیاں
سُرخ سفید سیاہ لباسوں صفاں سواراں کھڑیاں

وِچ یَمَنْ کی نقش خَورَنَقْ جویں مصر وِچ لائے
مَرد دلاور گُردے والا دیکھے ہیبت کھائے

تخت سونہری موتیاں جڑیا اتھ رکھایا ہویا
دیبا سُرخ منقش چینی فرش وِچھایا ہویا

خدمتگاراں تائیں یُوسفؑ کہند اجھبدے جاؤ
کرواناں کنعانیاں تائیں اس خانے لے آؤ

لے بُرقہ خُود یُوسفؑ بیٹھا اندر زرّیں خانے
خدمتگاراں بھائی آندے کر آداب شہانے

کنعانی وِچ خانیاں آئے ڈِٹّھی نقش نگاری
حیرانی وِچ نظراں رہیاں عقل گئی اُڈساری

نال تجمل شوکت شانے گھر زرّیں وِچ آئے
خدمتگاراں نے تنظیموں اُپر فرش بٹھائے

ہویا حکم طعام لیاؤ خادم طاس لیائے
کھاؤ خورش پیغمبر زادیو یُوسفؑ حکم کرائے

کھاون خورش تیاریاں کردے خُوشیاں وِچ دلیلے
دیواریں تصویراں لکھیاں نظر پیاں روئیلے

گُم گیا حیرانی اندر بھُل گیا تس کھانا
عمل کمائے نظری آئے خوف دِلیوچ دھانا

اکھیں نیر چھُٹّے ہڑھ وانگوں خالی صبر قراروں
بھایاں دیکھ دلیں غم دھانے اُسدی گریہ زاروں

روئیلا کی ہویا تینوں وِیر پچھّن روسارے
بول نسکّے کرے اشارے رو رو وَل دیوارے

بھایاں ڈِٹّھا جو جو کیتا ظاہر نظری آیا
روونداں رُخ دھوئے اشکو مرگ سُجھے غم دھایا

یُوسفؑ نال جو عمل کمائے سارے نظری آئے
ہُن اوہ دِل وِچ رڑکن لگّے جُھوٹے پتے سُنائے

پچھتاون اَج ذِلّت پائی وِچ پردیس زمینے
نِیر اکھیں وِچ موجاں مارن تے رَڑکن غم سینے

لقمہ زہر ہتھاں وِچ جاپے کھاون بھلا نہ بھاوے
حیرانی وِچ روندے سارے عمل نظر وِچ آوے

صاحب زادیو کھانا کھاؤ یُوسفؑ نے فرمایا
کیوں اکھیں تھیں نیر وہائے یاد کہو کی آیا

عرض کرن اس خانے اندر خورش نہ کھادی جاوے
شاہ عنایت کرے اَساں تے ہورس تھاؤں پوچاوے

بنیا مین جو یُوسفؑ سَندی شکل ڈِٹّھی دیوارے
زخم پُرانا اُگھڑ وَگیا چلّے خُون فوارے

صُورت دے وَل دیکھے رووے رورو کے فرماوے
وِیر میرے دا نقشہ روشن صبر دِلوں لے جاوے

کِسنے وِیر میرے نوں ڈِٹھا جس تصویر لکھائی
اوہ یُوسفؑ دی صُورت سوہنی کِسنوں نظری آئی

پکڑ قلم دُکھ دَرداں والی کِسنے نقش لگایا
وِیر میرے نے سُفنے اندر کِسنوں رُوپ دکھایا

نوک قلم دی کِس مُصوّر غمدے بھری شنگرفوں
پاس بہا کِس قلم وگائی فرق نریہا حرفوں

چالی برساں پچھے مینوں میرا وِیر دیکھایا
حسنوں وِیر میرے دی کہڑا مصرے خبر لیایا

کی جاناں ایہ نقش دِلے دا کویں گیا دیوارے
کی جاناں ایہ راز کیائی کس کاتب دے کارے

وِیر میرا پردیساں وچوں مصریاں کویں دِسایا
کون اساڈے دِل دا محرم جِسنے نقش لگایا

صُورت نقش پیارے والا جاندا دِل وِچ وسدا
لب خاموش قلم دی کاروں راز نمونہ دَسدا

وِیر میرے نوں چھُریاں وگیاں ظلم وگایاں کرداں
کِیتا ذبح اوجاڑاں اندر رَلمل کے بیدرداں

وِیر کٹاریں پُرزے ہویا نظر میری وِچ آوے
مذبُوحاں دا خُونی نقشہ مَیں پر کر دوگاوے

مظلوماں دی شکل مُنوّر مَیں پر کرے دھگانا
دوہرا زخم وجّا وِچ دِلدے جِسدا داغ نجانا

ذبح ہویا ندی صُورت مینوں دُکھیں ذبح کراوے
وِچھڑیاں دے خُون جگر دا نقش اوگھاڑ دکھاوے

ماؤں میری دا جایا یُوسفؑ کِسنے ڈِٹھا اکھیں
جس نے مَیں دِل لانبُو لائے گھت انگیارا لکھّیں

میں قربان نظر وِچ آیوں مُدت بعد بھرا وا
سیروں منّاں ہزاراں ہویا ہُن دِلدا پچھتاوا

میں جسدے بہ دَردیں رُناتوں اوہ وِیر پیارا
میں ڈٹھّوں تے باپ دوراڈا زخم جدھے دِل بھارا

خُونی نین میرے دُکھ بھنے وَگ وَگ کے رُہڑ چلے
جان چلی پردیس فراقوں صبر نہیں اَج پلّے

میں مرساں وِچ تیریاں قدماں تیرے دَرد جدایوں
ایہا کارا عشق تیرے دا آخر بے پروایوں

کون کوئی جس شکلاں لکھیاں نقش بھرے دیوارے
اوہ یُوسفؑ دا واقف کہڑا جِسنے نقش سوارے

دن تے رات فراق جِدھے نے میری جان جلائی
اُسدی مُورت مصریاں لوکاں کتھوں لِکھ منگائی

ایہ یعقوب نبی دا بیٹا کِسنے خبراں پایاں
تے اوہ کون فرشتہ آیا جِس تصویراں لایاں

بنیامین کریندا زاری مُورت دیکھ پیاری
والی مصر کہے اے یارو کرو نہ گریہ زاری

ہورس تھاں چل خورش کھلاواں ایتھے دَرد کیائی
کہندے ویر دِسن تصویراں راز جنہاں وِچ کائی

لے بھایاں نوں ہورس خانے یُوسفؑ آن بہاوے
اُپّر تخت مُرصّع زرّیں آ خُود قدم ٹکاوے

ایہ بھایاں دے دِل تھیں اللہ سارے نقش وسارے
روون تھیں دس ہٹے جھوریواں ریہا ویر پیارے

طاس منگائے پیش رکھائے یُوسفؑ حکم کرائے
اِک اِک طاس او تے رَل کھاون دودو مائی جائے

دس بھائی بہ پنجیں طاسیں رلمل کھاون لگے
بنیامین اکلا بیٹھا طاس رکھا یُس اگّے

دھر یا طاس اگّے اوہ روندا بیٹھا زار وزاری
یُوسفؑ ویر وِچھُنّے والا زخم دِلیوچ کاری

میرا ویر ہوندا جے اَج دِن نال میرے بہ کھاندا
بحر غماں دے بیڑا میرا تاں کیوں رُہڑیا جاندا

یُوسفؑ کہند ابنیامینا کیوں روویں کر آہیں
مائی جایا بھائی تیرا ہے کوئی یا ناہیں

بنیامین گئے چھُٹ نعرے رو رو عرض سُنائی
یُوسفؑ باجھوں مائی جایا میرا ویر نکائی

میں جِسنوں اَج روندا شاہاسی اوہ میرا بھائی
جگر کباب ہویا دِل پُرزے جِسدی وِچ جدائی

وگ وگ گئے کلیجے میرے جِس تھیں گھاہ غماندے
جِسدے وِچ وچھوڑے مینوں رہے شمار دماندے

چھوڑ گیا جو روندیاں سانوں وِچ اوجاڑ زمینے
جِسدے وِچ فراق پدرنوں تیر وجّے وِچ سینے

جِسدی بھین تڑفدی رہندی وانگ مچھی بِن پانی
پیغمبر دے دِل تے جِس تھیں تیغ فراقوں دھانی

جِسدیاں وِچ اوڈیکاں مینوں برساں بہت وہایاں
ڈھونڈ تھکا دِل گھائل ہویا اَجے نہ خبراں آیاں

میں جِسدے اَج دُکھیں رُنا میرا ویر پیارا
اوہ ہوندا رِل میتھیں بہندا دَرد نجیندا سارا

جاں مینوں اَج نظر نہ آوے یُوسفؑ شاناں والا
ناگ طعام دیکھائی دیندا تے پُرزہر نوالہ

یُوسفؑ پُچھے بنیامینا ہُن کتھے اوہ بھائی
بنیامین کہے رَبّ جانے مینوں خبر نکائی

اُنہاں بھراواں جنگل کھڑیا موڑ پوچایا ناہیں
کھاء گیا بگھیاڑ جنگل تھیں دَسّی خبر اساہیں

خُون آلودہ گل دا کُرتہ دِتّی آن بشارت
پاس میرے اوہ کُرتہ ہُن تک کھولاں کراں زیارت

اوہ یُوسفؑ دے گل دا کُرتہ میرے پاس نشانی
میں دیکھاں پیو میرا دیکھے اُسدے زخم نہانی

اوہ یُوسفؑ ہُن میرے تائیں نقش اَجے وِچ دلدے
اُسدے دَردفراقاں والے دِلدے زخم نہ ملدے

کی کھاواں مَیں کھاء نسکدا باجھوں یُوسفؑ بھائی
کِسدے نال رَلاں رَل کھاواں وِیر نہیں اَج کائی

یُوسفؑ کہندا آجا میتھیں توں مَیں رَلمِل کھائیے
طاس اِکّو تے توں مَیں بھائی کھاون نوں بہ جائیے

میں تیرا توں میرا بھائی یُوسفؑ جان اسائیں
مائی جایا بھائی اپنا جان اساڈے تائیں

جے تیں یُوسفؑ وِیر وِچھُنّا مَیں بھی وِیر وِچھُنّا
بُرقے دے وِچ نالے یُوسفؑ آہیں کر کر رُنّا

بنیامینا بھائی تیرا وِچھڑیا جیوں تیتھیں
ایویں میرا ویر پیارا وِچھڑیائی میتھیں

جے توں بڑیاں دَرداں والا مَیں نادردوں خالی
وَگدے زخم وِچھوڑیاں والے سال گئے ہو چالی

تخت اوتے چڑھ بنیامینا نال میرے بہ کھائیں
سکیاں بھائیاں نالوں ہرگز فرق نمول لیائیں

بنیامین گیا بہ حکموں تخت اوتے کر زاری
والی تخت مصر دے لگّے رو رو عرض گُزاری

راج سوایا تد سُلطانا وِیر تیرا تر جاوے
ویر میرے تھیں جے توں چنگا پر اوہ نظر نہ آوے

جو احسان کیتوئی بھارا بھایاں کدوں کمایا
شرماواں مَیں عرض کریندا جگ جگ عالی سایہ

شمع پتنگاں شُوق پُرانا سُورج نُور اوجالا
انت شمع تے جان جلاوے جِسدا دَرد کوسالا

یُوسفؑ طاس کریندا اگّے دوہاں لقمہ چایا
دوہیں ولیں دِل گھُل گھُل جاندے دِلدا بھیت چھپایا

دوہاں دِلاں تھیں غمدیاں آہیں کھاون پَچ بنایا
بھائی کہندے شرم نہ کردا ایہ راحیلے جایا

اُپّر تخت برابر بہندا قدروں وَدھ وَدھ جاندا
شاہاں نالِ برابر بہکے خورش برابر کھاندا

پردیسی بیچارہ عاجز آخر چیز کیائی
یُوسفؑ سُندا ایہ سب گلّاں اکھّیں جھڑی لگائی

ایہ سمجھن شاہ سمجھے ناہیں ایہ بولی عبرانی
ترجمانوں ہُن سُخن نہ پچھے ساڈے حال نہانی

چوری چوری شاہ عزیزوں بھایاں بولیاں لایاں
سُن سُن کے وِچ پردے یُوسفؑ رورو رمزاں پایاں

بنیامین بھراواں گلّاں سُن سُن کردا زاری
یُوسفؑ کہندا نا روبھائی مُڑ مُڑ دُوجی واری

بنیامین کہے جگ جیویں شاہا عالی جاہا
زرّیں خانہ اوّل والا دِل میرے وِچ آہا

حُکم کرو مَیں اوتھے جاواں مینوں صبر نہ آوے
بیٹھ لواں رورج اتھائیں تداں بخار سدھاوے

یُوسفؑ پچھّے زرّیں خانے کیا پسند دِسایا
بنیامین کہے دیوارے یُوسفؑ نقش لگایا

حُکم دِتّا جاہ نال غلامے تاں اوہ اُٹھ سدھایا
یُوسفؑ دی جا مُورت ڈِٹھی دیکھ غشی وِچ آیا

ہو بیہوش کریندا زاری رونوں صبر نہ آوے
ہوش پوے مُڑ قدم چُمّے پھر تڑف غشی پے جاوے

مدّت تیک تڑفدا ایویں کر کر گریہ زاری
آخر جان لباں پر آئی وَگ وَگ گئی کٹاری

جبرائیلؑ سلام لیایا یُوسفؑ نوں درگاہوں
تے پیغام کیہا اے یُوسفؑ آیا حُکم الاہوں

بنیامین تیرے وِچ غم دے جان لباں پر آئی
جاندی جان وِچھوڑے اندر دِیہ شتاب دیکھائی

جویں تسلّی ہووے اُسنوں اوویں کرو شتابی
مرجاوے مت بھائی تیرا وِچ غمّاں بیتابی

منشا حاضر سی اس ویلے یُوسفؑ نے فرمایا
زرّیں خانے جاہ فرزندا حُکم الٰہی آیا

بنیامین تیرا اوہ چاچا ماؤں میری داجایا
غم میرے وِچ تڑف مریندا ہجر طُوفان چڑھایا

دیہ دیکھائی اُسدے تائیں توں ہیں نقشہ میرا
دیکھ تسلی دِل نوں ہووس حال پوچھیسی تیرا

وِچ بولی عبرانی اُسنوں میرا پتہ سُنائیں
اوہ مردا کر دیر نکائی جا دیدار کرائیں

ہویا حُکم گیا جھُب منشا ڈِٹھّا جاچے تائیں
بیہوشی وِچ پیا تڑفدا جاندی جان ازائیں

منشا دے وَل بنیامینے پئی نظر اِکواری
ایہ یُوسفؑ دی صُورت ڈِٹھّی وگی ودھیر کٹاری

اِکواری ول منشا دیکھے اکواری ول مُورت
فرق ذرا معلوم نہووے سب یُوسفؑ دی صُورت

دنگ رہیا فرماوے لڑکیا دسّیں برخوردارا
کون ایہی توں کِسدا بیٹا جگر کِدّھے دا پارا

یُوسفؑ دا مَیں بیٹا حضرت منشا آکھ سُناوے
بنیامین پیا سُن دھرتی رو رو کے فرماوے

میرا بھی اِک ویر پیارا آہا یُوسفؑ ناموں
باپ تیرا بھی یُوسفؑ ناموں مَیں قربان کلاموں

ہے یُوسفؑ صدیق میرا پیو منشا پھیرا لاوے
بنیامین کہے روایویں میرا وِیر سداوے

جے صدیق تیرا پیو لڑکے نسبت خُوب رلائی
سی یُوسفؑ صدیق پیارا میرا بھی اوہ بھائی

پیغمبر پیو میرا یُوسفؑ منشا پھیر سُناوے
بنیامین ودھیرا رویا زار کرے فرماوے

سی پیغمبر ہوون والا یُوسفؑ میرا بھائی
فرزنداِچ جگر میرے دے مُڑ مُڑ چوہبک لائی

وِیر میرے نوں خواباں آیاں عمر نِکّی جاں آہی
شان نبوت تھیں اوہ خواباں دیندیاں صاف گواہی

منشا کہند انا روحپا چازندہ تیرا بھائی
توں جِسدے وِچ غمدے روویں میرا باپ اوہائی

میں پوتا یعقوب نبی دا تیراہاں بھتریّا
شکر گُزار ملایوں اللہ نا کر ایڈ قضیّا

بنیامین پئی جاں کنیں ایہا گل پیاری
وِچ خُوشی دے آکھاں کیڈک گُزری حالت بھاری

چھاتی نال لگایا رو رو پکڑ بھتیجے تائیں
فرزنداں دس جھبدے مینوں تیرا باپ کتھائیں

تخت اُوپر توں جِس تھیں بیٹھا منشا نے فرمایا
باپ میرا اوہ بھائی تیرا ماؤں تیری داجایا

نال تیرے رَل کھانا کھادس تینوں پاس بٹھایا
بُرقے دے وِچ سُن سُن حالے اکھیں نِیر وہایا

بنیامین کہے فرزنداا وہ مصرے داوالی
منشا کہند ااوہو یُوسفؑ جِسد اسایہ عالی

بنیامین خُوشی وِچ رُنا غمّوں چھوڑایا ہویا
سُورج وانگ ہویا نُورانی رُخ کملایا ہویا

سُکّا رُکھ چلیہاں برساں دم وِچ ہویا ہریا
اکھیں نیر وگیندے خُوشیوں جوش دِلیوچ بھریا

منشا نے جاں یُوسفؑ تائیں ساری خبر سُنائی
اُٹھ یُوسفؑ وِچ خلوت آیا نال لیا سُوبھائی

بُرقہ لاہ رُخوں گل مِلیا ڈِٹھس بنیامینے
وچھڑیاں نوں ملے پیارے ٹھنڈ پئی وِچ سینے

جاں یُوسفؑ دی صُورت ڈِٹھی بنیامین پیارے
پینگھ خُوشیدی لٹک فلک تھیں لگّی لین ہولارے

کیا کہاں اوہ حال کویہا گُزریا اُپر بھایاں
باہاں گلیں ملیندے رورو دِلدیاں کھول سُنایاں

نین دوہاں دے بدل وانگوں چھم چھم جھڑیاں لایاں
سینے وِچوں بَلدیاں لاٹاں پانی گھت بجھایاں

گئے بخار دِلوں دُھوں باہر ٹُب پئے جیوں آبے
کڈھ بہشتی تخت بہایا جلدا جگر عذابے

بانھ اولا رگلا نوچ پائی وِچھڑیاں مل بھایاں
سرد ہوے دو سینے تپدے باران رحمت آیاں

یُوسفؑ کہند ابنیامین ابھائی رَبّ ملائے
نا ڈر دیکھ اعمال بھراواں جو جو اُنہاں کمائے

توڑ وِچھوڑ پدر تھیں مینوں چھوڑ گئے وِچ غمدے
توں محبوب وِچھوڑیا میتھیں اندر دَردالم دے

ایہ گل کہ غش کھادا یُوسفؑ ہوش نر بیس کائی
پٹاں تے دھر سیس مبارک پاس رُنا بھائی

ساعت بعد جو یُوسفؑ تائیں ہوش بدن وِچ آئی
بنیامینوں پچھّن لگا پیو دا حال کیائی

کویں وِچھوڑے میرے اندر اُسدا وقت وہاوے
بنیامین کہے اوہ حالا وِچ بیان نہ آوے

ناپُچھ بھائی حال پدر دا روندیاں اکھیں گیاں
چالی سال وہائے جُحرے تیریاں وِچ قضیّاں

تیرا نام پوکارے مُڑ مُڑ یاد کرے سو واری
نین سُکّے وچ غمدے شعلے تپدیاں عُمر گُزاری

وِچ دُکھاں قد لفیا اُسدا گوشت سُک گیائی
چند نواں جیوں بدن مبارک دیکھاں نظر پیائی

اکھیں دے وِچ نیند نہ آوے کھاون بھلا نہ بھاوے
نام تیرا لے کرے پوکارا دَرد جھلے غش کھاوے

سنکے حال پدر دا یُوسفؑ روروزار کریندا
وا دَردا مَیں جَمدا ناہا تاں کیوں باپ تپیندا

پھیر پُچھے دس بھین میری دا کیونکر حال وہاندا
رورو بنیامین کہے دُکھ حدوں گُزر یا جاندا

جامہ نواں نہ اُسنے پایا سال گئے ہو چالی
ہو دیوانی رہی بیچاری تیریاں دَرداں والی

جس راہوں تیں وِیر لیائے او تھے عُمر گُزاری
پئی پوکارے نکل یُوسفؑ دیکھ لواں اکواری

پھولے خاک ورھاوے اکھیں بیٹھ تیرے وِچ راہیں
اتول راہ گیائی یُوسفؑ روندیاں چھوڑ اساہیں

بھین پیاری مَیں مُڑ آواں کر کے عہد سدھایا
میں روندی نُوں عُمر وہائی وِیر نہ مُڑ گھر آیا

مُڑ بھائی ایہ دَرد جدائی جان نہیں ہُن جَردی
دن راتیں وِچ تیریاں راہاں بھین اوڈیکاں کردی

روندے باپ دیا فرزندا لے مُڑ خبر پدر دی
منگدیاں بھیناں مَرگ نہ ملدی جند جدایوں ڈَردی

ڈِگدی دھرت کِدی اُٹھ بہندی تیرا نام پوکارے
آوندیاں اوہ راہیاں کولوں حال پوچھیندی سارے

وِیر میرا اوہ ماہ منوّر یُوسفؑ نام پیارا
کِنے ڈِٹھا وِچ جنگل روندا یا کسے شہر بیچارا

ایہو حال ہمیشہ اُسدا وِچ دَرداں ورتارا
کھاون پیون بھُلا اس تھیں تیرا دَرد گزارا

یُوسفؑ ہور ودھیرا رویا سُن ہمشیرہ حالا
مُڑ مُڑ داغ دِلیوچ رڑکے ہجر پیاریاں والا

پھیر پُچھے دس بنیامینا پرنایوں یا ناہیں
ہاں مَیں کہے ویا ہیا ہو یا ذوق نہ دِل بن آہیں

گھر اولاد تیرے یا ناہیں پھر یُوسفؑ فرماوے
بیٹے تن میرے گھر ہوئے بنیامین سُناوے

یُوسفؑ پُچھے نام اونہاندا کی گُجھ تدھ رکھایا
بنیامین کہے اِک یُوسفؑ تیرے نام بولایا

دوجا ذئب ایہی دَم تیجا رورو کے فرمایا
نام میرے فرزنداں ایہا جو مَیں آکھ سُنایا

یُوسفؑ کہندا وِیر پیارے ایسے نام کیائی
عرض کرے مَیں ایہا بھاون تیری وِچ جدائی

آہے عربی بولی اندر ذئب کہن بگھیاڑے
دم دے معنی لہوا یہہ بھائی راز اوگھاڑے

نام تیرا لے مَیں ہر ویلے بیٹے نوں گل لاواں
یُوسفؑ یُوسفؑ پیا پوکاراں دِلدی اَگ بجھاواں

دِل اپنے نوں نال فریباں دیاں تسلّی بھاری
پر اوہ تیریاں دَرداں والی گئی نہ گریہ زاری

وِیر کہن بگھیاڑے کھادا دَرد لُٹّے دا بھائی
ذئب رکھایا نام پسر دا پائی جس جدائی

تاں اوہ حال قضیاں والا دِل تھیں ناہ وساراں
اس فرزند پیارے تائیں کہ بگھیاڑ پوکاراں

لہو بھنا لے کُرتہ تیرا بھایاں نے دِکھلایا
دَم دَم کراں پوکار پسرنوں ہووے دَرد سوایا

بنیامینوں یُوسفؑ ڈِٹھا عشق اجیہا بھارا
بے آرام رہیا وِچ غمدے سُن سُن حالا سارا

بنیامین کہے اے بھائی روندیاں عُمر وہائی
اَج مقصود دلیدا ملیوں ہوئی دُور جدائی

اِک ساعت ہُن تیرے نالوں وِچھڑیا ناچاہاں
بھایاں نال نہ توریں مینوں وگّے نہ قدم اگاہاں

یُوسفؑ کہندا جھَل نسکدا مَیں بھی دَرد وِچھوڑا
بھایاں نال توریساں اوّل پھیر کراساں موڑا

چیز غلّے رکھواواں تیرے ساریاں موڑ منگاواں
پھول کڈھاواں حکم شرع تھیں تینوں پاس رکھاواں

چوری نام لگاسن تیں سر رنج نہووی کائی
بِن حیلے جے رکھاں تینوں چھوڑ نہ جاسن بھائی

بنیامین کہے جیوں چاہیں پاس رکھاویں مینوں
بدنامی خُوش ہو کے جھلّاں چھوڑ نجاساں تینوں

کر مصلاحت حضرت یُوسفؑ بُرقہ مونہہ پر پایا
بنیامینے نال لیایا بھایاندے وَل آیا

بنیامین جدوں خُوش ہو کے آوڑیا وِچ بھایاں
چندوں نال خُوشیدے صُورت چمکاں کرے سوایاں

بنیامین بھراواں تائیں وِچ پچھان نہ آیا
صُورت دیکھ رہے وِچ حیرت ایہ کس مائی جایا

رَلمِل پُچھّن صاحبزادے اَنور ماہ جبیناں
کس تھاویں داتوں شہزادہ آیوں وِچ مسکیناں

بنیامین کہے کی ہویا کویں پچھانوں ناہیں
بنیامین تاڈا بھائی ہاں مَیں وِچ تاہیں

بھائی کہن تیری ایہ صُورت بدل کتھایوں آئی
والی تخت مصر دے تینوں بُوٹی کیا سنگھائی

یُوسفؑ داغم دِل وِچ تیرے اَج کُجھ نظر نہ آوے
اوہ رونا تے غمد یاں آہیں کتھ گئے پچھتاوے

اَج ہسیں وِچ خُوشیاں بھائی ویر گیا بھُل کیونکر
بنیامین کہے اَج اکھّیں حال ڈِٹھوئی جیونکر

والی دیس مصر دا مینوں کر کر ویر بلاوے
گھٹ نہیں ایہ یُوسفؑ نالوں کویں نہ غم گھٹ جاوے

تخت اوتے بہ بھایاں تائیں یُوسفؑ نے فرمایا
صاحبزادیو حال گھراں دا کیونکر وقت وِہایا

باپ تاڈا نبی خُدا کیونکر وقت گُزارے
کہن سنبھّے غم یُوسفؑ والا دِل تھیں ناہ وسارے

یُوسفؑ پُچھّے وِچ تساہاں باپ جہیا غم کسنوں
وِچھڑیاں تھیں یُوسفؑ کولوں زخم لگے دِل جسنوں

کِسنے وَدھ تساتھیں کیتی یُوسفؑ دی غمخواری
وِچ یُوسفؑ دے دَرد قضیّاں کِسنے عُمر گُزاری

بھائی یُوسفؑ دی وِچ فرقت کون زیادہ رویا
نال پدر دے کون تساتھیں غم داساتھی ہویا

یُوسفؑ داغم کِسدے دِل وِچ ودھ سبھناں تھیں ریہا
بنیامین ریہا وِچ غمدے ساریاں بھایاں کیہا

ایہ یُوسفؑ دے وِچ وچھوڑے ریہا ہمیشہ تپدا
نال پدر دے حُجرے اندر دَرد فراقیں کھپدا

فرزنداں دے نام رکھائے اس نے دَرداں والے
اُسدے دِل تھیں یُوسفؑ بھائی نا بھُلا ہر حالے

سُن یُوسفؑ فرماوے بھایاں لین غلّہ تُسیں آئے
ظاہر کہو پیغمبر زادیو پُونجی کیا لیائے

عرض کرن کُجھ پونجی ناہیں سانوں قحط ستایا
موڑ گھلّی جوتُساں کرم تھیں اوہو ہے سرمایہ

اساں بضاعت ثابت پائی جاں گھر بار کھلائے
وانگ امانت مال تاڈا اووِیں موڑ لیائے

جگ جیویں وِچ فضل کرم دے سُکھ وسّیں سُلطانا
احساناں تھیں وِچ جہاناں کیتو بذل خزانہ

اوّل والی کل بضاعت موڑ لیائے ڈردے
پیغمبر دے گھر دے بَردے کویں خیانت کردے

تُساں نگاہ امانت رکھی یُوسفؑ نے فرمایا
میں احسان تساں پر کرساں مرد و دون سوایا

یُوسفؑ کہے غُلاماں تائیں بھر تیاں بھر وشتابی
نا تو لو بھر گُوناں دِیہو ہووے دُور خرابی

پردے وِچ غلاماں تائیں یُوسفؑ نے فرمایا
جام عقیق میرا لے جاؤ رکھو پاس چھپایا

بنیامینے دے وِچ بھارے رکھ دیہو وِچ پردے
بھر چھٹّاں جیوں یُوسفؑ کیہا بَردے اوویں کردے

آکھ سلام گئے کنعانی تھوڑی دُور سدھائے
جام گیائی حضرت یُوسفؑ مگر سوار دوڑائے

کرن سوار پکار جوانوں چور تُسیں کروانوں
کھڑے رہو مَت جاؤ اگّے پکڑ وَلاں کنعانوں

اُتوَلں مُونہہ کر کیہا جواناں کی تُساں گُم گیا ای
جام عقیق ملک دا کیہا تُساں چوراء لیا ای

کہے پوکارن والا جیکو لبھّ پیالہ آنے
میں ضامن تُس وِچ انعامے اُوٹھ دیاں بھر دانے

اُنہاں کیہا اَساں قسم خدا دی ہے معلوم تاہیں
چور نہیں اسیں آئے ناہیں کرن فساد اِتھا ہیں

کہن سوار تُسیں جے جھوٹھے پھر تاں کیا سزائیں
انہاں کیہا جس کولوں لبھّے پکڑ کھڑواس تائیں

حُکم شرع دا اُسدے تائیں پکڑ رکھو گھر بردہ
شارع دین اساڈے ایویں فتویٰ جاری کردا

اسرائیلؑ نبی دے مذہب حُکم شرع فرماوے
اپنا چور پھڑے جے کوئی خدمت سال کراوے

موڑ سوار گئے لے مصرے سب کنعانیاں تائیں
یُوسفؑ اَگّے حاضر کیتے چوراں وانگ تدائیں

یُوسفؑ کہندا بھایاں تائیں کنعانی کروانوں
میں احسانوں نال تساڈے کیتا بھلا جوانوں

جان پیغمبر زادے سب تھیں خدمت ودھ کرائی
اُپّر تخت برابر اپنے روٹی بیٹھ کھلائی

باجھوں مُل شُتر بھر دِتّے قیمت لئی نکائی
تے تُسیں جاندی وار جوانوں خُوب کیتی بھلیائی

ہوء دلیر بھراواں کیہا شاہا عالی جاہا
جو احسان تیرا سر ساڈے وَدھ حسابوں آہا

پر ایہ نام جو چوری والا تُہمت خلق لگائی
اس تھیں دِل شرماندے ساڈے ایڈک قہر کیائی

لوکاں طعن غضب دا پتھر اَساں وجّا وِچ سر دے
پیغمبر دے بیٹے ہو کے چوریاں کردے پھر دے

اسیں نہ چور نہ دھاڑے مارے ہاں مسکین بیچارے
چور سنہ رکھو نام اساڈا چور جَلن وِچ نارے

انہاں اُمید پکّی دل بھاری اَساں نہ کجھ چورایا
ایہ چوری دا نام اچانک سر ساڈے پر آیا

یُوسفؑ کہے غُلاماں تائیں شُتراں بھار اتارو
سچ کہن پیغمبر زادے یا تے جھوٹھ نتارو

اوّل چھٹ شمعون کھلائی پھول ڈِٹّھی اوہ ساری
جاں کُجھ ظاہر ہویا ناہا سیون دُوجی واری

ایہ جوان سنہ چور دسیندا آیا نظر یقینوں
وار ووار کھلایاں چھٹّاں باجھوں بنیامینوں

دس بھایاں دے بھار جو پھولے کُجھ نہ ظاہر آیا
جان دیہو اِک باقی رہندے یُوسفؑ نے فرمایا

اَگّے شک پئی وِچ دِل دے تاں ایہ موڑ منگائے
کنعانی ایماناں والے، اسیں چنگے از مائے

پھول رہے دس چھٹاں تائیں حال ہویا اشکارا
چھوڑ دیہو ایہ گھر نو جاون ظن گیا اُٹھ سارا

اِک باقی ایہ چور نہ ہوسی انت انہاندا بھائی
پینڈا انہاں نہ کریو کھوٹا شک نہیں ہُن کائی

دیکھو پھول جو باقی رہندا بھائی کہن تدائیں
یُوسفؑ کہند احاجت کی ہے ظن میرے دَل ناہیں

اوہ کہندے دَس چھٹاں وِچوں ڈِٹھا پھول تمامی
اِک کارن کیوں اپنے سر تے لے جایئے بدنامی

چور نہیں اسیں عیب نکائی ایہ بھی کھول نتارو
دیکھو صاف عقیدے ساڈے طعنے پھیر نہ مارو

یُوسفؑ کہند امرد جوانوں چنگے نظری آئے
طعن الزام تُساں کُجھ ناہیں ہو نیکاں دے جائے

تُسیں چنگے تے سب تھیں چنگا ایہ بھائی دسیاوے
تُسیں نہ چیز چورائی میری تے ایہ کوئیں چوراوے

جے تے چھٹ نہ پھولو اُسدی بھایاں عرض سُنائی
اساں اوتے ایہ فخر کریسی تے اپنی وڈیائی

سانوں کہسی بھار تساہاں پھولے نال خواری
بے اعتبار تسانوں جاتا ئیں ریہا اعتباری

یُوسفؑ کہند اپھول غُلاموں کرو برابر سارے
تاں ایہ فخر چتارے ناہیں مُوہوں لاف نمارے

پھولی چھٹ پیالہ لبھّا چور بنے کنعانی
شرمندے ہو بھائی سارے ڈُبّے وِچ حیرانی

کیوں اسیں آپ خیالیں پئے پئے اُسدی چھٹ کھلائی
رکھّی ربّ رکھائی عزّت عقلوں ڈوبے گوائی

مرن چنگا بدنامی نالوں ہُن اسیں چور سدائے
بنیامین ابن راحیلے سانوں عیب لگائے

سر نیویں ہُن روندے بھائی سُجھے ہور نکائی
عزّت حرمت خاک رلائی قدر نریہا کائی

خونی چشم کلیجے تپدے ہیبت دھانی سینے
تاڑ اکھّیں دس بھائی رو رو کہندے بنیامینے

اے ظالم کی کارا کیتو ڈوب دِتّو گھر سارا
چوریاں کر دے پُت نبی دے پایو مصر پوکارا

جے توں آپ بُرا اے ظالم سانوں پٹ گوایا
ناز کریندیاں تخناں اوتے سَٹ وِچ خاک رلایا

شاہ اساڈی عزّت کردا اُسدا مال چورایو
تاج سروں لاہ عزّت والا اندر خاک سٹایو

تینوں اُسنے غلّہ دِتّا خدمت خُوب گُزاری
دے چلیوں احسانوں بدلہ چنگا جاندیواری

اُپّر تخت بہایا تینوں نال طعام کھلایا
کُجھ حیا دِل تیرے اندر چوری وقت نہ آیا

دیکھ نظر کر تیرے اوتے کیڈک لُطف کمائی
چوری کرن لگّے نوں کیوں ناشرم دلیوچ آئی

بنیامین کلاماں سُن سُن ہَس ہَس کے فرماوے
میں کد جام عزیز چورایا شرم کو یہی آوے

اوہ روندے ایہ ہَسدا آہا اوہ کردے حیرانی
توں ہَسیں کیوں شرم نہ آوے ڈُب مریں ہو فانی

نالدیاں دا نام گوایو تیرا گیا نکائی
بے شَرماں نوں شرم کو یہی لیک گھرانے لائی

چور ہَسّے تے پہرو روون جاں پکڑے سرکارے
اُلٹا سماں خلاف زمانہ جھوٹھ جتے سچ ہارے

صاحبدلاں پسند ملامت کَدبد گویوں ڈردے
وِچ نامُوس نہیں ڈُب مردے وصل ندی وِچ تردے

گوجھے نین جنہاندے دِل تے تیز کٹاریاں دھردے
بے بصراں دے عشویاں دے وَل اوہ کَد نظراں کردے

نشہ وِصال جنہاندے دلنوں مستی دادَم بھردے
بے خبراں تھیں اوہ بے خبرے وجدیاں سٹاں جردے

اوہ وِچ شوق سمندر تردے واقف ڈونگھے سردے
ابر ملام ورھے لکھ سر تے ذرا دھیان نہ دھردے

تے غیراں دے سوزوں سَڑدے نفس ہوا دے بردے
کد غیراں ول جھات گھتّن جے یار ہووے وِچ گھردے

بنیامین کہے کیوں مینوں چور کہورَل سارے
قسم خدا دی چور نہیں مَیں ظَن نکریو بھارے

اوہ کہندے جے چور نہیں توں جام چھُٹّے کِن پایا
فرمایا جس بھار تاڈے موڑ گھلّی سرمایہ

جے سرمایہ تُسیں چورائی مَیں بھی جام چورایا
جے تُسیں چور نہ بنے کویں ہُن مینوں چور بنایا

چُپ رہے ہو بھائی سُنکے سر نیویں شرماندے
عزّت ضائع گئی اساڈی دِلوچ حسرت کھاندے

آہا مصر اندر ورتارا جیکو مال چوراوے
صاحب مال لوے شے دُونی وَدھ سزا نہ آوے

تے یعقوبؑ نبی دے مذہب چورر ہے ہو بَردہ
سو بھایاں نے اوّل فتویٰ کیہا شرع پدر دا

ایہ اللہ نے یُوسفؑ تائیں دِلوچ وَل سکھایا
شرع پدر دا فتویٰ اوّل بھایاں تھیں اَکھوایا

جے تے رَسم موافق مصرے عدل ہوندا ورتارا
یُوسفؑ دے ہتھ آنسکد ابنیامین پیارا

فتویٰ آ کھ بھرا پچھتائے عہد پدر تھیں ڈردے
شاہ منگے ہُن چورانہاں تھیں رکھاں وانگوں بَردے

جے ایہ چور تعجب ناہیں بھایاں نے فرمایا
اُسدا وِیر جو اگّے مویا بھی اُس کُجھ چورایا

جس بھائی نوں ہُن ایہ روندا یُوسفؑ نام سدایا
اوہ پھوپھی دے گھر تھیں چوری پٹکا کڈھ لیایا

اوہ بھائی دی عادت ساری اس وِچ آن سمائی
راحیلے پُت چوریاں کردے دوہاں شرم نہ آئی

وڈّے دی خُو چھوٹے پکڑی سَبھناں نوں پکڑایا
عیب پُرانا وِچ جنہاندے آخر ظاہر آیا

ایسہ ہے سچ سُنایا جیونکر شاہاراج سوایا
سُن یُوسفؑ جَر جاندا دِل وِچ راز نہ کھول دیکھایا

وِیر میرے خُود چوریاں کردے ہوراں چور بناون
چوری وِچ پدر تھیں مینوں دِل وِچ خُوف نہ کھاون

جانے بھیت دِلاں دے اللہ جو جو تُسیں سُنائے
اپنے عیب اساڈے سر تے کڈھ زُبانوں لائے

اگّے تخت بدھے ہتھ بھایاں رو رو عرض سُنائی
وڈی شان عزیز اتیری دائم رہے سوائی

باپ بُڈّھے دا ایہ ہے عاصہ ہر دم خدمت کردا
پکڑا ساتھیں رکھ کِسے نوں تھاؤں اُسدے وِچ بَردہ

شاہاتوں احسان کنندہ سانوں نظری آویں
باپ بڈھا رو مرسی غم تھیں چھوڑیں لُطف کماویں

جان اَساں قربان پدر تے دُکھ اُسدے تھیں ڈردے
غم اُسدے وِچ دیکھ دلیدے جان جلے وِچ دَردے

اُستے باپ پیار کرینداسب تھیں ودھ مدامی
اُسدے وِچ وچھوڑے اُسدا ہوسی کام تمامی

اسیں مریندے پر جے اُسدی بَچدی جان اکلّی
پیغمبر دے دِل نوں کائی ہوندی صبر تسلی

سارے اسیں سلامت جایئے جے اِک ایہ نجاوے
باپ اساڈا اُسدے غم تھیں سخت مُصیبت پاوے

رکھ اَساتھیں جِسنوں چاہیں خدمت وِچ غلامی
بنیامین بیچارے اوتے کر احسان تمامی

یُوسفؑ کہے پناہ خدادی جِسد اعالم سارا
چوراں چھوڑاں ہوراں ہوڑاں ظُلم کریساں بھارا

بدل گنا ہے ہوراں پکڑاں وِچ عدالت ناہیں
بے انصافی کراں نمولے بھاویں کرسو آہیں

بے امید ہوئے جاں بھائی سارے اُٹھ سدھائے
بنیامین لیا رکھ یُوسفؑ صبر دلاں وِچ آئے

بھایاں بیٹھ جمع وِچ گوشے مصلاحت دے کاریں
رو رو نیر وہائے چشموں سارے پئے وِچاریں

کہے یہودا مَعلَم سَبھناں باپ لیاں سَوگنداں
ضامن دِتّا اللہ صاحب اَساں سنبھے فرزنداں

کی مونہہ لے وَل باپ سدھایئے اگّے یُوسفؑ کُٹھّا
دھاڑا دَرد غماں دا جِس تھیں اس دے حال ترٹھا

زخم اوتے ہُن زخم لگاون مینوں بھلا نہ بھاوے
دِل میرا وِچ فکر غماندے ڈُب ڈُب غوطے کھاوے

مَرن چنگیرا لکھ لکھ واری ایڈ مُصیبت نالوں
دردپدرتھیں ساڈے سر تے پوسی قہر وبالوں

بنیامین لئے بِن جاناں روانہ سانوں مُولے
عجز لڑائی دوویں حاضر جو کُجھ شاہ قبولے

جے اوہ وِیر نہ دیوے سانوں گھتّو جنگ پُواڑا
مَرد اَسیں سب شیر بہادر پاؤ مصر اوجاڑا

تیغ وگاؤ مار اڈاؤ دیس مصر دا سارا
سانبھو تخت خزانے لُٹّو مرے عزیز بیچارا

سُن مصلاحت بھایاں تائیں بُہت پسند دِسائی
بنیامین چھوڑاء لیایئے کر کے جنگ لڑائی

جوش کرے روئیل پوکارے سُن سُن کے تدبیراں
ذِمہ میرا مار گواواں کُل امیر وزیراں

پکڑاں تیغ پواں کر نعرہ توڑ غرور دیکھاواں
تیغ بہادر وِچ مصر دے کون جمے از ماواں

دیکھاں کون جھلّے واہ میری دھا پویاں کلاّ
وانگوں شیر کھڑاں دَب مُلکوں بکریاں دا گلّہ

چا تلواروں شعلے جھاڑاں سارا مصر اوجاڑاں
چھاتیاں پاڑاں زخم اوگھاڑاں جگر بھناں دِل ساڑاں

پواں اکلاّ کر کر ہلاّ ماراں سب سرداراں
باغ بہاراں تے گلزاراں چھوڑ مرن سَن یاراں

تیغ گُزاراں شیر شکاراں میداناں وِچ ماراں
وِچ درباراں پَون پکاراں تیغ گھتّے جھلکاراں

تے مَیں ایسی تیغ وگاواں پَون مصر وِچ واراں
باتدبیر وزیر نِکھاراں ہور اَمیر ہزاراں

آکڑیاں دی گردن وِچدی گُزر وگّن تلواراں
توڑ وِچھوڑ دھراں سر نالوں دلدے داغ اوتاراں

تے شمعون کر یند اذمہ مَیں وڑساں بازارے
ندیاں خُون وگا دیکھاواں بازاراں وِچ سارے

بازاری کر گریہ زاری اُڈن اگّے تلوارے
چھوڑ دُکاناں لے لے جاناں نتّے جانھ بیچارے

ہتھ آیاں نوں جان نہ دیساں مار رکھاں وِچکارے
چھوڑ زناں مرجانھ دیا ہے وِچ وِچ مرن کوارے

کفن بزازلَون من ہتھیں ڈُلھے عطر عطارے
بقالاں دی گردن اوتے کھاوے تیغ ہولارے

رنگریزاں دے رنگ رُخاں دے اُڈپُڈ جاسن سارے
حلوایاں دی گردن گُزرے تیر کھنڈے دے دھارے

لوک پساری کھا اِک کاری جاون چھوڑ پسارے
دِن دے چور ٹھگاں دے رہبر گردکراں سونیارے

درزیاں چیر طریزاں پُرزے لٹکاواں دیوارے
پینجیاں پنج اڈاواں تُونبے کرساں بھَن نیارے

قصاباں دیاں قاتل چھریاں پھرن گلیں یکبارے
اہرن مار سراں وِچ خُونی چنڈاں چنڈ لوہارے

تیشے نال چھلّاں ہر طرفوں کڈھ نجار بخارے
مار وِچّوں نقال نکارے کڈھاں کسر قصارے

شور گراں دے شور گواواں کٹ کڈھاں منیارے
بنیئیں ظالم دِلدے کھوٹے مرن وِچوں ہتیارے

اس سودے وِچ ڈوب بضاعت چھوڑ چلن ونجارے
تے گگڑے وِچ خُونی جھگڑے رَگڑ مرن جڑ مارے

ہر بنیاں جاں سر تے بنیاں لون وسار وسارے
آویاں تاؤ ملے وِچ سینے جاں گھیراں گھمیارے

معماراں پُرکار سواراں جنہاں محل اوسارے
نقاشاں دے نقش اڈاواں مجلس دے وِچکارے

کرن تصوّر جدوں مصوّر مرگ ڈھکی دربارے
ہر مُورت دی صُورت سارے مرویسن وَل نارے

جھاڑ بساط بساطی شہروں پہونچن گور کنارے
بریاں گر دِل بریاں مَرسی رل یار اندی ڈارے

کہن بپاری وِچ بازارے نفع نہ اَج بپارے
نَسّا جاں دیاں سُبک مزاجاں رہن لٹکدیاں تارے

عصاراں دے اثر نچوڑاں دُھم پوے جگ سارے
صقل گراں دے صقل کراں دھر فولادی تلوارے

اَیسی تیغ وگاواں کاری کر کر حملے بھارے
قتل مصر تے روہنھ جناور کُوکن جھُول ستارے

مصر شہر دے وِچ بازارے اَج ہوسن گُجھ کارے
شیر شکن تے فیل فگن اَج رکھّن نام ہمارے

دیکھاں کون مقابل آوے شیر اندی پیکارے
کنعانی دیاں زور آوریاں کُوک سُنے جگ سارے

دیکھ لواں اَج مائی جایا کہڑا روک گذارے
سارے چھوڑ پیارے بھارے جانھ پلک وِچ مارے

کہے یہودا طرف عزیزے مَیں خُود قدم اٹھاواں
بنیامین چھوڑاء لیاواں یا تے جنگ مچاواں

نعرہ ماراں حمل زَناں دے پل وِچ جھاڑ دیکھاواں
توڑ درّہ زندان مصر دا قیدیاں بند چھوڑاواں

مرد مقابل جیکو آوے اُسدی گرد اڈاواں
مار گواواں ماتم پاواں روہنھ پُتّاں دِیاں ماواں

صاعق برق یلاندیاں تیغاں اَج مصرے چمکاواں
شیر وشاں دیاں خُونی شکلاں اندر خُون لٹاواں

نیل ندی دے کنڈھے وسدیاں بیڑیاں پُور رُڑھاواں
ڈھاہ عمارت مصر شہر دی چاہ وِچ نیل وگاواں

چا شمشیر پواں وِچ مرداں نعریوں دھرت ہلاواں
بنیامین پیارا بھائی قیدوں کڈھ لیاواں

ست بھایاں نے ذمہ کیتا وَل وَل ماریئے فوجاں
اج وِچ نیل وگن ویہ مصروں خُون یلاں دیاں موجاں

ٹھاٹھ وَگے وِچ گلیاں مصرے تیغ زناندی رَتوں
وَگدے نیل رُڑھاء سدھایئے قتل ہویاں پھڑلتوں

شاہ مصر دے شوخ سپاہی سخت دلیریاں والے
پیون تند شراب کٹاروں گوریں سونھ سوکھالے

توڑ صفاں میدان اڈایئے چاغالب شمشیراں
کرنے چُور کلیجے مصریاں پکڑ پنجے وِچ شیراں

فوج عزیز نگھارن کارن ہاں اسیں سَت بتھیرے
خاک مصر دی اُڈّن لگّی چَک چلّے سب ڈیرے

یاد رہے پیغمبر زادے کدی مصر وِچ آئے
رہے کہانی آخر تائیں اَجدے ہتھ دیکھائے

آہا افراہیم پوچایا یُوسفؑ نے وَل بھایاں
جاکے سُن جو میریاں بھایاں کیا صلاحیں لایاں

افراہیم گیا مُڑ سنکے ایہ سبھے تدبیراں
یُوسفؑ پاس سُنایاں جاکے جو سُنیاں تقریراں

کہے یہودا بھایاں تائیں اَجے نہ تیغ وگایو
جاں مَیں نعرہ کڑک مریساں تاں تُسیں ہتھ اُٹھایو

ایہ گل آکھ یہودا تُریا تیغ لئی ہتھ آیا
یُوسفؑ اگّے آن کھلویا کر کر قہر سُنایا

چھوڑ عزیز ابھائی ساڈا نا کر بُہت قضیّا
ناہ ستاء اساڈے تائیں جے تُد خبر نہ پیّا

کڑک مریساں اِکّو نعرہ دیکھ لیو کیا ہوسی
نیل ندی دا پانی سُن کے وگنوں اٹک کھلوسی

ہیبت پَوے مصر وِچ بھاری مَر مَر جانھ ہزاراں
حمل زَناں دے جھڑ جھڑ پوسن ہوسن حال خواراں

کہسو پھیر قیامت آئی صُور وجے کر زورا
ایہ غرور تکبر دِلدا ذرا نرہسی بھورا

یُوسفؑ کہندا صاحبزادیا بول سمہال زُبانوں
بے انصافی کراں نمُولے تیرے لغو بیانوں

آہے جدوں یہودا آوے وِچ غضب دے بھارے
وال بدن دے چیر لباساں کھڑے رہن ہو سارے

خُون جھڑے ہر والاں مُڈھوں اندر جوش قہاری
نیزیاں وانگوں وال بدن دے تکھے نوک کٹاری

جاں لگ رہے غضب وِچ دلدے رہندا حال ایہائی
جاں نعرہ اس وقت کریندا جھڑدی تڑف لوکائی

پر جیکو اولاد یعقوبوں پُشت اُسدی ہتھ لاوے
ایہ غضب دا حال تمامی دُور اوویں ہو جاوے

وال بدن دے نیویں ہوندے جوش نرہندا کائی
نعرہ ظاہر ہوندا ناہار ہندی بند دوہائی

جدوں یہودا تائیں ڈِٹھّا یُوسفؑ نے وِچ غصے
برچھیاں وانگوں خُونوں بھِنّے وال کھڑے وِچ جُسے

افراہیم چھوٹیرا لڑکا سی حاضر اس ویلے
قبطی بولی کہکے یُوسفؑ اُسنوں اُتوں میلے

اے فرزند کمرتے اُسدے جھبُدے ہتھ لگائیں
افراہیم گیا ہتھ دَھریا جھڑیا جوش ازائیں

گیا غضب سب زور سدھایا قوت رہی نکائی
چاہے نعرہ کراں غضب تھیں طاقت کُجھ نپائی

گرد بگرد یہودا دیکھے حیرانی وِچ آیا
ایتھے کون اولاد یعقوبوں جِس نے ہتھ لگایا

پچھلے وَل اِک لڑکا ڈِٹھا صُورت چند اوجالا
پکڑ یہودا سونگھے مونہ تھیں ڈِٹھس برکت والا

پُچھے کون کوئی توں لڑکے نُور اَکھیں دا کِسدا
اسرائیلی نظری آیوں مَیں ہاں بیٹا جِسدا

توں اولادوں باپ میرے دی کہہ تد نام کیائی
ہیں فرزند کِدھا کہہ ظاہر مَیں حیرانی آئی

وِچ مصر اولاد پدردی کون پیارا بھائی
افراہیم رہیا چُپ سُنکے راز ندسیا کائی

افراہیم گیا تُر اوتھوں عاجز رہیا یہودا
باہر وِیر اوڈیکن نعرہ جوش کرن بیہودہ

اوڑک آپ اوڈیک سدھائے وَل دربارے آئے
کہن یہودا تائیں بھائی کیوں توں کم گوائے

کیوں نعرے نوں دیر لگائی تیں دِل خُوف کیائی
کہے یہودا نسل پدر تھیں ایتھے لڑکا کائی

پُشت میری ہتھ لاء سدھایا میرا جوش گوایا
تپ وِچ جوش غضب دے بھایاں قہر تنور تپایا

دیکھ اُنہاں وَل یُوسفؑ تائیں دِل وِچ غصہ آیا
بھایاں تائیں حاضر کرکے پیش کھڑے کروایا

فرمایا پیغمبر زادیو بولو سچ زُبانوں
میں کی بُرا تساتھیں کیتا گھٹ کیا احسانوں

بھُکھیاں قدروں کھانے دِتّے عزّت بہت کرائی
دو واری بھر شُتریں غلّہ قیمت لئی نکائی

جاوندیاں تُساں تحفے دتے تے احسان کمائے
کر چوری تساں اپنے تائیں داغ گناہوں لائے

فتویٰ شرع جو تُساں سُنایا مَیں اوہ عمل کمایا
محسن کش ہو تیغاں پھڑیاں حق پلّے ایہ آیا

مصر اوجاڑن قصد تساڈا قتل میرے پر دھائے
وِچ دماغ تساڈے آکھو کیا خیال سمائے

جانوں تُسیں اساڈے جیہا جگ وِچ ہوگ نکائی
کریئے مار خراب مصرنوں رَلمل سارے بھائی

بکریاں تُساں ہوراں جاتا خُود نوں شیر بنایا
تخت عزیز مصر دا لیّے تُساں ارادہ آیا

تُسیں کیا ایہ قہر کیائی کیڈک ہو کروانوں
اِک تھیں اِک خدا نے کیتی خلقت ودھ جہانوں

جے تُساں زور بڑے تے ماناں تُسیں سبھے ناتانے
کیڑی دی لَت توڑ نہ سکو کرو نہ جوش دھگانے

زور کیائی وِچ تساہاں جِس اوتے معروری
آخر پلّے پوگ تساہاں عملاندی مزدوری

مارلیا تساں مصر زُبانی تے اَجے خبر نہوئی
جاتا ملک خدا دا وَسدا مرد نہیں وِچ کوئی

تے شاہی سامان مِصر دی جاتی چیز نکائی
طفلاں وانگ خیالی گلّاں کیتیاں وِچ وڈیائی

اندر جوش غضب دے یُوسفؑ تختوں اتر آیا
کروانوں مغرور جوانوں قہر سریں کیوں چایا

دیکھو زور خُدا دا دِتّا یُوسفؑ نے فرمایا
سَیل پتھر دا کوٹھا یُوسفؑ ماریا پیر اڈایا

پتھر ٹُٹ گئے ہو پُرزے چھت کندھاں ڈھیہ پیّاں
دیکھ بھراواں حیرت دھانی اکھیں اُگھڑ گیاں

ایہ عزیز مصر دا والی جے تے قہر کماوے
سانوں ساریاں پکڑ پنجے وِچ جان مروڑ گواوے

ایہ ہے باز اسیں سب چڑیاں ایہ اوہ شیر شکاری
پل وِچ سانوں مار گواوے جے پکڑے اِکواری

اگے سانوں خبر نکائی اُسدی شان جو عالی
غافل اَسیں پئے کرماناں ہوش حواسوں خالی

کی جاناں خُود شیر شکاری مصر شہر دا والی
ایہ کو پاک فرشتہ ہوسی اُسدی صفت نرالی

دس بھائی اَسیں اُسدے اگّے مُول نہیں شے کائی
گھڑے مٹی دے نال پتھر دی ایہ ہے مثل لڑائی

کنعانی حیرانی اندر چُپ رہے بیچارے
لافاں ماریاں یاد نہ آیاں خیر رہی بازارے

اوہ تیغاں دے جوش ہولارے کتے نہ نظری آئے
تے بازاری مرد پیاری کِنے نہ مار اڈائے

ہورا میر وزیر مصر دے ثابت رَبّ بچائے
ہُن وِچ دلاں دعائیں کردے جان کویں بچ جائے

ہو پیغمبر زاد جوانوں یُوسفؑ نے فرمایا
چھوڑو چور وطن نوں جاؤ مَیں ایہ رحم کمایا

جیکو ہور دلیری کردا دیکھدیو تس حالا
دیکھ تساں ول مَیں دِل گُزرے قدر نبیاں والا

لائق سخت سزا تساہاں چھوڑ دیہاں مسکینوں
اُٹھ تر وہُن نام نہ لیناں بھائی بنیامینوں

اوڑک ہولا چار بھراواں رورو سیس نوائے
لکھ لکھ شکر جو اَج اساڈی جان بچی غم جائے

یُوسفؑ تو ردتے سب بھائی دے غلّہ سب بھارے
رکھ لیا اس حیلے سیتی بنیامین پیارے

کر تعظیم گئے سب بھائی رورو نیر وہاندے
عہد پدر دا سینے رڑ کے خُوف دِلاں وِچ کھاندے

کہے یہودا بھایاں تائیں تُسیں سبھے مُڑ جاؤ
بنیامینے چوری کیتی پیئونوں خبر سُناؤ

تے مَیں آپ نجاواں مصروں ہرگز مُول کدائیں
مُونہہ اکھیں کی جا دکھلاواں باپ پیارے تائیں

پرجے باپ سَدے خُود مینوں پیر دھراں کنعانے
یا تے حُکم کرے رَبّ صاحب جسدا حُکم جہانے

باجھوں حُکم نہ مصر زمینوں مَیں خُود قدم اوٹھاواں
تُسیں چلو جے حُکم ملیسی مَیں کنعانے آواں

سُن یعقوبؑ نبی دے بیٹے نوں کنعانے آئے
باپ اگّے روعرض گُزاری چوریوں حال سُنائے

بنیامین چوراء پیالہ دَھر آندا وِچ بھارے
گھل سواراں شاہ عزیزے پکڑ موڑائے سارے

فتویٰ حُکم شرع دا ساتھیں چوراں حق پوچھایا
بَردہ چورر ہے گھر مالک اَساں جواب سُنایا

خبر کیا اوہ بھائی ساڈا چوریاں کردا پھر دا
غیب نجاتا اَیہا فتویٰ بنیاں آفت سر دا

پھولے بھار حقیقت کھلی پکڑ لیا سُلطانے
ڈُب ڈُب گئے اسیں وِچ حیرت مُڑ دھائے کنعانے

بنیامین عزیزے پھڑیا ریہا یہودا تاہیں
روندے اسیں قدم وِچ آئے کر حضرت جیوں چاہیں

نبیؑ کہے اُمید نہ مینوں ہرگز بنیامینوں
چوری اوس نہ کیتی ہوسی جاپے حال یقینیوں

راتیں نفل پڑھے دِن روزے وڈا زُہد کماوے
تقوے وِچ امانت پُوراتے اوہ کویں چوراوے

عرض کرن اوہ یا پیغمبر غیب نہ معلم سانوں
جو معلوم اسانوں ظاہر کیہا کھول تانوں

پُچھ مصر دیاں لوکاں کولوں جتھے حال وہائے
یا تے پُچھ کرواناں کولوں نال اَساں جو آئے

جے اعتبار اساڈا ناہیں قافلیاں تھیں سارے
پُچھ جو شامی لوک تدائیں سی مجلس وِچکارے

اسیں سچّے سوگند نبیا ساڈا وَس نکائی
دے بدلہ کر منت تھکے کجھ مراد نپائی

نبی کہے ایہ گل بنائی نفس تاندے کارے
میرا بنیامین پیارا چور نکرو پوکارے

ایہ کُجھ میریاں پتّاں کولوں ہوء گیائی کارا
قول نبی دا جھوٹھ نہیں ایہ یُوسفؑ طرف اشارا

پھر یعقوبؑ نبی فرماوے فرزند و فرماؤ
ایڈک زور تُساں وِچ آہے توڑ پہاڑ گواؤ

بنھ تساڈے وِچوں کیونکر وِیر تاڈا کھڑیا
ایہ کُجھ جھوٹھی تہمت دے کے بنیامینے پھڑیا

فرزنداں نے عرض سُنائی جیوں جیوں حال وہائے
اسیں عزیز مصر تے دھائے اس نے غلبے پائے

اوہ تنہا دَس بھایاں نالوں قوت دیوچ ڈاہڈا
اساں جیہاں اوہ کجھ نجانے زور نہ پیا اساڈا

نبی کہے مَیں صبر کریاں باجھوں صبر نہ چارہ
فرزنداں تھیں رَبّ ملاوے فضل اوسیدا بھارا

رب نے وِچ مُصیبت سختی نبیاں نوں ازمایا
دن کائی ہُن میرے اوتے وقت مُصیبت آیا

تے اللہ دی حِکمت بھاری جانے راز دلاندے
صبر کٹاں جے پُورا ہووا واہ نصیب اساندے

ایہ گل کہہ مونہہ پھیر پُتّاں تھیں پیغمبر فرماوے
اے افسوس پیارا یُوسفؑ مینوں نظر نہ آوے

نین سفید گئے ہو اُسدے کھاء گیا غم بھارا
وِچ اندوہ وِچھوڑے یُوسفؑ زور گیا چک سارا

سُن فرزند کہن یا حضرت سانوں قسم خدا دی
یُوسفؑ دا غم حق تساڈے انت گھتے بربادی

غم اُسدا تیں بھُلدا ناہیں جاسی جان ازائیں
حضرت چھوڑ دِلوں اس غم نوں ایہ دُکھ تیرے تائیں

فرمایا مَیں اللہ اگے اپنا درد سُناواں
ہوراں لگّے دُکھ نہ پھولاں مت بے صبر سداواں

مینوں مَعلُم اللہ ولوں تُسیں نجانوں کائی
مینوں سب فرزند ملیسن دِل اُمید ایہائی

سی یعقوب سوال سُنایا اِک دِن جبرائیلے
لیکے اِذن جناب اِلاہوں گھلیں عزرائیلے

پُچھ لواں مَیں اُسدے کولوں یُوسفؑ دا کُجھ حالا
کُجھ قرار دِلے نوں آوے جاوے دَرد کوسالا

جبرائیلے حُکم اِلاہوں عزرائیلؑ پوچایا
پاس نبی دے آن فرشتے عرض سلام سُنایا

نبی پُچھے دس عزرائیلا تینوں قسم الٰہی
یُوسفؑ دی توں جان نکالی یا اَجے تَن وِچ آہی

نُور اَکھیں دا میرا یُوسفؑ زندہ ہے یا ناہیں
چھوڑ گیا اس دُنیا تائیں یا ہے اَجے اتھائیں

کہہ فرزند پیارا میرا گیا کتھے کی ہویا
اوہ تسکین آرام دلیدا زندہ ہے یا مویا

عزرائیلؑ کہے یا حضرت مَیں ناجان نکالی
اوہ زندہ ہتھ مال خزانے ہے مُلکاں داوالی

یا پیغمبر بیٹا تیرا وِچ خیریت خُوبی
رُتبہ اُسدا وِچ دلاندے مرغُوبی محبوبی

سُن یعقوبؑ کہے کہہ کتھے حُکم کتھائیں جاری
حُکم نہیں مَیں کیونکر دساں اُسنے عرض گُزاری

جھَبدے رَبّ ملاوے تینوں روز گئے رہ تھوڑے
یُوسفؑ نوں توں پاویں حضرت ہوسن دُور وِچھوڑے

تِسدن تھیں یعقوبؑ نبی نوں سی وِچ دِلے تسلی
پر سر ہجر پہاڑ غماں دا سخت مُصیبت جھلی

جانے یُوسفؑ زندہ ملسی پر ناخبر مکانوں
تاں فرزنداں نوں فرمایا چُپ رہو نادانوں

فرمایا فرزند وجاؤ ڈھونڈو یُوسفؑ تائیں
بنیامین لبھّو رَبّ میلے رحمت آس اسائیں

جا بھایاں نُوں لبھ لیاؤ رکھو آس الٰہی
رحمت تھیں ہی آس توڑیندے کافر وِچ گمراہی

فرزنداں نے عرض سُنائی آس رَبّے دی بھاری
بنیامین یہودا ملسی یُوسفؑ تھیں دشواری

زندیاں ملن اُمید دلے نوں مویاں ملے نکوئی
یُوسفؑ دی اُمید نکوئی موئے مدت ہوئی

کھا بگھیاڑ گیا ہو فانی برساں بہت وہایاں
یا حضرت توں یُوسفؑ ولوں اَجے امیداں لایاں

مویاں نوں جا کہڑا لبھے جیوندیاں لبھّ لیے
یُوسفؑ دے وِچ دَرد نبیا سنہ کرایڈ قضیے

پیغمبر فرماوے پُتّاں خط میرا لے جاؤ
بنیامین یہودا تائیں جا مصروں لے آؤ

پکڑ قلم خُود ہتھیں لکھیا پیغمبر نے نامہ
جس وِچ دُکھ وِچھوڑے ولّوں لکھیاں دَرد کلاماں

مضمون نامہ یعقُوبؑ بجانبِ عزیز مصر قلوب بعبارت دَرد انگیز وطرز مرغُوب

ایہ یعقوبؑ اِبن اسحاقوںؑ نامہ ہے غم خانہ
طرف عزیز مصر دے والی جو اَج شاہ زمانہ

مصری شاہ عزیزا تیرا میسنوں نام نہ آوے
یاد ہوندائیں خط وِچ لکھدا شُوق ایہا فرماوے

اوّل حمد الٰہی دائم عالی ذوقاں والا
میرا پھیر سلام تائیں دِلدیاں شُوقاں والا

وِچ اشارہ رَلیا مِلیا خالص یاریاں والا
سُکھ سونہا دَرداں بھریا تے غمخواریاں والا

کیا کراں مَیں غیراں اَگے غمدی گریہ زاری
قدمیرا جھُک غم تھیں لفیا وِچ مُصیبت بھاری

وار و وار نبیاں تائیں اللہ نے اَزمایا
آپے فضل کرم کر لُطفوں ثابت پار لنگھایا

دادے پاک خلیلؑ اللہ تے ویریاں اگ بھکھائی
اللہ نے کر ٹھنڈی آتش کر گلزار دیکھائی

تے اس پاک خلیلؑ اِلٰہی ڈول نہ پیر ہٹایا
بھارا بھارا اوٹھایا صبروں رَبّ نے اوڑ نبھایا

باپ میرے دے گل دے اوتے حُکموں چھری وگائی
دُنبہ جنّت دِتُس فضلوں اُسدی جان بچائی

حال میرا ہر ویلے غمدی جگرے وَگے کٹاری
چالی سال وہائے مینوں اندر گریہ زاری

یُوسفؑ نام میرا پُت سوہنا نُور دیاں رُخ چمکاں
جنتیاں دا نقشہ نُوری دیکھاں چشم نہ جھمکاں

فرزنداں لے میرے کولوں تِس کھڑیا صحرائے
کھادس گرگ نشانی کُرتہ خُون آلُود لیائے

غم اُسدے وِچ میریاں اکھیں کیا کہاں کی ہویاں
داغ سیاہوں غمدے پانی جھول ندی وِچ دھویاں

یُوسفؑ دے مَیں وِچ وچھوڑے طلب دے تسکینوں
بنیا مینوں ماہ جبینوں کر دا صاحب دینوں

ہن او ہو فرزند سدھائے لے اُسنوں ول تیرے
جام چورایس آن سُنایا کھول دِتّے سَل میرے

یُوسفؑ دا اوہ زخم وگیندا دونا کر دکھلایا
بنیامین وِچھوڑ اساتھیں تیر جگر وِچ لایا

سُنیا کیتوں قید عزیز ابنیامین پیارا
ایہ گلاں سُن دِلدا میرا مان گیا ٹُٹ سارا

میں سُنیا تیں نیک خصائل صِفت نبیاں والی
تیں احسان جگت وِچ کیتے وَسدی خلق سوکھالی

ہور جہان سوکھال وَسایو اَساں وبال پوچایو
ہوراں اوتے کرم کمایو سانوں نَدی رُڑھایو

زخمی نوں کُٹ زہر کھلایو نظر نہ کیتی کائی
چوری وِچ اساہاں ناہیں ایہ تہمت تاں لائی

ایہ فرزند سعید اساڈا کرے نہیں بریائی
بنیامین نہ چوریاں کردا اوہ یُوسفؑ دا بھائی

وانگ بضاعت بھارے اَندر آپے جام رکھایو
اوہ فرزند پیارا میرا سُنیا قید کرایو

کرا احسان اساڈے اوتے چھوڑیں بنیامینے
خُوف تیرے دِل اللہ والا زخم نہ لاوِچ سینے

پُت میرے نوں قید نکریو اوہ یُوسفؑ دا بھائی
ویر وِچھُنا رَلمِل رُنّا نال میرے دِن کائی

بری دعا حق تیرے اندر مَیں اَجے کیتی ناہیں
درد دلیدا ظاہر ہوسی توں ایہ قہر نچاہیں

سُکھ وَسّیں سُلطانا دائم سانوں سُکھ نکائی
میں فرزنداں دے وِچ دَرداں سخت مُصیبت پائی

خط میرے دیاں سطراں اندر نیر وَگّے جیوں کانگاں
وَگن قلم دیاں نوکاں سینے وانگ غضب دیاں سانگاں

مُلکے مصر چڑھاندیاں ٹھاٹھاں نیل ندی دیاں لہراں
وِچ کنعان اساڈے اکھیں وگدیاں خُونی نہراں

باجھ نبی کو ایہ دُکھ پاوے گھول مرے پی زہراں
آہ چھُٹے جل جائے کاغذ وِچ ہجر دیاں قہراں

جیں یُوسفؑ محبوب وچھنا نین اُوہدے بے صبرے
تے یُوسفؑ نوں لبھدا لبھدا انت کھپے وِچ قبرے

صبر امیر ادَر صاحب والے طلب جِدّھی مَیں یاری
ختم بنام اِلٰہی نامہ جِسدی خَلقت ساری

ایہ خط دے شمعون پسرنُوں پیغمبر فرماوے
والی مُلک مصر دے تائیں نال سلام پوچاوے

چَل دَردا اَج لبھّ دوائیں آن ڈُھکے اوہ ویلے
جاون دُکھ پون سکھ پلے یار ملن رَبّ میلے

تے اوہ دِلدے شُوق پُرانے لاٹ گھتّن وِچ تیلے
تے اوہ نازک رمز ازل دی جگر سلے دھر سیلے

رفتن بنی اسرائیل بار سوم در مصر و اظہار خُود ساختن یُوسفؑ بر ایشان و در گذشتن از خطای ایشان و طلبیدن قبایل پدر در مصر

دیہ ساقی اِک جام بِرہُوندا گوجھیاں رَمزانوالا
جس تھیں جاون دَرد پُرانے تے دُکھ رہے نرالہ

پیغمبر دے بیٹے سارے تیجی وار سدھائے
شُتر اں گھتّ مہاراں چَلے پیوَنوں سیس نوائے

اَنّ پنیر بضاعت کھلاں ہور نہ گھر وِچ کائی
غلّہ لَین چلّے سب بھائی ایہ سرمایہ چائی

کٹ منازل مصر رے پہتے خبر یہودا پائی
استقبال گیا وَل بھایاں حالت گھراں پوچھائی

دس بھائی رَل شاہ مصر دے آن وَڑے دربارے
دَھر دے خط پدر دا اگّے سیس نواندے سارے

پیغمبر نے نامہ لکھیا طرف تیری سُلطاناں
پڑھ لے کھول کیائی اس وِچ معنی نال بیاناں

خط پدر دا لیندا یُوسفؑ نیر اکھیں وِچ بھریا
چُم اکھیں تے رَکھ پیاروں ادبوں سر پر دھریا

یُوسفؑ دے دِل جوش ہجر دی موج غموں ویہ چلّی
وچھڑیاں نوں باپ پیارے لکھ کتابت گھلّی

جس باجھوں مَیں دُکھیں رُنا خط اُسدا اَج آیا
پکڑ قلم پیغمبر ہتھیں دُکھاں نقش لگایا

باپ میرے پروانہ گھلیا دَرد وِچھوڑے والا
سَل پُرانے دے چاخُونوں دَرد لکھایا حالا

غم میرے وچ جِسنوں روندیاں چالی سال وہائے
مہجوراں پردیسیں ڈگیاں لکھ لکھ حال پوچائے

جان فراقیں گھائل ہوئی یاد خطاں وِچ پائی
کھول دِلا دُکھ دیکھ کیائی کیا بشارت آئی

باپ میرے نے کی کجھ لکھیاں دَرد میرے دیاں آہیں
دِل اپنے نوں مَیں از ماواں جھَلدا اے یا ناہیں

یُوسفؑ کھول پڑھے خط سارا وِچھڑیاں دا حالا
حرف پڑھے دو گھڑیاں سوچے رووے کرے کوسالا

جتھّے جتھّے یُوسفؑ لکھیا نامے دے وِچکارے
قطرے خُون دو چشم پدردے پئے ڈِٹھے اِتھ سارے

یُوسفؑ دیکھ پدردی رقموں پُر پَر حال اَلم دے
وادَر دادِل کرے پوکاراں رورو کے وِچ غمدے

پکڑ قلم چا ہتھیں لکھدا موڑ جواب پدرنوں
نامے جھاڑ نمک تڑفایا زخمی پئے جگرنوں

نُور اکھیں دا سردی برکت خط نبی دا آیا
میں پڑھیا یا حضرت رورو جو تُساں لکھ پوچایا

اکھیں تھیں توں دُور نبیا دِلوں وساراں ناہیں
میں وِچ یاد تیری ہر ویلے غافل نہیں کداہیں

فرزنداں دے وِچ وچھوڑے غم نا کریں نبیا
جگر اَساں وِچ تیغاں واہے تیرا دَرد قضیّہ

جھَل دِلا سرورھدیاں تیغاں آہ متاں چھُٹ جائے
توڑے صبر برہوں دا رہزن جا گدیاں لُٹ جائے

نامہ ختم خدا دے ناموں تے پُر ذوق سلاموں
گُزر گئی تحریر جنا بے پُر تاثیر کلاموں

آہے بھائی یُوسفؑ سندے جمع ہوئے دربارے
قیمت ہتھ نہ پلّے کائی شرماون بیچارے

پیش گُزار بضاعت ہلکی رورو عرض گُزاری
دیکھ عزیز اگھر وِچ ساڈے پئی مُصیبت بھاری

ناقص مال اساڈا تھوڑا در تیرے وِچ آئے
کر خیرات دیہو کُجھ غلّہ ہاں افلاس ستائے

دیہ صدقہ کر رحم اَساں تے اجر اِلاہوں پاویں
فضل کرم تیں جگ جگ جاری وِچ بہشتے جاویں

بھایاں دا دُکھ سُنیا یُوسفؑ مہر دِلیوچ آئی
ہُن چاہیا ہو ظاہر دیوے بھایاں نوں دکھلائی

فرمایا جو خبر کیائی کہو جو مَعلم آیا
یُوسفؑ بنیامین دوہاں تھیں کی تُساں عمل کمایا

تُسیں کیہا بگھیاڑے کھادا یُوسفؑ وِچ اوجاڑے
جھوٹھ تساڈا اُگھڑ ویسی لگے پون پواڑے

چھنّا پکڑ سلائی یُوسفؑ حکم کرے کروانوں
مرد جوانوں عالی شانوں جھوٹھ نکہو زُبانوں

ترجمانوں اکھوایا ظاہر جھوٹھ کہوجے کائی
ایہ صاحب دا چھنا ظاہر کہسی حال کیائی

ویر رہے متعجب سن کے چھنا کیونکر بولے
بھیت اساڈے اللہ جانے ایہ کی ظاہر کھولے

ترجمانے کر ظاہر کیہا یا در کھو وِچ کناں
جھوٹھ پوکارا مول نکرسی ایہ صاحب دا چھناں

پُچھّن وقت پُوکارا کرسی جیوں جیوں وقت وہایا
کنعانی کروانوں ایتھے عُذر قبول نہ آیا

اوہ مالک نے جو شمعونوں سی کاغذ لکھوایا
یُوسفؑ نے لے مالک کولوں ہے سی پاس رکھایا

اوّل اوہا کاغذ یُوسفؑ سٹ کہے وِچ بھایاں
دیکھوایہ کس قلم وگائی، کسنے مہراں لایاں

یُوسفؑ نام غلام اوجاڑے مالک پاس وکایا
بھایاں دیکھ ہتھاں دالکھیا کجھ سر پیر نہ آیا

جیونکر ہتھیں روز قیامت عمل مِلن بدکاراں
ہارن ہوش نظر تھیں سارے رو رو کرن پوکاراں

میں اِیہ عمل کمائے ناہیں ایہ اعمال نہ میرے
ایویں وِیر پوکاراں کردے تے انکار بتھیرے

شاہ عزیز اَسیں نہ لکھیا کاغذ ایہ کدائیں
ہور کِسے نے لکھیا ہوسی خبر نہ ساڈے تائیں

اسیں نہ اُستے قلم وگائی اسیں نہ مہر لگائی
زردی جھَل پئی رُخ سَبھناں رو رو کرن دہائی

جے اِنکار تُساں تحریروں یُوسفؑ نے فرمایا
ہُن چھنا سرکاری ظاہر کہسی حال وہایا

مار سلائی چھنے اُپّر یُوسفؑ کرے پوکارا
حال تاڈا اے کروانوں ہو چلیا اشکارا

بنیامینے نال تُساہاں کی ورتے ورتارے
کَنّ رکھو دِل ظَنّ نہ دھریو حال کھُلن اَج سارے

سُن سُن بھایاں عقلاں گیاں تے حیرت وِچ پیّاں
ایہ کی آفت جھُلّن لگّی ساڈیاں وِچ قضیّاں

ترجمانے کہہ خبر سُنائی گوش رکھو کروانوں
ہُن صاحب داچھنا کہسی حقو حق بیانوں

وَجّ سلائی یُوسفؑ والی چھَنّے نوں چھنکایا
کر کے ہوش سنو کروانوں جویں پوکارا آیا

رکھ اُمید نفع دی پیو تھیں بنیامین لیاندا
تے گھلن وِچ باپ نہ راضی چھنا ایہ فرماندا

بھایاں سُن سُن حیرت آئی چھنے دی آوازوں
کیڈ کرامت وِچ عزیزے مَعلم کیتُس رازوں

کیہا انہاں سب حق ایہائی اس وِچ جھوٹھ نہ کائی
سچ کہیں سُلطانا جو توں خبر چھنے تھیں پائی

مار سلائی دُوجی واری یُوسفؑ نے فرمایا
باپ وصیت نال تاہاں طرفے مصر پوچایا

اگلے وانگ نہ ضائع کریو ایہ فرزند پیارا
نال حفاظت گھریں لیایو قول لیا اُس بھارا

کہن سَبھے ہے سچ تمامی جو کجھ توں فرمایا
چھَنّے تھیں ایہ حالت سمجھی اَساں تعجب آیا

بنیامین کہے پُچھ دیکھو چھَنّے تھیں سُلطاناں
یُوسفؑ نوں بگھیاڑے کھادا بھایاں قول زُباناں

سُن بھایاں دِل ہیبت دھانی زخم لگا وِچ سینے
ایہ سوال مندیرا کیتا بھائی بنیامینے

ایہ چھَنّا ہُن ظاہر کرسی اوہ ساڈی غداری
ساڈا عُذر نہیں ہُن کائی لگّی پون خواری

یُوسفؑ مار سلائی چھَنّے کھول کہے اسرارے
بھائی تیرے بنیامینا جھوٹھے کرن پوکارے

یُوسفؑ تے خُود ظُلم کمایا بگھیاڑے سر لایا
پیغمبر تے دَردِ وِچھوڑا حال مُصیبت پایا

کروانوں کر ظاہر آکھو ایتھے جھوٹھ کیائی
سر نیویں رو کیہا سبھناں اس وِچ جھوٹھ نکائی

مار سلائی چھَنّے اوتے خبراں پھیر سُنایاں
شربت ڈوہل گوایا دَھرتی روٹیاں کتیاں پایاں

یُوسفؑ وِچ پیاس تڑفدا بھکھّا کردا زاری
روحیلے ایہ کارا کیتا ظُلم ستم جباری

سر نیویں کر بھائی سارے روون کر کر آہیں
روحیلے خُود کیہا زُبانوں جھوٹھ ایدے وِچ ناہیں

پھیر پوکار پئی کروانوں خبراں ظاہر آیاں
جنگل دے وِچ یُوسفؑ تائیں تُساں چیپڑاں لایاں

کن مروڑے وال تروڑے دِھرتی دَھک وگایا
کنڈیاں دے وِچ کھچ جوانوں ماریا ترس نہ آیا

کہن سبھّے ایہ چھنا سچّا جھوٹھے اسیں تمامی
یُوسفؑ وانگوں اَج اَساں تے ویلا بے آرامی

کنبن وِیر دو چشماں اندر نیر رہے سو جاری
جانن جان کوہتائیں چلّی پوسی اَج خواری

پھیر چھنا چھنکایا یُوسفؑ بھایاں نوں فرمایا
یُوسفؑ تائیں قتل کرن دا تُساں اِرادہ آیا

کر کر جوش پئے لَے تیغاں طعنے مار تنوڑے
آیا رحم یہودا تائیں قتلوں بھائی موڑے

نال یہودا اَڑیاں لایاں سو سو قہر گُزارے
انت قتل تھیں وِیر یہودا کر منت گھلیارے

ہتھ چھری شمعون پچھاڑی چا یُوسفؑ وَل دھایا
کر کے رَحم یہودا اُسنوں دامن ہیٹھ لیایا

کہو جوانوں جھوٹھ پوکارے یا تے سچ نتارے
ایہ چھنا سرکاری سچّا حُکموں کرے پوکارے

سر نیویں سب عرضاں کردے چھنا جھوٹھ نبولے
تقویٰ عدل امانت وَلّوں پیرا ساڈے ڈولے

یُوسفؑ کہے یہودا کہڑا حاضر کرو جوانوں
حاضر کھڑا یہودا ایہا دسن وِیر زُبانوں

یُوسفؑ کہند اشابش مرداں دیوے رَبّ جزائیں
قتل ہوندے نوں تدھ بچایا رَبّ بخشے تد تائیں

چھنے دے وِچ حضرت یُوسفؑ پھیر سلائی لائی
لاہ لباس کھُوہے وِچ سُٹیا تُسیں جوانوں بھائی

سُنکے گل گلّاں وِچ اٹکی ہویاں کند زُباناں
رو رو کے سب کرن پوکارا سچ سبھّے سُلطاناں

پھر فرمایا مالک آیا قیمت تُساں چکائی
ویہہ درموں اس بندہ کر کے ویچ نوشت پھڑائی

ہُن سارے بھر خُونوں اکھیں چُپ جویں تصویراں
یُوسفؑ پچھے کہو جوانوں پیش پیاں تحریراں

شمعونا توں ہتھیں لکھیا مُہر پدر دی لائی
اوڑک کر اقرار گناہوں رون سارے بھائی

تُسیں جوانوں ظُلم کمایا یُوسفؑ نے فرمایا
یُوسفؑ تائیں باجھ گُناہوں تُساں عذاب پوچایا

نال پدر دے دَغا کمایا وِچ فراق ستایا
پاس اَساں بگھیاڑے کھادا جھوٹھا حال سُنایا

کروانوں سب عمل کمائے اَج ہویدا آئے
رو رو سبھناں عرض گُزاری اَسیں گناہ کمائے

جلّاداں نوں کہندا یُوسفؑ پکڑ لووا یہ سارے
قتل کرو ایہ سبھے ظالم خُوف رجاؤں ہارے

سارے پکڑ لیے جلّاداں قتل کرن لے چلّے
اوہ بے حال کریندے زاری ہُن کُجھ عُذر نہ پلّے

رو رو کے اوہ کرن پوکاراں اَسیں گُناہیں سارے
ایہا بدلہ اَساں جیہاں دا ظُلم اساڈے بھارے

شاہ عزیز اساڈے اوتے ظُلم نہ کیتا کائی
اَسیں بُرے سب راہوں بھُلّے جو کیتی سو پائی

عاجز رہے نتانے سارے پکڑ کھڑے جلاداں
ساعت وقت اُڈیکن آخر چلّے توڑ مراداں

یُوسفؑ موڑ کہے ہُن چھوڑو رحم میرے دِل آیا
پیغمبر نے اِک فرزندوں دُکھ بتھیرا پایا

جاں ہُن سبھناں قتل کراواں ہوسی حال کویہا
پیغمبر آزُردہ ہوسی خُوف میرے دِل ایہا

جاناں تھیں انہاں آس نکائی سُن خُوشیاں دِل آیاں
کیتا رحم عزیز اَساں تے دیوس رَبّ جزایاں

چہرے تھیں لاہ بُرقہ یُوسفؑ وِچ تبسّم آیا
چمک پئی لشکار دنداں تھیں نُور اکھیں وِچ چھایا

یُوسفؑ دیکھ پچھاتا بھایاں حیرانی وِچ آئے
ٹھیک ہوسیں توں بھائی یُوسفؑ تے اَساں ظُلم کمائے

یُوسفؑ کہندا ہَیں ہاں یُوسفؑ تے ایہ بھائی میرا
اللہ نے احسان اساں پر کیتا لطف بتھیرا

نیکاں اَجر اِلاہوں مِلدا ضایع مُول نجاوے
صبر کرے کو وِچ مُصیبت آخر مقصد پاوے

انہاں کیہا اَساں قسم خُدا دی اَساں خطاء کمایا
بھائی یُوسفؑ تیرے تائیں اللہ نے وڈیایا

روندے وِیر کریندے زاری سر نیویں شرماندے
خُوف گناہوں تھر تھر کنبن شرموں مردے جاندے

اَسیں گناہوں تے بریایوں دفتر کیتے کالے
اَج اساڈیاں جاناں یُوسفؑ تیرے سب حوالے

چاہیں مار اَسیں اس لائق چاہیں بخش خطائیں
روز قیامت تیک گناہوں لگا داغ اسائیں

لُطف تیرے دی آس اسانوں در تیرے پر آئے
یُوسفؑ بخش اساڈے تائیں جو اَسیں ظُلم کمائے

یُوسفؑ اُٹھ بھراواں تائیں سینے نال لگاوے
وِیر میرے تُسیں جان اساڈی رحم میرے دِل آوے

یُوسفؑ شفقت لُطف کریندا وِیر کریندے زاری
بخش اسانوں بھُلے حضرت خطا گئی ہو بھاری

اَج الزام تُساہاں ناہیں یُوسفؑ نے فرمایا
جو میری تقدیر لکھیا مَیں دُنیا وِچ پایا

بخشے رَبّ تُساڈے تائیں اوہ ہے بخشنہارا
اُسدے باجھ نہ بخشے کوئی رحم اسیدا بھارا

اپنا حق نہ طلب کریساں روز قیامت والے
جو میرے پر ظُلم کمائے مَیں بخشے خُوش حالے

جاں ایہ کال مُقدر آہا رَبّ سبب بنایا
مینوں گھل تُساں تھیں اگّے بھکھوں سبھاں بچایا

نال وسیلے تُساں ملی مَیں ملک مصر دی شاہی
تُسیں بچے ہُن میرے کارن ایہ ہے فضل الٰہی

شاد ہوئے سُن بھائی سارے آساں رَبّ پوچایاں
ڈِٹھی خلق جو یُوسفؑ سندی سیس نوائے بھایاں

یُوسفؑ پُچھے کہو بھراؤ باپ میرے دا حالا
انہاں کیہا اوہ حدوں باہر دَرد مُصیبت والا

اکھیں تھیں نابینا ہویا روندا وِچ وچھوڑے
قد خمیدہ وانگ کمانے غماں توان نہ چھوڑے

یُوسفؑ دا اِک کُرتہ آہا جو آندا کنعانوں
آکھ سُناواں ظاہر سارا اُسدا حال بیانوں

جاں نمرود سٹایا آتش نبی خلیل الٰہی
ایہ کُرتہ لے جنت وِچوں آیا مُلک مباہی

جبرائیلؑ خُدا دے حُکموں پاس نبی دے آیا
ابراہیمؑ نبی نوں اُسنے ایہ کُرتہ پہنایا

اس کُرتے تھیں آتش بَلدی سرد گئی ہو ساری
ایہ کُرتہ اسحاقؑ نبی نوں ملی وراثت بھاری

پھر یعقوبؑ نبی نوں لبھا ایہ میراث اسحاقوں
یُوسفؑ دے تس گلوچ پایا کر تعویذ وفاقوں

صُورت سوہنی یُوسفؑ سندی جاناں وچ سمائی
نظر لگے مت اُسدے تائیں سوچ پدرنوں آئی

کر تعویذ تبرک کارن گل اُس دے وچ پایا
کھوہے وِچ وگائیں بھایاں ایہ تد نظر نہ آیا

یُوسفؑ پاس ریہا ایہ کُرتہ پہنے کدی کدائیں
لاہ گلوں ہُن دیوے یُوسفؑ کہندا بھایاں تائیں

لے جاؤ ایہ کُرتہ میرا مُونہہ پدرتے پاؤ
بینائی وِچ اکھیں آوے دیکھ لوو ازماؤ

لیکے نال پدر دے تائیں مصر وڑو آسارے
رزق فراخ آسانی ایتھے سب آسان گُزارے

نام بشیر محب خدا دا یُوسفؑ دا اِک بَردہ
دے کُرتہ ایہ نال بھراواں تِس روانہ کردا

حال بشیر کہاں تئیں لَگّے جو ایہ کون کیائی
بنیامین ہویا جاں پیدا فوت گئی ہومائی

اِک کنیز خرید پدر نے رکھی اس دی دائی
ایہ بشیر اُسیدا بیٹا تد وِچ گود ایہائی

ایہ یعقوبؑ نبی نے لڑکا وِچ دِتا تد بیروں
بنیامین سہے رج پیوے بھکھا رہے نہ شیروں

رو کنیزک عرض گُزاری اللہ دے دربارے
یا اللہ جو راز دلیدے تینوں مَعلم سارے

میرا وِچ فراق پسر دے مُشکل ہوگ وسیرا
جان معصوم تیرے پیغمبر وِچ لیا پُت میرا

ہُن مَیں باجھ پسر وِچ دَرداں کیونکر عُمر گُزاراں
ایہ یعقوبؑ نبی نے مَیں پر کیتے قہر ہزاراں

جویں میرا فرزند نبی نے میتھیں جُدا کرایا
اُسدا پُت پیارا کوئی رکھ وِچھوڑ خُدایا

ایہ روندی دے چیخاں نعرے منظوری وِچ آئے
عرض قبول گئی ہو تیری ہاتف حُکم سُنائے

جاں لگ تیرا بیٹا تینوں موڑ ملاواں ناہیں
تاں لگ پُت پیارا اُسدا نا اس ملے کداہیں

یُوسفؑ پسر پیارا اُسدا رکھاں وِچ وچھوڑے
جاں لگ ملے بشیر نہ تینوں نبی غموں دِل توڑے

اُسدن تھیں ایہ وِچ اڈیکاں روندی رہی بیچاری
وِچ فراق پسر دے اُسنوں زخم رہے دِل جاری

نت دُعائیں عجز گُزارے عہد دراز وِہایا
وِچھڑیاں نُوں مدّت گُزری موڑ ملاء خُدایا

آخر ایہ بشیر مِصر وِچ یُوسفؑ دے ہتھ آیا
خدمت دے وِچ رہیا مدامی پر اس حال نہ پایا

حال انہاں معلوم نکائی آپس وِچ دوہاں نُوں
تقوے وِچ امانت بھاوے ایہ بشیر دِلاں نُوں

نال بشیر پیار کریندا یُوسفؑ شاہ زمانہ
نال بھراواں کُرتہ دے کے کِیتا تدوں روانہ

روان شُدن بشیر بابنی اسرائیل از مصر ورسیدن بکنعان ومُلاقی شُدن بمادر خُود ومُژدۂ یُوسفؑ رسانیدن بہ یعقوبؑ وبینائی یافتن یعقُوبؑ از القای قمیصِ یُوسفؑ وعفوِ جرائم خواستن فرزندان ازوی علیہ السلام

اُٹھ ساقی چھڈ بے اِتفاقی چھوڑ اندوہ سنہ باقی
درد فراقی تے مُشتاقی کر زائل لاطاقی

روندیاں نُوں مُدت گُزری عُمراں دَرد وہایاں
وچھڑیاں دامِلنے ویلا غیبوں خبراں آیاں

اُٹھ صبا لے بُومحبوبُوں میرے گھت دماغے
گُلوں وِچھُنّی بلبل نالاں جشن کرے وِچ باغے

اَج بشارت لے مہجوروں شتر سوار سدھائے
دردیں نین جہنا ندے بریاں نور وصال نہلائے

وِچ فراقاں جگر جلے نوں لگی ملن تلی
غمدی فوج حصار دِلے تھیں پُٹ تنبو اُٹھ چلّی

کُرتہ پکڑ بشیر مصر تھیں بھایاں نال سَدھایا
مصروں جُدے ہوئے کروانی جوش ہواؤں آیا

لے خُوشبو پیراہن والی واؤ گئی کنعانے
خُوشبویوں یعقوبؑ نبی دے بھرے دماغ خزانے

اے اولاد کہے پیغمبرؑ بُو یُوسفؑ دی آوے
جے نا کہو نہ ہوش ٹکانے بُڈھا وہم الاوے

سُن اولاد کہے یا حضرت سانوں قسم الٰہی
اوہ خیال پرانا تینوں گھتّے وِچ گمراہی

یُوسفؑ دا اوہ عشق مُحبّت تئیں دِل زخم پرانا
مُڑ مُڑ جوش کھلارے برہوں باجھُوں مَرگ نجانا

کٹ منازل گھر وَل پُہتا کرواناں داڈیرا
کرے بشیر سبھّاں تھیں اوّل وِچ کنعانے پھیرا

کُرتہ کول دِلیوچ شُوقوں خُوشخبری دی شادی
اَج یعقوبؑ نبی نوں جاکے کہاں مبارکبادی

شُتر سوار گیا کنعانے لبھدا پھرے مُقامے
کھوہے تے اِک بُڈھی ڈِٹھی ململ دھوندی جامے

ایہ یعقوبؑ نبی دے جامے ماؤں اُسیدی ایہا
کھوہے پاس بشیر کھلویا تے بُڈھی نوں کیہا

اے بُڈھی یعقوب نبی دامیہنوں دَس ٹِکانا
بُڈھی کہندی کم کیائی توں کیوں اُسول جانا

اوہ غمدے وِچ حُجرے روندا چھوڑ تعلق سارا
کرے کلام سنہ نال کِسیدے ناکائی ورتارا

یُوسفؑ دے وِچ دَردفراقاں کردا گریہ زاری
چالی سال وِہائے حُجرے وِچ مُصیبت بھاری

کہے بشیر بُڈھی چھڈّ قصّے چھوڑ بیان اویہا
مَیں یُوسفؑ دا اُسدے تائیں آندا سُکھ سُونیہا

سُن بُڈھی کر نعرہ دَردوں جھڑی زمیں غش آیا
نہیں خلاف کدائیں وعدے تیرے پاک خدایا

نال میرے جو وعدہ یارَبّ سواوہ گیا کتھائیں
یُوسفؑ تھیں خُوش خبراں آیاں اَج پیغمبر تائیں

ہو حیران بشیر بُڈھی تھیں پُچھّے حال کیائی
تاں بُڈھی نے رو رو ساری حالت آکھ سُنائی

کہے بشیر تیرے فرزندوں بُڈھی نام کیائی
بُڈھی کہے کویں کہہ جھلاّں نام بشیر ایہائی

لِہ شُتروں بھرا کھّیں پانی کہے بشیر پیارا
وعدہ گیا خلاف نمُولے ناکر شور پوکارا

وِچ طفلی مَیں مشتریاں نے کھڑیا ساں کنعانوں
نام بشیر ایہائی میرا مَیں وِچ نُور ایمانوں

اے مائی مَیں بیٹا تیرا ناکر گریّہ زاری
دونہہ جگراں دی فضل الاہوں اگّ بجھی اَج ساری

اُٹھ بُڈھی لے گلے پسرنوں چشموں نِیر اوچھالے
اَج مِلے اوہ زخم پُرانے دَردفراقاں والے

نال بُڈھی لے بیٹے تائیں پیغمبر تھیں آئی
سُکھاں دی یا حضرت تینوں یُوسفؑ خبر پوچائی

کیا کہاں سُن نبی خدا دا پیا تڑاکے زمینے
تینوں پیک کویں اَج دیکھاں نین میرے نابینے

ہوش پئی پیغمبر تائیں ساعت بَعد جُدائیں
تن وِچ زور دِلے نوں قُوت ملی پیغمبر تائیں

آن بشیر نبی دے مُونہہ تے اوہ پیراہن پایا
ساعت پلک سنہ لگّی کائی نُور اکھّیں وِچ آیا

حال خُوشی دا جوش کھلارے اوہ حضرت غش کھاوے
ہوش پئی تے قاصد تائیں اوّل ایہ فرماوے

سچ کہہ یُوسفؑ کہڑے مذہب اُسدا دین کیائی
کہے بشیر اسلام ایہائی آئی خُوشی سوائی

کہے نبی گھر والیاں تائیں دیکھو لُطف خدائی
کویں کیہا مَیں وِچ تاڈے بُو یُوسفؑ دی آئی

مینوں میرے اللہ صاحب جو کُجھ علم سکھایا
اے اولاد تُسانوں اُسدا راز نہیں ہتھ آیا

تَدنوں آن ملے سب بیٹے سیس قدم دھر روئے
بخشاؤ یا حضرت سانوں اَسیں گناہیں ہوئے

یُوسفؑ اوتے ظلم کمائے تینوں دُکھ پوچائے
منگ دعاء جناب اِلاہوں جُرم اساتھیں جائے

اٹکو نبی کہے مَیں منّگاں بخشش پاک اِلاہوں
وقت اجابت وقت سَحر دے استغفار گناہوں

اوہ واحد حق بخشنہارا رَحم کَرم دا والی
دروازے تھیں پھرے نہ خالی آیا کدی سوالی

قاصد ول مُونہہ کر پیغمبر حال پوچھاوے سارا
کون کوئی توں نام کیائی حال سُنا آشکارا

نام بشیر کیہا سو حضرت اسیہ ہے جِسدی مائی
جِسنوں ویچ رہی فرزندوں چالی سال جدائی

جِسدے کارن توں یا حضرت جھلے زخم فراقوں
اوّل میل ہویا جس تائیں مائی نال اتفاقوں

حال بشیر سُنایا سارا سُن رویا پیغمبر
میں ناجاتا دَرد وِچھوڑا سوز پیاریاں اندر

جاں سر پیا گیاں کھُل اکھّیں پیّاں وگ قضائیں
لکھ لکھ شُکر خدا دے تائیں مُکّے دُکھ اسائیں

منگ بشیر کیا تد حاجت اے میرے فرزندا
وقت نزع آسانی چاہاں عرض کریندا بندہ

ہتھ اوٹھاء کہے پیغمبرؑ میرا دُکھ ہٹایا
ایویں دُکھ نزع دا اس تھیں رکھیں دورِ خدایا

یُوسفؑ دا خط لِکھیّا ہویا کرے بشیر حوالے
پکڑ پدرنے ہتھیں کھولے پیچ وِچھوڑے والے

یا حضرت وِچ لکھیا ہویا مینوں شُوق پُرانا
خاک قدم چا پاواں اکھّیں کر کِنعان ٹکانا

مینوں حُکم خدا دا آیا جبرائیلؑ سُنایا
لکھ گھل خط بولا گھر سارا رکھ مصر وچ سایہ

یا حضرت خُوشخبری تینوں جھبدے کروساری
رزق فراخ آرام چنگیرا مِصر ے فرحت بھاری

سبھناں نوں مَیں اِک اِک ڈاچی اسواری نوں گھلّی
بھین بھرا بھتیجیاں تائیں راہوں ملے تسلّی

جی جی گھر دا مَعلَم مینوں کر رکھیّاں پوشاکاں
سَبھناں کارن تحفے رکھّے جاگیراں اَملاکاں

موتیاں جڑے لباس سونہری ہَر ہَر دے بنوائے
کُڑتے تے دَستار اراں پٹکے جمع رکھائے

گھوڑے تازی ہر ہر کارن زریں زیناں والے
خدمتگار رکھائے ہر ہر کرساں جھب حوالے

خُوب لباس تساڈے کارن جڑت جواہر والا
وانگ بہشتی حُلّے نُوری قیمت دار دوشالا

تُسیں لباس تجمّل والا پا مصر ے وِچ آیو
بدخواہاں تھیں میرے تائیں طعنہ ناہ لوایو

قبطی لوک مِصر وچ رہندے بعضیاں بُرے عقیدے
پُوجا کرن بُتاں دی ظالم دشمن دین نبی دے

مت اوہ کہن فقیراں حالے آن وڑے کنعانی
ہووے فخر حسوداں تائیں طعنے کرن نہانی

آ حضرت مَیں تیرے شُوقیں رو روعُمر گزاری
دھرول مصر قدم اِکواری ہجر کٹّے دُشواری

مصر تیرا تے مَیں بھی تیرا تیری دولت ساری
تینوں دیکھاں تے سُکھ سوواں وِچ دلدی بیداری

درد بھرے دِل اہل دلاں دے مانن غمدیاں چھاواں
نُچّ جنیاں جَن جانن ناہیں بیدرداں دیاں ماواں

کُوچ فرمُودن یعقُوبؑ مع اہلِ قبایل جانبِ مصر واستقبال نمودن افواجِ مصر پی در پی در اثنای راہ وُملاقی شُدن بیُوسفؑ وعفو کردن یُوسفؑ از برادران وگرامی کردن اِیشان را و بر تخت نشاندن والدراہ وگُزرانیدن عُمر دَر فرحت وکامگاری

ناقہ شوخ قلَم دے شوقوں چاہڑ وِصال سواری
چلو غُلام رُسول مِصر نوں بہ وِچ عِشق عماری

واہ واہ مِصر مِصر دیاں گلیاں قدم نبیاں پائے
وچھڑیاں دے مصرے اندر طالع وصل کرائے

یُوسفؑ نُور مُراد دِلاں دا تے مقصُود جگر دا
آکھ دِلا پیغمبر رَبّ دا کیُوں سدوایا بَردہ

اس حِکمت تھیں اللہ صاحب سَبدی آس پوچائی
شان سنہ ہوندی باجھ وکائی ظاہر وِچ لوکائی

ماؤں بشیر دِلیوچ رَکھدی سی امید پَسر دی
یُوسفؑ دے ایہ مِلی طفیلوں سوزش گئی جگر دی

مالک ابن ذغرنوں دُنیا دولت بہت پیاری
نال وسیلے حضرت یُوسفؑ آس لگّی ہَتھ ساری

مُل خرید زُلیخا اِس تھیں رکھّی آس وِصالوں
اوہ بھی خالی رہی نمُولے دُنیا دین کمالوں

یُوسفؑ دی فرزندی دِل وِچ آس عزیز لگائی
وانگ پسر تس تخت بہایا آس دلیدی پائی

باپ بھراواں وِچ وچھوڑے مُشکل حال گُزارے
رب کرم کر میل دیکھائے دُور گئے دُکھ سارے

خُوف دِلیوچ بھایاں ہر دم ظُلم گُناہوں بھارا
اوہ بھی بخشں دِتّا ہو راضی حَشر مِلے چھُٹکارا

خَلقاں اُپّر کال زمانے بہت احسان کمائے
نُور اِیمان جہاناں اندر روشن کر دکھلائے

یُوسفؑ پاک کرم دا قطرہ رحمت دے دریاؤں
اللہ نے وِچ دوہاں جہاناں دُنس شرف صفاؤں

جاں یعقُوبؑ ڈِٹھا خط سارا شوق لگاماں چایاں
ناقیاں گھت مُہاراں چلّے وَصل اڈیکاں لایاں

اہل قبائل اندر سارے پیغمبر فرماوے
یُوسفؑ میرا مِصر ے اندر مینوں سَد بولاوے

بدل لباس کرو اَسواری شُتر یں گھت مہاراں
ویہہ ویہاں سب نِکّے وَڈّے گھر دے وِچ شماراں

پَہن لِباس عماریاں اندر بیویاں کرن سواری
تے شُتراں تے مرد بہادر لگّے کرن تیاری

جبرائیلؑ بہشتوں آیا لے ناقہ سنگاری
جنّت دا اسباب مُرصّع گوہر زرّیں کاری

تیز قدم خُوش وضع عجائب رہندیاں دنگ نگاہاں
نُور وَرھے چونہہ بدرُسماں تھیں جاں وَگدی وِچ راہاں

ایہہ یعقُوبؑ نبی دی خدمت جبرائیل لیایا
پیغمبر نے کر بِسم اللہ اُستے قدم ٹکایا

پکڑ مہُار چلے رُخ نُوری شُتر قدم وَدھ دھردے
چھوڑ چلے کِنعان زمین نوں پیغمبر دے گھر دے

پا ویرانی وِچ کنعانے تُریا نبی خدا دا
ناقیاں اوتے فرحت اندر ہَر پیغمبر زادہ

چاء قدَم وگ ناقہ چلّی ہو رُخصت کنعانوں
کہن مبارکباد فرشتے کڈھ کڈھ سر اسمانوں

وانگ فرشتیاں نُور چمکدے پوتے پت نبیدے
چاہڑ کو داڑ دوڑاون شُتراں اندر جوش خُوشیدے

ناقیاں والے وَدھ وَدھ جاندے ہر اِک قدم اگاہاں
بھَیناں وِیر جنہاں ندا یُوسفؑ طرفے مصر نگاہاں

اُڈ اُڈ گئے شتر وچ خُوشیاں پوڑ وجے وِچ دھرتی
دن کائی ایہ عُمر خُوشیدی صحرایاں وِچ وَرتی

سُنب شُتر لامر ہم جاوے زخم زمیں دے سینے
ہرن حُتن تا تاری خُوشیوں دوڑ چلے وِچ چینے

پیغمبر دے دِلوچ خُوشیاں جگر چھُٹا اَج قیدوں
اوٹھنیئے سَٹ قدم اگاڑی یُوسفؑ دی امیدوں

چاء مہار کو داڑیں پایاں اوٹھنیاں اَسواراں
زرّیں کار ہتھّاں وِچ روشن گوہر دار مہاراں

اوٹھنیاں دے تیز کو داڑے موزونی تھیں بھریاں
طوبیٰ شاخ خیالیں گزری آجنت وِچ چریاں

تُر وگیاں اوہ کیونکر آکھاں بادصبا وِچ تریاں
وِچ قدماں خُوش وضع انہاندے خُوش رفتاراں دَھریاں

نازک ناف غزالاں نالوں اوہ خُوبی وِچ کھریاں
چالیں پیّاں اُڈ پُڈ گیّاں نُور جَبل دیاں پَریاں

واہ سوار سواریاں والے اُوٹھنیاں واہ زیبا
قدموں لاء کنّاں تک پہنے زربفتاں تے دیبا

کنعانوں پیغمبر چڑھیا دیسیں خبراں گیّاں
وِچ وِچھوڑے شام ولایت نیر وہائے کیاں

پیغمبر دا سایہ عالی گیا مصر دی کُوٹے
اہل قبائل نال سَدھائے پُٹ گیا لے بُوٹے

پیغمبر ول مصرے دھایا راہیں خلق پوکارے
شُتر سوار گئے وِچ خوشیاں پیغمبر دے پیارے

خانہ زاد نبوت والی مصر چلّی اَسواری
نیل وگے وِچ موج بشارت جوش کرے سوواری

وہندیو ندیو جھلدیو واؤ کھاندیوں دِلوں ہولارے
ذوق وصل دیاں شیریں خبراں پھیریو عالم سارے

بعد فراق وصال وسیندیو وِچ نعیم دوامی
تلخی کام دِلوں دھو لاہو فُرقت دی ناکامی

چھ ویہاں کوہ مصرے پہتے کٹ منازل سارے
کر ڈیرا یعقوبؑ پیغمبر سبھناں نوں گھلیارے

تور بشیر گھلّے وَل مصرے خبر کرے جھَب جائے
اہل قبائل اسرائیلے مصروں نیڑے آئے

تُرت بشیر پوچایاں خبراں آن ڈُھکے کنعانی
سَن اولاد قبائل آیا پیغمبر رحمانی

سُن ہویاں دِل خُوشیاں تازہ یُوسفؑ شکر گزارے
اِستقبال کرو اُمراواں ہو ہوشاد پوکارے

تیہہ ہزار سوار عرب دے تازی گھوڑیاں والے
اوّل آن نبی نوں مِلدے شوقوں استقبالے

اِک سو ویہہ کوہ مصروں اَگّے آن ملے وِچ راہے
زریں کار اسباب مُرصّع زِینت زیب سِپاہے

آ تعظیم کَریندے سجّدہ پیغمبر دے تائیں
اے کارن تعظیمی سجدہ آہا روا تدائیں

کنعانی متعجب سارے ڈِٹھی شان سواراں
نال سنگاراں زیب ہزاراں ہر وانگوں سرداراں

نبی پُچھّے ہو کون سُناؤ کِس تھاویں تھیں آئے
یُوسفؑ دے اَسیں بَردے سارے اُونہاں قول سُنائے

نبی ریہا متعجب سُنکے دیکھ پسر دی شانوں
نال رَلے سب چلے مصرول سارے امن امانوں

کوہاں تِن گئے جا پینڈا ہور مِلّی اسواری
تیہہ ہزار اسوار سپاہی زینت نقش نگاری

سِیس جھکا پیغمبر اَگّے کر دے تسلیماتاں
نبی پُچھّے ہو کون جوانوں سچ سُناؤ باتاں

انہاں کیہا ہاں رُومی سارے یُوسفؑ دے اَسیں بَردے
دیکھ تجمل پُت نبیدے بہت تعجب کردے

آمد رفت رہی وِچ راہاں ایویں وار و واری
رَلکے نال چلن پھر سارے فوج گئی ہو بھاری

اگّے ہور عماریاں آیاں غرق اندر سنگاریں
اُوٹھنیاں دے گلیں حَمیلاں جڑیاں نقش نگاریں

دوروں نُور ستاریاں وانگوں اوٹھنیاں دِسیایاں
گِرد غلام کنیزاں زیبا کئی ہزاراں آیاں

فوج شمار نہ آئے موے جَلوے پئے ہزاراں
وِچ بہشتاں پھرن عراقیں جیوں حوراں دیاں ڈاراں

حُسن وَگّے صحرائے ٹھاٹھیں لعل جڑے کل جامے
صحن فلک دِسیا یا جنگل تاریاں چہر غلامے

وانگ ثُرّیا گوش کنیزاں پُر گوہر افروزاں
پردیاں وِچ نہان کر شمے تے غمزے دلدوزاں

سب تھیں اَگّے اِک عماری لَالَ لعل سنگاری
گرد کنیزاں پر کُجھ چیزاں زیب جنہانوِچ ساری

ناقہ خُوش رفتار تگاور پیر دھرے ناڈولے
وانگوں بادطرار قدم تھیں بھار زمیں سنہ تولے

گردن لعل حمایل لٹکے پُر یاقُوت رُمانی
جالی دار سونہری تاراں پر گوہر پیشانی

خاص عماری اوّل والی پُر زیباں زیبایاں
اُسدے نال عماریاں سوسو گرد بگردے آیاں

ڈاچیاں بَنھ قطاراں آون سنگاراں تھیں بھریاں
اس لشکر وِچ نُوری جلوے دیکھ نسکدیاں پریاں

مُشک معطر اس لشکر تھیں ٹھنڈی واؤ لیایا
نافہ جویں خُتن صحراوں اڈ معنزاں وِچ آیا

جنتیاں دے پھیرے ہوئے ہوئی زمین معنبر
یارَبّ ایڈک شان کیائی فرماوے پیغمبر

شامی لوگ رہے مُتعجب تے حیرت وِچ آئے
کی جاناں ایہ کنہاں سواری دیکھ جنہاں غم جائے

تدنوں آن سواری پہلی ہوء قریب دِسائی
بیوی پاک پیادہ ہو کے پیغمبر ول آئی

ننگے پیر ادب تھیں چلّی سر نیویں تعظیموں
پیغمبر دے قدماں اوتے آن ڈِگّی تکریموں

سب عماریاں خالی کر کر اُتر جھَب سدھایاں
کر سجدہ تعظیم نبی نوں وِچ خُوشیدے آیاں

بیوی پاک دَھرے سر سَجدے پیغمبر دے اَگّے
تیر دعائیں نیم شباں دے ہَدف مُرادیں لگّے

شفقت کرے پیار پیغمبرؑ پُچھے حال کیائی
زوجہ پاک پیارے یُوسف خبر نبی نے پائی

ایہ شہزادی مغرب زادی طیمُو سے گھر جمّی
نام زُلیخا صدق صفاؤں وِکی طَلب دے دَمّیں

ہتّھ اُوٹھا نبیؑ نے اوویں عرض کیتی دربارے
وِچ بہشت زُلیخا تائیں مِلن مراتب بھارے

خُوش ہو کہے نبی ترگیّوں جا چڑھ وِچ عماری
حُکموں آن زُلیخا خُوش دِل کردی جھَب سواری

نال روانہ چلی مِصر نوں تھوڑا پَند سِدھائے
چہل ہزار مشائخ مصری اَگے نظری آئے

ریش سفید بُڈھے سب نُوری ذکر زُبان پوکارے
تسبیحاں تکبیراں اندر بے خُودیاں وِچ سارے

بدن لباس انہاں کافُوری زیب بھرے گل جامے
سبھناں شکل مُنوّر چمکے سریں سفید عمامے

پیغمبر نوں اس لشکر دی خبر ملی وِچ راہے
یُوسفؑ کرن سفارش گھلّے تیری وِچ درگاہے

اعلیٰ قدر مشائخ مِصری کرن شفاعت آئے
یُوسفؑ خواب کہی وِچ بھایاں دُکھ تداں توں پائے

باجھوں تیرے حکم نبیا حال کہے تعبیراں
کرو کرم تے بخشو حضرت یُوسفؑ نوں تقصیراں

پیغمبر نے رو فرمایا اللہ بخشنہارا
یُوسفؑ نے مُجھ برا نہ کیتا نقش قلم دا کارا

میں راضی تقدیر اِلاہوں جو گُزری سر بھاری
سُن پیغمبر نام ہجر دا کر دا گریہ زاری

مِصری سِیس جھکاء مشائخ عجزوں عاجز آئے
بدّھے ہتھ اَگّے پیغمبر رو رو سِیس نوائے

کر کر عجز سفارش کیتی نبیؐ مبارک بولے
جمع ترے ول مصر تمامی وگّے خُوشی دے جھولے

دو شہزادے آن ملے سُوخد متگارا گاڑی
موتیاں وانگ بھکھّن رُخ نُوری روشن صحن اوجاڑی

ایہ سارے پرنُور سیارے ریشاں اَجے نہ آیاں
دہ ہزار شمار انہاں دا شکلاں نُور نہلایاں

دو شہزادے شاناں والے قدر بلند دِسائے
چہر منوّر لعل دَمکدے جھلک فلک تک جائے

نقش نگار دو ہاندے سارے یُوسفؑ دی مانندوں
پیغمبر نوں نظری آئے دوویں روشن چندوں

دنگ رہیا دِل دیکھ نبیدا رِس رِس اکھیں رویاں
ایہ یُوسفؑ دیاں نُوری شکلاں کتھوں ظاہر ہویاں

محبوباں دی صُورت زیبا کتھوں ظاہر آئی
ایہ سب نقشہ یُوسفؑ سَنداد یندا صاف دیکھائی

میں جِسدے وِچ دَردِ چھوڑے چالی سال گذارے
اس صُورت دے اَج وِچ اکھیں آن کھلے چمکارے

منشاء افراہیم سُنایا ایہ دو پوتے آئے
یُوسفؑ دے فرزند نبیّا اِستقبال سدھائے

منشاء افراہیم تَداں نُوں آن قدم سَر دھر دے
لَہ اسپوں سب سجدہ کر دے لشکریاں سَن بَر دے

پوتے کہن نبیا تینوں باپ سلام پوچائے
لے یعقوبؑ نبی نے دوویں سینے نال لگائے

پارتُسیں جگر دے میرے تے یُوسفؑ دے پیارے
محبوبے دے نقش منور اَنور چہر ستارے

رو رو کے گل لاوے دوہاں پیغمبر رحمانی
تُسیں چراغ اکھیں دے میرے جگ جگ رہے جوانی

فرزندو دلبند عزیزو پاسو برخورداری
دُنیا دین تُساں تے اللہ فضل کرے غفّاری

دُنیا دے وِچ دُکھ نپاؤ آخر جنت جاؤ
یُوسفؑ رہے آباد تساتھیں مقصد دِل دے پاؤ

حکموں اسپ چڑھے شہزادے رَل مصرے ول چلّے
شرف حضور جنہاں ہتھ آئے اُونہاں کرم سوَلّے

مصر قریب ہویائی آخر یُوسفؑ خبراں پایاں
نال امیر وزیر سپاہاں کر چلّیا زیبایاں

وانگ فرشتیاں فوج سنگاری جھنڈے سریں درخشاں
کوکبیاں تھیں نُور چمکداد مکن لعل بدخشاں

ہو اسوار لیاں سب فوجاں مصروں باہر آیا
غوغا خُوشی پیا وِچ مصرے تینوں حمد خدایا

یُوسفؑ دی ایہ شان بھراواں جاں نظراں وِچ آئی
حیرانی وِچ عقل سدھائی حال رہے سودائی

نبی پچھے ایہ کون سواری مصروں ظاہر ہوئی
خبر سُنی جو یُوسفؑ باجھوں ہور نہیں ایہہ کوئی

پیغمبر نے جاں یُوسفؑ دی خبر سُنی اِکواری
دِل ہو آب وگیندا جاندا دو چشماں تھیں جاری

آ محبوب ملاں گل رو رو جاون زخم پُرانے
مہجوراں دے دِل دے پُرزے وَیہ چشماں تھیں جانے

ہو محبوب قریبوں نیڑے برہوں چو ہبک لاوے
تے فُرقت دی ضربت کاری کس تھیں جھلّی جاوے

دُور رہیاندے صبر دلاں نوں کٹ نسکدے واٹاں
پاس دیاں دے دِل تے جگرے پئے جلن وِچ لاٹاں

دوروں سیک لگّے پر تھوڑا فرق بڑا موصولوں
پاباہاں وِچ گلے ملیند یاں جلدے رَخت سمولوں

سینے لاٹ برہوندی سوزاں جاں مقصد سر جاوے
لُوں لُوں دے وِچ جوش رچاوے صبر تمام جلاوے

تے اوہ ایڈک غلبہ پاوے تان لُٹے وس کھسے
زنجیریں گھت قدم بہاوے پیا جلے مت نسے

سٹ ناقہ دو پیرا گاڑی وقت ملن دا آیا
اڈبے پر تروچ ہوائے شوق نہ ہٹے ہٹایا

تے ایہ وقت صبر دا ناہیں صائم شام دسائی
تے اَج خاص مقام اوہائی جتھ قرار نکائی

کرن نقیب پوکار سجن دے پیاں گوش ندائیں
درد جدائی رہے نکائی چلیاں دور بلائیں

اَج شمار گیا چک دِل دا گندیاں سال فراقوں
کرے صبوری پوے نہ پوری پاس ڈھکے مشتاقوں

رہن نہ یاد دُکھاں دے حالے جاں چمکے رُخ نُوری
تے فرقاں وِچ فرق پوندے دُور چلی ہو دُوری

پاس گئی یعقوبؑ نبی دے یُوسفؑ دی اسواری
یُوسفؑ دی وِچ فوجاں زینت زیبا نقش نگاری

تاں اس وقت فرشتیاں تائیں ہویا حکم الٰہی
جا یعقوبؑ نبی دے ہو یُوسیں سوار سپاہی

بیٹے نالوں شان پدر دی ہووے دُون سوائی
کہے نکوئی یُوسفؑ وڈّا کم یعقوبؑ ایہائی

سنیا حکم فرشتے لتھے باجھ شمار حجابوں
یُوسفؑ وانگ جنہاندی صُورت کھلے نُور حجابوں

صفاں سواراں کئی ہزاراں بدن لباس اوجالے
آدمیاں دے نال نہ رَلدے انہاں اوصاف نرالے

دیکھ فرشتے نُوری شکلاں مصری دنگے تمامی
پیغمبر کنعانی آیا حاکم رُومی شامی

شان تجمل نال پیغمبر ناقہ پیش وَدھائی
فوج فرشتیاں والی ساری نالو نال سدھائی

وِک وِک گئے نظر دے دَمّیں جگر مصر دیاں لوکاں
حیرت دے وِچ کھڑے تمامی شوق گھتے دِل جھوکاں

یُوسفؑ تے یعقوبؑ دوولوں آن ڈُھکے جاں نیڑے
گردے خلق ہجوم ہزاراں رَستے بند چوپھیرے

یُوسفؑ کہندا خلقاں تائیں کون تسیں ہو لوکو
ملیا باپ زیارت ویلا میرا راہ نہ روکو

ہتھ بَنھ کہن غلام کنیزاں لُطف کرم دا ویلا
سُکھیں ہون لگا اَج حضرت محبوباں دا میلا

یُوسفؑ کہے غلام کنیزاں تُسیں آزاد تمامی
ایس خُوشی وِچ اَج تاتھیں چھڈی بند غلامی

کئی ہزار غلام کنیزاں آزادی وِچ آئے
وِچ مصر سب خُوشیاں ہویاں اللہ یار ملائے

پئی نظر یعقوبؑ نبی دی جاں یُوسفؑ تے دُوروں
اکھیں دے وِچ شعلہ روشن جھلک پیا آنُوروں

ناقہ بیٹھ گئی وِچ دھرتی زمیں لتھا پیغمبرؑ
یُوسفؑ دیکھ نہ تاب لیا یا شوق کھلا دِل اندر

لَہ گھوڑے تھیں نیویں اکھیں طرف پدردی آیا
دوہاں وَلاں تھیں پیدل ہو کے فوجاں دِیدن پایا

باہاں کھول ترے پیغمبر دوہاں وَلاں تھیں آئے
چارے چشم دوہاں پُراشکوں وِچھڑے رَبّ ملائے

ڈھک فرشتے گردے آئے وقت ملن دے سارے
باپ پُتّر دے خُوشیاں اندر کھاون جگر ہولارے

آن مِلے پر جھل نسکے غشی پدر نوں آئی
بدن مبارک تھیں اس دھرتی نُور فضیلت پائی

یُوسفؑ سیس مبارک تائیں دھر یا پکڑ کنارے
بیٹھ سرہانے روندا ریہا ویلے یاد گُزارے

اُٹھ اے باپ پُکارے یُوسفؑ رو پیغمبر تائیں
کتنی وار آوازہ کیتیس سُنیاں ناہ ندائیں

ماؤں پیئو ملے ٹکانے مصرے یُوسفؑ پاس چنگیرے
سی خالہ جا مادر سَندی حاضر وِیر مستیرے

چلو مصر وِچ یُوسفؑ آکھے اَمن ملے رَبّ چاہے
پیغمبر یعقوبؑ اوویں ہی اَجے غشی وِچ آہے

ہودے چاہڑ گیا لے یُوسفؑ مصر وڑے آسارے
خُوشیاں وِچ مبارکبادوں مصری کرن پوکارے

یُوسفؑ نرم فراشیں پاوے آ پیغمبر تائیں
ہوش پوے مَیں مِلاں پِدر نُوں یُوسفؑ کرے دعائیں

پھڑ کے سیس کنارے یُوسفؑ رو یا زاروزاری
اَدھی رات نبی دے تائیں ہوش پئی اِکواری

کھول نظر پیغمبر ڈِٹھا یُوسف ؑ نظری آیا
نِیر وگن دو چشماں جاری دیکھ پدر فرمایا

اے فرزند سلام تیرے پر میتھیں لکھ لکھ واری
نارو یوسف رب ملایوں گذر گئی دُشواری

یوسف ؑ کہے جواب پدرنوں حضرت ہوش سمہالی
بیٹھا اُٹھ نبی کنعانی جس دا سایہ عالی

اے فرزند جگر پیوندا نُور اَکھیں دے میرے
کیا گئے کر تینتھیں کارا ظالم بھائی تیرے

تھوڑا ذکر کہے کجھ یُوسف ؑ حالی گلہ گُزاروں
کھوہے وِچ جویں چاسُٹیا نا دَسیا اسراروں

باپ سُنے بیہوشی آئی سُن سُن غمدے حالے
دُو جی واری پھیر پیغمبر اُٹھے سُرت سمہالے

یُوسف ؑ دس کہانی ساری جیئوں جیئوں حال گُزارے
یُوسف ؑ عرض کرے یا حضرت نا پُچھ قصّے سارے

گُزر گئی جو گُزری سِرتے ہوئے دُور کو سالے
سارے دَرد گوائے اللہ سُکھ دیکھائے حالے

ماں پیوتائیں تخت بہایا یُوسف ؑ نے تعظیموں
یُوسف ؑ نوں سب سجدہ کردے ادب اتے تکریموں

سب بھایاں نے سجدہ کِیتا حضرت یُوسف ؑ تائیں
یُوسف ؑ کہے پدر دے تائیں اَگلی خواب تدائیں

ایہ تعبیر میرے اس سُفنے اللہ حق کرائی
اللہ نے جو میتھیں کِیتی سب کیتی بھلیائی

قیدوں کڈھ دِتّی مَیں شاہی موڑ ملایا تینوں
نال بھراواں کینے ولوں صاف کرایا مینوں

میرا رَبّ کرے جو چاہے تدبیراں دا والی
دُکھ سُکھ حال دلاندے جانے اُسدی حکمت عالی

فرزنداں نے عرض گُزاری پیغمبر دے اَگّے
یُوسف ؑ تے اَسیں ظلم کمائے داغ اسانوں لگے

یُوسف ؑ تھیں ہُن عفو کراؤ جو اَساں ظُلم کمائے
اَج کمایاں تھیں یا حضرت اَسیں سبھّے پچھتائے

یُوسف ؑ تائیں کیہا پدر نے بخشو ظلم انہاں ہیں
کر احسان انہاں پر یُوسف ؑ بخشے رَبّ تاہیں

رب گواہ کرام فرشتے یُوسف ؑ عرض گُزارے
میں بخشے اَج بھایاں تائیں ظُلم کمائے سارے

شاد ہوئے سب خُوشیاں کردے یُوسف ؑ کرم کمائے
رَنگ محل بھراواں کارن یُوسف ؑ نے بنوائے

ہَر ہَر دا گھر اِک علیحدہ پُر زینت بنوایا
جاگیراں سرداریاں دے دے سبھناں قدر ودھایا

بِنیامین جو مائی جایا اپنے نال رکھایا
اُسدا خانہ اپنے نالوں جُدا نمول بنایا

سب یُوسف ؑ دی وِچ زیارت شادر ہن خُوش وسدے
خلقاں تائیں وعظ نصیحت ذِکر اِلٰہی دَسدے

یُوسف ؑ تائیں کیہا پدر نے دُنیا بھلی نہ بھاوے
ذکر اِلٰہی باجھوں میرے دِل وِچ شوق نہ آوے

شہروں باہر کراں عبادت حجرہ کرو عمارت
باقی عُمر گُزاراں حُجرے فضلوں ملے بشارت

شرط ایہی پُر دِن نوں یُوسفؑ رہیں جتھے جی چاہے
رات سویں آ حُجرے میرے دِلوں قرار نجاہے

خواب کریں نِت گود میری وِچ فرزند امحبوبا
میرے تائیں تیرے باجھوں ہور نہ کُجھ عُجوبہ

تاں یُوسفؑ نے حُجرہ رنگین باہر شہر بنایا
کارن ذکر نبی اُٹھ شہروں اس حُجرے وِچ آیا

دن راتیں اولاد نبیؑ دی اس حُجرے وِچ آوے
سِکھن علم احکام اِلٰہی پیغمبر سکھلاوے

ہو حاضر وِچ خدمت پڑھدی مصری خلقت ساری
ایہ یعقوبؑ نبی دا مکتب دَرس مصر وچ جاری

پڑھدی فقہ زُلیخا جا جا فضل ہویا رحمانی
اندر زناں مصر دے ہوئی ایہ رہبر عرفانی

پیغمبر دے بیٹے سارے کردے شاد گُزارا
ہَر ہَر پسر ہوئے گھر باراں قدر جنہا ندا بھارا

سب مقبول اِلٰہی ہوئے شوق دِلیں عِرفانی
یُوسفؑ رات رہے نِت حُجرے پاس نبی کنعانی

چالی سال گئے وِچ خُوشیاں بھلے داغ دلاں دے
دِیداراں وِچ شاد تمامی کھلے باغ دِلاں دے

جاں لگ اندر دَرد وِچھوڑے دُکھ مُصیبت پائے
ایڈک خوشیاں غالب ہویاں اوہ دِن یاد نہ آئے

در ذکر وفات یعقوب علیہ السلام

مُڑ ناقہ دَھر قدم پچھاڑی چَل وَل دیس پُرانے
سفری مُڑے وطن وَل جاندے جتھ ہمیش ٹکانے

چل کوئل دِن چار رے واسا پردیساں وچ تیرا
وِیر سہیڑ نہ دیس پرائے اِتھ سنہ نِت وسیرا

جھاٹلیاں وِچ رُکھاں دو دِن مان لیاں تُد چھاواں
کھول اکھیں مُڑ دیکھ چوپھیرے وَسدا جگت نتھاواں

دھروں خزاندے جھولے وگدے رہے چمن دے رُکھیں
گلزاراں وِچ بھور ہزاراں جھور جھڑے پر دُکھیں

نہیں وفا وِچ باد بہاری پیاں جگت پوکاراں
سدا نہ باغیں بلبل بولے سَدا نہ باغ بہاراں

پردیساں دے واس جنا ور چھوڑ چلّے گُلزاراں
شاخ سمن لُٹ جائے دریغا ہو پُرزے وِچ خاراں

تندندی پُر ٹھاٹھ غمّاں تھیں وَہندی نظر نہ آوے
مت گھت پیر وِچے منتا روتیں مت رُوہڑ لیجاوے

ایہ دُنیا دِن کائی واسا ایہ خُوشیاں غم سارے
ایہ غفلت دے حال ملالے گُزر چلن دَم چارے

اوّل تد اقرار کیائی جاں تد خبر نکائی
کیہو بلی ہُن دُنیا فانی پکڑ بلا گل پائی

بھُل گیوں کِتھ جانا لگّے کِس تھیں ہے ورتارا
ہُن توں نال کِدھے بہ رُجھوں وقت گیائی سارا

جسدے نال قدیمی واسا اُسدے جیڈ نکائی
دو دم غفلت والے تیرے پاون جُگ جدائی

پچھتاوا مُڑ کم نہ آوے چھوڑ گیئوں جاں واسوں
کون کوئی توں کیڈ دلاور بھُلّ گیوں کِت آسوں

نامر گیوں غُلام رسولا گھل ہو آب حیائے
طعنے جھڑکاں تیں سر بھارے سنگ ہووے ڈھل جائے

تیرا کارگذاریاں ویلا مالک دے دربارے
دیکھ سیاں من بھانیاں شہ دے جنہاں کارگذارے

ہار نہ ہوش دوویں اِتھ فرقے اِک جتّے اِک ہارے
سب دُنیا دے وِچ بازارے عملاں دے ونجارے

تے دُنیا وِچ رہن ہمیشہ کِسے نملیا مُولے
ولیاں شیخ بنیاں حکموں قبریں فرش قبولے

اوہ اِک حرف محبت والا رقم دِلے جے جاوے
اَنمنگیا سَو مقصد پاوے اَجے بلند دِساوے

تختوں جاہ نہ بدھا شاہاں توں وَل بند یخانے
بند توڑا چل ذوق محلیں لے وصلوں پروانے

سی یعقوبؑ نبی نے جاتا دُنیا بندی خانہ
نِت اوڈیکے دوست وَلوں وصل ملے پروانہ

غالب عشق قدیمی دِل وِچ دائم شَوق پیاروں
ظاہر دا دِل ٹھنڈا رکھے یُوسفؑ دے دِیداروں

حُکم ہویا جا جبرائیلا پاس نبی کنعانی
دیہ خبراں دِن نیڑے آئے چھوڑ وسیواں فانی

چھوڑ مصر چل ول کنعانے جتھے وڈّے سمائے
تَن تنہا اسواری ناقہ ہور نہ نال لیجائے

جبرائیلؑ پیغام لیایا آن سلام سُنایا
جو جو حُکم جنابوں آیا کر ظاہر فرمایا

دُنیا وِچ مُراداں پایاں تُوں اے پاک نبیا
تے مقصود میّسر ہوے ہویا دُور قضیہ

یُوسفؑ تھیں توں روندا آہا مِلنے نوں اِکواری
چالی سال ڈِٹھا تاں اُسنوں اندر شانے بھاری

چل پیغام جنابوں آیا دُنیا چھوڑ نکاری
چل وَل وصل ملندیاں آساں حکم ہویا غفاری

سُن یعقوبؑ تیاری کیتی دِلدے قصد اُٹھائے
واٹ لمّی دِل تاہنگاں لایاں شوق وصل سر چائے

وِچھڑ ناہُن پیا پسر تھیں پینڈے واٹ لمی دے
وقت حیات مدامی آیا ٹُٹّے قفل غمّی دے

یُوسفؑ تائیں سد پدر نے حکموں خبر سُنائی
فرزندا شاہنشہ طرفوں مَیں ول چٹھی آئی

وِچ کنعان جتھے پیو دادے میناں سَد بولایا
دن میرے ہو چلے پُورے قطعی حُکم سُنایا

بس گئی ہو روزی میری دُنیا دے درباروں
قدموں دموں نکھٹے جاندے نقش عناصر چاروں

جھَب شمار دماندے میرے ختم ہو چلّے سارے
صاحب نے پیغام پوچائے وَنج وراں دربارے

لے محبُوب میرے فرزندا یاریاں اوڑنبھایاں
میں لایاں رَبّ سرے پوچایاں عیش مراداں پایاں

ہُن فرزندا تیرے کولوں مَیں رُخصت ہو چلّیا
کارگزار قضاء وقدر دے لکھ پروانہ گھلیا

توں فرزندا دائم وَسّیں جنّت دے گلزاریں
دن کائی ہُن پیا وِچھوڑا دِل تھیں ناہ وساریں

اَج سلام ودع دا میراتیں پر جاندیواری
ناقہ میری دھری عماری در پر کھڑی سواری

محبُوبا اُٹھ ہتھّیں تورو ہُن رُخصت دا ویلا
دن کائی رہ وِچ وچھوڑے آخر ہوسی میلا

وقت قریب ہو یائی میرا وِدع کرو میں تائیں
ہُن فرزندا تیرے کولوں پیا فراق اسائیں

پکڑ مُہار چلّے لے ناقہ واگ اَجل نے چائی
محبُوبا اَج رُخصت ویلا آیا وقت جُدائی

سُن وِچ سانگ کلیجے وَجّی یُوسفؑ نوں یکباری
غش کھا پیا تڑاک زمیں تے ہوش گئی بھُل ساری

سُرت پئی جاں ساعت پچھّے چشم رہی دو جاری
تیرے باجھوں حال اَساں تے کون کرے غمخواری

چلیُوں چھوڑ اسانوں تنہا اندر گریہ زاری
اسیں رہے وِچ ہجر تڑفدے ہوئی تُساں تیاری

مُشکل بنی اسانوں حضرت کون پچھیسی حالے
زخم جگر دے وگدے رہسن ضرب فراقاں والے

بھلا ہوندا مَیں لگّے مردا ایہ دُکھ دیکھ نجاندا
اَج فراق تیرا یا حضرت خُون جگر دا کھاندا

کہے نبی توں نارو یُوسفؑ جاندی دُنی وہاندی
جو آیا دم کائی وَسیا عُمر ہمیش نہ آندی

یُوسفؑ عرض کرے مَیں تینوں ملاں اَگّے یاناہیں
نبی کہے ہر مومن تائیں مومن مِلے اگاہیں

جو ایمان گیا لے ایتھوں مِلسی یاراں تائیں
جِسدا پیر اِیمانوں کھُتھّا اُسدا واس بلائیں

یُوسفؑ نوں یعقوب نبی نے فرمایا فرزندا
خُوف خدا مت دِلوں وَساریں توں اِک عاجز بندہ

حُکم خدا دا سِر تے مَنیں اُسنُوں ناہ بھلاویں
حاجت طلب سوال جدائیں اُسنوں عرض سُناویں

اُسدے باجھوں ہوراں کولوں منگ نہ مقصد کائی
جے اس چھوڑ منگیں توں ہوراں مطلب ملے نہ رائی

جاں تیرے دم دُنیا وِچوں اوڑک نوں چک جاون
پچھلیاں کہیں جو مصرے اندر تیری قبر بناون

میںنوں حُکم ہویا کِنعانے مِصر حصّے تئیں آیا
مالک میرے میرے تائیں ایہا حُکم پوچایا

ایہ گل کہہ منگوائی ناقہ کیتی ترت سواری
لے چل مینوں وِچ کنعانے حکم گیا ہو جاری

یُوسفؑ روندا گیا پچھاڑی زخم دلیوچ کاری
ہتھّیں تو رمُڑے سب بیٹے کر دے گریہ زاری

جاندی وار سلام پیغمبر یُوسفؑ نوں کہہ دھایا
چاہ کو داڑ گئی لے ناقہ پھیر نہ نظری آیا

آوڑیا وِچ مصرے یُوسفؑ ہتھیں رُخصت کر کے
گیا سہار غماں دے نیزے نوک دِلیوِچ دَھر کے

وِچ کنعان گئی دَھاناقہ لے پیغمبر تائیں
وِچ کنعان نبی آوڑیا دادا باپ جتھائیں

آن زیارت کر کے رویا دِل پر شوق وصالوں
قبراں پاس اکھّیں وِچ نیندر روندیاں پئی خیالوں

اس ویلے یعقُوبؑ نبی نوں اِک سُفنہ دِسیایا
دادا پاک خلیل اِلٰہی بیٹھا نظری آیا

یا قُوتوں اِک کرسی بیٹھاں ابراہیمؑ نبی دے
اسماعیلؑ اسحاقؑ دولا نبھے بیٹھے وِچ خُوشی دے

فرماون یعقُوب نبی نوں اے فرزند پیارے
وِچ اوڈیکاں تیریاں بیٹھے اسیں عزیز اسارے

آجھَبدے مِل ساڈے تائیں وقت مِلن دا آیا
ایہ فرزند عزیز اسانوں جھَبدے میل خدایا

پیغمبر اُٹھ شیریں خوابوں کہندا ناقہ تائیں
اُوٹھنیے جاہ مِصر ولایت میری خبر پوچائیں

اولاداں وِچ میرے تائیں جا کے کریں پوکارا
یُوسفؑ پسر پیارے اَگّے سُخن کہیں ایہ سارا

اے یُوسفؑ اَج باپ تساڈا دُنیا چھوڑ گیائی
مڑ آون تھیں ایس جہانوں آساں توڑ گیائی

سُن وَگ گئی مصر نوں ناقہ کر دی گریہ زاری
راہاں دے وِچ دَرد فراقوں اُڈدی گرد غباری

تے یعقُوبؑ گیا اُٹھ اِک وَل قبر ڈِٹھّی وِچ راہے
اذفر مُشک عنبر دی بویوں جوش جھَلیندے آہے

مرد ڈِٹھّا اِک سوہنی صُورت آہا قبر کنارے
سوہنی قبر کہو ایہ کِسدی نبی سوال گُزارے

اس کیہا اِک مرد خدا دا فہم بلند رکھاوے
تے اوہ مرد پیارا رَبّ دا اس قبرے وِچ آوے

ہتّھ اُوٹھا یعقوبؑ نبی نے عرض کیتی دربارے
یا رَبّ قبر ایہا مَیں لبھّی ہوون مقصد سارے

ہاتف کرے پوکارا وڈّا نبی سُنے خُود کنّیں
رحمت نال نبیّا تیری عرض جنابے منّی

شاد ہویا پیغمبر سُن کے خُوشی مُرادوں پائی
آہا مرد جو حاضر اوتھے عزرائیل ایہائی

عزرائیلؑ ہویا مُتوجّہ جان نکالن تائیں
کنب نبی فرماوے مرد انام نشان سُنائیں

میں ہاں ملک الموت نبیّا اُسنے عرض سُنائی
نبی کہے جے توں ہیں سچّا لیا نشانی کائی

سیب بہشت دیکھاء نشانی صِدق دِسے برہانوں
شوق لقاء نبی دے دِل نے چائی واگ جہانوں

ملکُ الموت دھرے ہتھ چھاتی پاء دراز زمینے
یا رَبّ نزع آسان گُزاریں کیتی عرض نبی نے

آسانی تھیں جان نبی دی حلق تلک جاں آئی
نزع پسر تھیں تاں اسو یلے دِلوچ دہشت چائی

اللہ دی درگاہ نبی نے رو رو عرض گُزاری
یُوسفؑ تے آسان گُزاریں جان کندن دی واری

یُوسفؑ نوں آسانی دیویں ویلے نزع الٰہی
کہہ کلمہ روح گئی بدن تھیں مِلی بہشتے شاہی

غُسل کفن تے کرن جنازہ آن ملک اسمانوں
میکائیلؑ اتے جبرئیلؑ دفن کیتا فرمانوں

سارہؑ تے اسحاقؑ خلیلےؑ جتھّے قبر ایہائی
پاس اُنہاں یعقوبؑ نبی دی چوتھی گور بنائی

عُمر انہاں سب دوسو برساں جو دُنیا وِچ آئی
حُکموں جبرائیل مِصر وِچ اوویں خبر پوچائی

اے یُوسفؑ یعقوبؑ جہانوں کر کے کوچ گیائی
سُن یُوسفؑ رو دھرتی ڈِگیّا رہیا سُرت نکائی

پوتیاں تے فرزنداں سبھناں مرگوں خبراں پایاں
ماتم وِچ مِصر دے ہویا خُون اکھّیں بھر آیاں

تدنوں نِیر وگیندی ناقہ آن وڑی دربارے
عِبرانی وِچ بولی رو رو کرے بُلند پوکارے

اے یُوسفؑ پیغمبر رَبدا دُنیا چھوڑ گیائی
ایہ گل کہہ بھر آہیں ناقہ درباروں اُٹھ دھائی

گریہ زار مصر وِچ ظاہر روندی خَلقت ساری
تے ناقہ وِچ غمدے روندی دُنیا چھوڑ سدھاری

کِتنے روز مِصر دے اندر رہی دُکھاندی زاری
صبر پیا دِل مدت پچھّے کردے شکر گُزاری

اس دُنیا وِچ آون جاون ریہا طریقہ جاری
آخر حسرت تے پچھتاوا ایس بضاعت ساری

درذکر وفات یُوسفؑ علیٰ نبیّنا وعلیہ الصلوات والتّحیات

مُدت کُجھ پدر دے پچھّے یُوسفؑ حکم چلایا
شوق لقاء دِلیوِچ آیا اُٹھ قرار سدھایا

عرض کرے توں یارَبّ میرے مُلکیں حکم چلائے
تے تاویل سُخن دے مینوں سارے وَل سکھلائے

دھرت اگاس بناون والے اے شاہاندے شاہا
والی میرا اوّل آخر توں ہیں پاک اِلاہا

موت منگّاں دیہ موت اِلٰہی مُسلم مراں جہانوں
نیکاں نال مِلاں جا آخر بخشیں نُور ایمانوں

آجبریلؑ خدا دے حُکموں بعد سلام سُنایا
برساں سَت گیّاں رہ یُوسفؑ حکم اِلٰہی آیا

اس دُنیا وِچ توں سَت برساں رَہسیں ہور پیارے
پُت پوتے توں اکھّیں دیکھیں جاں لگ چھے سو سارے

چھے سو پوتے پُت تیرے جاں نظر تیری وِچ آون
اس دُنیا تھیں ہوسی تیرا ویلا قدم اوٹھاون

یُوسفؑ سُن کے حکم اِلٰہی صبر کرے دِن کائی
کر دعوت اسلام مِصر وِچ مُسلم خلق کرائی

چہل ہزار اِیمان لائے قُبطی مِصر شہر دے
کُجھ بُتاں تھیں منگ مراداں پیندے جام زہر دے

مسلماناں نوں لیکے یُوسفؑ شہروں باہر آیا
مصروں دَس کوہ نام حَرم دھر شہر نواں اِک پایا

اسرائیلی اس وِچ وَسّے مُسلم ہور تمامی
کافر پیر نہ اِتھّ پاسکے ریہا حُکم مدامی

خُوب عمارت شہر عجائب پُختہ ساز دُکاناں
بازاریں دِل رہے لٹکدا ہووے دنگ زمانہ

یُوسفؑ اگّے عرض گُزاری رَلمِل مسلماناں
حضرت ایتھے پانی ناہیں کارن اہل ایماناں

آجبرئیلؑ خدا دے حُکموں دَھرتی تے پر مارے
نہر زمین تھیں نِکل وگی چائے ندی ہولارے

یُوسفؑ نے اِک قِلعہ بنایا پُختہ نہر کنارے
کیا کہاں مَیں زینت اُسدی اندر نقش نگارے

وَسّے حرم وِچ عیش خُوشی تھیں تے سَت سال وہائے
پاس زُلیخا ملک مقرب مرگ پیام لیائے

وقت نزع دا حاضر ہویا آن زُلیخا تائیں
بُہت خُوشی غم تھوڑا دِل تے متّھے نقش رضائیں

یُوسفؑ دا اِک دَرد وِچھوڑا داغ جگر لے چلّی
اے محبُوب تیری مَیں بندی تینتھیں رہی اِکلّی

اے یُوسفؑ قربان گئی مَیں نُور تیرے دیداروں
صدق نبھاء چلّی مَیں پُورا تیرے عشق پیاروں

طِفلی وقت لگایاں تیتھیں دم آخر اَج میرا
عِشق تیرے داوِچ جگر دے غالب گھسن گھیرا

جِتول توں اوتے ول میرا دِلنوں طلب وسیرا
اِیدھر اودھر دوہیں جہانی مَیں تیری تُوں میرا

جھَبدے ملیں وساریں ناہیں آویں منگ دعائیں
تے محبُوب قدم دادِلیوِچ غالب شوق اسائیں

دیکھ بَندی روعرضاں کردی بردی تیرے گھر دی
مَن سلام وِدع دا میرا توں ہیں میرا دَردی

کہہ کلمہ جاوڑی بہشتے رو یُوسفؑ دَفنائی
یُوسفؑ دے دِل باجھ زُلیخا ریہا قرار نکائی

چالی روز ریہا وِچ غمدے حال فراق اویہا
جبرائیل سَلام لیایا آندُس مَرگ سونیہا

افراہیم سدایا یُوسفؑ گلوِچ لے فرمایا
اے فرزند امرنے ویلا اَج میرے پر آیا

دُنیاوِچّوں دانہ پانی چُک گیا اَج میرا
رہو تُسیں وِچ حکم اِلٰہی پاسو فضل بتھیرا

روح بدن تھیں افراہیما میری گئی جدائیں
اَسماناں تھیں پوے پوکارا حُکموں تیرے تائیں

جیُوں جیُوں حُکم اِلٰہی آوے اوویں کریں تیاری
حُکمے باجھ نہ کرنا کائی کیہُس چھیکڑ واری

تن بھرے ساہ ایہ گل کہہ کے بدن گیارہ خالی
نکل روح گئی وِچ جنّت حکم خُدا دا عالی

افراہیم سُنے اسمانوں پیا بلند پوکارا
یُوسفؑ تائیں غسل کفن کرلبھو نہر کنارا

دیوے غُسل کَفن سُن پیونوں افراہیم پیارا
چاء جنازہ نہر کنارے کِیتا آن اوتارا

خُوشبویوں پُر طبق بہشتی پکڑ فرشتے آئے
چادر نُور بہشتی روشن کارن کفن لیائے

مَل خُوشبو کَفن دے لوکاں پڑھی نماز جنازہ
افراہیمے دُوجی واری پیا بلند آوازہ

وِچ نہر دے گور پدر دی دیکھ دِسّے تیں تائیں
ڈٹھس پانی پھاٹ گیائے خُشک گیّاں کھُل جائیں

کندھاں وانگ کھلوتا پانی ریہا چار چوپھیرے
تھلے ندی نمونہ قبروں آیا نظر تھلیرے

سی تابُوت سفید پتھر داتس وِچ یُوسفؑ پایا
درزاں میل ندی دے تھلے فرزنداں دفنایا

لوک ہٹے پھر اوویں مَلیا پانی نہر چوپھیروں
گُم نشان قبر دا ہویا پانی دے گھمگھیروں

مَعلم ریہا نہ لوکاں تائیں کتھے قبر ایہائی
وِچ میان نہر دے تھلّے یادنشان نکائی

اِک سو تے پچونجہ برساں یُوسفؑ عمر گزاری
اس دُنیا وِچ سختی نرمی جو گُزری سر ساری

چالی روز رہے سب روندے مُسلم وِچ وچھوڑے
یُوسفؑ ولوں ضرب ہجر دے زخم نہوون تھوڑے

آخر صبر دِلاں نوں آئے دُنیا ہے دِن کائی
وارووار سبھاندے سر تے حالت ایہ وہائی

رَہندیاں سریں وہاندی جاندی آوندیاں تے جھُلسی
کھوٹا کھرا تے جیّد ردّی ایس ترازو تلسی

دُنیا دو دم خواب خیالوں دامن بھرے وبالوں
تُند شراب ابد دی تلخی رَلے حرام حلالوں

اِک آوے آحکم جگاوے چھوڑ اُمیداں جاوے
اَیدوں غافل جھاکاں لاوے پاوے چھوڑ سدھاوے

دو دروازے جاری اُسدے رہن ہمیشہ کھُلّے
آئے بہت گئے چھڈ اوڑک دوہاں دمانوچ بھُلّے

ایہ دُنیا ہے جادو خانہ ول چھل نال بھلاوے
دِل لاوے وِچ اُسدے غافل جاون یاد نہ آوے

یُوسفؑ جیہاں شکلاں آیاں ایہ گھر چھوڑ سَدھایاں
سُلطاناں دیاں تیغاں خونی گیاں خُون ڈبایاں

اَفسر تخت معلّیٰ والے شاہ سُلیماں جیہے
چھوڑ حکُومت تخت سدھائے گھلّے مرگ سونہے

لاکھ کروڑیں آساں دھردے توڑ گئے سب تانے
وڈے نک رکھیندے جہڑے پہتے انت ٹکانے

نیویں اُچّی گردن والے قبریں گرد کرائے
زور وراندے خونی بازو اُڈن غبار ہوائے

کنڈے تے گُلزاراں ہریاں ہو ہو خاک سمایاں
اوہ بھی گئے جنہاں نوں کہندے مَرد جَنے دَھن مایاں

مایاں جائے ایتھے آئے چھوڑ غرور سدھائے
وانگ گُلاں رُخ نازک جیہے جھڑ وِچ خاک سمائے

چِٹّے دند چنبے دیاں کلیاں اِک اِک جھڑے دہانوں
قاتل چشم کرشمیاں والی رہی نہ نام نشانوں

وِنگے ابرو ناز کماناں رنگ جھڑے بند ٹُٹّے
لعل دمکدے روشن چہرے مرگ پئی سب لٹے

نازک بدن گُلاں دے دَستے خاکوں باہر آئے
نِکے نِکے کر پھیر خزاں نے توڑ زمین رلائے

کتنے روز فلک دی سَقفے رہن دَمکدے تارے
جانھ ہزاراں ایتھوں آ آ لالا واہاں سارے

شے مذکور نہیں سی کائی پچھلے وِچ زمانے
آخر خواب خیال چھوڑ یسی وڑسی جداں مکانے

دو طرفاں وِچ ایہ کُجھ حالا وِچ قضیّے سبھے
ایہ غافل دِل سُفنے اندر دوڑ مُراداں لبھے

ہو بیدار رہیں پچھتایا پھیر نہ آوگ واری
پاویلامت اوگت جاویں کم کڈھے ہوشیاری

جیوں سُفنے کسے شاہی پائی چشم کھُلی ہتھ خالی
ایویں نال تیرے تک اَے دِل نسبت دُنیا والی

اے بزدل توں کس دُکھ کارن روویں کر کر آہیں
سُفنے دا بگھیاڑ نہ چھوڑے جاں لگ جاگیں ناہیں

نیندوں جاگ تیرے دُکھ جاون سُتیا دُکھیں لُٹیا
توں وِچ خواب اَن وگیاں تیغاں کیوں گھائل کر سُٹیا

چھوڑ دلا دل جِتول مائل ہر ہر طلب اوہائی
غافل پاس پڑھیں سَو دفتر نفع نہیّوں کائی

عالم پوری غُلام رسُولا تیریاں عرض دعائیں
جے ول فضل وگن دِن راتیں سو خُوشیاں تُدتائیں

کراں نگاہ ڈھلے دِل دَردیں پلّے عمل نکائی
باجھوں فضل ٹکانا ناہیں مَیں دِل طلب ایہائی

ایہ یُوسفؑ تھیں غیبی خبراں وِچ قرآنے آیاں
پاک رسُول محمدؐ تائیں خبراں ربّ پوچایاں

یُوسفؑ والا پاک خُدا نے قِصّہ آپ سُنایا
ایہ لوکاں دی عِبرت کارن لُکیا راز دیکھایا

مُہر اَزل جیں دِلیں غضب دی اونہاں اَثر نکائی
ہادی آپ دِلاندا اللہ خبر قدیموں آئی

جان مُوسیٰ پیغمبر ہو کے شہر مصر وِچ آیا
یُوسفؑ تائیں کڈھ ندی تھیں اللہ حُکم پوچایا

لے تابُوت دَفن کر جا کے وِچ زمین کنعانے
دادے باپ جتھائیں اُسدے لے چل اوت مکانے

موسیٰ عرض کرے یا خالق مینوں دَس نشانی
یُوسفؑ دا تابوت کتھائیں اندر ندی نہانی

حُکم ہویا یعقوبؑ نبی دی پوتی سارہ ناموں
اِس تھیں پُچھّ اَجے اوہ زندہ دَسّے پتہ مُقاموں

سارہ کولوں حضرت موسیٰؑ آن نشان پُوچھایا
تیرے باجھ نجانے کوئی حُکم اِلٰہی آیا

شرط میری فرماوے سارہ من لویں مَیں دسّاں
تیرے جیڈ مراتب پاواں جا جنّت وِچ وَسّاں

موسیٰؑ عرض کرے دربارے مَعلم تُدھ خدایا
فضل کراں مَیں سارہ اوتے حکم جنابوں آیا

سُن خُوشخبری گئی اُٹھ سارہ دَسّے پتہ نشانی
اس جا گاوِچ چاچا میرا یُوسفؑ آپ نہانی

حضرت موسیٰؑ پانی اوتے عاصہ آن لگایا
پانی پھاٹ ہویا دو طرفے خشک تھلا دِسیایا

لبّھ پیا تابُوت میانوں مُوسیٰ کڈھ لیایا
وِچ کنعان گیا لے مصروں پاس پدر دَفنایا

پُشتاں چار پیغمبر چارے دَفن ہوئے کنعانے
ایہا حالا یُوسفؑ والا آیا وِچ بیانے

بِسم اللہ تھیں شروع ہویائی ختم خدا دے ناموں
نال طفیل نبی دے یا ربّ نُور ملے اسلاموں

خاتمۃ الکتاب

جِسدن میں آغاز قصے تے اسم اللہ دا پڑھیا
باراں سوتے توّے ہجری سال مُبارک چڑھیا

سارا ماہ محرم مینوں وِچ تصنیف وہایا
اَج اخیر مُحرّم سندی جاں مقصد سر آیا

احسن القصص دھر نام قِصّے دا مَیں لِکھیّا تن واری
پُورا سال ہویا تصنیف نال ربیدی یاری

چھے ہزار چھیاہٹ چھے سَو بَیتاں گنتی آیاں
ناقِص شعر کمال حقائق ربدیاں بے پروایاں

اے ناظر کر غور وڈیرا دیکھ سُخن دیاں لہراں
ایہ گلشن بُستان اِرم تھیں شوق وگن وِچ نہراں

ایہ گُلزار بہار عنایت کھُلّی لُطف اِلاہوں
عشق موّثر نظری آیا دَرد بھری اس آہوں

پکڑ قلم بھر عشق اُلنبہ ورقاں وِچ وگائی
رَخت جلے وِچ سوز برہوندے دیکھ رہن سودائی

اصل بیانوں وِچ سُخن دے مَیں ناگل رَلائی
سورۃ یُوسفؑ دی تفسیروں سچّی گل سُنائی

یارب جو کُجھ میرے کولوں خطا گیا ہو کائی
اپنے فضل کرم تھیں بخشیں ناہووے رُسوائی

پڑھدے سُندے عاصی تائیں کریو نیک دعائیں
رحمت تھیں دِیدار اِلٰہی بخش مؤلف تائیں

یارَبّ لکھنّے پڑھنے والے رہن نہ فضلوں خالی
بخش ربّا مَیں عیبی بندہ آیا درے سوالی

فضل کریں تے بخشیں سانوں توں ہیں بخشنہارا
ماں پیو تے اُستاذاں بھایاں بخش امن چھٹکارا

سانوں فضل تیرے دی یارَبّ آس دِلا نوچ بھاری
دیہ کلمہ توحید نزع وِچ سانوں جاندیواری

لَآ اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰہ

صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَآلِہٖ وَسَلَّمَ

تمام شد

بتاریخ ۶ صفر ۱۳۰۱ ہجری مطابق ۲۴ مگھر سمت ۱۹۴۰ موافق ۸ دسمبر ۱۸۸۳ء بروز شنبہ